GEORGII CHOEROBOSCI

DICTATA

IN THEODOSII CANONES,

NECNON

EPIMERISMI IN PSALMOS.

E CODICIBUS MANUSCRIPTIS

EDIDIT

THOMAS GAISFORD, S. T. P.

ÆDIS CHRISTI DECANUS

NECNON

GRÆCÆ LINGUÆ PROFESSOR REGIUS.

TOMUS I.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXLII.

PRÆFATIO.

THEODOSII Canones, in quos commentatus est Georgius Chœroboscus, publici juris fecit Immanuel Bekkerus in Anecdotis Græcis p. 975—1061, e duobus codicibus MSS., scil. Vaticano n. 1370, et Coisliniano n. 176[a]. Commentarium Chœrobosci, cujus aliquot particulas tantum, cum in annotatione critica ad Anecdota, tum alibi, protulit idem vir doctissimus, nunc integrum exhibeo secundum apographum codicis Coisli-

[a] Theodosii opus plenius exstare videtur in codice regio Hafniensi n. 1975. e quo sequentia protulit Dindorfius ad Schol. Aristoph. Av. p. 418. ed. Lips. cum Chœrobosco infra p. 75, 15 conferenda: *τὰ εἰς* ΔΩΝ *λήγοντα βαρύτονα δισύλλαβα διὰ τοῦ* Ω *κλίνονται, εἰ μὴ μετοχικὴν κλίσιν ἀνεδέξαντο, οἷον, κώδων-δωνος, φαίδων-ωνος, χλίδων-ωνος· σημαίνει δὲ τὸν περὶ τοὺς βραχίονας κείμενον κόσμον.* Τὸ *Λάδων ὑπὸ* '*Αντιμάχου διὰ τοῦ* Ο (Ω) *κλίνεται·*

ἐγγύθι δὲ προχοαὶ ποταμοῦ Λάδονος (Λάδωνος) ἦσαν.

Ὡσαύτως καὶ ὑπὸ Ἐρατοσθένους ἐκλίθη,

Λάδονος (Λάδωνος) περὶ χεῦμα.

Ἡ μέντοι Κόρρινα (Κόριννα) *διὰ* NT *τὴν κλίσιν ἐποιήσαντο (ἐποιήσατο) τῷ λόγῳ τῶν μετοχῶν, οἷον,*

Λάδοντος δονακοστρόφου (δονακοτρόφου)

τὸ γὰρ Νέδων *ὁ μὲν* Καλλίμαχος *τῷ λόγῳ τῶν μετοχικῶν διὰ τοῦ* NT *κλίνει,* Νέδων Νέδοντος· *οἱ δὲ περὶ* Δίδυμον *καὶ* 'Απίωνα *διὰ τοῦ* Ω *ἀναλόγως κλίνουσιν, οἷον* Νέδων Νέδωνυς. Τὸ *κνώδων κνώδοντος τῷ λόγῳ τῶν μετοχῶν μόνως διὰ τοῦ* NT *κλίνεται, καὶ ἴσως ὅτι σύνθετόν ἐστι παρὰ τὸ ὀδοὺς ὀδόντος καὶ τὴν τοῦ ἁπλοῦ κλίσιν ἐφύλαξεν, ὡς παρὰ* Σοφοκλεῖ,

τοῦ δ' αἰόλου κνώδοντος.

niani n. 176, quod mei gratia Parisiis faciendum procuravit E. Millerus. Hoc apographum inde a p. 467 hujus editionis cum codice Barocciano 116, in quo priora desunt, ipse contuli: atque hujus codicis ope non modo pauca quæ in altero desiderantur supplere, sed et reliqua nonnihil emendatiora proferre potui. Uterque vero codex corruptelis scatet: quarum nonnullas, currente prelo, sustuli, cauto tamen, ut correctiunculas meas semper fere lunulis circumdarem: sed multas intactas reliqui, meliorum exemplorum auctoritate aliquando, ut sperandum est, emaculandas.

Epimerismos in Psalmos, e codice Parisiensi n. 2756, et hoc vitiis passim obsito, dedimus.

Utrumque Chœrobosci opus adhibuit et in ordines coëgit utilissimi Lexici Græci, quod vulgo Etymologicon Magnum vocant, consarcinator, exinde pluribus in locis emendandi et illustrandi. Neque ignotum habuerunt recentiores rei grammaticæ scriptores, veluti Constantinus Lascaris, qui multa dehinc se sumpsisse confitetur in libro *De octo partibus orationis, etc.*, p. 199 b. ed. Ald. 1512. Eo quoque usus videtur Eustathius, ut consulentibus indicem Fabricianum patebit. Locus, quem citat Stephani Byzantini epitomator in v. Ταμίαθις, nescio an exstet infra p. 56, 35, vel 188, 5.

Alia ejus opera citantur infra: scil. περὶ ἄρθρων p. 110, 7. περὶ ἀντωνυμιῶν p. 208, 11. 478, 31. 839, 26. περὶ προθέσεως p. 176, 12. 523, 4. ὀρθογραφία p. 193, 22. 851, 25. προλεγόμενα ὀρθογραφίας p. 648, 32. περὶ κτητικῶν Etymol. M. p. 230, 14. et al. de quibus vid. ind. ἐξήγησις εἰς Ἡρωδιανὸν Eustath. Il. β'. p. 365 = 476, 43. Od. θ'. p. 1599 = 313, 10.

Codicum aliquot manuscriptorum, in quibus continentur G. Chœrobosci opera, synopsis.

IN BIBLIOTHECA REGIA PARISIENSI.

De figuris poëticis 854. 1270. 2008. 2495. 2650. 2758. 2761. 2762. 2787. 2929. [v. Barocc. 35. 68.]

Canonismata 2558.

Erotemata 2090. 2594.

Orthographia 2554. [Barocc. 50.]

In canones Theodosii Coislin. 176. [Barocc. 116.]

Περὶ τόνων 2426. [Monac. 310.] v. Bekker. p. 1209. περὶ προσωδιῶν v. Villoison. Anecd. T. II. p. 103. 107. 110. 111.

IN VATICANA.

Σχόλια εἰς τοὺς ῥηματικοὺς κανόνας in cod. Vatic. 1355. membr. rescript. ex libris Fulv. Ursini. Bekker. p. 1271.

VENETIIS.

In cod. 489. Bibl. S. Marci servantur Γεωργίου διακόνου καὶ χαρτοφύλακος μεγάλου γραμματικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου ἑρμήνεια εἴς τε τὰ προλεγόμενα καὶ εἰς τοὺς εἰσαγωγικοὺς κανόνας Θεοδοσίου γραμματικοῦ τοῦ Ἀλεξανδρέως.

In cod. 491. Σχόλια ἤτοι ἐξήγησις τῶν εἰς τὸ ῥῆμα τοῦ Θεοδοσίου κανόνων ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου τοῦ γραμματικοῦ τοῦ τὸ ἐπικλὴν Χοιροβόσκου.

In cod. 512. Ejusdem de xxvii. tropis et figuris poëticis, et in 524 Psalmorum aliquot ἐπιμερισμοί.

Hæc de codd. Venetis Villoisonus Anecd. T.II.p.103.

FLORENTIÆ.

Περὶ τρόπων ποιητικῶν Bibl. Laurent. LV. 7, 32. 14, 4. LXXXVII. 16, 15. LXXXXI. 10, 3. 4. ἐκ τῶν ὅρων Χοιροβοσκοῦ αἰθερίου γραμματικοῦ (περὶ τονιζομένων λέξεων) ib. 28. et LVII. 34, 6.

MEDIOLANI.

In Bibl. Ambros., teste Montefalconio, extant Libri de Spiritibus, de Tropis, Prolegomena in Theodosium de verbum declinatione.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ.

Ἀρσενικὸς κανὼν α′. Αἴας 88
——— β′. κοχλίας 118
——— γ′. Λάχης 132
——— δ′. Χρύσης 140
——— ε′. Δημοσθένης 148
——— ϛ′. Ἡρακλῆς 170
——— ζ′. Πάρις 181
——— η′. ὄφις 191
——— θ′. χαρίεις 197
——— ι′. Πηλεὺς 208
——— ια′. ἡδὺς 219
——— ιβ′. βότρυς 231
——— ιγ′. βοῦς 237
——— ιδ′. πλοῦς 243
——— ιε′. ἱδρὼς 253
——— ιϛ′. ἥρως 255
——— ιζ′. Μενελέως 259
——— ιη′. ἅλς 265
——— ιθ′. Ἀλκμὰν 269
——— κ′. σωλὴν 274
——— κα′. Ἕλλην 276
——— κβ′. δελφὶν 278
——— κγ′. Φόρκυν 282
——— κδ′. Θέων 283
——— κε′. κοιτὼν 294
——— κϛ′. Ξενοφῶν 297
——— κζ′. θώραξ 302
——— κη′. μύρμηξ 308
——— κθ′. πέρδιξ 310
——— λ′. δοῖδυξ 313
——— λα′. βῶξ 314
——— λβ′. λουτὴρ 315
——— λγ′. Πίηρ 320
——— λδ′. Νέστωρ 320
——— λε′. Κύκλωψ 321

Θηλυκὸς κανὼν α'. μοῦσα 323
———— β'. τιμὴ 328
———— γ'. Σαπφὼ 330
———— δ'. τρήρων 339
———— ε'. αὖλαξ 342
———— ς'. Σφὶγξ 344
———— ζ'. μήτηρ 345
———— η'. λαμπὰς 350
———— θ'. φιλότης 351
———— ι'. μῆνις 353
———— ια'. πίτυς 357
———— ιβ'. αἰδὼς 360
Οὐδέτερος κανὼν α'. βῆμα 361
———— β'. μέλι 373
———— γ'. πῶϋ 375
———— δ'. ξύλον 377
———— ε'. ἧπαρ 380
———— ς'. ὕδωρ 382
———— ζ'. κρέας 385
———— η'. τεῖχος 390
———— θ'. φῶς 394

Περὶ τῶν ἐν πτώεσσι τόνων.

γενικῆς ἑνικῶν 397
δοτικῆς ἑνικῶν 413
αἰτιατικῆς ἑνικῶν 418
κλητικῆς ἑνικῶν 424
εὐθείας δυϊκῶν 440
γενικῆς δυϊκῶν 444
εὐθείας πληθυντικῶν 446
γενικῆς πληθυντικῶν 451
δοτικῆς πληθυντικῶν 462
αἰτιατικῆς πληθυντικῶν 464

Περὶ κλίσεως ῥημάτων.

ἐνεστὼς ἐνεργητικὸς 491
παρατατικὸς ἐνεργητικὸς 512
παρακείμενος ἐνεργητικὸς 537
Ἀττικὸς παρακείμενος 566
μέσος παρακείμενος 577
ὑπερσυντελικὸς ἐνεργητικὸς 595
———— μέσος 606
ἀόριστος α'. ἐνεργητικὸς 606
———— β'. ἐνεργητικὸς 614

μέλλων α′. ἐνεργητικὸς 634
——— β′. ἐνεργητικὸς 661
ἐνεστὼς παθητικὸς 664
παρατατικὸς παθητικὸς 678
παρακείμενος παθητικὸς 682
ὑπερσυντελικὸς παθητικὸς 699
ἀόριστος α′ 701
——— β′ 704
——— α′. β′. μέσος 704
μέλλων α′ παθητικὸς 707
——— β′ παθητικὸς 708
——— α′. β′. μέσος 709
μετ᾽ ὀλίγον μέλλων 709
ἀπαρέμφατα 711
——— ἐνεστῶτος 717
——— παρακειμένου 723
——— ἀορίστου α′ 728
——— μέλλοντος α′ 728
——— ἀορίστου β′. μέλλοντος β′ 728
——— παθητικὰ 730
προστακτικὰ 737
——— ἐνεργητικὰ ἐνεστῶτος 740
——— παρακειμένου 745
——— ἀορίστου α′. 747
——— ἀορίστου β′. 754
——— παθητικὰ ἐνεστῶτος 755
——— παθητικὰ παρακειμένου 758
——— παθητικὰ ἀορίστου α′ 760
——— παθητικὰ ἀορίστου β′ καὶ μέλλοντος 762
——— μέσου ἀορίστου α′ 763
——— μέσου ἀορίστου β′ 766
εὐκτικὰ 767
——— ἐνεστῶτος 771
——— παρακειμένου 777
——— ἀορίστου α′ 778
——— ἀορίστου β′ 779
——— μέλλοντος α′ 779
——— μέλλοντος β′ 780
——— παθητικὰ ἐνεστῶτος 780
——— παθητικὰ παρακειμένου 784
——— παθητικὰ ἀορίστου α′ 786
——— παθητικὰ ἀορίστου β′ 787
——— μέσου ἀορίστου α′ 787
——— μέσου ἀορίστου β′ 787
——— μέλλοντος α′. β′ 787
ὑποτακτικὰ 788
——— ἐνεργητικὸς ἐνεστῶτος 793

ὑποτακτικὰ παρακειμένου 804
———— ἀορίστου α΄ καὶ μέλλοντος........................ 804
———— παθητικὰ ἐνεστῶτος 805
———— παθητικὰ παρακειμένου 810
———— παθητικὰ ἀορίστου α΄ 811
———— μέσου ἀορίστου α΄ καὶ μέλλοντος 812
———— μέσου ἀορίστου β΄........................ 813
———— μετ᾽ ὀλίγον μέλλοντος 813
μετοχαὶ ἐνεργητικαὶ 813
——— ἐνεργητικαὶ ἐνεστῶτος 820
——— ἐνεργητικαὶ παρακειμένου 826
——— ἐνεργητικαὶ ἀορίστου α΄........................ 834
——— ἐνεργητικαὶ ἀορίστου β΄........................ 834
——— ἐνεργητικαὶ μέλλοντος α΄. β΄........................ 835
——— παθητικαὶ ἐνεστῶτος 835
——— παθητικαὶ παρακειμένου 840
——— παθητικαὶ ἀορίστου α΄ 840
——— παθητικαὶ ἀορίστου β΄ 841
περὶ τῶν εἰς ΜΙ ῥημάτων 842
———————— ἐνεργητικὸς παρακείμενος 869
———————— ἐνεργητικὸς ἀόριστος α΄........................ 872
———————— ἐνεργητικὸς ἀόριστος β΄........................ 872
———————— ἐνεργητικὸς μέλλων α΄ 875
———————— παθητικὰ 876
———————— παθητικὰ παρατατικοῦ 880
———————— παθητικὰ ἀορίστου........................ 884
———————— μέσου ἀορίστου 886
———————— μέσου μέλλοντος 888
———————— ἀπαρέμφατα 888
———————— ἀπαρέμφατα παθητικὰ 891
———————— προστακτικὰ 893
———————— προστακτικὰ παθητικὰ 895
———————— εὐκτικὰ 896
———————— ὑποτακτικὰ 899
———————— μετοχαὶ........................ 901

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

ΤΩΝ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΟΝΟΜΑΤΙΚΩΝ

ΑΠΟ

ΦΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΟΙΡΟΒΟΣΚΟΥ.

30 a Ἐπειδὴ ὁ Θεοδόσιος ἐν συντόμῳ παραδίδωσιν ἡμῖν τοὺς κανόνας, μάθωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν συντόμῳ τὰ προλεγόμενα τῶν κανόνων. Σκοπὸν ἔχει ὁ τεχνικὸς περὶ κλίσεως ὀνομάτων διαλαβεῖν· τὸ δὲ εἰδέναι τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων χρήσιμόν ἐστιν εἰς τὸ μήτε βαρβαρίζειν, μήτε σολοικίζειν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἄλλο τὸ βαρβαρίζειν καὶ ἄλλο τὸ σολοικίζειν· βαρβαρίζειν μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ἁμαρτάνειν περὶ μίαν λέξιν, εἴτε περὶ τόνον, εἴτε περὶ γραφὴν, εἴτε περὶ κλίσιν, εἴτε περὶ χρόνον, εἴτε περὶ πνεῦμα. Καὶ περὶ τόνον μὲν, ὡς ὅταν τις τὸ ἄνθρωπος ὀφείλων προπαροξῦναι ὀξύνῃ, καὶ εἴπῃ ἀνθρωπός· περὶ γραφὴν δὲ, ὡς ὅταν τις τὸ Λάχης ὀφείλων γράψαι διὰ τοῦ η, γράψῃ αὐτὸ διὰ τοῦ ι· περὶ κλίσιν δὲ, ὡς ὅταν τὸ Αἴας Αἴου κλίνῃ, ὀφείλων Αἴαντος κλῖναι· περὶ χρόνον δὲ, ὡς ὅταν τις τοῦ Αἴας τὸ ας συστέλλῃ, ὀφείλων ἐκτεῖναι αὐτό· περὶ πνεῦμα δὲ, ὡς ὅταν τις τὴν ὑπὸ πρόθεσιν ψιλώσῃ, ὀφείλων αὐτὴν δασῦναι. Σολοικίζειν δὲ ἐστὶ τὸ περὶ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν φράσιν ἁμαρτάνειν, τουτέστιν, ἑκάστης λέξεως καθ᾽ ἑαυτὴν κειμένης καλῶς ἐχούσης, ἐν τῇ συντάξει ἀτακτεῖ καὶ τῇ φράσει ἀνακολούθως παραλαμβανομένῃ, ὡς ἐπὶ τοῦ "ἐγὼ περιπατῶν ὁ τοῖχος ἔπεσεν," ἀντὶ τοῦ "ἐμοῦ περιπατοῦντος ὁ τοῖχος ἔπεσεν·" ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα ἑκάστη λέξις καθ᾽ ἑαυτὴν οὖσα καλῶς νοεῖται, ἀλλ᾽ ἐν τῇ συντάξει

ἀτάκτως καὶ ἀνακολούθως παραλαμβάνονται, ὅθεν καὶ σολοικισμὸς λέγεται· οἱονεὶ τοῦ σώου λόγου αἰκισμὸς, ἤγουν ὕβρις τοῦ ὁλοκλήρου λόγου. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ἄξιον δὲ ἐν τοῦτ ἐστὶ ζητῆσαι, εἴπερ τὸ σολοικισμὸς περὶ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν φράσιν ἁμαρτάνειν ἐστὶ, τὸ δὲ περὶ τὴν κλίσιν ἁμάρτημα βαρβαρισμοῦ ἐστὶν ἴδιον, πῶς λέγομεν τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων συμβάλλεσθαι ἡμῖν καὶ εἰς τὸ μὴ σολοικίζειν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι εἰ μὴ πρότερον τίς μάθῃ τὴν κλίσιν τοῦ ὀνόματος, καὶ τὴν κλίσιν τοῦ ῥήματος, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ἑκάστου μέρους λόγου τὰ ἴδια, οὐ δύναται γνῶναι τὴν σύνταξιν τὴν ἐκ τούτων συνεστηκυῖαν· τούτου οὖν χάριν λέγομεν τὴν κλίσιν τοῦ ὀνόματος συμβάλλεσθαι ἡμῖν καὶ εἰς τὸ μὴ σολοικίζειν. Εἰ γὰρ εἰς τὴν σύνταξιν συμβάλλεται ἡμῖν, δηλονότι καὶ εἰς τὸ μὴ σολοικίζειν συμβάλλεται· ὡς γὰρ ἐμάθομεν, τὸ περὶ τὴν σύνταξιν ἁμάρτημα σολοικισμοῦ 30 b ἐστὶν ἴδιον· ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, δεῖ γινώσκειν ὅτι ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου ἐστίν· ὄνομα, ῥῆμα, μετοχὴ, ἄρθρον, ἀντωνυμία, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος· πρὸ τούτου δὲ διάφοροι δόξαι γεγόνασιν. Οἱ μὲν γὰρ δύο μόνα μέρη τοῦ λόγου εἶναι ἔλεγον· οἱ δὲ πέντε, οἱ δὲ ὀκτὼ, οἱ δὲ θ', οἱ δὲ δέκα, οἱ δὲ ἕνδεκα, οἱ δὲ ἀκριβέστερον ἐξετάσαντες ὀκτὼ μόνα μέρη τοῦ λόγου λέγουσιν εἶναι, ἅπερ καὶ εἴπομεν. Ἐν δὲ τούτῳ κατὰ Πλάτωνα ἔχομεν σὺν θεῷ γνῶναι, πῶς λέγουσιν οἱ δοξάσαντες ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου εἰσὶν, καὶ μὴ πλείονα· καὶ ἔστιν εἰπεῖν διὰ τοῦτο ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου εἰσὶν, ἐπειδὴ καὶ τέσσαρα μέρη τῆς γραμματικῆς ἐστὶν καὶ τέσσαρα ὄργανα· μέρη μὲν ἀναγνωστικὸν, ἐξηγητικὸν, διορθωτικὸν, καὶ κριτικόν· ὄργανα δὲ γλωσσηματικὸν, ἱστορικὸν, μετρικὸν, καὶ τεχνικόν· ἐκ τούτων συνίσταται ἡ γραμματικὴ καὶ τῶν τεσσάρων ὀργάνων· διὰ τοῦτο καὶ ὀκτὼ εἰσὶ μέρη τοῦ λόγου. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα προτερεύουσι τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου· τὰ γὰρ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου εἰς χρείαν τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος διεπε-

νοήθησαν· τὰ δὲ εἰς χρείαν ἐπινοούμενα, δεύτερα ὑπάρχουσιν ἐκείνων ὧν χάριν ἐπενοήθη· οἷον, εἰς χρείαν τοῦ βασιλέως ἐπενοήθησαν οἱ ἄρχοντες, καὶ τὴν πρώτην τάξιν φέρειν οὐ δύνανται· καὶ πάλιν τὸ ἱμάτιον τὸ εἰς χρείαν τινὸς ἐπινοηθὲν, δεύτερόν ἐστιν οὗτινος χάριν ἐπενοήθη. Τὸ δὲ ὄνομα προτερεύει τοῦ ῥήματος, ἐπειδὴ τὸ μὲν ὄνομα οὐσίας ἐστὶ σημαντικὸν, τὸ δὲ ῥῆμα συμβεβηκότος· αἱ δὲ οὐσίαι προτερεύουσι τῶν συμβεβηκότων· καὶ γὰρ ὁ Σωκράτης προτερεύει τοῦ γράφειν αὐτὸν καὶ τοῦ τύπτειν· εἰκότως οὖν καὶ τὸ ὄνομα, ὡς σημαντικὸν ὑπάρχον τῆς οὐσίας, προτερεύει τοῦ ῥήματος, τοῦ σημαντικοῦ ὑπάρχοντος συμβεβηκότος. Κατὰ δεύτερον δὲ λόγον προτερεύει τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, ὅτι τὸ μὲν ὄνομα συναναιρεῖ, τὸ δὲ ῥῆμα συν(αν)αιρεῖται· καὶ γὰρ ἀναιρουμένου Σωκράτους, συν(αν)αιρεῖται καὶ τὸ γράφειν αὐτὸν καὶ τὸ τύπτειν· τὰ δὲ συναναιροῦντα προτερεύει τῶν συν(αν)αιρουμένων· οἷον, τὸ καθόλου φυτὸν προτερεύει τῆς ἐλαίας· καὶ γὰρ ἀναι-
31 a ρουμένου τοῦ καθόλου φυτοῦ, συναναιρεῖται καὶ ἡ ἐλαία· μὴ ὄντος γὰρ φυτοῦ πῶς δύναται εἶναι ἡ ἐλαία; τῆς δὲ ἐλαίας ἀναιρουμένης, οὐκ ἀναιρεῖται τὸ καθόλου φυτόν· εἰσὶ γὰρ ἄλλα φυτὰ παρὰ τὴν ἐλαίαν, οἷον ἄμπελος, συκῆ, καὶ τὰ τοιαῦτα· οὕτως οὖν καὶ τῆς οὐσίας ἀναιρουμένης, συναναιρεῖται καὶ τὰ συμβεβηκότα· καὶ γὰρ ἀναιρουμένου Σωκράτους, συναναιρεῖται καὶ τὸ γράφειν αὐτὸν καὶ τὸ τύπτειν· τῶν δὲ συμβεβηκότων ἀναιρουμένων οὐκ ἀναιρεῖται ἡ οὐσία· δύναται γὰρ ὁ Σωκράτης ἠρεμεῖν, καὶ μήτε γράφειν μήτε τύπτειν. Ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν, ὅτι τὸ ὄνομα προτερεύει τοῦ ῥήματος· ἐν οἷς ἡ πρᾶξίς ἐστιν.

Ἔλθωμεν οὖν εἰκότως [ἀκολούθως] καὶ εἴπωμεν τί ἐστιν ὄνομα, τουτέστιν τὸν ὅρον τοῦ ὀνόματος.

Ὄνομα τοίνυν ἐστὶν μέρος λόγου πτωτικὸν, ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων σωμάτων ἢ πραγμάτων κοινὴν ἢ ἰδίαν οὐσίαν [ἀπονέμον] σημαῖνον. "Μέρος λόγου" πρόσκειται, ἐπειδὴ ἔχομεν ὅτι μέρη τοῦ λόγου εἰσὶν ὀκτὼ, τὸ δὲ ὄνομα ἓν ἐκ τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου ἐστί· "πτωτικὸν" δὲ, τὸ πτώσεις ἐπιδεχόμενον· ἔχει

γὰρ τὸ ὄνομα πτώσεις, οἷον, ὀρθὴν, γενικὴν, δοτικὴν, αἰτιατικὴν, καὶ κλητικήν. "Ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων σωμάτων ἢ πραγμάτων." Ὑποκείμενα καλοῦσιν οἱ γραμματικοὶ τὰ ὄντα καὶ ὑπάρχοντα, σώματα δὲ, τὰ ὑποπίπτοντα τῇ αἰσθήσει, οἷον λίθος, ξύλον, ἄνθρωπος, καὶ τὰ τοιαῦτα. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι αἰσθήσεις εἰσὶ πέντε, ὅρασις, ὄσφρησις, ἀκοὴ, γεῦσις, καὶ ἁφή· τὰ οὖν ὑποπίπτοντα τῇ αἰσθήσει καλοῦσι σώματα· πράγματα δὲ καλοῦσι τὰ ὑποπίπτοντα μόνῳ τῷ νῷ, οἷον, ῥητορικὴ, γραμματικὴ, καὶ τὰ τοιαῦτα· ταῦτα γὰρ οὐδεμιᾷ τῶν αἰσθήσεων ὑποπίπτουσιν, ἀλλὰ μόνῳ τῷ νῷ· οὐδὲ γὰρ εἰσὶν αἰσθητὰ, ἀλλὰ νοητά. "Κοινὴν ἢ ἰδίαν οὐσίαν." Κοινὴν δὲ οὐσίαν λέγομεν τὴν κατὰ πολλῶν τιθεμένην, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνθρωπος, ἵππος, ἐλαία· ἰδίαν δὲ καθ' ἑνὸς παραλαμβανομένην, οἷος ἐστὶ Σωκράτης, Πλάτων· ταῦτα γὰρ ἰδίαν οὐσίαν σημαίνουσιν. "Ἀπονέμον" δὲ τὸ παρέχον ἐστί. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τινὲς, ὧν ἐστὶν ὁ Φιλόπονος καὶ Ῥωμανὸς ὁ τούτου διδάσκαλος, "ποιότητα" λέγουσιν ἐν τῷ ὅρῳ ἀντὶ τοῦ "οὐσίαν," οἷον, "ὄνομα ἐστὶ μέρος λόγου πτωτικὸν ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων σωμάτων ἢ πραγμάτων κοινὴν ἢ ἰδίαν ποιότητα ἀπονέμον·" ἐπειδὴ καὶ ἡ ποιότης ἐν οὐσίᾳ θεωρεῖται. Καὶ ἰστέον ὅτι οὐσία μέν ἐστιν ἡ ἀνθυπόστατος ὕπαρξις· οἷον ἄνθρωπος, ἵππος, καὶ τὰ τοιαῦτα· ποιότης δὲ αὐτὸ τὸ ποιὸν, οἷον τὸ λευκὸν, τὸ ξανθὸν, τὸ μέλαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὁ δὲ "ἢ"
31 b σύνδεσμος ὁ κείμενος ἐν τῷ ὅρῳ, παραδιαζευκτικός ἐστιν· ἰσοδυναμεῖ δὲ ὁ παραδιαζευκτικὸς τῷ ἢ τῷ διαζευκτικῷ καὶ τῷ καὶ συνδέσμῳ τῷ συμπλεκτικῷ· δεῖ γὰρ γινώσκειν ὅτι ψιλούμενον καὶ ὀξυνόμενον σημαίνει πέντε· σύνδεσμον διαζευκτικὸν, τὸν τὰ ἐναντία τῇ συντάξει διϊστῶντα, οἷον, "ἢ ζῇ ἢ τέθνηκεν, ἢ νὺξ ἐστὶν ἢ ἡμέρα." ταῦτα γὰρ παραλαμβανέσθαι ὁμοῦ ἀδύνατον, ὡς ἕν τι, διΐστησιν ὁ ἢ σύνδεσμος· καὶ σύνδεσμον παραδιαζευκτικὸν, τὸν ἐν τοῖς δυναμένοις ὁμοῦ εἶναι καταγινόμενον, καὶ τὸν διάφορα πράγματα τιθέντα, καὶ μηδὲν ἕτερον ἐν τῇ αἰτήσει διαιροῦντα, ὡς καὶ Ὅμηρος

ἢ νέος ἢ παλαιὸς,

τουτέστι συμβουλευσάτω ἢ νέος καὶ μὴ παλαιὸς, ἢ παλαιὸς

καὶ μὴ νέος, ἢ καὶ νέος καὶ παλαιός· καὶ διασαφητικὸν, τὸν αἱρούμενον ἓν δύο προτεθῆναι, οἷον

θέλω τύχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πίθον

ὁμοῦ ὃς καὶ τὸν ΠΕΡ προσλαμβάνει· οἷον, "πλουτεῖν ἐθέλω ἢ πένεσθαι." διασαφεῖ γὰρ τὸ ἕτερον ὅπερ διαιρεῖται, ὡς ἐν τῷ ποιητῇ,

βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.

καὶ ἀντωνυμίαν παράγωγον τρίτου προσώπου, καὶ τὸν καταγινόμενον ἐν τοῖς μαχομένοις καὶ μὴ δυναμένοις ὁμοῦ εἶναι. Καὶ ὁ μὲν διαζευκτικὸς ἐν τοῖς μαχομένοις καὶ μὴ δυναμένοις εἶναι ὁμοῦ θέλει καταγίνεσθαι· οἷον, "ἢ ζῇ ἢ τέθνηκεν, ἢ νὺξ ἐστὶν ἢ ἡμέρα, ἢ κάθημαι ἢ ἵσταμαι·" ἰδοὺ ἐνταῦθα διαζευκτικὸς ἐστίν· ταῦτα γὰρ ὁμοῦ παραλαμβάνεσθαι ἀδύνατον· ὁ δὲ παραδιαζευκτικὸς ἐν τοῖς δυναμένοις ὁμοῦ εἶναι καταγίνεται, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, "ἢ νέος ἢ παλαιὸς," τουτέστι συμβουλευσάτω ἢ νέος καὶ μὴ παλαιὸς, ἢ παλαιὸς καὶ μὴ νέος, ἢ νέος καὶ παλαιός. οὕτως οὖν ἐνταῦθα "κοινὴν ἢ ἰδίαν," ἀντὶ τοῦ κοινὴν καὶ μὴ ἰδίαν, ἢ ἰδίαν καὶ μὴ κοινὴν, ἢ κοινὴν καὶ ἰδίαν. Ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τοῦ ὅρου, ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ πρᾶξις.

Εἰπόντες οὖν τὸν ὅρον τοῦ ὀνόματος, ἔλθωμεν ἀκολούθως καὶ εἴπωμεν τὰ παρεπόμενα αὐτῶν. Παρέπονται τοίνυν τῷ ὀνόματι πέντε· γένη, εἴδη, σχήματα, ἀριθμοὶ, πτώσεις. Γένη μὲν οὖν εἰσὶ τρία· ἀρσενικὸν, θηλυκὸν, οὐδέτερον· καὶ ἀρσενικὸν μὲν οὖν ἐστὶν, οὗ προτάσσεται κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν ἄρθρον τὸ ὁ· οἷον, ὁ Σωκράτης· θηλυκὸν δὲ, οὗ προτάσσεται κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν, ἄρθρον τὸ ἡ· οἷον, ἡ Ἑλένη· οὐδέτερον δὲ οὗ προτάσσεται κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν ἄρθρον τὸ τὸ, οἷον, τὸ βῆμα· οὐδὲ γὰρ δεχόμεθα
32 a τοὺς λέγοντας ἀρσενικὸν μὲν εἶναι τὸ σπέρματος ἀποβλητικὸν, θηλυκὸν τὸ σπέρματος δεκτικὸν, οὐδέτερον δὲ τὸ μήτε σπέρματος ἀποβλητικὸν μήτε σπέρματος δεκτικόν· ἰδοὺ γὰρ ὁ οἶκος ἀρσενικὸν μέν ἐστι καὶ οὐκ ἔστι σπέρματος ἀποβλητικὸν, καὶ πάλιν ἡ αὐλὴ θηλυκόν ἐστιν καὶ οὐκ ἔστι σπέρ-

ματος δεκτικόν· ὁμοίως καὶ τὸ γύναιον οὐδέτερόν ἐστι, καὶ ὅμως σπέρματος δεκτικόν ἐστιν· καλῶς οὐκ ἔχει ἡ ἀνωτέρα παραφυλακή, τουτέστι τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου γινώσκεσθαι αὐτά. Τινὲς δὲ προστιθέασιν τούτοις τοῖς τρισὶ γένεσιν καὶ ἄλλα δύο γένη, κοινόν τε καὶ ἐπίκοινον. Καὶ κοινὸν μέν ἐστι τὸ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λεγόμενον μετὰ διαφόρου ἄρθρου· οἷον ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ἄνθρωπος· ὁ ἵππος καὶ ἡ ἵππος· ὁ κύων καὶ ἡ κύων· ἐπίκοινον δέ ἐστιν ὅπερ ἢ μόνως θηλυκῶς ἢ μόνως ἀρσενικῶς λέγεται, ἐπικρατοῦντος μέντοι τοῦ ἑνὸς γένους, οἷον ἡ χελιδών, ὁ ἀετός, ἡ κορώνη· καὶ δεῖ γινώσκειν ὅτι ἐκεῖνα καλοῦσι κοινά, ὅσα ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως πᾶσιν εἰσὶν ἐγνωσμένα εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκά εἰσιν, ὡς ἐπὶ ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ κυνὸς καὶ τῶν τοιούτων· ἐπίκοινα δὲ

ἐγνωσμένα

καλοῦσιν ὅσα ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως οὐκ εἰσὶ πᾶσιν γνώριμα εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκά εἰσιν, ὡς ἐπὶ περιστερᾶς καὶ τοῦ ἀετοῦ καὶ χελιδόνος καὶ τῶν τοιούτων· ταῦτα γὰρ ἢ ἀπὸ κεφαλῆς γνωρίζονται, ἢ ἀπὸ ῥάμφους, ἢ ἀπὸ ἄλλων τινῶν, καὶ οὐκ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως· κατά τε τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν· ἡ χελιδὼν γὰρ καὶ ἡ κορώνη μόνως λέγομεν θηλυκόν, καὶ ὁ ἀετὸς μόνως λέγομεν ἀρσενικόν. ἐρχόμεθα (?) οὖν ταῦτα δύο ἕτερα γένη εἶναι παρὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον· τούτων γὰρ τὸ σημαινόμενον ἢ ἀρσενικόν ἐστὶν ἢ θηλυκόν, καὶ ἡ φώνη ὁμοίως ἢ ἀρσενική ἐστιν ἢ θηλυκή, καὶ τὰ ἄρθρα ὁμοίως ἢ ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ εἰσίν. Ἐπειδὴ οὖν οὐδὲν ἔχουσιν ἴδιον, ἀλλὰ παραλαμβάνονται ἐκ τῶν ἄλλων γενῶν, οὐ δυνάμεθα ταῦτα λέγειν ἴδια γένη παρὰ τὸ ἀρσενικὸν θηλυκὸν οὐδέτερον, ἀλλ' οὔτε δὲ πᾶσιν εἰσὶν ἐγνωσμένα.

Πρᾶξις ε'. Περὶ εἰδῶν.

Εἴδη δὲ δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον· καὶ πρωτότυπον μὲν οὖν ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν πρώτην θέσιν λεχθέν, οἷον, γῆ· παράγωγον δὲ τὸ ἀφ' ἑτέρου τὴν γένεσιν ἐσχηκός, οἷον, γαιήϊος· καὶ ἔοικε τὸ μὲν πρωτότυπον τῷ πρωτοπλάστῳ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ παράγωγον τοῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ πρωτο-

32 b πλάστου γενομένοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ὁ μὲν Διονύσιος τὰ γένη προέταξε τῶν εἰδῶν, οἷον γένη εἴδη, κατὰ μίμησιν τοῦ γένους καὶ εἴδους τοῦ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις. Καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων τὰ γένη προτάττονται τῶν εἰδῶν· τὸ γὰρ ζῶον γένος ὂν ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ κυνῶν προτάττεται αὐτῶν· ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ διαιροῦνται κατὰ μίμησιν ἐκείνων, φημὶ δὴ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἴδους τῶν παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, καὶ τὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς γένη, φημὶ δὴ τὸ ἀρσενικὸν θηλυκὸν οὐδέτερον· προέταξεν ὁ Διονύσιος τῶν εἰδῶν, φημὶ δὴ τοῦ πρωτοτύπου καὶ παραγώγου· οἱ δὲ περὶ Ἀπολλώνιον καὶ Ἡρωδιανὸν καὶ Ῥωμανὸν τὰ εἴδη προτάττουσιν τῶν γενῶν, οἷον εἴδη γένη· ἐπειδὴ ὅπου μὲν γένος ἐκεῖ καὶ εἶδος ἐστὶ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, ὅπου δὲ εἶδος, οὐ πάντως καὶ γένος ἐστίν· ἰδοὺ γοῦν ἐν τοῖς ὀνόμασιν εἰσὶν γένη, ἀρσενικὸν, θηλυκὸν, οὐδέτερον, ἀλλὰ καὶ εἴδη πρωτότυπον καὶ παράγωγον, οἷον ἄρδω, ἀρδεύω· ὅπου δὲ εἶδος, οὐ πάντως καὶ γένος ἐστίν· ἰδοὺ γὰρ ἐν τοῖς ῥήμασιν εἰσὶν εἴδη πρωτότυπον καὶ παράγωγον, οἷον ἄρδω ἀρδεύω, καὶ οὐκ ἔστι γένη· οὐδὲ γὰρ ἔχει τὸ ῥῆμα ἀρσενικὸν θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον· πάλιν ἐν τοῖς ἐπιῤῥήμασιν ἔστιν εἴδη, πρωτότυπον καὶ παράγωγον, οἷον ἐγγὺς, ἐγγύθεν, καὶ οὐκ εἴσιν γένη· οὐδὲ γὰρ ἔχει τὰ ἐπιῤῥήματα ἀρσενικὸν, θηλυκὸν, οὐδέτερον. Ἐπειδὴ οὖν ὅπου μὲν εἶδος οὐ πάντως καὶ γένος ἐστὶ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, ὅπου δὲ γένος ἐκεῖ πάντως καὶ εἶδος, τούτου χάριν προτερεύουσι τὰ εἴδη τῶν γενῶν. Πρόσκειται "παρὰ τοῖς γραμματικοῖς," ἐπειδὴ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, ὅπου γένος, ἐκεῖ πάντως καὶ εἶδος, καὶ ὅπου εἶδος, ἐκεῖ πάντως καὶ γένος ἐστίν· ἰδοὺ γὰρ τὸ ζῶον γένος ὂν ἀνθρώπου ἵππου καὶ κυνῶν καὶ τῶν τοιούτων· ἔχουσιν εἴδη φημὶ διὰ ταῦτα, καὶ ταῦτα πάλιν εἴδη ὄντα ἔχουσι γένος, φημὶ δὲ τὸ ζῶον· ταῦτα μὲν περὶ τῶν εἰδῶν.

Περὶ σχημάτων.

Σχήματα δ' εἰσὶ τρία, ἁπλοῦν, σύνθετον, παρασύνθετον. Καὶ ἁπλοῦν μέν ἐστιν τὸ μὴ ἐκ διαφόρων λέξεων, ἀλλ' ἐκ μιᾶς λέξεως συγκείμενον, οἷον, Μέμνων· σύνθετον δέ ἐστι τὸ ἐκ δύο

ἢ καὶ πλειόνων λέξεων γινόμενον· ἐκ δύο μὲν, οἷον, Ἀγαμέμνων, παρὰ τὸ ἄγαν καὶ τὸ μένειν· καὶ τὸ Μενέλαος, παρὰ τὸ μένειν γὰρ καὶ τὸ λαός· ἀπὸ δὲ πλειόνων, οἷον,
33 a πεντεκαίδεκα· τοῦτο γὰρ ἀπὸ τριῶν σύγκειται λέξεων. ἀπὸ γὰρ τοῦ πέντε ἀριθμοῦ, καὶ τοῦ καὶ συνδέσμου, καὶ τοῦ δέκα ἀριθμοῦ. Παρασύνθετον δὲ ἐστὶ τὸ ἀπὸ συνθέτου παραγόμενον, μὴ μέντοι προσλαμβάνον ἑτέραν λέξιν· οἷον, ὡς ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνων συνθέτου Ἀγαμεμνόνιος παρασύνθετον, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀριστάρχου συνθέτου Ἀριστάρχιος παρασύνθετον· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄριστος καὶ τοῦ ἄρχω ἐστίν· καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ Ἀτρεὺς συνθέτου Ἀτρείδης παρασύνθετον, καὶ Ἀγαμέμνων Ἀγαμεμνονίδης, καὶ Ἀτρεὺς Ἀτρείδης. Ἔστι δὲ τὸ Ἀτρεὺς σύνθετον παρὰ τὸ ἀ στερητικὸν καὶ τὸ τρεῖν τὸ σημαῖνον τὸ φοβεῖσθαι· οἱονεὶ ὁ ἐστερημένος τοῦ φοβεῖσθαι. Πρόσκειται “μὴ μέντοι προσλαμβάνον ἑτέραν λέξιν,” ἐπειδὴ ἐὰν προσλάβῃ ἑτέραν λέξιν οὐκέτι παρασύνθετον καλεῖται, ἀλλ' ἔτι μένει σύνθετον, ὡς ἐπὶ τοῦ συνήγορος εὐσυνήγορος, σύμβουλος εὐσύμβουλος, κένταυρος ἱπποκένταυρος· ἔστι δὲ τὸ κένταυρος σύνθετον παρὰ τὸ κεντᾶν τὴν αὖραν, ἤγουν τὴν πνοήν· φασὶ γὰρ τὸν Ἰξίονα τῆς Ἥρας ὁμοιωθείσης νεφέλῃ συνεγένετο αὐτῇ, ἐξ ἧς ἐτέχθησαν οἱ κένταυροι. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ σχημάτων.

Περὶ ἀριθμῶν.

Ἀριθμοὶ εἰσὶ τρεῖς, ἑνικὸς, δυϊκὸς, καὶ πληθυντικός. Καὶ ἑνικὸς μὲν ἐστὶν ὁ ἕν τι σημαῖνον, οἷον, Αἴας· δυϊκὸς δὲ ὁ δύο σημαῖνον, οἷον, Αἴαντε· πληθυντικὸς δὲ ὁ τρεῖς καὶ πλείονας σημαίνων, οἷον, οἱ Αἴαντες· ἀρχὴ γὰρ πλήθους ὁ τρεῖς ἀριθμὸς ἐστίν.

Περὶ πτώσεων.

Περὶ τῶν πτώσεων τοίνυν θέλομεν διαλαβεῖν· ἡ γὰρ ἀκολουθία τοῦτο ἀπαιτεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι πτώσεις ὀνομάτων εἰσὶ πέντε· ὀρθὴ, γενικὴ, δοτικὴ, αἰτιατικὴ, καὶ κλητική. Πτώσεις δὲ πέντε οὐ κυρίως, ἀλλὰ καταχρηστικῶς· ἡ γὰρ εὐθεῖα οὐκ ἐστὶ κυρίως πτῶσις, ἀλλὰ καταχρηστικῶς. Καὶ

λέγουσι τινὲς, ναιόν (f. ναὶ) καὶ ἡ εὐθεῖα κυρίως ἐστὶ πτῶσις· καθὸ μὲν γὰρ, φασὶν, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ γενικοῦ ὀνόματος, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ἑκάστην λέξιν ὀνόματος, κατὰ τοῦτο πτῶσις λέγεται· καθὸ δὲ πεσοῦσα ὀρθῶς ἔπεσε, κατὰ τοῦτο ὀρθὴ καὶ εὐθεῖα καλεῖται· ὥσπερ καὶ τὸ γραφεῖον τὸ ὀρθῶς πίπτον, ὀρθὸν καλεῖται· ἢ, ὅπερ βέλτιον ἐστὶν εἰπεῖν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν κύβων· ταῦτα γὰρ ὡς ἐὰν (ὅσ' ἂν) πέσωσιν, ὀρθῶς πίπτουσιν. Ἔστι δὲ εἰπεῖν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐ δύναται ἡ εὐθεῖα κυρίως πτῶσις εἶναι· καὶ δῆλον ἐντεῦθεν· αἱ προθέσεις μετὰ τῶν ἀπτώτων καὶ τῶν εὐθειῶν ἐν συνθέσει εἰσὶν, μετὰ
33 b δὲ τῶν πλαγιῶν ἐν παραθέσει, δηλονότι χωρὶς εἰ μὴ ἀπὸ εὐθείας γένηται ἡ σύνθεσις καὶ ἐκεῖθεν ἡ κλίσις, οἷον, Ἀπολλωνίου ὑπὲρ Ἀπολλωνίου, Ἀπολλωνίῳ σὺν Ἀπολλωνίῳ, Ἀπολλώνιον πρὸς Ἀπολλώνιον, ἐμοῦ ὑπ' ἐμοῦ, ἐμοὶ σὺν ἐμοὶ, ἐμὲ δι' ἐμέ· ἰδοὺ ἐνταῦθα αἱ προθέσεις, ἀλλὰ χωρὶς εἰσὶν αἱ πτώσεις· μετὰ δὲ τῶν ἀπτώτων ἐν συνθέσει εἰσὶν αἱ προθέσεις, τουτέστιν ἡνωμέναι, οἱονεὶ, γράψον κατάγραψον, ἐλθὲ περιελθὲ, κεῖται κατάκειται· ἰδοὺ ταῦτα ἄπτωτά εἰσι, ῥήματα γὰρ εἰσὶ καὶ ἐν συνθέσει μετὰ τῶν προθέσεων· καὶ πάλιν, ἐγγὺς συνεγγὺς, πάλαι πρόπαλαι· ἰδοὺ ταῦτα ἄπτωτα, ἐπιρρήματα γάρ εἰσιν καὶ ἐν συνθέσει εἰσὶ μετὰ τῶν προθέσεων· ὡσαύτως καὶ μετὰ τῶν εὐθειῶν ἐν συνθέσει εἰσὶν αἱ προθέσεις, τουτέστιν ἡνωμέναι, οἱονεὶ, ὁδὸς κάθοδος, πάροδος, ἐργάτης συνεργάτης, οἶκος σύνοικος, δοῦλος σύνδουλος· ἰδοὺ ἐνταῦθα αἱ προθέσεις μετὰ τῶν εὐθειῶν ἐν συνθέσει εἰσὶν καὶ τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς καὶ οὐκ εἰσὶν ἐν παραθέσει. Πρόσκειται ἀνωτέρω "χωρὶς εἰ μὴ ἀπὸ εὐθείας γένηται ἡ σύνθεσις καὶ ἐκεῖσε(θεν) ἡ κλίσις" διὰ τὸ πάροδος παρόδου παρόδῳ. Ἰδοὺ ἐνταῦθα αἱ προθέσεις μετὰ τῶν πτώσεων ἐν συνθέσει εἰσίν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς πάροδος εὐθείας ἐγένετο ἡ σύνθεσις καὶ ἐκεῖθεν ἡ κλίσις· ἐμάθομεν δὲ ὅτι αἱ προθέσεις μετὰ τῶν πτώσεων ἐν παραθέσει εἰσὶν, μετὰ δὲ τῶν ἀπτώτων ἐν συνθέσει, ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ τῶν εὐθειῶν ἐν συνθέσει εἰσίν· δῆλον ὅτι ἡ εὐθεῖα οὐκ ἐστὶ πτῶσις κυρίως· εἰ γὰρ ἦν κυρίως

πτῶσις ἐν παραθέσει εἶχεν εἶναι μετὰ τῶν προθέσεων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶν ζητῆσαι, εἰ οὖν οἱ ὅροι τῶν εὐθειῶν εἰσὶν, (τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὁριζόμεθα, καὶ οὐχὶ τί ἐστιν ἀνθρώπου,) ἡ δὲ εὐθεῖα ὡς εἴρηται οὐκ ἐστὶ κυρίως πτῶσις, διατί ὁριζόμεθα [νοι] τὸ ὄνομα λέγομεν ὅτι "ὄνομα ἐστὶν μέρος λόγου πτωτικόν." Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ὥσπερ γελαστικὸν λέγομεν τὸ πεφυκὸς γελᾶν, καὶ χρεμετιστικὸν τὸ πεφυκὸς χρεμετίζειν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ πτωτικὸν ἐνταῦθα λέγομεν τὸ πεφυκὸς ἐπιδέχεσθαι πτώσεις· καὶ γὰρ ἡ εὐθεῖα πτῶσις μὲν οὐκ ἔστι, κλίνεται δὲ εἰς πτώσεις, τουτέστιν εἰς γενικὴν, δοτικὴν, αἰτιατικήν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· εἰ δὲ τίς τὴν ἀκρίβειαν σκοπήσει, εὑρήσει ὅτι οὐδὲ ἡ κλητική ἐστι κυρίως πτῶσις· δῆλον ἐντεῦθεν, αἱ γὰρ πτώσεις οὐ σημαίνουσιν
34 a ὀρθῶς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἐκ πλαγίου· ἢ γὰρ ἕνεκεν κτήματος παραλαμβάνονται, ἢ ἕνεκεν πράγματος· ἕνεκεν μὲν κτήματος, οἷον Ἀριστάρχου ἀγρὸς, Ἀριστάρχου οἶκος· ἕνεκεν δὲ πράγματος, οἷον Ἀριστάρχου ἤκουσα, Ἀριστάρχῳ δέδωκα· ὅθεν καὶ πτώσεις καλοῦνται, ὡς ἐκπεσοῦσαι τῆς ὀρθῆς σημασίας, καὶ πλάγιοι, ὡς μὴ σημαίνουσαι ὀρθῶς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἐκ πλαγίου· ἡ δὲ κλητικὴ ὀρθῶς σημαίνει τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος. Ἄρα οὖν οὔτε ἡ κλητικὴ ἐστι κυρίως (πτῶσις·) ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Μαθόντες οὖν πόσαι πτώσεις εἰσὶν, ἔλθωμεν ἀκολούθως καὶ διαλάβωμεν περὶ τὰς ὀνομασίας αὐτῶν. Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡ μὲν ὀρθὴ ὀνομαστικὴ λέγεται καὶ εὐθεῖα· καὶ ὀρθὴ καὶ εὐθεῖα λέγεται, ἐπειδὴ ὀρθῶς σημαίνει τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος· ὀνομαστικὴ δὲ, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς τὰς ὀνομασίας ποιούμεθα, οἷον, ἄνθρωπος λεγέσθω, Σωκράτης ὀνομαζέσθω· ἡ δὲ γενικὴ λέγεται κτητικὴ δὲ καὶ πατρικὴ, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ποιούμεθα τὰ γένη, τὰ κτήματα, καὶ τὰς πατρίδας· οἷον, Ἀριστάρχου υἱὸς, Ἀριστάρχου ἀγρὸς, Ἀριστάρχου πατὴρ, Ἀριστάρχου οἶκος· ἡ δὲ δοτικὴ ἐπισταλτικὴ, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ποιούμεθα τὰς δόσεις καὶ τὰς ἐπιστολὰς, οἷον, Ἀριστάρχῳ δίδωμι, Ἀριστάρχῳ ἐπιστέλλω·

ἡ δὲ αἰτιατικὴ κατ' αἰτίαν, ἐπειδὴ αἰτίαν σημαίνει, οἷον, διὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐτιμήθην, καὶ διὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὑβρίσθην· ἡ δὲ κλητικὴ λέγεται προσαγορευτικὴ, παρὰ τὸ καλεῖν καὶ προσαγορεύειν δι' αὐτῆς, οἷον, ὦ Σώκρατες, ὦ Ἀρίσταρχε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ἔλθωμεν δὲ καὶ διαλάβωμεν περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν. Δεῖ γινώσκειν ὅτι τινὲς τὴν κλητικὴν πρώτην ἠθέλησαν τάξαι, λέγοντες, ὅτι ἡ μὲν κλητικὴ δευτέρου προσώπου ἐστὶ σημαντική· οἷον, ὦ Ἀρίσταρχε· αἱ δὲ ἄλλαι πτώσεις τρίτου προσώπου εἰσὶν σημαντικαί· οἷον, Ἀρίσταρχος, Ἀριστάρχου, Ἀριστάρχῳ, Ἀρίσταρχον· τὰ δὲ δεύτερα πρόσωπα προτερεύουσι τῶν τρίτων. Οὐκοῦν καὶ ἡ κλητικὴ, δευτέρου προσώπου οὖσα, ὀφείλει προτερεῦσαι τῶν ἄλλων πτώσεων, τρίτων προσώπων οὐσῶν. Ἀλλ' ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι ἡ
34 b μὲν κλητικὴ μόνον δευτέρου προσώπου ἐστίν· οἱονεὶ, σὺ Ἀρίσταρχε· αἱ δὲ ἄλλαι πτώσεις οὐ μόνον τρίτου προσώπου εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ πρώτου καὶ δευτέρου· οἷον, ἐγὼ ὁ Ἀρίσταρχος, σὺ Ἀρίσταρχος, ἐκεῖνος Ἀρίσταρχος, ἐμοῦ Ἀριστάρχου, σοῦ Ἀριστάρχου, ἐκείνου Ἀριστάρχου, ἐμοὶ Ἀριστάρχῳ, σοὶ Ἀριστάρχῳ, ἐκείνῳ Ἀριστάρχῳ, καὶ ἐμὲ Ἀρίσταρχον, σὲ Ἀρίσταρχον, ἐκεῖνον Ἀρίσταρχον. Τὰ πρῶτα προτερεύουσιν τῶν δευτέρων· οὐκοῦν καὶ αἱ ἄλλαι πτώσεις εἰκότως προτερεύουσι τῆς κλητικῆς, ἡ δὲ εὐθεῖα πασῶν τῶν ἄλλων πτώσεων προτερεύει, πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ποιούμεθα τὰς ὀνομασίας, δεύτερον, ἐπειδὴ ὀρθῶς σημαίνει τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος· αἱ δὲ ἄλλαι πτώσεις, ἤγουν γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ αἰτιατικὴ, οὐκ ὀρθῶς σημαίνουσι τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἐκ πλαγίου· ὅθεν καὶ πλάγιοι λέγονται, ὡς ἐκ πλαγίου σημαίνουσαι τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος καὶ οὐκ ὀρθῶς· καὶ ὥσπερ ὁ στύλος κυρίως μὲν λέγεται στύλος παρὰ τὸ ἵστασθαι, ἐὰν δὲ πέσῃ οὐκ ἔστι κυρίως καλεῖται στύλος, ἀλλὰ πλάγιος στύλος· οὕτως καὶ ἡ εὐθεῖα ὀρθῶς σημαίνουσα τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος λέγεται εὐθεῖα, αἱ δὲ ἄλλαι πτώσεις μὴ σημαίνουσαι τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος ὀρθῶς πλάγιοι λέγονται. Προτέτακται δὲ ἡ γενικὴ τῆς δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς, ἐπειδὴ δύο ἐπιδέχεται

συντάξεις, τήν τε πρὸς πρᾶγμα καὶ τὴν πρὸς κτῆμα· πρὸς πρᾶγμα μὲν, οἷον, Ἀριστάρχου ἤκουσα, Ἡροδότου ἠκουσάμην· πρὸς κτῆμα δὲ, οἷον, Ἡροδότου ἀγρὸς, Ἀριστάρχου οἶκος· ἡ γὰρ δοτικὴ καὶ αἰτιατικὴ μίαν μόνην ἐπιδέχονται σύνταξιν, τὴν πρὸς πρᾶγμα, οἷον, Ἀριστάρχῳ δίδωμι, Ἀρίσταρχον ἐτίμησα. Ἡ δὲ δοτικὴ προτέτακται τῆς αἰτιατικῆς, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἐστὶν ὅτε ἐπιδέχεται σύνταξιν πρὸς κτῆμα, καταχρηστικῶς· ὡς ἐπὶ τοῦ [Il. ξ'. 459]

Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε,

ἀντὶ τοῦ Αἴαντος τὸν θυμὸν ὄρινε· καὶ πάλιν "Διὶ φίλε" ἀντὶ τοῦ Διὸς φίλε· ἡ δὲ αἰτιατικὴ οὐδὲ καταχρηστικῶς παραλαμβάνεται πρὸς κτῆμα, εἰ μὴ πάνυ σπανίως, ὡς ἐπὶ τοῦ [Il. ω'. 58]

γυναῖκά τε θήσατο μαζὸν,

ἀντὶ τοῦ γυναικὰ μαζὸν ἐθήλασεν· τούτου οὖν χάριν προτέτακται ἡ δοτικὴ τῆς αἰτιατικῆς. Ἡ δὲ αἰτιατικὴ προτέτακται
35 a τῆς κλητικῆς, ἐπειδὴ ἡ μὲν αἰτιατικὴ καὶ πρώτου καὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσωπου ἐστίν· οἷον, ἐμὲ Ἀρίσταρχον, σὲ Ἀρίσταρχον, ἐκεῖνον Ἀρίσταρχον· ἡ δὲ κλητικὴ δευτέρου μόνου προσώπου ἐστὶν, οἷον, σὺ Ἀρίσταρχε· τὰ δὲ πρῶτα προτερεύουσι τῶν δευτέρων· εἰκότως οὖν καὶ ἡ αἰτιατικὴ προτερεύει τῆς κλητικῆς. Ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῶν πτώσεων, καὶ τῶν παρεπομένων τῷ ὀνόματι, ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ πρᾶξις.

Ἀκόλουθόν ἐστιν εἰπεῖν πόσα τελικά εἰσιν ἀρσενικῶν ὀνομάτων. Τελικὰ τοίνυν ἀρσενικῶν ὀνομάτων εἰσιν πέντε, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ, οἷον Δίων, Νέστωρ, Πάρις, Φοῖνιξ, Πέλοψ· χρεία δέ ἐστι προσθεῖναι τινὰ, καὶ εἰπεῖν οὕτως· τελικὰ ἀρσενικῶν ἀνεπεκτάτων κοινῶν, κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν, εἰσὶ πέντε, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ. Πρόσκειται δὲ "ἀρσενικῶν," διὰ τὰ θηλυκὰ καὶ οὐδέτερα· "ὀνομάτων" δὲ, διὰ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου, οἷον προσθήκην τοῦ ΔΕ καὶ τοῦ Ι· "ἀνεπεκτάτων" δὲ, διὰ τὸ τοιόσδε καὶ τοσόσδε, τοιουτοσὶ καὶ τηλικουτοσί· ταῦτα γὰρ ἐπέκτασιν ἀνεδέξαντο τοῦ ΔΕ καὶ τοῦ Ι· "κοινῶν" δὲ πρόσκειται διὰ τὰ βάρβαρα, οἷον, διὰ τὸ Ἀβραάμ, Ἰωσήφ.

Δανιήλ. Ἔτι "κοινῶν" πρόσκειται διὰ τὰ ποιητικὰ, οἷον, ἱππότα ἀντὶ τοῦ ἱππότης, καὶ μητιέτα ἀντὶ τοῦ μητιέτης, καὶ νεφεληγερέτα ἀντὶ τοῦ νεφεληγερέτης· ἔτι "κοινῶν" πρόσκειται διὰ τὰ κατὰ διάλεκτον, ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς πολλάκις εἰς Α ποιοῦσι τὴν εὐθεῖαν· οἷον, Ἀρχύτα γὰρ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ Ἀρχύτης, καὶ ὑβραγόρα ἀντὶ τοῦ ὑβραγόρας· "κατ' εὐθεῖαν" πρόσκειται διὰ τὰς ἄλλας πτώσεις, οἷον γενικὴν, δοτικὴν, αἰτιατικὴν, καὶ κλητικήν· "ἑνικὴν" δὲ πρόσκειται, διὰ τὰ δυϊκὰ καὶ πληθυντικά. Τινὲς δὲ ἠθέλησαν τὸ Α τελικὸν λέγειν τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων, ἐπειδὴ τὸ βάκαλ κλινόμενον εὑρέθη, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ,

τέκνα σὺ μὲν βάκαλες.

Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐδὲν τῆς πρώτης δυοκαιδεκάδος τῶν στοιχείων εὑρίσκεται τελικὸν τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων. Εἰ οὖν τὸ Α τῆς πρώτης δυοκαιδεκάδος τῶν στοιχείων ἐστι, (πρώτη γὰρ δυοκαιδεκὰς τῶν στοιχείων ἐστὶν ἀπὸ τοῦ Α ἕως τοῦ Μ,) δῆλον ὅτι οὐ δύναται εἶναι τελικὸν τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων. Τὸ δὲ ἀναγκαιότερον ἐστὶν εἰπεῖν οὕτως. Τὰ τελικὰ οὐκ ἐν ἑνὶ μέρει λόγου μόνον εὑρίσκονται, ἀλλὰ καὶ
35 b ἐν ἑτέροις μέρεσι τοῦ λόγου, οἷον, τὸ Ν ἐστὶ τελικὸν τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οἷον Δίων, Πλάτων· ἀλλὰ καὶ ῥημάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔτυπτον ἔγραφον, καὶ μετοχῆς, ὡς ἐπὶ τοῦ τύπτων, καὶ προθέσεων, ὡς ἐπὶ τοῦ σὺν, ἐν, καὶ ἐπιρρημάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔνδον, καὶ συνδέσμων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐὰν, ἄν. Πάλιν τὸ Ρ τελικόν ἐστι τῶν ὀνομάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ Νέστωρ, ἀλλὰ καὶ προθέσεων, ὡς ἐπὶ τῆς ὑπὲρ, καὶ ἐπιρρημάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄφαρ, καὶ συνδέσμων, ὡς ἐπὶ τοῦ αὐτάρ. Πάλιν τὸ Σ τελικόν ἐστι τῶν ὀνομάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ Αἴας· ἀλλὰ καὶ τῶν ῥημάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔτυψας, καὶ μετοχῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ τύψας, καὶ ἄρθρων, [οἷον τοῖς] ὡς ἐπὶ τοῦ ὃς, καὶ προθέσεων, ὡς ἐπὶ τῆς πρὸς, καὶ ἐπιρρημάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔναγχος. Πάλιν τὸ Ξ τελικόν ἐστι τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ Φοῖνιξ, ἀλλὰ καὶ προθέσεων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐξ, καὶ ἐπιρρημάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ πὺξ, λάξ. Πάλιν τὸ Ψ τελικόν ἐστι

τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ Κύκλωψ, ἀλλὰ καὶ ἐπιρρημάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ μάψ. Εἰ οὖν τὸ λ θέλουσι δοῦναι τελικὸν τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων, παρασχέτωσαν αὐτὸ τελικὸν καὶ ἄλλου μέρους λόγου· οὐκ ἔστι δὲ τελικὸν οὔτε ῥήματος, οὔτε μετοχῆς, οὔτε ἄρθρου, οὔτε ἀντωνυμίας, οὔτε προθέσεως, οὔτε ἐπιρρήματος, οὔτε συνδέσμων, ἄρα οὖν οὔτε ὀνομάτων δύναται εἶναι τελικόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Διαλαμβάνει δὲ πρῶτον ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων πρὸ τοῦ διαλαβεῖν περὶ τῶν εἰς Ν, Ρ, Ξ, Ψ. Ἀνάξιόν ἐστι (ἆρ' ἄξιόν ἐστι?) ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων πρῶτον διαλαμβάνει, πρὸ τοῦ διαλαβεῖν περὶ τῶν εἰς Ν, Ξ, Ψ, Ρ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων πρῶτον διαλαμβάνει, ἐπειδὴ τὰ εἰς Σ λήγοντα πλατέως
διδάσκονται
εὑρίσκονται· ποῖ (πῆ) μὲν γὰρ περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Αἴας Αἴαντος, πῆ δὲ ἰσοσυλλάβως, οἷον, κοχλίας κοχλίου· τὰ δὲ ἄλλα, φημὶ δὴ τὰ εἰς Ξ, Ν, Ρ, Ψ, συντόμως διδάσκονται· μίαν γὰρ ἔχει κλίσιν τὴν περιττοσύλλαβον, οἷον, Πλάτων Πλάτωνος, Φοῖνιξ Φοίνικος, Νέστωρ Νέστορος, Κύκλωψ Κύκλωπος· τὰ δὲ πλατέως διδασκόμενα σαφέστερα ἐστὶ τῶν συντόμως διδασκομένων, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐδήλωσεν εἰπών, εἰ [Orest. 640]

τὰ μακρὰ τῶν σμικρῶν λόγων
ἐπίπροσθέν ἐστι καὶ σαφῆ μᾶλλον κλύειν.

Κατὰ δεύτερον δὲ λόγον διὰ τοῦτο περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων
36 a πρῶτον διαλαμβάνει ὁ τεχνικός, ἐπειδὴ εἰ διέλαβε πρῶτον περὶ τῶν εἰς Ν, Ξ, Ρ, Ψ, ἠναγκάζετο πρῶτον ἢ περὶ τῶν εἰς ΑΝ διαλαβεῖν, ἢ περὶ τῶν εἰς ΑΞ, ἢ περὶ τῶν εἰς ΑΡ, ἢ περὶ τῶν εἰς ΑΨ, ἐπειδὴ τὸ Α προτερεύει πάντων τῶν στοιχείων. Οὐδέποτε δὲ τὰ εἰς ΑΝ ἢ τὰ εἰς ΑΞ, οὔτε τὰ εἰς ΑΡ, οὔτε τὰ εἰς ΑΨ, εἰσὶ πεντάπτωτα, ἀλλὰ τετράπτωτα· τὴν γὰρ αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον Ἀλκμὰν ὦ Ἀλκμάν, Φαίαξ ὦ Φαίαξ, μάκαρ ὦ μάκαρ, Ἄραψ ὦ Ἄραψ. Τὰ δὲ εἰς ΑΣ λήγοντα οὐ μόνον τετράπτωτά εἰσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἀρκὰς ὦ

Ἀρκὰς, φυγὰς ὦ φυγὰς, ἀλλὰ καὶ πεντάπτωτά εἰσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ Αἴας ὦ Αἴαν,

Αἶαν ἁμαρτοεπὲς, βουγάϊε, ποῖον ἔειπες·

Πολυδάμας ὦ Πολυδάμα,

Πολυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.

Εἰκότως οὖν πρῶτον περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων διαλαμβάνει. Ἵνα οὖν διδάξῃ ἡμᾶς τὰ ἔχοντα τὰς έ πτώσεις, τούτου χάριν περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων πρῶτον διαλαμβάνει. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι διὰ τοῦτο περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων πρῶτον διαλαμβάνει, ἐπειδὴ τὰ εἰς Σ λήγοντα δυσχερέστερά εἰσι τῶν εἰς Ν, Ξ, Ρ, Ψ ληγόντων, ἐπειδὴ κατὰ τὸν συγγραφέα Θουκυδίδην [2, 8] "ἀρχόμενοι πάντες ὀξύτερον διαλαμβάνονται·" καὶ Καλλίμαχος δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο λέγει

ἀρχόμενοι μανίην ὀξυτάτην ἔχομεν.

Τούτου χάριν ἀπὸ τῶν δυσχερεστέρων πρῶτον ἤρξατο, ἵνα ἐν ὅσῳ εἰσὶ πρόθυμοι οἱ νέοι μάθωσιν αὐτά. Οὗτοι δὲ οὐκ ἀκριβῶς λέγουσι· τοὐναντίον γὰρ ἀπὸ τῶν σαφεστέρων δεῖ ἄρχεσθαι, ἵνα μὴ εἰς σύγχυσιν ἀγάγωμεν τοὺς ἀναγινώσκοντας· ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Ἰστέον δὲ ὅτι περὶ τῶν εἰς ΑΣ μονοσυλλάβων οὐδὲν εἶπεν ὁ Θεοδόσιος, ὡς πρὸς εἰσαγομένους τὸν λόγον ποιούμενος καὶ συντομίας φροντίζων. Ἔστι δὲ εἰπεῖν περὶ αὐτῶν οὕτως. Τὰ εἰς ΑΣ μονοσύλλαβα, εἰ μὲν περισπῶνται, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν καὶ ἰσοσυλλάβως κλίνονται, εἰ δὲ ὀξύνονται, περιττοσυλλάβως κλίνονται. Τῶν μὲν περισπωμένων εἰσὶ παραδείγματα τοιαῦτα, οἷον, ὁ Γρᾶς τοῦ Γρᾶ (ὄνομα δὲ τοῦτο κύριον), ὁ Λᾶς τοῦ Λᾶ (τοῦτο δὲ καὶ ποταμὸν καὶ πόλιν καὶ λίθον σημαίνει). Γέγονε δὲ τοῦτο τοῦτον τὸν τρόπον. Ἔστι δὴ λάας λάαος, καὶ κράσει τῶν δύο ΑΑ εἰς ἓν Α μακρὸν γίνεται λᾶος, οἷον

λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς,

τουτέστιν ὑπὸ τῆς βολῆς τοῦ λίθου. Αὕτη ἡ λᾶος γενικὴ μετάγεται εἰς εὐθεῖαν καὶ γίνεται ὁ λᾶος, ὥσπερ ὁ Τρὼς τοῦ Τρωὸς καὶ ὁ Τρῶος, ὁ δμὼς τοῦ δμωὸς καὶ ὁ δμῶος,

δμῶος ἔχων μακέλλην,

ἀντὶ τοῦ δοῦλος. Καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν Δωρικὴν τοῦ ΑΟ εἰς Α μακρὸν γίνεται ὁ λᾶς, ὥσπερ Μενέλαος Μενέλας, Πτερέλαος Πτερέλας. Ἀναδράμωμεν ἐπὶ τὰ λοιπὰ παραδείγματα τῶν εἰς ΑΣ περισπωμένων μονοσυλλάβων, οἷον, ὁ Θᾶς τοῦ Θᾶ, (ὄνομα δὲ τοῦτο κύριον), ὁ Χνᾶς τοῦ Χνᾶ, (οὕτω δὲ ἐλέγετο ὁ Ἀγήνωρ, ὅθεν καὶ ἡ Φοινίκη ὀχνᾶ λέγεται), ὁ Δᾶς τοῦ Δᾶ, (ὄνομα δὲ τοῦτο ποταμοῦ), ὁ Βᾶς τοῦ Βᾶ, (ἱστορεῖται δὲ οὗτος βασιλεὺς Πόντου). Τὸ δὲ πᾶς, ὅτε μέν ἐστι προσηγορικὸν καὶ σημαίνει τὸν πατέρα, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον, τοῦ πᾶ, ὅτε δὲ ἐπίθετόν ἐστι καὶ δηλοῖ τριγένειαν, οἷον, ὁ πᾶς πᾶσα πᾶν, διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, οἷον, πᾶς παντός· πρὸς γὰρ διάφορον σημαινόμενον εἰκότως καὶ ἡ κλίσις διάφορος γέγονεν. Ἐνταῦθα μὲν περὶ τῶν περισπωμένων. Τῶν δὲ ὀξυνομένων εἰσὶ παραδείγματα ταῦτα, οἷον, Ζὰς Ζαντὸς, (σημαίνει δὲ τὸν Δία), Πρὰς Πραντὸς, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως· τοῦτο δὲ κατὰ ἀκρίβειαν ὀξύνεται καὶ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται· ἰστέον ὅτι ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ Ὀνοματικῷ λέγει αὐτὸ περισπᾶσθαι καὶ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεσθαι, ἐν δὲ τῇ Καθόλου ὀξύνεσθαι, ὁμοίως δὲ καὶ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεσθαι). Φθὰς Φθάντος· (ὄνομα δὲ τοῦτο κύριον·) τοῦτο δὲ κατὰ τὴν γενικὴν βαρύνεται, τουτέστι παροξύνεται· μετοχικὸν γὰρ ὑπάρχει, καὶ τὸν τόνον τῆς μετοχῆς ἀνεδέξατο, φημὶ δὴ τῆς φθάντος, τῆς σημαινούσης τὸ προλαβόντος· ἡ δὲ μετοχὴ βαρύνεται κατὰ τὴν γενικὴν ὁμοίως τῇ στὰς στάντος καὶ βὰς βάντος, φθὰς φθάντος· βὰς δέ ἐστιν ὁ πορευθεὶς, καὶ φθὰς ὁ προλαβών. Τὸ δὲ κρὰς, ὃ σημαίνει τὴν κεφαλὴν, διὰ τοῦ Τ ἐκλίθη, οἷον

κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο,

καὶ ἔχει ἀπολογίαν τοιαύτην, ὅτι τὰ εἰς ΑΣ μονοσύλλαβα ὀξύτονα ἅπαντα κύριά εἰσιν, οἷον Πρὰς, Ζὰς, Φθὰς, τοῦτο δὲ μόνον, φημὶ δὴ τὸ κρὰς, προσηγορικόν ἐστι· τὴν γὰρ κεφαλὴν σημαίνει. Ἐπειδὴ οὖν διήλλαξε περὶ τὸ σημαινόμενον, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν, καὶ οὐκ ἐκλίθη ὁμοίως ἐκείνοις τοῖς διὰ τοῦ ΝΤ, ἀλλὰ διὰ μόνου τοῦ Τ. Ἔχομεν δὲ τὴν χρῆσιν τῆς εὐθείας παρὰ Σιμωνίδῃ (Σιμμίᾳ) τῷ Ῥοδίῳ οὕτως,

χρυσῶτυφαέθοντι πολύλιστος φαίνεται κράς.

Πολύλιστος δὲ οἱονεὶ πολυλιτάνευτος. Ταῦτα μὲν ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῶν εἰς ΑΣ μονοσυλλάβων· ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Πρᾶξις ι΄.

Ἐπειδὴ περὶ τόνου ἐμνημονεύσαμεν ἐν τῇ προλαβούσῃ
37 a πράξει, (εἰρήκαμεν γὰρ ὅτι ἡ φθάντος γενικὴ βαρύνεται, ἤγουν παροξύνεται,) δεῖ εἰδέναι ὅτι πᾶσα λέξις ἢ μίαν ὀξεῖαν δέχεται ἢ μίαν περισπωμένην· οἱ γὰρ κύριοι τόνοι τῶν λέξεων δύο εἰσὶν, ἤτε ὀξεῖα καὶ ἡ περισπωμένη· ἡ γὰρ βαρεῖα οὐκ ἔστι λέξεως τόνος, ἀλλὰ συλλαβῆς· καὶ δεῖ γινώσκειν ὅτι πᾶσα συλλαβὴ χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως, φημὶ δὴ τὴν ὀξεῖαν ἢ τὴν περισπωμένην, βαρεῖαν δέχεται, οἷον Ὃμὴρὸς, δῆμὸς, φίλὸς, ἐὰν εὑρεθῇ παροξύτονος ἡ λέξις ἢ προπαροξύτονος ἢ προπερισπωμένη, ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς λέξεως ἐκείνης βαρεῖαν δέχεται, καὶ αἱ ἄλλαι συλλαβαὶ ὁμοίως αἱ μὴ ἔχουσαι τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως, οἷον φίλὸς, ἄνθρὼπὸς, δῆμὸς· καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ τέλους κανονίζομεν τοὺς τόνους, (ὀξύτονον γὰρ λέγομεν τὸ ἐπὶ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν, οἷον καλὸς, καὶ παροξύτονον τὸ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν, οἷον ἀνθρώπου, καὶ πάλιν περισπώμενον φαμὲν τὸ ἐπὶ τέλους ἔχον τὴν περισπωμένην, οἷον Ἑρμῆς, προπερισπώμενον δὲ τὸ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους ἔχον τὴν περισπωμένην, οἷον μῆλον,) τούτου χάριν τὰ παροξύτονα καὶ προπαροξύτονα καὶ προπερισπώμενα καλούμενα (καλοῦμεν) βαρύτονα τῷ κοινῷ ὀνόματι, ὡς ἔχοντα τὴν βαρεῖαν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, οἷον, φίλὸς, ἄνθρὼπὸς, μῆλόν· ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ὀξύτονος ἡ λέξις ἢ περισπωμένη, τουτέστιν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχουσα τὴν ὀξεῖαν ἢ τὴν περισπωμένην, οὐ δύναται ἡ τοιαύτη λέξις καλεῖσθαι βαρύτονος, οἷον, σοφὸς, Ἑρμῆς, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἡ βαρεῖα. Τούτου χάριν τὸ μὲν ἅλὰς, ἐπειδὴ ἐστὶ παροξύτονον, καλεῖται βαρύτονον, καὶ τὸ δῆμὸς, ἐπειδὴ ἐστὶ προπερισπώμενον, καλεῖται βαρύτονον, ὡς ἔχοντα ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τὴν βαρεῖαν τάσιν· τὸ δὲ

Ἀχιλλεὺς καὶ τὸ καλὸς καὶ τὸ σοφὸς καὶ τὸ ταχὺς, ἐπειδὴ ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχουσι τὴν ὀξεῖαν, οὐ δύνανται καλεῖσθαι βαρύτονα, οὐδὲ γὰρ ἔχουσιν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τὴν βαρεῖαν· ἔχομεν γὰρ κανόνα, ὅτι πᾶσα συλλαβὴ χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως βαρεῖαν δέχεται, καὶ ὅτι ἀπὸ τέλους κανονίζομεν τοὺς τόνους.

37 b Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ περισπώμενα δύνανται καλεῖσθαι βαρύτονα. Εἰ γὰρ βαρύτονον λέγεται τὸ ἐπὶ τέλους ἔχον βαρεῖαν, οἷον φίλὸς, ἄνθρωπὸς, δῆμὸς, τὰ δὲ περισπωμένα ἐν τῷ τέλει ἔχουσι τὴν βαρεῖαν, οἷον Ἑρμῆς, Ἡρακλῆς, (ἡ γὰρ περισπωμένη ἐξ ὀξείας καὶ βαρείας σύγκειται, ἡ δὲ βαρεῖα τελευταία ἐστιν,) δηλονότι δύνανται τὰ περισπώμενα δυνάμει καλεῖσθαι βαρύτονα. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι φασὶ τινὲς, εἰ καὶ λέγομεν ὅτι πᾶσα συλλαβὴ χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως βαρεῖαν δέχεται, ἀλλ' οὖν οὐ δεῖ τιθέναι τὸν τόνον τῆς βαρείας, ἵνα μὴ τὰ βιβλία καταχαράττωνται· καλῶς (κακῶς) δὲ λέγουσι, τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ ἐὰν εὕρωμεν βιβλίον πάνυ ἐσφαλμένον οὐκ ὀφείλομεν διορθώσασθαι αὐτὸ, ἵνα μὴ καταχαράξωμεν αὐτό. Κρεῖττον οὖν ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι ὥσπερ ἐπάνω τοῦ η καὶ τοῦ ω οὐ τίθεμεν τὸν τύπον τῆς μακρᾶς, ἐπειδὴ ὡμολόγηται ὅτι μακρά εἰσι ταῦτα, καὶ ὥσπερ ἐπάνω τοῦ ε καὶ τοῦ ο οὐ τίθεμεν τὸν τύπον τῆς βραχείας, ἐπειδὴ ὡμολόγηται ὅτι βραχέα εἰσὶ ταῦτα, ἐπάνω τῶν διχρόνων, φημὶ δὴ τοῦ α καὶ τοῦ ι καὶ τοῦ υ, τιθέαμεν (τίθεμεν) πῇ μὲν τὸν τύπον τῆς μακρᾶς, πῇ δὲ τὸν τύπον τῆς βραχείας, ἐπειδὴ ἀμφιβάλλονται ταῦτα, καὶ πῇ μὲν ἐκτείνονται, πῇ δὲ συστέλλονται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπάνω τῆς συλλαβῆς τῆς μὴ ἐχούσης τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως οὐ δεῖ προσθεῖναι τὸν τύπον τῆς βαρείας, ἐπειδὴ ὡμολόγηται, ὅτι πᾶσα συλλαβὴ χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως βαρεῖαν δέχεται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἐπειδὴ δὲ κανόνων εἰσαγωγικῶν μέλλομεν ἄρχεσθαι, ἐν ἐπιτομῇ δὲ τούτους παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Θεοδόσιος, μάθε-

μεν τί ἐστι κανὼν, καὶ τί ἐστιν εἰσαγωγὴ, καὶ τί ἐστιν ἐπιτομή.

Κανὼν τοίνυν ἐστι λόγος ἔντεχνος, ἀπευθύνων ὁμοιότητα πρὸς τὸ καθόλου τὸ διεστραμμένον τῶν λέξεων· τουτέστι, λόγος μετὰ τέχνης διὰ τῶν ὁμοίων ἐπ' εὐθείας ἄγων ἢ ἐλέγχων πρὸς τὰ πλείονα τῶν διεστραμμένων καὶ ἡμαρτημένων τῶν λέξεων· τὰ γὰρ πλείονα τῶν ἐλαττόνων κανόνες. Εἰσαγωγὴ δέ ἐστιν ὁδήγησις τῶν λόγων ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπὶ τὰ μείζονα. Ἐπιτομὴ δέ ἐστι σύντομος τῶν κεφαλαίων
38 a παράδοσις, ἢ διήγησις. Ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν ἐν προλεγομένοις.

ἸΩΆΝΝΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ͂ ΤΟΥ͂ ΧΆΡΑΚΟΣ[a].

Ἰστέον ὅτι τὰ ἐγκλιτικὰ οὐκ εἰσὶν ἐν τοῖς ὀκτὼ μέρεσι τοῦ λόγου, ἀλλ' ἐν πέντε· ὀνόμασι, ῥήμασιν, ἀντωνυμίαις, ἐπιρρήμασι, συνδέσμοις. Καὶ οὐ πᾶσα λέξις ἐν τούτοις ἐγκλίνεται, ἀλλ' εὐαρίθμητοί εἰσι, καὶ τῶν ἐν ἑκάστοις μέρεσιν ὀνομαζομένων. Εἰσὶ δὲ ἐν τοῖς ἐγκλινομένοις τινὰ διάφορον σημαινόμενον ἀναφαίνοντα ἐν τῷ ὀρθοτονεῖσθαι καὶ ἐγκλίνεσθαι.

Ὀρθοτονεῖσθαι μέν φαμεν, ὅτε τὸν ἀνάλογον κατὰ φύσιν τόνον φυλάττει· ἐγκλίνεσθαι δὲ, ὅτε τὸν τόνον ἀναβιβάζει τῇ πρὸ αὐτῶν λέξει, ὡς ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐγκλινόντων ἑαυτῶν τὰ σώματα ἐπὶ τὰ ὀπίσω. Καὶ ἰστέον ὅτι τὰ ἕνεκα διαφόρου σημαινομένου ἐγκλιτικὰ καλοῦσιν, οἷον ἐμοῦ ἤκουσας, ἀντιδιαστολὴ, ἤκουσάς μου· τὰ δὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν φυλάττοντα, ἐνεργητικὰ (ἐγερτικὰ) οἱ πολλοὶ καλοῦσι διὰ τὸ ἐγείρειν τὴν πρὸ αὐτῶν ὀξεῖαν καὶ μηδὲν (ἄλλο) δηλοῦν. Ὅμως δὲ κοινῶς πάντα ἐγκλιτικὰ καλοῦνται. Πάντα δὲ τὰ ἐγκλινόμενα θέλει πρῶτον ὀρθοτονούμενα ἔχειν ὀξεῖαν ἢ περισπωμένην. Βαρύτονος γὰρ λέξις οὐδέποτε ἐγκλίνεται, εἰ μὴ κατὰ πάθος εἴη ἡ βαρεῖα, ὡς τὸ σφᾶς, καὶ τινὰ ἄλλα, περὶ ὧν διαληψόμεθα. Προηγεῖται δὲ τούτων τῶν ἐγκλινομένων ἢ προπαροξύτονος λέξις, οἷον, ἄνθρωπός μου, καὶ

[a] V. Bekker. Anecd. p. 1149.

ἄνθρωπός τις, ἡ ὀξύτονος, ὡς, μαθητής μου, καὶ, σοφός τις, ἢ τροχαϊκὴ ἀπὸ τόνου, ὡς, δοῦλος μου, ἄλλος μοι, ἔνθα μοι· ἄλλων δὲ προηγουμένων οὐκ ἐγκλίνεται, οἷον, ἀνθρώπου τινὸς, ἄλλου τινὸς, ἄλλῳ τινί· καὶ δεῖ εἰπεῖν τὴν αἰτίαν. Ἐν μιᾷ λέξει κατὰ συνέχειαν δύο ὀξείας οἱ παλαιοὶ οὐκ ἐτίθουν, κακοφωνίαν γὰρ ποιοῦσι. Τὸ οὖν ἄνθρωπός τις οὐκ ἔστι κατὰ συνέχειαν, μεσοσυλλαβεῖ (μεσολαβεῖ) γὰρ ἡ βαρεῖα ἡ ἐν τῇ ΘΡΩ συλλαβῇ. Σοφός τις, μία ἐστιν ὀξεῖα. Οἱ ἀκριβεῖς ὅθεν μέμφονται τὸν θέσει τροχαϊκὸν, ἔχοντα δύο ὀξείας ἐφεξῆς, ἄλλός τις. Καὶ εὐλόγως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ὀδυσσείας ὁ Ἀρίσταρχος οὐκ ἠβουλήθη δοῦναι εἰς τὸ "ἄνδρα μοι" δύο ὀξείας, ἀλλὰ μίαν εἰς τὸ ΑΝ, φάσκων "ἐν ἀρχῇ ποιήσεως παράλογον οὐ μὴ ποιήσω." Ἁπλῶς οὖν προπαροξυτόνου τροχαϊκοῦ προηγουμένου ἐγκλίσεις γίνονται.

Καὶ πρὸς σαφήνειαν δὲ δεῖ εἰπεῖν, ὅτι τὰ ἐγκλινόμενα ἢ μονοχρονοῦσιν, ἢ διχρονοῦσιν, οἷον, ὕβρισέ με, ἤκουσά τινος, [ἢ τριχρονοῦσιν, ἤκουσα τινῶν·] καὶ τότε τῇ πρώτῃ λέξει ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον, ὡς ἐλαφρὰ ὄντα, ἢ τετράχρονα,
38 b καὶ τότε τῇ πρώτῃ συλλαβῇ αὐτῶν. ἡμῶν ἥμων· ἡμῖν ἥμιν· ἡμᾶς ἥμας. Ἰστέον δὲ ὡς τὰ τετράχρονα ταῦτα καὶ συστέλλουσι τὸ τέλος, καὶ γίνονται τρίχρονα, ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον τῇ πρώτῃ λέξει καὶ οὐ φυλάττουσιν αὐτὸν ὡς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς ἐγκλινόμενα, οἷον, δέδωκέν ἡμιν· συστεῖλαι (συστεῖλαν) τὸ Ι παρὰ τοῖς Ἴωσι, οὕτως ἐγκλινόμενον ἔμεινεν. Ὕβρισέν ἡμας· συστεῖλαι τὸ Α κατὰ διάλεκτον ἐφύλαξαν οὕτως ἐγκλινόμενον. (Οὐ συστεῖλαν τὸ Α κατὰ διάλεκτον ἐφύλαξεν ἐν αὐτῇ τῇ συλλαβῇ τὸν αὐτὸν τόνον.) Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι αἱ δισύλλαβοι ἀναμφιβόλως ἀναβιβάζουσιν ἐγκλινόμεναι, καὶ φυλάττουσιν ὀρθοτονούμεναι, οἷον, ἤκουσά τινος, ἀνθρώπου τινὸς, αἱ δὲ μονοσύλλαβοι, ἀναβιβάζουσι μὲν ἐγκλινόμεναι προηγουμένων τῶν προειρημένων λέξεων, ἄλλων δὲ λέξεων προηγουμένων ἄφατον σύγχυσιν ἐποίησαν, οἷον, ἀνθρώπου μου· ἔδει εἶναι ἀνθρώπου ἐμοῦ· μέλλει μοι, ἔδει εἶναι τῷ ἀρνεῖσθαι μέλλει ἐμοί· ὅμως μονοσυλλαβοῦντα, οὐδὲ ἀνεβίβασαν οὐδὲ ἐφύλαξαν, ἀλλ' ὡς μιᾶς λέξεως οὔσης

ὁ τόνος ἐτέθη, ἀνθρώπου μου· καὶ οὕτως ἡμεῖς δοξάζομεν. Ἄλλοι δέ τινες συγχέουσιν, ὡς καὶ Ῥωμανὸς λέγει, [b]οἷον πόθεν τις, καὶ ὅθέν με, δέον πόθέν τις λέγειν, καὶ ὅθεν με. Εἰ περισπωμένη προηγοῖτο, οὐ παρέχουσι τὸν τόνον αὐτῇ, οἷον καλοῦ μου, εἰ δὲ ἄλλος τόνος εἴη, παρέχουσι τὸν τόνον, οἷον, πόθέν τις, ὅθέν με· ψευδές ἐστιν· εἷς γὰρ τόνος ἐστὶ καὶ τίθεται, καὶ οὐ παρέχουσι τὸν τόνον, ὡς εἴπομεν, ταῖς προηγουμέναις, εἰ μὴ εἴη ὡς εἴπομεν προπαροξύτονος ἢ τροχαϊκή.

Ἰστέον δὲ ὅτι διαφέρει ἐγκλιτικὸν καὶ ἐγκλινόμενον, οὐχ ὡς λέγει ὁ Φιλόπονος ἐν τῇ ἀντωνυμίᾳ, ὃν ἐλέγχομεν ἐκεῖ, ἀλλὰ τῷ μερικῷ καὶ τῷ καθόλου. Πᾶν μὲν γὰρ ἐγκλιτικὸν καὶ ἐγκλινόμενον [c]ἦλθέ τις· οὐ πᾶν δὲ ἐγκλινόμενον καὶ ἐγκλιτικόν. Αἱ μὲν γὰρ λέξεις αἱ κοιμίζουσαι τοὺς τόνους ἐγκλινόμεναι καλοῦνται, οἷον

ἡ ἐμὴ μητρυιὴ περικαλὴς ἡ εὐροίβια.
(Εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴς Ἠερίβοια.)

Ἰδοὺ αὗται κοιμίζουσαι ἐν τῇ συνεχείᾳ, ἐγκλινόμεναι καλοῦνται καὶ οὐχὶ ἐγκλιτικαί, ἀλλὰ πᾶν ἐγκλιτικὸν ἐγκλινόμενον, οὐ πᾶν δὲ ἐγκλινόμενον ἐγκλιτικόν.

Διαλαμβάνοντες περὶ ἑκάστου μέρους δείξομεν ὀλίγα ἐναντιούμενα τοῖς προειρημένοις, περὶ ὧν ἐν εὐκαίρῳ διδάξομεν.

[[d]Κανὼν τοίνυν ἐστὶ λόγος ἔντεχνος δηλωτικὸς ἀπευθύνων ὁμοιότητα πρὸς τὸ καθόλου τὸ διεστραμμένον τῶν λέξεων.

Ἐπειδὴ δὲ κανόνων εἰσαγωγικῶν μέλλομεν ἄρχεσθαι, ἐν ἐπιτομῇ δὲ τούτους παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Θεοδόσιος· μάθωμεν
39 a τί ἐστι κανών, καὶ τί ἐστιν εἰσαγωγή, καὶ τί ἐστιν ἐπιτομή. Κανὼν τοίνυν ἐστὶ λόγος ἔντεχνος ἀπευθύνων ὁμοιότητα πρὸς τὸ καθόλου τὸ διεστραμμένον τῆς λέξεως· τουτέστι λόγος μετὰ τέχνης διὰ τῶν ὁμοίων ἐπ' εὐθείας ἄγων ἢ ἐλέγχων πρὸς τὰ πλείονα τὸ διεστραμμένον καὶ ἡμαρτημένον τῆς λέξεως. Τὰ γὰρ πλείονα τῶν ἐλαττόνων κανόνες. Εἰσαγωγὴ δέ ἐστιν ὁδήγησις τῶν λόγων ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων

[b] οὕτως εὗρον in marg. N. B. οἷον—ὅθεν με non leguntur apud Bekkerum. [c] ἦλθέ τις om. Bekker. [d] Quæ sequuntur male repetivit scriba ex præcedentibus.

ἐπὶ τὰ μείζονα, ἐπιτομὴ δέ ἐστι σύντομος τῶν κεφαλαίων παράδοσις. Ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν ὡς ἐν προλεγομένοις.

Μέλλοντες ἐπιτομὴν ποιεῖσθαι τοῦ ὀνόματος, εὔλογον ἡγούμεθα πρὸ τοῦ παραδοῦναι τοὺς κανόνας αὐτοὺς, ὀλίγα τινὰ ὡς ἐν τάξει προλεγομένων εἰπεῖν. Δεῖ γινώσκειν ὅτι διαφέρει τὸ βαρβαρίζειν τοῦ σολοικίζειν, καθὸ βαρβαρίζειν μέν ἐστι τὸ ἁμαρτάνειν περὶ μίαν λέξιν, εἴτε κατὰ χρόνον, εἴτε κατὰ πνεῦμα, εἴτε κατὰ τόνον, εἴτε κατὰ γραφὴν, εἴτε κατὰ κλίσιν. Καὶ κατὰ χρόνον μὲν, ὡς ὅταν τις τοῦ Αἴας τὸ α συστείλῃ, ὀφείλων ἐκτεῖναι αὐτό· τὸ γὰρ Αἴας τὸ α ἐκτεταμένον ἔχει. Κατὰ τόνον δὲ, ὡς ὅταν τις τὸ ἄνθρωπος, ὀφείλων προπαροξῦναι, ὀξύνῃ, καὶ εἴπῃ ἀνθρωπός. Κατὰ γραφὴν δὲ, ὡς ὅταν τίς τὸ πένης ὀφείλων διὰ τοῦ η γράφειν, γράψῃ αὐτὸ διὰ τοῦ ι. Κατὰ κλίσιν δὲ, ὡς ὅταν τις τὸ εὐσεβὴς εὐσεβοῦ εἴπῃ, ὀφείλων εἰπεῖν εὐσεβὴς εὐσεβοῦς. Κατὰ πνεῦμα δὲ, ὡς ὅταν τις τὴν ὑπὸ πρόθεσιν ψιλώσῃ, ὀφείλων αὐτὴν δασῦναι. Σολοικίζειν δέ ἐστι, τουτέστι τὸ περὶ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν φράσιν ἁμαρτάνειν, ἑκάστης λέξεως καθ' ἑαυτῆς κειμένης καλῶς ἐχούσης ἐν τῇ συντάξει καὶ τῇ φράσει ἀτάκτως καὶ ἀνακολούθως παραλαμβανομένης. ὡς ἐπὶ τοῦ, "ἐγὼ περιπατῶν ὁ τοῖχος ἔπεσεν," ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα ἑκάστη λέξις καθ' ἑαυτὴν οὖσα καλῶς ἔχει. καὶ τὸ ἐγὼ, καὶ τὸ περιπατῶν, καὶ τὸ ὁ τοῖχος, καὶ τὸ ἔπεσε, καλῶς ἔχουσιν, ἀλλ' ἐν τῇ συντάξει καὶ τῇ φράσει ἀτάκτως καὶ ἀνακολούθως παραλαμβάνονται, ὅθεν καὶ σολοικισμὸς λέγεται, οἱονεὶ ὁ τοῦ σώου λόγου αἰκισμὸς, ἤγουν ὕβρις τοῦ ὁλοκλήρου λόγου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, δεῖ γινώσκειν ὅτι μέρη τοῦ λόγου εἰσὶν ὀκτὼ, ὄνομα, ῥῆμα, μετοχὴ, ἄρθρον, ἀντωνυμία, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος· καὶ διάλεκτοι πέντε, Ἀτθὶς ἡ
39 b τῶν Ἀθηναίων, Αἰολὶς ἡ τῶν Αἰολέων, Δωρὶς ἡ τῶν Δωριέων, Ἰὰς ἡ τῶν Ἰώνων, κοινὴ καθ' ἣν ἡμεῖς διαλεγόμεθα. Παρέπονται δὲ τῷ ὀνόματι πέντε, γένη, εἴδη, σχήματα, ἀριθμοὶ, πτώσεις. Γένη μὲν οὖν εἰσι τρία, ἀρσενικὸν, θηλυκὸν, οὐδέτερον. Καὶ ἀρσενικὸν μὲν οὖν ἐστιν οὗ προτάσσεται κατ'

εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν ἄρθρον τὸ ʽο, οἷον ὁ Σωκράτης. Θηλυκὸν δὲ οὗ προτάσσεται κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν ἄρθρον τὸ ἡ, οἷον ἡ Ἑλένη. Οὐδέτερον δὲ οὗ προτάσσεται κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν ἄρθρον τὸ τὸ, οἷον τὸ παιδίον. Τινὲς δὲ προστιθέασι τούτοις ἄλλα δύο, κοινὸν καὶ ἐπίκοινον. Καὶ κοινὸν μὲν ἐστὶν τὸ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λεγόμενον μετὰ διαφόρου ἄρθρου, οἷον ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἡ ἄνθρωπος, ὁ ἵππος, καὶ ἡ ἵππος· ὁ κύων, καὶ ἡ κύων. Ἐπίκοινον δὲ ἐστὶν ὅπερ ἢ μόνως ἀρσενικῶς ἢ μόνως θηλυκῶς, ἐπικρατοῦντος μέντοι τοῦ ἑνὸς, οἷον ἡ χελιδὼν, ὁ ἀετός· κατά τε γὰρ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ἡ χελιδὼν, καὶ ἡ κορώνη μόνως λέγομεν θηλυκὸν, καὶ ὁ ἀετὸς μόνως ἀρσενικῶς· οὐ δεχόμεθα δὲ ταῦτα τὰ δύο
ἄλλα
γένη (sic) παρὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν, ἐπειδὴ οὔτε σημασίαν, οὔτε φωνὴν ἔχουσιν ἰδίαν, οὔτε ἄρθρα ἴδια· τὸ γὰρ σημαινόμενον τοῦτο ἢ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκόν ἐστι, καὶ ἡ φωνὴ ὁμοίως ἢ ἀρσενική ἐστιν ἢ θηλυκή. Καὶ τὰ ἄρθρα ὁμοίως ἢ ἀρσενικὰ ἢ θηλυκά εἰσιν· ἐὰν γὰρ εἴπω ἄνθρωπος, κατὰ πάντα ἀρσενικόν ἐστι κατά γε τὸ σημαινόμενον, [d]τὴν φωνὴν, καὶ τὸ ἄρθρον· ἐὰν δὲ εἴπω ἡ ἄνθρωπος, κατὰ πάντα θηλυκόν ἐστιν ὁμοίως κατά τε τὸ σημαινόμενον καὶ τὴν φωνὴν καὶ τὸ ἄρθρον. Ἐπεὶ οὖν οὐδὲν ἔχουσιν ἴδιον, ἀλλὰ παραλαμβάνονται ἐκ τῶν ἄλλων γενῶν, οὐ δυνάμεθα ταῦτα λέγειν ἄλλα γένη παρὰ τὸ ἀρσενικὸν θηλυκὸν οὐδέτερον. Ταῦτα μὲν περὶ γενῶν.

Εἴδη δὲ εἰσὶ δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον· πρωτότυπον μέν ἐστι, τὸ κατὰ τὴν πρώτην θέσιν λεχθὲν, οἷον, γῆ. Παράγωγον δέ ἐστι τὸ ἀφ' ἑτέρου τὴν γένεσιν ἐσχηκὸς, οἷον, γήϊος. Καὶ ἔοικε τὸ μὲν πρωτότυπον τῷ πρωτοπλάστῳ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ παράγωγον τοῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ πρωτοπλάστου γινομένοις· ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Σχήματα δέ εἰσι τρία, ἁπλοῦν, σύνθετον, παρασύνθετον. Καὶ ἁπλοῦν μέν ἐστι τὸ μὴ ὂν ἐκ διαφόρων, ἀλλ' ἐκ μιᾶς

[d] In marg. οὕτως εὗρον ἄνευ τοῦ ΚΑΙ συνδέσμου.

συγκείμενον λέξεως, οἷον, Μέμνων. λαός· σύνθετον δὲ τὸ ἀπὸ δύο ἢ καὶ πλειόνων γινόμενον λέξεων, καὶ ἓν σῶμα ἀποτελούμενον ἀπὸ δύο μερῶν, οἷον Ἀγαμέμνων, παρὰ τὸ ἄγαν
40 a καὶ τὸ μένειν, καὶ Μενέλαος, παρὰ τὸ μένειν γὰρ καὶ τὸ λαός· ἀπὸ πλειόνων δὲ, οἷον, πεντεκαίδεκα· τοῦτο γὰρ ἀπὸ τριῶν σύγκειται λέξεων· ἀπὸ γὰρ τοῦ πέντε ἀριθμοῦ, καὶ τοῦ καὶ συνδέσμου, καὶ τοῦ δέκα ἀριθμοῦ. Παρασύνθετον δέ ἐστι, τὸ ἀπὸ συνθέτου γινόμενον, μὴ μέντοι προσλαμβάνον ἄλλην λέξιν, οἷον ὡς ἀπὸ τοῦ Ἀμαμέμνων συνθέτου Ἀγαμεμνόνιος παρασύνθετον, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀριστάρχου συνθέτου Ἀριστάρχιος παρασύνθετον, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄριστος καὶ τοῦ ἄρχω ἐστιν. Καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ Ἀτρεὺς συνθέτου, Ἀτρείδης παρασύνθετον· παρὰ γὰρ τὸ α τὸ στερητικὸν ἐπίρρημα, καὶ τὸ τρεῖν τὸ σημαῖνον τὸ φοβεῖσθαι γέγονεν, οἱονεὶ ὁ ἐστερημένος τοῦ φοβεῖσθαι. Πρόσκειται "μὴ μέντοι προσλαμβάνον ἑτέραν λέξιν." ἐπειδὴ ἐὰν προσλάβῃ ἑτέραν λέξιν τὸ σύνθετον, οὐκέτι παρασύνθετον καλεῖται, ἀλλ' ἔτι μένει σύνθετον, ὡς ἐπὶ τοῦ συνήγορος εὐσυνήγορος, σύμβουλος εὐσύμβουλος, Ἀρίσταρχος φιλαρίσταρχος, κένταυρος ἱπποκένταυρος. Ἔστι δὲ ὁ κένταυρος σύνθετον, παρὰ τὸ κεντᾶν τὴν αὔραν ἤτοι τὴν πνοήν. Φασὶ γὰρ ὅτι ὁ Ζεὺς ὁμοιωθεὶς νεφέλῃ συνεγένετο αὐτῇ, καὶ ἐκεῖθεν ἐτέχθησαν οἱ κένταυροι. Ταῦτα μὲν περὶ τῶν σχημάτων.

Ἀριθμοὶ δέ εἰσι τρεῖς, ἑνικὸς, δυϊκὸς, πληθυντικός. Ἑνικὸς μέν ἐστιν ὁ τὸ ἓν σημαίνων, οἷον, ὁ Αἴας· δυϊκὸς δὲ ὁ τὰ δύο σημαίνων, οἷον, τὼ Αἴαντε· πληθυντικὸς δὲ ὁ τρεῖς ἢ πλείονας σημαίνων, οἷον οἱ Αἴαντες· ἀρχὴ γὰρ πλήθους ὁ τρεῖς ἀριθμός ἐστι. Πτώσεις δέ εἰσι πέντε, ὀρθὴ, γενικὴ, δοτικὴ, αἰτιατικὴ καὶ κλητική. Πτώσεις δὲ πέντε οὐ κυρίως ἀλλὰ καταχρηστικῶς, ὡς τοῖς τεχνικοῖς ἀποδέδεικται. Λέγεται δὲ ἡ μὲν ὀρθὴ ὀνομαστικὴ καὶ εὐθεῖα· καὶ ὀρθὴ μὲν καὶ εὐθεῖα καλεῖται, ἐπειδὴ ὀρθῶς σημαίνει τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος· ταῦτα γὰρ ὀρθῶς σημαίνουσι τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος· ὀνομαστικὴ δὲ λέγεται ἐπειδὴ δι' αὐτῆς τὰς ὀνομασίας ποιούμεθα, οἷον ἄνθρωπος λεγέσθω.

ἵππος ὀνομαζέσθω. Ἡ δὲ γενικὴ λέγεται κτητικὴ καὶ πατρικὴ, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ποιούμεθα τὰ γένη καὶ τὰ κτήματα, οἷον Ἀριστάρχου ἀγρὸς, Ἀριστάρχου υἱὸς, Ἀριστάρχου πατήρ. Ἡ δὲ δοτικὴ λέγεται ἐπισταλτικὴ, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς 40 b ποιούμεθα τὰς δόσεις καὶ τὰς ἐπιστάλσεις, οἷον Γεωργίῳ δίδωμι, Γεωργίῳ ἐπιστέλλω. Ἡ δὲ αἰτιατικὴ οὕτω λέγεται παρὰ τὸ αἰτίαν σημαίνειν, οἷον, διὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐτιμήθην, καὶ διὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὑβρίσθην. Ἡ δὲ κλητικὴ λέγεται καὶ προσαγορευτικὴ παρὰ τὸ καλεῖν καὶ προσαγορεύειν δι' αὐτῆς, οἷον, ὦ Σώκρατες, ὦ Ἀρίσταρχε. Περὶ δὲ τῆς τάξεως ἔστιν εἰπεῖν τῶν πτώσεων ὅτι ἡ εὐθεῖα προτερεύει πασῶν τῶν πτώσεων· πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ποιούμεθα τὰς ὀνομασίας τῶν πτώσεων, ἄνθρωπος λεγέσθω, ἵππος ὀνομαζέσθω, πῶς δυνάμεθα κλῖναι τὸ μήπω ὀνομασθέν· δεύτερον δὲ, ἐπειδὴ ὀρθῶς σημαίνει τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος. Ἡ δὲ γενικὴ δευτέρα τάσσεται τῆς εὐθείας, ἐπειδὴ οὐκ ὀρθῶς ἀλλ' ἐκ πλαγίου· ἢ γὰρ ἕνεκεν κτήματος, οἷον, Ἀριστάρχου ἀγρὸς, ἢ ἕνεκεν πράγματος παραλαμβάνεται, οἷον, Ἀριστάρχου ἤκουσα. Ὁμοίως καὶ ἡ δοτικὴ καὶ ἡ αἰτιατικὴ οὐκ ὀρθῶς σημαίνουσι τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἐκ πλαγίου, οἷον Ἀριστάρχῳ δίδωμι, καὶ Ἀρίσταρχον ἐτίμησα· ὅθεν καὶ πλάγιοι λέγονται ὡς ἐκ πλαγίου σημαίνουσαι τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος καὶ οὐκ ὀρθῶς, καὶ ὥσπερ ὁ στύλος κυρίως μὲν λέγεται στύλος παρὰ τὸ ἵστασθαι, ἐὰν δὲ πέσῃ οὐκέτι κυρίως λέγεται στύλος ἀλλὰ πλάγιος στύλος, οὕτω καὶ ἡ εὐθεῖα ὀρθῶς σημαίνουσα τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος λέγεται εὐθεῖα, αἱ δὲ ἄλλαι πτώσεις μὴ σημαίνουσαι ὀρθῶς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος πλάγιοι λέγονται. Προτέτακται δὲ ἡ γενικὴ τῆς δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς, ἐπειδὴ δύο ἐπιδέχεται συντάξεις τὴν πρὸς κτῆμα καὶ πρὸς πρᾶγμα. Πρὸς πρᾶγμα μὲν, οἷον, Ἀριστάρχου ἤκουσα, πρὸς κτῆμα δὲ, οἷον Ἀριστάρχου ἀγρός· ἡ δοτικὴ γὰρ καὶ αἰτιατικὴ μίαν ἐπιδέχονται σύνταξιν τὴν πρὸς τὸ πρᾶγμα μόνον, οἷον Ἀριστάρχῳ δίδωμι, Ἀρίσταρχον ἐτίμησα· πρᾶγμα δὲ νοητέον τὸ ῥῆμα. Ἡ δὲ δοτικὴ προτέτακται τῆς αἰτιατικῆς, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ, φημὶ δὴ ἡ δοτικὴ,

ἔστιν ὅτε ἐπιδέχεται σύνταξιν πρὸς κτῆμα καταχρηστικῶς, ὡς ἐπὶ τοῦ

Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε,

ἀντὶ τοῦ Αἴαντος τὸν θυμόν. Καὶ πάλιν "Διῒ φίλε," ἀντὶ τοῦ Διὸς φίλε. Ἡ δὲ αἰτιατικὴ οὐδὲ καταχρηστικῶς παραλαμβάνεται, εἰ μὴ πάνυ σπανίως, ὡς ἐπὶ τοῦ

γυναῖκα τεθήλατο μαζὸν,

ἀντὶ τοῦ γυναικὸς μαζὸν ἐθήλασε. Καὶ [Od. ο΄. 199.]

41 a μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφὲς,

ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς νηός. Ἡ δὲ αἰτιατικὴ προτέτακται τῆς κλητικῆς, ἐπειδὴ ἡ μὲν αἰτιατικὴ καὶ πρώτου καὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου ἐστὶν, οἷον ἐμὲ Ἀρίσταρχον, σὲ Ἀρίσταρχον, ἐκεῖνον Ἀρίσταρχον· ἡ δὲ κλητικὴ δευτέρου μόνου προσώπου ἐστιν, οἷον, σὺ Ἀρίσταρχε· τὰ δὲ πρῶτα προτερεύουσι τῶν δευτέρων· εἰκότως οὖν καὶ ἡ αἰτιατικὴ προτερεύει τῆς κλητικῆς. Ταῦτα περὶ τῶν παρεπομένων τῷ ὀνόματι.

Ἔλθωμεν δὲ καὶ εἴπωμεν περὶ τῶν τελικῶν τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων. Τελικὰ τοίνυν ἀρσενικῶν ὀνομάτων, ἀνεπεκτάτων, κοινῶν, κατ᾽ εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν εἰσὶ πέντε, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ, οἷον, Δίων, Φοῖνιξ, Νέστωρ, Πάρις, Πέλοψ. Πρόσκειται "ἀρσενικῶν" διὰ τὰ θηλυκὰ καὶ οὐδέτερα, "ὀνομάτων" δὲ, διὰ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου, "ἀνεπεκτάτων" δὲ, διὰ τὸ τοιόνδε καὶ τοσόνδε, ταυτησὶ, τηλικουτοσί· ταῦτα γὰρ ἐπέκτασιν ἀνεδέξαντο, οἷον προσθήκην τοῦ ΔΕ, καὶ τοῦ Ι. "Κοινῶν" δὲ πρόσκειται, διὰ τὰ βάρβαρα, οἷον Ἀδὰμ, Ἰωσὴφ, Δανιήλ· ταῦτα γὰρ οὐδὲν ἔχουσιν ἐκ τῶν προλεχθέντων τελικῶν. "Κατ᾽ εὐθεῖαν" πρόσκειται διὰ τὰς ἄλλας πτώσεις, οἷον γενικὴν, δοτικὴν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν. "Ἑνικῶν" δὲ πρόσκειται διὰ τὰ δυϊκὰ καὶ πληθυντικά.

Ἔλθωμεν λοιπὸν καὶ ἐπ᾽ αὐτὴν τὴν κλίσιν τοῦ ὀνόματος, καὶ ἀρξώμεθα ἀπὸ τῶν εἰς ΑΣ, ἐπειδὴ τὸ Α προτέτακται πάντων τῶν στοιχείων.

Τὰ εἰς ΑΣ μονοσύλλαβα, εἰ μὲν περισπῶνται, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Γρᾶς, τοῦ Γρᾶ, ὁ Λᾶς, τοῦ Λᾶ· (τοῦτο δὲ καὶ ποταμὸν καὶ λίθον καὶ πόλιν σημαί-

νει·) ὁ Θᾶς, τοῦ Θᾶ, (ὄνομα δὲ κύριον,) ὁ Χνᾶς, τοῦ Χνᾶ· (οὕτως δὲ ἐλέγετο ὁ Ἀγήνωρ, ὅθεν καὶ ἡ Φοινίκη ὀχνᾶ·) οἷον ὁ Δᾶς, τοῦ Δᾶ· (ὄνομα δὲ τοῦτο ποταμοῦ,) ὁ Βᾶς, τοῦ Βᾶ· (ἱστορεῖται δὲ οὗτος βασιλεὺς Πόντου.) Τὸ δὲ πᾶς, ὅτε μὲν ἐστὶ προσηγορικὸν, καὶ σημαίνει τὸν πατέρα, ἀποβολῇ τοῦ σ ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον τοῦ πᾶ· ὅτε δὲ ἐπίθετον ἐστὶ καὶ σημαίνει τριγένειαν, οἷον, πᾶς ἄνθρωπος, πᾶσα γυνὴ, καὶ πᾶν παιδίον, διὰ τοῦ ντ κλίνεται, οἷον παντὸς, πρὸς γὰρ διάφορον σημαινόμενον εἰκότως καὶ ἡ κλίσις διάφορος γέγονε. Εἰ δὲ ὀξύνονται τὰ εἰς ας μονοσύλλαβα, περιττοσυλλάβως κλίνονται, τουτέστι περιττὴν συλλαβὴν ἔχουσιν ἐν τῇ γενικῇ τῆς εὐθείας, οἷον Ζὰς, Ζάντος, (σημαίνει δὲ τὸν Διά,) Πρὰς,
41 b Πραντὸς, (ὄνομα δὲ τοῦτο πόλεως,) Φθὰς φθαντὸς[e], (ὄνομα δὲ τοῦτο κύριον·) τοῦτο γὰρ κατὰ τὴν γενικὴν παροξύνεται, ἤγουν πρὸ μιᾶς τοῦ τέλους ἔχει τὴν ὀξεῖαν, πλὴν τοῦ κρὰς κρατὸς, σημαίνει δὲ τὴν κεφαλήν· τοῦτο δὲ διὰ μόνου τοῦ τ ἐκλίθη, τῶν ἄλλων μονοσυλλάβων ὀξυτόνων διὰ τοῦ ντ κλιθέντων.]

[Κανὼν α΄.]

Τὰ εἰς ας καθαρὸν ὀνόματα δισύλλαβα βαρύτονα μακροκατάληκτα μὴ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου μηδὲ κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν ὄντα, διὰ τοῦ ντ κλίνονται, οἷον Αἴας Αἴαντος, Θόας Θόαντος, Βίας Βίαντος, Δρύας Δρύαντος, (εἰσὶ δὲ ταῦτα κύρια ὀνόματα,) Ὑάς Ὑάντος, (Ὑάντες δὲ λέγονται οἱ κατοικοῦντες τὴν Βοιωτίαν·) σεσημείωται τὸ λάας, τοῦτο γὰρ ὅτε μέν ἐστι κύριον ἀντίκειται τῷ κανόνι, εἰς ας γάρ ἐστι καθαρὸν ὄνομα δισύλλαβον βαρύτονον μακρὸν ἔχον τὸ α, καὶ ὅμως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ντ, ἀλλ᾽ ἰσοσυλλάβως ἀποβολῇ τοῦ σ ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Λάας τοῦ Λάα, "Λάα περὶ λίθων γλυφῆς·" (οὗτος δὲ λιθογλύφος ἦν·) ὅτε δέ ἐστι προσηγορικὸν οὐκ ἀντίκειται τῷ κανόνι· συνεσταλμένον γὰρ ἔχει τὸ α, οἷον

λάας ἀναιδής.

Καὶ λοιπὸν, ὡς συστέλλον τὸ α, οὐκ ἠκολούθησε τῷ κανόνι τούτῳ· ὁ γὰρ κανὼν περὶ τῶν ἐχόντων τὸ α μακρὸν διαλαμ-

e In marg. οὕτως εὗρον.

βάνει. Κλίνεται δὲ καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, οἷον, λάας λάαος, ὃ καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΑΑ, εἰς ἓν δηλονότι Α μακρὸν, γίνεται λᾶος, [Il. μ΄. 462.]

λᾶος ὑπορριπῆς (ὑπὸ ῥιπῆς).

Εὔας Εὔαντος· (τὸ δὲ Εὔας ἐπίθετον τοῦ Διονύσου ἐστιν.) Ἀλλ' ἔλθωμεν καὶ ἐξηγησόμεθα τὸν κανόνα. "Εἰς ΑΣ" εἴτε διὰ τὰ ἔχοντα ἄλλο φωνῆεν, οἷον γόης γόητος· τοῦτο γὰρ καὶ καθαρόν ἐστι καὶ βαρύτονον καὶ δισύλλαβον καὶ ὅμως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ, γόητος γάρ· ἀλλ' οὐκ ἔστιν εἰς ΑΣ. "Καθαρὸν" δὲ πρόσκειται, διὰ τὰ ἔχοντα σύμφωνον πρὸ τοῦ Α, οἷον Γέτας Γέτα, καὶ Δίδας Δίδα, (εἰσὶ δὲ ὀνόματα κύρια·) ταῦτα γὰρ, σύμφωνον ἔχοντα πρὸ τοῦ Α, οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΝΤ, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως κλίνονται[f]. Ἰδοὺ γὰρ τὸ Κάλχας, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) καὶ τὸ γίγας, σύμφωνον ἔχοντα πρὸ τοῦ Α, διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, οἷον Κάλχαντος, γίγαντος. "Ὀνόματα" δὲ πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι, οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου τινὸς, ἀλλ' αὐτὸ ὂν, ὥσπερ "μώνυχας ἵππους" λέγομεν τοὺς μώνυχας, οὐχ ὡς ἄλλων ἵππων μὴ ὄντων μονύχων,
42 a καὶ "γάλα λευκὸν" λέγομεν, οὐχ ὡς ἄλλου γάλακτος μέλανος ὄντος, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἓν (ὄν). "Δισύλλαβα" δὲ πρόσκειται διὰ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, "βαρύτονα" δὲ πρόσκειται, αὐτὸ τὸ ὄνομα οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ Ἰὰς καὶ τριὰς, (Ἰὰς δὲ ἐστὶν ἡ τῶν Ἰώνων διάλεκτος,) περὶ γὰρ ἀρσενικοῦ αὐτῷ ἐστιν ὁ λόγος, ταῦτα δὲ θηλυκά εἰσιν· καὶ πάλιν περὶ τῶν εἰς ΑΣ τῶν ἐχόντων τὸ Α ἐκτεταμένον λέγει, ἤγουν μακρὸν, τὸ δὲ Ἰὰς καὶ τριὰς καὶ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α, ἤγουν βραχύ. Ἐπειδὴ ἐάν τις λέγῃ ὅτι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τούτων πρόσκειται "βαρύτονα" ἐν τῷ κανόνι, λέγομεν ὅτι ἰδοὺ τὸ κρέας εἰς ΑΣ καθαρὸν δισύλλαβον βαρύτονον, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται, καὶ ὅμως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ· ἀλλ' οὐδέτερον ἐστὶ, καὶ δῆλον ὅτι οὐκ ἀντίκειται τῷ κανόνι· περὶ γὰρ ἀρσενικῶν, ὡς εἴρηται, ἐστὶν ὁ λόγος, καὶ περὶ τῶν ἐχόντων τὸ Α ἐκτεταμένον· τὸ δὲ Ἰὰς καὶ τριὰς καὶ τὸ κρέας

[f] In marg. οὐκ ἀναστρέφοντος τοῦ κανόνος. Οὐδὲ γὰρ τὰ ἔχοντα σύμφωνον πρὸ τοῦ Α ἰσοσυλλάβως.

οὔτε ἀρσενικά εἰσιν, ἀλλὰ θηλυκὰ καὶ οὐδέτερα, ἀλλ' οὔτε ἐκτεταμένον ἔχουσι τὸ Α, ἀλλὰ συνεσταλμένον. Ἰστέον ὅτι μοναστήριον ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι καὶ λέγεται τοῦ Παία, ὡς ἀπὸ τοῦ Παίας· καὶ ἰδοὺ τοῦτο πάντα ἔχει τοῦ κανόνος, καὶ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐν τῇ τῶν Ἑλλήνων χρήσει. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες διὰ ποίαν αἰτίαν Αἴας Αἴαντος λέγομεν, καὶ μὴ Αἴας Αἰάντεος· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐδέποτε γενικὴ δύο θέλει συλλαβὰς περιττεύειν τῆς ἰδίας εὐθείας, ἀλλὰ μίαν συλλαβὴν, οἷον, Λάχητος, Πάριδος, λέβητος, βότρυος, ἐὰν δὲ γένηται Αἴας Αἰάντεος, μέλλει δύο συλλαβὰς περιττεύειν ἡ γενικὴ τῆς ἰδίας εὐθείας, εἴπερ (ὅπερ) ἀδύνατον.

Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ οὖν τὰ εἰς Σ λήγοντα περιττοσυλλάβως κλινόμενα, ἢ διὰ τοῦ Τ, ἢ διὰ τοῦ Δ, ἢ διὰ τοῦ Θ, ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον, Λάχης Λάχητος, Πάρις Πάριδος, ὄρνις ὄρνιθος, βότρυς βότρυος, πρόσκειται "περιττοσυλλάβως" διὰ τὸ κοχλίας κοχλίου, Αἰνείας Αἰνείου· ταῦτα γὰρ οὐδὲν τῶν τεσσάρων ἔχουσιν ἐν τῇ κλίσει· ἀλλ' οὐ κλίνονται περιττοσυλλάβως ἀλλ' ἰσοσυλλάβως. Πῶς οὖν τὸ Θόας καὶ τὰ ὅμοια διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν
42 b τὴν αἰτίαν ταύτην· ὅτι ὥσπερ τὰ εἰς ΝΤ πεφύκασιν πολλάκις πλεονάζειν τὸ Τ κατὰ τὴν γενικήν· τὰ γὰρ εἰς ἀμετάβολα λήγοντα δι' αὐτοῦ τοῦ ἀμεταβόλου θέλουσι κλίνεσθαι, οἷον, Πλάτων Πλάτωνος, Ξενοφῶν Ξενοφῶντος, Ἕλλην Ἕλληνος· τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ εἰς Σ λήγοντα πεφύκασι πλεονάζειν πολλάκις τὸ Ν κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον χαρίεις χαρίεντος, Αἴας Αἴαντος, καὶ τῶν ὁμοίων. Δεῖ γινώσκειν ὅτι εἰπὼν ὁ τεχνικὸς "διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται" ἐδήλωσεν εἰπὼν ὅτι καὶ διὰ τοῦ ΟΣ ἐκφέρεται. Ὥσπερ γὰρ ὁμολογούμενα λαμβάνει τελικὰ τῆς εὐθείας πέντε, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ, οὕτως λαμβάνει ὁμολογούμενα τελικὰ τῆς γενικῆς τῆς μὲν περιττοσυλλάβου τὸ ΟΣ, οἷον, Λάχης[g] Λάχητος, τῆς δὲ ἰσοσυλλάβου τὸ Υ καὶ τὸ Α, οἷον κοχλίας κοχλίου, Αἰνείας Αἰνείου, Μηνᾶς

[g] In marg. οὕτως εὗρον.

Μηνᾶ, μητρᾶς μητρᾶ. Καὶ ἀποροῦσι τινὲς λέγοντες, καὶ πῶς τὸ Ὀρόντης Ὀρόντου διὰ τοῦ ντ κλινόμενον, οὐκ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ος κατὰ τὴν γενικήν; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐ κλίνεται τοῦτο διὰ τοῦ ντ, ἀπὸ γὰρ τῆς εὐθείας ἔχει τὸ ντ. Ἐκεῖνα δὲ λέγομεν κλίνεσθαι διὰ τοῦ ντ, ὅσα ἀπὸ κλίσεως ἔχει τὸ ντ, τουτέστιν ἐν τῇ γενικῇ ἔχον αὐτό.

Πάλιν ἄξιον ἐστι ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν Αἴας Αἴαντος λέγομεν καὶ μὴ Αἴας Αἰάντου· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν, τὸ τ τελικόν ἐστιν ἰσοσυλλάβου γενικῆς, οἷον κοχλίας κοχλίου. (Ἡ γενικὴ τοῦ μεγάλου ἑτερόκλιτος ἐστιν· ἀπὸ τῆς μεγάλος εὐθείας ἐστὶν, ἐξ ἧς καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ μεγάλοι.) Ἐὰν οὖν γένηται Αἴας Αἰάντου, ἡ γενικὴ μέλλει εἰς τὸ τ καταλήγειν καὶ περιττοσυλλαβεῖν τῆς ἰδίας εὐθείας, ὅπερ ἐστιν ἀδύνατον· τὸ γὰρ τ, ὡς εἴρηται, τελικόν ἐστιν ἰσοσύλλαβον γενικῆς.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι βαρύτονα λέγομεν πάντως τὰ περισπώμενα καὶ τὰ προπερισπώμενα, καὶ τὰ παροξύτονα καὶ τὰ προπαροξύτονα, διὰ τὸ ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ βαρεῖαν, οἷον Ἑρμῆς, δῆμὸς, φίλὸς, Ὅμὴρὸς. Καὶ παροξύτονα μὲν λέγεται τὰ ἔχοντα πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους τὴν ὀξεῖαν, οἷον, φίλὸς, προπαροξύτονον δὲ τὸ πρὸ δύο συλλαβῶν τοῦ τέλους ἔχοντα τὴν ὀξεῖαν, οἷον, ἄνθρωπος· προπερισπώμενον δὲ λέγεται τὸ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους ἔχον τὴν περισπωμένην, οἷον, δῆμος.

Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "μὴ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου" διὰ τὸ Λάας τὸ κύριον, καὶ τὸ Κλεύας, καὶ τὸ Κεύας· (εἰσὶ δὲ
43 a ταῦτα ὀνόματα κύρια·) ταῦτα γὰρ πάντα τοῦ κανόνος ἔχοντα οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ντ, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως, οἷον, ὁ Λάας τοῦ Λάα, καὶ τὸ Κέας τοῦ Κέα, καὶ τὸ Κλεύας τοῦ Κλεύα, ἀλλὰ Δωρίδος εἰσὶ διαλέκτου. Τὸ μὲν Λάος τὸ κύριον Δωρικὴν κρᾶσιν πέπονθεν, ἀπὸ γὰρ τῆς Λάαος γενικῆς κατὰ κρᾶσιν Δωρικὴν τοῦ α καὶ τοῦ ο εἰς α μακρὸν, Λάας, ὡς Περέλαος Περέλας· τὸ Κλεύας καὶ Κέας Δωρικὴν τροπὴν πεπόνθασιν ἀπὸ τοῦ Κλεύης καὶ Κέης γέγονε κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ η εἰς α μακρὸν, Κλεύας, Κέας. Πρόσκειται ἐν

τῷ κανόνι “μὴ κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν ὄντα,” ἐπειδὴ παρὰ τοῖς ποιηταῖς πολλὰ εὑρίσκομεν τοιαῦτα, πάντα ἔχοντα τοῦ κανόνος καὶ ἰσοσυλλάβως κλιθέντα, οἷον ὁ Αἴας τοῦ Αἴαντος, ὁ Δρύας τοῦ Δρύαντος, καὶ ὁ Θόας τοῦ Θόαντος. Καὶ λέγουσιν οἱ ποιηταὶ πολλάκις ὁ Αἴας τοῦ Αἴα, καὶ ὁ Δρύας τοῦ Δρύα, καὶ ὁ Θόας τοῦ Θόα. Οἱ γὰρ ποιηταὶ μέτρῳ δουλεύοντες, πολλάκις διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου παραβαίνουσι τὸν κανόνα.

Τὰ εἰς ΑΣ καθαρὸν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἁπλᾶ βαρύτονα, μὴ ὄντα ἐθνικὰ ἀπὸ τοῦ Π ἀρχόμενα, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον κοχλίας κοχλίου, Ἑρμείας Ἑρμείου, Βορέας Βορέου, Δρακοντίας Δρακοντίου, Ταραξίας Ταραξίου, Τραματίας Τραματίου, Ζαχαρίας Ζαχαρίου, Ἠλίας Ἠλίου. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι “εἰς ΑΣ,” διὰ τὰ ἔχοντα ἄλλο φωνῆεν, οἷον χαρίεις, τιμήεις, δαφνήεις· ταῦτα γὰρ καθαρὰν ἔχουσι τὴν τελευταίαν συλλαβὴν καὶ ὑπὲρ δύο συλλαβάς εἰσι καὶ ἁπλᾶ καὶ βαρύτονα, ὅμως οὐκ ἔχουσιν εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον τὴν γενικήν, χαρίεντος γὰρ καὶ τιμήεντος καὶ δαφνήεντος, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν εἰς ΑΣ. Πρόσκειται “καθαρὸν” διὰ τὸ Ἀκράγας Ἀκράγαντος καὶ Ἀθάμας Ἀθάμαντος· (ἔστι δὲ τὸ μὲν Ἀκράγας ὄνομα πόλεως, τὸ δὲ Ἀθάμας ὄνομα κύριον·) ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσι τὸ ΑΣ καθαρὸν καὶ περιττοσυλλάβως κλίνονται, σύμφωνον γὰρ ἔχουσι προηγούμενον. Ἐν δὲ τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται ὅτι καθαρόν ἐστι τὸ μὴ ἔχον σύμφωνον προηγούμενον, ἀλλὰ φωνῆεν. “Ὑπὲρ δύο συλλαβὰς” πρόσκειται διὰ τὰ προλεχθέντα δισύλλαβα, οἷον, Αἴας Αἴαντος, καὶ τὰ ὅμοια. “Ἁπλᾶ” δὲ πρόσκειται διὰ τὸ Λυκοθόας σύνθετον· τοῦτο γὰρ τὴν τοῦ ἁπλοῦ κλίσιν ἐφύλαξε, φημὶ δὴ τὴν Θόας Θόαντος. “Βαρύτονα” δὲ
43 b πρόσκειται διὰ τὰ ὀξύτονα, οἷον, διὰ τὸ ἀνδριὰς ἀνδριάντος· τοῦτο γὰρ ὀξύτονον ὂν διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται. Πρόσκειται “μὴ ὄντα ἐθνικὰ ἀπὸ τοῦ Π ἀρχόμενα” διὰ τὸ Πικίας Πικίαντος, καὶ Πευκιτίας Πευκιτίαντος, ταῦτα γὰρ ἐθνικά εἰσιν ἀπὸ τοῦ Π ἀρχόμενα καὶ περιττοσυλλάβως κλίνονται, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ. Τὸ γὰρ Παπίας Παπίου ἀπὸ τοῦ Π ἄρχεται, ἀλλ᾽

οὐκ ἔστιν ἐθνικόν· τὸ δὲ Ὠπίας Ὠπίου ἐθνικὸν μέν ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ π, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ω.

Σημειοῦνται οἱ τεχνικοὶ τινὰ περιττοσυλλάβως κλινόμενα, ἤγουν διὰ τοῦ ντ, καὶ ἔχοντα πάντα τὰ τοῦ κανόνος· εἰσὶ δὲ ταῦτα, οἷον, Ἀφίας Ἀφίαντος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Φλεγύας Φλεγύαντος, (ἔστι δὲ ἐθνικὸν,) Ἐλέας Ἐλέαντος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Σατύας Σατύαντος, (ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ ὄνομα κύριον.) Εὑρέθη δὲ καὶ τὸ Ἀρύας Ἀρύαντος περιτ-
43 c τοσυλλάβως κλιθέν, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) καὶ τὸ Παρίας Παρίαντος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον καὶ διὰ τοῦ ι γράφεται,) τὸ γὰρ σημαῖνον τὸν ὄφιν διὰ τῆς ει διφθόγγου, οἷον, παρείας παρείου, καὶ ἔστιν ἡ χρῆσις παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ· [690.]

ὀδὰξ ἐλαβόμην ὡς παρείας ὢν ὄφις.

Παρείας δὲ ἐστὶν εἶδος ὄφεως ἔχον τὰς παρειὰς ἐπηρμένας. Ταῦτα δὲ ὅλα περιττοσυλλάβως κλίνονται· εὕρηνται δὲ καὶ ἰσοσυλλάβως κλινόμενα, οἷον ὁ Φλεγύας τοῦ Φλεγύου, καὶ οἱ Φλεγύες, τοὺς Φλεγύας, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. ν'. 302.]

ἠὲ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας.

Ἀρχὴ τῆς κλήσεως. (κλίσεως.)

Τὰ εἰς ας λήγοντα, ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς δίχρονον συνεσταλμένον καταλήγουσαν, περιττοσυλλάβως κλίνονται, τουτέστι διὰ τοῦ ντ, Βίας Βίαντος, Ἀρίβας Ἀρίβαντος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) λυκάβας λυκάβαντος, (σημαίνει δὲ τὸν ἐνιαυτόν,) Θίσβας Θίσβαντος· τὸ γὰρ σ μετὰ τοῦ β ἐστί. Πρόσκειται "ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς δίχρονον συνεσταλμένον καταλήγουσαν," ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς, διὰ τὸ Ἰόβας Ἰόβα, καὶ Ῥήβας [καὶ] Ῥήβα, (ἔστι δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια.) Καὶ λέγουσι τινὲς ὅτι κακῶς οὐ παρέθετο ταῦτα. Οὐ γὰρ παραλήγονται διχρόνῳ ταῦτα, ἀλλὰ τὸ μὲν τὸ ο, τὸ δὲ τὸ η. Δίχρονα δέ εἰσι τρία α, ι, υ. Ἀλλὰ κάλλιον φασίν ἐστιν εἰπεῖν ὅτι διὰ τὸ Βαρνάβας Βαρνάβα τοῦτο πρόσκειται. Τοῦτο γὰρ ἐκτεταμένον ἔχει τὸ δίχρονον, διὸ οὐ κλίνεται περιττοσυλλάβως, ἤγουν διὰ τοῦ ντ, ἀλλ' ἰσοσυλλά

44 a βως· ἰσοσυλλαβεῖ γὰρ ἡ γενικὴ τῇ εὐθείᾳ ἐπὶ τούτου. Ταῦτα μὲν ὁ κανών· δοκοῦσι δέ τινα ἀντικεῖσθαι αὐτῷ, οἷον τὸ Κάβας καὶ Λάβας καὶ τὸ Ἄβας. Ταῦτα γὰρ διχρόνῳ συνεσταλμένῳ παραληγόμενα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον τοῦ Κάβα, τοῦ Ἄβα, τοῦ Λάβα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἄβας, ἡνίκα μὲν σημαίνει τὸ ἔθνος μόνως, ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον ὁ Ἄβας τοῦ Ἄβα· ἡνίκα δὲ τὸν ἥρωα σημαίνει, καὶ περιττοσυλλάβως καὶ ἰσοσυλλάβως· οἷον ὁ Ἄβας τοῦ Ἄβαντος, καὶ ὁ Ἄβας τοῦ Ἄβα.

Τὰ εἰς ΒΑΣ λήγοντα ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς σύμφωνον καταλήγουσαν, μὴ τὸ Ρ, ἰσοσυλλάβως κλίνεται· οἷον Χάλβας Χάλβα, (ἔστι δὲ ποταμὸς Συρίας,) Σάμβας Σάμβα, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ.) Λυκάμβας Λυκάμβα, Χηράμβας Χηράμβα. Πρόσκειται "μὴ τὸ Ρ," διὰ τὸ Φόρβας Φόρβαντος, καὶ Κύρβας Κύρβαντος. Ταῦτα γὰρ ἔχοντα τὴν προτέραν συλλαβὴν εἰς τὸ Ρ καταλήγουσαν περιττοσυλλάβως κλίνεται, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ.

Τὰ εἰς ΒΑΣ λήγοντα ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς δίχρονον συνεσταλμένον καταλήγουσαν, ἢ εἰς τὸ Ρ, περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Φόρβας Φόρβαντος, Κύρβας Κύρβαντος, Θίσβας Θίσβαντος, λυκάβας λυκάβαντος. Εἰ δὲ μὴ οὕτω ἔχοιεν, ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον Χάλβας Χάλβα, Ῥήβας Ῥήβα, Ἰόβας Ἰόβα, Βαρνάβας Βαρνάβα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι εἰσί τινα εἰς ΒΑΣ ὀφείλοντα κλίνεσθαι περιττοσυλλάβως, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ, καὶ ὅμως ἰσοσυλλάβως κλινόμενα εἰσὶ ταῦτα, Σκρίβας Σκρίβα, Ἴβας Ἴβα, Ψευδάρτας Ψευδάρτα, Βανέβας Βανέβα, Ἀννίβας Ἀννίβα. Τοῦτο δὲ συστέλλει καὶ ἐκτείνει τὸ δίχρονον ἐν τῇ παραληγούσῃ, καὶ ὅμως περιττοσυλλάβως κλίνεται, οἷον διὰ τοῦ ΝΤ, οἷον Ἀλύβαντος, (ἔστι δὲ ἔθνος.)

Τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα δισύλλαβα μόνως κύρια ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Μίγας Μίγα, Μέγας Μέγα, (τὸ κύριον ὄνομα, τοῦ γὰρ ἐπιθέτου μεγάλου ἡ γενική, ὡς ἀπὸ τῆς μεγάλος εὐθείας γεγενημένη, ἐξ οὗ καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ

μεγάλοι.) οἷον, Σάγγας Σάγγα, Ἄγλας Ἄγλα. Πρόσκειται "μόνως κύρια" διὰ τὸ γίγας γίγαντος, καὶ Βρίγας Βρίγαντος· ταῦτα γὰρ οὐκ εἰσὶ μόνως κύρια· τὸ μὲν γὰρ γίγας ἔστι καὶ κύριον καὶ προσηγορικὸν καὶ ἐθνικὸν, τὸ δὲ Βρίγας ἔστι
44 a κύριον καὶ ἐθνικόν· ἔθνος γὰρ οἱ Βρίγαντες. Σεσημείωται τὸ Σάλγας Σάλγαντος, τοῦτο γὰρ μόνον κύριον περιττοσυλλάβως κλιθέν.

Τὰ εἰς ΓΑΣ λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Σατύργας Σατύργα, Στροάγας Στροάγα, χωρὶς τοῦ Ἀκράγας Ἀκράγαντος· ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Σικελίας.

Τὰ εἰς ΓΑΣ λήγοντα ἐν δισυλλάβοις καὶ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς καθόλου ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Μίγας Μίγα, Μέγας Μέγα, Σατύργας Σατύργα· χωρὶς τοῦ Σάλγας Σάλγαντος, καὶ Ἀκράγας Ἀκράγαντος.

Τὰ εἰς ΔΑΣ λήγοντα δισύλλαβα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Λάδας Λάδα, Κλύδας Κλύδα, Ἴδας Ἴδα, Λήδας Λήδα, Δέρ[δ]κας Δέρ[δ]κα. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ διφθόγγῳ παραλήγοιτο· ἐὰν γὰρ διφθόγγῳ παραλήγοιτο, περιττοσυλλάβως κλίνονται, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ, οἷον Φείδας Φείδαντος, Οἴδας Οἴδαντος, τὸ δὲ Μείδας τὴν γενικὴν ὁ Ἀπολλώνιος εἴρηκε Μείδαντος, ἐπεὶ διφθόγγῳ παραλήγεται· ἔστι γὰρ Μίδας ἄλλο ὅπερ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον, ὁ Μίδας τοῦ Μίδα.

Τὰ εἰς ΔΑΣ λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον Ἀκάδας Ἀκάδα, Τιμαχίδας Τιμαχίδα, Λεωνίδας Λεωνίδα, Χαρμάδας Χαρμάδα. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματος γένωνται, ἐκεῖνα γὰρ περιττοσυλλάβως κλίνονται, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ, οἷον οἶδα, Οἴδας Οἴδαντος, μείδω, Μείδας Μείδαντος, χαρίζομαι, Χαρίδας Χαρίδαντος, φείδομαι, Ἀφείδας Ἀφείδαντος. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ [Il. δ'. 66.]

ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς,

ἤγουν τοὺς ἄγαν ἐνδόξους Ἕλληνας, μήποτε ἀπὸ βαρυτόνου

ῥήματος ἐστὶν, οἷον, ἀπὸ τοῦ κυδαίνω τοῦ σημαίνοντος τὸ δοξάζω γέγονε κυδάνας κυδάναντος, καὶ κατὰ συγκοπὴν, ὑπερκύδαντας. Λέγουσι τινὲς, ὅτι ἐν τοῖς Ἐπιμερισμοῖς ὁ Ἡρωδιανὸς λέγει ὅτι μετοχή ἐστι· λέγει γὰρ ὅτι ἐστὶ κυδαίνω, ὑπερκυδαίνω, ἐκύδανα, κυδάνας, ὑπερκυδάνας, ὑπερκυδάναντος, καὶ κατὰ συγκοπὴν ὑπερκύδαντος· ἐν δὲ τῷ Ὀνομαστικῷ (Ὀνοματικῷ) λέγει (ὅτι ὄνομά ἐστι), καὶ μᾶλλον ὄνομα δηλοῖ (δεῖ) λέγειν αὐτὸ εἴπερ (ἤπερ) μετοχὴν, εἰ γὰρ ἐν τῷ Ὀνομαστικῷ ὄνομα λέγει αὐτὸ, ἐν δὲ τοῖς ἐπιρρήμασι (Ἐπιμερισμοῖς) μετοχὴν, δεῖ ἐν τῷ Ὀνομαστικῷ μᾶλλον πεισθῆναι
45 a αὐτὸ εἴπερ (αὐτῷ ἤπερ) ἐν τοῖς Ἐπιμερισμοῖς. Ὁ μὲν γὰρ Ὀνομαστικὸς ὡμολόγηται ὅτι Ἡρωδιανός (Ἡρωδιανοῦ) ἐστιν· οἱ δὲ Ἐπιμερισμοὶ οὐκ εἰσὶ πάντες Ἡρωδιανοῦ, ἀλλ' ἔστι ψευδεπίγραφον (εἰσι ψευδεπίγραφοι).

Τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα ἔχοντα πρὸ τοῦ Α ἕν τι τῶν διπλῶν, ἰσοσυλλάβως κλίνονται. Διπλᾶ δέ εἰσι τρία, Ζ, Ξ, Ψ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα, οἷον, Ἀρίζας Ἀρίζα, Ἐλίξας Ἐλίξα, Ἄψας Ἄψα. Τὰ δὲ περιττοσυλλάβως κλίνονται, ἡνίκα εὑρεθῇ τὸ Υ πρὸ τοῦ Ζ, οἷον Βύζας Βύζαντος, Γύζας Γύζαντος, Πύζας Πύζαντος. Ἰστέον ὅτι Ἡρωδιανὸς οὕτω κανονίζει ταῦτα.

Τὰ εἰς ΘΑΣ λήγοντα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Στρούθας Στρούθα, Παγάθας Παγάθα, Ἄρθας Ἄρθα, Ἀόρθας Ἀόρθα.

Τὰ εἰς ΚΑΣ λήγοντα ἅπαντα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Πελέκας Πελέκα, Κώκκας Κώκκα, Κρίκας Κρίκα, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) Σάκας Σάκα, Πολύκκας Πολύκκα, (ἔστι δὲ ποταμὸς Μακεδονίας,) Ματάκας Ματάκα, (ἔστι δὲ ὄνομα εὐνούχου,) Ἰνδύκας Ἰνδύκα, Κοτύκας Κοτύκα, (ἔστι δὲ ὄνομα βασιλέως Παφλαγονίας.)

Τὰ εἰς ΛΑΣ καθαρὰ ἁπλᾶ δισύλλαβα, μὴ παραληγόμενα φύσει μακρᾷ, μονογενῆ, μὴ ἔχοντα δὶς τὸ Λ, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Ὕλας Ὕλα, Γέλας Γέλα, Γάλας Γάλα, Κάλας Κάλα. Πρόσκειται "μὴ παραληγόμενα φύσει μακρᾷ," ἐπειδὴ ἐὰν παραλήγωνται φύσει μακρᾷ περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Φύλας Φύλαντος, Λήχας Λήχαντος. Πρόσ-

κειται "ἁπλᾶ καθαρὰ" διὰ τὸ Ἄτλας Ἄτλαντος· τοῦτο γὰρ οὔτε ἁπλοῦν ἐστὶν, ἀπὸ γὰρ τοῦ α τοῦ ἐπιτατικοῦ καὶ τοῦ τλὰς, τοῦ σημαίνοντος τὸ καρτερεῖν, γίνεται ἄτλας, οἱονεὶ ὁ πάνυ ὑπομένων, ἀλλ' οὔτε δὲ καθαρά εἰσιν, ἔχει γὰρ πρὸ τοῦ λ ἕτερον σύμφωνον, ἤγουν τὸ τ, κατὰ σύλληψιν, τουτέστιν ὁμοῦ. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα δὶς τὸ λ," διὰ τὸ Πάλλας καὶ Κίλλας, ταῦτα γὰρ Πάλλαντος καὶ Κίλλαντος περιττοσυλλάβως κλίνονται. Πρόσκειται "μονογενῆ" διὰ τὸ τάλας, ὃ σημαίνει τὸν ἄθλιον, καὶ τὸ μέλας, ταῦτα γὰρ περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον μέλαντος μέλανος, τάλαντος τάλανος, τοῦ τ ἀποβληθέντος, ἀλλ' οὐκ ἔστι μονογενῆ, λέγονται καὶ θηλυκῶς καὶ οὐδετέρως, οἷον, τάλαινα μέλαινα, τάλαν μέλαν, καὶ τὸ Μέλας δὲ τὸ κύριον, εἰ καὶ μονογενές ἐστιν, ἠκολούθησε
45 b κατὰ τὴν κλίσιν τῶν ἐπιθέτων, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται ὁμοίως αὐτῷ, οἷον Μέλανος, (ἐγένετο δὲ οὗτος συγκλιτικὸς (συγκλητικὸς) Ῥωμαίων.) "Δισύλλαβα" δὲ πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι αὐτὸ τὸ ὄν, οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου τινός.

Τὰ εἰς ΛΑΣ λήγοντα δισύλλαβα, ἀρχόμενα ἀπὸ φωνήεντος, ἔχοντα δὶς τὸ ΛΛ, ὁμόφωνα κυρίοις, περιττοσυλλάβως κλίνονται, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ, οἷον Κύλλας Κύλλαντος, Βάλλας Βάλλαντος, Φέλλας Φέλλαντος, Πάλλας Πάλλαντος. Πρόσκειται "δισύλλαβα" διὰ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβάς· ταῦτα γὰρ ἔχοντα δὶς τὸ λ πάντα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Ἰόλλας Ἰόλλα, Ἀβόλλας Ἀβόλλα, (ὄνομα δὲ τοῦτο ποταμοῦ,) Ἀμύλλας Ἀμύλλα, (πορος (sic) δὲ τοῦ ποταμοῦ,) Λευκόλλας Λευκόλλα. Πρόσκειται "ἀρχόμενα ἀπὸ φωνήεντος" διὰ τὸ Σίλλας Σίλλα, Ἴλλας Ἴλλα· ταῦτα γὰρ, ἐπειδὴ ἀπὸ φωνήεντος οὐκ ἄρχεται, ἰσοσυλλάβως κλίνεται. Τὸ μὲν Σίλλας ἀπὸ ἡμιφώνου ἄρχεται, φημὶ δὴ τοῦ σ· τὸ δὲ Ἴλλας ἀπὸ φωνήεντος, φημὶ δὴ τοῦ ι. Πρόσκειται δὲ "ὁμοφωνοῦντα κυρίοις" διὰ τὸ Κίλλας Κίλλαντος. Τοῦτο γάρ ἐστι καὶ ὁμοφώνως κυρίως. Ἔστι δὲ καὶ ἔθνος.

Τὰ εἰς ΛΑΣ καθαρὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, μὴ ἐξ ἁπλῶν περιττοσυλλάβως κλινομένων συντεθειμένα, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Περέλας Περέλα, Κωτέλας Κωτέλα, Μιδιόλας

Μιδιόλα, Γενειόλας Γενειόλα, Ἀτύλας Ἀτύλα, Δορύλας Δορύλα. Πρόσκειται "μὴ ἐξ ἁπλῶν περιττοσυλλάβως κλινομένων συντεθειμένα" διὰ τὸ μέλας μέλανος, καὶ παμμέλας παμμέλανος.

Τὰ εἰς λας λήγοντα, μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου σύνθετα ἀπὸ μετοχῆς, περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Ἄτλας Ἄτλαντος, Ἀνδρόκλας Ἀνδρόκλαντος, (τοῦτο δὲ ἐγένετο ἀπὸ τοῦ Κλάδας, κατὰ ἀποκοπὴν κλὰς, καὶ ἐνταῦθα Ἀνδρόκλας,) πολύτλας πολύτλαντος· ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἔχουσι τὸ λ μετ' ἐπιπλοκῆς ἑτέρου συμφώνου. Σεσημείωται τὸ Βάμβας Βάμβα ἰσοσυλλάβως κλινόμενον, ἔστι δὲ ὄνομα βασιλέως ἰδῶν (Ἰνδῶν).

Τὰ εἰς μας ἔχοντα σύμφωνον πρὸ τοῦ μ ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Σίλμας Σίλμα, Τέλμας Τέλμα, ἀκαμαντοχάρμας ἀκαμαντοχάρμα, Ἀρίμμας Ἀρίμμα, Ἐχέμμας Ἐχέμμα, Λυκόρμας Λυκόρμα· χωρὶς τοῦ Τόλμας Τόλμαντος, ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.

Τὰ εἰς μας δισύλλαβα, ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν
46 a εἰς φωνήεντα καταλήγουσαν, περιττοσυλλάβως κλίνονται,
ύ ύ
ἤγουν διὰ τοῦ ντ, οἷον, Θάμας Θάμαντος, Δάμας Δάμαντος, Βρίμας Βρίμαντος, Δάμας Δάμαντος.

Τὰ εἰς μας ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς φωνῆεν καταλήγουσαν, ἅπερ θέλουσι καὶ βραχεῖαν παραλήγεσθαι, περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον ἀδάμας ἀδάμαντος, Ὀδόμας Ὀδόμαντος, (ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους,) Γαδάμας Γαδάμαντος, Πολυδάμας Πολυδάμαντος, Θειοδάμας Θειοδάμαντος, Ἀκάμας Ἀκάμαντος, Εὐρυδάμας Εὐρυδάμαντος, Ἀλκιδάμας Ἀλκιδάμαντος. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τῶν Περσικῶν ὀνομάτων, ἐκεῖνα γὰρ καὶ μακρὰ παραλήγεται, καὶ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον, Σαλάμας Σαλάμα, Σπιτάμας Σπιτάμα.

Τὰ εἰς μας ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς φωνῆεν καταλήγουσαν, χωρὶς τῶν Περσικῶν ὀνομάτων, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Θαύμας Θαύμαντος,

Ἀκάμας Ἀκάμαντος. Ἐὰν δὲ εὑρεθῶσι Περσικά, καὶ ἐὰν εἰς σύμφωνον ἔχωσι τὴν πρὸ τέλους συλλαβήν, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Σαλάμας Σαλάμα, Σπιτάμας Σπιτάμα, Σίλμας Σίλμα, Λυκόρμας Λυκόρμα, χωρὶς Τόλμας Τόλμαντος.

Τὰ εἰς ΝΑΣ λήγοντα ἅπαντα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Πίνας Πίνα, Ἀλένας Ἀλένα, Κλήνας Κλήνα, Πρατήνας Πρατήνα, Ἀρτίνας Ἀρτίνα, χωρὶς τοῦ Κάνας Κάναντος.

Τὰ εἰς ΠΑΣ μονογενῆ ἰσοσυλλάβως κλίνονται, χωρὶς τοῦ Κύπας Κύπαντος, οἷον, Κάλπας Κάλπα, Πάπας Πάπα, Σκόπας Σκόπα, Λάμπας Λάμπα, Πάμπας Πάμπα, Λίπας Λίπα. Πρόσκειται "μονογενῆ" διὰ τὸ ἅπας ἅπαντος· τοῦτο γὰρ περιττοσυλλάβως κλίνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστι μονογενές, ἔχει γὰρ καὶ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, οἷον, ἡ ἅπασα καὶ τὸ ἅπαν.

Τὰ εἰς ΡΑΣ δισύλλαβα, ἔχοντα τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἢ ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ἀρχομένην, περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Βάβρας Βάβραντος, Πρόφρας Πρόφραντος, Τεύθρας Τεύθραντος. Ἰδοὺ δὲ ταῦτα, φημὶ δὴ τὸ Πρόφρας καὶ Τεύθρας, ἔχουσι τὴν πρώτην συλλαβὴν καὶ δευτέραν ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ἀρχομένας· τὸ μὲν γὰρ Πρόφρας ἔχει τὴν μὲν πρώτην συλλαβὴν ἀπὸ τοῦ Π ἀρχομένην, τὴν δὲ δευτέραν ἀπὸ τοῦ Φ· τὸ δὲ
46 b Τεύθρας ἔχει τὴν μὲν πρώτην συλλαβὴν ἀπὸ τούτων (τοῦ Τ) ἀρχομένην, τὴν δὲ δευτέραν ἀπὸ τοῦ Θ, ἅπερ εἰσὶν ἀντίστοιχα. Ἀντιστοιχεῖ μὲν γὰρ τὸ μὲν Θ τῷ Τ, τὸ δὲ Φ τῷ Π.

Τὰ εἰς ΡΑΣ λήγοντα συνεμπίπτοντα μετοχῇ δισύλλαβα ὁμοίως περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Πείρας Πείραντος, Ἄρας Ἄραντος· εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια, καὶ συνεμπίπτουσι τῇ ἄρας καὶ σπείρας μετοχῇ. Γέγονε δὲ ἡ μὲν ἄρας μετοχὴ τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἀείρω τὸ κουφίζω, ὁ μέλλων ἀερῶ, ὁ ἀόριστος ἤειρα, ἡ μετοχὴ ὁ ἀείρας, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Α καὶ Ε, εἰς Α δηλονότι μακρὸν, ἄρας. Τὸ δὲ σπείρας ἐγένετο τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι σπείρω τὸ ἐμβάλλω, ὁ μέλλων σπερῶ, ὁ ἀόριστος ἔσπειρα, ἡ μετοχὴ ὁ σπείρας, καὶ ἀφαιρέσει τοῦ Σ πείρας.

Τὰ εἰς ΡΑΣ λήγοντα δισύλλαβα, ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους εἰς Α καταλήγουσαν, ὁμοίως περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Τάρας Τάραντος, Κάρας Κάραντος, Λάρας Λάραντος, καὶ τὰ ὅμοια.

Τὰ εἰς ΡΑΣ λήγοντα, μηδὲν ἐκ τούτων τῶν προειρημένων ἔχοντα, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Κάρρας Κάρρα, Καίρρας Καίρρα, Σίννας Σίννα, Σιμμόρας Σιμμόρα, Κύδρας Κύδρα, Κόδρας Κόδρα, Κοψίφρας Κοψίφρα, Λάμπρας Λάμπρα, Ἡρόδας Ἡρόδα.

Τὰ εἰς ΣΑΣ λήγοντα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Χρύσας Χρύσα, Βαρύνσας Βαρύνσα, Κέρσας Κέρσα, Κιλόας Κιλόα, Πετίσας Πετίσα· χωρὶς εἰ μὴ εὑρεθῶσιν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς παραληγόμενα τῷ Ε· τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὸ Ἀπέσας Ἀπέσαντος, τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, Ἀπεσάντειος ἔμελλεν εἶναι, ὥσπερ Αἴας Αἴαντος Αἰάντειος.

Τὰ εἰς ΤΑΣ λήγοντα ἅπαντα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Ἀρχύτας Ἀρχύτα, Εὐρώτας Εὐρώτα, Ὀφέλτας Ὀφέλτα, Ἀκέλτας Ἀκέλτα, Τύντας Τύντα· χωρὶς τοῦ Τελεύτας Τελεύταντος, ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.

Τὰ εἰς ΦΑΣ λήγοντα δισύλλαβα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, καὶ παραλήγεται τὸ Λ ἢ τὸ Α, οἷον Δέλφας Δέλφα, Ἄλφας Ἄλφα, Ἄφας Ἄφα τὸ κύριον· τὸ Κύφας Κύφαντος, (ἔστι δὲ χωρίον τῆς Λακωνικῆς,) περιττοσυλλάβως κλιθὲν, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὔτε τὸ Λ, οὔτε τὸ Α παραλήγεται, ἀλλὰ τὸ Τ.

Τὰ εἰς ΦΑΣ λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς περιττοσυλλάβως κλίνονται, εἰ μὴ παραλήγοιτο τὸ Ο. οἷον, Κορύφας Κο-
47 a ρύφαντος, Ὑπέρφας Ὑπέρφαντος, Περίφας Περίφαντος, ἐλέφας ἐλέφαντος· τὸ Ἀκύφας, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως,) Δωρικῶς ἀπὸ ἀρσενικῶν λέγεται, οἷον ὁ Ἀκύφας ἰσοσυλλάβως ὁ θεόπνευστος ὁ ἰατρὸς, τὸν Ἀκύφαν γὰρ εἴρηκε τὴν αἰτιατικήν. Πρόσκειται τῷ κανόνι "εἰ μὴ παραλήγοιτο τὸ ο" διὰ τὸ ὀνόφας, τοῦτο γὰρ τῷ ο παραλήγεται καὶ ἰσοσυλλάβως κλίνεται.

Τὰ εἰς ΧΑΣ λήγοντα πάντα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον

Ὄρχας Ὄρχα, Λέχας Λέχα, Καλλίχας Καλλίχα, Λίχας Λίχα, Λάχας Λάχα· χωρὶς εἰ μὴ εὑρεθῇ ἐν τῇ πρώτῃ συλλαβῇ κατὰ τὴν ἄρχουσαν τὸ Κ· τοῦτο δὲ εἰρήκαμεν διὰ τὸ Κάλχας Κάλχαντος περιττοσυλλάβως κλινόμενον, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ, ἔστι δὲ ὄνομα μάντεως.

Τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα δισύλλαβα, παραληγόμενα τῷ Α, ἔχοντα μεταξὺ τῶν δύο ΑΑ ἓν τῶν ἀφώνων σύμφωνον, μὴ ὄντα ἐπιθετικά, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, Σάκας Σάκα, Λάδας Λάδα, Σφάδας Σφάδα, Λάκας Λάκα, Μέγας Μέγα, (εἰσὶ δὲ ὀνόματα κύρια.) Πρόσκειται "δισύλλαβα" ἐν τῷ κανόνι διὰ τὸ λυκάβας λυκάβαντος, (σημαίνει δὲ τὸν ἐνιαυτόν,) "ἓν δὲ σύμφωνον," διὰ τὸ Κάλχας Κάλχαντος· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει ἄφωνον, ἀλλ' ἡμίφωνον, τὸ γὰρ Λ ἡμίφωνον ἐστί, "μὴ ὄντα δὲ ἐπιθετικά" πρόσκειται διὰ τὸ ἅπας ἅπαντος, ἐπιθετικὸν ὄν, καὶ διὰ τοῦ ΝΤ κλινόμενον.

Τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα δισύλλαβα παραληγόμενα τῷ Α ἔχοντα μεταξὺ τῶν δύο ΑΑ ἓν σύμφωνον, μὴ τὸ Ρ, μονογενῆ, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Σάκας Σάκα, Λάδας Λάδα. Τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τὸ Μάμας ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον, Μάμας Μάμα. Πρόσκειται "ἓν σύμφωνον" διὰ τὸ Κάλχας Κάλχαντος, δύο σύμφωνα ἔχοντα οὐ περιττοσυλλάβως κλινόμενον. Πρόσκειται "μὴ τὸ Ρ," διὰ τὸ Τάρας Τάραντος. Πρόσκειται "μονογενῆ" διὰ τὸ ἅπας ἅπαντος, τριγενὲς ὂν καὶ περιττοσυλλάβως κλινόμενον· ὁ ἅπας γὰρ ἡ ἅπασα καὶ τὸ ἅπαν.

Τὰ εἰς ΑΣ δισύλλαβα, ἔχοντα τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἀρχομένην, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου, περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον, γίγας γίγαντος, Βίας Βίαντος. Ἰδοὺ ταῦτα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἔχουσι τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συλλαβὴν ἀρχομένας. Ἀπὸ
47 b δὲ τοῦ ἀντιστοίχου, οἷον Τεύθρας Τεύθραντος, Πρόφρας Πρόφραντος, Κάλχας Κάλχαντος. Ἰδοὺ ταῦτα ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ἔχουσι τὴν πρώτην συλλαβὴν ἀρχομένην· τὸ μὲν γὰρ Θ ἀντιστοιχεῖ τῷ Τ, τὸ δὲ Φ τῷ Π, τὸ δὲ Χ τῷ Κ. Τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τὸ Μάμας Μάμαντος διὰ τοῦ ΝΤ

κλίνεται. Ἔχει γὰρ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἀρχομένας, φημὶ δὴ τοῦ Μ. Δεῖ προσθεῖναι τῷ κανόνι, χωρὶς τῶν τριῶν, φημὶ δὴ τοῦ Κ, Π, Τ, καὶ τοῦ Δ, διὰ τὸ Κώκας Κώκα, καὶ Πάπας Πάπα, καὶ Ταύτας Ταύτα, καὶ Δέδας Δέκα (sic). Ταῦτα γὰρ ἔχοντα ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον ἰσοσυλλάβως ἐκλίθη.

Τὰ εἰς ΑΣ τρισύλλαβα παραληγόμενα διχρόνῳ συνεσταλμένῳ, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Α, εἰ ἔχουσιν ἄρχον τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἕν τι τῶν μέσων ἢ τὸ Μ, περιττοσυλλάβως κλίνονται· μέσα δὲ εἰσὶ τρία Β, Γ, Δ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα, οἷον ἀλίβας ἀλίβαντος, ὃ σημαίνει τὸ ὄξος, Ἀθάμας Ἀθάμαντος, Ἀκράγας Ἀκράγαντος. Τὸ Σακάδας Σακάδα ἔχοντος τὸ Δ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, καὶ οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Α, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Σ.

Τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα πρὸ τοῦ Δ ἕν τι τῶν διπλῶν ἢ ἕν τι τῶν δασέων ἢ ἕν τι τῶν ψιλῶν ἢ ἔχοντα τὸ Σ, μονογενῆ, μὴ σύνθετα ἀπὸ μετοχῆς, μὴ ἐν δισυλλάβῳ ἔχοντα τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ἀρχομένας, ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Ἑλίξας Ἑλίξα, Ἀρίζας Ἀρίζα, Ἀνάξας Ἀνάξα, Γαρτάζας Γαρτάζα, Ἄλψας Ἄλψα, Παγάθας Παγάθα, Στρούθας Στρούθα, Δέλφας Δέλφα, Ὕρχας Ὕρχα, Πελέκας Πελέκα, Περδίκκας Περδίκκα, Ἀρχύτας Ἀρχύτα, Εὐρώπας Εὐρώπα, Κάλπας Κάλπα, Σκόπας Σκόπα, Χρύσας Χρύσα, Βαρβύσας Βαρβύσα. Εἰ δὲ περιττοσυλλάβως κλιθείησαν, ἢ τῷ Ο (Υ) παραλήγεται ἢ τῷ Ε, οἷον Βύζας Βύζαντος, Κορύφας Κορύφαντος, ἐλέφας ἐλέφαντος. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "μονογενῆ," διὰ τὸ ἅπας ἅπαντος, Πρόφρας Πρόφραντος· ταῦτα γὰρ περιττοσυλλάβως κλίνονται, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ μονογενῆ· ὁ ἅπας γὰρ ἡ ἅπασα καὶ τὸ ἅπαν, καὶ ὁ πρόπας καὶ ἡ πρόπασα καὶ τὸ πρόπαν. Πρόσκειται "μὴ σύνθετα ἀπὸ μετοχῆς" διὰ τὸ
48 a ΦΑΣ Περίφας Περίφαντος. Ταῦτα γὰρ ἀπὸ τῆς ΦΑΣ μετοχῆς συντεθέντα, τῆς σημαινούσης τὸ εἰπών, περιττοσυλλάβως

κλίνονται. Πρόσκειται "μὴ ἐν δισυλλάβῳ ἔχοντα τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ἀρχομένας," διὰ τὸ Κάλχας Κάλχαντος, τὸ γὰρ κ καὶ χ ἀντιστοιχοῦσιν ἀλλήλοις.

Τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΑΣ συντεθειμένα τὴν τοῦ ἁπλοῦ φυλάττουσι κλίσιν, οἷον Θόας Θόαντος, Λυκοθόας Λυκοθόαντος, πᾶς παντὸς, σύμπας σύμπαντος, μέλας μέλανος, παμμέλας παμμέλανος, τάλας τάλανος, τριτάλας τριτάλανος.

Τὰ εἰς ΑΣ παρὰ μετοχῆς τῆς εἰς ΑΣ συντεθειμένα περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον τλὰς Ἄτλας Ἄτλαντος, βὰς Ἄβας Ἄβαντος, φὰς Περίφας Περίφαντος, στὰς περίστας περίσταντος. Τὰ εἰς ΑΣ ἀπὸ βαρυτόνου ῥήματος συντεθειμένα περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον λείβω ἀλίβας ἀλίβαντος, (σημαίνει δὲ τὸ ὄξος.) φείδομαι Ἀφείδας Ἀφείδαντος, κάμνω Ἀκάμας Ἀκάμαντος, δάμνω Πολυδάμας Πολυδάμαντος.

Τὰ εἰς ΑΣ ἀπὸ περισπωμένου ῥήματος συντεθειμένα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον ἀλοιῶ, (σημαίνει δὲ τὸ τύπτω,) πατραλοίας πατραλοία, βῶ (τὸ πορεύομαι,) Ἰόβας Ἰόβα, πίπω, (σημαίνει δὲ τὸ περιβλέπομαι,) παρθενοπίπας παρθενοπίπα.

Τὰ εἰς ΑΣ ἀπὸ θηλυκῶν συντεθειμένα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον φαρέτρας εὐφαρέτρας εὐφαρέτρα, θήρα στιννοθήρας (πιννοθήρας?) στιννοθήρα, βία Εὐρυβίας Εὐρυβία, ἀγορὰ Πυθαγόρας Πυθαγόρα, ἀνία Πανσανίας Πανσανίᾳ."

Τὰ εἰς ΑΣ περισπώμενα δύο κλίσεις ἐπιδέχονται, καὶ ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Μηνᾶς Μηνᾶ, καὶ περιττοσυλλάβως, οἷον πελεκᾶς πελεκάντος· χωρὶς τῶν Ἰωνικῶς ἐκφερομένων διὰ τοῦ ΔΟΣ, οἷον Βιτᾶς Βιτάδος, Κυρᾶς Κυράδος. εἰσὶ δὲ ὀνόματα κύρια.

Τὰ εἰς ΑΣ περισπώμενα, εἰ μόνως κύρια ἢ ὑποκοριστικὰ ἢ ἐπισκώμματα ἢ ἀπὸ συμβεβηκότος, ἰσοσυλλάβως κλίνονται. Κύρια μὲν, οἷον Μηνᾶς Μηνᾶ, Ζηνᾶς Ζηνᾶ, Μητρᾶς Μητρᾶ, Κομητᾶς Κομητᾶ, Φιδιτᾶς Φιδιτᾶ, Θωμᾶς Θωμᾶ, Λουκᾶς Λουκᾶ, καὶ τὰ ὅμοια. Ὑποκοριστικὰ δὲ, οἷον ὀστρακᾶς

ὀστρακᾶ, πινακιδᾶς πινακιδᾶ, λαχανᾶς λαχανᾶ. Ἐπισκώμ-
48 b ματα δὲ, οἷον καταφυγᾶς καταφυγᾶ, δακνᾶς δακνᾶ. Ἀπὸ συμβεβηκότος δὲ, οἷον τρέσας τρέσα, ὁ δειλός. Εἰ δὲ μὴ οὕτως ἔχοιεν, περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον πελεκᾶς πελεκάντος, ἰλᾶς ἰλάντος, (σημαίνει δὲ τὸν εὐμενῆ,) ἀλλᾶς ἀλλάντος, χωρὶς τοῦ ἀτταγᾶς ἀτταγᾶ· τοῦτο γὰρ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, (ἀτταγᾶς δέ ἐστι τὸ ἀτταγινάριον.) Σεσημείωται ἐν τοῖς κυρίοις τὸ Γλίσας Γλίσαντος περιττοσυλλάβως κλιθέν. Ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως.

Τὰ εἰς ΗΣ μονοσύλλαβα, ἐὰν μὲν περισπῶνται, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Δρῆς τοῦ Δρῆ, ὁ Τρῆς τοῦ Τρῆ. Ταῦτα δὲ παραλόγως ἔχουσι τὴν γενικὴν εἰς Η καταλήγουσαν, οὐδέποτε γὰρ εὑρίσκεται γενικὴ εἰς Η καταλήγουσα εἰ μὴ ἐπὶ τούτων τῶν δύο, εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια. Ἐὰν δὲ ὀξύνωνται, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον σὴς, σητὸς, (ἔστι δὲ εἶδος σκώληκος.) Κρὴς Κρητὸς, (ὁ ἀπὸ Κρήτης,) θὴς θητὸς, (σημαίνει δὲ τὸν μίσθιον,) Γνὴς Γνητὸς, (Γνῆτες δὲ λέγονται οἱ Ῥόδιοι, καὶ Ἴγνητες οἱ γνήσιοι Ῥόδιοι.)

Τὰ εἰς ΗΣ βαρύτονα ἰαμβικὰ μὴ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ Τ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον λέβης λέβητος, Δάρης Δάρητος, πένης πένητος, τάπης τάπητος. Δοκεῖ δὲ ἐναντιοῦσθαι τῷ κανόνι τὸ Σκύθης, ὅτι βαρύτονον καὶ ἰαμβικὸν μὴ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ Τ διὰ τοῦ ΤΟΣ ὤφειλε κλίνεσθαι, νῦν δὲ εἰς ΟΥ τὴν γενικὴν, Σκύθου γὰρ φαμέν· καὶ λέγουσιν ὅτι σκύτης ἦν διὰ τοῦ Τ, καὶ εὐλόγως ἔχον τὸ Τ σκύτου ἰσοσυλλάβως ἐκλίθη, τρέψας δὲ τὸ Τ εἰς Θ, ἐπὶ τὸν κανόνα ἐφυλάχθη τὸν εἰς ΤΗΣ. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι θηλυκῷ κανόνι ἠκολούθησεν, εὑρίσκομεν γὰρ ὅτι πάντα τὰ εἰς ΘΗΣ καθόλου εἰς ΟΥ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Λαπίθης Λαπίθου, καὶ τὰ τοιαῦτα. Τὸ οὖν Σκύθης τούτῳ τῷ κανόνι ἠκολούθησε. Τινὲς δὲ σημειοῦνται ἐν τῷ παρόντι κανόνι καὶ τὸ μύνης μύνου, ὅτι ὅλα ἔχοντα τοῦ κανόνος, εἰς ΤΟΣ ὤφειλεν εἶναι, ὅτι ἰαμβικόν ἐστι καὶ βραχὺ ἔχει τὸ Υ, καὶ τὸ πύδης πύδου καὶ γύης γύου. Καὶ τὸ μὲν πύδης πύδου ὅτι ποτὲ μὲν ἰαμβικὸν, ποτὲ δὲ σπονδιακὸν, ὡς παρὰ Ἀντιμάχῳ, ὅτι ὅπου μὲν ἐχρῆν αὐτὸ περιττοσυλλάβως

κλίνειν, ἰσοσυλλάβως ἔκλινεν, ὅπου δὲ ἐχρῆν ἰσοσυλλάβως 49 a κλίνειν, περιττοσυλλάβως ἔκλινεν. Τὸ δὲ γύης γύου, ὅτι ἰαμβικόν ἐστι· φασὶ δὲ ὅτι Γύης οὕτω τις καλούμενος, βασιλεὺς τῶν Φρυγῶν. Ἐδείξαμεν οὖν ὅτι τὰ μὲν τῶν σεσημειωμένων ἔχουσιν ἀπολογίαν, τὰ δὲ οὐχί. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "βαρύτονα," διὰ τὰ ὀξύτονα καὶ τὰ περισπώμενα. Καὶ ὀξύτονα μέν, διὰ τὸ σαφὴς σαφοῦς, τοῦτο γὰρ καὶ ἰαμβικὸν ἐστὶν, ἀπὸ βραχείας καὶ μακρᾶς σύγκειται, καὶ οὐκ ἔχει ἐπ' εὐθείας τὸ τ, καὶ ὅμως εἰς ΟΥ ἔχει τὴν γενικὴν καὶ οὐ διὰ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλ' οὐκ ἔστι βαρύτονον ἀλλὰ περισπώμενον, ἐπὶ τοῦ τέλους γὰρ ἔχει τὴν περισπωμένην. Ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.

Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡνίκα μὲν περισπᾶται, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, ὁ Θαλῆς τοῦ Θαλοῦ, ἡνίκα δὲ βαρύνεσθαι (sic) διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται, οἷον ὁ Θάλης τοῦ Θάλητος. "Ἰαμβικὰ" δὲ πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι, διὰ τὰ σπονδιακὰ, ἤγουν τὰ ἐκ δύο μακρῶν συγκείμενα, ὡς ἐπὶ τοῦ Χρύσης Χρύσου, καὶ Ξέρξης Ξέρξου· ταῦτα γὰρ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, ὡς προϊόντες ἔχομεν εἰπεῖν. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ τ" διὰ τὸ δότης δότου, πλύτης πλύτου, θύτης θύτου. Ταῦτα μὲν γάρ εἰσι βαρύτονα καὶ ἰαμβικὰ, καὶ ὅμως εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν καὶ οὐ διὰ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλ' ἔχουσιν ἐπ' εὐθείας τὸ τ. Τούτοις ἀντίκειται τὸ Κράτης Κράτητος, ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ, ἔχον ἐπ' εὐθείας τὸ τ καὶ μὴ ἔχον εἰς ΟΥ δίφθογγον τὴν γενικὴν ἀλλ' εἰς τὸ ΤΟΣ. Σεσημείωται ἐν τῷ κανόνι τὸ Κόμης Κόμου, καὶ γύης γύου, ἰσοσυλλάβως κλιθέντα καὶ οὐ διὰ τοῦ ΤΟΣ. Ἔστι δὲ τὸ μὲν Κόμης ὄνομα κύριον· τὸ γὰρ ἐπὶ τῆς ἀξίας μόνος (sic) διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται, οἷον κόμητος. Τὸ δὲ κύριον εὑρέθη διχῶς κλινόμενον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἷον Κόμητος καὶ Κόμου. Τὸ δὲ γύης ἐστι [h] μέτρον ἀρότρου κατὰ Ἡσίοδον.

Τὰ εἰς ΗΣ βαρύτονα σπονδειακὰ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Χρύσης Χρύσου, Ξέρξης Ξέρξου,

[h] μέτρον τι γῆς καὶ μέρος ἀρότρου Etym. M. v. infra p. 47, 26.

Πέρσης Πέρσου, Τέννης Τέννου, καὶ τὰ ὅμοια. Πρόσκειται "βαρύτονα" διὰ τὰ ὀξύτονα καὶ τὰ περισπώμενα. Διὰ τὰ
49 b ὀξύτονα μὲν, οἷον διὰ τὸ ψευδὴς ψευδοῦς· τοῦτο γὰρ σπονδειακὸν ἐκ δύο μακρῶν συγκείμενον, καὶ ὅμως εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, καὶ οὐκ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, ἀλλ' οὐκ ἔστι βαρύτονον ἀλλ' ὀξύτονον. Πρόσκειται πάλιν βαρύτονα, διὰ τὰ περισπώμενα, διὰ τὸ Σωκλῆς Σωκλοῦς, Προκλῆς Προκλοῦς, ταῦτα γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, καὶ διὰ τὸ τιμῆς τιμῆντος, καὶ φθογγῆς φθογγῆντος, ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "σπονδειακὰ," διὰ τὰ ἰαμβικὰ, οἷον διὰ τὸ Λάχης Λάχητος καὶ τὰ ὅμοια διὰ τοῦ ΤΟΣ κλινόμενα, περὶ ὧν ἀνωτέρω εἰρήκαμεν. Σεσημείωται ἐν τῷ κανόνι τούτῳ, τὸ μάθης (μάσθλης) μάθητος διὰ τοῦ ΤΟΣ κλινόμενον, (σημαίνει δὲ τὸν μεμαλαγμένον λῶρον,) καὶ τὸ Μίλης Μίλητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ· δύο δέ εἰσι ποταμοὶ, ὁ μὲν εἷς Μέλης ἀκούει, ὁ δὲ ἄλλος Μίλης·) καὶ τὸ Μόργης Μόργητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους,) τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ τρυγὸς τῆς ἐλαίας, (ἐκεῖνο γὰρ ὁ μόργης λέγεται,) Ναίης Ναίητος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) καὶ τὸ κούρης (σημαίνει δὲ τὸν νεώτερον,) καὶ τὸ ὁπλὴς ὁπλῆτος καὶ τὸ Πίγρης Πίγρητος, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια,) τὸ Τίγρης Τίγρητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ, τοῦτο δὲ καὶ διὰ τοῦ Ι γράφεται, οἷον τίγρις τίγριδος, κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, καὶ διὰ τοῦ Η, ἀλλ' ἡνίκα μὲν διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεται διὰ τοῦ Ι γράφεται, οἷον τίγριδος, ὥσπερ Πάρις Πάριδος, ἡνίκα δὲ διὰ τοῦ Η γράφεται, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται, οἷον Τίγρης Τίγρητος, ὄνομα ποταμοῦ.) Ἔτι σεσημείωται τὸ Βάρης Βάρητος, καὶ τὸ Φάγρης Φάγρητος, (εἰσὶ δὲ ὀνόματα κύρια,) καὶ τὸ Μάγνης Μάγνητος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον καὶ ἔθνος,) Ἴγνης Ἴγνητος, (σημαίνει δὲ τὸν γνήσιον Ῥόδιον,) κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν ἐξετάνθη· καὶ τὸ Μάσσης Μάσσητος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως,) καὶ τὸ Πάρνης Πάρνηθος, (ἔστι δὲ ὄρος Ἀττικῆς,) καὶ τὸ Μένδης Μένδητος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Αἰγύπτου,) καὶ τὸ γλοίης γλοίητος, (σημαίνει δὲ τὸν κακοήθη,) καὶ τὸ πλήρης πλήρους σπονδειακὸν, ὃ καὶ εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν

γενικὴν, καὶ οὐκ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον. Σεσημείωται τὸ πλήρης, ὅτι πλήϊρης ἦν καὶ πλοΐρης, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ Ι ἢ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Ο καὶ Ι ἐγένετο.

Ἰστέον ὅτι πάντα τὰ εἰς ΡΗΣ δισύλλαβα εἰσὶ καὶ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, ὡς τὸ πλήρης καὶ τὸ Ἄρης καὶ τὸ Ἄρης 50 a Ἄρεως. Τοῦτο δὲ διαφόρους ἐπιδέχεται κλίσεις, καὶ κλίνεται τῷ λόγῳ τῶν ἰαμβικῶν Ἄρης Ἄρητος, καὶ τῷ λόγῳ τῶν σπονδιακῶν Ἄρης Ἄρου, καὶ τῷ λόγῳ τῶν ἀπὸ ῥήματος συνθέτου κυρίων Ἄρης Ἄρους· ὥσπερ γὰρ παρὰ τὸ φαίνω γίνεται Ἀριστοφάνης Ἀριστοφάνους, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ παρὰ τὸ ῥῶ τὸ σημαῖνον τὸ λέγω (ἐξ οὗ ῥῆσις καὶ ῥῆμα καὶ ῥήτωρ) καὶ τοῦ Α τοῦ στερητικοῦ ἐπιρρήματος γίνεται Ἄρης Ἄρους, ὁ ἐστερημένος τοῦ λέγειν· ἐν γὰρ τῷ πολέμῳ οὐ λόγων καιρὸς, ἀλλὰ πράξεως. Εὑρίσκεται καὶ Ἄρεως ἡ γενικὴ ὡς ἀπὸ τῶν εἰς ΕΥΣ, οἷον Ἄρευς Ἄρεως, διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς.

Τὰ εἰς ΗΣ, ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβοῦς τὸ εὐσεβὲς, ὁ εὐγενὴς τοῦ εὐγενοῦς τὸ εὐγενὲς, ὁ ἀναιδὴς τοῦ ἀναιδοῦς τὸ ἀναιδὲς, ὁ σαφὴς τοῦ σαφοῦς τὸ σαφὲς, ὁ ψευδὴς τοῦ ψευδοῦς τὸ ψευδὲς, ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους τὸ κακόηθες, ὁ ἐπιμήκης τοῦ ἐπιμήκους τὸ ἐπίμηκες, ὁ πλήρης τοῦ πλήρους τὸ πλῆρες, ὁ φιλαλήθης τοῦ φιλαλήθους τὸ φιλάληθες, ὁ συνήθης τοῦ συνήθους τὸ σύνηθες.

Καθόλου τὰ εἰς ΗΣ περισπώμενα τρεῖς κλίσεις ἐπιδέχεται, τὴν εἰς ΟΥΣ, ὅταν παρὰ τὸ κλέος ὦσιν, οἷον Ἡρακλῆς Ἡρακλέος Ἡρακλοῦς, Ἀνδροκλῆς Ἀνδροκλέος Ἀνδροκλοῦς· τὴν διὰ τοῦ ΝΤ, ὅταν ἀπὸ συναιρέσεως τῶν εἰς ΕΙΣ ὦσιν, οἷον δαφνήεις δαφνήεντος, δαφνῆς δαφνῆντος, τιμήεις τιμήεντος, τιμῆς τιμῆντος, φθογγήεις φθογγήεντος, φθογγῆς φθογγῆντος· τὰ δὲ μηδὲν ἐκ τούτων ἔχοντα, τουτέστι μήτε παρὰ τὸ κλέος ὄντα, μήτε ἀπὸ συναιρέσεως τῶν εἰς ΕΙΣ, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Θαλῆς Θαλοῦ, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Ἑρμῆς Ἑρμοῦ, ὁμοίως Ναρσῆς Ναρσοῦ, Σωσῆς Σωσοῦ, Ἀπελλῆς Ἀπελλοῦ, Μωϋσῆς Μωϋσοῦ, καὶ τὰ ὅμοια.

Τὰ εἰς ΗΣ ἰαμβικὰ, ἔχοντα ῥῆμα ὁριστικὸν χρόνου ἐνεστῶτος παρακείμενον αὐτοῖς καὶ φυλάττοντα τὸ σύμφωνον ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον ἔστι Λάχης, παράκειται γὰρ αὐτῷ τὸ λάχω, καὶ ἐπειδὴ ἐφύλαξε τὸ Χ, τὸ σύμφωνον τοῦ ῥήματος, εἰς ΤΟΣ ἔσχε τὴν γενικὴν, Λάχητος γάρ· ὁμοίως λείβω, τὸ σπένδω, λέβης λέβητος, δαίρω, Δάρης Δάρητος, χαίρω, Χάρης Χάρητος, ὄνομα δὲ τοῦ στρατηγοῦ 50 b τῶν Ἀθηναίων, καὶ πλανῶ, πλάνης πλάνητος, πένω, πένης πένητος, τρέμω, Τρόμης Τρόμητος, (οὗτος δὲ ἐγένετο πατὴρ Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος,) κρατῶ, Κράτης Κράτητος· ἔστι δὲ ὄνομα κύριον. Τὸ δότης δότου, πλύτης πλύτου, θύτης θύτου, οὐκ ἔχει ἀπὸ ἐνεστῶτος τὸ Τ, διὸ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΤΟΣ· ὁ γὰρ ἐνεστὼς δίδω καὶ πλύνω καὶ θύω ἐστι, καὶ οὐκ ἔχει τὸ Τ.

Τὰ ἀπὸ τῶν εἰς Η θηλυκῶν εἰς ΗΣ γινόμενα βαρύτονα, μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ἡ λέσχη ὁ λέσχης τοῦ λέσχου, ἡ ἀράχνη ὁ ἀράχνης τοῦ ἀράχνου, ἡ κόμη ὁ ἀκειρεκόμης τοῦ ἀκειρεκόμου, ἡ δίκη ὁ ἑλλανοδίκης τοῦ ἑλλανοδίκου, ἡ γυνὴ ὁ μισογύνης τοῦ μισογύνου, ἡ χαίτη, (σημαίνει δὲ τὴν τρίχα,) ὁ κυανοχαίτης τοῦ κυανοχαίτου, (σημαίνει δὲ τὸν ἔχοντα μέλαιναν τρίχα.) ἡ τέχνη ὁ κλυτοτέχνης τοῦ κλυτοτέχνου, γυνὴ λαγύνη λαγύνης λαγύνου, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ Τ λάγνης λάγνου, (λάγνης δέ ἐστιν ὁ ἐπίτασιν ἔχων πρὸς τὰς γυναῖκας πολλήν.) Οὕτως οὖν καὶ ἡ κόμη καὶ ὁ Κόμης τοῦ Κόμου, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) καὶ ἡ γύη ὁ γύης τοῦ γύου, (καὶ γύη μέν ἐστιν ἡ γῆ, γύης δὲ μέρος ἀρότρου.) Πρόσκειται "βαρύτονα" ἐν τῷ κανόνι διὰ τὸ τύχη Εὐτυχὴς Εὐτυχοῦς, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) τοῦτο γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' οὐκ ἔστι βαρύτονον ἀλλ' ὀξύτονον. Μηδεὶς οἴεσθω τοῦτο ἔχειν οὐδέτερον, τὸ γὰρ εὐτυχὲς ἐκ τοῦ εὐτυχοῦς τοῦ ἐπιθέτου ἐστὶν, οὐ μὴν τοῦ κυρίου· οὐδέποτε γὰρ οὔτε τὰ κύρια οὔτε τὰ προσηγορικὰ ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον κοχλίας, Αἴας, Θόας. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ" διὰ τὸ ἄκη, (σημαίνει δὲ τὴν ὀξύτητα τοῦ σιδήρου,) τανυήκης τανυήκους, (σημαίνει δὲ τὸν ἔχοντα τὴν ὀξύτητα τοῦ

σιδήρου ἐκτεταμένην·) τοῦτο γὰρ βαρύτονον καὶ ὅμως εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' ἔχει οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον, (Od. κ΄. 439)

τανύηκες σπασάμενος ἄορ παχέος,

παρ' Ὁμήρῳ. Ἐμάθομεν δὲ ἀνωτέρω, ὅτι τὰ εἰς ΗΣ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ ἔχουσι τὴν γενικήν.

Τὰ εἰς ΔΗΣ πατρωνυμικὰ, ἢ τύπου πατρωνυμικοῦ ὄντα, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν. Πατρωνυμικὰ μὲν, οἷον, Ἀτρείδης Ἀτρείδου, Τελαμωνιάδης Τελαμωνιάδου, Πηλείδης Πηλείδου· τύπου δὲ πατρωνυμικοῦ, οἷον Εὐριπίδης
51 a Εὐριπίδου, Θουκυδίδης Θουκυδίδου, Μιλτιάδης Μιλτιάδου, Ἡρώδης Ἡρώδου. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ εἰς ΔΗΣ πατρωνυμικὰ ἢ τύπου πατρωνυμικοῦ ὄντα, θέλει ἔχειν πρὸ τοῦ Δ ἢ τὸ Α ἢ τὸ Ι. Τὸ Α μὲν, οἷον Ἰλιάδης Μενοιτιάδης Λαερτιάδης Πολυάδης Ἀλκιβιάδης· τὸ δὲ Ι, οἷον Ἡρώδης Εὐριπίδης Θουκυδίδης Αἰακίδης Πριαμίδης Ἀτρείδης Πηλείδης· ταῦτα δὲ πρὸ τοῦ Δ τὸ Ι ἔχουσιν.

Ἐπειδὴ πατρωνυμικοῦ καὶ τύπου πατρωνυμικοῦ ἐμνήσθημεν, μάθωμεν τί διαφέρει τὰ πατρωνυμικὰ τῶν τύπων πατρωνυμικῶν. Ἰστέον ὅτι τὰ πατρωνυμικὰ εἰς τὸ υἱὸς ἢ ἔκγονος διαλύεται, οἷον Ἀτρείδης ὁ τοῦ Ἀτρέως υἱὸς, Πηλείδης ὁ τοῦ Πηλέως υἱὸς, τὰ δὲ τύπῳ πατρωνυμικὰ ὄντα οὐδὲν τοιοῦτον ἔχουσιν, οὐδὲ γὰρ διαλύονται εἰς τὸ υἱὸς ἢ ἔκγονος, οἷον Πυλάδης, Ἡρώδης, Θουκυδίδης, Εὐριπίδης, Μιλτιάδης. Ταῦτα γὰρ οὐ σημαίνουσιν υἱὸν τινὸς ἢ ἔκγονον, ἀλλ' ὀνόματα κύρια εἰσί.

Τὰ εἰς ΗΣ ἀπὸ ῥημάτων σύνθετα, κύρια, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύῃ, οἷον δεύκω Πολυδεύκης Πολυδεύκους, μέδω Διομήδης Διομήδους, πείθω Διοπείθης Διοπείθους, φαίνω Ἀριστοφάνης Ἀριστοφάνους. Πρόσκειται "κύριον," διὰ τὸ πωλῶ παντοπώλης παντοπώλου, μετρῶ γεωμέτρης γεωμέτρου· ταῦτα γὰρ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ κύρια. Πρόσκειται "εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύῃ," διὰ τὸ κρίνω Θεοκρίνης Θεοκρίνου· τοῦτο γὰρ κύριον ἐστὶ καὶ ὅμως εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν τῷ χαρακτῆρι τῶν διὰ τοῦ ΙΝΗΣ.

Τὰ διὰ τοῦ ΙΝΗΣ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Αἰσχίνης Αἰσχίνου, Λεπτίνης Λεπτίνου, Σμικρίνης Σμικρίνου, Μηκίνης Μηκίνου. Εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια· οὕτως οὖν καὶ Θεοκρίνης Θεοκρίνου.

Τὰ εἰς Σ λήγοντα ὀξύτονα σύνθετα ἀπὸ ῥημάτων, μίαν συλλαβὴν φυλάττοντα τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον κέκραται, χαλκοκρὰς χαλκοκρᾶτος, νεοκρὰς νεοκρᾶτος, ὁ νεωστὶ κεκραμένος, ὁ χαλκῷ κεκραμένος, βέβληται, ἀβλὴς ἀβλῆτος, προβλὴς προβλῆτος, τέθνηκα, ἡμιθνὴς ἡμιθνῆτος. Τοῦτο δὲ, φημὶ δὴ τὸ τέθνηκα, τῇ μὲν φωνῇ ἐστιν ἐνεργητικὸν, τῷ δὲ σημαινομένῳ παθητικὸν, πάθος γὰρ σημαίνει· τοιοῦτον ἐστὶ καὶ τὸ πέπτωκα,
51 b ἐξ οὗ γίνεται τὸ ἀπτὼς ἀπτῶτος, πάλιν, τέτρωμαι, ἀτρὼς ἀτρῶτος· ἰδοὺ γὰρ ταῦτα πάντα μίαν συλλαβὴν ἐφύλαξαν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ ἔχουσι τὴν γενικήν.

Τὰ εἰς ΗΣ ὀνόματα παρ᾽ οὐδετέρων συντεθειμένα πάντως εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον, σθένος, Δημοσθένης Δημοσθένους, γένος, Διογένης Διογένους, νεῖκος, Πολυνείκης Πολυνείκους, ἦθος, κακοήθης κακοήθους, μῆκος, ἐπιμήκης ἐπιμήκους, κῆτος, μεγακήτης μεγακήτους. Πρόσκειται "τὰ εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν," διὰ τὸ ξίφος ἄξιφος· τοῦτο γὰρ παρ᾽ οὐδετέρου συνετέθη, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει εἰς ΟΥΣ τὴν γενικὴν, ἀλλ᾽ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, οἷον ἀξίφου· ἀλλ᾽ οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰς ΗΣ ἀλλ᾽ εἰς ΟΥΣ· "παρ᾽ οὐδετέρων δὲ συντεθειμένα" πρόσκειται διὰ τὸ νίκη, Ὀλυμπιονίκης Ὀλυμπιονίκου· τοῦτο γὰρ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι παρ᾽ οὐδετέρων συντεθειμένον[i], δεῖ νοεῖν, ἵνα κατὰ τὸ τέλος ἔχωσι τὸ οὐδέτερον. Τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὸ Κλεοφόντης Κλεοφόντου· τοῦτο γὰρ παρ᾽ οὐδετέρων, φημὶ δὴ τὸ κλέος, ἐστιν συντεθειμένον, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει εἰς ΟΥΣ τὴν γενικὴν, ἀλλ᾽ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον· ἀλλ᾽ οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κατὰ τὸ τέλος

[i] In marg. ἀλλὰ παρὰ θηλυκοῦ τὸ νίκη. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις δεῖ γινώσκειν παρ᾽ οὐδετέρων συντεθειμένα.

τὸ οὐδέτερον ἀλλὰ κατὰ τὴν ἄρχουσαν· σύγκειται δὲ παρὰ τὸ κλέος καὶ τὸ φόντης τὸ σημαῖνον τὸ φονεύς. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ, διὰ τὸ Ἀμέλης Ἀμέλητος καὶ ἀμένης ἀμένητος· ταῦτα γὰρ παρ' οὐδετέρων εἰσὶ συντεθειμένα, φημὶ δὴ τὸ μένος καὶ μέλος, καὶ ὅμως οὐκ ἔχουσιν εἰς ΟΥΣ τὴν γενικὴν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπέπεσον χαρακτῆρι τοιούτῳ· εἰσί τινα εἰς ΗΣ ἔχοντα πρὸ τοῦ Η ἀμετάβολον, καὶ πρὸ τοῦ ἀμεταβόλου φωνῆεν, μὴ τὸ Ι μήτε τὸ Ο [k], μήτε τὸ Φ, ἅτινα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον Ἐπιάλης Ἐπιάλητος, Ὑπέρης Ὑπέρητος, (εἰσὶ δὲ ὀνόματα κύρια.) Ἀκέλης Ἀκέλητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) ὑψικέρης ὑψικέρητος, (σημαίνει δὲ τὸν ἐν ὕψει κεκτημένον τὰ κέρατα,) Καβάρης Καβάρητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) Κεφάλλης Κεφάλλητος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.) Οὕτως οὖν καὶ Ἀμέλης Ἀμέλητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) καὶ ἀμένης ἀμένητος, (σημαίνει δὲ τὸ παιδίον διὰ τὸ μὴ ἔχειν μένος,) οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος. Οὐδὲ γὰρ τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ Η ἀμετάβολον καὶ
52 a πρὸ τοῦ ἀμεταβόλου φωνῆεν μὴ τὸ Ι μὴ τὸ Ο μὴ τὸ Υ μὴ τὸ Ω, πάντα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται· ἰδοὺ γὰρ τὸ Δημοσθένης Δημοσθένους, καὶ Ἀντιγένης Ἀντιγένους καὶ Ἀριστομένης Ἀριστομένους, οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΤΟΣ. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα μήτε τὸ Ι μήτε τὸ Ο μήτε τὸ Υ μήτε τὸ Ω," ἐπειδὴ ταῦτα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, ἤγουν εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Αἰσχίνης Αἰσχίνου, Μηριόνης Μηριόνου, Κερύνης Κερύνου, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια,) τελώνης τελώνου· ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Σημειοῦται δὲ ἐν τῷ κανόνι ὁ Θεοδόσιος τὸ ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου· (σημαίνει δὲ τὸν ἔχοντα ἐπικεκαμμένον τὸ χεῖλος·) λέγων ὅτι παρὰ τὸ χεῖλος συντεθειμένον ἐστι, καὶ οὐκ ἔσχεν εἰς ΟΥΣ τὴν γενικὴν, ἀλλ' εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον. Λέγομεν δὲ ὅτι οὐ καλῶς ἐσημειώσατο αὐτὸ, τὸ γὰρ ἀγκυλοχείλης οὐκ ἔστι σύνθετον, ἀλλὰ παρασύνθετον· ὡς γὰρ παρὰ

[k] In marg. μήτε τὸ Ω.

τὸ ῥίγος γίνεται δύσριγος, καὶ παρὰ τὸ ξίφος ἄξιφος σύνθετον, οὕτω καὶ παρὰ τὸ χεῖλος ἀγκυλοχείλης σύνθετον, καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ ἀγκυλοχεῖλος συνθέτου γίνεται παρασύνθετον ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου, καὶ ἔτρεψε τὸ ο *εἰς τὸ* η *φυλάξαν τὴν αὐτὴν κλίσιν· τούτου χάριν οὐκ ὀξύνομεν αὐτὸ ἀλλὰ βαρύνομεν.*

Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ΟΥΣ *λήγουσα συνηρημένη ἐστι, καὶ εὐλόγως εἰς τὴν* ΟΥ *δίφθογγον ἔχει τὴν γενικήν. Τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν εἰς* ΟΣ *εἰς* ΗΣ *γινόμενα βαρύτονα, εἴτε ἁπλᾶ εἴτε παρασύνθετα, εἰς τὴν* ΟΥ *δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Ἄραξος Ἀράξης Ἀράξου, Λάπιθος Λαπίθης Λαπίθου, Ἴσπληνος [εἴσπνηλος* Theocr. 12, 13.] *ἰσπλήνης ἰσπλήνου, (σημαίνει δὲ τὸν ἐρώμενον,) ἑπτάπους ἑπτάποδος ἑπταπόδης ἑπταπόδου, εὔπατρις εὐπάτριδος εὐπατρίδης εὐπατρίδου, Οἰδίπους Οἰδίποδος Οἰδιπόδης Οἰδιπόδου. Οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ ἀγκυλοχεῖλος ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου γέγονεν ἀπὸ τοῦ συνθέτου παρασύνθετον, καὶ εὐλόγως εἰς τὴν* ΟΥ *δίφθογγον, ὡς εἴρηται, ἔσχε τὴν γενικήν. Πρόσκειται "βαρύτονα" διὰ τὰ ὀξύτονα, οἷον διὰ τὸ νεόπτορθος νεοπτορθὴς νεοπτορθοῦς, καὶ πολύκλαδος πολυκλαδὴς πολυκλαδοῦς· ταῦτα γὰρ ἀπὸ τῶν εἰς* ΟΣ *εἰς* ΗΣ *ἐγένοντο, καὶ ὅμως εἰς* ΟΥΣ *ἔχουσι τὴν γενικὴν καὶ οὐκ εἰς τὴν* ΟΥ *δίφθογγον· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ βαρύτονα, ἀλλ' ὀξύτονα. Εἰς*
52 b ΟΥΣ *δὲ ἔχουσι τὴν γενικὴν, ἐπειδὴ ἔχουσιν οὐδέτερον εἰς* ΕΣ, *οἷον τὸ νεοπτορθὲς καὶ τὸ πολυκλαδές. Ἔχομεν δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὰ εἰς* ΗΣ, *ἔχοντα οὐδέτερον εἰς* ΕΣ, *εἰς* ΟΥΣ *ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ σαφὴς τοῦ σαφοῦς τὸ σαφὲς, ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους τὸ κακόηθες, ὁ ἐπιμήκης τοῦ ἐπιμήκους τὸ ἐπίμηκες, καὶ τὰ ὅμοια. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "εἴτε ἁπλᾶ εἴτε παρασύνθετα" διὰ τὰ σύνθετα, οἷον διὰ τὸ σθένος Δημοσθένης Δημοσθένους. Ἰδοὺ γὰρ τοῦτο ἀπὸ τῶν εἰς* ΟΣ *εἰς* ΗΣ *ἐγίνετο, καὶ ἔστι βαρύτονον, καὶ ὅμως εἰς* ΟΥΣ *ἔχει τὴν γενικήν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ σύνθετα εἰσίν. Ὅτι δὲ τὸ ἀγκυλοχείλης οὐ δύναται εἶναι σύνθετον, δείκνυσι καὶ ὁ τόνος· εἰ γὰρ ἦν τὸ ἀγκυλοχείλης σύνθετον,*

ὤφειλεν ἐν ὀξείᾳ τάσει παραλαμβάνεσθαι. οἷον ἀγκυλοχειλής· ἐπειδὴ τὸ ἀγκυλοχείλης οὐκ ὀξύνεται. οὐκ ἄρα ἐστὶ σύνθετον, ἀλλὰ παρασύνθετον. Ὅτι δὲ εἰ ἦν σύνθετον ὤφειλεν ὀξύνεσθαι, δῆλον ἐντεῦθεν· τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ οὐδετέρων εἰς ΗΣ γινόμενα σύνθετα τότε βαρύνονται, ἡνίκα ὦσι κύρια, οἷον σθένος, Δημοσθένης Δημοσθένους. γένος. Διογένης Διογένους, νεῖκος, Πολυνείκης Πολυνείκους. κλέος, Ἡρακλέης καὶ κατὰ κρᾶσιν Ἡρακλῆς Ἡρακλέους, καὶ ὅταν ὦσιν ἀπὸ τρισυλλάβου οὐδετέρου σύνθετα, οἷον στέλεχος εὐστελέχης. μέγεθος παμμεγέθης, καὶ ὅταν ὦσιν ἀπὸ δισυλλάβου οὐδετέρου σύνθετα ἔχοντα ἐν τῇ παραληγούσῃ τὸ Η, ἐπιφερομένου ἀφώνου· ἄφωνα δέ εἰσιν ἐννέα Β, Γ, Δ, Κ, Π, Τ. Θ, Φ, Χ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα, κῆτος μεγακήτης, ἦθος κακοήθης, μῆκος ἐπιμήκης· ταῦτα γὰρ ἀπὸ δισυλλάβων οὐδετέρων εἰσὶ συντεθειμένα ἐχόντων κατὰ τὴν παραλήγουσαν τὸ Η ἐπιφερομένου ἀφώνου. Ἐὰν δὲ μηδὲν ἐκ τούτων τῶν τριῶν ἔχωσι, τουτέστι μήτε κύρια ὦσιν, μήτε ἀπὸ τρισυλλάβου οὐδετέρου σύνθετα, μήτε ἀπὸ δισυλλάβου οὐδετέρου παραληγομένου τὸ Η ἐπιφερομένου ἀφώνου. ὀξύνεσθαι θέλουσιν, οἷον, μένος εὐμενὴς, γένος εὐγενὴς. εἶδος δυσειδὴς, κλέος δυσκλεὴς, τεῖχος εὐτειχής· ἔχει γὰρ τοῦτο ἄφωνον ἐπιφερόμενον, φημὶ δὴ τὸ Χ, ἀλλ' οὐ παραλήγεται τῷ Η· δηνὸς δυσδηνὴς. (δήνεα δέ εἰσι τὰ βουλεύματα,) τοῦτο γὰρ παραλήγεται τῷ Η, ἀλλ' οὐκ ἔχει ἐπιφερόμενον ἄφωνον, τὸ γὰρ Ν ἡμίφωνον ἐστὶν, ἔτος διετὴς, ταῦτα δέ φημι παρὰ τὸ
53 a ἔτος παρ' ἡμῖν μὲν ὀξύνονται κατὰ τὸν προειρημένον κανόνα. παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις βαρύνονται· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι διέτης τριέτης λέγουσι βαρυτόνως. Εἰ οὖν τὸ ἀγκυλοχείλης σύνθετόν ἐστι ἀπὸ τοῦ χεῖλος τοῦ οὐδετέρου ὀνόματος, καὶ οὔτε κύριον ἐστιν, οὔτε ἀπὸ οὐδετέρου τρισυλλάβου σύνθετόν ἐστὶ οὔτε ἀπὸ δισυλλάβου οὐδετέρου παραληγόμενον τῷ Η ἐπιφερομένου ἀφώνου, δηλονότι ὤφειλεν ὀξύνεσθαι· οὐκ ὀξύνεται δὲ, οὔκουν ἐστὶ σύνθετον, ἀλλὰ παρασύνθετον, ὡς ἤδη προείρηται, ἀπὸ τοῦ χεῖλος, ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Τὰ εἰς ΤΗΣ ἀρσενικά, μὴ ὄντα σύνθετα παρὰ τὸ κρατῶ ἢ κράτος, μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν, χωρὶς τοῦ Κράτης Κράτητος. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· θύτης θύτου, πλύτης πλύτου, δότης δότου, χάρτης χάρτου, ψάλτης ψάλτου, κτίστης κτίστου, ἐπιθέτης ἐπιθέτου, Εὐφράτης Εὐφράτου, εὐεργέτης εὐεργέτου, Μεμφίτης Μεμφίτου, πολίτης πολίτου, Ἀσκαλωνίτης Ἀσκαλωνίτου, στυλίτης στυλίτου, τραπεζίτης τραπεζίτου, οἰκέτης οἰκέτου, ποιητὴς ποιητοῦ, ἱκέτης ἱκέτου, δανειστὴς δανειστοῦ, φαιδρύντης φαιδρύντου, χρυσωτὴς χρυσωτοῦ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἀρσενικά," διὰ τὰ θηλυκά. οἷον φιλότης φιλότητος, ποιότης ποιότητος, καὶ τὰ ὅμοια. Πρόσκειται "σύνθετα παρὰ τὸ κρατῶ κράτος," διὰ τὸ Σωκράτης Σωκράτους, καὶ Ἀριστοκράτης Ἀριστοκράτους, καὶ ἀκρατὴς ἀκρατοῦς· ταῦτα εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικήν, ἀλλ᾽ οὐκ ἔχουσιν οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον τὸ προπετὲς καὶ τὰ τούτοις ὅμοια.

Τὰ διὰ τοῦ ΟΝΗΣ καὶ τὰ διὰ τοῦ ΟΛΗΣ καὶ τὰ διὰ τοῦ ΙΝΗΣ καὶ τὰ διὰ τοῦ ΩΝΗΣ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν. Μηριόνης Μηριόνου, Κεβριόνης Κεβριόνου, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια,) Γενειόλης Γενειόλου, Ὀζόλης Ὀζόλου, (ἔθνος δὲ οἱ Ὀζόλαι.) Σμικρίνης Σμικρίνου, Αἰσχίνης Αἰσχίνου, (ὀνόματα δὲ ταῦτα κύρια.) Κερύνης Κερύνου, (ὄνομα δὲ τοῦτο κύριον,) Συμεώνης Συμεώνου, τελώνης τελώνου.

Τὰ εἰς ΗΣ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύτονα ἔχοντα πρὸ τοῦ Η δύο τὰ αὐτὰ ἀμετάβολα εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον Ἰωάννης Ἰωάννου, Ὀρθάνης Ὀρθάνου, Καβάλλης Καβάλλου. Πρόσκειται "ὑπὲρ δύο συλλαβὰς" διὰ τὸ Πόλλης Πόλλητος· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται, ἀλλ᾽
53 b οὐκ ἔστιν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἀλλὰ δισύλλαβον. Πρόσκειται "βαρύτονα" διὰ τὸ ἀελλῆς ἀελλοῦς· (σημαίνει δὲ τὸν συστρεφώδη ἄνεμον·) τοῦτο γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικήν, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι βαρύτονον ἀλλ᾽ ὀξύτονον.

Τὰ διὰ τοῦ ΑΙΝΗΣ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν,

οἷον Ἰορδάνης Ἰορδάνου, Ἐξοστάνης Ἐξοστάνου, Ἀϊάνης Ἀϊάνου, Βαρδάνης Βαρδάνου.

Τὰ διὰ τοῦ ώρης καὶ τὰ διὰ τοῦ ήρης εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον χαλκήρης χαλκήρους, ξιφήρης ξιφήρους, τριήρης τριήρους, φρενήρης φρενήρους, πλήρης πλήρους, Διώρης Διώρους, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) ὑλῃώρης ὑλῃώρους.

Τὰ διὰ τοῦ ΩΔΗΣ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον πετρώδης πετρώδους, λιμώδης λιμώδους, κτηνώδης κτηνώδους, πυρώδης πυρώδους.

Τὰ εἰς ΗΣ ἀπὸ ῥημάτων σύνθετα βαρύτονα, μὴ ὄντα κύρια, μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον πωλῶ, παντοπώλης παντοπώλου, μετρῶ, γεωμέτρης γεωμέτρου, τρίβω, παιδοτρίβης παιδοτρίβου, ὀφείλω, χρεωφείλης χρεωφείλου, βαίνω, ναυβάτης ναυβάτου, μισῶ, ἐργομίσης ἐργομίσου, τύπτω, προτύπτης προτύπτου. Πρόσκειται "βαρύτονα" διὰ τὸ βέβλημαι, ἀβλὴς ἀβλῆτος, ὁ ἄτρωτος, τέθνηκα, ἡμιθνὴς ἡμιθνῆτος, τέτρημαι, ἡμιτρὴς ἡμιτρῆτος· ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ βαρύτονα, ἀλλ' ὀξύτονα. Πρόσκειται "μὴ ὄντα κύρια" διὰ τὸ κρατῶ, Σωκράτης Σωκράτους· τοῦτο γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, καὶ οὐκ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον· ἀλλὰ κύρια εἰσίν. Ἔτι πρόσκειται "μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ," ἐπεὶ ταῦτα εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ὄλω, ἐξώλης ἐξώλους, ὅτι ἔξωλες, πανώλης πανώλους, ὅτι πάνωλες, ἀντῶ, προσάντης προσάντους, ὅτι πρόσαντες, ἀρκῶ, αὐτάρκης αὐτάρκους, ὅτι αὔταρκες, ἅδειν, (σημαίνει δὲ τὸ ἀρέσκειν,) αὐθάδης αὐθάδους, ὅτι αὔθαδες. Αὐθάδης δὲ λέγεται ὁ ὑπερήφανος, παρὰ τὸ αὐτῷ ἁδεῖν ἤτοι ἀρέσκειν.

Τὰ εἰς ΗΣ ὀξύτονα δισύλλαβα πλὴν τῶν εἰς ΤΗΣ, εἰ μὲν ἔχουσιν ἓν σύμφωνον, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ψευδὴς ψευδοῦς, σαφὴς σαφοῦς, πρηνὴς πρηνοῦς, ὁ ἐπὶ πρόσωπον κείμενος. Πρόσκειται "πλὴν τῶν εἰς ΤΗΣ," διὰ τὸ κριτὴς κριτοῦ· τοῦτο γὰρ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικήν. Εἰ δὲ ἔχουσι δύο σύμφωνα, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται· οἷον ἀργὴς ἀργῆτος, (σημαίνει δὲ τὸ λευκὸν,) ἑρπὴς ἑρπῆτος. (πάθος τί

54 a περὶ τὸ σῶμα,) προβλὴς προβλῆτος. (ὁ προβεβλημένος καὶ ἐξέχων.) ἀδμὴς ἀδμῆτος. ὁ ἀδάμαστος. χερνὴς χερνῆτος, ὁ χειροτέχνης. Σεσημείωται τὸ κουρὴς κουρῆτος, δηλὴς δειλῆτος, (sic) καὶ τὸ ψιλὴς ψιλῆτος. ὅτι τῶν εἰς ΗΣ ὀξυτόνων δισυλλάβων ἓν σύμφωνον ἐχόντων. ὡς ἔγνωμεν. εἰς ΟΤΣ ἐχόντων τὴν γενικήν. οἷον σαφὴς σαφοῦς, ψευδὴς ψευδοῦς, ταῦτα διὰ τοῦ ΤΟΣ ἐκλίθησαν· εἰσὶ δὲ ἐθνικὰ, ἤγουν ἔθνος σημαίνουσι.

Τὰ διὰ τοῦ ΗΝΗΣ ὀξύτονα εἰς ΟΤΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον σαφηνὴς σαφηνοῦς. ὁ σαφής· παιδεινὴς παιδεινοῦς. ὁ παιδικός· γαληνὴς γαληνοῦς, ὁ γαληνὸς τρόπος.

Τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ ἀρσενικῶν εἰς ΗΣ γινόμενα ὀξύτονα εἰς ΟΤΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον νεόπτορθος νεοπτορθὴς νεοπτορθοῦς, (σημαίνει δὲ τὸν ἔχοντα νέον κλάδον.) νεόκλαδος νεοκλαδὴς νεοκλαδοῦς, δύσηχος δυσηχὴς δυσηχοῦς.

Τὰ εἰς ΗΣ ὀξύτονα παρὰ ῥῆμα σύνθετα, μὴ ἀπὸ παθητικοῦ παρακειμένου, εἰς ΟΤΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον σπείρω, πολυσπειρὴς πολυσπειροῦς, ἄρδω. νεοαρδὴς νεοαρδοῦς. πήσσω, ἐπάγη, πρωτοπαγὴς πρωτοπαγοῦς. Πρόσκειται "ὀξύτονα" διὰ τὸ πωλῶ, παντοπώλης παντοπώλου· τοῦτο γὰρ εἰς τὴν ΟΤ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὀξύτονον ἀλλὰ βαρύτονον. Πρόσκειται "μὴ σύνθετα ἀπὸ παθητικοῦ παρακειμένου," ἐπειδὴ καθόλου τὰ εἰς ΗΣ ὀξύτονα σύνθετα ἀπὸ ῥημάτων μίαν συλλαβὴν φυλάττουσι τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται, οἷον βέβληται, ἀβλὴς ἀβλῆτος, (σημαίνει δὲ τὸν ἄτρωτον.) δέδμηται, ἀδμὴς ἀδμῆτος, ὁ ἀδάμαστος. τέτρηται. ἡμιτρὴς ἡμιτρῆτος, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τετρημένος.

Τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΤΣ εἰς ΗΣ γινόμενα εἰς ΟΤΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον βαρὺς, ἀβαρὴς ἀβαροῦς· βριθύς. ὁ ἰσχυρὸς, ἐμβριθὴς ἐμβριθοῦς· πήχης, διπήχυς διπήχους. τριπήχης τριπήχους, ὠκὺς, ὁ ταχύς. ποδώκης ποδώκους. ἡδύς. πολυηδὴς πολυηδοῦς.

Περὶ τῶν εἰς ΙΣ.

Τὰ εἰς ΙΣ μονοσύλλαβα διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται,

οἷον κὶς κιὸς, ὁ σκώληξ, λὶς λιὸς, ὁ λέων· χωρὶς τοῦ τὶς τινὸς, τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΝΟΣ κλίνεται, καὶ οὐ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ. Ὁ δὲ λόγος περὶ τῶν εἰς ΙΣ τῶν φύσει εἰς Σ ληγόντων· τοῦτο δὲ πρόσκειται, φημὶ δὴ τὸ φύσει εἰς Σ ληγόντων, ἐπειδὴ εὑρίσκομεν τινὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΙΝ τροπὴν ἀναδεξά-
54 b μενα τῶν εἰς τὸ Σ, ἅτινα οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, οἷον (ῥὶν) ῥὶς ῥινὸς, ἶν ἶς ἰνὸς, (σημαίνει δὲ τὴν δύναμιν,) θὶν θὶς θινὸς, ταῦτα δὲ οὐκ εἰσὶ φύσει εἰς Σ ἀλλ' εἰς Ν, καὶ τροπὴν ἀνεδέξαντο τοῦ Ν εἰς τὸ Σ.

Τὰ εἰς ΙΣ κύρια εἴτε εἰς ΡΙΣ εἴτε εἰς ΚΙΣ εἴτε εἰς ΜΙΣ εἴτε ἁπλῶς εἰς ΙΣ μετὰ οἱουδήποτε συμφώνου, διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται, οἷον Ἶλις Ἴλιδος, Ἶσις Ἴσιδος, Κόρνις Κόρνιδος, Ἄρτεμις Ἀρτέμιδος, καὶ εἴτε ἀρσενικὰ ὦσιν εἴτε θηλυκὰ, οἷον Πάρις Πάριδος, Ἄδωνις Ἀδώνιδος, Θέογνις Θεόγνιδος, Ἀθῆνις Ἀθήνιδος, Θέτις Θέτιδος, Κύπρις Κύπριδος, Μέμφις Μέμφιδος· ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Αἰγύπτου. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "κύρια," διὰ τὰ ἐπίθετα καὶ προσηγορικά· ἐπίθετα μὲν, διὰ τὸ μάντις μάντεως, προσηγορικὰ δὲ, διὰ τὸ ὄφις ὄφεως. Καὶ ἰστέον ὅτι κύρια μέν εἰσι τὰ τὴν ἰδίαν οὐσίαν σημαίνοντα, οἷον Πλάτων, Ὅμηρος, Σωκράτης· προσηγορικὰ δὲ, τὰ τὴν κοινὴν οὐσίαν σημαίνοντα, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος, κύων· ἐπίθετα δὲ, τὰ ἐπιτιθέμενα κυρίοις ἢ προσηγορικοῖς, ὡς τὸ σοφὸς, ταχὺς, καλὸς, ἡδὺς, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι εἰσί τινα κύρια εἰς ΙΣ θηλυκὰ μὴ κλιθέντα διὰ τοῦ ΔΟΣ, εἰσὶ δὲ ταῦτα, Χάρυβδις Χαρύβδεως, Σάρδις Σάρδεως, Τράλλις Τράλλιος, ἔτι σεσημείωται καὶ τὸ Σκῆψις Σκήψιος, καὶ Ἐπίσκηψις Ἐπισκήψιος, Λάχεσις Λαχέσεως, Νέμεσις Νεμέσεως, Ἐπίκτησις Ἐπικτήσεως, εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια. Ἰστέον δὲ ὅτι καθόλου οὐδὲν εἰς ΙΣ θηλυκόν ἐστι μονοσύλλαβον, ὅσα δὲ εὑρέθη μονοσύλλαβα εἰς ΙΣ ἀπὸ τῶν εἰς ΙΣ (ΙΝ) μονοσυλλάβων ἐστί.

Τὰ εἰς ΙΣ ὀνόματα Αἰγύπτια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον Ξόϊς Ξόεως, Ἀθλίβις Ἀθλίβεως, Σόϊς Σόεως, Θμόϊς Θμόεως, Ταμίαθις Ταμιάθεως.

ἔστι δὲ ταῦτα ὀνόματα πόλεων Αἰγυπτίων. Πρόσκειται "ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον," διὰ τὸ Μέμφις· ὅτε μέν ἐστι Μέμφιος σεσημείωται, ὅτε δὲ ἐν τῇ χρήσει Μέμφιδος· ἔστι γὰρ Αἰγύπτιον ὄνομα. Σεσημείωται τὸ Βούσιρις Βουσίριδος, καὶ Ὄσιρις Ὀσίριδος, καὶ ταῦτα γὰρ Αἰγυπτίων εἰσὶν ὀνόματα, καὶ ὅμως διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται.

Τὰ παρὰ τὸ πόλις σύνθετα, ἂν μὲν θηλυκοῦ μόνου γένους γένωνται, τὴν τοῦ ἁπλοῦ φυλάττουσι κλίσιν, τουτέστι διὰ καθαροῦ τοῦ ΩΣ κλίνονται, οἷον πόλις πόλεως, ἀκρόπολις 55 a ἀκροπόλεως, Καλλίπολις Καλλιπόλεως, Ἀμφίπολις Ἀμφιπόλεως, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως·) ἐὰν δὲ ἀρσενικοῦ μόνου γένους γένωνται, ἢ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται. Ἀρσενικοῦ μὲν μόνου γένους, οἷον ὁ Σώπολις τοῦ Σωπόλιδος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον κωμικοῦ,) ὁ Ἀγησίπολις τοῦ Ἀγησιπόλιδος, (ἔστι δὲ ὄνομα στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων,) ἀρσενικοῦ δὲ καὶ θηλυκοῦ, οἷον ὁ φιλόπολις καὶ ἡ φιλόπολις τοῦ φιλοπόλιδος τῆς φιλοπόλιδος, ὁ ἄπολις καὶ ἡ ἄπολις, τοῦ ἀπόλιδος καὶ τῆς ἀπόλιδος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Τὰ εἰς ΙΣ προσηγορικὰ μὴ ὄντα παρώνυμα μακροπαράληκτα διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον ὄφις ὄφιος καὶ ὄφεως, ἔχις ἔχιος καὶ ἔχεως, μάντις μάντιος καὶ μάντεως, πόσις πόσιος καὶ πόσεως· σημαίνει δὲ τὸν ἄνδρα. Προσηγορικὰ δὲ εἰρήκαμεν τὰ μὴ ὄντα κύρια. Τοῦτο δὲ πρόσκειται διὰ τὰ κύρια τὰ προλεχθέντα, διὰ τὸ Πάρις Πάριδος καὶ τὰ ὅμοια. Πρόσκειται δὲ "μὴ ὄντα παρώνυμα μακροπαράληκτα," διὰ τὸ γύνις γύνιδος, καὶ λάτρις λάτριδος, καὶ εὔνις εὔνιδος. Ταῦτα γὰρ οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΔΟΣ, ἐπεὶ καὶ παρώνυμα εἰσὶν, καὶ γὰρ ἀπὸ ὀνόματος ἐγένοντο, καὶ μακροπαράληκτα, καὶ γὰρ μακρὰν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν· ἡ γὰρ πρὸ τέλους συλλαβὴ μακρά ἐστι. Τὸ μὲν γὰρ γύνις γύνιδος παρὰ τὸ γυνή ἐστιν, ἀπὸ γὰρ τοῦ γυνὴ ἐγένετο γύνις, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν γύννις, σημαίνει δὲ τὸν γυναικώδη. Τὸ δὲ λάτρις λάτριδος παρὰ τὸ λάτρον ἐστί· λάτρον λέγεται ὁ μισθὸς, καὶ λάτρις

ὁ μισθῷ δουλεύων. Τὸ δὲ εὖνις εὔνιδος παρὰ τὸ εὐνή ἐστιν, ὃ σημαίνει τὴν κοίτην· σημαίνει δὲ τὸ εὖνις τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ εὖνις γὰρ καὶ ἡ εὖνις· λέγεται δὲ εὖνις καὶ ὁ ἐστερημένος γυναικὸς, τουτέστιν ὁ μεμονωμένος· παρὰ γὰρ τὸ εἷς ἑνὸς γέγονεν ἕνις καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ εὖνις. Ἰστέον δὲ ὅτι πάντα τὰ μὴ ὄντα κύρια προσηγορικὰ λέγονται· ὅταν δὲ εὑρεθῇ ὄνομα μακροκατάληκτον μὴ ὂν παρώνυμον τῷ κοινῷ κανόνι ἀκολουθεῖ, ὥσπερ μάντις μάντεως· τοῦτο γὰρ μακροκατάληκτόν ἐστι, παρώνυμον δὲ οὐκ ἔστιν· εἰ δὲ εὑρεθῇ πάλιν παρώνυμον, μὴ ὂν δὲ μακροκατάληκτον, καὶ οὕτω τῷ κοινῷ κανόνι ἀκολουθεῖ, ὥσπερ τὸ κόρις κόριος· τοῦτο γὰρ 55 b παρώνυμον ἐστι, καὶ ἀπὸ τοῦ κόρης, τουτέστιν ἡ χορτασία, γέγονε κόρις κόριος· εἰ δὲ εὑρεθῇ πάλιν ὡς παρώνυμον καὶ μακροπαράληκτον, τοῦτο οὐκ ἀκολουθεῖ τῷ κανόνι, ὥσπερ εἴπομεν τὸ γύννις καὶ λάτρις καὶ εὖνις, καὶ ἔρρωται ὁ κανών· "Τὰ εἰς ις προσηγορικὰ ἀρσενικὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ἁπλᾶ, μὴ ὄντα δικατάληκτα, μὴ ὄντα παρώνυμα, μακροκατάληκτα, διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται."

Τὰ παρὰ τὸ μάντις σύνθετα διὰ τοῦ δος κλίνονται, οἷον κοσκινόμαντις κοσκινομάντιδος, ἀλευρόμαντις ἀλευρομάντιδος, πρόμαντις προμάντιδος.

Περὶ τῶν εἰς ΕΙΣ.

Τὰ εἰς εις ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ ντ κλίνονται, οἷον χαρίεις χαρίεντος, τιμήεις τιμήεντος, δαφνήεις δαφνήεντος, ἐρόεις ἐρόεντος, (ὁ ἐπέραστος,) ἀμπελόεις ἀμπελόεντος, καὶ τὰ ὅμοια. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν," διὰ τὰ μονοσύλλαβα, οἷον διὰ τὸ εἷς ἑνὸς, καὶ κτεὶς κτενός· (τοῦτο δὲ τὸ κτεὶς καὶ ὀξύνεται καὶ σημαίνει πολλά· σημαίνει δὲ καὶ τὸ γυναικεῖον κτένειον καὶ τὸ ἀνδρεῖον καὶ τὸ θαλάσσιον καὶ τὸ αἰδοῖον.) Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς εις μονοσύλλαβα ὀνόματα ἀρσενικὰ διὰ τοῦ νος κλίνονται, οἷον κτεὶς κτενὸς, εἷς ἑνὸς, δεὶς δεινὸς, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ τῷ τὶς, ὅπερ μετὰ τῆς οὐ ἀποφάσεως, καὶ μετὰ τῆς μὴ ἀπαγορεύσεως λέγεται, οἷον οὐδεὶς καὶ μηδείς. Πρόσκειται "μονοσύλλαβα" διὰ τὰ ὑπὲρ μίαν συλ-

λαβὴν, οἷον διὰ τὸ χαρίεις χαρίεντος. Πρόσκειται "ὀνόματα" διὰ τὰς μονοσυλλάβους μετοχάς· αὗται γὰρ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, οἷον θεὶς θέντος, εἷς ἕντος, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀφεὶς ἀφέντος καὶ ἀπολύσας. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ," διὰ τὸ κλεὶς κλειδός· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεται, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦ ΝΟΣ, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ πολλὰ διαφέρει τὸ εἷς τοῦ δεὶς, πρῶτον μὲν, ὅτι τὸ εἷς δασύνεται, τὸ δὲ δεὶς οὔτε δασύνεται οὔτε ψιλοῦται, ἐπειδὴ ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται, οὐδέποτε δὲ τὰ σύμφωνα ἐπιδέχονται δασεῖαν ἢ ψιλὴν, ὑπεσταλμένου τοῦ Ρ· τοῦτο γὰρ πέφυκε δασύνεσθαι καὶ ψιλοῦσθαι, δασύνεσθαι μὲν ὡς ἐπὶ τοῦ ῥάπτω, ψιλοῦσθαι δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ μέρος· δεύτερον δὲ, ὅτι τὸ μὲν εἷς ὡρισμένον ἀριθμὸν σημαίνει, (τὸν γὰρ ἕνα δηλοῖ,) τὸ δὲ δεὶς ἀόριστόν ἐστι, τῷ γὰρ τὶς ἰσοδυναμεῖ, οὐδεὶς γὰρ ἀντὶ τοῦ
56 a οὔτις· τρίτον δὲ, ὅτι τὸ μὲν εἷς οὐκ ἐπιδέχεται πληθυντικά· οὐδὲ γὰρ λέγομεν οἱ ἕνες, ἄτοπον γὰρ τὸν ἕνα πληθύνεσθαι, τὸ δὲ δεὶς ἐπιδέχεται πληθυντικὰ, λέγομεν γὰρ οἱ οὐδένες τῶν οὐδένων, τοῖς οὐδέσι· τέταρτον δὲ, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ εἷς τὸ θηλυκὸν μία λέγομεν, ἐπὶ δὲ τοῦ δεὶς ὁμοφώνως τῷ ἀρσενικῷ· καὶ ἐπὶ γυναικὸς γὰρ οὐδείς ἐστι λέγομεν.

Τὰ εἰς ΕΙΣ λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ὄντα ὀνόματα κοινολεκτούμενα καθαρὰ, θέλουσιν ἔχειν τὴν ΕΙ δίφθογγον, οἷον χαρίεις, ἀνεμόεις, αἱματόεις, τιμήεις, δαφνήεις, ἀστερόεις. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ κτείς· τοῦτο γὰρ ἔχει προηγούμενον σύμφωνον, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἀλλὰ μονοσύλλαβον. Πρόσκειται "ὀνόματα" διὰ τὸ στυφθεὶς, δαρείς· ταῦτα γὰρ ἔχουσι προηγούμενον σύμφωνον, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὀνόματα, ἀλλὰ μετοχαί. Πρόσκειται "κοινολεκτούμενα," ἐπειδὴ τὸ Λάχης καὶ πένης οἱ Βοιωτοὶ διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου προφέρουσι, Λάχεις καὶ πένεις λέγοντες. Καὶ ἰδοὺ ταῦτα ἔχουσι πρὸ τῆς ΕΙ διφθόγγου σύμφωνον, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ κοινολεκτούμενα, ἤγουν κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον, Βοιώτια γάρ εἰσιν, ὡς εἴρηται, οὐ θέλουσι δὲ παραλήγεσθαι τῷ Ι, ἀλλ' ἢ τῷ Η, οἷον τιμήεις, δαφνήεις, ἢ τῷ Ο, οἷον ἀνεμόεις, δροσόεις, ὑδατόεις, ἢ τῷ Α, οἷον σκιάεις, ἢ τῷ Ω.

οἷον κητώεις, ἐρώεις· ὅθεν τὸ χαριτῷεις ἀναλογώτερον ἐστὶ τοῦ χαρίεις παραληγόμενον τῷ ι.

Τὰ εἰς ΕΥΣ διὰ τοῦ ΕΟΣ κλίνονται, οἷον Οἰνεὺς Οἰνέος. Πηλεὺς Πηλέος, βασιλεὺς βασιλέος, ἱερεὺς ἱερέος. Ἀττικοὶ δὲ τῆς γενικῆς ταύτης τρέπουσι τὸ ο εἰς ω, βασιλέως γὰρ καὶ Πηλέως καὶ ἱερέως καὶ Ἀχιλλέως φασὶν διὰ τοῦ ω. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα τὰ εἰς ΕΥΣ λήγοντα πεντάπτωτα εἰσὶ, κλίνονται γὰρ διὰ τοῦ Ε καὶ Ο κοινῶς, οἷον Ἀχιλλέος βασιλέος, καὶ διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς, οἷον Ἀχιλλέως βασιλέως, καὶ διὰ τοῦ Η καὶ Ο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἴωσιν, οἷον βασιλῆος Ἀχιλλῆος, ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰολεῦσιν· ἀλλ' οἱ Αἰολεῖς προπαροξύνουσιν Ἀχίλληος καὶ βασίληος· παρὰ τοῖς νεωτέροις Ἴωσι διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου καὶ Ο. οἷον. Ἀχιλλεῖος καὶ βασιλεῖος, ὁμοίως καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις Αἰολεῦσιν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ Αἰολεῖς προπαροξύνουσιν, Ἀχίλλειος καὶ βασίλειος λέγοντες· παρὰ δὲ τοῖς Βοιωτοῖς διὰ τοῦ Ι καὶ Ο, οἷον Ἀχιλλίος βασιλίος. Τοιοῦτον ἐστι
56 b καὶ τὸ Ζεὺς Βοιωτικῶς γινόμενον κατὰ τὴν γενικὴν Διὸς διὰ τοῦ Ι καὶ Ο· τὸ γὰρ Ζεὺς τὸ Δ τρέπεται Βοιωτικῶς, οἷον Ζῆθος Δῆθος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) καὶ τὸ ζυγὸς δυγὸς, οὕτω καὶ τὸ Ζεὺς Δεὺς, καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ Δεὺς ἐγένετο ἡ γενικὴ ἀκολούθως διὰ τοῦ Ι Βοιωτικῶς Διός· τὸ γὰρ κοινολεκτούμενον, ἤγουν τὸ κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον, λέγω δὴ τὸ Ζεὺς, οὐ κλίνεται δι' αἰτίαν τοιαύτην· πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον εἰς Σ λῆγον, ὀξύτονον ὂν, διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλινόμενον, τὸν χρόνον τῆς εὐθείας θέλει φυλάττειν καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Τρὼς Τρωὸς. δμὼς δμωὸς, ὁ δοῦλος. κὶς κιὸς. ὁ σκώληξ, λὶς λιὸς. ὁ λέων. Ἰδοὺ ταῦτα ἐφύλαξαν τὸν μακρὸν χρόνον τῆς εὐθείας καὶ ἐν τῇ γενικῇ. Πρόσκειται "ὀξύτονον" διὰ τὸ βοῦς βοὸς, τοῦτο γὰρ οὐκ ἐφύλαξε τὸν χρόνον τῆς εὐθείας καὶ ἐν τῇ γενικῇ, ἤγουν τὴν μακρὰν. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὀξύτονον, ἀλλὰ περισπώμενον. Πρόσκειται "μονοσύλλαβον" διὰ τὸ Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως. τοῦτο γὰρ οὐκ ἐφύλαξε τὸν χρόνον τῆς εὐθείας καὶ ἐν τῇ γενικῇ, ἤγουν τὴν μακρὰν. ἀλλ' οὐκ ἔστι μονοσύλλαβον. ἀλλ' ὑπὲρ μίαν συλλαβήν. Πρόσκειται "διὰ

καθαροῦ τοῦ ος κλινόμενον," διὰ τὸ ποῦς ποδὸς, καὶ κτεὶς κτενός· ταῦτα γὰρ οὐκ ἐφύλαξε τὸν χρόνον τῆς εὐθείας καὶ ἐν τῇ γενικῇ, ἤγουν τὴν μακρὰν, ἀλλ' οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ος, ἀλλὰ διὰ συμφώνου. Εἰ οὖν τὸ Ζεὺς εἰς Σ λήγει, καὶ μονοσύλλαβον ἐστὶ, καὶ ὀξύτονον, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνεται, ὀφείλει Ζεὺς εἶναι κατὰ τὴν γενικὴν, ἵνα φυλάξῃ τὸν χρόνον τῆς εὐθείας καὶ ἐν τῇ γενικῇ. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ εἰς ΕΥΣ ἀποβάλλουσι τὸ Υ κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον Πηλεὺς Πηλέως, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως, τούτου χάριν ἠναγκάζετο Ζεὸς εἶναι κατὰ τὴν γενικὴν καὶ ἀποβάλλειν τὸ Υ. Τούτων οὖν τῶν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς ἀπαιτοῦντος φυλάττεσθαι τὸ Υ κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τὸ φυλαχθῆναι τὸν χρόνον τῆς εὐθείας καὶ ἐν τῇ γενικῇ, ἤγουν τὴν μακρὰν, τοῦ δὲ ἑτέρου ἀπαιτοῦντος ἀποβάλλεσθαι τὸ Υ διὰ τὸ τὰ εἰς ΕΥΣ, ὡς εἴρηται, ἀποβάλλειν τὸ Υ κατὰ τὴν γενικὴν, τούτου χάριν ἀπέλειψεν ἡ κοινὴ κλίσις, καὶ παρεισῆλθεν ἡ τῶν Βοιωτῶν κλίσις, καὶ γέγονε Διός.

Τὰ εἰς ΥΣ τριγενῆ διὰ τοῦ ΕΟΣ κλίνονται, οἷον ταχὺς ταχέος, ὠκὺς ὠκέος, βραχὺς βραχέος, βραδὺς βραδέος, ὀξὺς ὀξέος, ἡδὺς ἡδέος, θῆλυ θήλεος, ἡμίσυς ἡμίσεος· τριγενῆ δὲ νοεῖν δεῖ, τουτέστιν ἐὰν ἔχωσι τὰ τρία γένη, (οἷον ἀρσενικὸν
57 a θηλυκὸν οὐδέτερον, ὡς ἐπὶ τοῦ ἡδὺς ἡδεῖα καὶ τὸ ἡδὺ παιδίον, ὁ ταχὺς ἡ ταχεῖα καὶ τὸ ταχὺ παιδίον, βραδὺς βραδεῖα βραδὺ, ὀξεὶς ὀξεῖα ὀξὺ, θῆλυς θήλεια θῆλυ, ἥμισυς ἡμίσεια ἥμισυ,) κἂν ἔχωσιν ἀρσενικὸν μόνον καὶ οὐδέτερον γένος, οἷον πολὺς πολὺ, ἠῢς ἠῢ, (σημαίνει δὲ τὸν ἀνδρεῖον·) ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσι θηλυκά. Πρόσκειται "τριγενῆ" διὰ τὰ μονογενῆ, ἤγουν διὰ τὸ βότρυς βότρυος καὶ τὰ ὅμοια, ταῦτα γὰρ οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΕΟΣ ὡς μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα τὰ εἰς ΥΣ τριγενῆ διὰ τοῦ Ε καὶ Ο μόνως κλίνονται, οἷον ταχέος βραδέος βραχέος ὀξέος, οὐκ ἐπεκτείνουσι δὲ τὸ Ο εἰς τὸ Ω Ἀττικῶς, ὡς τὸ Πηλεὺς Πηλέως, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως· οὐδὲ γὰρ γίνονται βραχέως καὶ ταχέως καὶ ὀξέως καὶ ὠκέως, διὰ τοῦ Ε καὶ Ω κατὰ τὴν γενικήν. Καὶ ἄξιόν ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ εἰς ΥΣ τριγενῆ διὰ τοῦ Ε καὶ Ο

μόνως κλίνονται, καὶ οὐ γίνονται διὰ τοῦ ε καὶ ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τὸ μὴ συνεμπεσεῖν τοῖς ἐπιρρήμασι. Τὰ γὰρ ἐπιρρήματα αὐτῶν διὰ τοῦ ε καὶ ω εἰσὶν, οἷον ταχέως ἔδραμον, ὀξέως ἤκουσα, βραδέως παρεγένετο, ἡδέως γράφει.

Τὰ εἰς ΥΣ μονογενῆ τὸ Υ φυλάσσει ἐπὶ γενικῆς δηλονότι καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνεται, οἷον στάχυς στάχυος, βότρυς βότρυος, νέκυς νέκυος, (ὁ νεκρὸς,) Τίφυς Τίφυος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Ῥαδάμανθυς Ῥαδαμάνθυος, (καὶ αὐτὸ δὲ ἐστιν ὄνομα κύριον·) πλὴν τοῦ πῆχυς πήχεως, καὶ πέλεκυς πελέκεως. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα τὸ πῆχυς καὶ πέλεκυς ἔχουσι καὶ ἀνάλογον καὶ παράλογον οὕτως, εἰ μὲν κλιθῶσι διὰ τοῦ ε καὶ ο, οἷον πήχεος πελέκεος, ἀνάλογον μὲν τὸ ο, παράλογον δὲ τὸ ε· εἰ δὲ διὰ τοῦ ε καὶ ω Ἀττικῶς, ἀνάλογον μὲν τὸ ε, παράλογον δὲ τὸ ω, ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἐποίησαν ἐπέκτασιν τοῦ ο εἰς τὸ ω, ἔτρεψαν καὶ τὸ παραλῆγον Υ εἰς Ε, ὡς ἐπὶ τοῦ Μενέλαος Μενέλεως. Παράλογον δέ ἐστι τὸ ω, ἐπειδὴ τὰ εἰς ΥΣ οὐδέποτε ἔκτασιν λαμβάνουσι τὸ ο εἰς τὸ ω. Σεσημειωμένα δέ εἰσι τὸ πῆχυς πήχεως καὶ πέλεκυς πελέκεως. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "μονογενῆ" διὰ τὰ προλεχθέντα τριγενῆ, οἷον διὰ τὸ ταχὺς ταχέος καὶ τὰ ὅμοια· ταῦτα γὰρ οὐ φυλάττουσι τὸ Υ κατὰ τὴν γενικὴν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΕΟΣ κλίνονται.

Τὰ εἰς ΥΣ μονοσύλλαβα περισπῶνται, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ
57 b ΟΣ κλίνονται, καὶ συστέλλουσι τὸ Υ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς πτώσεσιν, οἷον μῦς μυὸς, σῦς συὸς, δρῦς δρυός.

Τὰ εἰς ΥΣ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν περισπώμενα, εἰ μὲν ὦσιν ὑποκοριστικὰ, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Καμὺς τοῦ Καμὺ, ὁ Λαρδὺς τοῦ Λαρδὺ, ὁ Κλαυσῦς τοῦ Κλαυσὺ, ὁ Καρδῦς τοῦ Καρδὺ, ὁ Διονῦς τοῦ Διονύ· εἰ δὲ μὴ ὦσιν ὑποκοριστικὰ, διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον ὀσφὺς ὀσφύος, (σημαίνει δὲ τὴν ῥάχιν,) ἰχθῦς ἰχθύος, ὀφρῦς ὀφρύος.

Τὰ εἰς ΥΣ σύνθετα, εἰ μὲν ἀπὸ ἁπλῶν εἰς ΥΣ ληγόντων εἰσὶ συντεθειμένα, τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον βραχὺς βραχέος, τρίβραχυς τριβράχεος, πῆχυς πήχεως,

δίπηχυς διπήχεως, θῆλυς θήλεως, ἀρσενοθῆλυς ἀρσενοθήλεως, ἰχθὺς ἰχθύος, κάλλιχθυς καλλίχθυος, ὀφρὺς ὀφρύος, λευκόφρυς λευκόφρυος· εἰ δὲ ἀπὸ ἄλλων τινῶν εἰσὶ συντεθειμένα, διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται, οἷον ἔπηλυς ἐπήλυδος, νέηλυς νεήλυδος, σημαίνει δὲ τὸν ξένον. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔστιν ἀπὸ ἁπλῶν εἰς ΥΣ ληγόντων συντεθειμένα, ἀλλ' ἀπὸ ῥήματος τοῦ ἐλεύθω, τοῦ σημαίνοντος τὸ παραγίνομαι.

Τὰ εἰς ΟΥΣ ἀπαθῆ διὰ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον βοῦς βοὸς, νοῦς νοὸς, χροῦς χροὸς, σημαίνει δὲ τὸ σῶμα, χνοὺς χνοὸς, πλὴν τοῦ ποῦς ποδὸς, καὶ ὀδοὺς ὀδόντος· ταῦτα γὰρ οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, ἀλλὰ τὸ μὲν διὰ τοῦ Δ, τὸ δὲ διὰ τοῦ ΝΤ. Ἰστέον δὲ ὅτι πάντα τὰ εἰς ΟΥΣ ἁπλᾶ περισπῶνται, χωρὶς τῶν δύο τούτων τοῦ ποὺς καὶ ὀδοὺς, ταῦτα γὰρ ὀξύνονται, ὅθεν διὰ τὸ ὀξύνεσθαι αὐτὰ καὶ τὴν κλίσιν ἐνήλλαξαν, ποὺς ποὸς γὰρ ἔδει εἶναι, καὶ ὀδοὺς ὀδόος, ἀλλ' ἐπειδὴ ὠξύνθησαν, ἐκλίθησαν καὶ ποὺς ποδὸς, καὶ ὀδοὺς ὀδόντος, ὅπου γὰρ εἰς ἓν ἡμάρτηταί τι, ὁμοίως ἡμάρτηται καὶ εἰς ἄλλο. "Ἁπλᾶ" δὲ εἴπομεν, διὰ τὸ τρίπους, καὶ ἀνάπλους, καὶ ὀρθόπλους· ταῦτα γάρ εἰσι σύνθετα καὶ βαρύνονται. Πάντα γὰρ τὰ εἰς ΟΥΣ ἁπλᾶ περισπῶνται, οἷον βοῦς, νοῦς, χροῦς, πλοῦς, οὐχὶ ἀπὸ τοῦ βοὸς, νοὸς, χροὸς, ἵνα κατὰ συναίρεσιν γένωνται, ἀλλὰ κυρίως τὸ θέμα αὐτῶν εἰς ΟΥΣ ἔσχον. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἀπαθῆ" διὰ τὰ εἰς ΟΥΣ τὰ ἀπὸ συναιρέσεως ὄντα, φημὶ δὴ διὰ τὸ πλόος πλόου, πλοῦς πλοῦ, περὶ ὧν εὐθέως ἐροῦμεν.

Τὰ εἰς ΟΥΣ συνηρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάσσουσι κλίσιν, ἤγουν οἵαν κλίσιν ἔχουσι πρὸ τῆς συναιρέσεως, τὴν
58 a αὐτὴν φυλάττουσι καὶ μετὰ τὴν συναίρεσιν, οἷον χρύσεος χρυσέου χρυσοῦς χρυσοῦ, ἀργύρεος ἀργυρέου ἀργυροῦς ἀργυροῦ, νόος νόου νοῦς νοῦ, πλόος πλόου πλοῦς πλοῦ, πλακόεις πλακόεντος πλακοῦς πλακοῦντος, Σιμόεις Σιμόεντος Σιμοῦς Σιμοῦντος.

Τὰ εἰς ΠΛΟΥΣ λήγοντα εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον διπλοῦς διπλοῦ, τριπλοῦς τριπλοῦ, τετραπλοῦς τετραπλοῦ.

Τὰ εἰς ΔΟΥΣ λήγοντα εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ ἀδελφιδοῦς τοῦ ἀδελφιδοῦ, ὁ θυγατριδοῦς τοῦ θυγατριδοῦ, καὶ τὰ ὅμοια.

Τὰ παρὰ τὸ ΠΛΟΥΣ σύνθετα τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, καὶ διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται ὁμοίως τῷ ἁπλῷ, οἷον Οἰδίπους Οἰδίποδος, δίπους δίποδος, τρίπους τρίποδος, τετράπους τετράποδος, ἑπτάπους ἑπτάποδος· τὰ γὰρ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦντα τὴν γενικὴν καὶ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχοντα ταύτην Ἀττικά εἰσιν, οἷον ὁ τρίπους τοῦ τρίπου, ὁ Οἰδίπους τοῦ Οἰδίπου.

Τὰ εἰς ΟΣ ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ἄνθρωπος ἀνθρώπου, Ἡρόδοτος Ἡροδότου, Ἐπίκουρος Ἐπικούρου· θηλυκὰ δὲ, οἷον Λέσβος Λέσβου, Χίος Χίου, Ῥόδος Ῥόδου, Σάμος Σάμου, Ἔφεσος Ἐφέσου, Κάρπαθος Καρπάθου, νῆσος νήσου, ἔρημος ἐρήμου. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ," διὰ τὰ οὐδέτερα, οἷον διὰ τὸ τεῖχος τείχους καὶ τὰ ὅμοια. Ταῦτα γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, περὶ ὧν εἰ θεῷ φίλον τῷ ἰδίῳ τόπῳ ἐροῦμεν.

Τὰ εἰς ΩΣ μονοσύλλαβα, εἰ μὲν περισπῶνται, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ σῶς τοῦ σῶ, ἀντὶ τοῦ ὁ ὑγιὴς, ὁ Κρῶς τοῦ Κρῶ, ὁ Γνῶς τοῦ Γνῶ, ὁ Κῶς τοῦ Κῶ· (ταῦτα δὲ ὀνόματα εἰσὶν ἡρώων ἀρσενικὰ κύρια ὁμοφωνοῦντα ταῖς πόλεσιν, εἰσὶ δὲ ὀνόματα πόλεων ταῦτα, ἀλλὰ θηλυκῶς τότε λέγονται, οἷον ἡ Κρῶς, ἡ Γνῶς, ἡ Κῶς, ἐξ ἐκείνων δὲ ὠνομάσθησαν καὶ αἱ πόλεις·) εἰ δὲ ὀξύνονται, τὰ εἰς ΩΣ μονοσύλλαβα περιττοσυλλάβως κλίνονται, χωρὶς τοῦ ζῶς, τοῦτο γὰρ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον ὁ ζὼς τοῦ ζῶ, σημαίνει δὲ τὸν ζῶντα. Ἀλλ' ἔλθωμεν καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν εἰς ΩΣ ὀξυτόνων μονοσυλλάβων ποιησώμεθα.

Τὰ εἰς ΩΣ ὀξύτονα μονοσύλλαβα περιττοσυλλάβως κλίνονται, καὶ τὰ μὲν ἔχοντα σύμφωνον τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τουτέστι τὸ Δ ἢ τὸ Θ ἢ τὸ Τ, διὰ καθαροῦ
58 b τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον θὼς θωὸς, ἔχει γὰρ τὸ Θ, (ἔστι δὲ εἶδος θηρίου,) δμὼς δμωὸς, ἔχει γὰρ τὸ Δ, (σημαίνει δὲ τὸν

δοῦλον,) Τρὼς Τρωὸς, ἔχει γὰρ τὸ τ. Τὰ δὲ μὴ ἔχοντα οὕτως, τουτέστι τὰ μὴ ἔχοντα ἢ τὸ Δ ἢ τὸ Θ ἢ τὸ Τ, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον πλὼς πλωτὸς, (πλὼς δὲ λέγεται ἰχθῦς, παρὰ τὸ πλέειν,) φῶς φωτὸς, (σημαίνει δὲ τὸν ἄνδρα,) χρὼς χρωτὸς, (σημαίνει δὲ τὸ σῶμα.)

Τὰ εἰς ΩΣ ὀξύτονα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον ἀπτὼς ἀπτῶτος, (ὁ μὴ πεπτωκὼς,) ἀγνὼς ἀγνῶτος (ὁ ἄγνωστος,) ἱδρὼς ἱδρῶτος. Πρόσκειται "ὀξύτονα" διὰ τὰ βαρύτονα, οἷον διὰ τὸ Μίνως Μίνωος, καὶ ἥρως ἥρωος· (ταῦτα γὰρ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, περὶ ὧν εὐθέως ἐροῦμεν·) τὸ λεὼς (σημαίνει δὲ τὸν ὄχλον,) ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὑπάρχον καὶ ὀξύτονον καὶ μὴ κλινόμενον διὰ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλ' ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦν τὴν γενικὴν, οἷον τοῦ λεὼ, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ Ἀττικόν ἐστι· πῶς δὲ κλίνονται τὰ Ἀττικὰ, μετ' ὀλίγον εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα.

Τῶν εἰς ΩΣ βαρυτόνων τὰ μὲν βραχείᾳ παραληγόμενα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον γέλως γέλωτος, ἔρως ἔρωτος, Νέπως Νέπωτος, (ἔστι δὲ ὄνομα ὄρους.) Τὰ δὲ μακρᾷ παραληγόμενα διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον Μίνως Μίνωος, τὸ γὰρ Ι ἐκτείνεται, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) ἥρως ἥρωος· σεσημείωται τὸ εἵλως εἵλωτος μακρᾷ παραληγόμενον, καὶ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλινόμενον· εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ τὴν Μεσηνιακὴν οἰκοῦντες τῆς Πελοποννήσου. Ἔστι δὲ ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ εἰπεῖν ὅτι εἵλως εἵλωτος ἦν, καὶ ὡς βραχείᾳ παραληγόμενον διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται, ὥσπερ γέλως γέλωτος, καὶ λοιπὸν πλεονάσαν τὸ Ι ἐφύλαξε τὴν αὐτὴν κλίσιν, καὶ ἐγένετο εἵλως εἵλωτος. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι πάντας τοὺς δούλους εἵλωτας καλοῦσι πρὸς ὕβριν τούτων.

Τὰ εἰς ΩΣ σύνθετα, εἰ μὲν κοινά εἰσι, τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον ἱδρὼς ἱδρῶτος, λυσίδρως λυσίδρωτος, εὔρως εὔρωτος, χρυσέρως χρυσέρωτος, γέλως γέλωτος, φιλόγελως φιλογέλωτος· εἰ δὲ Ἀττικά εἰσιν, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ δύσερως τοῦ δύσερω, ὁ φιλόγελως τοῦ φιλόγελω, ὁ χρυσόκερως τοῦ χρυσόκερω, ὁ ἀξιό-

χρεως τοῦ ἀξιόχρεω. ὁ ἀνάπλεως τοῦ ἀνάπλεω. ὁ εὔγηρως τοῦ εὔγηρω.

Τὰ εἰς ΚΟΣ (ΩΣ) Ἀττικὰ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν
59 a γενικήν, οἷον ὁ Μενέλεως τοῦ Μενέλεω. ὁ Ἰόλεως τοῦ Ἰόλεω. ὁ λεὼς τοῦ λεὼ, (σημαίνει δὲ τὸν ὄχλον,) ὁ νεὼς τοῦ νεὼ, (σημαίνει δὲ τὸν ναὸν,) ὁ κάλως τοῦ κάλω, σημαίνει δὲ τὸ σχοινίον, ὁ Τάλως τοῦ Τάλω. ἔστι δὲ ὄνομα κύριον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα τὰ εἰς ΩΣ Ἀττικὰ φυλάττουσι τῆς κοινῆς εὐθείας τὸν τόνον, εἴτε γὰρ προπαροξύνεται τὸ κοινὸν, εἴτε ὀξύνεται, τὴν αὐτὴν τάσιν φυλάττει καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον τὸ λαὸς καὶ τὸ ναὸς ὀξυτονούμενα παρ' ἡμῖν, φυλάττουσι τὴν ὀξεῖαν τάσιν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον λεὼς καὶ νεὼς, καὶ τὸ Μενέλαος καὶ Ἰόλαος προπαροξυνόμενα παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις προπαροξύνονται, οἷον Μενέλεως καὶ Ἰόλεως, καὶ πάλιν τὸ Τάλος καὶ κάλος, παροξυνόμενα παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις παροξύνονται, οἷον Τάλως καὶ κάλως, (σημαίνει δὲ τὸ μὲν κάλως τὸ σχοινίον, τὸ δὲ Τάλως ὄνομα κύριον.) Σεσημείωται τὸ ὀρφῶς καὶ λαγῶς περισπώμενα· ταῦτα γὰρ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν τόνον τῶν κοινῶν. Τοῦ μὲν γὰρ ὀρφῶς τὸ κοινὸν ὄρφος βαρύτονον, τοῦ δὲ λαγῶς λαγωὸς ὀξυτόνως. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ πάσης πτώσεως τὰ εἰς ΩΣ Ἀττικὰ τὸν τῶν εὐθειῶν τόνον φυλάττουσι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πτώσεσιν, οἷον ὁ Μενέλεως τοῦ Μενέλεω τὸν Μενέλεων ὦ Μενέλεως· ὁ κάλως τοῦ κάλω τὸν κάλων ὦ κάλως, ὁ λεὼς τοῦ λεὼ τῷ λεὼ τὸν λεὼν ὦ λεὼς, σημαίνει δὲ τὸν ὄχλον.

Τὰ εἰς δύο σύμφωνα λήγοντα διὰ δύο συμφώνων κλίνονται, καὶ δηλονότι εἰς ΟΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Τίρυνς Τίρυνθος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως τοῦ Ἄργους ἐξ ἧς ἦν ὁ Εὐρυσθεύς,) μάκαρ μάκαρος, (σημαίνει δὲ τὸν μακάριον,) ἕλμινς ἕλμινθος, δάμαρς δάμαρτος, σημαίνει δὲ τὴν γυναῖκα. Εἰ οὖν καὶ τὸ ἅλς διὰ δύο συμφώνων ὤφειλεν εἶναι ἅλτὸς,

ἀλλ' ἐπειδὴ δασυνομένης τῆς εὐθείας ἔμελλε ψιλοῦσθαι ἡ γενικὴ, ἀδύνατον δέ ἐστι ταῖς εὐθείαις τὸ πνεῦμα ἐναλλάξαι τὰς ἄλλας πτώσεις, θέλουσι γὰρ τὰ πνεύματα τῶν εὐθειῶν φυλάττεσθαι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πτώσεσιν, οἷον ἁγνὸς ἁγνοῦ ἁγνῷ ἁγνὸν ὦ ἁγνὲ, ἰδοὺ γὰρ ἡ δασεῖα τῆς εὐθείας ἐφυλάχθη καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πτώσεσι, διὰ τοῦτο ἀπέβαλε τὸ Τ ἡ γενικὴ, καὶ ἐγένετο ἁλὸς, ἵνα ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ δασυνθῇ καὶ ἡ γενική. Δασύνεται μὲν ἡ εὐθεῖα κανόνι τοιούτῳ· τὸ Α τὸ ἀθροιστικὸν, (ἤγουν ὃ σημαίνει τὴν ἄθροισιν.) δασύνεσθαι θέλει, οἷον ἅμαξα, ἁθρόον, ἅμα, ἅπας· οὕτως οὖν ἅλς,
59 b εἴτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὅπου πάντα τὰ ὕδατα ἁλίζονται καὶ ἀθροίζονται, εἴτε ἐπὶ τούτου τοῦ ἁλμυροῦ, εἴτε ὃ ἡ συνήθεια λέγει ἅλς, οὐδετέρως σπανίως εἰρημένον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, (καὶ αὐτὸ γὰρ ἄθροισιν τινὰ σημαίνει·) εἰ δὲ ἐγένετο ἡ γενικὴ ἁλτὸς, ἔμελλε ψιλοῦσθαι, ἐπειδὴ τὸ Α λῆγον εἰς Λ ἐπιφερομένου συμφώνου τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τουτέστι τοῦ Δ ἢ τοῦ Θ ἢ τοῦ Τ, ψιλοῦσθαι θέλει, οἷον Ἀλθαία, Ἄλτης, (ὄνομα δὲ τοῦτο κύριον,) ἀλδισκάνειν. (σημαίνει δὲ τὸ ἄλλεσθαι·) εὐλόγως οὖν ἀπέβαλε τὸ Τ κατὰ τὴν γενικὴν, ἵνα ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ δασυνθῇ ἡ γενική. Περὶ γὰρ τοῦ θρὶξ τριχὸς, ὅτι οὐκ ἐφύλαξε τὴν ἄρχουσαν τῆς εὐθείας ἡ γενικὴ, φημὶ δὴ τὸ Θ, ἀλλ' ἐνήλλαξε τὸ πνεῦμα, ἤγουν τὸ δασὺ σύμφωνον ἔτρεψεν εἰς τὸ Τ τὸ ψιλὸν, ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὤφειλε καὶ ἡ γενικὴ θριχὸς εἶναι ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ, ἀλλ' ἔτρεψε τὸ Θ εἰς τὸ Τ, καὶ ἐγένετο τριχὸς, διὰ τοιαύτην αἰτίαν· κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὸ Ρ μετὰ τῶν δασέων δασύ ἐστι, καὶ μετὰ τῶν ψιλῶν ψιλόν ἐστιν· ἀδύνατον δέ ἐστι λέξιν δισύλλαβον εὑρεθῆναι ἐν χρήσει ἀρχομένην ἀπὸ δύο δασέων, τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέως συμφώνου. Ἐν δὲ τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν ἐπειδὴ ἀπέστη τῆς δευτέρας συλλαβῆς τὸ δασὺ, λέγω δὴ τὸ Χ, τούτου χάριν προσῆλθε τὸ δασὺ τῆς πρώτης συλλαβῆς, λέγω δὴ τὸ Θ, καὶ γέγονε θριξί. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἅλς, ὅτε μὲν θηλυκόν ἐστι, δηλοῖ τὴν θάλασσαν, καὶ ἕως τῶν ἑνικῶν κλίνεται μόνον, δυϊκὸν γὰρ ἢ

πληθυντικὸν οὐκ ἔχει, οὐχ ὅτι μία ἐστὶ θάλασσα, πολλαὶ γάρ εἰσιν, οἷον ἡ ἐρυθρὰ, ἡ νεκρὰ, καὶ ἄλλαι, ἀλλ᾽ ὅτι ἐν τῇ χρήσει οὐχ εὕρηται αὐτῆς οὔτε δυϊκὸν οὔτε πληθυντικόν. Ὅτε δὲ τὸ ἁλμυρὸν τοῦτο δηλοῖ, ὃ εἰρήκαμεν οὐδετέρως λέγεσθαι ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀρσενικὸν λέγεται καὶ δι᾽ ὅλου κλίνεται, τουτέστιν εἰς τὰ ἑνικὰ καὶ εἰς τὰ δυϊκὰ καὶ πληθυντικά.

60 a Τὰ εἰς ΑΝ λήγοντα καὶ μακρὸν ἔχουσι τὸ Α καὶ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ φυλάττουσι τὸ Α πανταχοῦ μακρὸν, οἷον Ἀλκμὰν Ἀλκμᾶνος, Τιτὰν Τιτᾶνος, παιὰν παιᾶνος, (ὁ εἰς θεοὺς ὕμνος.) Πὰν Πανὸς, ὅτε ἀρσενικόν ἐστιν· ἐπειδή ἐστιν οὐδέτερον τὸ πᾶν ἀπὸ τοῦ πᾶς ἀρσενικοῦ γεγενημένον, ὅπερ καὶ περισπᾶται καὶ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἀρσενικοῦ, ὁ πᾶς γὰρ τοῦ παντὸς, καὶ τὸ πᾶν τοῦ παντός. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΑΝ λήγοντα, εἰ μὲν ὦσιν ἁπλᾶ, ὀξύνονται, οἷον Ἀλκμὰν, παιὰν, Τιτάν· εἰ δὲ ὦσι σύνθετα, βαρύνεται, τουτέστι παροξύνονται, οἷον εὐπαίαν, Τιτανόπαν, Ἑρμόπαν, Εὐήπαν· μόνον γὰρ τὸ καρβὰν, (σημαίνει δὲ τὸν βάρβαρον,) οὔτε ἁπλοῦν ἐστιν, οὔτε σύνθετον, καὶ ὀξύνεται· ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ καρκαρὸς καὶ τοῦ βοὴ καριβοὸς σύνθετον, καὶ παρασύνθετον καριβοὰν, καὶ ἐν συγκοπῇ καρβὰν, οἷον ὁ ἔχων βοὴν καρὸς, τουτέστι βάρβαρον. οἱ γὰρ Κᾶρες βάρβαρον φωνὴν εἶχον.

Τὰ εἰς ΗΝ λήγοντα μονοσύλλαβα, μὴ ὄντα μόνως θηλυκὰ ἀλλὰ μόνως ἀρσενικὰ, ἢ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ τὸ Η φυλάσσουσι δηλονότι ἐν τῇ γενικῇ, οἷον σπλὴν σπληνὸς, σφὴν σφηνὸς, μὴν μηνὸς, Ζὴν Ζηνὸς, ῥὴν ῥηνὸς, (σημαίνει δὲ τὸ πρόβατον,) χὴν χηνός· τοῦτο γὰρ καὶ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν λέγεται, ὁ χὴν καὶ ἡ χήν. Τὸ δὲ φρὴν, ἐπειδὴ μόνον ἐν τοῖς εἰς ΗΝ μονοσυλλάβοις μόνου θηλυκοῦ γένους ἐστὶν, τούτου χάριν ἔτρεψε τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ καὶ γέγονε φρενός· διαλλάξαν γὰρ κατὰ τὸ γένος εἰς τὰ ἄλλα, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν, διὸ καὶ πρόσκειται ἀνωτέρω “μὴ ὄντα μόνως θηλυκά.”

Τὰ εἰς ΗΝ ὀξύτονα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ἐὰν μὲν ἔχωσι

τὸ Μ, τρέπουσι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ποιμὴν ποιμένος, λιμὴν λιμένος, ὑμὴν ὑμένος, πυθμὴν πυθμένος. Καὶ τὸ αὐχὴν αὐχένος λέγομεν, αὐχμὴν γὰρ ἦν τὸ ἐντελεότερον· ὁ γὰρ τράχηλος αὐχμηρὸς καὶ κατάξηρος ἐστι· καὶ διὰ τοῦτο τρέπει τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ, ὡς ἔχον δυνάμει τὸ Μ. Τὰ δὲ μὴ ἔχοντα τὸ Μ φυλάττουσι τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον σωλὴν σωλῆνος, τιβὴν τιβῆνος· (τιβὴν δὲ λέγεται ὁ τρίπους, οἱονεὶ ὁ τριβὴν ἔχων, τουτέστι βάσις·) λειχὴν λειχῆνος, δοθιὴν δοθιῆνος. Ἀντίκειται δὲ τῷ κανόνι τῷ πρώτῳ τὸ Δαμὴν ἔχον τὸ Μ καὶ φυλάττον τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, Δαμῆνος γάρ ἐστιν ὄνομα κύριον· τῷ δὲ δευτέρῳ κανόνι ἀντίκειται τὸ ἀζὴν ἀζένος, (ἀζὴν δὲ λέγεται κατὰ Φρύγας
61 b ὁ πώγων,) καὶ τὸ ἀδὴν ἀδένος, (ἀδένες δὲ λέγονται οἱ βουβῶνες.) Ταῦτα γὰρ μὴ ἔχοντα τὸ Μ ἔτρεψαν τὸ Η εἰς Ε ἐν τῇ γενικῇ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Τὰ εἰς ΗΝ λήγοντα βαρύτονα, ἤγουν πρὸ μιᾶς τοῦ τέλους ἔχοντα τὴν ὀξεῖαν, εἰ μὲν ὦσι μονογενῆ, τουτέστι μὴ ἔχοντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, (τοῦτο γὰρ βούλεται καὶ ἡ λέξις σημαίνειν,) φυλάττουσι τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Ἕλλην Ἕλληνος, (τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει οὐδέτερον, οὐκ ἀγνοῶμεν δὲ ὅτι θηλυκῶς λέγεται ἡ Ἕλλην,) Γέρην Γέρηνος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Σέβην Σέβηνος, (ἔστι δὲ ὄνομα ἥρωος.) Εἰ δὲ ἔχουσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, τρέπουσι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ἄρσην ἄρσενος ἔχει οὐδέτερον, λέγομεν γὰρ τὸ ἄρσεν, τέρην τέρενος, ἔχει γὰρ οὐδέτερον τὸ τέρεν παιδίον, τέρεν δέ ἐστι τὸ ἁπαλόν. Τῷ πρώτῳ κανόνι ἀντίκειται τὸ εἴρην, εἴρην δὲ λέγεται ὁ δυνάμενος ὑπὲρ ἑαυτοῦ λέγειν, τουτέστιν εἴκοσιν ἐνιαυτῶν, τοῦτο γὰρ ὁ Καλλίμαχος διὰ τοῦ Ε ἔκλινεν, εἴρενος, καὶ ταῦτα μὴ ἔχοντος αὐτοῦ οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, καὶ ἴσως διὰ τὸ μέτρον ἐποίησε.

Τὰ εἰς ΙΝ, μακρὸν ἔχοντα τὸ Ι, εἰ μέν εἰσιν ἁπλᾶ, ὀξύνονται, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, οἷον Σαλαμὶν, Ἐλευσὶν, ἀκτὶν, Τελχὶν, (Τελχῖνες δὲ εἰσὶ φθονεραὶ (sic) δαίμονες, οἰκήσαντες τὴν Ῥόδον,) ῥὶν, ἶν, (σημαίνει δὲ τὴν δύναμιν·) εἰ δὲ εἰσὶ σύνθετα, βαρύνονται, οἷον χρυσάκτιν, εὐάκτιν, τριγλῶχιν·

τριγλώχιν δὲ λέγεται ὁ τρεῖς γωνίας ἔχων· πάντα δὲ προσθέσει τοῦ ΟΣ κλίνονται, καὶ πανταχοῦ φυλάττουσι τὸ Ι μακρὸν, οἷον δελφῖνος, ἀκτῖνος, Σαλαμῖνος, [καὶ] Ἐλευσῖνος, ῥινὸς, ἰνός· δικατάληκτα δὲ καλεῖται, ὅτι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἰς ΗΣ (ΙΣ) λήγει, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις εἰς ΙΝ, οἷον δελφὶν καὶ δελφὶς, καὶ τὰ ὅμοια· πλατυτέρα οὖν ἐστιν ἡ εἰς ΗΣ [ΙΣ] κατάληξις.

Τὰ εἰς ΥΝ λήγοντα προσθέσει τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον Γόρτυν Γόρτυνος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως,) μόσυν μόσυνος, (σημαίνει δὲ τὸν ξύλινον πύργον,) Φόρκυν Φόρκυνος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.) Πάντα δὲ τὰ εἰς ΥΝ βαρύνονται, ἐπειδὴ τὰ πολλὰ παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν εὑρίσκονται, καὶ λοιπὸν ὡς δοκοῦντα εἶναι Αἰολικὰ εὐλόγως βαρύνονται, οἱ γὰρ Αἰολεῖς βαρυντικοί εἰσιν· τὸ γὰρ Πήλευς καὶ Ἄτρευς λέγουσι βαρυτόνως.

Τὰ εἰς ΩΝ βαρύτονα τρεῖς κλίσεις ἐπιδέχονται, ἢ γὰρ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ φυλάττουσι τὸ Ω, οἷον Θέων Θέωνος, Πλάτων Πλάτωνος· ἢ προσθέσει τῆς
62 a ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ τρέπουσι τὸ Ω εἰς Ο ἐπὶ τῆς γενικῆς, ... οἷον θεράπων θεράποντος, λέων λέοντος καὶ τὰ ὅμοια.

Τὰ εἰς ΩΝ πατρωνυμικὰ τὸ Ω φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον Ἀτρείων Ἀτρείωνος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, Πηλείων Πηλείωνος, ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως, Κρονίων Κρονίωνος, ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου.

Τὰ εἰς ΩΝ ὑποκοριστικὰ πάντως τὸ Ω φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον Βακχυλίδης, Βάκχων Βάκχωνος, Σιμωνίδης, Σίμων Σίμωνος, Σικελὸς, Σίκων Σίκωνος, Λακεδαιμόνιος, Λάκων Λάκωνος, Μιτυληναῖος, Μίτων Μίτωνος, καὶ τὰ ὅμοια.

Τὰ εἰς ΩΝ συγκριτικὰ τρέπουσι τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον μείζων μείζονος, κρείττων κρείττονος, βελτίων βελτίονος, ἀρείων ἀρείωνος, (ὁ κρείττων,) χερείων χερείονος, χείρων χείρονος, (τὰ δὲ δύο ἓν σημαίνουσιν,) γλυκίων γλυκίονος, ἐλάττων

ἐλάττονος, ἀμείνων ἀμείνονος, βραχίων βραχίονος, εἴτε ἐπὶ τοῦ συγκριτικοῦ τοῦ σημαίνοντος τὸ βραχὺ, εἴτε ἐπὶ τοῦ μέρους τοῦ σώματος, οὐδὲ γὰρ λέγομεν βραχιὼν ὀξυτόνως, ὡς λέγουσιν ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀλλὰ βραχίων βαρυτόνως.

Τὰ εἰς ΩΝ καθαρὰ βαρύτονα, ἔχοντα δίχρονον ἐν τῇ παραληγούσῃ, εἰ μὲν ἐκτείνουσι τὸ δίχρονον, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Μαχάων Μαχάονος, Ἱκετάων Ἱκετάονος, Ἀρετάων Ἀρετάονος, Ἀμφίων Ἀμφίονος, Ὑπερίων Ὑπερίονος, (σημαίνει δὲ τὸν ὑπὲρ ἡμᾶς ἀνατέλλοντα,) Ἐχίων Ἐχίονος, Δολίων Δολίονος, ὀπάων ὀπάονος, (ὁ ἀκόλουθος,) κίων κίονος, πίων πίονος, (ὁ λιπαρὸς,) πρίων πρίονος· εἰ δὲ συστέλλουσι τὸ δίχρονον, φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Ἠετίων Ἠετίωνος, Ἀμφιτρύων Ἀμφιτρύωνος, Εὐρυτίων Εὐρυτίωνος, Ἠλεκτρυὼν Ἠλεκτρυῶνος, Εὐρυθαλίων Εὐρυθαλίωνος, Μοσχίων Μοσχίωνος, Ἡφαιστίων Ἡφαιστίωνος, Ἐνδυμίων Ἐνδυμίωνος, Ἀστερίων Ἀστερίωνος.

Τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα καθόλου ἀρσενικὰ δισύλλαβα βαρύτονα βραχείᾳ παραληγόμενα διὰ τοῦ ω κλίνεται, οἷον Καύων Καύωνος, Φάων Φάωνος, Νέων Νέωνος, Θέων Θέωνος, Κλέων Κλέωνος, Ἴων Ἴωνος. Τὸ Κρέων Κρέωντος (Κρέοντος), ὡς μετοχικὸν, διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται· περὶ δὲ τῶν μετοχικῶν
61 b ὕστεερον ἐροῦμεν. Τὸ δὲ λέων λέοντος, ὡς ἔχον θηλυκὸν τὸ λέαινα, διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, ὁμοίως τὸ θεράπων θεράποντος, ὅτι καὶ θεράπαινα.

Τὰ εἰς ΩΝ καθαρὰ δισύλλαβα ἀρσενικὰ βαρύτονα, εἰ ἔχοιεν πρὸ τέλους φύσει μακρὰν, συγκριτικὰ ὄντα, πολὺ δὲ πλέον εἰ καὶ ἄλλο τί εἴη, διὰ τοῦ ο κλίνεται, οἷον λάων λάονος, ῥάων ῥάονος, πλείων πλείονος, μείων μείονος, Μαίων Μαίονος,

Μαίων δ' ἄρα προέοικε, (Μαίον' ἄρα προέηκε. Il. δ'. 398.)

κίων κίονος, πρώην (sic) πρόωνος, ἡ ἀκρόρρεια.

Τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα καθόλου, ὑπὲρ δύο συλλαβὰς μακρᾷ παραληγόμενα, διὰ τοῦ ο κλίνονται, οἷον Παιήων Παιήονος, Προπρήων Προπρήονος.

Τὰ διὰ τοῦ ΕΩΝ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὀξύτονα πεφύκασι φυλάττειν τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Γελεὼν Γελεῶνος, Ἀλκμεὼν Ἀλκμεῶνος, Ἡρακλεὼν Ἡρακλεῶνος, Τυφεὼν Τυφεῶνος, Ποσειδῶν Ποσειδεῶνος, πορθεὼν πορθεῶνος, τό τε λεών τε, ὡς μετοχικὸν, διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, περὶ οὗ ὕστερον ἐροῦμεν.

Τὰ εἰς ΩΝ παρώνυμα τὸ ω φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον θεὸς, Θέων Θέωνος, τρυφὴ, Τρύφων Τρύφωνος, πλατὺς, Πλάτων Πλάτωνος, ἱερὸς, Ἱέρων Ἱέρωνος, ἁβρὸς, Ἅβρων Ἅβρωνος, ξένος, Ξενὼν Ξενῶνος, κλέος, Κλέων Κλέωνος, κῦδος, Κύδων Κύδωνος, Αἰγαῖος, Αἰγαίων Αἰγαίωνος, Καδμεῖος, Καδμείων Καδμείωνος, (σημαίνει δὲ τὸν Θηβαῖον.) Ἀργεῖος, Ἀργείων Ἀργείωνος, (σημαίνει δὲ τὸν ἀπὸ τοῦ Ἄργους.) Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ ὦσιν ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ συνθέτων· ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ ο κλίνεται, οἷον αἷμα ἄναιμος ἀναίμων ἀναίμονος, τουτέστιν ὁ ἐστερημένος αἵματος, κῦμα ἐγκύμων ἐγκύμονος, πυγὴ κατάπυγος καταπύγων καταπύγονος, ὁ κίναιδος, καὶ διὰ τοῦτο τὸ Ἀκταίων ἀναλογώτερον ἐστὶ, φυλάττον τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, (Eurip. Bacch. 337.)

ὁρᾷς τὸν Ἀκταίωνος μόρον ἄθλιον,

τοῦτο γὰρ παρώνυμον ἐστὶ, καὶ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν συνθέτων εἰς ΟΣ, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀκτὴ γέγονεν ἀκταῖος καὶ ἀκταίων. Ὅταν δὲ γένηται διὰ τοῦ ο, οἷον (Eurip. Bacch. 230.)

Ἀκταίονός τε μήτηρ (μητέρ') Αὐτονόην λέγω,

γνῶθι ὅτι διὰ τὸ μέτρον συνεστάλη τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ. Τὸ Ἰάσων οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, οὐδὲ γάρ ἐστι παρώνυμον παρὰ τὸ ἴασις, ἀλλὰ ῥηματικὸν παρὰ τὸ ἰάσομαι
62 a μέσου μέλλοντος. Τὸ Ἀγάθων Ἀγάθωνος, φυλάξαν τὸ ω κατὰ τὴν γενικὴν, μηδεὶς οἰέσθω κατὰ σύνθεσιν τοῦ ἀγαθοῦ γεγενῆσθαι· οὐδὲ γάρ ἐστι τὸ ἀγαθὸν σύνθετον ἀλλ' ἁπλοῦν, παρὰ γὰρ τὸ ἄγαν γέγονεν ἀγάζω, ὅ ἐστι θαυμάζω, καὶ ἐκεῖθεν ἀγαστὸς καὶ ἀγαθός. Εἰ γὰρ ἀπὸ συνθέτου ἤμελλε τρέπειν τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, ὡς τὸ ἀναίμων ἀναίμονος, καὶ τὰ ὅμοια.

Τὰ εἰς ΩΝ κοινὰ τῷ γένει τρέπουσι τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ὁ σώφρων καὶ ἡ σώφρων, τοῦ σώφρονος καὶ τῆς σώφρονος, ὁ τέκτων καὶ ἡ τέκτων, τοῦ τέκτονος καὶ τῆς τέκτονος, ὁ γείτων καὶ ἡ γείτων, τοῦ γείτονος καὶ τῆς γείτονος, ὁ τλήμων καὶ ἡ τλήμων, τοῦ τλήμονος καὶ τῆς τλήμονος, (τλήμων δέ ἐστιν ὁ δυστυχὴς,) καὶ ὁ ἄφρων καὶ ἡ ἄφρων, τοῦ ἄφρονος καὶ τῆς ἄφρονος, ὁ ἴδμων καὶ ἡ ἴδμων, τοῦ ἴδμωνος καὶ τῆς ἴδμονος, (σημαίνει δὲ τὸν ἔμπειρον.) Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ αἴθων αἴθωνος, (σημαίνει δὲ τὸν διάπυρον,) καὶ χωρὶς τοῦ εἴρων εἴρωνος. Ταῦτα γὰρ κοινά εἰσι τῷ γένει, οἷον ὁ αἴθων καὶ ἡ αἴθων, ὁ εἴρων καὶ ἡ εἴρων, καὶ ὅμως φυλάττουσι τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ.

Τὰ ἔχοντα θηλυκὰ διὰ τοῦ ΑΙΝΑ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, καὶ δηλονότι τρέπουσι τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ εἰς Ο, οἷον δράκων δράκοντος ὅτι δράκαινα, θεράπων θεράποντος ὅτι θεράπαινα, λέων λέοντος ὅτι λέαινα. Καὶ ἐπὶ τοῦ κυρίου δὲ ὀνόματος παρ' ἡμῖν ἐφύλαξαν τὴν αὐτὴν κλίσιν, οἷον Δράκοντος τοῦ Στρατονικέως καὶ λέοντος. Πρόσκειται "παρ' ἡμῖν," ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς Δράκονος εἰρήκασι τὴν γενικὴν ἐπὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος· ἐπὶ τοῦ θηρίου γὰρ καὶ αὐτοὶ δράκοντος λέγουσι. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ Λάκων Λάκωνος, ἔστι δὲ ἐθνικόν· τοῦτο γὰρ ἔχον θηλυκὸν διὰ τοῦ ΑΙΝΑ, οἷον Λάκαινα, οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ. Τὸ γὰρ τέκτων τέκτονος καὶ γείτων γείτονος, μὴ ἔχοντα θηλυκὰ διὰ τοῦ ΑΙΝΑ καὶ μὴ κλινόμενα διὰ τοῦ ΝΤ, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν· ἐπειδὴ ταῦτα κοινά εἰσι τῷ γένει, οἷον ὁ τέκτων καὶ ἡ τέκτων, ὁ γείτων καὶ ἡ γείτων, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ παρωνύμως ποιοῦσι ταῦτα διὰ τοῦ ΑΙΝΑ, οἷον γείταινα καὶ τέκταινα, ὥσπερ καὶ θεὸς λέγουσι καὶ θέαινα.

Τὰ εἰς ΩΝ βαρύτονα ἐθνικὰ φυλάττουσι τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Μύτων Μύτωνος, Κύδων Κύδωνος, Καύκων
62 b Καύκωνος, Ἴτων Ἴτωνος, Καδμείων Καδμείωνος, Ἀργείων Ἀργείωνος. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ Κίκων Κίκωνος· τοῦτο γὰρ κύριον μὲν ὂν φυλάττει τὸ Ω, οἷον Κίκων, ἐθνικὸν δὲ λεγόμενον τρέπει τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ,

οἷον Κίκων Κίκονος. Δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τοῦ Μέμνων Μέμνονος, ἐθνικὸν γάρ ἐστι, καὶ ὅμως τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ.

Τὰ εἰς ΩΝ δισύλλαβα, ἔχοντα δύο σύμφωνα κατὰ σύλληψιν, μὴ ὄντα παρώνυμα, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον τέκτων τέκτονος, διὰ τὰ δύο σύμφωνα, ἴδμων ἴδμονος, (ὁ ἔμπειρος,) φράδμων (ὁ συνετὸς,) πρόφρων πρόφρονος, (ὁ πρόθυμος,) ἄφρων ἄφρονος, ἄκμων ἄκμονος, Μέμνων Μέμνονος. Πρόσκειται "μὴ ὄντα παρώνυμα," διὰ τὸ Ἀβρὼν Ἀβρῶνος, ἔστι δὲ ὄνομα κύριον, τοῦτο γὰρ φυλάττει τὸ ω, ἀλλὰ παρώνυμόν ἐστι παρὰ τὸ ἁβρός.

Τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα σύνθετα, εἴτε βαρύτονα ὦσιν, εἴτε ὀξύτονα, εἴτε περισπώμενα, τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον χθὼν χθονὸς, ἐνοσίχθων ἐνοσίχθονος, (ὁ τὴν γῆν κινῶν,) Μέμνων Μέμνονος, Ἀγαμέμνων Ἀγαμέμνονος, τέκτων τέκτονος, ἀρχιτέκτων ἀρχιτέκτονος, γέρων γέροντος, ὠμογέρων ὠμογέροντος, Μέδων Μέδοντος, Αὐτομέδων Αὐτομέδοντος, χιτὼν χιτῶνος, χαλκοχίτων χαλκοχίτωνος, αἰὼν αἰῶνος, εὐαίων εὐαίωνος, θύρων θύρωνος, προθύρων προθύρωνος, κοιτὼν κοιτῶνος, προκοίτων προκοίτωνος, δαιτύμων δαιτύμονος, φιλοδαιτύμων φιλοδαιτύμονος, Ξενοφῶν Ξενοφῶντος, φιλοξενόφων φιλοξενόφωντος, Ποσειδῶν Ποσειδῶνος, μισοποσείδων μισοποσείδωνος.

Τὰ εἰς ΒΩΝ λήγοντα βαρύτονα διὰ τοῦ ω κλίνονται, οἷον ἄμβων ἄμβωνος, στράβων στράβωνος, σκρίβων σκρίβωνος, στίλβων στίλβωνος, τρίβων τρίβωνος.

Τὰ εἰς ΓΩΝ λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα διὰ τοῦ ω κλίνονται, οἷον λήγων λήγωνος, πύγων πύγωνος, Αἴγων Αἴγωνος (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον), τρίγων τρίγωνος, Μέγων Μέγωνος, Φλέγων Φλέγωνος, ἐκλίθη δέγοντος (δὲ Φλέγοντος) ὡς μετοχικόν· περὶ ὧν ὕστερον ἐροῦμεν.

Τὰ εἰς ΓΩΝ λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, εἴτε βαρυτόνως ἐκφέρεται, εἴτε ὀξυτόνως, ἁπλᾶ, διὰ τοῦ ω κλίνεται, οἷον Ἐριγὼν Ἐριγῶνος, Σαλγῶν Σαλγῶνος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,)
63 a ἀρίγων ἀρίγωνος (ἔστι δὲ εἶδος δόρατος,) τὸ πελάγων

πελάγοντος, καὶ ἁρπάγων ἁρπάγοντος, τῷ λόγῳ τῶν μετοχικῶν διὰ τοῦ ΝΤ ἐκλίθησαν, καὶ οὐκ ἀντίκειντai τῷ κανόνι, ἐπειδὴ καὶ σύνθετα εἰσί. Πρόσκειται δὲ ἐν τῷ κανόνι "ἁπλᾶ," τὸ δὲ προάγων προάγωνος τοῦ ἀγὼν ἀγῶνος τὴν κλίσιν ἐφύλαξε, φημὶ δὲ τὸ Ω· τὸ καταπύγωνος διὰ τοῦ ο κλιθὲν, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ παρασύνθετον ἐστὶ παρὰ τὸ κατάπυγος. Παρασύνθετον δὲ λέγομεν, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ κῦμα ἔγκυμος ἐγκύμων ἐγκύμονος γίνεται διὰ τοῦ ο, καὶ ἐπὶ τοῦ αἷμα ἄναιμος καὶ ἀναίμων ἀναίμονος, καὶ ἀπὸ τοῦ πεῖρα ἄπειρος ἀπείρων ἀπείρονος, ὁ πολύς.

Τὰ εἰς ΔΩΝ λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα διὰ τοῦ Ω κλίνονται, εἰ μὴ μετοχικὴν κλίσιν ἀναδέχονται, οἷον κώδων κώδωνος, Φαίδων Φαίδωνος, Φείδων Φείδωνος, Μείδων Μείδωνος, (ὀνόματα δὲ ταῦτα κύρια,) χλιδὼν χλιδῶνος, (οὗτος δὲ λέγεται κόσμος ὁ περὶ τοὺς βραχίονας,) τὸ Λάδων, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) ὑπὸ Ἀντιμάχου διὰ τοῦ Ω κέκλιται ἀναλόγως, οἷον Λάδωνος, ὡσαύτως δὲ καὶ ὑπὸ Ἐρατοσθένους ἐκλίθη Λάδωνος· τὸ μέντοι Νέδων τῷ λόγῳ τῶν μετοχικῶν διὰ τοῦ ΝΤ κλίνει Κόριννα, οἷον Νέδοντος, οἱ δὲ περὶ Δίδυμον καὶ Ἀπίωνα διὰ τοῦ Ω κλίνουσιν ἀναλόγως, οἷον Νέδωνος. Τὸ Μέδων, (ἔστι δὲ κύριον ὄνομα,) ὁ μὲν ποιητὴς Ὅμηρος διὰ τοῦ ΝΤ κλίνει, οἷον Μέδοντος, τῷ λόγῳ τῶν μετοχικῶν, Ἰσαῖος δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ὀπουντίων Πολιτείᾳ Μέδωνος φασὶν ἀναλόγως. Τὸ δὲ κνώδων τῷ λόγῳ τῶν μετοχικῶν διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, καὶ ἴσως ὅτι σύνθετον ἐστὶ παρὰ τὸ ὀδοὺς ὀδόντος καὶ τὴν τοῦ ἁπλοῦ ἐφύλαξε κλίσιν, οἷον ὡς παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ, [Aj. 1025.]

> Τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος,

ἀντὶ τοῦ ξίφους.

Τὰ εἰς ΔΩΝ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύτονα, μὴ ὄντα παρώνυμα, μηδὲ σύνθετα παρὰ τὸ ὀδοὺς, διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, καὶ δηλονότι τρέπει τὸ Ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Κελάδων Κελάδοντος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) Λαομέδων Λαομέδοντος, Αὐτομέδων Αὐτομέδοντος, (ὀνόματα δὲ καὶ ταῦτα

κύρια,) Σαρπήδων Σαρπήδοντος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) ἡ Σαρπηδόνος γενικὴ ἀπὸ τῆς Σαρπηδὼν ὀξυτόνου εὐθείας
63 b ἐστι. Πρόσκειται "μὴ ὄντα παρώνυμα," ἐπειδὴ τὰ παρώνυμα φυλάττουσι τὸ ω ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον κόρυδος Κορύδων Κορύδωνος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) κίναδος Κινάδων Κινάδωνος, κέλαδος Κελάδων Κελάδωνος· τὸ γὰρ Κελάδοντος μετοχικόν ἐστι. Καὶ τὰ παρὰ τὸ ὀδοὺς δὲ σύνθετα διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, καὶ δηλονότι τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Θερμόδων Θερμόδοντος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) Παμπάδων Παμπάδοντος, Χαλκώδων Χαλκώδοντος, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια,) ἀμφώδων ἀμφώδοντος, κρατερώδων κρατερώδοντος, χαυλιόδων χαυλιόδοντος. Εἰ δέ τις εἴπῃ, καὶ εἰ κλίνεται ταῦτα διὰ τοῦ ΝΤ, διατί προσεθήκατε "διὰ τοῦ ΝΤ κλινομένων, μὴ ὄντων συνθέτων παρὰ τὸ ὀδοὺς," λέγομεν, ὅτι διὰ τοῦτο προσεθήκαμεν, ἐπειδὴ ταῦτα πολλάκις πεφύκασι διὰ τὸ μέτρον ἀποβάλλειν τὸ Τ ἐκ τῆς γενικῆς καὶ φυλάττουσι τὸ ο, οἷον ἀμφώδων ἀμφώδοντος, καὶ ἀμφώδων ἀμφώδονος.

Τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα, ἔχοντα πρὸ τοῦ ω ἕν τι τῶν διπλῶν ἢ τὸ Σ, κύρια μὲν ὄντα φυλάττουσι τὸ ω ἐπὶ τῆς γενικῆς, προσηγορικὰ δὲ ὄντα τρέπουσι τὸ ω εἰς ο ἐν τῇ γενικῇ, διπλᾶ γὰρ εἰσὶ τρία ζ, ξ, ψ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· καὶ τῶν μὲν κυρίων, οἷον Ῥίζων Ῥίζωνος, (ὁ τοῦ Κάδμου υἱὸς,) Ἄζων Ἄζωνος (ποταμὸς Λυκίας καὶ ὄνομα ἀνδρὸς,) Πρήξων Πρήξωνος, Δέξων Δέξωνος, Αἴξων Αἴξωνος, Μύρσων Μύρσωνος, Κτήσων Κτήσωνος, Πράσων Πράσωνος, (εἷς τῶν Αἰγύπτων παίδων,) Λεύσων Λεύσωνος· (ὄνομα δὲ τοῦτο κυνός·) Γράσσων Γράσσωνος, (ὄνομα κύριον,) ᾧ ὁμοίως κλίνεται καὶ τὸ νῦν ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐπιθετικὸν λεγόμενον, Παύσων Παύσωνος, Θράσων Θράσωνος, (ταῦτα δέ εἰσιν ὀνόματα κύρια καὶ διὰ τοῦ ω κλίνονται.) Τὸ Αἴσων, κύριον ὄνομα ὂν, διχῶς κλίνεται, καὶ γὰρ διὰ τοῦ ω κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον, οἷον

Αἴσωνος υἱὸς Κρηθέως ἀφ' αἵματος,

καὶ διὰ τοῦ ο ποιητικῶς διὰ τὸ μέτρον, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [Od. λ'. 258]

Αἴσονά τ' ἠδὲ Φέρητα.

Τὰ μέντοι μὴ ὄντα κύρια διὰ τοῦ ο κλίνεται, ὡς εἴρηται, οἷον μείζων μείζονος, ἄξων ἄξονος, κρείσσων κρείσσονος, πάσσων πάσσονος (ὁ παχύτερος,) μάσσων μάσσονος, (σημαίνει δὲ τὸν μείζονα,) εἰ δὲ καὶ κύριον σημαίνει τοῦτο, (σημαίνει ποτὲ [ποταμὸν?] ἐν Πελοποννήσῳ,) δηλονότι τὴν αὐτὴν
64 a κλίσιν ἐφύλαξε· τὸ καύσων καύσωνος παρώνυμον ἐστὶ παρὰ τὸ καῦσις, καὶ τούτου χάριν φυλάττει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ. Ταῦτα μὲν περὶ τῶν δισυλλάβων.

Τὰ δὲ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύτονα διὰ τοῦ ω θέλουσι κλίνεσθαι, οἷον Ἀλιζὼν Ἀλιζῶνος, (ἔστι δὲ ἐθνικὸν,) Ὀνάσσων Ὀνάσσωνος, Τυλίσων Τυλίσωνος, Τελέσων Τελέσωνος, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια.) Σεσημείωται τὸ Ἰάσων Ἰάσονος διὰ τοῦ ο κλιθέν· (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον, καὶ ἴσως ὡς ἔχον μακρὸν τὸ Α ἐν τῇ παραληγούσῃ διὰ τοῦ ο ἐκλίθη·) ὁμοίως τὸ Μαχάων Μαχάονος, καὶ Ἱκετάων Ἱκετάονος. Τὸ δὲ Ὑψίζων Ὑψίζοντος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) τῷ λόγῳ τῶν μετοχικῶν διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, τὸ δὲ ὀλίζων ὀλίζωνος, (ἔστι δὲ ὁ ὀλιγώτερος,) ὡς συγκριτικὸν διὰ τοῦ ο ἐκλίθη, ὁμοίως τὸ Μαχάων Μαχάονος, κρείσσων κρείσσονος, καὶ τὰ ὅμοια.

Τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα ἔχοντα πρὸ τοῦ ω ἕν τι τῶν δασέων διὰ τοῦ ω κλίνονται. Δασέα δέ εἰσι τρία Θ, Φ, Χ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· μόθων μόθωνος, μάλθων μάλθωνος, (ὁ μαλθακὸς,) Ῥίνθων Ῥίνθωνος, (ὄνομα κύριον,) κώθων κώθωνος, (εἶδος ποτηρίου,) καὶ τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐφ' ὕβρει λεγόμενον, Τρύφων Τρύφωνος, σίφων σίφωνος, κύφων κύφωνος, βρύχων βρύχωνος, Τύχων Τύχωνος, (δαίμων παρὰ τὴν Ἀφροδίτην, ἔστι δὲ ὄνομα κύριον) πίθων πίθωνος, (οὕτως ὁ πίθηκος ὑποκριτικῶς,) αἴθων αἴθωνος, (ὁ διάπυρος,) ξίφων ξίφωνος, (ὄνομα κυνὸς,) σπέρχων σπέρχωνος (ὄνομα κυνὸς) καὶ τὸ γλήχων γλήχωνος, βαρυνόμενον ἐπὶ τῆς γενικῆς φυλάσσει τὸ ω, εἰ

καὶ παρὰ Ἀττικοῖς ὀξύνεται καὶ θηλυκῶς λέγεται. Ταῦτα περὶ τῶν δισυλλάβων.

Τὰ δὲ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, μετοχικὰ μὲν ὄντα, διὰ τοῦ ντ κλίνονται, καὶ δηλονότι τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Φαέθων Φαέθοντος, Πυριφλεγέθων Πυριφλεγέθοντος, Πολυσπέρχων Πολυσπέρχοντος· παρώνυμα δὲ ὄντα, διὰ τοῦ ω κλίνονται, οἷον ἀγαθὸς ἀγάθων Ἀγάθωνος, κίναιθος Κιναίθων Κιναίθωνος. Τὸ ἐνοσίχθων ἐνοσίχθονος διὰ τοῦ ο κλιθὲν τοῦ ἁπλοῦ, φημὶ δὴ τοῦ χθὼν χθονὸς, τὴν κλίσιν ἐφύλαξεν, ἐνοσίχθων δέ ἐστιν ὁ τὴν γῆν κινῶν.

64 b Τὰ εἰς ων λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα, ἔχοντα ψιλὸν σύμφωνον πρὸ τοῦ ω, φυλάττουσι τὸ ω ἐπὶ τῆς γενικῆς. Ψιλὰ δὲ εἰσὶ τρία κ, π, τ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· Χάλκων Χάλκωνος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Γλαύκων Γλαύκωνος, Λάκων Λάκωνος, (ὁ Λακεδαιμόνιος.) Δόρκων Δόρκωνος, Κνάκων Κνάκωνος, (καὶ ὁ λευκὸς καὶ ὁ πυρρὸς,) Λάμπων Λάμπωνος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Πλούτων Πλούτωνος, (ὁ Ἅιδης, παρὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς,) Πλάτων Πλάτωνος, Μέτων Μέτωνος, (ὀνόματα δὲ ταῦτα κύρια,) Μύτων Μύτωνος (ὁ Μιτυληναῖος,) Κάπων Κάπωνος, Καύκων Καύκωνος, (ἔθνος δέ εἰσιν οἱ Καύκωνες.) δράπων δράπωνος, (ὁ δραπέτης, ὑποκοριστικῶς,) Σάπων Σάπωνος, Δούπων Δούπωνος, (εἷς τῶν κενταύρων,) Ἕρπων Ἕρπωνος, (ὄνομα κύριον,) Λύπων Λύπωνος, (καὶ αὐτὸ ὄνομα κύριον.) Τὸ Κίκων, κύριον μὲν ὂν, φυλάσσει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον, οἷον Κίκωνος, ἐθνικὸν δὲ λεγόμενον διὰ τοῦ ο κλίνεται, παραλόγως δὲ, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, οἷον [Od. ι'. 47]

Κίκονες Κικόνεσι γεγωνεῦν.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, μὴ ὄντα κοινὰ τῷ γένει, διὰ τὸ πέπων, (σημαίνει δὲ τὸν προσφιλέστατον,) καὶ γείτων καὶ τέκτων· ταῦτα γὰρ τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον πέπονος, γείτονος, τέκτονος, ἀλλὰ κοινά εἰσι τῷ γένει, ὁ πέπων γὰρ καὶ ἡ πέπων, ἀντὶ τοῦ ἡ προσφιλεστάτη, καὶ ὁ γείτων καὶ ἡ γείτων, καὶ ὁ τέκτων καὶ ἡ τέκτων. Πρόσκειται

“ μὴ ἔχοντα θηλυκὸν” διὰ τὸ ἄκων ἄκοντος, σημαίνει δὲ τὸ ἀκόντιον, ἐξ οὗ καὶ τὸ [Il. υ'. 451]

ἐς δοῦπον ἀκόντων

παρὰ τῷ ποιητῇ, τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, καὶ δηλονότι τρέπουσι (τρέπει) τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' ἔχει θηλυκόν, τὸ ἄκαινα· ὡσαύτως καὶ τὸ δράκοντος, ἔχον θηλυκὸν διὰ τοῦ ΑΙΝΑ, οἷον δράκαινα, διὰ τοῦ ΝΤ ἐκλίθη, καὶ τὸ κύριον δὲ ὄνομα παρ' ἡμῖν τὴν αὐτὴν κλίσιν φυλάττει Δράκοντος τοῦ Στρατονικέως. Πρόσκειται “παρ' ἡμῖν,” ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς Δράκονος (Δράκωνος) εἰρήκασι τὴν γενικὴν διὰ τοῦ Ω ἐπὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος, τῷ κανόνι τῷ προλεχθέντι ἑπόμενοι· (ἐπὶ γὰρ τοῦ θηρίου καὶ αὐτοὶ δράκοντος·) τὸ δὲ Λάκων Λάκωνος, εἰ καὶ ἔχει θηλυκόν διὰ τοῦ ΑΙΝΑ τὸ Λάκαινα, ἀλλ' οὖν τῷ κανόνι τῷ προλεχθέντι ἐφύλαξε τὸ Ω ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον Χαρίτων Χαρίτωνος, Σαλάκων Σαλάκωνος, Ἀρίστων Ἀρίστωνος, Ἑκάτων Ἑκάτωνος, Κεράτων Κεράτωνος· τὸ Τριάκων (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον) διὰ τοῦ ΝΤ ἐκλίθη, οἷον Τριάκοντος,
65 a καὶ ἴσως ἐπειδὴ γειτνιᾷ τοῦτο τῷ τριάκοντα ἀριθμῷ. Τὸ μέντοι θεράπων θεράποντος ὡς ἔχον θηλυκὸν, λέγω δὴ διὰ τοῦ ΑΙΝΑ, φημὶ δὴ τὸ θεράπαινα, διὰ τοῦ ΝΤ ἐκλίθη ὁμοίως τῷ λέων λέοντος λέαινα.

Τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα, κύρια, ἔχοντα πρὸ τοῦ Ω ἕν τι τῶν ἀμεταβόλων, τουτέστι Λ, Μ, Ν, Ρ, φυλάττουσι τὸ Ω ἐπὶ τῆς γενικῆς, Ἕρμων Ἕρμωνος, Τίμων Τίμωνος, Κόνων Κόνωνος, Ῥήμων Ῥήμωνος, Σίνων Σίνωνος, Φαίνων Φαίνωνος, Ζήνων Ζήνωνος, Μόλων Μόλωνος, Δόλων Δόλωνος, Φίλων Φίλωνος, Γέλων Γέλωνος, Πέλλων Πέλλωνος, Πύλων Πύλωνος, Χέλων Χέλωνος, Θήρων Θήρωνος, Χάρων Χάρωνος, Χείρων Χείρωνος, (ἐπὶ τοῦ Κενταύρου· τὸ γὰρ συγκριτικὸν τρέπει τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον χείρονος, ἐπὶ τοῦ ἐλάττονος,) Μαύρων Μαύρωνος, Νέρων Νέρωνος, Νάρων Νάρωνος (ποταμός·) τὸ γὰρ

Νάρονος ὄχθας

παρὰ τῷ Νικάνδρῳ [Ther. 607] διὰ τὸ μέτρον συνεστάλη

τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ. Σεσημείωται τὸ Πάμμων Πάμμονος διὰ τοῦ Ο κλιθέν, οἷον

πάμμον' ὅταν τιφόν τε, [Il. ω'. 250. Πάμμονά τ' Ἀντίφονόν τε,]

(ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.) Τὰ παρὰ τὸ φρὴν φρενὸς γινόμενα τρέπουσι τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ἄφρων ἄφρονος, σώφρων σώφρονος, Λυκόφρων Λυκόφρονος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.) περίφρων περίφρονος, (ὁ συνετός·) δαΐφρων δαΐφρονος, ἐχέφρων ἐχέφρονος, (σημαίνουσι δὲ ταῦτα τὸν συνετόν.)

Τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα προηγουμένου ἀμεταβόλου, κοινὰ τῷ γένει, τουτέστιν ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λεγόμενα, διὰ τοῦ Ο κλίνεται, οἷον πρόφρων πρόφρονος, (ὁ πρόθυμος,) ὁ πρόφρων καὶ ἡ πρόφρων, ἄφρων ἄφρονος, ὁ ἄφρων καὶ ἡ ἄφρων, αἵμων αἵμονος, ὁ αἵμων καὶ ἡ αἵμων, σημαίνει δὲ τὸν ἔμπειρον.

Τὰ εἰς ΥΞ δισύλλαβα, φύσει μακρᾷ παραληγόμενα, ἁπλᾶ, μὴ ὄντα θηλυκά, διὰ τοῦ Κ κλίνονται, οἷον αἶθυξ αἴθυκος, (ὁ εὐκίνητος,) παρὰ τὸ αἰθύσσω, (ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους καὶ κύριον.) βαῖβυξ βαίβυκος, (βαίβυχες δὲ λέγονται οἱ πελεκᾶνες.) δοῖδυξ δοίδυκος, (ὁ τριβεύς,) θρᾶνυξ θράνυκος, (ἐπὶ τοῦ θρόνου παρὰ Κορίννῃ,) θρῆνυξ θρήνυκος (ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔστιν ἡ χρῆσις παρ' Εὐφορίωνι ἐν Πολυχάρει.) ἶβυξ ἴβυκος, (ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου,) ἶδυξ ἴδυκος, (ἐπὶ τῆς ἰκτίδος, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος,) κῆρυξ κήρυκος, Ἶυξ Ἴυκος,
65 b (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) κῶδυξ κώδυκος, (ἐπὶ τοῦ κωδύου,) Νάρυξ Νάρυκος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως·) τὸ βαῖτυξ βαίτυγος, (σημαίνει δὲ τὴν βδέλλαν,) καὶ τὸ ἧλυξ ἥλυγος, (σημαίνει δὲ τὴν σκιάν,) διὰ τοῦ Γ κλιθέντα οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ μόνως θηλυκά εἰσι καὶ ἐφυλάξατο αὐτὰ ὁ κανών. Πρόσκειται "ἁπλᾶ" διὰ τὸ μῶνυξ μώνυχος σύνθετον, καὶ διὰ τοῦ Χ κλίνεται· μώνυξ δὲ ἐστὶν ὁ ἔχων ἕνα ὄνυχα, οἱονεὶ μονοόνυξ.

Τὰ εἰς ΥΞ δισύλλαβα ἔχοντα ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ

ἢ Β, ἢ Γ, ἢ Δ, ἢ Π, διὰ τοῦ Κ κλίνονται, οἷον Βέβρυξ Βέβρυκος, (ἔστι δὲ ἔθνος,) βόμβυξ βόμβυκος, (ἔστι δὲ γένος αὐλοῦ, καὶ θηρίδια τινὰ, καὶ ζῶον ἀφ' οὗ τὰ βομβύκινα, κατὰ Λάκωνας δὲ στάμνον δηλοῖ,) ἶβυξ ἴβυκος· (ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου,) Σάμβυξ Σάμβυκος, (κύριον· ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς καὶ ἔθνος·) Ἄμπυξ Ἄμπυκος, (κύριον ὄνομα, καὶ κόσμος, ἤγουν κεφαλοδέσμιον, καὶ τροχὸς,) τὰ γοῦν εἰς τὸ Δ ἄνωθεν κεῖνται.

Τὰ εἰς ΤΞ τῷ Ε παραληγόμενα ἔχοντα ἐν τῇ ἑξῆς συλλαβῇ ἀμετάβολον, διὰ τοῦ Κ κλίνονται, μὴ πεφυκότα ὀξύνεσθαι εἰ μὴ μόνον θηλυκὰ ὄντα. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα, Βέβρυξ Βέβρυκος, Ἔρυξ Ἔρυκος, (ὁ ἥρως καὶ ἡ πόλις παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει·) πτέρυξ δὲ πτέρυγος διὰ τοῦ Γ, καὶ ὅτι μόνον θηλυκόν ἐστι, καὶ ὅτι πέφυκεν ὀξύνεσθαι· οὕτως γὰρ καὶ ἀνεγνώσθη παρὰ τῷ ποιητῇ ἡ γενικὴ παροξυτόνως, ὡς ἀπὸ ὀξυτόνου εὐθείας [Il. β'. 316.]

πτερύγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.

Τὰ εἰς ΤΞ δισύλλαβα ἔχοντα πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς Α καταλήγουσαν, μὴ ὄντα κατὰ ἀφαίρεσιν δηλονότι τοῦ Α, μὴ λεγόμενα ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς, καὶ μὴ πεφυκότα ἔχειν πρὸ τοῦ Ξ τὸ Γ διὰ τοῦ Κ κλίνονται· τὰ γὰρ ἀντιδιαστελλόμενα διὰ τοῦ Γ κλίνονται. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα, Ἄδρυξ Ἄδρυκος, (πόλις Συρακουσίων, ἀρσενικῶς λεγομένη,

ἔφυγον εἰς τὸν Ἄδρυκα,

Φίλιππος ὁ ἱστορικὸς φησὶν,) ἄμβυξ ἄμβυκος, γάνυξ γάνυκος, (ὁ γανάκτωρ παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει,) θρᾶνυξ θράνυκος, (ὁ θρόνος παρὰ Κορίννῃ,) κάλυξ κάλυκος, (θηλυκῶς δὲ λέγεται καὶ σημαίνει τὸ καλούμενον ῥόδον,) σάμβυξ σάμβυκος, κεῖται. Τῶν δὲ ἀντιδιαστελλομένων, ἤγουν διὰ τοῦ Γ
66 a κλιθέντα, παραδείγματα ταῦτα· ψάλυξ ψάλυγος, (τινὲς δὲ τὰς τρίχας ἐδέξαντο σημαίνειν τὴν λέξιν, Δίδυμος δέ φησιν τοὺς ἀσθενεῖς σπινθῆρας δηλοῦν τὴν λέξιν· ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ φαιψάλμως (sic) [φεψάλυξ] καὶ κατὰ ἀφαίρεσιν δηλονότι

τῆς πρώτης συλλαβῆς.) ἐφυλάξατο αὐτὸ ὁ κανών. Πρόσκειται "ἔχοντα τὴν πρὸ τέλους εἰς τὸ Α καταλήγουσαν," διὰ τὸ ἄντυξ· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς Α καταλήγουσαν, ἀλλ' εἰς Ν, (ἄντυξ δέ ἐστιν ἡ περιφέρεια τοῦ ἅρματος.) τὸ δὲ ἄμπυξ ἄμπυκος, διὰ τοῦ Κ κλιθὲν καὶ μὴ ἔχον τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς τὸ Α καταλήγουσαν, τοῖς προλεχθεῖσι κανόσιν ὑποβάλλεται. Πρόσκειται "μὴ λεγόμενα ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς," διὰ τὸ φάρυγξ φάρυγγος, διὰ τοῦ Γ κλιθέν· τοῦτο γὰρ ἀρσενικῶς μὲν παρὰ Δωριεῦσι, θηλυκῶς δὲ παρὰ Ἀθηναίοις λέγεται. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα πρὸ τοῦ Ξ τὸ Γ," ἐπειδὴ ταῦτα διὰ τοῦ Γ κλίνονται καθόλου, οἷον λάρυγξ λάρυγγος, ἀμάρυγξ ἀμάρυγγος, (ἐπὶ ἀκτῖνος καὶ λαμπηδόνος καὶ ὄφεως,) πῶϋγξ πώϋγγος, στόρθυγξ στόρθυγγος, (σημαίνει δὲ πᾶν εἰς ὀξὺ λῆγον.)

Τὰ εἰς ΤΞ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, παραληγόμενα τῷ Α, διὰ τοῦ Γ κλίνονται, οἷον Ἰάπυξ Ἰάπυγος· (ἔστι δὲ ἔθνος,) σπινθάρυξ σπινθάρυγος, ταρβάλυξ ταρβάλυγος (ὁ ταρακτικὸς) φαιψάλυξ [φεψάλυξ] φαιψάλυγος, (σημαίνει δὲ τὸν σπινθῆρα.)

Τὰ εἰς ΤΞ ἔχοντα τὸ Ο ἐν τῇ παραληγούσῃ, μὴ ἐπιφερομένου τοῦ Ν, μηδὲ ἔχοντα ἐν τῇ ἐπιφερομένῃ συλλαβῇ τὸ Β, διὰ τὸ βόμβυξ βόμβυκος, καὶ κόμβυξ κόμβυκος, διὰ τοῦ Γ κλίνονται· εἰ δὲ ἐπιφέρεται τὸ Ν, διὰ τοῦ Γ κλίνονται, οἷον κόκυξ κόκυγος, Μόρτυξ Μόρτυγος, (βασιλεὺς Κερκυραίων·) τὸ ὄρτυξ, τινὲς δὲ ὄρτυγος φασὶ διὰ τοῦ Γ, Φιλήμων δὲ διὰ τοῦ Κ φησὶν ὄρτυκος, ὄρυξ ὄρυγος, πομφόλυξ πομφόλυγος, στόρθυγξ στόρθυγγος, (πᾶν εἰς ὀξὺ λῆγον.) διώνυξ διώνυχος διὰ τοῦ Χ, στόνυξ στόνυχος, καὶ ἀκρόνυξ ἀκρόνυχος, (τὸ ἄκρον τῆς νυκτὸς,) καὶ μεσόνυξ μεσόνυχος, εἷς τῶν ἑπτὰ πλανήτων παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις ὀνομάζεται, μέμνηται Στησίχορος. Ταῦτα δὲ ἔχουσι τὸ Ο ἐπιφερομένου τοῦ Ν.

Τὰ εἰς ΤΞ θηλυκὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ Γ κλίνονται, χωρὶς εἰ μὴ λόγῳ ἑτέρῳ ἀκολουθοῦσιν, οἷον ἄντυξ ἄντυγος, (ἡ περιφέρεια τοῦ ἅρματος.) βαῖτυξ βαίτυγος, (σημαίνει δὲ τὴν βδέλλαν, ὡς Ὧρος ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ φησί.)

βλέκυξ βλέκυγος, (ἡ φλυαρία,) ἧλυξ ἥλυγος (ἡ σκιά. λέγεται 66 b δὲ καὶ ἡλύγη, καὶ ἐπηλυσμὸς ὁ ἐπισκιασμὸς,) πομφόλυξ πομφόλυγος, πτέρυξ πτέρυγος, φάρυγξ φάρυγγος, φαιψάλυψ (φεψάλυξ) φαιψάλυγος, ψάλυξ ψάλυγος, (τὰ δύο δὲ τὸ αὐτὸ σημαίνουσι, φημὶ δὴ τὸν σπινθῆρα,) τὸ δὲ ἄμπυξ ἄμπυκος καὶ κάλυξ κάλυκος τοῖς προλεχθεῖσι κανόσι διὰ τοῦ κ κλίνονται.

Τὰ εἰς ΥΞ σύνθετα τὴν τοῦ ἁπλοῦ φυλάττουσι κλίσιν, οἷον ἧλυγξ ἥλυγγος, ἐπῆλυγξ ἐπήλυγγος, πτέρυξ πτέρυγος, τανυπτέρυξ τανυπτέρυγος, (ὁ ἔχων ἐκτεταμένα τὰ πτερά.)

Τὰ παρὰ τὸ ὄνυξ καὶ παρὰ τὸ νὺξ, καὶ τὰ παρὰ τὸ ὀρύσσω, διὰ τοῦ χ κλίνονται, οἷον διώνυξ διώνυχος, μονώνυξ μονώνυχος, ἀκρόνυξ ἀκρόνυχος, τὸ ἄκρον τῆς νυκτὸς, εἰνάρυξ (sic) εἰνάρυχος, ὁ ἐννέα νυκτῶν, ἔννυξ ἔννυχος, μεσόννυξ μεσόννυχος, (εἷς τῶν πλανήτων,) διώρυξ διώρυχος.

Τὰ παρὰ τὸ ὀρύσσω, καὶ τὰ παρὰ τὸ φεύγω, καὶ παρὰ τὸ ζεύγω (ἐξ οὗ καὶ ζεύξω ὁ μέλλων) διὰ τοῦ γ καὶ χ κλίνονται, οἷον διώρυξ διώρυχος, τετρώρυξ τετρώρυχος, πρόφρυξ πρόφρυγος, πρόσφυξ πρόσφυγος, ἄζυξ ἄζυγος, (ὁ μόνος,) δίζυξ δίζυγος, ὁμόζυξ ὁμόζυγος, σύζυξ σύζυγος.

Τὰ εἰς ΩΞ ἁπλᾶ διὰ τοῦ κ κλίνεται, οἷον πτὼξ πτωκὸς, (σημαίνει δὲ τὸν λαγωὸν,) βὼξ βωκὸς, (ἔστι δὲ εἶδος ἰχθύος, ὅστις ἱστορεῖται ἔχων βοήν· γέγονε δὲ τοῦτο παρὰ τὸ βοὴ βόαξ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ α εἰς ω, βῶξ.) Πρόσκειται "ἁπλᾶ" διὰ τὰ σύνθετα, οἷον διὰ τὸ κυαμοτρὼξ κυαμοτρῶγος, τουτέστι τὸ (τοῦ) τρώγω τὸ σύμφωνον κατὰ τὴν κλίσιν ἐφύλαξε. Προστίθησιν ὁ Θεοδόσιος "πλὴν τοῦ ῥὼξ ῥωγὸς," τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ γ ἐκλίθη· (ῥὼξ δέ ἐστιν εἶδος φαλαγγίου, ὅ ἐστιν εἶδος σκορπίου·) ἐπὶ γὰρ τῆς σταφυλῆς ῥὰξ ῥαγὸς λέγεται θηλυκῶς. Εὑρίσκομεν δὲ καὶ ἐπὶ τῆς σταφυλῆς διὰ τοῦ ω λεγόμενον ῥὼξ ῥωγὸς παρὰ Ἀρχιλόχῳ.

Τὰ εἰς ΑΡ λήγοντα, εἰ μὲν εἰσὶ μονοσύλλαβα, μακρὸν ἔχουσι τὸ α καὶ προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον

ψὰρ ψαρὸς, (ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου,) τοῦτο δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ διὰ τοῦ α εὑρίσκεται καὶ διὰ τοῦ η, οἷον [Il. π'. 583.]

κολοιούς τε ψῆράς τε,

καὶ [Il. ρ'. 755.]

ψαρῶν νέφος ἔρχεται.

Κὰρ Καρὸς, (ἔστι δὲ ἔθνος οἱ Κᾶρες,) Μὰρ Μαρὸς, (καὶ τοῦτο ἔθνος ἐστίν.) Εἰ δὲ ἐστὶν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, μακρὸν μὲν οὐκ ἔχουσι τὸ α, προσθέσει δὲ τοῦ ος καὶ αὐτὴν ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον μάκαρ μάκαρος, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ μακάριος γέγονε κατὰ ἀποκοπήν. Καὶ ἰστέον ὅτι ἀποκοπὴ μὲν ἐστι τὸ πάθος τὸ ἐν τέλει γινόμενον, οἷον Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω,
67 a Ποσειδῶνα Ποσειδῶ, κυκεῶνα κυκεῶ, δῶμα δῶ· συγκοπὴ δὲ ἐστὶ τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ μέσῳ γινόμενον, οἷον ὀπίσωθεν ὄπισθεν, πατέρος πατρὸς, μητέρος μητρὸς, θυγατέρος θυγατρός· ἀφαίρεσις δὲ ἐστὶ τὸ πάθος τὸ ἐν τῇ ἀρχούσῃ γινόμενον, οἷον ἔστη στῆ, ἔφη φῆ, ἔβη βῆ. Σχηματίζεται δὲ τὸ μακάριος τοῦτον τὸν τρόπον. Ἔστι κὴρ ἡ μοῖρα τοῦ θανάτου, τοῦτο γίνεται κῆρος κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ η, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. β'. 312.]

μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρεσθαι,

καὶ καρὸς ἐν συστολῇ τοῦ η εἰς α, οἷον [Il. ι'. 378.]

τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ἐκ τούτου γίνεται κάριος (τουτέστιν ὁ ὑποκείμενος τῇ μοίρᾳ τοῦ θανάτου) καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α ἀκάριος, (ὁ μὴ ὑποκείμενος τῇ μοίρᾳ τοῦ θανάτου, ἤγουν τῇ φθορᾷ,) καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ μ, μακάριος, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἴα μία, καὶ ὀχλὸς μοχλός. Τοῦτο δὲ τὸ μακάριος γέγονε κατὰ συγκοπὴν μάκαρς, καὶ κλίνεται μάκαρτος, κατὰ ἀποκοπὴν γίνεται μάκαρ καὶ κλίνεται μάκαρος. Τὸ δὲ Καίσαρ Καίσαρος βάρβαρόν ἐστιν, καὶ αὐτὸ δὲ προσθέσει τοῦ ος ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον Καίσαρος. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ εἰσὶν εἰς αρ, ἅτινα προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον Πὰρ Παρός· (τόπος δὲ ἐστὶν ἐν τῷ περὶ Θυρέῳ ἐν ᾧ ἐμαχήσαντο οἱ Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι·) Ἄναρ Ἄναρος, (Γαλατίας δὲ οὗτος ποταμὸς) καὶ εἴ τι ὅμοιον.

Τὰ εἰς ΗΡ λήγοντα, μονοσύλλαβα μὲν ὄντα, διὰ τοῦ Η προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον θὴρ θηρὸς, φὴρ φηρὸς (ὁ κένταυρος,) [Il. α΄. 268.]

φηρσὶν ὀρεσκώοισιν.

Σὴρ Σηρὸς, (Σῆρες δὲ εἰσὶν ἔθνος, ὅθεν σηρικὰ τὰ πολυτελῆ ἱμάτια,) καὶ τὸ θηλυκὸν δὲ τὸ κὴρ, ὃ σημαίνει τὴν θανατηφόρον μοῖραν, προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον κηρὸς, ὁμοίως τοῖς προειρημένοις εἰς ΗΡ μονοσυλλάβοις, ἐξ οὗ τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ

μάρτυροι
μάκαρες,
οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι,

τοῦτο γίνεται καὶ καρὸς ἐν συστολῇ τοῦ Η εἰς Α, οἷον,

τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ἔδει αὐτὸ ὡς εἰς ΗΡ ὂν θηλυκῶς κερὸς κλίνεσθαι, ἀλλὰ μήποτε ὡς μονοσύλλαβον ἐφύλαξε τὸ Η· ἀλλ' οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ ἀπολογία· εὑρίσκομεν γὰρ ἐν τοῖς εἰς ΩΝ ἀρσενικοῖς ὀνόμασιν, ὅτι φυλάττουσι τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ, τὰ δὲ θηλυκὰ οὐ φυλάττουσιν· ἔστιν ὁ χθὼν τοῦ χθονὸς, ἔστι καὶ ἡ χθὼν τῆς χθονὸς, καὶ κλίνεται μὲν διὰ τοῦ Ο, ἐπειδὴ καὶ θηλυκόν ἐστι· καὶ πάλιν ἐν τοῖς εἰς ΗΝ ἀρσενικοῖς ὀνόμασι φυλάττεται τὸ
67 b Η ἐπὶ τῆς γενικῆς, ἐν δὲ τοῖς θηλυκοῖς τρέπεται εἰς Ε, φρὴν φρενός.

Τὰ δὲ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν εἰς ΗΡ λήγοντα, εἰ μὲν ἔχουσι τὸ Τ, φυλάττουσι τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον λουτὴρ λουτῆρος, καμπτὴρ καμπτῆρος, ὀλετὴρ ὀλετῆρος, ξυστὴρ ξυστῆρος, σωτὴρ σωτῆρος, γενετὴρ γενετῆρος, ἐλατὴρ ἐλατῆρος, (ἔστι δὲ εἶδος πλακοῦντος· σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἡνίοχον, παρὰ τὸ ἐλαύνειν.) Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ πατὴρ πατέρος, ἀστὴρ ἀστέρος, ταῦτα γὰρ ἔχοντα τὸ Τ τρέπουσι τὸ Η εἰς Ε ἐν τῇ γενικῇ. Εἰ δὲ μὴ ἔχουσι τὸ Τ, τρέπουσι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον αἰθὴρ αἰθέρος, δαὴρ δαέρος, (ὁ ἀνδράδελφος,) ἀνὴρ ἀνέρος, χωρὶς τοῦ σπινθὴρ σπινθῆρος, καὶ Ἐλευθὴρ Ἐλευθῆρος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον·) ταῦτα γὰρ μὴ ἔχοντα τὸ Τ ἐφύλαξαν τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ.

Τῶν εἰς ΗΡ βαρυτόνων τὰ μὲν μακρᾷ παραληγόμενα τρέπουσι τὸ Η εἰς Ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Πίηρ Πίερος, φράτηρ φράτερος, (φράτερες δέ εἰσιν οἱ συγγενεῖς). Τὰ δὲ βραχείᾳ παραληγόμενα φυλάττουσι τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ἐρίηρ ἐρίηρος, (ὁ εὐάρμοστος) Ἴβηρ Ἴβηρος· πάνθηρ πάνθηρος τὴν τοῦ ἁπλοῦ κλίσιν ἐφύλαξε, λέγω δὴ τοῦ θὴρ θηρὸς, ἐπειδὴ τοῦτο ὡς μακρᾷ παραληγόμενον ὤφειλε τρέψαι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ.

Τὰ εἰς ΗΡ (ΤΡ) πάντα ἀπὸ πεπονθότων εἰσίν· ἔστι γὰρ τὸ μάρτυρα (μάρτυρ) ἀπὸ τῆς μάρτυρος εὐθείας γινόμενον κατὰ συγκοπὴν, ταύτης δὲ τῆς μάρτυρος εὐθείας μάρτυροι εἰσὶν ἡ εὐθεία τῶν πληθυντικῶν, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [Il. β΄. 312.]

μάρτυροι οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΕΙΡ λήγοντα μονοσύλλαβα τρία μόνα εἰσὶν, ἓν μὲν θηλυκὸν, τὸ χεὶρ, δύο δὲ ἀρσενικὰ, τὸ Εἲρ καὶ τὸ φθείρ· (ἔστι δὲ τὸ Εἲρ ὄνομα ποταμοῦ·) τὸ γὰρ Φθὶρ τὸ κύριον ὄνομα, λέγω δὴ τὸ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος, διὰ τοῦ Ι γράφεται. Πρόσκειται "μονοσύλλαβα," ἐπειδὴ εἰσὶν ἄλλα εἰς ΕΙΡ, ἀλλ' ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν εἰσὶν ἐκεῖνα, οἷον ἀντίχειρ, Βέχειρ. (ἔστι δὲ ἔθνος.) Σάπφειρ, (ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ὁμοίως ἔθνος.) Ταῦτα δὲ πάντα τὰ εἰς ΕΙΡ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον χειρὸς φθειρὸς εἰρὸς, ἀντίχειρος Βέχειρος Σάπειρος, (ὄνομα κύριον.)

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ χεὶρ κατὰ τὰς ἄλλας πτώσεις καὶ χωρὶς τοῦ Ι λέγεται καὶ μετὰ τοῦ Ι, οἷον χειρὸς καὶ χερὸς, χειρὶ καὶ χερὶ, χεῖρα καὶ χέρα, χεῖρες καὶ χέρες, ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν χωρὶς τοῦ Ι χερσὶ μόνως λέγεται, καὶ οὐδέποτε διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου. Γέγονε δὲ τὸ χεὶρ παρὰ τὸ ἔχειν ἐχεὶρ, καὶ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ Ε χεὶρ, ἐν ᾗ κρατεῖ τις·
68 a τὸ δὲ φθεὶρ γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ φθερῶ μέλλοντος γίνεται θὴς κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Ω, (σημαίνει δὲ τὸν μίσθιον,) καὶ ἀπὸ τοῦ τρώσω τρὼς, καὶ ἀπὸ τοῦ δώσω δὼς, (σημαίνει δὲ τὴν δόσιν, οἷον [Hesiod. Opp. 354.]

δὼς ἀγαθὴ, ἅρπαξ δὲ κακὴ θανάτοιο δότειρα,)

τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ φθερῶ μέλλοντος γίνεται φθεὶρ (sic) κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ω καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι φθείρ.

Τὰ εἰς ωρ λήγοντα, εἰ μὲν ὀξύνονται, τὸ ω φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον φὼρ φωρὸς, (ὁ κλέπτης,) ἰχὼρ ἰχῶρος. (τὸ σεσηπὸς αἷμα·) τὰ δὲ βαρύτονα, εἰ μὲν ἔχουσι τὸ λ, φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον κέλωρ κέλωρος, (σημαίνει δὲ τὸν υἱὸν παρὰ τὸ κελεύεσθαι,) πέλωρ πέλωρος, (ὁ μέγας, ἐξ οὗ καὶ τὸ πελώριος, ὁ μέγας ὁμοίως·) εἰ δὲ μὴ ἔχωσι τὸ λ, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Νέστωρ Νέστορος, Ἕκτωρ Ἕκτορος, οἰκήτωρ οἰκήτορος, παντοκράτωρ παντοκράτορος, καὶ τὰ ὅμοια. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν φυλάξωσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ μήστωρ, τοῦτο γὰρ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἐπὶ μὲν τοῦ κυρίου τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον [Il. ω΄. 257.]

Μήστορά τ' ἀντίθεον.

ἐπὶ δὲ τοῦ ἐπιθέτου ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ φυλάσσει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, "μήστωρας αὐτῆς," "μήστωρε φόβοιο," ἀντὶ τοῦ ἐμπείρους καὶ ἐπιστήμονας. Τοιαῦτα δὲ εὑρίσκομεν καὶ ἄλλα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις φυλάττοντα τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ἠλέκτωρ ἠλέκτωρος, ταλάωρ ταλάωρος· ἠλέκτωρ μὲν γὰρ λέγεται ὁ ἥλιος, ταλάωρ δὲ τόξον, προπάτωρ προπάτωρος, ταῦτα δὲ ποιητικά εἰσι, ἐπεὶ ἡμᾶς διὰ τοῦ ο δεῖ γράφειν αὐτά.

Τὰ εἰς ψ λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἢ διὰ τοῦ β ἢ διὰ τοῦ π ἢ διὰ τοῦ φ κλίνονται, οἷον Ἄραψ Ἄραβος, Χάλιψ Χάλιβος, λαίλαψ λαίλαπος, (ἡ συστροφὴ τῶν κυμάτων,) Κίνυψ Κίνυφος, (ἔστι δὲ ποταμὸς Λιβύης.) Δυνάμεθα δὲ πάντα τὰ εἰς ψ λήγοντα κανόνι τούτῳ ὑποβαλεῖν, ᾧ τινι καθυποβάλλει αὐτὰ ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης ὁ Χάραξ· καθόλου τὰ εἰς ψ λήγοντα διὰ τοῦ π κλίνονται, εἴτε μονοσύλλαβα, εἴτε ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, εἴτε ἁπλᾶ, εἴτε σύνθετα ὦσι, πλὴν τῶν εἰρημένων ἐν μονοσυλλάβοις τεσσάρων, λέγω

δὴ τοῦ φλὲψ φλεβὸς, φὰψ φαβὸς, Νὶψ Νιβὸς, (ὄνομα κρήνης,) καὶ λὶψ λιβὸς, (ὁ ἄνεμος,) καὶ δ' ὑπὲρ συλλαβὴν, οἷον Ἄραψ Ἄραβος, Χάλιψ Χάλιβος, (ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ [68 b] ἔθνος.) Θάρυψ Θάρυβος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.) χέρνιψ χέρνιβος, ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ β κλίνονται. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τριῶν διὰ τοῦ φ κλινομένων, λέγω δὴ τὸ Κίνυψ Κίνυφος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) καὶ τοῦ κατῆλιψ κατήλιφος, (σημαίνει δὲ τὴν μέσην στέγην ἀπὸ πηλοῦ (βηλοῦ?) ἤ τινος τοιούτου, ἐφ' ὧν τὰ καταστρώματα τίθενται, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς τρόπεως τοῦ ἱστοῦ, ᾧ προσδέδεται ὁ ἱστὸς,) καὶ τοῦ Σκίραψ Σκίραφος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον παρὰ τοῖς κωμικοῖς εὑρισκόμενον.) Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τῶν συνθέτων τῶν ἀπὸ τῶν εἰς βω ῥημάτων, ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ β κλίνονται, οἷον πεδότριψ πεδότριβος (τῶν κατατετριμμένων εἰς πέδας, τουτέστιν εἰς δεσμούς· πέδαι γὰρ οἱ δεσμοί·) οἰκότριψ οἰκότριβος, (σημαίνει δὲ τὸν οἰκογενῆ,) χοιρόθριψ χοιρόθριβος. Δυνάμεθα πάντα τὰ εἰς ψ λήγοντα κανόνι τοιούτῳ ὑποβαλεῖν, ᾧ τινι καθυποβάλλει αὐτὰ ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης ὁ Χάραξ· καθόλου τὰ εἰς ψ λήγοντα, εἴτε μονοσύλλαβα εἴτε ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, εἴτε ἁπλᾶ εἴτε σύνθετα, διὰ τοῦ π κλίνονται, οἷον ὢψ ὠπὸς, (σημαίνει δὲ τὸ κύριον ὄνομα,) θὴψ (θὼψ) θηπὸς, (σημαίνει δὲ τὸν κόλακα,) σκνὶψ σκνιπὸς, κύκλωψ κύκλωπος, ἑλίκωψ ἑλίκωπος, (ὁ εὐόφθαλμος,) πλὴν τῶν εἰρημένων ἐν μονοσυλλάβοις δ', λέγω δὴ τοῦ φλὲψ, φὰψ, νὶψ, λίψ. Ἐν δὲ τοῖς ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἁπλῶν μὲν ε', Ἄραψ, Χάλυψ, Κίνυψ, Θάρυψ, Σκίραψ· συνθέτων δὲ δύο, τοῦ κατάλυψ καὶ χέρνιψ, καὶ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς βω ῥημάτων, οἷον παιδότριψ καὶ τὰ ὅμοια.

Σχόλαια σὺν θεῷ εἰς τοὺς ὀνοματικοὺς κανόνας ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου τοῦ Χοιροβοσκοῦ. Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων. Κανὼν πρῶτος, ἑνικὰ, ὁ Αἴας τοῦ Αἴαντος.

Διαλαμβάνει ὁ τεχνικὸς περὶ τῆς κλίσεως τῶν εἰς ας δισυλλάβων, τουτέστι τοῦ Αἴας καὶ τῶν ὁμοίων, λέγων

οὕτως· "Τὰ εἰς ΑΣ καθαρὸν ὀνόματα δισύλλαβα βαρύτονα διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, οἷον Θόας Θόαντος, Ὕας Ὕαντος, Αἴας Αἴαντος." Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν περὶ τῶν εἰς ΑΣ πρῶτον διαλαμβάνει ὁ τεχνικός· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο περὶ τῶν εἰς ΑΣ πρῶτον διαλαμβάνει, ἐπειδὴ τὸ Α προτέτακται τῶν ἄλλων στοιχείων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ἔλθωμεν οὖν καὶ σαφηνίσωμεν τὸν κανόνα. Εἰς ΑΣ εἶπε διὰ τὰ ἔχοντα ἄλλο φωνῆεν, οἷον διὰ τὸ γόης, τοῦτο
59 a γὰρ καὶ καθαρόν ἐστι καὶ δισύλλαβον καὶ βαρύτονον, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται, γόητος γάρ, καὶ ὅμως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΤΟΣ, οἷον γόης γόητος, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰς ΑΣ, ἀλλ' εἰς ΗΣ. "Καθαρὸν" δὲ πρόσκειται, διὰ τὰ ἔχοντα ἄφωνον πρὸ τοῦ Α, οἷον διὰ τὸ Γέτας Γέτα καὶ Δέρας Δέρα. Ταῦτα γὰρ σύμφωνον ἔχοντα πρὸ τοῦ Α οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΝΤ, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως, οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος. Οὐδὲ γὰρ πάντα τὰ ἔχοντα σύμφωνα πρὸ τοῦ Α ἰσοσυλλάβως κλίνονται. Ἰδοὺ γὰρ τὸ Κάλχας καὶ γίγας, σύμφωνον ἔχοντα πρὸ τοῦ Α, περιττοσυλλάβως κλίνονται, ἤγουν διὰ τοῦ ΝΤ, οἷον Κάλχαντος καὶ γίγαντος. Σκόπει δὲ ὅτι καθαρὸν εἶπε, καὶ οὐ καθαρά. Τοῦτο γὰρ βούλεται σημαίνειν τὰ εἰς ΑΣ καθαρὸν, ἤγουν τὰ μὴ ἔχοντα πρὸ τοῦ Α σύμφωνον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

"Ὀνόματα" δὲ πρόσκειται, οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου τινὸς, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄν· ὥσπερ "μώνυχας ἵππους" λέγομεν τοὺς μονώνυχας, οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν, ὡς ἄλλων ἵππων μὴ ὄντων μονωνύχων, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄν. Καὶ πάλιν "γάλα λευκὸν" λέγομεν οὐχ ὡς ἄλλου γάλακτος μὴ ὄντος λευκοῦ, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄν. Τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι "ὀνόματα" πρόσκειται, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ εἴας ῥήματος, τοῦ σημαίνοντος συνεχώρεις· τοῦτο γὰρ εἰς ΑΣ ἐστὶ καθαρὸν, καὶ δισύλλαβον, καὶ βαρύτονον, καὶ ὅμως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὄνομα ἀλλὰ ῥῆμα, οὗτοι δὲ οὐκ ἀκριβῶς λέγουσι. Πρῶτον μὲν περὶ τῶν εἰς ΑΣ εὐθειῶν ἐστὶν ὁ λόγος τῷ τεχνικῷ, τοῦτο γὰρ ἄπτωτόν ἐστι· τὰ γὰρ ῥήματα

πτώσεις οὐκ ἐπιδέχονται· δεύτερον δὲ, οὔτε ἐστι τοῦτο φύσει εἰς ΑΣ, οὔτε δὲ φύσει δισύλλαβον, ἀπὸ γὰρ τοὺς εἰς ΑΣ (τοῦ εἴαες) ἐγένετο εἴας κατὰ κρᾶσιν τοῦ Α καὶ Ε εἰς Α μακρὸν, εἴαες γὰρ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε εἰς Α μακρὸν εἴας. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι "ὀνόματα" πρόσκειται πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς χεύας μετοχῆς· οὐδ' οὗτοι λέγουσι καλῶς. Πρῶτον μὲν, τοῦτο οὐκ ἔστι φύσει καθαρὸν, χεύσας γὰρ ἦν ὥσπερ πλεύσας, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Σ γέγονε χεύας· δεύτερον δὲ, ὅτι καὶ αὐτὸ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται ὁμοίως τοῖς προειρημένοις ὀνόμασι διὰ τοῦ ΝΤ κλινομένοις, οἷον χεύας χεύαντος, διατὶ εἶχε προσθεῖναι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τούτου, ὅτι καὶ αὐτὸ ὁμοίως τοῖς προκειμένοις ὀνόμασι διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται· τὰ γὰρ ἀντιδιαστελλόμενα οὐχ ὅμοια· ὥστε οὖν, ὡς εἴρηται, "ὀνόματα" πρόσκειται οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου τινὸς, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄν. "Δισύλλαβα" δὲ πρόσκειται διὰ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, οἷον διὰ τὸ κοχλίας κοχλίου, Αἰνείας Αἰνείου· ταῦτα γὰρ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ δισύλλαβα, ἀλλ' ὑπὲρ δύο συλλαβάς. Βαρύτονα δὲ λέγεται
69 b πάντα τὰ παροξύτονα καὶ προπαροξύτονα καὶ προπερισπώμενα, διὰ τὸ ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ βαρεῖαν, οἷον φίλὸς, ἄνθρωπὸς, δῆμὸς· ἔχομεν γὰρ ἀνωτέρω ὅτι οἱ κύριοι τόνοι τῆς λέξεως δύο εἰσὶν ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ περισπωμένη, καὶ ὅτι πᾶσα λέξις ἢ μίαν ὀξεῖαν δέχεται ἢ μίαν περισπωμένην, (ἡ γὰρ βαρεῖα συλλαβικὸς τόνος ἐστι.) καὶ ὅτι πᾶσα συλλαβὴ, χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως, βαρεῖαν δέχεται. Εἰκότως οὖν τὸ Αἴας, ἔχον εἰς τὸ ΑΙ τὴν ὀξεῖαν, καλεῖται παροξύτονον. Ἔχον δὲ εἰς τὸ ΑΣ τὴν βαρεῖαν, τουτέστιν εἰς τὸ τέλος, καλεῖται βαρύτονον· ὁ δὲ λόγος περὶ τῶν ὁμοίων. "Βαρύτονα" δὲ πρόσκειται, οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ τριὰς καὶ Ἰὰς, ὥς τινες λέγουσι, περὶ γὰρ τῶν εἰς ΑΣ ἀρσενικῶν ἐστὶν ὁ λόγος τῷ τεχνικῷ, ταῦτα δὲ θηλυκά εἰσι. Καὶ πάλιν περὶ τῶν εἰς ΑΣ τῶν ἐχόντων τὸ Α ἐκτεταμένον βούλεται διαλαμβάνειν, ταῦτα δὲ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α. Ἐπειδὴ ἐάν τις λέγῃ ὅτι "βαρύτονα" πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι πρὸς ἀντιδιαστολὴν

τούτων, τὸ γὰρ Ἰὰς καὶ τριὰς συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α, λέγομεν ὅτι ἰδοὺ τὸ κρέας καὶ εἰς ΑΣ ἐστι καθαρὸν καὶ δισύλλαβον καὶ βαρύτονον, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται, κρέατος γὰρ, καὶ ὅμως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀρσενικὸν ἀλλ' οὐδέτερον, καὶ δηλονότι οὐκ ἀντίκειται τῷ κανόνι· ὁ γὰρ κανὼν περὶ τῶν εἰς ΑΣ ἀρσενικῶν, ὡς εἴρηται, διαλαμβάνει, καὶ περὶ τῶν ἐχόντων τὸ Α ἐκτεταμένον, τὸ δὲ Ἰὰς καὶ τριὰς καὶ τὸ κρέας, οὔτε ἀρσενικὰ ἔχουσιν, οὔτε ἔχουσι τὸ Α ἐκτεταμένον, ἀλλὰ συνεσταλμένον. Δεῖ γινώσκειν ὅτι νῦν μοναστήριον ἐστὶν παρὰ τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι, καὶ λέγεται τοῦ Παία ὡς ἀπὸ τοῦ Παίας· καὶ ἰδοὺ τοῦτο πάντα ἔχει τοῦ κανόνος καὶ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ, ἀλλ' οὐκ ἐστιν ἐν τῇ χρήσει τῶν Ἑλλήνων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Εἰσὶ δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· Θόας Θόαντος, Δρύας Δρύαντος, Ὕας Ὕαντος· (Ὕαντες δὲ λέγονται οἱ κατοικοῦντες τὴν Βοιωτίαν.) Σεσημείωται τὸ Λάας. Τοῦτο γὰρ ὅτε μέν ἐστι κύριον, ἀντίκειται τῷ κανόνι· εἰς ΑΣ γάρ ἐστιν ὄνομα δισύλλαβον καθαρὸν βαρύτονον, μακρὸν ἔχον τὸ Α, καὶ ὅμως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως· κατ' ἀποβολὴν γὰρ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Λάας τοῦ Λάα, "Λάα περὶ λίθων γλυφῆς·" οὗτος γὰρ λιθογλύφος ἦν· ὅτε δὲ προσηγορικὸν καὶ σημαίνει τὸν λίθον, οὐκ ἀντίκειται τῷ κανόνι· συνεσταλμένον γὰρ ἔχει τὸ Α, οἷον

λᾶας ἀναιδής,

καὶ λοιπὸν ὡς συστέλλον τὸ Α οὐκ ἠκολούθησε τῷ κανόνι τούτῳ. Ὁ γὰρ κανὼν περὶ τῶν ἐχόντων τὸ Α ἐκτεταμένον διαλαμβάνει. Κλίνεται δὲ τοῦτο τὸ λάας διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, οἷον λάας λάαος καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΑΑ εἰς ἓν Α δηλονότι μακρὸν, τοῦ λᾶος, οἷον

λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς.

Ἄξιον δέ ἐστιν ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ Λάας τὸ κύριον, πάντα ἔχον τὰ τοῦ κανόνος, οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ ἀλλ' ἰσοσυλλάβως, οἷον ὁ Λάας τοῦ Λάα· καὶ λέγουσιν τινὲς ὅτι ἀπὸ τοῦ λᾶς τοῦ μονοσυλλάβου γέγονε κατὰ πλεονασμὸν τοῦ Α λάας, καὶ λοιπὸν τὴν αὐτὴν ἐφύλαξε κλίσιν, φημὶ δὴ

τὴν ἰσοσύλλαβον· οὗτοι δὲ οὐκ ἀκριβῶς λέγουσι, τοὐναντίον γὰρ τὸ λᾶς τὸ μονοσύλλαβον ἀπὸ τοῦ λάας τοῦ δισυλλάβου γέγονεν, κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΑΑ εἰς ἓν Α μακρὸν, ὡς ἐν τοῖς προλεγομένοις μεμαθήκαμεν. Κρεῖττον οὖν ἐστὶν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· ἡ γενικὴ Λάαος τρισυλλάβως, αὕτη ἡ τρισύλλαβος γενικὴ μετάγεται εἰς εὐθεῖαν, καὶ γίνεται ὁ Λάαος, ὥσπερ ὁ Καππάδοξ τοῦ Καππάδοκος καὶ ὁ Καππάδοκος, διάκων καὶ ὁ διάκονος, ὁ Τρὼς τοῦ Τρωὸς καὶ ὁ Τρῶος, ὁ δμὼς τοῦ δμωὸς καὶ ὁ δμῶος, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ, [Opp. 468.]

δμῶος ἔχων μάκελλαν (sic), [ην written above -αν]

(ἀντὶ τοῦ δοῦλος,) καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν Δωρικὴν τοῦ Α καὶ Ο εἰς Α μακρὸν γίνεται Λάας, ὥσπερ Περέλαος Περέλας, καὶ Μενέλαος Μενέλας, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀνδρομάχῃ [486.]

τοῦ στρατηλάτα
Μενέλα.

Καὶ ἐπεὶ κανών ἐστιν ὁ λέγων, τὰ συνημμένα (συνηρημένα) τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι τὴν κλίσιν, οἷον Ἑρμέας Ἑρμέου, Ἑρμῆς Ἑρμοῦ, χρύσεος χρυσέου, χρυσοῦς χρυσοῦ, τιμήεις τιμήεντος, τιμῆς τιμῆντος, Σιμόεις Σιμόεντος, Σιμοῦς Σιμοῦντος, τούτου χάριν τὸ Λάας τὸ κύριον ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον ὁ Λάας τοῦ Λάα, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐντελὲς αὐτὸ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον ὁ Λάαος τοῦ Λαάου. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα οὖν τὸ ἐντελὲς αὐτοῦ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Λάαος τοῦ Λαάου, διατί μὴ καὶ αὐτὸ τὸ συνηρημένον εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' εἰς Α, οἷον ὁ Λάας τοῦ Λάα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν, εἰ καὶ τὰ συνηρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, ἀλλ' οὐ πάντως τὴν αὐτὴν φυλάττουσι κατάληξιν, οἷον ὁ ζωὸς τοῦ ζωοῦ, καὶ ὁ ζὼς τοῦ ζῶ, καὶ πάλιν ὁ σῶος τοῦ σώου καὶ ὁ σῶς τοῦ σῶ· ἰδοὺ ταῦτα τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐφύλαξαν, φημὶ δὴ τὴν ἰσοσύλλαβον, ὥσπερ γὰρ τὰ ἐντελῆ αὐτῶν ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οὕτω καὶ τὰ συνημμένα, (συνηρημένα) οὐ τὴν αὐτὴν δὲ κατάληξιν ἐφύλαξαν·

70 b τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ ὁ Λάαος τοῦ Λαάου καὶ ὁ Λάας τοῦ Λάα, εἰ καὶ μὴ τὴν αὐτὴν κατάληξιν ἐφύλαξεν, ἀλλ᾽ οὖν τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐφύλαξεν, φημὶ δὴ τὴν ἰσοσύλλαβον. Δεύτερον δὲ, Δωρικόν ἐστι τὸ λάας, ὡς ἐμάθομεν· Δωρικὴν γὰρ, ὡς εἴρηται, κρᾶσιν πέπονθεν, Δωρικὸν δὲ ὂν, πῶς ἠδύνατο εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχειν τὴν γενικήν; οἱ γὰρ Δωριεῖς καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον τὴν γενικὴν εἰς ΑΣ ποιοῦσιν αὐτὴν, οἷον ὁ κοχλίας τοῦ κοχλίου, καὶ τοῦ κοχλία Δωρικῶς, ὁ Παπίας τοῦ Παπίου, καὶ τοῦ Παπία Δωρικῶς, ὁ Αἰνείας τοῦ Αἰνείου, καὶ τοῦ Αἰνεία Δωρικῶς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι καθόλου τὰ εἰς ΑΣ βαρύτονα ἀρσενικὰ μακρὸν ἔχουσι τὸ Α, οἷον Θόας, Δρύας, Αἴας, Κάλχας, γίγας, κοχλίας, Αἰνείας, Ἑρμείας, Παπίας. Πρόσκειται "βαρύτονα," διὰ τὸ Ἀρκὰς καὶ φυγάς· ταῦτα γὰρ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α, ἀλλ᾽ οὐκ εἰσὶ βαρύτονα, ἀλλ᾽ ὀξύτονα. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὸ κρέας. Τοῦτο γὰρ βαρύτονον ὂν, συνεσταλμένον ἔχει τὸ Α, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν ἀρσενικὸν ἀλλ᾽ οὐδέτερον. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ λάας τοῦ προσηγορικοῦ, ὅπερ σημαίνει τὸν λίθον, καὶ τοῦ μέγα τοῦ ἐπιθέτου· ταῦτα γὰρ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α. Τὰ γὰρ κύρια, φημὶ δὴ τὸ Λάας τὸ κύριον καὶ τὸ Μέγας τὸ κύριον, καὶ ἐκτεταμένον ἔχουσι τὸ Α, καὶ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Λάας τοῦ Λάα καὶ ὁ Μέγας τοῦ Μέγα, τὸ δὲ λάας τὸ προσηγορικὸν καὶ τὸ μέγας ἐπίθετον καὶ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α καὶ διὰ καθαροῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον ὁ λάας τοῦ λάαος, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΑΑ εἰς ἓν μακρὸν τοῦ λᾶος,

λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς.

Καὶ πάλιν ὁ μέγας τοῦ μέγαος, ἡ γὰρ μεγάλου γενικὴ ἑτερόκλιτος ἐστὶν, ὡς ἀπὸ τῆς μεγάλος εὐθείας, ἑξῆς καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ μεγάλοι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ λάας τὸ προσηγορικὸν καὶ τὸ μέγας τὸ ἐπίθετον συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α. Καὶ περὶ μὲν τοῦ λάας τοῦ προσηγορικοῦ

ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· Τὰ εἰς ΑΣ *καθαρὸν ὀνόματα δισύλλαβα ἀρσενικὰ οὐδέποτε εἰσὶ προσηγορικὰ, ἀλλ' ἢ κύρια, ὡς τὸ Δρύας, Θόας, Αἴας, ἢ ἐθνικὰ, ὡς τὸ Ὕας Ὕαντος· (Ὕαντες δὲ λέγονται οἱ κατοικοῦντες τὴν Βοιωτίαν,) ἢ ἐπίθετον, ὡς τὸ Εὔας Εὔαντος. (τὸ δὲ Εὔας ἐπίθετον ἐστὶ τοῦ Διονύσου.) Ἐπεὶ οὖν τὸ λάας προσηγορικὸν ἐστὶ, τὸν γὰρ λίθον σημαίνει, εἰκότως ὡς διήλλαξε περὶ τὸ σημαινόμενον, διήλλαξε καὶ περὶ τὸν χρόνον. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "καθαρὸν" διὰ τὸ γίγας· τοῦτο γὰρ προσηγορικόν*
71 a *ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἔστι καθαρόν. Πρόσκειται "δισύλλαβα," διὰ τὸ κοχλίας, καὶ τοῦτο γὰρ προσηγορικόν ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἔστι δισύλλαβον. Πρόσκειται "ἀρσενικὸν" διὰ τὸ κρέας, καὶ τοῦτο γὰρ προσηγορικόν ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀρσενικὸν ἀλλ' οὐδέτερον. Περὶ τοῦ μέγας τοῦ ἐπιθέτου ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· δεῖ γινώσκειν, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ μέγας τὸ ἐπίθετον συνεσταλμένον ἔχει τὸ* Α, *ἐπειδὴ ἀποβολῇ τοῦ* Σ *ποιεῖ τὸ οὐδέτερον, οἷον τὸ μέγα, καὶ καθόλου δὲ τὰ εἰς* Σ *λήγοντα, μετὰ διχρόνου ἀποβολῇ τοῦ* Σ *τὸ οὐδέτερον ποιοῦντα, συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ δίχρονον, οἷον ὁ ὀξὺς τὸ ὀξὺ, ὁ ταχὺς τὸ ταχὺ, ὁ βραδὺς τὸ βραδὺ, ὁ φυγόπολις τὸ φυγόπολι, ὁ λιπόπατρις τὸ λιπόπατρι, ὁ ἄχαρις τὸ ἄχαρι, ὁ τίς τὸ τί· οὕτως οὖν καὶ ὁ μέγας τὸ μέγα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον τὸ λᾶας τὸ προσηγορικὸν καὶ τὸ μέγας τὸ ἐπίθετον σημειούμεθα ἔχειν τὸ Α *συνεσταλμένον, ἀλλὰ καὶ τὸ Αἴας, τὸ παρ' Ἀλκμᾶνι ἔχομεν σεσημειωμένον ὡς συστέλλον τὸ* Α, *ἐκεῖνος γὰρ συνέστειλεν αὐτὸ εἰπὼν,*

> *δουρὶ δὲ ξυστῷ μέμηνεν Αἴας αἱματά τε μέμνων.*

ἔστι δὲ τροχαϊκὸν τὸ μέτρον, καὶ μετρεῖται οὕτως· δουρὶ | δὲ ξυσ|τῷ μέ|μηνεν | αἴας | αἵμα | τάτε | μέμνων. ἐν τῇ πέμπτῃ γὰρ χώρᾳ κεῖται, ἐν ᾗ οὐ τίθεται σπονδεῖος ἐν τροχαϊκῷ μέτρῳ. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλα τινὰ Δωρικὰ συστέλλοντα τὸ Α· *παρ' Ἡσιόδῳ* [Theog. 521.]

> *δῆσας ἀλυκτοπέδῃσιν Προμηθέα*

καὶ παρὰ τῷ ἀριάνῳ (Ῥιάνῳ?) λίθος μέγας.

Ταῦτα μὲν ἔχομεν εἰπεῖν ἐν τῇ παρούσῃ πράξει. Χρὴ γινώσκειν ὅτι τὸ Κλεύας καὶ Καίας, ἰσοσυλλάβως κλινόμενα, οὐκ ἀντίκεινται τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ. Λέγομεν γὰρ ὅτι οὐκ εἰσὶ φύσει εἰς ΑΣ· εἰς ΗΣ γὰρ ἦσαν, Κλεύης γὰρ καὶ Καίης εἰσὶ, καὶ κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ Η εἰς Α μακρὸν ἐγένετο τὸ Κλεύας καὶ Καίας, καὶ ἐφύλαξε τὴν ἰσοσύλλαβον κλίσιν. Ὅτι γὰρ ταῦτα ἰσοσυλλάβως κλίνονται δηλοῦσι τὰ πατρωνυμικὰ αὐτῶν, τὸ Κλευάδης καὶ Καιάδης ὄντα, ὥσπερ Αἰνειάδης. Εἰ γὰρ ἐκλίνοντο διὰ τοῦ ΝΤ, ἤμελλον εἶναι τὰ πατρωνυμικὰ αὐτῶν Κλευαντείδης καὶ Καιαντείδης, ὥσπερ Θοαντείδης. Ἔτι δεῖ παραφυλάξασθαι τινὰ παρὰ τοῖς ποιηταῖς πάντα ἔχοντα τοῦ κανόνος, καὶ ἰσοσυλλάβως κλιθέντα, οἷον ὁ Βίας τοῦ Βία, ὁ Δρύας τοῦ Δρύα, ὁ Θόας τοῦ Θόα, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ,

ἡ δὲ Θόαν τέκεν υἱόν.

Ὁ Αἴας τοῦ Αἴα, ὡς παρὰ Ἀλκαίῳ,

Αἴαν τὸν ἄριστον,

ταῦτα πάντα κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου ἰσοσυλλάβως ἐκλίθη, ὅθεν μέμφομαι τοὺς πεζολόγους
71 b ὅσοι τὰ τοιαῦτα ἰσοσυλλάβως ἔκλιναν. Διὰ τοῦτο γὰρ ἁμαρτάνουσιν οἱ πεζολόγοι· ἐκεῖνοι γὰρ μὴ δουλεύοντες μέτρῳ οὐκ εἶχον ἀνάγκην ἰσοσυλλάβως κλῖναι αὐτά. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν τὴν Θόαν καὶ τὴν Αἴαν αἰτιατικὴν μὴ λέγομεν ἀπὸ τῶν Θόαντα καὶ Αἴαντα αἰτιατικῶν γεγενῆσθαι κατὰ ἀποκοπὴν τῆς ΤΑ συλλαβῆς, καὶ μὴ ἀπὸ ἰσοσυλλάβου κλίσεως; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐδέποτε γενικὴ διὰ τοῦ ΝΤ κλινομένη πάσχει ἀποκοπὴν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον Ξενοφῶν Ξενοφῶντος Ξενοφῶντα, Κτησιφῶν Κτησιφῶντος Κτησιφῶντα· ἀμέλει τὸ Ποσειδῶν Ποσειδῶνος, μὴ κλινόμενον διὰ τοῦ ΝΤ, πάσχει ἀποκοπὴν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον τὸν Ποσειδῶνα τὸν Ποσειδῶ, [Aristoph. Nub. 83.]

νὴ τὸν Ποσειδῶ τοῦτον ἵππιον,

ὥστε οὖν ἀπὸ ἰσοσυλλάβου κλίσεως ταῦτα.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, δέον προσθεῖναι τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ καὶ εἰπεῖν οὕτως· τὰ εἰς ΑΣ καθαρὸν ὀνόματα, δισύλλαβα, βαρύτονα, μὴ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου, μὴ κατὰ ποιητικὴν ὄντα ἄδειαν, διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται· οὕτως γὰρ λεγόντων ἡμῶν οὐδὲν εὑρίσκεται ἀντικείμενον τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ· διὰ μὲν γὰρ τοῦ εἰπεῖν "μὴ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου," διαστέλλομεν τὸ Κλεύας καὶ τὸ Καίας καὶ τὸ Λάας τό κύριον· (τὸ μὲν γὰρ Κλεύας καὶ Καίας, ὡς εἴρηται, Δωρικὴν τροπὴν πεπόνθασι, τὸ δὲ Λάας τὸ κύριον Δωρικὴν κρᾶσιν·) διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν "μὴ κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν ὄντα," ἀντιδιαστέλλομεν ὅσα οἱ ποιηταὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου ἰσοσυλλάβως ἔκλιναν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι εἰπὼν ὁ τεχνικὸς, "διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται," ἐδήλωσεν ὅτι καὶ διὰ τοῦ ΟΣ ἐκφέρονται, ὥσπερ γὰρ λαμβάνει ὁμολογούμενα τελικὰ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν πέντε εἶναι στοιχεῖα, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ, οἷον Δίων, Φοῖνιξ, Νέστωρ, Πάρις, Πέλωψ, οὕτως λαμβάνει ὁμολογούμενα τελικὰ τῆς μὲν περιττοσυλλάβου γενικῆς τὸ ΟΣ, οἷον Λάχης Λάχητος, τῆς δὲ ἰσοσυλλάβου τὸ Υ καὶ τὸ Α, οἷον κοχλίας κοχλίου, Μηνᾶς Μηνᾶ.

Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, διατί πῶς τὸ Ὀρόντης τοῦ Ὀρόντου διὰ τοῦ ΝΤ κλινόμενον οὐκ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ΟΣ κατὰ τὴν γενικὴν, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐ κλίνεται τοῦτο διὰ τοῦ ΝΤ, ἀπὸ γὰρ τῆς εὐθείας ἔχει τὸ Ν καὶ τὸ Τ, ἐκεῖνα δὲ λέγονται κλίνεσθαι διὰ τοῦ ΝΤ, ὅσα ἀπὸ κλίσεως ἔχουσι τὸ ΝΤ, τουτέστιν ἐν τῇ γενικῇ ἔσχον, οἷον Αἴας Αἴαντος. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ Αἴας Αἴαντος λέγομεν, καὶ μὴ Αἰάντου.
72 a Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν, τὸ Υ τελικόν ἐστι κατὰ τὴν γενικὴν ἰσοσυλλάβου κλίσεως, οἷον κοχλίας κοχλίου, Αἰνείας Αἰνείου, (ἡ γὰρ μεγάλου γενικὴ ἑτερόκλιτός ἐστιν ὡς ἀπὸ τῆς μεγάλος εὐθείας, ἐξ ἧς καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ μεγάλοι.) Ἐὰν οὖν γένηται ἡ γενικὴ Αἴας Αἰάντου, μέλλει ἡ γενικὴ ἰσοσυλλάβου κλίσεως ἔχειν τελικὸν

περιττοσύλλαβος οὖσα, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Ἐν οἷς σὺν Θεῷ ἡ πρᾶξις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς λέγοντες, διὰ ποίαν Αἴας Αἴαντος λέγομεν καὶ μὴ Αἴας Αἰάντεος· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐδέποτε γενικὴ περιττοσυλλαβοῦσας ἔχει δύο συλλαβὰς τῆς ἰδίας εὐθείας, ἀλλὰ μίαν, οἷον Λάχητος, Πάριδος, βότρυος. Ἐὰν γένηται Αἴας Αἰάντεος, μέλλει ἡ γενικὴ δύο συλλαβὰς περιττεύειν τῆς ἰδίας εὐθείας, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς λέγοντες, εἰ ἄρα τὰ εἰς Σ *λήγοντα περιττοσυλλάβως κλινόμενα ἢ διὰ τοῦ* Δ *ἢ διὰ τοῦ* Θ *ἢ διὰ τοῦ* Τ *ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ* ΟΣ *κλίνονται, οἷον Πάρις Πάριδος, ὄρνις ὄρνιθος, Λάχης Λάχητος, βότρυς βότρυος, (πρόσκειται "περιττοσυλλάβως κλινόμενα," διὰ τὸ κοχλίας κοχλίου, Αἰνείας Αἰνείου, ταῦτα γὰρ εἰς* Σ *λήγοντα, οὔτε διὰ τοῦ* Δ, *οὔτε διὰ τοῦ* Θ, *οὔτε διὰ τοῦ* Τ, *οὔτε διὰ καθαροῦ τοῦ* ΟΣ *κλίνονται, ἀλλ' οὔτε κλίνονται περιττοσυλλάβως, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως,) πῶς τὸ Θόας Θόαντος καὶ Αἴας Αἴαντος καὶ τὰ τοιαῦτα διὰ τοῦ* ΝΤ *κλίνονται; καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὥσπερ τὰ εἰς* Ν *λήγοντα πεφύκασι πολλάκις πλεονάζειν τὸ* Τ *κατὰ τὴν γενικήν, ὡς ἐπὶ τοῦ Ξενοφῶν Ξενοφῶντος, Κτησιφῶν Κτησιφῶντος, Ἀγλαοφῶν Ἀγλαοφῶντος, (τὰ γὰρ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα δι' αὐτοῦ τοῦ ἀμεταβόλου θέλουσιν ἐκφέρεσθαι κατὰ τὴν γενικήν, οἷον Πλάτων Πλάτωνος, Ἕλλην Ἕλληνος.) τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ εἰς* Σ *λήγοντα πεφύκασι πλεονάζειν πολλάκις τὸ* Ν *κατὰ τὴν γενικήν, ὡς ἐπὶ τοῦ χαρίεις χαρίεντος καὶ Αἴας Αἴαντος καὶ τῶν ὁμοίων.*

Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς λέγοντες, διατί ἀπὸ τῶν εἰς ΑΣ *βαρυτόνων ἤρξατο ὁ τεχνικὸς πρῶτον, καὶ μὴ ἀπὸ τῶν εἰς* ΑΣ *ὀξυτόνων, ἢ ἀπὸ τῶν εἰς* ΑΣ *περισπωμένων; καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τῶν εἰς* ΑΣ *ὀξυτόνων διὰ τοῦτο οὐκ ἤρξατο ὁ τεχνικός, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ τὰ εἰς* ΑΣ *ὀξύτονα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν μόνως ἀρσενικά, ἀλλ' ἢ μόνως θηλυκά, ὡς ἐπὶ τοῦ ἡ τριάς, ἢ κοινὰ τῷ γένει, τουτέστιν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, ὡς ὁ φυγὰς*
72 b *καὶ ἡ φυγὰς, ὁ Ἀρκὰς καὶ ἡ Ἀρκὰς, ὑπεσταλμένου τοῦ*

ἀνδριὰς ἀνδριάντος, καὶ ἱμὰς ἱμάντος. ἅτινα καὶ παραλόγως ὀξύνονται, ὡς ἔφησεν ὁ Ἡρωδιανός. Τὸ γὰρ ἱμὰς καὶ ἀνδριὰς μόνως ἀρσενικὰ ὄντα ὀξυνόμενα οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν. ἐπειδή, ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Καθόλου, παραλόγως ὀξύνονται. Ἐπειδὴ οὖν περὶ ἀρσενικῶν αὐτῷ ἐστὶν ὁ λόγος, τούτου χάριν καὶ ἤρξατο ἀπὸ τῶν εἰς ΑΣ ὀξυτόνων. Πρόσκειται ἀνωτέρω "ὑπὲρ μίαν συλλαβήν," διὰ τὸ ὁ Ζὰς καὶ ὁ Πρᾶς, ταῦτα γὰρ ἀρσενικὰ μόνα εἰσὶν ὀξύτονα, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἀλλὰ μονοσύλλαβα· ἀπὸ δὲ τῶν εἰς ΑΣ περισπωμένων διὰ τοῦτο οὐκ ἤρξατο, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΑΣ βαρυτόνων, ἐπειδή, ὡς ἐν τοῖς προλεγομένοις μεμαθήκαμεν, καὶ τὰ περισπώμενα δυνάμει βαρύτονα εἰσίν, ὡς ἔχοντα ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τὴν βαρεῖαν. Καὶ λοιπὸν τῶν βαρυτόνων προϋπαρχόντων, εἰκότως ἀπὸ τούτων ἤρξατο.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι οἱ Αἰολεῖς τὸ τάλας τάλαις λέγουσι καὶ τὸ μέλας μέλαις καὶ τὸ Θόας Θόαις, προστιθέντες τὸ Ι, τὸ δὲ Αἴας Αἴαις οὐ λέγουσι διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῆς ΑΙ διφθόγγου· ηὑρίσκετο γὰρ ἀλλεπάλληλος ἡ ΑΙ δίφθογγος, καὶ ἐκ τούτου κακόφωνος ἐγένετο ἡ λέξις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διατί οἱ Αἰολεῖς ἐν τοῖς εἰς ΑΣ τοῖς ἔχουσι τὸ Α μακρὸν προστιθεάσι τὸ Ι, ὡς ἐν τῷ Θόας Θόαις, μέλας μέλαις, καὶ τάλας τάλαις; καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οἱ Αἰολεῖς βαρεῖαν τάσιν χαίρουσι, ἅμα δὲ καὶ τῇ βραχυτέρᾳ συλλαβῇ, καὶ γὰρ τὸ Πηλεὺς Πήλευς λέγουσι βαρυτόνως, καὶ τὸ Ἀτρεὺς Ἄτρευς, καὶ τὸ κείρω κέρω[ρ] (sic)
72 c λέγουσι βαρυτόνως, καὶ τὸ φθείρω φθέρρω. Ἡ γὰρ θέσει μακρὰ ἐλάττων ἐστὶν [ἐπὶ] τῆς φύσει μακρᾶς· ἐπειδὴ οὖν τὸ Α τὸ φύσει μακρὸν (ἐστι) μεῖζον ἐστὶ τῆς ΑΙ διφθόγγου τῆς ἐχούσης τὸ Ι ἐκφωνούμενον, καὶ γὰρ ὁ στρατιώτης ὁ δυνάμενος ἔργον ποιῆσαι δύο στρατιωτῶν ἰσχυρότερος ἐστὶν ἐκείνων. Ὅτι δὲ τὰ εἰς ΑΙΣ ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον παῖς, καλαῖς, σοφαῖς, μεγάλαις, ἀρίσταις, (χωρὶς τοῦ δαίς, ὃ σημαίνει τὴν εὐωχίαν. τοῦτο γὰρ ὀξύνεται.) τούτου χάριν οἱ

Αἰολεῖς ἐπὶ τῶν εἰς ΑΣ τῶν ἐχόντων μακρὸν τὸ Α προστιθέασι τὸ Ι, ἵνα ἐν ταυτῷ καὶ χαρακτῆρα δόξωσιν ἀποστρέφεσθαι τὴν ὀξεῖαν τάσιν καὶ βραχυτέραν τὴν συλλαβὴν ἀπεργάσωνται. Πρόσκειται ἀνωτέρω "τῆς ἐχούσης τὸ Ι ἐκφωνούμενον ΑΙ διφθόγγου," ἐπειδὴ τῆς ΕΙ διφθόγγου τῆς ἐχούσης τὸ Ι ἀνεκφώνητον οὐκ ἔστι μεῖζον τὸ Α φύσει
73 a μακρὸν, καὶ αὕτη γὰρ τὸ Α φύσει μακρὸν ἔχει· ὅθεν καὶ τὸ Ι ἀνεκφώνητον ἐστί. Τὸ Α μακρὸν ἐστὶ φύσει καὶ μεῖζον, ἐν ταύτῃ γὰρ τὸ Α φύσει μακρὸν ἔχει, οἷον τῷ κοχλίᾳ τῷ Αἰνείᾳ· ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

"Τῷ Αἴαντι." Κανονίζων τὴν δοτικὴν, ἀπὸ τῆς γενικῆς αὐτὴν κανονίζει λέγων, ὅτι "Πᾶσα γενικὴ εἰς ΟΣ λήγουσα τροπῇ τοῦ ΟΣ εἰς Ι τὴν δοτικὴν ποιεῖ ὁμότονον καὶ ὁμόχρονον, οἷον Αἴαντος Αἴαντι." Ἰδοὺ τοῦτο ἔτρεψε τὸ ΟΣ εἰς Ι, καὶ ἐποίησε τὴν δοτικὴν ὁμότονον καὶ ὁμόχρονον. Ὁμότονον μὲν, ὅτι ὃν τόνον ἔχει ἡ γενικὴ, τὸν αὐτὸν ἔχει καὶ ἡ δοτική· ὁμόχρονον δὲ, ὅτι ὥσπερ ἡ γενικὴ ἔχει τὸ ΟΣ βραχὺ, οὕτω καὶ ἡ δοτικὴ τὸ Ι συνεσταλμένον ἔχει, οἷον φωτὸς φωτὶ, ἀνδρὸς ἀνδρὶ, χηνὸς χηνὶ, μηνὸς μηνὶ, παιδὸς παιδί. Καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ὡσαύτως. Ταῦτα γὰρ καὶ τὸν τόνον ἐφύλαξαν τῆς γενικῆς καὶ τὸν χρόνον, τουτέστι συνεσταλμένον. Τῷ δὲ

Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε,

κοινὴν ἔχει τὴν ΤΙ συλλαβήν. Ἀπαρτίζει γὰρ εἰς μέρος τοῦ λόγου τὸ ἰῶτα, καὶ τούτου χάριν ἀντὶ μακρᾶς παραλαμβάνεται, ὡς ἐπὶ τοῦ

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης,

ἡ ΘΕΝ συλλαβὴ ἀπαρτίζει εἰς μέρος λόγου, καὶ ἀντὶ μακρᾶς παραλαμβάνεται. Ἀναδράμωμεν δὲ ἐπὶ τὰ λοιπὰ παραδείγματα τοῦ κανόνος. "Ταχέος ταχέϊ, ἡδέος ἡδέϊ." Ἰδοὺ ταῦτα ὁμότονα εἰσὶ καὶ ὁμόχρονα· ὅτε δὲ γένωνται κατὰ συναίρεσιν τῷ ταχεῖ καὶ τῷ ἡδεῖ, τὸ Ε καὶ τὸ Ι, εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον μετελθόντα τότε, οὔτε τόνον τῆς γενικῆς φυλάττουσιν οὔτε χρόνον, ἐπειδὴ πέπονθεν ἡ δοτική. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Λέγουσι τινὲς, ὅτι κακῶς εἶπεν ὁ τεχνικὸς "τροπῇ τοῦ ος εἰς ι τὴν δοτικὴν ποιεῖ." Ἄτοπον γάρ φασι τροπὴν ποιεῖσθαι συμφώνου εἰς φωνῆεν, ἀλλὰ μᾶλλον ὤφειλεν εἰπεῖν ἀποβολῇ τοῦ ς καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς ι. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν καὶ ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τοῦ τεχνικοῦ, ὅτι καλῶς εἶπε τροπῇ τοῦ ος εἰς ι. Ἡ γὰρ τροπὴ πολλαχῶς γίνεται. Ἔστι γὰρ τροπὴ παραγωγῆς, καὶ ἔστι τροπὴ διαλέκτου, καὶ ἔστι τροπὴ πάθους, καὶ ἔστι τροπὴ κλίσεως. Καὶ τροπὴ μὲν παραγωγῆς ἐστιν, ὡς ἐπὶ τοῦ νέμω νόμος, λέγω λόγος, ἐπιστέλλω ἐπιστολή· διαλέκτου δὲ, ὡς ἐπὶ τοῦ ὄνειρος ὄνοιρος· (τοῦτο γὰρ κατὰ Αἰολικὴν διάλεκτόν ἐστὶ, τὸ ε εἰς τὸ ο, καὶ τὸ τρέχω τράχω, καὶ τὸ Ἄρτεμις Ἄρταμις, τρέποντες τὸ ε εἰς τὸ α·) πάθους δὲ, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐλαφοβόλος ἐλαφηβόλος,
73 b στεφανοφόρος στεφανηφόρος. Ἐν τούτοις οὖν, ἤγουν ἐν τῇ τροπῇ τῇ κατὰ παραγωγὴν καὶ τῇ κατὰ διάλεκτον καὶ τῇ κατὰ πάθος, οὐ τρέπεται ὡς ἔτυχεν οὔτε σύμφωνον εἰς φωνῆεν, οὔτε φωνῆεν εἰς σύμφωνον· ἐν δὲ τῇ τροπῇ τῇ κατὰ κλίσιν, ἀδιάφορόν ἐστί. Καὶ φωνῆεν γὰρ εἰς σύμφωνον τρέπεται, καὶ σύμφωνον εἰς φωνῆεν, ὡς ἐπὶ τοῦ καλαὶ καλὰς, μοῦσαι μούσας. Τί ἄτοπον εἰ καὶ σύμφωνον εἰς φωνῆεν τρέπεται, ὡς ἐπὶ τοῦ Αἴαντος Αἴαντι, Λάχητος Λάχητι, ἐνταῦθα, ἐπειδὴ περὶ κλίσεως ἐστὶν ὁ λόγος τῷ τεχνικῷ; Καλῶς οὖν εἶπε τροπῇ τοῦ ος εἰς ἰῶτα· ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

"Τὸν Αἴαντα." Κανονίζων ὁ τεχνικὸς τὴν αἰτιατικὴν ἀπὸ τῆς δοτικῆς κανονίζει αὐτὴν λέγων, ὅτι "πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον, τροπῇ τοῦ ι εἰς α αὐτὴν ποιεῖ, οἷον Αἴαντι Αἴαντα, Λάχητι Λάχητα." Καλῶς εἶπεν εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, ἐπειδὴ ἐὰν εὑρεθῇ τὸ ι ἀνεκφώνητον, οὐ ποιεῖ τροπῇ τοῦ ι εἰς α τὴν αἰτιατικήν. Ἰδοὺ γάρ ἐστι τῷ Χρύσῃ, καὶ ἐπειδὴ τὸ ι ἀνεκφώνητον ἐστὶν, οὐ ποιεῖ τροπῇ τοῦ ι εἰς α τὴν αἰτιατικήν· τὸν Χρύσην γάρ ἐστιν ἡ αἰτιατική. Ἰστέον ὅτι τότε εὑρίσκεται τὸ ι ἀνεκφώνητον, ἡνίκα εὑρεθῇ ἢ μετὰ τοῦ α μακροῦ, ἢ μετὰ τοῦ η, ἢ μετὰ τοῦ ω, ἐν μιᾷ

συλλαβῇ, οἷον τῷ κοχλίᾳ, τῷ Χρύσῃ, τῷ καλῷ. Πρόσκειται "ἐν μιᾷ συλλαβῇ," διὰ τὸ Λάϊος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) καὶ ἠϊὼν (σημαίνει δὲ τὸν αἰγιαλὸν,) καὶ ἥρωϊ. Ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα τὸ Ι μετὰ τοῦ Α μακροῦ καὶ μετὰ τοῦ Η καὶ μετὰ τοῦ Ω οὐκ ἔστιν ἀνεκφώνητον ἀλλ' ἐκφωνούμενον, οἷον Λάχητι, λέβητι, ἠδέϊ, ταχέϊ, τῇ Σαπφόϊ, τῇ Λητόϊ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οἱ μὲν γραμματικοὶ, ὡς πρὸς τὴν ἐκφώνησιν ἀποβλέποντες, λέγουσι τὸ Ι ἀνεκφώνητον εἶναι, ἡνίκα εὑρεθῇ ἢ μετὰ τοῦ Α μακροῦ, ἢ μετὰ τοῦ Η, ἢ μετὰ τοῦ Ω, οἷον τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ, τῷ Αἰνείᾳ. Οἱ δὲ μουσικοὶ τῆς ἀκριβείας φροντίζοντες λέγουσιν ὅτι ἐκφωνεῖται μὲν, οὐκ ἐξακούεται δὲ διὰ τὸ μέγεθος τῶν μακρῶν φωνηέντων. Εἰ γὰρ φωνῆεν ἐστὶ . . . φασὶν πῶς δύναται ἀνεκφώνητον εἶναι; ἀλλ' ὥσπερ αὐλοῦ φασι καὶ ὀργάνου ἠχούντων, ὁ αὐλὸς οὐκ ἐξακούεται, διὰ τὸ μείζονα ἦχον ἔχειν τὸ ὄργανον, καὶ καλύπτειν τὸν τοῦ αὐλοῦ ἦχον ἀσθενέστερον ὄντα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ Ι ἀσθενέστερον ὑπάρχον πάντων τῶν φωνηέν-
74 a των, ἡνίκα εὑρεθῇ μετὰ τοῦ Α μακροῦ, ἢ μετὰ τοῦ Η, ἢ μετὰ τοῦ Ω ἐν μιᾷ συλλαβῇ, οὐκ ἐξακούεται διὰ τὸ μέγεθος τούτων. Ὅτι δὲ τὸ Ι ἀσθενέστερον ἐστὶ πάντων τῶν φωνηέντων, δῆλον ἐντεῦθεν. Τῶν φωνηέντων τὰ μὲν εἰσὶ προτακτικὰ, τὰ δὲ ὑποτακτικά· καὶ προτακτικὰ μὲν εἰσὶ ταῦτα, Α, Ε, Η, Ο, Ω, ὑποτακτικὰ δὲ δύο, Ι καὶ Υ. Καὶ τὸ Υ δὲ τὸ ὑποτακτικὸν πολλάκις εὑρίσκεται τοῦ Ι προτακτικὸν, ὡς ἐν τῷ μυῖα καὶ ἅρπυια καὶ υἱὸς καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις. Εἰ ἄρα οὖν τὸ Ι καὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ ὑποτακτικόν ἐστι, δηλονότι ἀσθενέστερον ἐστὶ πάντων τῶν φωνηέντων· ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Καλῶς προσέθηκεν ὁ τεχνικὸς, "ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον." Ἰδοὺ γάρ ἐστι τῷ βότρυϊ, καὶ οὐ λέγομεν τὴν αἰτιατικὴν τὸν βότρυα, ἀλλὰ τὸν βότρυν. Ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ τὴν αἰτιατικὴν οὐκ ἔχει ἰσοσύλλαβον ἡ δοτική. Τὸ ζητούμενον δὲ ἔλαβεν ὁμολογουμένως ὁ τεχνικός. Τοῦτο γὰρ αὐτὸ ζητοῦμεν, τὸ πότε ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον ἡ δοτική. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν,

πέντε τελικά εἰσι τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων στοιχεῖα ν, ξ, ρ, ς, ψ. Τὰ οὖν ἀπὸ τῶν εἰς ν, ξ, ρ, ς, ψ, ὀνόματα ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον τῇ δοτικῇ, καὶ εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγει ἡ δοτική, καὶ δηλονότι τρέπει τὸ ι εἰς α, καὶ ποιεῖ τὴν αἰτιατικήν· οἷον, Φοῖνιξ Φοίνικος Φοίνικι Φοίνικα. Νέστωρ Νέστορος Νέστορι Νέστορα, Πέλοψ Πέλοπος Πέλοπι Πέλοπα. Πλάτων Πλάτωνος Πλάτωνι Πλάτωνα. Τὸ γὰρ Ἀπόλλω καὶ Ποσειδῶ ἀπὸ τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ Ποσειδῶνα γεγόνασι κατὰ ἀποκοπὴν τῆς να συλλαβῆς. Καὶ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ς ληγόντων ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον τῇ δοτικῇ. Καὶ δηλονότι ἐὰν ἔχωσι τὸ ι ἐκφωνούμενον, τρέπουσιν αὐτὸ εἰς τὸ α, καὶ ποιοῦσι τὴν αἰτιατικήν, οἷον Αἴας Αἴαντος Αἴαντι Αἴαντα, Λάχης Λάχητος Λάχητι Λάχητα, ἱδρὼς ἱδρῶτος ἱδρῶτι ἱδρῶτα. τὸ γὰρ [Hom. Il. χ΄. 2.]

ἱδρῶ ἀπεψύχοντο,

ἀπὸ τοῦ ἱδρῶτα γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν τῆς τα συλλαβῆς. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τῶν εἰς ους, καὶ χωρὶς τῶν ἐχόντων εἰς ος καθαρὸν τὴν γενικήν, διχρόνῳ παραληγομένου τοῦ ος. Ἐπὶ τούτων γὰρ ἔστιν ὅτε ἰσοσυλλαβεῖ. οἷον βότρυς βότρυος βότρυϊ βότρυν. στάχυς στάχυος στάχυϊ στάχυν, μάντις μάντιος μάντιϊ μάντιν. ὄφις ὄφιος ὄφιϊ ὄφιν, βοῦς βοὸς βοΐ βοῦν, χοῦς χοὸς χοΐ χόα καὶ χοῦν. διχῶς. Πρόσκειται ἀνωτέρω "ἐὰν ἔχωσι τὸ ι ἐκφωνούμενον," ἐπειδὴ ἐὰν
74 b ἔχωσι τὸ ι ἀνεκφώνητον οὐ τρέπουσιν αὐτὸ εἰς τὸ α καὶ ποιοῦσι τὴν αἰτιατικήν. Ἰδοὺ γάρ ἐστι τῷ κοχλίᾳ. καὶ ἰδοὺ γάρ ἐστιν ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ εἰς ι, καὶ ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον, τὸν κοχλίαν γάρ ἐστιν ἡ αἰτιατική, καὶ ὅμως οὐ ποιεῖ τροπῇ τοῦ ι εἰς α τὴν αἰτιατικήν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ τὸ ι ἀνεκφώνητον ἐστι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα πᾶσα δοτική, εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, τροπῇ τοῦ ι εἰς α τὴν αἰτιατικὴν ποιεῖ. διατί μὴ ἀπὸ τοῦ Λητοῖ καὶ Σαπφοῖ γίνεται τροπῇ

τοῦ ι εἰς α ἡ αἰτιατικὴ Λητόα καὶ Σαπφόα; καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἡ Λητόα καὶ Σαπφόα αἰτιατικὴ ἐντελὴς οὖσα, ἀπὸ τῶν ἐντελῶν δοτικῶν κανονίζονται, τῇ Λητόϊ καὶ Σαπφόϊ, ἀπὸ γὰρ τῆς Λητοῖ καὶ Σαπφοῖ οὐκ ἠδύναντο κανονισθῆναι. Ἐπειδὴ πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον," τὴν Λητόα φημὶ καὶ Σαπφόα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς τὴν αἰτιατικὴν ἀπὸ τῆς γενικῆς κανονίζουσι λέγοντες, ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ος λήγουσα, ἔχουσα πρὸ τοῦ ος σύμφωνον, τροπῇ τοῦ ος εἰς α τὴν αἰτιατικὴν ποιεῖ, οἷον Αἴαντος Αἴαντα, Λάχητος Λάχητα, λέβητος λέβητα, χωρὶς τῶν οὐδετέρων, ἔστι γὰρ αἵματος καὶ βήματος ἡ γενικὴ, καὶ οὐ ποιεῖ τροπῇ τοῦ ος εἰς α τὴν αἰτιατικήν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἅρματα καὶ βήματα τὴν αἰτιατικὴν τῶν ἑνικῶν, ἀλλ' ἅρμα καὶ βῆμα ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ· τὰ γὰρ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν, οἷον τὸ μέλι τοῦ μέλιτος τῷ μέλιτι τὸ μέλι ὦ μέλι, τὸ δένδρον τοῦ δένδρου τῷ δένδρῳ τὸ δένδρον ὦ δένδρον, καὶ χωρὶς τῶν πεπονθότων, Ἀπόλλωνος γὰρ καὶ Ποσειδῶνος ἡ γενικὴ, καὶ γίνεται ἡ αἰτιατικὴ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὸν Ποσειδῶ, κατὰ ἀποκοπὴν τῆς να συλλαβῆς. Δείκνυται δὲ οὗτος ὁ λόγος ὅτι οὐ πάντως ἀληθεύει. Καὶ γὰρ εἰσί τινα εἰς ις περισπώμενα θηλυκὰ, μετὰ συμφώνου ἔχοντα τὴν γενικὴν εἰς ος, καὶ ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν εἰς ν καὶ οὐκ εἰς α, οἷον Μενδῖς Μενδῖδος Μενδῖδι Μενδῖν, Μολῖς Μολῖδος Μολῖδι Μολῖν, Ἀταρτῖς Ἀταρτῖδος Ἀταρτῖδι Ἀταρτῖν. Ταῦτα δὲ εἰσὶν ὀνόματα δαιμόνων τιμωμένων παρὰ Θραξίν. Καὶ τὸ μῆνις δὲ μήνιδος εἰς ν ἔχει τὴν αἰτιατικὴν, οἷον "μῆνιν ἄειδε,"
75 a "μῆνιν Ἀπόλλωνος," καὶ οὐδέποτε εἰς α κατὰ χρῆσιν, ὥς φησιν Ἡρωδιανός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ προειρημένῳ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι "πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον τροπῇ τοῦ ι εἰς α τὴν αἰτιατικὴν ποιεῖ," δεῖ παραφυλάξασθαι τὰ πεπονθότα. Ἔστι γὰρ

τῇ ὑσμίνηϊ καὶ τῇ Δωδώνηϊ, διὰ τοῦ η καὶ ι. Καὶ γίνονται κατὰ μεταπλασμὸν τῇ ὑσμῖνι καὶ τῇ Δωδώνιδι διὰ τοῦ ι μόνου, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. θ'. 56.]

μέμασαν δὲ καὶ ὡς ὑσμῖνι μάχεσθαι.

Καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ, [Fr. 306.]

μή με τὸν ἐν Δωδῶνι λέγοι μοῦνον οὕνεκα χαλκόν.

Ἰδοὺ ἐπὶ τούτων εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγει ἡ δοτική, καὶ ὅμως οὐ ποιοῦσι τροπῇ τοῦ ι εἰς α τὴν αἰτιατικήν, ἀλλ' εἰς ν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὴν ὑσμῆνα καὶ τὴν Δωδῶνα· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ πέπονθεν ἡ δοτικὴ ἐπὶ τούτων, καὶ τούτου χάριν εἰς ι ἐκφωνούμενον ἐγένετο. Ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῆς αἰτιατικῆς· ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζων τὴν κλητικὴν ἀπὸ τῆς γενικῆς αὐτὴν κανονίζει, λέγων, ὅτι "πᾶσα γενικὴ διὰ τοῦ ΝΤ κλινομένη καὶ μὴ διφθόγγῳ παραληγομένη. ἀποβολῇ τῆς ΤΟΣ ποιεῖ τὴν κλητικήν, οἷον Αἴαντος Αἴαν, Θόαντος Θόαν, Ξενοφῶντος Ξενοφῶν." Προστίθησιν ὁ τεχνικός, "εἰ μὴ διφθόγγῳ παραλήγοιτο." Λέγει γὰρ "πλακοῦντος δὲ πλακοῦ καὶ Σιμοῦντος Σιμοῦ, χωρὶς τοῦ ν." Ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ τούτων οὐ μόνον τὸ ΤΟΣ ἀποβάλλει, ἀλλὰ καὶ τὸ ι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι τῷ κανόνι, χωρὶς τῶν μετοχῶν, οἷον γράψας γράψαντος καὶ ὦ γράψας, ποιήσας ποιήσαντος καὶ ὦ ποιήσας, ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ. Καὶ "χωρὶς τῶν μετοχικῶν," ἱμὰς γὰρ ἱμάντος καὶ ὦ ἱμὰς, ἀνδριὰς ἀνδριάντος καὶ ὦ ἀνδριὰς, ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ. Αἱ γὰρ μετοχαὶ, καὶ τὰ μετοχικὰ ὀνόματα περιττοσυλλάβως κλινόμενα, τὰς αὐτὰς ἔχουσιν ὀρθὰς καὶ κλητικάς· οἷον τύψας τύψαντος ὦ τύψας. λέξας λέξαντος ὦ λέξας, τύπτων τύπτοντες ὦ τύπτων, ὁ ὀδοὺς τοῦ ὀδόντος ὦ ὀδούς. Πρόσκειται "περιττοσυλλάβως κλινόμενα," ἐπειδὴ ὅτε ἰσοσυλλάβως κλίνοιται, οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὀρθὴν καὶ κλητικήν. Ἰδοὺ γὰρ ὁ τυπτόμενος τοῦ τυπτομένου μετοχὴ, καὶ τούτου ἡ κλητικὴ ὦ τυπτόμενε ἐστί· καὶ ὁ ἐρώμενος τοῦ ἐρωμένου ὄνομα μετοχικὸν, καὶ τούτου ἡ κλητικὴ ὦ ἐρώμενε ἐστί. Λέγει δὲ περὶ τοῦ ἐρώμενος ὁ

Ἀπολλώνιος, ὅτι τὸ ἐρώμενος, ἡνίκα μὲν συντάσσεται τῇ ὑπὸ 75 b προθέσει, ὄνομα ἐστὶ μετοχικὸν, οἷον ἐρώμενος Δίωνος, ἐρώμενος Θέωνος, ὡς ἵνα εἴπῃ τίς, φιλοπλάτωνος, φιλοδίωνος, φιλοθέωνος. Ἐπειδὴ δὲ μετοχικῶν ἐμνήσθημεν, δεῖ γινώσκειν ὅτι μετοχικὰ λέγονται τὰ ἔχοντα καὶ τόνον καὶ κλίσιν μετοχῆς, οἷον ἱμὰς ἱμάντος, ἀνδριὰς ἀνδριάντος, ἐπειδὴ καὶ τόνον καὶ κλίσιν μετοχῆς ἔχουσιν, ὥσπερ γὰρ ἱστὰς ἱστάντος καὶ κιχρὰς κιχράντος, οὕτω καὶ ἱμὰς ἱμάντος καὶ ἀνδριὰς ἀνδριάντος. Πάλιν τὸ ὀδοὺς ὀδόντος ὄνομα μετοχικὸν λέγεται, ἐπειδὴ καὶ τόνον καὶ κλίσιν μετοχῆς ἔχει, ὥσπερ γὰρ διδοὺς διδόντος, οὕτω καὶ ὀδοὺς ὀδόντος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι "χωρὶς τῶν Ἀττικῶν." Οἱ γὰρ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς εἰώθασι ποιεῖν ὀρθὰς καὶ κλητικὰς, οἷον ὁ Θόας ὦ Θόας, ὁ Αἴας ὦ Αἴας, [Soph. Aj. 89.]

οὗτος ὦ οὗτος δεύτερόν σε προσκαλῶ.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι "καὶ χωρὶς τῶν εἰς ΑΣ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρυτόνων παρὰ τὸ δάμνω συντεθειμένων," οἷον Πολυδάμας Πολυδάμαντος ὦ Πολυδάμα, [Hom. Il. σ΄. 285.]

Πολυδάμα μὲν οὐκ ἔτι ἐμοὶ φίλα ταῦτ᾽ ἀγορεύεις.

Λαοδάμας Λαοδάμαντος ὦ Λαοδάμα. Ταῦτα δὲ λέγομεν εἶναι ποιητικά. Ἢ λέγομεν ὅτι καθόλου τὰ εἰς ΑΣ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύτονα οὐ θέλουσιν ἔχειν τὴν κλητικὴν εἰς Ν, εἴτε περιττοσυλλάβως κλίνονται εἴτε ἰσοσυλλάβως, οἷον Εὐρυδάμας Εὐρυδάμαντος ὦ Εὐρυδάμα, Ἀλκιδάμας Ἀλκιδάμαντος ὦ Ἀλκιδάμα, κοχλίας κοχλίου ὦ κοχλία, Αἰνείας Αἰνείου ὦ Αἰνεία. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς εἰ μὴ ἀπὸ δισυλλάβων εὑρεθῶσι σύνθετα," ἐκεῖνα γὰρ τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον Λυκοθόας Λυκοθόαντος ὦ Λυκοθόαν· τοῦ γὰρ Θόαντος τὴν κλητικὴν ἐφύλαξε· καὶ πάλιν παμμέλας παμμέλανος ὦ παμμέλαν, τριτάλας τριτάλανος ὦ τριτάλαν· τὴν γὰρ τοῦ τάλας καὶ μέλας κλίσιν ἐφύλαξαν. Παραφυλαττόμεθα δὲ ἐν τῷ νῦν εἰρημένῳ κανόνι, φημὶ δὴ τῷ λέγοντι, ὅτι τὰ εἰς ΑΣ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρύτονα οὐ θέλουσιν ἔχειν τὴν κλητικὴν εἰς Ν, εἴτε περιττοσυλλάβως κλίνονται, εἴτε ἰσοσυλλάβως, τὸ ὦ Εὐρυδάμας (Εὐρυδάμαν)

παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ μετὰ τοῦ ν λεγόμενον κατὰ τὴν κλητικήν. καὶ παρὰ Πινδάρῳ ὦ ἀκαμαντοχάλμαν, οἷον

ρ
ὑπερμενὲς ἀκαμαντοχά̣λμαν (sic) Αἶαν,

περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἢ κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ Αἶαν ἐγένετο ἀκαμαντοχάρμαν μετὰ τοῦ ν. ἢ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν φωνηέντων· ἐπεὶ οὕτω ἐγένετο ὦ ἀκαμαντοχάρμαν (ἀκαμαντοχάρμα) Αἶαν, ἀλλ' ἐπαλληλία ἔμελλεν εἶναι τῶν φω-
76 a νηέντων, καὶ ἐκ τούτου κακοφωνία ἐγένετο.

Ὅτι δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ τῷ λέγοντι, ὅτι "πᾶσα γενικὴ διὰ τοῦ ΝΤ κλινομένη καὶ μὴ διφθόγγῳ παραληγομένη, ἀποβολῇ τῆς ΤΟΣ ποιεῖ τὴν κλητικήν," καὶ χωρὶς τῶν εἰς ΑΣ μονοσυλλάβων ὀξυτόνων. Ἔστι γὰρ Ζὰς Ζαντὸς καὶ Πρὰς Πραντός. Καὶ ἰδοὺ ταῦτα οὐκ ἀποβολῇ τῆς ΤΟΣ ποιοῦσι τὴν κλητικήν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ὦ Ζὰν καὶ ὦ Πράν, ἀλλ' ὦ Ζὰς καὶ ὦ Πρὰς ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ. Τὰ γὰρ εἰς ΑΣ ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον φυγὰς ὦ φυγάς, Ἀρκὰς ὦ Ἀρκάς, χαλκοκρὰς ὦ χαλκοκράς, τριὰς ὦ τριάς, Παλλὰς ὦ Παλλάς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, διατί ὥσπερ τὴν δοτικὴν ἀπὸ τῆς γενικῆς ἐκανόνισε καὶ τὴν αἰτιατικὴν ἀπὸ τῆς δοτικῆς, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὴν κλητικὴν ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς ἐκανόνισεν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς γενικῆς; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὅθεν εὗρεν εὐχερέστερον ὁ τεχνικὸς ἐκεῖθεν ἐκανόνισεν. Ἀμέλει καὶ τὴν αἰτιατικὴν πολλάκις οὐκ ἀπὸ τῆς δοτικῆς κανονίζει, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἀπὸ τῆς εὐθείας, ὡς ἐπὶ τοῦ κοχλίας τὸν κοχλίαν, ὁ Αἰνείας τὸν Αἰνείαν. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζων τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζει αὐτήν, λέγων, ὅτι "πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, τροπῇ τοῦ Ι εἰς Ε τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν ποιεῖ, οἷον Αἴαντι Αἴαντε, λέβητι λέβητε, βοΐ βόε." Καλῶς προσέθηκεν ὁ τεχνικὸς "εἰς Ι ἐκφωνούμενον λήγουσα·" ἐμάθομεν γὰρ ὅτι εὑρίσκεται τὸ Ι ἀνεκφώνητον, ἡνίκα εὑρεθῇ

ἢ μετὰ τοῦ ε ἢ μετὰ τοῦ ω ἢ μετὰ τοῦ α μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, οἷον τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ, τῷ κοχλίᾳ, τότε γὰρ οὐ ποιεῖ τροπὴ τοῦ ι εἰς ε τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ "χωρὶς τῶν μὴ δυναμένων κλιθῆναι εἰς δυϊκὰ, καὶ χωρὶς τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ω καὶ εἰς ως θηλυκῶν καὶ τῶν πεπονθότων." Πρόσκειται "χωρὶς τῶν μὴ δυναμένων κλιθῆναι εἰς δυϊκὰ" διὰ τὸ εἷς καὶ ἕν. Ταῦτα γὰρ ἔχουσι τὴν δοτικὴν εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσαν, ἑνὶ γὰρ, καὶ ὅμως οὐ τρέπουσι τὸ ι εἰς ε, καὶ ποιοῦσι τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, ἐπεὶ ὅλως δυϊκὰ οὐ δύνανται ἔχειν, τὸ γὰρ σημαινόμενον κωλύει. Πῶς γὰρ τὸ εἷς καὶ τὸ ἓν εἰς δυϊκὰ κλίνεσθαι δύνανται, δυϊκῷ ἀριθμῷ θεωρηθῆναι μὴ δυνάμενα; ἐὰν γὰρ
76 b παραληφθῶσιν ἐν δυϊκῷ ἀριθμῷ, καὶ τοῦ σημαινομένου ἐκπίπτουσι καὶ οὐκ ἔτι σημαίνουσι τὸν ἕνα ἀριθμὸν, ὥσπερ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ δύο ἀριθμὸς οὐ δύναται ἑνικῷ ἀριθμῷ θεωρηθῆναι. Πρόσκειται "καὶ χωρὶς τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ω καὶ εἰς ως θηλυκῶν," ἐπειδὴ ἐστὶν ἡ Λητὼ τῆς Λητοῦς τῇ Λητόϊ, καὶ ἡ αἰδὼς τῆς αἰδοῦς τῇ αἰδόϊ. Καὶ ἰδοὺ ταῦτα εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσι, καὶ οὐ τρέπουσι τὸ ι εἰς ε καὶ ποιοῦσι τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν. Οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὰ Λητόε καὶ τὰ αἰδόε τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, ἀλλὰ τὰ Λητὼ καὶ τὰ αἰδὼ εἰς ω, ὁμοφώνως τῇ αἰτιατικῇ τῶν ἑνικῶν. Πρόσκειται "χωρὶς τῶν πεπονθότων," ἐπειδὴ ἔστι πατέρι καὶ μητέρι, καὶ γίνονται κατὰ συγκοπὴν πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ ἰδοὺ ταῦτα εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσι, καὶ ὅμως οὐ τρέπουσι τὸ ι εἰς τὸ ε καὶ ποιοῦσι τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν· οὐδὲ λέγομεν μῆτρε καὶ πάτρε τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, ἀλλὰ μητέρε καὶ πατέρε, ὡς ἀπὸ τῆς ἐντελοῦς δοτικῆς μητέρι καὶ πατέρι. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζων τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν κανονίζει αὐτὴν, λέγων, ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς ε ἢ εἰς ω λήγουσα εἰς οιν ποιεῖ τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν, οἷον Αἴαντε Αἰάντοιν, βόε βοοῖν, Ὁμήρω Ὁμήροιν, ἀνθρώπω ἀνθρώποιν." Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν

ἐπεκτεταμένων." Ἔστι γὰρ τοιῶδε καὶ τοσῶδε ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, καὶ γίνεται ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τοιοῖνδε καὶ τοσοῖνδε. Ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα εἰς ε λήγουσα ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, οὐ λήγει εἰς οιν ἡ γενικὴ καὶ δοτική· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ ἔκτασιν ἀνεδέξατο, ἤγουν πρόσθεσιν τῆς δε συλλαβῆς. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἐν τούτοις κατὰ πτῶσιν γίνεται ἡ ἔκτασις, ἔστι γὰρ τοίω καὶ τόσω, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς δε συλλαβῆς γίνονται τοιῶδε καὶ τοσῶδε. Καὶ πάλιν ἔστι τοίοιν καὶ τόσοιν, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς δε συλλαβῆς τοιοῖνδε καὶ τοσοῖνδε. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ ἄμφω καὶ δύο, ἀναλόγως ἔχουσι τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν εἰς οιν, ἀμφοῖν, καὶ δυοῖν. Τὸ δὲ δυοῖν γίνεται καὶ δυεῖν διὰ τῆς ει διφθόγγου κατὰ τροπὴν τοῦ ο εἰς τὸ ε. Ἐν οἷς καὶ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζων τὴν κλητικὴν τῶν δυϊκῶν λέγει, ὅτι "τῶν δυϊκῶν καὶ πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική, οἷον τὼ Αἴαντε ὦ Αἴαντε, τὼ Λάχητε ὦ Λάχητε, οἱ Αἴαντες ὦ Αἴαντες, οἱ Λάχητες ὦ Λάχητες." Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἐν τοῖς δυϊκοῖς συνημμέναι εἰσὶν αἱ πτώσεις· ὀρθὴν γὰρ καὶ αἰτια-
77 a τικὴν ὁμοῦ λέγομεν, καὶ γενικὴν καὶ δοτικὴν πάλιν ὁμοῦ. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν τοῖς δυϊκοῖς συνημμέναι εἰσὶν αἱ πτώσεις· καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὅτι πρὸς τὸ σημαινόμενον ἔσχον τὰ δυϊκὰ καὶ τὰς πτώσεις συνεζευγμένας, ἐπειδὴ τὰ δυϊκὰ δύο πρόσωπα σημαίνουσι, τούτου χάριν καὶ αἱ δύο πτώσεις ἐν μιᾷ φωνῇ δηλοῦνται· τὰ δὲ ἑνικὰ, ἐπειδὴ ἓν πρόσωπον σημαίνουσι, τούτου χάριν καὶ τὰς πτώσεις διακεχωρισμένας ἔχουσιν, ἐν μιᾷ φωνῇ μίαν πτῶσιν δηλοῦντα, καὶ ἐν ἑτέρᾳ φωνῇ ἑτέραν πτῶσιν. Τὰ γὰρ πληθυντικὰ οὐκ ἠδύναντο ἔχειν πρὸς τὸ σημαινόμενον τὰς πτώσεις συνεζευγμένας, ἐπειδὴ οὐ μόνον τρία πρόσωπα σημαίνουσιν ἀλλὰ καὶ πλείονα· τὰ γὰρ πληθυντικὰ πλήθους εἰσὶ σημαντικά. Ἄλλως τε δὲ εἰ ἔσχον τὰ πληθυντικὰ τὰς πτώσεις συνεζευγμένας, ἤμελλον τρία εἶναι ὁμοῦ καὶ δύο, ὅπερ ἐστὶν ἀνοίκειον πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. Ὁ γὰρ δύο ἀριθμὸς οὐκ ἔστιν ἴδιος πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ἀρχὴ γὰρ πλήθους ὁ τρεῖς ἀριθμὸς ἐστίν.

Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην αἰτίαν, δι' ἣν ἐν τοῖς δυϊκοῖς συνημμέναι εἰσὶν αἱ πτώσεις. Ἔχει δὲ οὕτως. Τὰ δυϊκὰ ὑστερογενῆ εἰσίν· ὅθεν πολλάκις καὶ τοῖς πληθυντικοῖς κεχρήμεθα ἀντὶ τῶν δυϊκῶν ἐν τῇ κοινῇ διαλέκτῳ. Ὅτι γὰρ ὑστερογενῆ εἰσὶ τὰ δυϊκὰ, δῆλον ἀφ' ὧν οὐ πᾶσαι αἱ διάλεκτοι ἔχουσι δυϊκά· ἰδοὺ γὰρ οἱ Αἰολεῖς οὐκ ἔχουσι δυϊκὰ, ὅθεν οὐδὲ οἱ Ῥωμαῖοι, ἄποικοι ὄντες τῶν Αἰολέων, κέχρηνται τῷ δυϊκῷ ἀριθμῷ. Ἐπειδὴ οὖν τὰ δυϊκὰ ὑστερογενῆ εἰσὶ, καὶ διὰ τῶν πληθυντικῶν, ὡς εἴρηται, πολλάκις ἀναπληροῦνται παρὰ τῇ κοινῇ διαλέκτῳ, εἰκότως οὐκ ἔχουσι πλατείας φωνάς. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν τοῖς δυϊκοῖς ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν λέγομεν ὁμοῦ, καὶ γενικὴν καὶ δοτικὴν ὁμοῦ λέγομεν, καὶ πάλιν, καὶ μὴ τυχὸν ὀρθὴν καὶ γενικὴν λέγομεν, καὶ δοτικὴν καὶ αἰτιατικήν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν εὐλόγως ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν λέγομεν, ἐπειδὴ συγγένειαν ἔχει ἡ ὀρθὴ πρὸς τὴν αἰτιατικὴν, καὶ δῆλον ἐκ τῶν οὐδετέρων· καὶ γὰρ ἐν τοῖς οὐδετέροις τὴν αὐτὴν λέγομεν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν, οἷον τὸ βῆμα, τοῦ βήματος, τῷ βήματι, τὸ βῆμα, ὦ βῆμα. Δεικνύομεν δὲ καὶ ἀπὸ τούτων τῆς εὐθείας τὴν συγγένειαν πρὸς τὴν αἰτιατικὴν, καὶ τῆς γενικῆς πρὸς τὴν δοτικήν. Ἰδοὺ γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος καὶ Ὅμηρος, καὶ ταῦτα προπαροξύνονται κατὰ τὴν εὐθεῖαν· ἐν δὲ τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ πρὸ μιᾶς ἔχουσι τὸν τόνον, τουτέστι παροξύνονται, οἷον ἀνθρώπου ἀνθρώπῳ, Ὁμήρου Ὁμήρῳ· καὶ
77 b ἰδοὺ ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τὸν αὐτὸν ἔχουσι τόνον. Ἡ δὲ αἰτιατικὴ πρὸς τὴν εὐθεῖαν γίνεται, τουτέστι προπαροξύνεται, οἷον ἄνθρωπον Ὅμηρον, ὥσπερ ἄνθρωπος Ὅμηρος· καὶ ἰδοὺ εὑρίσκεται ἡ μὲν δοτικὴ ἔχουσα τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν γενικὴν, ἡ δὲ αἰτιατικὴ πρὸς τὴν εὐθεῖαν. Διὰ τοῦτο οὖν ἐν τοῖς δυϊκοῖς λέγομεν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοῦ, καὶ πάλιν γενικὴν καὶ δοτικήν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἡ αὐτὴ ἐστὶν ὀρθὴ καὶ αἰτιατικὴ, καὶ ὀρθὴ καὶ κλητικὴ, τὼ Αἴαντε, καὶ κλητικὴ ὁμοίως ὦ Αἴαντε, διατί μὴ λέγομεν ὁμοῦ, ὀρθὴ καὶ αἰτιατικὴ καὶ κλητική; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύναται

ἡ κλητικὴ μετὰ τῆς ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς ὁμοῦ παραλαμβάνεσθαι, ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον κωλύει καὶ τὸ σημαινόμενον. Τὸ ἄρθρον μὲν, ἐπειδὴ ἡ ὀρθὴ καὶ αἰτιατικὴ τῶν δυϊκῶν ἄρθρων οὐκ (ἄρθρον ἔχουσι·) ἔχουσι γὰρ τὸ τω καὶ τὸ τα, οἷον τὼ Αἴαντε, τὰ μούσα. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄρθρον οὐκ ἔχει· τὸ γὰρ ω ἄρθρον οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἐπίρρημα κλητικὸν, ὡς εἰ θεῷ φίλον ἐν τῷ περὶ ἄρθρων ῥηθήσεται. Τῆς οὖν ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς δεχομένης ἄρθρον, εἰκότως οὐ δύναται ἡ κλητικὴ μετ' αὐτῶν παραλαμβάνεσθαι, ἐπεὶ ὡς εἰρήκαμεν ἡ κλητικὴ οὐκ ἔχει ἄρθρον. Τὸ δὲ σημαινόμενον κωλύει τὴν κλητικὴν μετὰ τῆς ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς παραλαμβάνεσθαι, ἐπειδὴ ἡ μὲν ὀρθὴ καὶ αἰτιατικὴ πρώτου καὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου ἐστιν, οἷον νῶϊ Αἴαντε, σφῶϊ Αἴαντε, σφῶε Αἴαντε. Ἡ δὲ κλητικὴ δευτέρου μόνου προσώπου ἐστὶν, οἷον σφῶϊ Αἴαντε. Διαφόρου οὖν ὄντος τοῦ σημαινομένου, πῶς δύνανται ὁμοῦ παραλαμβάνεσθαι; Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ μὲν τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ἡ αὐτή ἐστιν ὀρθὴ καὶ κλητικὴ, οἷον τὼ Αἴαντε ὦ Αἴαντε, οἱ Αἴαντες ὦ Αἴαντες, ἐπὶ δὲ τοῖς ἑνικοῖς οὐ πάντως, ἔστι γὰρ ὅτε διαλλάσσουσιν, οἷον ὁ Αἴας ὦ Αἶαν, καὶ ἔστιν ὅτε ὁμοφωνοῦσιν, οἷον ὁ Λάχης ὦ Λάχης. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην, ὅτι τῆς μὲν γενικῆς μήτηρ ἐστὶν ἡ εὐθεῖα, ἐξ αὐτῆς γὰρ τίκτεται ἡ γενικὴ, τῶν δὲ ἄλλων πτώσεων μήτηρ ἐστὶν ἡ γενική. Ἐπειδὴ οὖν ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἕν ἐστι τελικὸν τῆς γενικῆς, φημὶ δὲ τὸ ν, οἷον τοῖν Αἰάντοιν, ταῖν Ἑλέναιν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς ἀεὶ τὸ αὐτὸ ἐστὶ τελικὸν τῆς γενικῆς, φημὶ δὴ τὸ ν, οἷον τῶν Αἰάντων, τῶν μουσῶν, εἰκότως ἐπειδὴ οὐκ ἐγένετο διάφορος ἡ γενικὴ πρὸς τὴν ἰδίαν εὐθεῖαν, οὐδὲ ἡ κλητικὴ διάφορος γέγονεν. ἐν δὲ τοῖς Ἑλληνικοῖς ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἓν
78 a τὸ τελικὸν τῆς γενικῆς, (ἐμάθομεν γὰρ ὅτι τὰ τελικὰ τῆς γενικῆς τῶν ἑνικῶν διάφορα εἰσὶ, ποτὲ μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ ς, οἷον Αἴας Αἴαντος, ποτὲ δὲ τὸ υ, οἷον κοχλίας κοχλίου, ποτὲ δὲ τὸ α, οἷον Μηνᾶς Μηνᾶ,) εἰκότως ἐπειδὴ τῆς γενικῆς τῆς ἐν τοῖς ἑνικοῖς οὐκ ἔστιν ἡ κατάληξις μία, ἀλλὰ διά-

φορος, καὶ ἡ κλητικὴ ὁμοίως ἐν τοῖς ἑνικοῖς πολλάκις πρὸς τὴν ἰδίαν εὐθεῖαν διάφορος γίνεται· οἱ μέν τοι Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς καὶ ἐπὶ τῶν ἑνικῶν εἰώθασι ποιεῖν ὀρθὰς καὶ κλητικάς, οἷον Αἴας, ὦ Αἴας, [Soph. Aj. 89.]

Αἴας δεύτερόν σε προσφωνῶ,

οὗτος ὦ οὗτος, ἥλιος ὦ ἥλιος [Il. γ′. 277.]

ὃς πάντ᾽ ἐφορᾷς καὶ πάντ᾽ ἐπακούεις.

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ ποιεῖν τὰς αὐτὰς ὀρθὰς καὶ κλητικάς· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὥσπερ ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική, τούτου χάριν καὶ ἐν τοῖς ἑνικοῖς τὴν αὐτὴν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν ποιοῦσιν, ἵνα καὶ ἐπὶ αὐτοῖς ἡ αὐτὴ ἀκολουθία φυλαχθῇ. ἄλλως τε δὲ πέντε τελικά εἰσι τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων στοιχεῖα, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ. Τὰ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν εἰς Ν, Ξ, Ρ, Ψ, τὸ αὐτὸ σύμφωνον ἔχουσι καὶ ἐν τῇ κλητικῇ ὅπερ καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ, οἷον ὁ Πλάτων ὦ Πλάτων, Φοῖνιξ ὦ Φοῖνιξ, Ἕκτωρ ὦ Ἕκτορ, Πέλοψ ὦ Πέλοψ· τὰ δὲ ἀπὸ τῶν εἰς Σ οὐ πάντως ἔχουσι τὸ αὐτὸ σύμφωνον ἐν τῇ κλητικῇ ὅπερ καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ, οἷον ὁ Αἴας ὦ Αἶαν, ὁ Χρύσης ὦ Χρύση. Τούτου οὖν χάριν οἱ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς ὀρθὰς καὶ κλητικὰς ποιοῦσιν, ἵνα καὶ ἐπὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων εὑρεθῇ ἡ κλητικὴ τὸ αὐτὸ σύμφωνον ἔχουσα ὅπερ καὶ ἡ εὐθεῖα. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζων τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν κανονίζει αὐτὴν, λέγων, ὅτι "πᾶσα εὐθεία δυϊκῶν εἰς Ε λήγουσα προσθέσει τοῦ Σ ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, οἷον Αἴαντε Αἴαντες, μῦε μῦες, χάριτε χάριτες, ἀσπίδε ἀσπίδες." Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν οὐδετέρων," τὼ βήματε γὰρ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν εἰς Ε, καὶ ὅμως οὐ ποιεῖ προσθέσει τοῦ Σ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, τὰ βήματα γὰρ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν εἰς Α. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ κανὼν οὗτος ἁρμόζει ἐπὶ τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν, οἷον Αἴαντε Αἴαντες, Λάχητε Λάχητες, μητέρε μητέρες, ἀσπίδε ἀσπίδες, χάριτε χάριτες. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τελικὰ στοιχεῖα τῆς εὐθείας τῶν πλη-

θυντικῶν τέσσαρα εἰσίν, οἷον ι, σ, α, η, οἷον φίλοι, Ἕκτορες, βιβλία, βέλη. Ἐκ τούτων οὖν τῶν τεσσάρων, τὰ μὲν δύο,
78 b τὸ ι καὶ τὸ σ, καὶ τῶν ἀρσενικῶν καὶ τῶν θηλυκῶν εἰσὶ τελικά· οἷον φίλοι, Ἕκτορες, μοῦσαι, μητέρες· τὸ δὲ α καὶ η τῶν οὐδετέρων μόνων εἰσὶ τελικά, οἷον βήματα, τείχη. Καὶ ἀποροῦσί τινες, λέγοντες, εἰ ἄρα λέγομεν εἶναι τρία τελικὰ τῶν δυϊκῶν, α, ε, ω, οἷον Ἀτρείδα, Ἕκτορε, φίλω, ὀφείλομεν καὶ τῶν πληθυντικῶν τελικὰ τρία λέγειν, οἷον ι, σ, α, καὶ οὐκ ὀφείλομεν προσθεῖναι τὸ η, τὸ γὰρ η πεπονθότων ἐστὶ τελικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ τείχεα γέγονε τείχη, καὶ ἀπὸ τοῦ βέλεα βέλη κατὰ κρᾶσιν. Ἐὰν δὲ συναθροίσωμεν τὸ η τοῖς πολλοῖς τῶν πληθυντικῶν, ὅπερ ἐστὶν ἀπὸ πάθους, τὰ γὰρ βέλη ἀπὸ τοῦ βέλεα ἐστὶν, ὡς εἴρηται, καὶ τὰ τείχη ἀπὸ τοῦ τείχεα, καὶ ἐπὶ μὲν τῶν δυϊκῶν ὀφείλομεν λέγειν μὴ μόνον τρία τελικὰ ἀλλὰ πλείονα, τουτέστιν α ε ω καὶ τὸ η καὶ τὴν ει δίφθογγον. Εὑρίσκεται γὰρ καὶ τὸ η καὶ ἡ ει δίφθογγος τελικὰ τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν, οἷον Δημοσθένεε Δημοσθένη, τὰ γὰρ δύο εε εἰς τὸ η ἐγένετο, καὶ πάλιν τὼ πόλεε πόλει. Τὰ γὰρ δύο εε εἰς τὴν ει δίφθογγον ἐγένετο. Ἔχομεν γὰρ παρὰ τῷ Αἰσχίνῃ τῷ Σωκρατικῷ πόλει διὰ τῆς ει διφθόγγου ἔνθα περὶ Ἀθηνῶν καὶ Λακεδαιμόνων διαλέγεται. Εἰ ἄρα οὖν, ὡς εἰρήκαμεν, τέσσαρα εἶναι λέγομεν τελικὰ τῶν πληθυντικῶν, ὀφείλομεν πέντε λέγειν τῶν δυϊκῶν· εἰ δὲ λέγομεν τρία τῶν δυϊκῶν, ὀφείλομεν τρία λέγειν καὶ τῶν πληθυντικῶν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐπεὶ ὁ Διονύσιος ὡς πρὸς εἰσαγομένους τὸν λόγον ποιούμενος, τούτου χάριν τέσσαρα τελικὰ εἶπεν ἔχειν τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, συναριθμήσας καὶ τὸ η, (τὸ γὰρ η κέχρηται ἡ συνήθεια, οὐδὲ γὰρ λέγει ἡ κοινὴ διάλεκτος τὰ τείχεα καὶ τὰ βέλεα, ἀλλὰ τὰ τείχη καὶ τὰ βέλη,) εἰκότως οὖν ὡς πρὸς τὴν κοινὴν διάλεκτον ἀποβλέπων συνηρίθμησε καὶ τὸ η τοῖς τελικοῖς τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν. Ἐπὶ γὰρ τῶν δυϊκῶν διὰ τοῦτο οὐ συνηρίθμησε τὸ η καὶ τὴν ει δίφθογγον τοῖς τελικοῖς τῆς εὐθείας, ἐπειδὴ ἡ κοινὴ διάλεκτος οὐ κέχρηται τῷ δυϊκῷ ἀριθμῷ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι εἰπὼν ὁ τεχνικὸς, "ὡς πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς Ε λήγουσα προσθέσει τοῦ Σ ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν," δῆλος ἐστὶ συγκαταλέγων χωρὶς τῶν ἐπεκτεταμένων. Τὸ γὰρ τοιῷδε καὶ τοσῷδε ἐπεκτεταμένα εἰσιν, ἤγουν ἐπέκτασιν καὶ προσθήκην τῆς ΔΕ συλλαβῆς ἀνεδέξαντο, καὶ οὐ ποιοῦσι προσθέσει τοῦ Σ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, οἷον τοιοίδε γὰρ καὶ τοσοίδε ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν· ἔστι γὰρ τοίω
79 a τοῖοι καὶ τόσω τόσοι, καὶ κατ' ἐπέκτασιν, τῆς ΔΕ συλλαβῆς ἤγουν προσθήκῃ, γίνεται τοιῶδε τοιοῖδε, καὶ τοσῶδε καὶ τοσοῖδε· ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζει τὴν γενικὴν τῶν πληθυντικῶν λέγων, ὅτι "πᾶσα γενικὴ πληθυντικὴ εἰς ΩΝ λήγει ἐπὶ παντὸς γένους," οἷον Αἰάντων, Λαχήτων, μουσῶν, μαιῶν, βημάτων, δοράτων. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν μονοπτώτων," οἱ πέντε γὰρ τῶν πέντε, καὶ οἱ ἑπτὰ τῶν ἑπτὰ, καὶ οἱ ἑκατὸν τῶν ἑκατὸν, καὶ "χωρὶς τῶν ἐπεκτεταμένων," τῶν τοιῶνδε καὶ τῶν τοσῶνδε, "καὶ χωρὶς τῶν κατὰ μεταπλασμὸν," τὸ ἱπποτᾶν γὰρ ἀντὶ τοῦ ἱπποτῶν, καὶ τὸ ἀρχετᾶν ἀντὶ τοῦ ἀρχηγετῶν, καὶ "χωρὶς τῶν κατὰ διάλεκτον," Ἀτρειδᾶν γὰρ καὶ νυμφᾶν λέγουσιν οἱ Δωριεῖς ἀντὶ τοῦ Ἀτρειδῶν καὶ νυμφῶν· ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ πρᾶξις.

Λέγει ὁ τεχνικὸς, ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα εἰς Σ λήγουσα μετὰ μακρᾶς, περιττοσυλλάβως κλινομένη καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν, προσθέσει τοῦ Ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον λέβης λέβητος λέβησι, Τρὼς Τρωὸς Τρωσὶ, Πηλεὺς Πηλέως Πηλεῦσι, Αἴας Αἴαντος Αἴασιν." "Εἰς Σ λήγουσα" εἶπε διὰ τὰ εἰς Ν λήγοντα, οἷον διὰ τὸ αὐχὴν καὶ ποιμὴν καὶ ὅσα τοιαῦτα· οὐδὲ γὰρ προσθέσει τοῦ Ι ποιοῦσι ταῦτα τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς αὐχῆνι καὶ τοῖς ποιμῆνι, ἀλλὰ τοῖς αὐχέσι καὶ τοῖς ποιμέσι. Πρόσκειται "μετὰ μακρᾶς" διὰ τὸ ταχὺς καὶ βραδὺς καὶ τὰ τοιαῦτα· οὐδὲ γὰρ προσθέσει τοῦ Ι ποιοῦσι ταῦτα τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς ταχύσι καὶ τοῖς βραδύσιν, ἀλλὰ τοῖς ταχέσι καὶ τοῖς βραδέσιν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσιν ἐκτεταμένον τὸ Υ ἀλλὰ συνεσταλ-

μένον. Πρόσκειται "περιττοσυλλάβως κλινομένη," διὰ τὸ Αἰνείας καὶ κοχλίας καὶ τὰ τοιαῦτα· ταῦτα γὰρ οὐ ποιοῦσι προσθέσει τοῦ ι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς κοχλίαισι καὶ τοῖς Αἰνείαισιν, ἀλλὰ τοῖς κοχλίαις καὶ τοῖς Αἰνείαις, ἐπειδὴ οὐ κλίνεται περιττοσυλλάβως, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως. Πρόσκειται "μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν" διὰ τὸ Δημοσθένης Δημοσθένεος· τοῦτο γὰρ εἰς Σ λήγει μετὰ μακρᾶς, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται, καὶ ὅμως οὐ προσλαμβάνει τὸ ι καὶ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς Δημοσθένησι διὰ τοῦ Η, ἀλλὰ διὰ τοῦ Ε τοῖς Δημοσθένεσιν, ἐπειδὴ συνήρηται κατὰ τὴν γενικὴν, Δημοσθένεος γὰρ καὶ Δημοσθένους. Λέγει ὁ
79 b τεχνικὸς "πλὴν τοῦ ποῦς ποδὸς ποσὶ," ἰδοὺ γὰρ τοῦτο εἰς Σ λήγει μετὰ μακρᾶς, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται, καὶ οὐ συναιρεῖται κατὰ τὴν γενικὴν, καὶ ὅμως οὐ προσλαμβάνει τὸ ι καὶ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς ποῦσιν, ἀλλὰ τοῖς ποσὶν, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζεται. Πᾶσα γὰρ δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ΔΙ λήγουσα, μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν, τροπῇ τοῦ Δ εἰς Σ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον Πάριδι Πάρισι, ἔριδι ἔρισι, Ἀδώνιδι Ἀδώνισι, Ἀθήνιδι Ἀθήνισιν, οὕτως οὖν καὶ ποδὶ ποσί. Πρόσκειται "μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμόν," ἐπειδὴ ἔστιν ὁ κλάδος τοῦ κλάδου τῷ κλάδῳ, καὶ κατὰ μεταπλασμὸν γίνεται κλάδι, καὶ οὐ τρέπει τὸ Δ εἰς Σ καὶ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς κλάσιν ἀλλὰ τοῖς κλάδοις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ, "καὶ χωρὶς τῶν ΥΣ τῶν ἐχόντων τὸ Υ ἐκτεταμένον·" κεῖνα γὰρ προσλαμβάνουσι τὸ ι καὶ οὐ φυλάττουσι τὸ Υ ἐκτεταμένον ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, ἀλλὰ συστέλλουσιν αὐτό. οἷον [Il. φ'. 127.]

ἰχθῦς ὅς καὶ φάγῃς (ὥς κε φάγῃσι) Λυκάονος ἀργέτα δημόν.

ἰχθύος ἰχθύσι διὰ συνεσταλμένου τοῦ Υ [Od. μ'. 252.]

ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι.

Καὶ πάλιν δρῦς δρυὸς δρυσὶν ὁμοίως διὰ συνεσταλμένου τοῦ υ,

παρὰ δρυσὶ καὶ παρὰ πεύκαις.

Ταῦτα δὲ καθόλου συστέλλει τὸ υ ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς χωρὶς τοῦ μῦς μυὸς μυσὶ, τοῦτο γὰρ φυλάττει τὸ υ, φησὶν, ἐκτεταμένον ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν. Λαμβάνονται δὲ αὐτῷ τινὲς, ὧν ἐστι καὶ Ὦρος ὁ γραμματικὸς, λέγοντες μηδαμοῦ εὑρίσκεσθαι τὸ μυσὶν ἔχον τὸ υ ἐκτεταμένον, ἀλλ' οὔτε δὲ φύσει συνεσταλμένον· εὑρίσκομεν δὲ αὐτὸ, φημὶ δὴ τὸ μυσὶν, ἔχον τὸ υ ἐκτεταμένον καὶ συνεσταλμένον ἐν τῇ Βατραχομαχίᾳ.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ "χωρὶς τοῦ υἱέσι παρ' Ἀθηναίοις," υἱεὺς γὰρ ἡ εὐθεῖα τῶν ἑνικῶν ὡς Πηλεὺς, καὶ λέγουσι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν υἱέσιν, ὀφείλοντες εἰπεῖν τοῖς υἱεῦσιν ὥσπερ τοῖς Πηλεῦσι, "καὶ τοῦ δρομεῦσι (δρομέσι) παρὰ Καλλιμάχῳ·" ἐκεῖνα γὰρ οὕτως ἐπέγραψεν, ὀφείλων ἐπιγράψαι δρομεῦσι· δρομεὺς γὰρ ἐστὶν ἡ εὐθεῖα τῶν ἑνικῶν. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ τοῦ τάλας χωρὶς καὶ τοῦ μέλας, εἰς Σ γάρ ἐστιν ἡ εὐθεῖα ἐπὶ πάντων μετὰ μακρᾶς, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται τάλανος καὶ μέλανος, καὶ οὐ συναιρεῖται κατὰ τὴν γενικὴν, καὶ ὅμως οὐ
80 a φυλάττει τὸ Α ἐκτεταμένον ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν ἀλλὰ συνεσταλμένον· καὶ λέγομεν ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἀπὸ τῆς τάλανι καὶ μέλανι, τροπῇ τοῦ Ν εἰς Σ· πᾶσα γὰρ .... εἰς Ν λήγουσα, μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν, τροπῇ τοῦ Ν εἰς Σ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον μηνὶ μησὶ, χηνὶ χησὶ, ποιμένι ποιμέσι, λιμένι λιμέσι, Πλάτωνι Πλάτωσι, Μέμνονι Μέμνοσι, Τρύφωνι Τρύφωσι· οὕτως οὖν καὶ τάλανι τάλασι, καὶ μέλανι μέλασι. Καὶ λοιπὸν, ἐπειδὴ ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν συστέλλει τὸ Α, εἰκότως καὶ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν συστέλλει αὐτὸ, ὡς ἐξ αὐτῆς γεγενημένη. Πρόσκειται "μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν," ἐπειδὴ ἔστιν ἡ ὑσμίνη τῆς ὑσμήνης τῇ ὑσμήνῃ, καὶ ἡ Δωδώνη τῆς Δωδώνης τῇ Δωδώνῃ διὰ τοῦ Η καὶ Ι, καὶ κατὰ μεταπλασμὸν γίνεται

τῇ ὑσμῆνι καὶ τῇ Δωδῶνι, διὰ τοῦ ι μόνου, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. θ'. 56.]

μέμασαν δὲ καὶ ὧς ὑσμῆνι μάχεσθαι.

καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ,

μήτε τὸν ἐν Δωδῶνι λέγοι μόνον.

Καὶ ἰδοὺ ταῦτα εἰς ν λήγουσι, καὶ οὐ τρέπουσι τὸ ν εἰς τὸ σ καὶ ποιοῦσι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ταῖς ὑσμῆσι καὶ ταῖς Δωδῶσιν, ἀλλὰ ταῖς ὑσμήναις καὶ ταῖς Δωδώναις· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ κατὰ μεταπλασμὸν γεγόνασιν αἱ δοτικαὶ τῶν ἑνικῶν, καὶ τούτου χάριν εἰς ν λήγουσιν. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Ἐπειδὴ (Ἔτι δεῖ) προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ, "καὶ χωρὶς τοῦ κτεὶς κτενὸς, δεὶς δενὸς," ὅπερ μετὰ τῆς οὐ ἀποφάσεως καὶ τῆς μὴ ἀπαγορεύσεως γίνεται οὐδεὶς οὐδενὸς, καὶ μηδεὶς μηδενός. Ταῦτα γὰρ οὐ προσλαμβάνουσι τὸ ι κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν ἑνικῶν καὶ ποιοῦσι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς κτεισὶν καὶ τοῖς δεισὶ καὶ τοῖς μηδεισὶν, ἀλλὰ τοῖς κτεσὶ καὶ τοῖς οὐδεσὶ διὰ τοῦ ε μόνον, ἀπὸ γὰρ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, τροπῇ τοῦ ν εἰς σ, τῷ προλεχθέντι κανόνι, οἷον κτενὶ κτεσὶν, μηδενὶ μηδέσι, οὐδενὶ οὐδέσιν.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ "καὶ χωρὶς τῶν εἰς ως μετοχικῶν ὀνομάτων καὶ τῶν εἰς ως μετοχῶν," οἷον Ἀραρὼς Ἀραρότος Ἀραρόσιν, ἔστι δὲ ὄνομα υἱοῦ τοῦ Ἀριστοφάνους, ὑποδεδιὼς ὑποδεδιότος ὑποδεδιόσιν, ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου, τετυφὼς τετυφότος τετυφόσι, πεποιηκὼς πεποιηκότος πεποιηκόσι· ταῦτα γὰρ οὐ προσλαμβάνουσι τὸ ι καὶ ποιοῦσι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν. Οὐδὲ γὰρ
80 b λέγομεν τοῖς Ἀραρῶσι καὶ ὑποδεδιῶσι καὶ τετυφῶσι καὶ πεποιηκῶσι διὰ τοῦ ω, ἀλλὰ τοῖς Ἀραρόσι καὶ ὑποδεδιόσι καὶ τετυφόσι καὶ πεποιηκόσι διὰ τοῦ ο. Καὶ λέγομεν ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἀπὸ τῆς Ἀραρότι καὶ ὑποδεδιότι καὶ τετυφότι καὶ πεποιηκότι. Κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, πρὸ τοῦ

λαμβάνουσα τὸ ς, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχεῖα, τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ὄφεϊ ὄφεσι, Πηλέϊ Πηλεῦσι, ταχέϊ ταχεῦσι, βραδέϊ βραδέσι, Πλάτωνι Πλάτωσι, Μέμνονι Μέμνοσι, Ἕκτορι Ἕκτορσι, Πάριδι Πάρισιν· οὕτως οὖν καὶ Ἀραρότι Ἀραρόσι, καὶ ὑποδεδιότι ὑποδεδιόσι, καὶ τετυφότι τετυφόσι, καὶ πεποιηκότι πεποιηκόσι, τοῦ ς προσελθόντος, καὶ ἀποβληθέντων τῶν μὴ δυναμένων σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχείων, φημὶ δὴ τὸ τ.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ, "κοινολεκτουμένη," τουτέστι κατὰ κοινὴν διάλεκτον, ἵνα εὑρεθῇ ὁ κανὼν οὕτως, ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν κοινολεκτουμένη εἰς ς λήγουσα μετὰ μακρᾶς περιττοσυλλάβως κλινομένη καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν προσθέσει τοῦ ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν." Τὸ γὰρ τάλας καὶ μέλας καὶ Θόας οἱ Αἰολεῖς τάλαις καὶ μέλαις καὶ Θόαις λέγουσι, καὶ ἰδοὺ εἰς ς ἐστὶν ἡ εὐθεῖα μετὰ μακρᾶς καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεται, καὶ οὐ συναιρεῖται κατὰ τὴν γενικήν, καὶ ὅμως οὐ προσλαμβάνει τὸ ι καὶ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς τάλαισι καὶ μέλαισι καὶ Θόαισιν διὰ τῆς αι διφθόγγου τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, ἀλλὰ τοῖς τάλασι καὶ μέλασι καὶ Θόασιν, ἀπὸ τῆς εὐθείας τοῦ τάλας καὶ Θόας καὶ μέλας. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζων τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζει, λέγων, ὅτι πᾶσα αἰτιατικὴ ἑνικῶν εἰς α λήγουσα προσθέσει τοῦ ς ποιεῖ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον Αἴαντα Αἴαντας, Θόαντα Θόαντας, Λάχητα Λάχητας, ἔρωτα ἔρωτας, Κύπριδα Κύπριδας. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι "χωρὶς τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ων καὶ εἰς ως θηλυκῶν, καὶ τῶν οὐδετέρων, καὶ τῶν πεπονθότων." Πρόσκειται "χωρὶς μὲν τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ω καὶ εἰς ως," διὰ τὸ ἡ Λητὼ καὶ ἡ Σαπφὼ καὶ ἡ αἰδὼς καὶ ἡ ἠώς, ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ τούτων αἱ ἑνικαὶ καὶ αἰτιατικαὶ αὐτῶν εἰς α λήγουσιν, οἷον τὴν Λητόα καὶ Σαπφόα καὶ αἰδόα καὶ ἠόα, καὶ ὅμως αἱ πληθυντικαὶ αἰτιατικαὶ αὐτῶν οὐ γίνονται προσθέσει τοῦ ς,

81 a οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὰς Λητόας καὶ Σαπφόας καὶ τὰς αἰδόας καὶ ἠόας, ἀλλὰ τὰς Λητοὺς καὶ Σαπφοὺς καὶ τὰς αἰδοὺς καὶ ἠούς. "Χωρὶς δὲ τῶν οὐδετέρων" πρόσκειται διὰ τὸ βῆμα καὶ ἅρμα. Ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ τούτων εἰς Α λήγει ἡ αἰτιατικὴ τῶν ἑνικῶν, καὶ ὅμως οὐ ποιεῖ προσθέσει τοῦ Σ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν βήμας καὶ ἅρμας τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, ἀλλὰ τὰ βήματα καὶ τὰ ἅρματα. Πρόσκειται "χωρὶς τῶν πεπονθότων" διὰ τὸ νιφὰς νιφάδος νιφάδι νιφάδα. Τὸ γὰρ νίφα (νιφάδα) γίνεται κατὰ πάθος, ἤγουν κατὰ ἀποκοπήν, νίφα, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, (Hesiod. Opp. 533.)

ἀλευάμενος νίφα λευκὸν (λευκήν)

ἰδοὺ γὰρ εἰς Α λήγει ἡ αἰτιατικὴ τῶν ἑνικῶν, καὶ ὅμως οὐ ποιεῖ προσθέσει τοῦ Σ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὰς νίφας, ἀλλὰ τὰς νιφάδας. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δυνατὸν δὲ ἐστὶ κανονίσαι τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν καὶ ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἑξῆς λέγει, ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς ΕΣ λήγουσα τροπῇ τοῦ Ε εἰς Α τὴν αἰτιατικὴν ποιεῖ, οἷον Αἴαντες Αἴαντας, Λάχητες Λάχητας, ἔρωτες ἔρωτας, βότρυες βότρυας. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Εἴρηται ὅτι "τῶν δυϊκῶν καὶ πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθή, οὕτω καὶ ἡ κλητική," οἷον Αἴαντε ὦ Αἴαντε Αἴαντες, Λάχητε ὦ Λάχητε, Λάχητες ὦ Λάχητες.

Κανὼν β'.—Ὁ Κοχλίας.

Μετὰ τὰ εἰς ΑΣ δισύλλαβα κανονίζει ὁ τεχνικὸς τὰ περαιτέρω τῶν δισυλλάβων, τουτέστι τὰ τρισύλλαβα καὶ τὰ περαιτέρω τῶν τρισυλλάβων, καὶ λέγει, ὅτι "τὰ εἰς ΑΣ καθαρὸν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἁπλᾶ βαρύτονα εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν," οἷον κοχλίας κοχλίου, Αἰνείας Αἰνείου, Βορέας Βορέου, δρακοντίας δρακοντίου, τραυματίας τραυματίου, ταραξίας ταραξίου. Δεῖ προσθεῖναι "μὴ

ὄντα ἐθνικὰ καὶ ἀπὸ τοῦ π ἀρχόμενα." Εἰς ΑΣ εἶπε διὰ τὰ ἔχοντα ἄλλο φωνῆεν, οἷον διὰ τὸ χαρίεις, δαφνήεις, τιμήεις· ταῦτα γὰρ καὶ καθαρὰν ἔχουσι τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, καὶ ὑπὲρ δύο συλλαβάς εἰσὶ, καὶ ἁπλᾶ καὶ βαρύτονα, καὶ ὅμως οὐκ ἔχουσιν εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον τὴν γενικὴν, χαρίεντος καὶ τιμήεντος καὶ δαφνήεντος, καὶ οὐκ εἰσὶν εἰς ΑΣ. Πρόσκειται "καθαρὸν" διὰ τὸ Ἀκράγας Ἀκράγαντος, Ἀθάμας Ἀθάμαντος· ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσι τὸ ΑΣ καθαρὸν, διὸ καὶ περιττοσυλλάβως κλίνονται. "Ὑπὲρ δύο συλλαβὰς" πρόσ-
81 b κειται διὰ τὰ προλεχθέντα δισύλλαβα, οἷον διὰ τὸ Θόας καὶ Αἴας καὶ τὰ ὅμοια· ταῦτα γὰρ περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Αἴαντος, Θόαντος. Πρόσκειται "ἁπλᾶ" διὰ τὸ Λυκοθόας Λυκοθόαντος, καὶ Λευκοθόας Λευκοθόαντος· ταῦτα γὰρ σύνθετα εἰσὶ, καὶ τὴν τοῦ ἁπλοῦ κλίσιν ἐφύλαξαν, φημὶ δὲ τὴν τοῦ Θόαντος. Πρόσκειται "βαρύτονα" διὰ τὰ ὀξύτονα, οἷον διὰ τὸ ἀνδριὰς ἀνδριάντος. Πρόσκειται "μὴ ὄντα ἐθνικὰ καὶ ἀπὸ τοῦ π ἀρχόμενα" διὰ τὸ Πικίας Πικίαντος, καὶ Πευκετίας Πευκετίαντος· ταῦτα γὰρ ἐθνικὰ εἰσὶ καὶ ἀπὸ τοῦ π ἀρχόμενα, καὶ περιττοσυλλάβως κλίνονται· τὸ γὰρ Παπίας Παπίου ἀπὸ τοῦ π μὲν ἄρχεται, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐθνικόν· τὸ δὲ Ὠπίας Ὠπίου ἐθνικὸν μὲν ἐστὶν, ἀλλ' οὐκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ π, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Σημειοῦται δὲ ὁ τεχνικὸς τινὰ περιττοσυλλάβως κλιθέντα, εἰσὶ δὲ ταῦτα· Ἀφίας Ἀφίαντος παρ' Εὐφορίωνι, Φλεγύας Φλεγύαντος παρ' Εὐριπίδῃ, Ἐλέας Ἐλέαντος παρὰ Φιλοστεφάνῳ, Σατύας Σατύαντος παρ' Ἡγησίππῳ· εὑρέθη δὲ καὶ τὸ Ἀρύαντος περιττοσυλλάβως κλιθὲν

ἡ δὲ ὑπὲρ Ἀρύαντος ἐπὶ προχοαῖς ποταμίων,

παρ' Ἐρατοσθένει, καὶ Παρίας Παρίαντος· ἔστι δὲ ὄνομα κύριον καὶ διὰ τοῦ ι γράφεται. Τὸ δὲ σημαῖνον τὸν ὄφιν διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου γράφεται, οἷον παρείας παρείου ὡς παρ' Ἀριστοφάνει, [Plut. 690.]

Ὀδὰξ ἐλαβόμην ὡς παρειὰς ὢν ὄφις.

παρείας δὲ ἐστὶν εἶδος ὄφεως, ἔχων τὰς παρειὰς ἐπηρμένας.

Ταῦτα δὲ πάντα περιττοσυλλάβως δεῖ κλῖναι· εὕρηνται δὲ καὶ ἰσοσυλλάβως κλινόμενα, οἷον ὁ Φλεγύας τοῦ Φλεγύου, καὶ οἱ Φλεγύαι τοὺς Φλεγύας, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. ν'. 302.]

ἠὲ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας.

81 b Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Προστίθησι δὲ ὁ τεχνικὸς Θεοδόσιος, ὅτι ὅταν γένηται εἰς Α ἡ γενική, οἷον τοῦ Παπία καὶ τοῦ Αἰνεία, Δωρικὴ κλίσις ἐγένετο ἐπικρατήσασα κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν εἰς ΑΣ βαρυτόνων ἐὰν εὕρωμεν εἰς Α τὴν γενικήν, οἷον τοῦ Παπία καὶ τοῦ κοχλία, Δωρικὴν αὐτὴν λέγομεν, τῇ κοινῇ διαλέκτῳ συνήθη γενομένην· ἐπὶ δὲ τῶν εἰς ΑΣ περισπωμένων ἐὰν εἰς Α εὕρωμεν τὴν γενικήν, οὐκέτι Δωρικὴν αὐτὴν λέγομεν, ἀλλὰ κοινήν, οἷον ὁ Μηνᾶς τοῦ Μηνᾶ, ὁ Ζηνᾶς τοῦ Ζηνᾶ, ὁ μητρᾶς τοῦ μητρᾶ· ταῦτα γὰρ οὐ Δωρίδος, ἀλλὰ κοινῆς ἐστὶ διαλέκτου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

82 a Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἀποροῦσι τινὲς λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν τῆς Δωρίδος διαλέκτου ἐμνημόνευσεν ἐνταῦθα ὁ τεχνικὸς καὶ μὴ ἄλλης διαλέκτου; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι αὐτὴ ἡ Δωρικὴ διάλεκτος τῇ κοινῇ διαλέκτῳ συνήθης ἐστὶν εἰς τὰ προκείμενα ὀνόματα· τοῦ Παπία γὰρ καὶ τοῦ Αἰνεία λέγουσιν οἱ Δωριεῖς ὁμοίως τῇ κοινῇ διαλέκτῳ· τούτου χάριν αὐτῆς ἐμνημόνευσε. Δεῖ γινώσκειν ὅτι τὸ Αἰνείας Αἰνείου Αἰνεία λέγουσιν οἱ Δωριεῖς διὰ μακροῦ τοῦ Α. οἱ δὲ Βοιωτοὶ Αἰνείαο προστιθέντες τὸ ο, οἱ δὲ Ἴωνες Αἰνείεω, τὸ Α εἰς Ε τρέποντες καὶ τὸ ο εἰς Ω. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Αἰνείαο ἐκτείνεται κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἤγουν μακρὸν ἔχει τὸ Α. Πᾶσα γὰρ γενικὴ ὀνόματος εἰς φωνῆεν λήγουσα καὶ περιττοσυλλαβοῦσα τῆς ἰδίας εὐθείας, ἐκτείνει τὴν λήγουσαν καὶ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, οἷον Ἀτρείδεω, Πριαμίδεω· ἢ συστέλλει τὴν λήγουσαν καὶ ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, οἷον καλοῖο, σοφοῖο, Πριάμοιο, ποταμοῖο, ὠκεανοῖο. Εἰ οὖν τὸ Αἰνείαο οὐκ ἐξέτεινε τὴν τελευταίαν συλλαβήν, ἀνάγκην ἔχει τὴν παραλήγουσαν ἐκτεῖναι, ἄρα οὖν μακρὸν ἔχει τὸ Α. Πρόσκειται "εἰς φωνῆεν λήγουσαν" διὰ τὸ Δη-

μοσθένεος καὶ Διομήδεος. Ἐπὶ τούτων γὰρ καὶ ἡ λήγουσα καὶ ἡ παραλήγουσα συστέλλονται, ἀλλ᾽ οὐ λήγουσιν εἰς φωνῆεν, ἀλλ᾽ εἰς σύμφωνον. Πρόσκειται "περιττοσύλλαβα τῆς ἰδίας εὐθείας" διὰ τὸ Ὁμήρου καὶ ἀνθρώπου· ταῦτα γὰρ εἰς φωνῆεν λήγουσι, καὶ ὅμως καὶ ἡ παραλήγουσα καὶ ἡ λήγουσα ἐκτείνονται, ἀλλ᾽ οὐ περιττοσυλλαβοῦσι τῆς ἰδίας εὐθείας. Ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ πρᾶξις.

Κανονίζων τὴν δοτικὴν ἀπὸ τῆς γενικῆς κανονίζει, λέγων, ὅτι "πᾶσα γενικὴ ἰσοσυλλαβοῦσα τῇ εὐθείᾳ τὴν δοτικὴν ἔχει εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθείας ἢ μείζονος ἀντιστοίχου, οἷον ὁ Πέρσης τοῦ Πέρσου τῷ Πέρσῃ." Ἰδοὺ τοῦτο ἔχει τὴν γενικὴν ἰσοσύλλαβον τῇ εὐθείᾳ, ἔχει δὲ καὶ τὴν δοτικὴν εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθείας, φημὶ δὴ τοῦ η, τὸ δὲ ι ἀνεκφώνητόν ἐστιν, ἐπειδή, ὡς ἐμάθομεν, τὸ ι τότε εὑρίσκεται ἀνεκφώνητον, ἡνίκα εὑρεθῇ μετὰ τοῦ η, ἢ μετὰ τοῦ ω, ἢ μετὰ τοῦ α μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, οἷον τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ, τῷ Αἰνείᾳ. Πάλιν ἐστὶν ἡ Μήδεια τῆς Μηδείας τῇ Μηδείᾳ, καὶ ἰδοὺ τούτου ἡ γενικὴ ἰσοσυλλαβεῖ τῇ εὐθείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἡ δοτικὴ εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγει μετὰ τοῦ φωνή-
2 b εντος τῆς εὐθείας, φημὶ δὴ τοῦ α· τὸ δὲ α μακρὸν ἔχει ἡ δοτική, ὥσπερ ἡ γενική. Ἡ δὲ γενικὴ μακρὸν ἔχει τὸ α, ἐπειδὴ πᾶσα γενικὴ ἰσοσυλλάβως κλινομένη μακροκαταληκτεῖν θέλει, οἷον ἄνθρωπος ἀνθρώπου, Ὅμηρος Ὁμήρου, δίψα δίψης, μοῦσα μούσης, Ἀντιόχεια Ἀντιοχείας, Ἀπάμεια Ἀπαμείας, οὕτως οὖν καὶ τὸ Μήδεια Μηδείας διὰ μακροῦ τοῦ α κατὰ τὴν γενικήν. Πρόσκειται "ἰσοσυλλάβως κλινομένη" διὰ τὸ Αἴας Αἴαντος καὶ Λάχης Λάχητος· ταῦτα γὰρ οὐ μακροκαταληκτοῦσιν κατὰ τὴν γενικήν, ἀλλ᾽ οὐ κλίνονται ἰσοσυλλάβως, ἀλλὰ περιττοσυλλάβως· αἱ πατρὸς καὶ μητρὸς γενικαὶ ἰσοσυλλαβοῦσαι ταῖς ἰδίαις εὐθείαις, φημὶ δὴ τῇ πατὴρ καὶ μήτηρ, καὶ μὴ μακροκαταληκτοῦσαι, οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐ κλίνονται ἰσοσυλλάβως· πατὴρ γὰρ πατέρος ἦσαν καὶ μήτηρ μητέρος, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ε γεγόνασι πατρὸς καὶ μητρός, καὶ λοιπὸν ἡ συγκοπὴ

γέγονεν αἰτία τῆς κλίσεως. Πρόσκειται "κλινομένη" διὰ τὸ ἄλφα τοῦ ἄλφα καὶ τὸ βῆτα τοῦ βῆτα· τούτων γὰρ ἡ γενικὴ οὐ μακροκαταληκτεῖ· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ μονόπτωταί εἰσιν, καὶ τὴν αὐτὴν φωνὴν πάντα φυλάττουσιν. Ἐπειδὴ οὖν ἐν τῇ Μηδείας γενικῇ μακρόν ἐστι τὸ ἄλφα διὰ τὸν προλεχθέντα κανόνα, τούτου χάριν καὶ ἐν τῇ Μηδείᾳ δοτικῇ μακρόν ἐστι τὸ α. Πᾶσα γὰρ δοτικὴ ἑνικῶν ἰσοσυλλαβοῦσα τῇ ἰδίᾳ γενικῇ καὶ ἰσοχρονεῖν αὐτὴν (αὐτῇ) θέλει, οἷον Αἴαντος Αἴαντι, Λάχητος Λάχητι, Ὁμήρου Ὁμήρῳ, ἀνθρώπου ἀνθρώπῳ. Εἰ ἄρα οὖν, ὡς δέδεικται, ἐν τῇ Μηδείας γενικῇ μακρόν ἐστι τὸ α, δηλονότι καὶ ἐν τῇ Μηδείᾳ δοτικῇ μακρὸν ἀναγκάζεται εἶναι. Πρόσκειται "ἰσοσυλλαβοῦσαι τῇ ἰδίᾳ γενικῇ," διὰ τὸ ταχέος ταχεῖ καὶ βραδέος βραδεῖ· ἐπὶ τούτων γὰρ ἡ δοτικὴ μακροκαταληκτεῖ, τῆς γενικῆς βραχυκαταληκτούσης· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἰσοσυλλαβεῖ ἡ δοτικὴ τῇ γενικῇ, ἄλλως τε δὲ διὰ τοῦτο ἐν τῇ Μηδείᾳ δοτικῇ μακρόν ἐστι τὸ α, ἐπειδὴ τὸ ι ἀνεκφώνητον ἐστίν. Ἐμάθομεν δὲ ὅτι τὸ ι τότε εὑρίσκεται ἀνεκφώνητον, ἡνίκα εὑρεθῇ ἢ μετὰ τοῦ η ἢ μετὰ τοῦ ω ἢ μετὰ τοῦ α μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, οἷον τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ, τῇ Μηδείᾳ. Πάλιν ἐστὶν ὁ καλὸς τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ, καὶ ἰδοὺ ἡ γενικὴ ἰσοσυλλαβεῖ τῇ εὐθείᾳ, καὶ τὴν δοτικὴν ἔχει εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν, οὐ μετὰ τοῦ
83 a φωνήεντος τῆς εὐθείας, ἀλλὰ μετὰ τοῦ μείζονος ἀντιστοίχου, φημὶ τοῦ ω· τὸ γὰρ ω μεῖζον ἀντίστοιχόν ἐστι τοῦ ο. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν οὐκ ἐφυλάχθη τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ δοτικῇ, φημὶ δὴ τὸ ο· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο οὐκ ἐφυλάχθη τὸ ο τῆς εὐθείας ἐν τῇ δοτικῇ, ἐπειδὴ εἰ ἐφυλάχθη τὸ ο τῆς εὐθείας ἐν τῇ δοτικῇ, οὐκ ἠδύνατο τὸ ι ἀνεκφώνητον εἶναι. Ἐμάθομεν γὰρ ὅτι τὸ ι τότε ἐστὶν ἀνεκφώνητον, ἡνίκα εὑρεθῇ ἢ μετὰ τοῦ η ἢ μετὰ τοῦ ω ἢ μετὰ τοῦ α μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, οἷον τῷ κοχλίᾳ, τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ, "χωρὶς τῶν

εἰς τσ ὑποκοριστικῶν·" τὰ γὰρ εἰς τσ ὑποκοριστικὰ ἔχουσι τὴν γενικὴν ἰσοσύλλαβον τῇ εὐθείᾳ, καὶ ὅμως οὐκ ἔχουσι τὴν δοτικὴν εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν, οἷον ὁ Διονῦς τοῦ Διονῦ τῷ Διονῦ, ὁ Καμμὺς τοῦ Καμμὺ τῷ Καμμὺ, ὁ Λαρδὺς τοῦ Λαρδὺ τῷ Λαρδὺ, ὁ Κλαυσὺς τοῦ Κλαυσὺ τῷ Κλαυσύ. Τούτων γὰρ αἱ δοτικαὶ χωρὶς τοῦ ι εἰσίν. Οὐκ ἠδύναντο γὰρ ταῦτα τὰ ὀνόματα ἔχειν ἐν τῇ δοτικῇ τὸ ι, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἡ τι δίφθογγος ἐν τέλει λέξεως εὑρίσκεται, οἷον μυῖα, ἅρπυια, υἱός· ἐν γὰρ τῷ [Il. π'. 565.]

συμβάλλον σύμφιον (σύμβαλον ἀμφὶ) νέκυϊ κατατεθνειῶτι μάχεσθαι,

οὐκ ἔστιν ἐν διφθόγγῳ τὸ τ καὶ τὸ ι, ἀλλ' ἐν τῷ μέτρῳ κατὰ συνίζησιν μετροῦνται, τουτέστιν αἱ δύο συλλαβαὶ εἰς μίαν συλλαβὴν, ἤγουν τὸ τ καὶ τὸ ι, ὥσπερ ἐν τῷ [Il. α'. 15.]

χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ,

τὸ ε καὶ τὸ ω δίφθογγος εἰς μίαν συλλαβὴν μετροῦνται, οἷον χρυσῷ.

Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν οὐδέποτε ἡ τι δίφθογγος ἐν τέλει λέξεως εὑρίσκεται· καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην, ἐπειδὴ οὐδέποτε μετὰ τὴν τι δίφθογγον εὑρίσκεται σύμφωνον ἐπιφερόμενον, οἷον μυῖα, ἅρπυια, υἱός. Εἰ ἐτίθετο οὖν ἡ τι δίφθογγος ἐν τέλει λέξεως, συνέβαινε λέξιν ἐπιφέρεσθαι ἀρχομένην ἀπὸ συμφώνου, καὶ λοιπὸν εὑρίσκετο μετὰ τὴν τι δίφθογγον σύμφωνον ἐπιφερόμενον, ὅπερ ἐστιν ἀδύνατον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον τὰ εἰς τσ ὑποκοριστικὰ σημειούμεθα ἐν τῷ κανόνι, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς ισ περισπώμενα· ταῦτα γὰρ ἀποβολῇ τοῦ σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ κομβὶς τοῦ κομβί. Ἰδοὺ ἡ δοτικὴ οὐκ ἔχει ἀνεκφώνητον τὸ ι, ἀλλ' ἐκφωνούμενον, οἷον τῷ καμβὶ, ἐπειδὴ οὔτε τὸ η ἔχει, οὔτε τὸ ω, οὔτε τὸ α μακρὸν, ἀλλὰ τὸ ι· τότε δὲ, ὡς εἴρηται, τὸ ι ἀνεκφώνητον ἐστὶν, ἡνίκα εὑρεθῇ ἢ μετὰ τοῦ η ἢ μετὰ τοῦ ω

83 b ἢ μετὰ τοῦ α μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ. Ἰστέον δὲ ὅτι μονῆρες ἐστὶ τὸ ὄνομα τοῦτο, οὐκ ἔχει γὰρ ἄλλο ὅμοιον αὐτῷ ἐν χρήσει. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ

"χωρὶς τῶν μονοπτώτων," διὰ τὸ ἄλφα τοῦ ἄλφα τῷ ἄλφα, τὸ βῆτα τοῦ βῆτα τῷ βῆτα, καὶ τὸ γάμμα τοῦ γάμμα τῷ γάμμα. Ἐπὶ τούτων γὰρ οὐ προσγράφεται τὸ ι ἐν τῇ δοτικῇ, ἐπειδὴ μονόπτωτα εἰσὶν καὶ τὴν αὐτὴν φωνὴν πανταχοῦ φυλάττουσιν. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν κατὰ διάλεκτον," ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς ταῖς εἰς Ω ληγούσαις δοτικαῖς οὐ προσγράφουσι τὸ ι, τῶ Ὁμήρω γὰρ φασὶ καὶ τῶ σοφῶ χωρὶς τοῦ ι. Καὶ πάλιν οἱ Βοιωτοὶ ταῖς εἰς Η ληγούσαις δοτικαῖς οὐ προσγράφουσι τὸ ι, τῆ Ἑλένη γὰρ φασὶ καὶ τῆ Πηνελόπη χωρὶς τοῦ ι.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι "καὶ χωρὶς τῶν διὰ τὸ μέτρον." Ἔστι γὰρ ὁ ζελᾶς τοῦ ζελὰ τῷ ζελὰ, (οὕτως δὲ λέγεται κατὰ Θρᾶκας ὁ οἶνος,) καὶ τούτου ἡ δοτικὴ εὑρίσκεται παρ' Εὐριπίδῃ χωρὶς τοῦ ι. Συστεῖλαι γὰρ βουλόμενος τὸ Α, οὐ προσέγραψε τὸ ι, οἷον

ταυτὸν ποιεῖ τό τ' Ἀττικὸν τῷ ζελὰ, σὺν γὰρ κεραννοῖς.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι "καὶ χωρὶς τῶν πεπονθότων." Ἔστι γὰρ τῷ κυανοχαίτου, καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν τῷ κυανοχαίτα, καὶ οὐκ ἔχει προσγεγραμμένον τὸ ι, οἷον ὡς παρὰ Ἀντιμάχῳ,

πατρί τε κυανοχαίτα Ποσειδάωνι πεποιθὼς,

ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ πέπονθεν. Καὶ πάλιν ἔστι πατὴρ πατρὸς πατρὶ, καὶ μήτηρ μητέρος μητρὶ, καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τούτων ἡ γενικὴ ἰσοσυλλαβεῖ τῇ εὐθείᾳ, καὶ οὐκ ἔχει τὴν δοτικὴν εἰς Ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν, ἀλλ' εἰς Ι ἐκφωνούμενον· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ πέπονθεν ἡ γενικὴ καὶ ἰσοσυλλαβεῖ τῇ εὐθείᾳ, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ δοτικὴ πέπονθεν, οἷον πατέρος πατέρι, καὶ μητέρος μητέρι, καὶ κατὰ συγκοπὴν πατρὸς καὶ μητρὸς, καὶ πατρὶ καὶ μητρί. Ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Κανονίζει ὁ τεχνικὸς τὴν αἰτιατικὴν, λέγων, ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς Σ λήγουσα, ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων, εἰς Ν αὐτὴν ἔχει λήγουσαν, οἷον ἰχθῦς ἰχθῦν, καλὸς καλὸν, ὅθεν Ἀττικοὶ Δη-

μοσθένην μετὰ τοῦ ν λέγουσι." Πρόσκειται "ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον," διὰ τὸ Θόας καὶ Δρύας καὶ Αἴας. Ταῦτα γὰρ εἰς σ λήγουσαν ἔχει τὴν εὐθεῖαν, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἰσοσύλλαβον τὴν αἰτιατικὴν, τὸν Δρύαντα γὰρ καὶ τὸν Θόαντα καὶ τὸν Αἴαντα ἔστιν ἡ αἰτιατικὴ περιττοσυλ-
84 a λάβως, διὸ οὐκ ἔχουσιν αὐτὴν εἰς ν λήγουσαν. Διὰ τοῦτο οὖν εἶπεν ὁ τεχνικὸς, ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον. Πρόσκειται "μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων" διὰ τὸ Ἐρετριεὺς, καὶ Πειραιεὺς, καὶ (Σ)τειριεύς. Ἐπὶ τούτων γὰρ γίνεται ἡ αἰτιατικὴ τὸν Ἐρετριᾶ, καὶ Πειραιᾶ, καὶ (Σ)τειριᾶ. Καὶ ἰδοὺ ἐστὶν ἡ εὐθεῖα εἰς σ λήγουσα, καὶ ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον· καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔστι μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθείας, διὰ τοῦτο οὐκ ἐγένετο εἰς ν ἡ αἰτιατική. Διὰ τοῦτο οὖν προσέθηκεν "μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων." Λέγει δὲ ὁ τεχνικὸς, "ἐπειδὴ τὸ Δημοσθένης ἔχει τὴν εὐθεῖαν εἰς σ λήγουσαν καὶ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων, τούτου χάριν εἰς ν ἐποίησαν αὐτὴν, τὸν Δημοσθένην μετὰ τοῦ ν λέγοντες τῷ κανόνι τούτῳ ἑπόμενοι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τέσσαρα τινὰ ἔχομεν ζητῆσαι ἐνταῦθα· πρῶτον μὲν, πότε ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον ἡ εὐθεῖα, δεύτερον δὲ, ὅτι ἀνάγκη προσθεῖναι τὸ "μὴ ἔχουσα κατὰ πάθος τὴν αἰτιατικὴν," τρίτον δὲ, ὅτι περιττῶς κεῖται τὸ "μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων," τέταρτον δὲ, διατί οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Δημοσθένην μετὰ τοῦ ν λέγουσιν. Ἀλλ' ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ πρῶτον, καὶ εἴπωμεν, πότε ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον ἡ εὐθεῖα. Ἐὰν γὰρ μὴ τοῦτο μάθωμεν, ἔχει τις εἰπεῖν τοῦ πένης καὶ τοῦ Λάχης τὴν αἰτιατικὴν τὸν πένην καὶ τὸν Λάχην, ἀγνοῶν, κεχρημένος τῷ κανόνι τούτῳ, ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα εἰς σ λήγουσα, ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων, εἰς ν αὐτὴν ἔχει λήγουσαν." Τούτου χάριν ζητήσωμεν πότε ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον ἡ εὐθεῖα.

Ἰστέον ὅτι τὰ οὐδέτερα ὁμολογουμένως ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν, οἷον τὸ βῆμα τοῦ βήμα-

τος τῷ βήματι τὸ βῆμα ὦ βῆμα, τὸ δένδρον τοῦ δένδρου τῷ δένδρῳ τὸ δένδρον ὦ δένδρον, καὶ ἐπὶ τῶν ἰσοσυλλάβως δὲ κλινομένων ἡ αἰτιατικὴ ἰσοσύλλαβος ἐστὶ τῇ εὐθείᾳ, οἷον ὁ καλὸς τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ τὸν καλόν, ὁ κοχλίας τοῦ κοχλίου τῷ κοχλίᾳ τὸν κοχλίαν, ὁ Χρύσης τοῦ Χρύσου τῷ Χρύσῃ τὸν Χρύσην, καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ΥΣ καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ΟΥΣ καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὴν γενικὴν εἰς ΟΣ καθαρὸν διχρόνῳ παραληγόμενον, οἷον βότρυς βότρυος βότρυν, στάχυς στάχυος στάχυν, χροῦς χροὸς χροῦν, ὄφις ὄφιος ὄφιν, πόλις πόλιος πόλιν, μάντις μάντιος μάντιν. Ἔχομεν οὖν πότε ἐστὶν ἡ 84 b αἰτιατικὴ ἰσοσύλλαβος τῇ εὐθείᾳ. Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἰσοσυλλάβως κλινομένων οὐδέποτε εὑρίσκεται περιττοσύλλαβος ἡ αἰτιατικὴ τῆς ἰδίας εὐθείας, ἀλλ' ἰσοσύλλαβος, οἷον καλὸς καλοῦ καλόν, κοχλίας κοχλίου κοχλίαν, ἐπὶ δὲ τῶν περιττοσυλλάβως κλινομένων εὑρίσκεται ἡ αἰτιατικὴ οὐ μόνον περιττοσύλλαβος τῆς ἰδίας εὐθείας, οἷον Αἴας Αἴαντος Αἴαντα, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἰσοσύλλαβος, οἷον πόλις πόλιος πόλιν, στάχυς στάχυος στάχυν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο ἐπὶ μὲν τῶν περιττοσυλλάβως κλινομένων, πῇ μὲν περιττοσυλλαβεῖ ἡ αἰτιατικὴ τῆς ἰδίας εὐθείας, πῇ δὲ ἰσοσυλλαβεῖ αὐτῇ, ἐπειδὴ εἰ μὲν πρὸς τὰς πλαγίους λάβομεν τὴν αἰτιατικήν, ἀναγκάζεται περιττοσυλλαβεῖν τῆς ἰδίας εὐθείας, ἐπειδὴ καὶ αἱ πλάγιοι περιττοσυλλαβοῦσιν αὐτῆς, οἷον Αἴας Αἴαντος Αἴαντα. Εἰ δὲ πρὸς τὴν εὐθεῖαν λάβομεν τὴν αἰτιατικήν, ἀναγκάζεται ἰσοσυλλαβεῖν αὐτῇ, οἷον πόλις πόλιν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἰσοσυλλάβως κλινομένων διὰ τοῦτο ἰσοσυλλαβεῖ τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ ἀεὶ ἡ αἰτιατική, ἐπειδὴ εἴτε πρὸς τὴν εὐθεῖαν λέγομεν αὐτήν, ἀναγκάζεται ἰσοσυλλαβεῖν αὐτῇ, οἷον ὁ Χρύσης τὸν Χρύσην, εἴτε πρὸς τὰς πλαγίους λάβομεν αὐτήν, πάλιν ἀναγκάζεται ἰσοσυλλαβεῖν τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, καὶ ἐπὶ τῶν ἰσοσυλλάβως κλινομένων αἱ πλάγιοι ἰσοσυλλαβοῦσι τῇ εὐθείᾳ τῇ ἰδίᾳ, οἷον ὁ Χρύσης τοῦ Χρύσου τῷ Χρύσῃ τὸν Χρύση ὦ Χρύση. Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ, τὸ “ μὴ ἔχουσα

κατὰ πάθος ἢ κατὰ ἀποκοπὴν τὴν αἰτιατικήν·” ἰδοὺ γὰρ ἐστὶν ἱδρὼς ἱδρῶτος ἱδρῶτα, καὶ γίνεται κατὰ πάθος, ἤγουν κατὰ ἀποκοπὴν, ἱδρῶ, οἷον [Il. χ'. 2.]

ἱδρῶ ἀπεψύχοντο.

Καὶ *ἰδοὺ ἐστὶν ἡ εὐθεῖα εἰς* Σ *λήγουσα, καὶ ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθείας, καὶ ὅμως οὐκ ἐγένετο εἰς* Ν, *ἐπειδὴ πέπονθεν, ἀποκέκοπται γάρ.* Ἀλλ' *ἐπειδὴ ἀποκοπῆς ἐμνημονεύσαμεν, μάθωμεν τί ἐστιν ἀποκοπὴ, καὶ τὶ συγκοπὴ, καὶ τὶ ἀφαίρεσις.* Καὶ *ἰστέον ὅτι ἀποκοπὴ μέν ἐστι τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ τέλει γινόμενον, οἷον δῶμα δῶ, κυκεῶνα κυκεῶ, ἱδρῶτα ἱδρῶ.* Συγκοπὴ *δὲ ἐστὶ τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ μέσῳ γινόμενον, οἷον ὀπίσωθεν ὄπισθεν, ἐξαίρετος ἔξαιτος, ὁμοπάτριος ὁμόπατρος.* Ἀφαίρεσις *δὲ ἐστὶ πάθος τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ γινόμενον, οἷον σῦς ὗς, λείβει εἴβει, γαῖα αἶα, ἔφη φῆ, ἔβη βῆ, ἔστη στῆ.* Ταῦτα *μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον *δὲ ὅτι τοῦ μὴ ἔχουσα κατὰ πάθος τὴν αἰτιατικὴν περιττῶς κεῖται τὸ μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων.* Τὸ *γὰρ* Ἐρετριᾶ *καὶ* Πειραιᾶ *καὶ* Στειριᾶ *καὶ ἀφυᾶ καὶ ὑγιᾶ, εἰ καὶ*
85 a *ἔχουσι τὴν εὐθεῖαν εἰς* Σ *λήγουσαν, καὶ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον τῇ εὐθείᾳ, ἀλλ' οὖν πεπονθότα εἰσὶ, καὶ τούτου χάριν οὐ λήγουσιν εἰς* Ν *κατὰ τὴν αἰτιατικήν.* Ἀπὸ *γὰρ τοῦ* Ἐρετριέα *καὶ* Πειραιέα *καὶ* Στεριέα *καὶ ἀφυέα καὶ ὑγιέα γεγόνασι κατὰ κρᾶσιν.* Περιττῶς *οὖν κεῖται τὸ μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων, προστιθεμένου τοῦ μὴ ἔχουσα κατὰ πάθος τὴν αἰτιατικήν.* Ἐπειδὴ *ἰδού ἐστιν ὁ εὐφυὴς τὸν εὐφυῆ, καὶ ὁ ὑγιὴς τὸν ὑγιῆ, καὶ ὁ εὐσεβὴς τὸν εὐσεβῆ, καὶ ἰδοὺ ταῦτα ἔχουσι τὴν εὐθεῖαν εἰς* Σ *λήγουσαν, καὶ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον, καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων, καὶ ὅμως οὐκ ἔχουσιν αὐτὴν εἰς* Ν *λήγουσαν· ἀλλὰ δῆλον ὅτι πεπονθότα εἰσὶν, ἀπὸ γὰρ τοῦ εὐφυέα καὶ ὑγιέα καὶ εὐσεβέα γεγόνασι κατὰ κρᾶσιν.* Ταῦτα *μὲν ἐν τούτοις.*

Περὶ *δὲ τοῦ εἰπεῖν τὸν* Θεοδόσιον, “*ὅθεν οἱ* Ἀττικοὶ Δημοσθένην *μετὰ τοῦ* Ν *λέγουσιν,” ἔχομεν ἐν τοῖς ἑξῆς ζητῆσαι καὶ εἰπεῖν, ὅτι τὰ εἰς* ΗΣ *εἰς* ΟΥΣ *ἔχοντα τὴν γενικὴν, τότε εἰς* Ν *ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν παρὰ τοῖς* Ἀθηναίοις, *ὅταν ὦσι*

κύρια, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους τὸν Δημοσθένην, ὁ Διομήδης τοῦ Διομήδους τὸν Διομήδην, ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ Ἀριστοφάνους τὸν Ἀριστοφάνην· ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ἐχόντων κυρίων, οὐ ποιοῦσιν εἰς Ν τὴν αἰτιατικὴν, τὸν συνήθη γὰρ καὶ τὸν κακοήθη καὶ τὸν εὐσεβῆ καὶ τὸν εὐφυῆ καὶ τὸν εὐγενῆ φασὶν χωρὶς τοῦ Ν. Ἰστέον δὲ ὅτι περιττῶς κεῖται ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ τὸ "εἰς Σ λήγουσα," οἷον πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς Σ λήγουσα, καὶ χωρὶς γὰρ τοῦ εἰπεῖν εἰς Σ λήγουσα ἔρρωται ὁ κανών. Ἰδοὺ γὰρ τὰ εἰς Α καὶ εἰς Η λήγοντα θηλυκὰ οὐ λήγουσιν εἰς Σ, καὶ ὅμως εἰς Ν ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν, οἷον ἡ μοῦσα τὴν μοῦσαν, ἡ Μήδεια τὴν Μήδειαν, ἡ τιμὴ τὴν τιμὴν, ἡ Ἀφροδίτη τὴν Ἀφροδίτην, ἡ σοφὴ τὴν σοφήν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Λέγει ὅτι τὰ εἰς ΑΣ ἰσοσυλλάβως κλινόμενα ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ Ζηνᾶς τοῦ Ζηνᾶ ὦ Ζηνᾶ, ὁ Μητρᾶς τοῦ Μητρᾶ ὦ Μητρᾶ, ὁ κοχλίας τοῦ κοχλίου ὦ κοχλία, ὁ Αἰνείας τοῦ Αἰνείου ὦ Αἰνεία, ὁ Παπίας τοῦ Παπίου ὦ Παπία. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν Ἀττικῶν," οἱ γὰρ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς ἔχουσιν ὀρθὰς καὶ κλητικὰς, ὁ Αἰνείας ὦ Αἰνείας, ὁ κοχλίας ὦ κοχλίας, καὶ χωρὶς τοῦ

ἀκαμαντοχάρμαν Αἶαν

παρὰ Πινδάρῳ· οὗτος γὰρ τὴν κλητικὴν εἰς Ν εἶπεν, οἷον

85 b ὑπερμενὲς ἀκαμαντοχάρμαν Αἶαν.

Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἢ κατὰ συνδρομὴν τοῦ Αἶαν ἐγένετο ἀκαμαντοχάρμαν εἰς Ν, ἢ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν φωνηέντων· εἰ γὰρ εἶπεν ἀκαμαντοχάρμα Αἶαν χωρὶς τοῦ Ν, ἀλλεπαλληλία ἔμελλεν εἶναι τῶν φωνηέντων, καὶ ἐκ τούτου κακοφωνία ἐγένετο. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Κανονίζων τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζει αὐτὴν, λέγων ὅτι "πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Α ἢ εἰς Ω λήγουσα ὁμόφωνον ἔχει τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν," δηλονότι μετὰ τοῦ Ι οὖσα ἡ δοτική. Ἐν γὰρ τοῖς δυϊκοῖς οὐκ ἔστι τὸ Ι προσγεγραμμένον, ἀλλ' ἐν τοῖς δυϊκοῖς οὐκ ἔχει τὸ Ι προσγεγραμμένον. οἷον τῷ κοχλίᾳ, τὼ κοχλία. τῷ

Αἰνεία τὼ Αἰνεία, τῶ καλῶ τὼ καλώ, τῶ σοφῶ τὼ σοφώ, ὅθεν ὁ τεχνικὸς ὁμόφωνον εἶπε καὶ οὐχ ὁμόγραφον.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἐκτείνεται τὸ α ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν δυϊκῶν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν, ἀλλ', ὡς εἴρηται, οὐκ ἔστι τὸ ι προσγεγραμμένον ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν δυϊκῶν, οὐδὲ γὰρ ἔστι τὸ ι τελικὸν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν· τελικὰ γὰρ τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν τρία εἰσὶν α, ε, ω, οἷον Ἀτρείδα, Ἕκτορε, φίλω. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ τεχνικὸς, ὡς πρὸς τὴν ἐκφώνησιν ἀποβλέπων, εἰς α ἢ εἰς ω λήγουσαν μόνον εἶπεν, καὶ οὐ προσέθηκε μετὰ τοῦ ι.

Λέγει ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς α λήγουσα, προσθέσει τοῦ ιν ποιεῖ τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν," οἷον τὼ κοχλία τοῖν κοχλίαιν, τὼ Αἰνεία τοῖν Αἰνείαιν, τὰ μούσα ταῖν μούσαιν, τὰ Ἑλένα ταῖν Ἑλέναιν. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τῇ προσθήκῃ τοῦ ι καὶ τοῦ ν συστέλλεται τὸ α, καὶ διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐκφωνεῖται τὸ ι, ἐπεὶ εἰ ἔμεινε τὸ α μακρὸν, ἤμελλε τὸ ι ἀνεκφώνητον εἶναι· ἐμάθομεν δὲ ὅτι τὸ ι, ἡνίκα εὑρεθῇ μετὰ τοῦ η ἢ μετὰ τοῦ ω ἢ μετὰ τοῦ α μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ἀνεκφώνητον εὑρίσκεται, οἷον τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ, τῷ Αἰνείᾳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Εἴρηται ὅτι "τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική." Κανονίζεται ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν τοῦτον τὸν τρόπον· "Πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς α λήγουσα προσθέσει τοῦ ι τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ," οἷον τὼ κοχλία, οἱ κοχλίαι, τὼ Αἰνεία οἱ Αἰνεῖαι, τὰ μούσα αἱ μοῦσαι, τὰ Ἑλένα αἱ Ἑλέναι. Δεῖ δὲ πάλιν εἰδέναι ὅτι ἅμα τῇ προσθήκῃ τοῦ ι συστέλλεται τὸ α, διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐκφωνεῖται τὸ ι, ἐπεὶ εἰ ἔμεινε τὸ α
86 a μακρὸν ἔμελλε τὸ ι ἀνεκφώνητον εἶναι. Εἴρηται ὅτι "πᾶσα γενικὴ πληθυντικῶν εἰς ων λήγουσα ἐπὶ παντὸς γένους," οἷον τῶν Αἰάντων, τῶν μουσῶν, τῶν βημάτων, καὶ ἔχομεν ὅσα ἐσημειωσάμεθα ἐν τοῖς προλαβοῦσιν. Περισπᾶται δὲ ἐνταῦθα ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν. Καθόλου γὰρ πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς αι δίφθογγον λήγουσα, ἀρσενικὴ μὲν οὖσα περισπᾷ τὴν ἰδίαν γενικὴν, οἷον Ὀρέσται Ὀρεστῶν, τοξόται

τοξοτῶν, πολῖται πολιτῶν, κοχλίαι κοχλιῶν, Αἰνεῖαι Αἰνειῶν, Ἀτρεῖδαι Ἀτρειδῶν, πλὴν τοῦ χλοῦναι χλούνων, καὶ χρήσται χρήστων, καὶ ἐτήσιαι ἐτησίων· θηλυκὴ δὲ οὖσα, εἰ μὲν εὑρεθῇ μονογενὴς, περισπᾷ τὴν ἰδίαν γενικὴν, οἷον μοῦσαι μουσῶν, ἅμαξαι ἁμαξῶν, τράπεζαι τραπεζῶν, ἄελλαι ἀελλῶν, γλῶσσαι γλωσσῶν, χωρὶς τοῦ ἀφύαι ἀφύων. Παρεσχηματισμένον δὲ ἀρσενικῷ, εἰ μὲν ὁμοφωνήσει τῇ γενικῇ τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ἀρσενικοῦ καὶ ὁμοτονεῖ αὐτῷ, οἷον φίλοι φίλων, αἱ φίλαι φίλων, ῥάδιοι ῥαδίων, καὶ ῥόδιαι ῥοδίων, ἅγιοι ἁγίων, καὶ ἅγιαι ἁγίων, δίκαιοι δικαίων, καὶ δίκαιαι δικαίων. μία φωνὴ καὶ εἷς τόνος. Εἰ δὲ παραλλάξει τῇ φωνῇ πρὸς τῇ γενικῇ τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ἀρσενικοῦ, καὶ τῷ τόνῳ παραλλάσσει καὶ περισπᾶται, οἷον ταχεὲς μὲν ταχέων, ταχεῖαι δὲ ταχειῶν, μέλανες μελάνων, καὶ μέλαιναι μελαινῶν, γράψαντες γραψάντων, καὶ γράψασαι γραψασῶν. ἰδοὺ ταῦτα παραλλάξαντα τῇ φωνῇ καὶ τῷ τόνῳ παρήλλαξαν.

Κανονίζει τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν, οὕτως· "πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς ι λήγουσα, προσθέσει τοῦ σ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον τοξόται τοξόταις, μοῦσαι μούσαις, καλοὶ καλοῖς. Ὅμηροι Ὁμήροις." Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν ἐπεκτεταμένων," οἷον τοιοῦτοι καὶ τηλικοῦτοι. Ἰδοὺ γὰρ ταῦτα εἰς ι λήγουσι, καὶ ὅμως οὐ ποιοῦσι προσθέσει τοῦ σ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοιούτοις καὶ τηλικούτοις, ἀλλὰ τοιούτοισι καὶ τηλικούτοισιν· ἀλλ᾽ οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν ταῦτα, ἐπειδὴ ἐκτεταμένα εἰσί.

Κανονίζεται ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν τοῦτον τὸν τρόπον· "πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς αι δίφθογγον λήγουσα, τροπῇ τοῦ ι εἰς σ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον κοχλίαι κοχλίας, Αἰνεῖαι Αἰνείας, Ἀτρεῖδαι Ἀτρείδας, μοῦσαι μούσας, Ἑλέναι Ἑλένας, Ἀφροδῖται Ἀφροδίτας." Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι
86 b ἅμα τῇ τροπῇ τοῦ ι εἰς σ ἐκτείνεται τὸ α, θέλει γὰρ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν ἰσοχρονεῖν τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, οἷον Αἴαντες τὸ ε βραχὺ ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ Αἴαντας τὸ α βραχύ·

ὁμοίως πάλιν οἱ ἄνθρωποι, ἡ οι δίφθογγος μακρά ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους ἡ ους μακρὰ ὁμοίως, καὶ κοχλίαι ἡ αι δίφθογγος μακρά ἐστιν, ἀλλὰ καὶ κοχλίας τὸ ας μακρὸν ὁμοίως. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ "χωρὶς τῶν Δωρικῶν·" συστέλλεται γὰρ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν εἰς τὴν αι δίφθογγον λήγουσαν, οἷον τοῦ κοῦραι κοῦρας, καὶ τὸ ὄγχναι ὄγχνας. Ἡμεῖς μὲν τὸ α μακρὸν ποιοῦμεν, οἱ δὲ Δωριεῖς συστέλλουσιν αὐτό. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, εἰ ἄρα ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν ἡ αι δίφθογγος ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται, καὶ ἕνα ἥμισυ χρόνον ἔχει, ὅθεν καὶ ταύτης ἐπὶ τέλους οὔσης πολλάκις προπαροξύνεται ἡ λέξις, οἷον ἅμαξαι, τράπεζαι, ἄελλαι, διατί μὴ καὶ τὸ α λέγομεν ἐν τῇ αἰτιατικῇ τῶν πληθυντικῶν ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεσθαι πρὸς ἀναλογίαν τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ δῶμεν τὸ α ἐν τῇ αἰτιατικῇ τῶν πληθυντικῶν ἕνα ἥμισυ χρόνον ἔχειν, καὶ ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεσθαι, ἀλλ' οὖν τὸ σ προσερχόμενον ἕτερον ἥμισυ χρόνον χαρίζεται αὐτῷ, καὶ ἀποτελεῖ αὐτὸ φύσει μακρόν· τὰ γὰρ σύμφωνα δηλονότι τὰ ἁπλᾶ πρὸς ἥμισυ χρόνον ἔχουσι. Πρόσκειται "ἁπλᾶ," ἐπειδὴ τὰ διπλᾶ, ἅτε δὴ δύο συμφώνων ἔχοντα δύναμιν, πρὸς ἕνα χρόνον ἔχουσι.

Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν εἶπεν ὁ τεχνικὸς "εἰς τὴν αι δίφθογγον λήγουσα," καὶ οὐκ εἶπεν εἰς ι λήγουσα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἠδύνατο εἰπεῖν εἰς ι λήγουσα, ἐπειδὴ αἱ εἰς τὴν οι λήγουσαι δίφθογγον εὐθεῖαι πληθυντικαὶ οὐ ποιοῦσι τροπῇ τοῦ ι εἰς σ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, ἀλλ' εἰς ους ποιοῦσιν αὐτήν, οἷον Ὅμηροι Ὁμήρους, ἄνθρωποι ἀνθρώπους, καλοὶ καλούς, σοφοὶ σοφούς, φίλοι φίλους.

Εἴρηται ὅτι τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτως καὶ ἡ κλητική.

[Κανὼν γ΄.]

Μετὰ τὰ εἰς ΑΣ ὤφειλε διαλαβεῖν περὶ τῶν εἰς ΕΣ τῶν διὰ τοῦ Ε, ἐπειδὴ μετὰ τὸ Α φωνῆεν τὸ Ε ἐστιν. Τὰ γὰρ εἰς ΑΣ ἔχοντα σύμφωνον πάντα παραλέλοιπεν, εἰσαγωγικώτερον διαλεγόμενος, ὡς πρὸς εἰσαγομένους γὰρ ἐν ἐπιτομῇ ποιεῖται τοὺς λόγους· ὤφειλεν οὖν, ὡς εἴρηται, μετὰ τὰ εἰς ΑΣ διαλαβεῖν περὶ τῶν εἰς ΕΣ. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οὐδὲν ἔχομεν εἰς ΕΣ ἀρσενικὸν ἐπ᾽ εὐθείας ἑνικῆς, χωρὶς εἰ μὴ εὑρεθῇ ἀπὸ Δωρίδος
87 a διαλέκτου κατὰ πάθος γινόμενον, τούτου χάριν διέλαβε περὶ τούτων. Πρόσκειται "χωρὶς εἰ μὴ εὑρεθῇ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου κατὰ πάθος γινόμενον," ἐπειδὴ πολλάκις οἱ Δωριεῖς τῶν εἰς ΕΙΣ τῶν διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου ἀποβάλλουσι τὸ Ι, οἷον χαρίεις χαρίες, τιμήεις τιμήες, Μαλόεις Μαλόες· τοιοῦτοι γὰρ εἰσὶν καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ,

Ὁ δὲ ἀείδων Μαλόες ἦλθε χορὸς,

ἀντὶ τοῦ Μαλόεις. Μαλόεις ἐστὶν ὁ Λέσβιος.

Πρόσκειται "ἀρσενικὸν," ἐπειδὴ ἔχομεν οὐδέτερα εἰς ΕΣ λήγοντα, οἷον τὸ εὐσεβὲς, τὸ σαφὲς, τὸ εὐγενές. Πρόσκειται "ἐπ᾽ εὐθείας," ἐπειδὴ ἔχομεν κλητικὰς εἰς ΕΣ λήγοντας, οἷον ὦ Ἀριστόφανες, ὦ Διόμηδες, ὦ Δημόσθενες. Πρόσκειται "ἑνικοῖς," ἐπειδὴ ἔχομεν εὐθείας πληθυντικὰς εἰς ΕΣ ληγούσας, οἷον οἱ Αἴαντες, οἱ Θόαντες, οἱ Λάχητες. Διὰ τοῦτο οὖν, ἤγουν διὰ τὸ μὴ εἶναι ἀρσενικὰ ἐπ᾽ εὐθείας ἑνικῆς, διαλαμβάνει εὐθέως περὶ τῶν εἰς ΗΣ τῶν διὰ τοῦ Η. Παραλιμπάνει δὲ τὰ εἰς ΗΣ μονοσύλλαβα· ἔστι δὲ εἰπεῖν περὶ αὐτῶν οὕτως· τὰ εἰς ΗΣ μονοσύλλαβα, ἐὰν περισπῶνται, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Δρῆς τοῦ Δρῆ, ὁ Τρῆς τοῦ Τρῆ. Ταῦτα δὲ παράσημον, ἤγουν παράλογον, ἔχουσι τὴν γενικὴν εἰς Η καταλήγουσαν· οὐδέποτε γὰρ εὑρίσκεται γενικὴ εἰς Η καταλήγουσα, εἰ μὴ ἐπὶ τούτων μόνων τῶν δύο. εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια. Ἐὰν δὲ ὀξύνωνται, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον σὴς σητὸς, θὴς θητὸς, (σημαίνει δὲ τὸν μισθωτὸν,) Γνὴς Γνητὸς. (Γνῆτες δὲ εἰσὶν οἱ Ῥόδιοι.) Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί μὴ λέγομεν ὁ Δρῆς τοῦ Δροῦ, καὶ ὁ Τρῆς τοῦ Τροῦ, ὥσπερ ὁ Ἑρμῆς τοῦ Ἑρμοῦ, ἵνα μὴ εὑρεθῇ παράλογος γενικὴ εἰς Η καταλήγουσα; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πᾶσα εὐθεῖα μονοσύλλαβος ἰσοσυλλάβως κλινομένη, ἀποβολῇ τοῦ Σ τὴν γενικὴν ἀποτελεῖ, οἷον ὁ Γρᾶς τοῦ Γρᾶ, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) ὁ Χνᾶς τοῦ Χνᾶ, (οὕτω δὲ ἐλέγετο ὁ Ἀγήνωρ,) ὁ νοῦς τοῦ νοῦ, ὁ ῥοῦς τοῦ ῥοῦ, οὕτως οὖν καὶ ὁ Δρῆς τοῦ Δρῆ, καὶ ὁ Τρῆς τοῦ Τρῆ, μονοσύλλαβα γὰρ εἰσὶ, καὶ ἰσοσυλλάβως κλίνονται, καὶ δηλονότι εὐλόγως ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικήν. Πρόσκειται "μονοσύλλαβος εὐθεῖα," διὰ τὸ Ἑρμῆς Ἑρμοῦ· τοῦτο γὰρ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, καὶ οὐ ποιεῖ ἀποβολῇ τοῦ Σ τὴν γενικήν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῦ Ἑρμῆ, ἀλλὰ τοῦ Ἑρμοῦ· ἀλλ' οὐκ ἔστι μονοσύλλαβος ἡ εὐθεῖα, ἀλλ' ὑπὲρ μίαν συλλαβήν.
87 b Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Διαλαμβάνει δὲ ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν εἰς ΗΣ τῶν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, λέγων οὕτως· "Τὰ εἰς ΗΣ βαρύτονα ἰαμβικὰ, μὴ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ Τ, εἰς ΤΟΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον λέβης λέβητος, Λάχης Λάχητος, πένης πένητος, τάπης τάπητος, πλάνης πλάνητος, Τρόμης Τρόμητος." Οὕτω γὰρ ἐλέγετο ὁ πατὴρ Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος. "Εἰς ΗΣ" εἶπεν διὰ τὰς ἄλλας καταλήξεις, οἷον διὰ τὸ Θόας. Ἰδοὺ γὰρ τοῦτο πάντα ἔχει τὰ τοῦ κανόνος, τουτέστι "βαρύτονον ἰαμβικὸν καὶ μὴ ἔχον ἐπ' εὐθείας τὸ Τ," ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ λήγει εἰς ΗΣ, οὐ κλίνεται διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΝΤ, Θόαντος γάρ. Πρόσκειται "βαρύτονα," διὰ τὰ ὀξύτονα, οἷον διὰ τὸ σαφὴς σαφοῦς· τοῦτο γὰρ ἰαμβικὸν ἐστὶν καὶ οὐκ ἔχει ἐπ' εὐθείας τὸ Τ, καὶ ὅμως εἰς ΟΤΣ ἔχει τὴν γενικὴν, σαφοῦς γάρ· ἀλλ' οὐκ ἔστι βαρύτονον, ἀλλ' ὀξύτονον. Πρόσκειται πάλιν "βαρύτονα," διὰ τὰ περισπώμενα, οἷον διὰ τὸ Θαλῆς Θαλοῦ. Πρόσκειται "ἰαμβικὰ" διὰ τὰ σπονδειακὰ, περὶ ὧν ἑξῆς μέλλει λέγειν, οἷον διὰ τὸ Χρύσης Χρύσου καὶ Ξέρξης Ξέρξου. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ Τ" διὰ τὸ θύτης θύτου, καὶ δότης δότου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Σημειοῦται ὁ τεχνικὸς τὸ κόμης κόμου, καὶ γύης γύου,

ἰσοσυλλάβως κλιθέντα. Καὶ ἰστέον ὅτι τὸ κόμης, τὸ ἐπὶ τῆς ἀξίας, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τὴν Ἑλληνικὴν οὐ δύναται γράφεσθαι διὰ τοῦ ι, ἀλλὰ διὰ τοῦ η. Οὐδέποτε γὰρ γενικὴ διὰ τοῦ τος κλινομένη ἀρσενικοῦ ἔχει ἐν τῇ παραληγούσῃ τὸ ι, οἷον Λάχητος, λέβητος, Δάρητος, πένητος, τάπητος. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὰ παρὰ τοῖς Δωριεῦσι θηλυκά. Τὸ γὰρ θέμις θέμιδος, θέμιτος λέγουσιν οἱ Δωριεῖς. Ὅθεν καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. υ΄. 4.]

Ζεὺς δὲ Θέμιστ' ἐκέλευσεν,

κατὰ πλεονασμὸν τοῦ σ. Καὶ τὸ Ἄρτεμις Ἀρτέμιδος Ἀρτέμιτος, καὶ χάρις χάριδος χάριτος. Τοῦτο δὲ παρ' ἡμῖν οὕτως ἐπεκράτησε λέγεσθαι, ὥστε οὖν τὸ κόμης κλινόμενον διὰ τοῦ τος, οἷον κόμητος, καὶ ἀρσενικὸν ὄν, καὶ μὴ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου δυνάμενον εἶναι ὥσπερ τὰ θηλυκά, οὐδὲ γάρ ἐστι θηλυκόν, οὐ δύναται γράφεσθαι διὰ τοῦ ι. Τὸ δὲ κύριον ὄνομα τὸ Κόμης διχῶς εὑρέθη κλινόμενον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, εὑρίσκεται γὰρ Κόμου ἡ γενική, Ἰωνικῶς δὲ καὶ Κόμεω, ὥσπερ Ἀτρείδης Ἀτρείδεω τὸ πατρωνυμικόν,
88 a εὑρίσκεται δὲ καὶ διὰ τοῦ τος κλινόμενον τῷ λόγῳ τῶν ἰαμβικῶν, οἷον Κόμητος, ὡς παρὰ τῷ Καλλιμάχῳ,

δημεχθέα Χελῶνα κακόκνημόν τε Κόμητα.

Μετρεῖται δὲ κατὰ συνίζησιν, τουτέστι τὸ ε καὶ α εἰς μίαν συλλαβήν, οἷον

δημε|χθέα χε|λῶνα κα|κό κνη|μον τεκό | μητα.

Τὸ δὲ "δημεχθέα" σημαίνει τὸν μεμισημένον κατὰ τὸν δῆμον, ἤγουν τὸν ἀπεχθῆ τῷ δήμῳ. Ὅταν δὲ ἰσοσυλλάβως εὑρεθῶσι τὸ κόμης κόμου καὶ γυίης γυίου κλινόμενα, ἔχουσιν ἀπολογίαν τοιαύτην· τὰ ἀπὸ τῶν εἰς η θηλυκῶν εἰς ης γινόμενα βαρύτονα, ἀρσενικά, μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ες, εἰς τὴν ου δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον λέσχη, ὁ λέσχης τοῦ λέσχου, ἀράχνη, ὁ ἀράχνης τοῦ ἀράχνου, κόμη, ὁ ἀκερσοκόμης (sic) τοῦ ἀκεροκόμου, δίκη, ἑλλανοδίκης ἑλλανοδίκου, γυνή, ὁ μισογύνης τοῦ μισογύνου, χαίτη, ὁ κυανοχαίτης τοῦ κυανοχαίτου, τέχνη, ὁ κλυτοτέχνης τοῦ κλυτοτέχνου, οὕτως οὖν καὶ κόμη, ὁ Κόμης τοῦ Κόμου. (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.) καὶ

γύη, ὁ γύης τοῦ γύου. (Καὶ γύη μὲν γάρ ἐστιν ἡ γῆ, γύης δὲ μέρος ἀρότρου.) Πρόσκειται "βαρύτονα" διὰ τὸ τύχη, Εὐτυχὴς Εὐτυχοῦς, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον·) τοῦτο γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' οὐκ ἔστι βαρύτονον, ἀλλ' ὀξύτονον. Μηδεὶς δὲ οἰέσθω τοῦτο ἔχειν οὐδέτερον· τὸ γὰρ εὐτυχὲς ἐκ τοῦ εὐτυχὴς τοῦ ἐπιθέτου ἐστιν, οὐ μὴν τοῦ κυρίου. Οὐδέποτε γὰρ οὔτε τὰ κύρια οὔτε τὰ προσηγορικὰ ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμόν. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ," διὰ τὸ ἀκὴ, τανυήκης τανυήκους. Τοῦτο γὰρ βαρύτονόν ἐστι, καὶ ὅμως εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' ἔχει οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον [Il. π΄. 473.]

τανύηκες σπασάμενος ἄορ παχέος παρ' Ὁμήρῳ (παρὰ μηροῦ).

Ἐμάθομεν δὲ ὅτι τὰ εἰς ΗΣ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβοῦς τὸ εὐσεβὲς, ὁ εὐγενὴς τοῦ εὐγενοῦς τὸ εὐγενὲς, ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους τὸ κακόηθες, ὁ πλήρης τοῦ πλήρους τὸ πλῆρες, οὕτως οὖν καὶ τανυήκης τοῦ τανυήκους τὸ τανύηκες. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον τὸ κόμης κόμου ἔχομεν ἀντικείμενον τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ, καὶ γύης γύου, ἰσοσυλλάβως κλιθέντα, ἀλλὰ καὶ τὸ Γράδης Γράδου. Ἰδοὺ γὰρ καὶ αὐτὸ εἰς ΗΣ ἐστι βαρύτονον ἰαμβικὸν, μὴ ἔχον ἐπ' εὐθείας τὸ Τ, καὶ ὅμως εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν καὶ οὐκ εἰς ΤΟΣ· ἔστι δὲ τοῦτο πατρωνυμικὸν, Γράδης γὰρ λέγεται ὁ υἱὸς τοῦ Γρᾶ, ἔχομεν δὲ τὸ ὄνομα ἐν τοῖς προλαβοῦσι, λέγω δὴ τὸ ὁ Γρᾶς τοῦ Γρᾶ. Ἔστι δὲ ἀπολογήσασθαι περὶ τοῦ Γράδης, καὶ εἰπεῖν,
88 b ὅτι εὐλόγως εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικήν. Καθόλου γὰρ τὰ εἰς ΔΗΣ πατρωνυμικὰ, ἢ τύπου πατρωνυμικοῦ ὄντα, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν. Πατρωνυμικὰ μὲν, οἷον Ἀτρείδης Ἀτρείδου, Αἰακίδης Αἰακίδου, Πηλείδης Πηλείδου, Πριαμίδης Πριαμίδου, Λαερτιάδης Λαερτιάδου· τύπου δὲ πατρωνυμικοῦ, οἷον Εὐριπίδης Εὐριπίδου, Θουκυδίδης Θουκυδίδου, Μιλτιάδης Μιλτιάδου, Ἀλκιβιάδης Ἀλκιβιάδου. Τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ καὶ τὸ Γράδης Γράδου εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικήν· πατρωνυμικὸν γάρ ἐστι, δηλοῖ δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Γρᾶ.

Τὰ ἀπὸ τῆς Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ, καταλήξεως, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ μὴ παραληγομένων τὴν ΑΙ δίφθογγον, καὶ εἰς ΩΣ, διὰ τοῦ ΙΔΗΣ γινόμενα πατρωνυμικὰ, διὰ τοῦ Ι γράφονται, οἷον Μέμνων Μεμνονίδης, Φοῖνιξ Φοινικίδης, Κύκλωψ Κυκλωπίδης, Νέστωρ Νεστορίδης, Λάγος Λαγίδης, Ἄριστος Ἀριστίδης, Μίνως Μινωΐδης, ἥρως ἡρωΐδης, καὶ ἐν συναιρέσει Μινώδης καὶ Ἡρώδης· τὰ δὲ ἀπὸ τῶν εἰς ΕΥΣ καὶ ΑΙΟΣ διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου, οἷον Ἀτρεὺς Ἀτρείδης, Ἀλκαῖος Ἀλκείδης· τὰ δὲ ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἔχοντα τὴν γενικὴν, εἰ μὲν βραχείᾳ παραλήγοιτο, διὰ τοῦ Ι γράφεται, οἷον Εὐτυχὴς Εὐτυχοῦς, Εὐτυχίδης, εἰ δὲ μακρᾷ, διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου, Ἡρακλῆς Ἡρακλοῦς Ἡρακλείδης, πλὴν τῶν τριῶν τούτων, Θρασυμήδης Θρασυμήδους Θρασυμηδίδης, Δικήρης Δικήρους Δικηρίδης, καὶ Θεοκύδης Θεοκύδους Θεοκυδίδης, καὶ κράσει τοῦ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον Θουκυδίδης. Εἰς ΟΥΣ δὲ ἔχει τὴν γενικὴν κανόνι τούτῳ· τὰ εἰς ΗΣ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, εἴτε βαρύτονα ὦσιν εἴτε ὀξύτονα, οἷον εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβοῦς, τὸ εὐσεβὲς γὰρ, ὁ εὐγενὴς τοῦ εὐγενοῦς, τὸ εὐγενὲς γὰρ, ὁ ἀναιδὴς τοῦ ἀναιδοῦς, τὸ ἀναιδὲς γὰρ, ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους, τὸ κακόηθες γὰρ, ὁ πλήρης τοῦ πλήρους, τὸ πλῆρες γάρ· οὕτως οὖν καὶ ὁ σαφὴς τοῦ σαφοῦς, τὸ σαφὲς γάρ. Πρόσκειται πάλιν "βαρύτονα" διὰ τὰ περισπώμενα, οἷον διὰ τὸ Θαλῆς Θαλοῦ. Ἰστέον ὅτι ἡνίκα τοῦτο περισπᾶται, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Θαλῆς τοῦ Θαλοῦ, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει, [Nub. 180.]

Τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν,

ἡνίκα δὲ βαρύνεται, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται τῷ λόγῳ τῶν ἰαμβικῶν, οἷον Θάλης Θάλητος, ὡς παρὰ τῷ Καλλιμάχῳ, [Fr. 96.]

Πάλιν τὸ δῶρον ἐς Θάλητα ὤλισθεν.

Ἔστι δὲ χωρίαμβος (χωλίαμβος), τροχαῖον γὰρ ἔχει ἐν τῷ τελευταίῳ ποδί.

Ἰστέον δὲ, ὅτι τὰ εἰς ΗΣ περισπώμενα τρεῖς κλίσεις ἐπιδέ-
89 a χονται· τὴν εἰς ΟΥΣ, ὅταν παρὰ τὸ κλέος ὦσιν, οἷον Ἡρακλῆς

Ἡρακλοῦς, Σοφοκλῆς Σοφοκλοῦς· τὴν διὰ τοῦ ΝΤ, ὅταν ἀπὸ συναιρέσεως τῶν εἰς Η ὦσιν, οἷον δαφνήεις δαφνήεντος, δαφνῆς δαφνῆντος, τιμήεις τιμήεντος τιμῆντος, [Il. σ'. 475.]

χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον.

Τὰ δὲ μηδὲν ἐκ τούτων ἔχοντα, τουτέστι (μὴ) παρὰ τὸ κλέος ὄντα, μήτε ἀπὸ συναιρέσεως τῶν εἰς ΗΕΙΣ, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον Θαλῆς Θαλοῦ, Ἑρμῆς Ἑρμοῦ, Σωσῆς Σωσοῦ, Ναρσῆς Ναρσοῦ, Ἀπελῆς Ἀπελοῦ, Μωϋσῆς Μωϋσοῦ. "Ἰαμβικὸν" δὲ προσέθηκε τῷ κανόνι διὰ τὰ σπονδειακά, περὶ ὧν μέλλει λέγειν· οἷον διὰ τὸ Χρύσης Χρύσου, Πέρσης Πέρσου, καὶ Ξέρξης Ξέρξου. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ Τ," διὰ τὸ δότης δότου, καὶ θύτης θύτου, καὶ πλύτης πλύτου· ταῦτα γὰρ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ Τ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν. Ἀντίκειται τὸ Κράτης Κράτητος, ἔχον ἐπ' εὐθείας τὸ Τ καὶ μὴ ἔχον εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον τὴν γενικήν· ἀλλ' ἔχει ἀπολόγαν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος, φημὶ δὴ ἀπὸ τοῦ κρατῶ, ἔχει τὸ Τ. Τὰ γὰρ εἰς ΗΣ ἰαμβικὰ ἔχοντα σύμφωνον ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται. οἷον λείβω λέβης λέβητος, δαίρω Δάρης Δάρητος, χαίρω Χάρης Χάρητος, (ὄνομα δὲ τοῦτο στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων,) πλανῶ πλάνης πλάνητος, πεινῶ πένης πένητος, τρέμω Τρόμης Τρόμητος· (οὕτως δὲ ἐλέγετο ὁ πατὴρ Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος·) οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ κρατῶ γίνεται Κράτης Κράτητος. Ὁ γὰρ δότης πλύτης θύτης οὐκ ἔχουσιν ἀπὸ ἐνεστῶτος τὸ Τ· διὰ τοῦτο οὐκ ἠκολούθησεν τοῖς ἔχουσι τὸ Τ τὸ Κράτης, ἀλλὰ τοῖς ἔχουσι τὸ σύμφωνον τοῦ ἐνεστῶτος. Τούτοις δέ, φημὶ τοῖς ἔχουσι τὸ Τ, ἀκολουθεῖ κατὰ τὴν κλίσιν καὶ τὸ Σκύθης Σκύθου· Σκύτης γὰρ ἦν, καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ Τ εἰς Θ γέγονε Σκύθης, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ μένος γέγονε Μενέστης καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ Τ εἰς Θ Μενέσθης, ἐξ οὗ γίνεται Μενεσθεὺς καὶ Μενέσθιος. Οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ Σκύτης γέγονε Σκύθης· Σκύθας γάρ φασιν ἀπὸ τοῦ σκύτας φορεῖν, ἤγουν τὰ δέρματα, ἤτοι τὰς λεγομένας λαρδογούνας. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὰ εἰς ΔΗΣ πατρωνυμικὰ, ἢ τύπου πατρωνυμικοῦ ὄντα, θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ ΔΗΣ τὸ Ι ἢ τὸ Α· τὸ Α μὲν, οἷον Πυλάδης, Ἀλκιβιάδης, Μιλτιάδης· τὸ Ι δὲ, οἷον Εὐριπίδης, Θουκυδίδης, Πριαμίδης, Ἀτρείδης, Πηλείδης. Ταῦτα, φημὶ τὸ Ἀτρείδης καὶ Πηλείδης, διὰ τῆς ΕΙ διφθόγ-
89 b γου γράφονται· ἀλλ' οὖν πρὸ τοῦ Δ τὸ Ι ἔχουσιν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οὐ πάντα τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ Δ τὸ Α εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικήν. Ἰδοὺ γὰρ τὸ Ἀριφράδης, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) πρὸ τοῦ Δ ἔχει τὸ Α, καὶ ὅμως εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, οἷον Ἀριφράδης Ἀριφράδους· εἰς ΟΥΣ δὲ ἔχει τὴν γενικὴν, ἐπειδὴ τὰ εἰς ΗΣ ἀπὸ ῥήματος σύνθετα κύρια εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ, οἷον δεύκω, Πολυδεύκης Πολυδεύκους, μήδω, Διομήδης Διομήδους, πείθω, Διοπείθης Διοπείθους, φαίνω Ἀριστοφάνης Ἀριστοφάνους· οὕτως οὖν καὶ φράζω ἔφραδον, Ἀριφράδης Ἀριφράδους. Πρόσκειται "κύρια," διὰ τὸ πωλῶ, παντοπώλης παντοπώλου, καὶ μετρῶ, γεωμέτρης γεωμέτρου· ταῦτα γὰρ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ κύρια. Πρόσκειται "χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ," διὰ τὸ κρίνω, Θεοκρίνης Θεοκρίνου· τοῦτο γὰρ κύριον ἐστὶ, καὶ ὅμως εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, τῷ χαρακτῆρι τῶν διὰ τοῦ ΙΝΗΣ. Τὰ γὰρ διὰ τοῦ ΙΝΗΣ ἅπαντα εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Αἰσχίνης Αἰσχίνου, Λεπτίνης Λεπτίνου, Σμικρίνης Σμικρίνου, οὕτως οὖν καὶ Θεοκρίνης Θεοκρίνου. Ἄλλως τε τὸ Ἀριφράδης τὸ κύριον ἀπὸ τοῦ ἀριφραδὴς τοῦ ἐπιθέτου γέγονε βαρείᾳ τάσει, καὶ ἐφύλαξε τοῦ ἐπιθέτου τὴν κλίσιν· τὸ δὲ ἐπίθετον εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, ἐπειδὴ ἔχει οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον τὸ ἀριφραδές. Τὰ δὲ εἰς ΗΣ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, ὡς ἐμάθομεν, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβοῦς τὸ εὐσεβές, ὁ εὐγενὴς τοῦ εὐγενοῦς τὸ εὐγενὲς, ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους τὸ κακόηθες, ὁ πλήρης τοῦ πλήρους τὸ πλῆρες, οὕτως οὖν καὶ ὁ ἀριφραδὴς τοῦ ἀριφραδοῦς τὸ ἀριφραδές· καὶ λοιπὸν γενόμενον κύριον ἐν βαρείᾳ τάσει τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐφύλαξε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἐπειδὴ δὲ πατρωνυμικοῦ καὶ τύπου πατρωνυμικοῦ ἐμνημονεύσαμεν, μάθωμεν τὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων· καὶ ἰστέον, ὅτι τὰ πατρωνυμικὰ εἰς τὸ υἱὸς καὶ ἔγγονος διαλύονται, οἷον Ἀτρείδης ὁ τοῦ Ἀτρέως υἱὸς, Πηλείδης ὁ τοῦ Πηλέως υἱὸς, Αἰακίδης ὁ τοῦ Αἰακοῦ ἔγγονος, τὰ δὲ τύπου πατρωνυμικοῦ ὄντα οὐδὲν τοιοῦτον ἔχουσιν· οὐδὲ γὰρ διαλύονται εἰς τὸ υἱὸς ἢ ἔγγονος, οἷον Ἡρώδης Πυλάδης Θουκυδίδης. Ταῦτα γὰρ οὐ σημαίνουσιν υἱὸν τινὸς ἢ ἔγγονον, ἀλλὰ κύρια εἰσί. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

90 a Ἰστέον ὅτι εὑρίσκονται καὶ ἄλλα ἰαμβικὰ μὴ ἔχοντα ἐπ' εὐθείας τὸ τ, καὶ εἰς τὴν ου δίφθογγον ἔχοντα τὴν γενικήν· εἰσὶ δὲ ταῦτα Ἴδης Ἴδου, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Γύγης Γύγου καὶ Γύγητος, (ἐπὶ δὲ τοῦ γίγαντος, ὅτε δὲ ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας λέγεται σπονδειακόν ἐστι καὶ ἰσοσυλλάβως κλίνεται.) Σάκης Σάκου, (ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους,) Πύδης Πύδου, (ὄνομα ποταμοῦ, ὡς παρὰ Ἀντιμάχῳ

καδδ' ἐναπύδη ἐρέοντα.

Τοῦτο δὲ ἐναντίως ἔκλινεν ὁ Ἀντίμαχος· ὅτε μὲν γὰρ ἰαμβικόν ἐστιν, ἰσοσυλλάβως αὐτὸ κλίνει, ὡς ἐπὶ τῆς λεχθείσης χρήσεως, ὅτε δὲ σπονδειακὸν ἐστὶ, περιττοσυλλάβως αὐτὸ κλίνει, οἷον

Πύδητος καὶ τηλεκλήτου ποταμοῖο.)

μύκης μύκου καὶ μύκητος, (τοῦτο διάφορα σημαίνει· σημαίνει γὰρ καὶ τὰ καρβόνια τὰ ἐπικείμενα τοῖς λύχνοις, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν τῇ Ἑκάλῃ [Fr. 47.]

ὅπποτε λυχνίου (λύχνου)
δαιομένου πυρέεντος ἄρδην (πυρόεντες ἄδην) ἐγένοντο μύκητες.

σημαίνει δὲ καὶ τοὺς ἀμανίτας τοὺς περὶ τὰ δένδρα γενομένους, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει (Ἀντιφάνει Athen. II. p. 60 D.)

ὀπτὰς (ὄπτα) μύκητας πρίνιν δύο (πρινίνους).

σημαίνει καὶ τὸ μέρος τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους, ἔνθα κρατεῖ τίς, οὗ πεσόντος ἐκ Περσέως μύκητα συνέβη κτανθῆναι· (Μυκήνας σ. κτισθῆναι·) σημαίνει δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνθρώπου, ὅπερ ἰσοσυλλάβως ἔκλινεν ὁ Ἀρχίλοχος, εἰπὼν

ἀλλ' ἀπερρώγασι μυκέω
τένοντες.)

Πάλιν Σάπης Σάπου, καὶ Χάρης Χάρου καὶ Χάρητος, Πύλης Πύλου καὶ Πύλητος, Μύνης Μύνου καὶ Μύνητος, (ὁ μὲν γὰρ Σοφοκλῆς Μύνου ἔκλινεν, Αἰχμαλώτησιν (Αἰχμαλωτίσιν) εἰπών,

Μύνου τί (τ') Ἐπιστρέφου γε (τε)

ὁ δὲ ποιητὴς ἀναλόγως Μύνητος, οἷον, [Il. τ'. 296.]

πέρσε δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος.)

Μέγης Μέγου, (ἐξ οὗ τὸν [Il. ο'. 302.]

Μέγην τὸν ἀτάλαντον Ἄρη(ι))

καὶ Μέγητος. Ταῦτα δὲ ποιητικὰ λέγομεν εἶναι, καὶ οὐ κατὰ ἀναλογίαν γεγόνασι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Λέγει ὁ τεχνικὸς, ὅτι "τὰ εἰς ΗΣ ἢ εἰς ΩΣ ὀνόματα, διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλινόμενα, ὁμόφωνον ἔχουσι τὴν κλητικὴν τῇ εὐθείᾳ," οἷον ὁ Λάχης τοῦ Λάχητος ὦ Λάχης, ὁ πένης τοῦ πένητος ὦ πένης, ὁ λέβης τοῦ λέβητος ὦ λέβης, ὁ ἔρως τοῦ ἔρωτος ὦ ἔρως, ὁ ἱδρὼς τοῦ ἱδρῶτος ὦ ἱδρὼς, ὁ ἀπτὼς τοῦ ἀπτῶτος ὦ ἀπτώς. Πρόσκειται "διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλινόμενα" διὰ τὸ τιμῆς τιμῆντος καὶ φθογγῆς φθογγῆντος· ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσιν ὁμόφωνον τὴν κλητικὴν τῇ εὐθείᾳ. Οὐδὲ γὰρ λέγουσιν ὦ τιμῆς καὶ ὦ φθογγῆς, ἀλλ' ὦ τιμὴν καὶ ὦ φθογγὴν, ἀπὸ τῆς τιμῆντος καὶ φθογγῆντος γενικῆς, κατὰ ἀποβολὴν τῆς ΤΟΣ, ὥσπερ Αἴαντος Αἴαντα· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν ταῦτα, ἐπειδὴ οὐ κλίνον-
92 a ται διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΝΤ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

"Τὼ Λάχητε τοῖν Λαχήτοιν ὦ Λάχητε. Τῶν πληθυντικῶν, οἱ Λάχητες τῶν Λάχητων τοῖς Λάχησι τοὺς Λάχητας ὦ Λάχητες."

[Κανὼν δ'.]

"Τὰ εἰς ΗΣ βαρύτονα σπονδειακὰ εἰς ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Χρύσης Χρύσου, Πέρσης Πέρσου, Τέννης Τέννου, Ξέρξης Ξέρξου." Εἰς ΗΣ εἶπε διὰ τὰς ἄλλας καταλήξεις, οἷον διὰ τὸ Αἴας, τοῦτο γὰρ, πάντα ἔχον τὰ τοῦ κανόνος, οὐκ ἔχει τὴν γενικὴν εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, ἐπειδὴ

οὐκ ἔστιν εἰς ΗΣ. Πρόσκειται "βαρύτονα," διὰ τὰ ὀξύτονα καὶ τὰ περισπώμενα· καὶ διὰ μὲν τὰ ὀξύτονα, οἷον διὰ τὸ ψευδὴς ψευδοῦς, εἰς ΟΥΣ γὰρ ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' οὐκ ἔστι βαρύτονον ἀλλ' ὀξύτονον, εἰς ΟΥΣ δὲ ἔχει τὴν γενικὴν ἐπειδὴ ἔχει οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον τὸ ψευδὲς, ἔχει μὲν γὰρ κανόνα ὅτι "τὰ εἰς ΗΣ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν," οἷον ὁ εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβοῦς τὸ εὐσεβὲς, τὸ εὐγενὲς τοῦ εὐγενοῦς καὶ τὸ εὐγενὲς, ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους τὸ κακόηθες· οὕτως οὖν καὶ ὁ ψευδὴς τοῦ ψευδοῦς ὅτι τὸ ψευδές. Πρόσκειται πάλιν βαρύτονα διὰ τὰ ὀξύτονα, οἷον διὰ τὸ προβλὴς προβλῆτος, καὶ ἀβλὴς ἀβλῆτος· ταῦτα γὰρ διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ βαρύτονα ἀλλ' ὀξύτονα, ὑπάγονται δὲ ταῦτα κανόνι τοιούτῳ· "Τὰ εἰς Σ λήγοντα ὀξύτονα σύνθετα ἀπὸ ῥήματος, μίαν συλλαβὴν φυλάττοντα τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, εἴτε εἰς ΑΣ ὦσιν, εἴτε εἰς ΗΣ, εἴτε εἰς ΩΣ," οἷον κέκραται, χαλκοκρὰς χαλκοκρᾶτος, (ὁ χαλκῷ κεκραμένος,) νεοκρὰς νεοκρᾶτος, (ὁ νεωστὶ κεκραμένος,) βέβληται, ἀβλὴς ἀβλῆτος, προβλὴς προβλῆτος, τέθνηκα, ἡμιθνὴς ἡμιθνῆτος· (τοῦτο δὲ, φημι τὸ τέθνηκα, τῇ μὲν φωνῇ ἐστὶν ἐνεργητικὸν, τῷ δὲ σημαινομένῳ παθητικὸν, τοιοῦτον ἐστὶ καὶ τὸ πέπτωκα, τῷ μὲν σημαινομένῳ παθητικὸν, τῇ δὲ φωνῇ ἐνεργητικὸν, ἐξ οὗ γίνεται τὸ ἀπτὼς ἀπτῶτος·) πάλιν τέτρωμαι, ἀτρὼς ἀτρῶτος. Ἰδοὺ ταῦτα πάντα μίαν συλλαβὴν ἐφύλαξαν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ ἔχουσι τὴν γενικήν. Πρόσκειται πάλιν βαρυτόνως διὰ τὰ περισπώμενα, οἷον διὰ τὸ Σωκλῆς Σωκλοῦς, Προκλῆς Προκλοῦς, (ταῦτα γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν,) καὶ διὰ τοῦ τιμῆς τιμῆντος, καὶ φθογγῆς φθογγῆντος, ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "σπονδειακὰ," διὰ τὰ
91 a εἰρημένα ἰαμβικὰ, οἷον διὰ τὸ Λάχης Λάχητος, πένης πένητος, καὶ τὰ ὅμοια. Φησὶ δὲ ὁ τεχνικὸς, ὅτι "σεσημείωται τὸ μάσθλης μάσθλητος, μόργη, Μόργης Μόργητος, καὶ Μήλης Μήλητος· τὰ γὰρ ἄλλα ἔχουσιν ἀπολογίαν." Τοῦτο δὲ εἶπεν, ὡς δῆθεν τῶν τριῶν τούτων μὴ ἐχόντων ἀπολογίαν.

Ἔστι δὲ ἀπολογήσασθαι καὶ εἰπεῖν καὶ περὶ αὐτῶν οὕτως, ὅτι τὸ μάσθλης καὶ Μήλης ὑπάγονται κανόνι τοιούτῳ, "τὰ εἰς ΛΗΣ λήγοντα δισύλλαβα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται," οἷον Πόλης Πόλητος, Μέμβλης Μέμβλητος, Βάμβλης Βάμβλητος· οὕτως οὖν καὶ μάσθλης μάσθλητος, (σημαίνει δὲ τὸν μεμαλαγμένον λῶρον,) καὶ Μήλης Μήλητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ.) Πρόσκειται "δισύλλαβα" διὰ τὸ Ὀζόλης Ὀζόλου, (ἔστι δὲ ἔθνος,) καὶ Δημομέλης Δημομέλου, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.) Ταῦτα δὲ οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ δισύλλαβα. Πρόσκειται "ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον" διὰ τὸ Μέσθλης Μέσθλου· τοῦτο γὰρ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [Il. ρ'. 216.]

Μέσθλήν τε Γλαῦκόν τε.

Τινὲς δὲ περὶ τοῦ Μέλητος βούλονται εἰπεῖν ἀπολογίαν τοιαύτην, ὅτι Μέλης Μέλητος ἦν, καὶ ὡς ἰαμβικὸν εὐλόγως ἐκλίθη διὰ τοῦ ΤΟΣ, καὶ λοιπὸν ἐκτάσεως τοῦ Ε γενομένης εἰς Η, ἐγένετο Μήλης σπονδειακὸν, καὶ ἐφύλαξε τὴν αὐτὴν κλίσιν· οὗτοι δὲ κακῶς λέγουσιν, ἄλλος γὰρ ἐστὶ ποταμὸς ὁ Μέλης ὁ διὰ τοῦ Ε, καὶ ἄλλος ποταμὸς ὁ Μήλης ὁ διὰ τοῦ Η τῆς Κολοφῶνος. Τὸ δὲ Μόργης Μόργητος διὰ τοῦ ΤΟΣ ἐκλίθη, ἐπειδὴ τὰ εἰς ΓΗΣ λήγοντα (ἔχοντα) πρὸ τοῦ Γ τὸ Σ ἢ τὸ Ρ, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον Μίσγης Μίσγητος, Λίργης Λίργητος, οὕτως οὖν καὶ Μόργης Μόργητος. Ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τοῦ Ἄργης Ἄργου· τοῦτο γὰρ ἰσοσυλλάβως κλίνεται, οἷον ὡς παρ' Ἡσιόδῳ [Theog. 140.]

Βροντήν τε Στεροπήν τε καὶ Ἄργην ὀμβριμόθυμον.

Προσέθηκεν ὁ τεχνικὸς ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἔχουσιν ἀπολογίαν, ἔστι δὲ ταῦτα, οἷον Ναίης Ναίητος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) κούρης κούρητος (ὁ νεώτερος, οἷον [Il. τ'. 248.]

κούρητες Ἀχαιῶν.)

Ὄπλης Ὄπλητος (ὄνομα κύριον,) Πίγρης Πίγρητος, Τίγρης Τίγρητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ· τοῦτο δὲ καὶ διὰ τοῦ Η γράφεται καὶ διὰ τοῦ Ι, ἀλλ' ἡνίκα μὲν διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνεται, διὰ τοῦ Η γράφεται, οἷον Τίγρητος, ἡνίκα δὲ διὰ τοῦ Ι γράφεται διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεται, οἷον Τίγριδος, τῷ λόγῳ

τῶν κυρίων, ὡς Πάρις Πάριδος.) Ἔτι σεσημείωται καὶ τὸ Βάβρης Βάβρητος, καὶ τὸ Φάγρης Φάγρητος, καὶ τὸ Μάγνης Μάγνητος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον καὶ ἐθνικόν.
91 b Μάγνης γὰρ λέγεται ὁ πολίτης τῆς Μαγνησίας,) καὶ τὸ Ἴγνης Ἴγνητος, καὶ τὸ Μάσης Μάσητος, καὶ τὸ Πάρνης Πάρνητος, καὶ τὸ Μένδης Μένδητος, καὶ τὸ γλοίης γλοίητος, (σημαίνει δὲ τὸν κακοήθη,) καὶ τὸ πλήρης πλήρους, καὶ τὸ Ἄρης Ἄρεος. Καὶ τὸ μὲν Ναίης Ναίητος καὶ τὸ κούρης κούρητος ἔχουσιν ἀπολογίαν τοιαύτην, ὅτι νάης νάητος καὶ κόρης κόρητος ἦν, καὶ τῷ λόγῳ τῶν ἰαμβικῶν διὰ τοῦ ΤΟΣ ἐκλίνοντο, καὶ ἐπλεόνασε τὸ μὲν νάης τὸ Ι καὶ ἐγένετο ναίης, τὸ δὲ κόρης τὸ Υ καὶ ἐγένετο κούρης, καὶ ἐφύλαξαν τὴν αὐτὴν κλίσιν. Ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τὰ τοιαῦτα, τὸ μὲν κούρης, ὅτι τὰ εἰς ΡΗΣ λήγοντα δισύλλαβα τῇ ΟΥ διφθόγγῳ παραληγόμενα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον μούρης μούρητος, δούρης δούρητος, οὕτως οὖν καὶ κούρης κούρητος. Περὶ δὲ τοῦ Ναίης Ναίητος ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πολλάκις ἡ ΑΙ καὶ ΟΙ δίφθογγοι ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνονται, ὅθεν καὶ τούτων τῶν διφθόγγων ἐπὶ τέλους οὐσῶν πολλάκις προπαροξύνεται ἡ λέξις, οἷον Ῥόδιοι, Ὅμηροι, ἅμαξαι, ἄελλαι. Καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς δὲ πολλάκις ἡ ΑΙ καὶ ἡ ΟΙ δίφθογγοι ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνονται, τῆς κοινῆς μὴ ἀπαρτιζούσης εἰς μέρος λόγου, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ [11, 18.]

> ὑψηλᾶς ἐς πόντον ὁρῶν ἄειδε τοιαῦτα

καὶ παρὰ Μενάνδρῳ

> οἱ τηλικοῦτοι καὶ τοιοῦτοι τῷ γένει,

καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ [Il. π'. 235.]

> σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται, ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.

Τούτου οὖν χάριν τὸ Ναίης, ὡς ἔχον τὴν ΑΙ δίφθογγον ἀντὶ κοινῆς, τῷ λόγῳ τῶν ἰαμβικῶν ἐκλίθη· τούτῳ τῷ λόγῳ δὲ καὶ τὸ γλοίης γλοίητος ἐπάγεται, ἔχει γὰρ τὴν ΟΙ δίφθογγον, ἥτις, ὡς εἴρηται, πολλάκις ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται. Τὸ δὲ Ὅπλης Ὅπλητος, καὶ Τίγρης Τίγρητος, καὶ Βάβρης Βάβρητος, καὶ Φάγρης Φάγρητος, καὶ Μάγνης Μάγνητος, καὶ Ἴγνης Ἴγνητος, ἔχουσιν ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου, καὶ

κοινὴν τὴν συλλαβὴν ἔχουσι, καὶ ὡς ἔχοντα κοινὴν τὴν συλλαβὴν τῷ λόγῳ τῶν ἰαμβικῶν διὰ τοῦ ΤΟΣ ἐκλίθησαν. Τὸ δὲ λάγνης λάγνους, εἰ καὶ ἔχει ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν τῷ λόγῳ τοῦ κόμης κόμου, καὶ γύης γύου· ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ δίκη γίνεται πλανοδίκης πλανοδίκου, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ γυνὴ καὶ τοῦ ΛΑ τοῦ ἐπιτατικοῦ μορίου γίνεται λαγύνης, οἱονεὶ ὁ ἐπίτασιν πολλὴν ἔχων πρὸς τὰς γυναῖκας, καὶ κατὰ συγκοπὴν λάγνης λάγνου. Τὸ δὲ Ἴγνης Ἴγνητος ἔχει καὶ ἄλλην ἀπολογίαν, ὅτι γνὴς γνητὸς ἦν, ὥσπερ Κρὴς Κρητὸς, καὶ ἐγένετο ἐν συνθέσει μετὰ τοῦ Ι ἀντωνυμίας ἐγὼ, σὺ, ἵ, Ἴγνης Ἴγνητος,
92 a καὶ ἐφύλαξε τὴν κλίσιν τὴν αὐτὴν, (Ἴγνητες δὲ εἰσὶν οἱ γνήσιοι Ῥόδιοι,) ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ Κρὴς Κρητὸς Ἔγκρης Ἔγκρητος, καὶ φυλάττει καὶ τὴν αὐτὴν κλίσιν. Τὸ δὲ Μάσης Μάσητος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, οἷον [Il. β'. 562.]

(οἵ τ') ἔχον Αἴγιναν Μάσητά τε υἷες Ἀχαιῶν)

ἔστιν εἰπεῖν ὅτι συνεσταλμένον ἔχει τὸ Α, καὶ ὡς ἰαμβικὸν ἐκλίθη διὰ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλὰ ποιητικῶς τὸ Α ἐξέτεινε διὰ τὸ μέτρον· ἢ λέγομεν ὅτι ἀπὸ τοῦ ὁ Μάσητος τοῦ Μασήτου τῷ Μασήτῳ τὸν Μάσητον γέγονε κατὰ μεταπλασμὸν Μάσητα. Τὸ δὲ πλήρης πλήρους, ἐπειδὴ ἔχει οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον τὸ πλῆρες, διὰ τοῦτο εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικήν. Ἐμάθομεν γὰρ ὅτι τὰ εἰς ΗΣ, ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ σαφὴς τοῦ σαφοῦς τὸ σαφὲς, ὁ εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβοῦς τὸ εὐσεβὲς, οὕτως οὖν καὶ ὁ πλήρης τοῦ πλήρους τὸ πλῆρες. Ἄλλως τε δὲ ὅτι οὐδὲ ἐστὶ τοῦτο δισύλλαβον φύσει· ἢ γὰρ ἀπὸ τοῦ πλείων γέγονε πλειήρης καὶ κατὰ συγκοπὴν πλήρης, ἢ ἀπὸ τοῦ πολλὸς πολήρης γέγονε καὶ ἐν συγκοπῇ πλήρης. Τὸ δὲ Πάρνης Πάρνηθος, καὶ Μένδης Μένδητος, ἐπειδὴ θηλυκῶς λέγονται, οἷον, [Aristoph. Nub. 322.]

βλέπε νῦν δεῦρο πρὸς τὴν Πάρνηθα.

(Ἔστι δὲ ὄρος τῆς Ἀττικῆς.) Καὶ πάλιν Αἰγυπτίαν Μένδητα, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Αἰγύπτου,) εἰκότως διὰ τοῦ ΤΟΣ

ἐκλίθη. Τὰ γὰρ εἰς ΗΣ θηλυκὰ μονογενῆ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον ἐσθὴς ἐσθῆτος, ποτὴς ποτῆτος, [Il. λ'. 779.]

αἰδυτῆος (ἐδητύος) ἠδὲ ποτῆτος,

(σημαίνει δὲ τὴν πόσιν,) ποιότης, ποιότητος, φιλότης φιλότητος, κακότης κακότητος. Οὕτως οὖν καὶ Μένδης Μένδητος, καὶ Πάρνης Πάρνητος, καὶ Πάρνηθος [καὶ] κατὰ μετάθεσιν τοῦ Τ εἰς Θ. Πρόσκειται "μονογενῆ" διὰ τὸ νημερτὴς νημερτοῦς· τοῦτο γὰρ ὡς ἔχον οὐδέτερον εἰς ΕΣ, ἤγουν τὸ νημερτὲς, εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, τοῦτο δὲ κύριον γινόμενον τὴν αὐτὴν κλίσιν φυλάττει. Ἔχομεν δὲ τὴν χρῆσιν τοῦ κυρίου παρ' Ὁμήρῳ, οἷον [Il. σ'. 46.]

Νημερτής τε καὶ Ἀψευδὴς καὶ Καλλιάνασσα.

Τὸ δὲ Ἄρης διαφόρους ἔχει κλίσεις· καὶ γὰρ κλίνεται τῷ λόγῳ τῶν ἰαμβικῶν, οἷον Ἄρητος, ἔχον τὸ Ἀρητιάδης πατρωνυμικὸν, καὶ πάλιν τῷ λόγῳ τῶν σπονδειακῶν, οἷον Ἄρου, ἐξ οὗ τὸ [Il. φ'. 431.]

ἦλθεν Ἄρῃ ἐπίκουρος,

ὥσπερ τῷ Χρύσῃ· καὶ πάλιν [Il. ε'. 909.]

παύσασθαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροτασιάων

ὥσπερ τὸν Χρύσην. Ἔστι δὲ καὶ Ἄρης Ἄρους, τῷ λόγῳ τῶν ἀπὸ ῥήματος συνθέτων κυρίων, τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῦ Λάχης διδασκαλίᾳ, ἡνίκα περὶ τοῦ Ἀριφράδης διελαμβάνομεν. Ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τὸ φαίνω γίνεται Ἀριστοφάνης Ἀριστοφάνους, τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ παρὰ τοῦ ῥῶ, τὸ σημαῖνον τὸ λέγω, ἐξ οὗ καὶ ῥῆσις καὶ ῥῆμα καὶ ῥήτωρ, γίνεται
92 b Ἄρης Ἄρους, οἱονεὶ ὁ ἐστερημένος τοῦ λέγειν, ἐν γὰρ τῷ πολέμῳ οὐ λόγων καιρὸς, ἀλλὰ πράξεως, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς ἐδήλωσεν εἰπὼν, [Il. π'. 630.]

ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ.

Ἐκ ταύτης δὲ τῆς γενικῆς, φημὶ δὴ τῆς εἰς ΟΥΣ, ἔστι κλητικὴ

Ἆρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε,

ὥσπερ Δημοσθένης Δημοσθένους, Δημόσθενες. Εὑρίσκεται δὲ καὶ Ἄρεως Ἀττικῶς διὰ τοῦ Ω, ὡς ἀπὸ τοῦ Ἄρευς Ἄρηος Ἰωνικῶς, καὶ Ἄρεως Αἰολικῶς,

Ἄρης γάρ ἐστι καὶ ταράττει τὴν κλίσιν.

Ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

"Τῷ Χρύσῃ, τὸν Χρύσην, εἴρηται." Ἰστέον ὅτι περὶ τῶν τῆς κλητικῆς τῶν εἰς ΗΣ ἔστι καθολικώτερον εἰπεῖν οὕτως· τὰ εἰς ΗΣ, ἐὰν μὲν περιττοσυλλάβως κλίνωνται, εἰς σύμφωνον ἔχουσι τὴν κλητικὴν, τουτέστιν εἰς Σ ἢ εἰς Ν, ἐὰν δὲ ἰσοσυλλάβως κλίνωνται, εἰς φωνῆεν ἔχουσι τὴν κλητικὴν, τουτέστιν ἢ εἰς Η ἢ εἰς Α. Καὶ λοιπὸν συνάγονται πέντε κλητικαὶ ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων στοιχείων. Τὰ γὰρ εἰς ΗΣ λήγοντα, ἐὰν μὲν διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλίνωνται, τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον Λάχης Λάχητος ὦ Λάχης, λέβης λέβητος ὦ λέβης, πένης πένητος ὦ πένης. Ἐὰν δὲ εἰς ΟΥΣ ἔχωσι τὴν γενικὴν, εἰς ΕΣ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένους ὦ Δημόσθενες, Ἀριστοφάνης Ἀριστοφάνους ὦ Ἀριστόφανες. Καὶ ἰδοὺ εὑρίσκονται κλητικαὶ διάφοροι εἰς Σ καταλήγουσαι. Ἐὰν δὲ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνωνται, εἰς Ν ἔχουσι τὴν κλητικὴν, οἷον φθογγῆς φθογγῆντος ὦ φθογγῆν, τιμῆς τιμῆντος ὦ τιμῆν, δαφνῆς δαφνῆντος ὦ δαφνῆν. Τὰ δὲ εἰς ΗΣ, ἰσοσυλλάβως κλινόμενα, ἔχοντα τὸ Τ, ἢ ἐθνικὰ ὄντα ἢ σύνθετα ἀπὸ ῥήματος, ἢ εἰς ΠΗΣ, ἅτινα καὶ ποιητικὰ δοκοῦσιν εἶναι, εἰς Α ἔχουσι τὴν κλητικήν. Ἐὰν δὲ μὴ οὕτως ἔχωσιν, εἰς Η ἔχουσι τὴν κλητικὴν, τουτέστιν ἀποβολῇ τοῦ Σ τοῦ κατὰ τὴν εὐθεῖαν ποιοῦσι τὴν κλητικήν. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ μὲν προτέρου κανόνος ταῦτα, θύτης θύτου ὦ θύτα, δότης δότου ὦ δότα, τοξότης τοξότου ὦ τοξότα, ποιητὴς ποιητοῦ ὦ ποιητά. Ἰδοὺ ταῦτα ἔχουσι τὸ Τ καὶ εἰς Α ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, καὶ πάλιν Σκύθης Σκύθου ὦ Σκύθα, Καππαδόκης Καππαδόκου ὦ Καππαδόκα, Πέρσης Πέρσου ὦ Πέρσα. Ἰδοὺ ταῦτα ἐθνικά εἰσιν, καὶ εἰς Α ἔχουσι τὴν κλητικήν. Τὸ γὰρ κύριον ὄνομα τὸ Πέρσης εἰς Η ἔχει τὴν κλητικὴν, οἷον ὦ Πέρση, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ, [Opp. 27.]

ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐγκάτθεο θυμῷ.

Σημειούμεθα παρ' Ἡρακλείδῃ ἐν τοῖς Περὶ χρησμῶν, ὅτι περ καὶ λέγουσι τινὲς πεπλανημένα εἶναι, τὸ "ὦ Πέρση
93 a ποικιλόδιφρε ἵν' ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι." Ἔστι γὰρ ἐνταῦθα ἐθνικὸν, καὶ εἰς Η καταλήγει ἡ κλητική. Σύνθετα δὲ ἀπὸ

ῥήματος, οἷον μετρῶ γεωμέτρης γεωμέτρου ὦ γεωμέτρα, πωλῶ παντοπώλης παντοπώλου ὦ παντοπώλα, τρίβω παιδοτρίβης παιδοτρίβου ὦ παιδοτρίβα. Ἰδοὺ γὰρ ταῦτα ἀπὸ ῥήματος εἰσὶ σύνθετα, καὶ εἰς Α ἔχουσι τὴν κλητικήν. Εἰς ΠΗΣ δὲ, οἷον κυνώπης κυνώπου καὶ ὦ κυνῶπα, [Il. α'. 159.]

τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε κυνῶπα.

Τινὲς δὲ θέλουσι ταῦτα τὰ ἔχοντα τὸ Π κλινόμενα εἰς Α ἐν τῇ κλητικῇ ποιητικὰ καλεῖν, ὡς κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν γινόμενα· τοῦ δὲ δευτέρου κανόνος, τουτέστι τῶν ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιούντων τὴν κλητικὴν, παραδείγματα ταῦτα, Εὐριπίδης Εὐριπίδου ὦ Εὐριπίδη, μισογύνης μισογύνου ὦ μισογύνη, Ἀτρείδης Ἀτρείδου ὦ Ἀτρείδη, Μηριόνης Μηριόνου ὦ Μηριόνη, [Il. ν'. 249.]

Μηριόνη Μώλου υἱέ.

Χρύσης Χρύσου, [Il. α'. 442.]

ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

Ξέρξης Ξέρξου ὦ Ξέρξη, Τέννης Τέννου ὦ Τέννη. Σημειούμεθα ἐν τούτῳ τῷ κανόνι τὸ λάγνης λάγνου ὦ λάγνα, παρ' Εὐβούλῳ ἐν [a]Κορυβάλλῳ, ἔχει δὲ οὕτως·

Ἴθι δεῦρο ἀφελοῦ λάγνου ταχυπ*ʹ* κιλα.

Καὶ τὸ πυραίχμης πυραίχμου ὦ πυραίχμα, καὶ τὸ μενέγμης (μεναίχμης) μενέγμου ὦ μενέγμα, ταῦτα γὰρ εἰς Α ἔχουσι τὴν κλητικὴν, ὀφείλοντα εἰς Η αὐτὴν ἔχειν. Τὸ γὰρ Στρεψιάδης Στρεψιάδου ὦ Στρεψιάδη, καὶ Ἡρακλείδης Ἡρακλείδου ὦ Ἡρακλείδη γενόμενα, Στρεψίαδες καὶ Ἡράκλειδες παρὰ τοῖς κωμικοῖς παιγνίου χάριν ἐλέχθησαν, οἷον παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Νεφέλαις, [1208.]

μάκαρ ὦ Στρεψίαδες.

Ἐν δὲ τοῖς ἔχουσι τὸ Τ σημειούμεθα τὸ Αἰήτης Αἰήτου ὦ Αἰήτη, ὡς παρὰ Ἀπολλωνίῳ, [386.]

Αἰήτη, χρεόμοι (σχέο μοι) τῷδε στόλῳ.

[a] Κορυβάλλῳ] Κορυδαλῷ, et infr. ἀφελοῦ τ' ὦ λάγνα ταχὺ τὰ ποικίλα Meineke H. C. G. p. 364.

καὶ τὸ καλλιπέτης καλλιπέτου ὦ καλλιπέτη, καὶ τὸ αἰναρέτης αἰναρέτου ὦ αἰναρέτη, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. π′. 31.]

Αἰναρέτη τίς ἄλλος ὀνήσαιτο ὑψίγενύς (τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονος) περ.

Αἰναρέτης δὲ ἐστὶν ὁ ἐπὶ κακῷ κεκτημένος τὴν ἀρετήν. Καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ [Od. χ′. 287.]

ὦ φιλοθερσίτη (Πολυθερσείδη) φιλοκέρτομε,

καίτοι γε τοῦ ἁπλοῦ διὰ τοῦ α ἐξενεχθέντος παρ' αὐτῷ, οἷον [Il. β′ 246.]

Θερσίτ' ἀκριτόμυθε.

Ταῦτα δὲ ἐσημειωσάμεθα, ὅτι ἔχοντα τὸ τ εἰς η ἔσχον τὴν κλητικήν, ὀφείλοντα εἰς α αὐτὴν ἔχειν. Ἐν δὲ τοῖς ἐθνικοῖς ἐσημειωσάμεθα τὸ "ὦ Πέρση ποικιλόδιφρε" εἰς η καταλῆγον.

"Ὦ Χρύσα."

Ἰστέον ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς η λήγουσα, δηλονότι μετὰ τοῦ ἀνεκφωνήτου ἰῶτα, τροπῇ τοῦ η εἰς α ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν· ἀλλ' ἐν τοῖς δυϊκοῖς οὐκ ἔστι τὸ ι προσγεγραμμένον, οἷον τῷ Χρύσῃ τὼ Χρύσα, τῷ Πέρσῃ τὼ Πέρσα, τῇ μούσῃ τὰ μούσα, τῇ Ἑλένῃ τὰ Ἑλένα. Ἰστέον
93 b ὅτι ὁ τεχνικὸς ὡς πρὸς τὴν ἐκφώνησιν ἀποβλέπων εἰς η λήγειν ὠνόμασε, καὶ οὐ προσέθηκε τὸ ι.

"Τοῖν Χρύσαιν ὦ Χρύσα, εἴρηται. Οἱ Χρύσαι τῶν Χρυσῶν τοῖς Χρύσαις τοὺς Χρύσας ὦ Χρύσαι."

[Κανὼν ε′.]

Μετὰ τὸ διαλαβεῖν περὶ τῶν εἰς ης ἰαμβικῶν τε καὶ σπονδειακῶν, διαλαμβάνει περὶ τῶν εἰς ης παρ' οὐδετέρων συντεθειμένων, τουτέστι περὶ τοῦ Δημοσθένης καὶ τῶν ὁμοίων, λέγων, ὅτι "τὰ εἰς ης παρ' οὐδετέρων συντεθειμένα εἰς ους ἔχουσι τὴν γενικήν," οἷον σθένος Δημοσθένης Δημοσθένους, γένος, Διογένης Διογένους, νεῖκος, Πολυνείκης Πολυνείκους, ἦθος, κακοήθης κακοήθους, κῆτος, μεγακήτης μεγακήτους, μῆκος, ἐπιμήκης ἐπιμήκους. Πρόσκειται "εἰς ης" διὰ τὰ οὐδετέραν ἔχοντα κατάληξιν καὶ ἀπὸ οὐδετέρων ὄντα, οἷον ξίφος ἄξιφος ἀξίφου. Τοῦτο παρ' οὐδετέρων ἐστὶ συντεθειμένον, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει εἰς ους τὴν γενικήν, ἀλλ' εἰς τὴν ου δίφθογγον· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν

εἰς ΗΣ. "Παρ' οὐδετέρων" πρόσκειται "συντεθειμένα," διὰ τὸ νίκη, Ὀλυμπιονίκης Ὀλυμπιονίκου· τοῦτο γὰρ καὶ εἰς ΗΣ ἐστι καὶ σύνθετον, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔχει εἰς ΟΥΣ τὴν γενικὴν, ἀλλ' εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, ἀλλ' οὐκ ἔστι παρ' οὐδετέρων συντεθειμένον, ἀλλὰ παρὰ θηλυκοῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι παρ' οὐδετέρων συντεθειμένα δεῖ νοεῖν, ἵνα κατὰ τὸ τέλος ἔχωσι τὸ οὐδέτερον. Τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὸ Κλεοφόντης Κλεοφόντου. Τοῦτο γὰρ εἰς ΗΣ ἐστὶ, καὶ παρ' οὐδετέρου συντεθειμένον, φημὶ δὴ παρὰ τὸ κλέος, καὶ ὅμως εἰς ΟΥΣ οὐκ ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κατὰ τὸ τέλος τὸ οὐδέτερον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἄρχουσαν. Σύγκειται δὲ παρὰ τὸ κλέος καὶ τὸ φόντης, ὃ σημαίνει τὸ φονεύς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ, "χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ." Τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὸ Ἀμέλης Ἀμέλητος, καὶ ἀμένης ἀμένητος. Ταῦτα γὰρ εἰς ΗΣ εἰσιν, καὶ παρ' οὐδετέρων εἰσὶν, καὶ συντεθειμένα, φημὶ δὴ παρὰ τὸ μέλος καὶ τὸ μένος, καὶ κατὰ τὸ τέλος ἔχουσι τὸ οὐδέτερον, καὶ ὅμως οὐκ ἔχουσιν εἰς ΟΥΣ τὴν γενικὴν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται· ἀλλ' ὑπέπεσον ταῦτα χαρακτῆρι τοιούτῳ· εἰσί τινα εἰς ΗΣ λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἔχοντα πρὸ τοῦ Η ἀμετάβολον, καὶ πρὸ τοῦ ἀμεταβόλου φωνῆεν, μὴ τὸ Ι, μὴ τὸ Ο, μὴ τὸ Υ, μὴ τὸ Ω, ἅτινα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, Ἀκέλης Ἀκέλητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) ὑψικέρης ὑψικέρητος, (σημαίνει δὲ τὸν ἐν ὕψει κεκτημένον τὰ κέρατα,) Κανάρης Κα-
94 a νάρητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος, οὐδὲ γὰρ τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ Η ἀμετάβολον, καὶ πρὸ τοῦ ἀμεταβόλου φωνῆεν, μὴ τὸ Ι, μὴ τὸ Ο, μὴ τὸ Υ, μὴ τὸ Ω, πάντως διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται· ἰδοὺ γὰρ τὸ Δημοσθένης Δημοσθένους, καὶ Ἀντιμένης Ἀντιμένους, καὶ Ἀριστοτέλης Ἀριστοτέλους οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΤΟΣ. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα μήτε τὸ Ι, μήτε τὸ Ο, μήτε τὸ Υ, μήτε τὸ Ω," ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οἷον Αἰσχίνης Αἰσχίνου, Λεπτίνης Λεπτίνου, Μηριόνης Μη-

ριόνου, (κε)βριόνης (κε)βριόνου, τελώνης τελώνου, σιτώνης σιτώνου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Σημειοῦται δὲ ὁ τεχνικὸς τὸ ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου, λέγων, ὅτι παρὰ τὸ χεῖλος ἐστὶ σύνθετον, καὶ ὅμως οὐκ ἔσχεν εἰς ΟΥΣ τὴν γενικήν· ἔχομεν δὲ τὴν χρῆσιν παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. π΄. 428.]

Οἵδ' ὥστε γυπιοὶ (ὥστ' αἰγυπιοὶ) γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι.

Λέγομεν δὲ ὅτι οὐ καλῶς ἐσημειώσατο αὐτὸ ὁ τεχνικός· οὐδὲ γάρ ἐστι τοῦτο σύνθετον, ἀλλὰ παρασύνθετον. Ὥσπερ γὰρ παρὰ τὸ ῥίγος γίνεται δύσριγος σύνθετον, καὶ παρὰ τὸ ξίφος ἄξιφος, καὶ παρὰ τὸ θάρσος, ὅπερ ἐστὶν Αἰολικῶς θέρσος, ἐξ οὗ καὶ Θερσίτης, Ἀλίθερσος σύνθετον γίνεται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ χεῖλος ἀγκυλόχειλος σύνθετον γίνεται· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ ἀγκυλόχειλος συνθέτου γίνεται παρασύνθετον ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου. Εὐλόγως οὖν εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικήν. Τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ εἰς ΗΣ γινόμενα βαρύτονα, εἴτε ἁπλᾶ εἴτε παρασύνθετα, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Ἄραξος Ἀράξης Ἀράξου, Λάπυθος Λαπύθης Λαπύθου, Οἰδίπους Οἰδίποδος Οἰδιπόδης Οἰδιπόδου, ἑπτάπους ἑπτάποδος ἑπταπόδης ἑπταπόδου, ἴσπλιλος (ἴσπιλος), ἰσπλίλης ἰσπλίλου, (σημαίνει δὲ τὸν ἐραστὴν,) οὕτω μὲν καὶ ἀπὸ τοῦ χεῖλος ἀγκυλόχειλος συνθέτου, ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου παρασύνθετον. Καὶ εὐλόγως οὖν ὡς εἴρηται εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχει τὴν γενικήν. Πρόσκειται "βαρύτονα" διὰ τὰ ὀξύτονα, οἷον διὰ τὸ νεόπτορθος νεοπτορθὴς νεοπτορθοῦς, πολύκλαδος πολυκλαδὴς πολυκλαδοῦς· ταῦτα γὰρ ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ εἰς ΗΣ ἐγένοντο, καὶ ὅμως ἔχουσι τὴν γενικὴν εἰς ΟΥΣ, καὶ οὐκ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, ἐπειδὴ ἔχουσιν οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον τὸ νεοπτορθὲς καὶ πολυκλαδές. Πρόσκειται "ἁπλᾶ εἴτε παρασύνθετα," διὰ τὰ σύνθετα, οἷον διὰ τὸ σθένος Δημοσθένης Δημοσθένους· ἰδοὺ γὰρ τοῦτο ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ εἰς ΗΣ ἐγένετο, καὶ βαρύτονον ἐστὶ, καὶ ὅμως εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικήν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἁπλοῦν οὔτε παρασύνθετον, ἀλλὰ σύνθετον. Ὅτι δὲ

94 b τὸ ἀγκυλοχείλης οὐ δύναται εἶναι σύνθετον, δείκνυσιν ὁ τόνος. Εἰ γὰρ ἦν τὸ ἀγκυλοχείλης σύνθετον, ὤφειλεν ὀξείᾳ τάσει παραλαμβάνεσθαι. Ἐπειδὴ οὖν οὐκ ὀξύνεται, ἀλλὰ βαρύνεται, οὐκ ἄρα ἐστὶ σύνθετον ἀλλὰ παρασύνθετον. Ὅτι δὲ εἰ ἦν σύνθετον ὤφειλεν ὀξύνεσθαι, δῆλον ἐντεῦθεν. Τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ οὐδετέρων εἰς ΗΣ γινόμενα σύνθετα τότε βαρύνονται, ὅταν ὦσι κύρια, οἷον σθένος Δημοσθένης, γένος Διογένης, νεῖκος Πολυνείκης, κλέος Ἡρακλέης καὶ κατὰ κρᾶσιν Ἡρακλῆς περισπωμένως, καὶ ὅταν ὦσιν ἀπὸ τρισυλλάβου οὐδετέρου σύνθετα, οἷον στέλεχος εὐστελέχης, μέγεθος παμμεγέθης, καὶ ὅταν ἀπὸ δισυλλάβου οὐδετέρου ὦσι σύνθετα, ἔχοντος ἐν τῇ παραληγούσῃ τὸ Η, ἐπιφερομένου ἀφώνου, οἷον κῆτος μεγακήτης, ἦθος κακοήθης, μῆκος ἐπιμήκης· ταῦτα γὰρ ἀπὸ δισυλλάβου οὐδετέρου εἰς Σ σύνθετα, ἔχοντος κατὰ τὴν παραλήγουσαν τὸ Η, ἐπιφερομένου ἀφώνου. Ἐὰν δὲ μηδὲν ἐκ τούτων τῶν τριῶν ἔχωσι, τουτέστι μήτε κύρια ὦσι, μήτε ἀπὸ τρισυλλάβου οὐδετέρου σύνθετα, μήτε ἀπὸ δισυλλάβου οὐδετέρου παραληγομένου τοῦ Η ἐπιφερομένου ἀφώνου, ὀξύνεσθαι θέλουσιν, οἷον μένος εὐμενὴς, γένος εὐγενὴς, εἶδος δυσειδὴς, κλέος δυσκλεὴς, τεῖχος εὐτειχής, (ἔχει μὲν γὰρ τοῦτο ἄφωνον ἐπιφερόμενον, φημὶ δὴ τὸ Χ, ἀλλ' οὐ παραλήγεται τῷ Η,) δηνὸς δυσδηνὴς, (δήνεα δὲ εἰσὶ τὰ βουλεύματα,) τοῦτο παραλήγεται μὲν τῷ Η, ἀλλ' οὐκ ἔχει ἐπιφερόμενον ἄφωνον, τὸ γὰρ Ν ἡμίφωνον ἐστίν, ἔτος διετὴς, τριετὴς, ἑξαετής· ταῦτα δέ φημι τὰ παρὰ τὸ ἔτος παρ' ἡμῖν μὲν ὀξύνονται κατὰ τὸν προειρημένον κανόνα, παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις βαρύνονται· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι διέτης τριέτης ἑξαέτης λέγουσι βαρυτόνως, ὁμοίως τῷ εὐνέτης, οἰκέτης, (ὃ σημαίνει τὸν δοῦλον,) καὶ ἱκέτης, (ὃ σημαίνει τὸν παρακλήτορα,) εἰ καὶ ταῦτα εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, τῶν παρὰ τὸ ἔτος εἰς ΟΥΣ αὐτὴν ἐχόντων. Οὐ μόνον δὲ περὶ τὸν τόνον πταίουσιν οἱ Ἀττικοὶ τοῖς παρὰ τὸ ἔτος βαρυτόνως αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν κλίσιν, οἷον δωδεκαέται γὰρ λέγουσι τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, ἀπὸ ἰσοσυλλάβου κλίσεως ποιούμενοι αὐτὴν, ὥσπερ ὁ οἰκέτης τοῦ

οἰκέτου οἱ οἰκέται, ὀφείλοντες εἰπεῖν οἱ δωδεκαέτεις ὥσπερ οἱ Δημοσθένεις, οὕτως γὰρ ἀπαιτεῖ ὁ κανών. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ θηλυκὰ τούτων ὡς ἀπὸ περιττοσυλλάβου κλίσεως ποιοῦνται. Ὥσπερ γὰρ ὁ πολίτης τοῦ πολίτου καὶ ἡ πολίτις τῆς πολίτιδος, καὶ ὁ κυνηγέτης τοῦ κυνηγέτου καὶ ἡ
95 a κυνηγέτις τῆς κυνηγέτιδος, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ τριακονταέτης τριακονταέτου ποιοῦσι τὸ θηλυκὸν ἡ τριακονταέτις τῆς τριακονταέτιδος, ὡς παρὰ τῷ συγγραφεῖ [Thuc. I. 87.] "τῶν τριακονταετίδων σπονδῶν," ὀφείλοντες εἰπεῖν ἡ [b] τριακονταετὴς τῆς τριακονταετοῦς. Ὥσπερ γὰρ ὁ συνήθης τοῦ συνήθους καὶ ἡ συνήθης τῆς συνήθους, ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους καὶ ἡ κακοήθης τῆς κακοήθους, οὕτως καὶ ὁ τριακονταέτης τοῦ τριακονταέτους καὶ ἡ τριακονταέτης τῆς τριακονταέτους. Ὅτι γὰρ τὰ παρὰ τὸ ἔτος καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς περιττοσυλλάβως κλίνονται, καὶ τουτέστιν εἰς ΟΤΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, ἐδήλωσεν ὁ ποιητὴς εἰπὼν, [Od. γ΄. 305.]

πεντάετες (ἑπτάετες) δὲ ἤνασσεν,

ἀπὸ γὰρ τοῦ ὁ πενταέτης τοῦ πενταέτους γέγονε τὸ πεντάετες οὐδετέρως, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ὁ κακοήθης τοῦ κακοήθους τὸ κακόηθες οὐδετέρως· εὕρηται παρὰ τῷ συγγραφεῖ [c] καὶ "τριακονταέτη σπονδία" ὥσπερ τὴν κακοήθη. Εἰ ἄρα οὖν τὸ ἀγκυλοχείλης σύνθετον ἐστὶν ἀπὸ τοῦ χεῖλος τοῦ οὐδετέρου ὀνόματος, καὶ οὔτε κύριον ἐστὶν, οὔτε ἀπὸ τρισυλλάβου οὐδετέρου σύνθετον, οὔτε ἀπὸ δισυλλάβου οὐδετέρου παραληγομένου τῷ Η, ἐπιφερομένου ἀφώνου, δηλονότι ὤφειλεν ὀξύνεσθαι· οὐκ ὀξύνεται δὲ, ἀλλὰ βαρύνεται· οὐκ ἄρα ἐστὶ σύνθετον, ἀλλὰ παρασύνθετον, ὡς ἤδη προείρηται ἡμῖν. Εἰδέναι δὲ δεῖ, ὅτι τινὲς θέλουσι λέγειν αὐτὸ εἶναι σύνθετον ἀπὸ τοῦ χηλὴ τοῦ θηλυκοῦ ὀνόματος, ὅπερ σημαίνει τὸν ὄνυχα, ἵνα ᾖ ἀγκυλοχήλης διὰ τοῦ Η, καὶ κατὰ τροπὴν Βοιωτικὴν τοῦ Η εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον γίνεται ἀγκυλοχείλης διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου· ἔθος γὰρ ἔχουσιν οἱ Βοιωτοὶ πολλάκις τὸ Η

[b] Σημείωσαι ἐνταῦθα τριακονταετὴς τριακονταετοῦς, παρακατιὼν δὲ λέγει τριακονταέτης τριακονταέτους. in margine.

[c] Thucyd. I. 23. τριακοντούτεις σπονδάς.

εἰς τὴν ει δίφθογγον τρέπειν· τὸ γὰρ Λάχης Λάχεις λέγουσι διὰ τῆς ει διφθόγγου, καὶ τὸ λέβης λέβεις ὁμοίως. Εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ χηλὴ, θηλυκοῦ δηλονότι ὀνόματος, ἔστι σύνθετον, εὐλόγως εἰς τὴν ου δίφθογγον ἔχει τὴν γενικήν. Ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν εἰς η θηλυκῶν εἰς ης γινόμενα βαρύτονα, μὴ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ες, εἰς τὴν ου δίφθογγον ἔχει τὴν γενικὴν, οἷον ἀράχνη ἀράχνης ἀράχνου, λέσχη λέσχης λέσχου, δίκη ἑλλανοδίκης ἑλλανοδίκου, κόμη ἀκεροκόμης ἀκεροκόμου, οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ χηλὴ γέγονεν ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου, τοῦ η ὡς εἴρηται Βοιωτικῶς τραπέντος εἰς τὴν ου δίφθογγον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἀναλύεται καὶ αὕτη ἡ δόξα, φημὶ δὴ ἡ λέγουσα ὅτι παρὰ τὸ χηλὴ ἐγένετο τὸ ἀγκυλοχείλης, οὐχ ὡς ἐπιχειρήσαντες τινὲς λέγειν, τινὲς γὰρ λέγουσιν, ὅτι ἐὰν εἴπωμεν τὸ ἀγκυλοχείλης ἀπὸ τοῦ χηλὴ εἶναι, ὅπερ σημαίνει τὸν ὄνυχα, εὑρεθήσεται ἐν τῷ στίχῳ τῷ λέγοντι

καμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,

95 b ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ σημαινόμενον, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· καὶ γὰρ τὸ καμψώνυχες τοὺς ἔχοντας ἐπικεκαμμένους τοὺς ὄνυχας δηλοῖ. Καὶ τὸ ἀγκυλοχείλης δὲ, ἐὰν ἀπὸ τοῦ χηλὴ εἴπωμεν, ὅπερ σημαίνει τὸν ὄνυχα, τοὺς ἔχοντας ἐπικεκαμμένους τοὺς ὄνυχας δηλοῖ, τουτέστι τὸ αὐτὸ σημαίνει. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Πρὸς τούτοις δ' ἐστὶν εἰπεῖν, τί γὰρ ἄτοπον ἐκ παραλλήλου εἶναι τὸ αὐτὸ σημαινόμενον, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλου εὑρίσκομεν τὸ τοιοῦτον σχῆμα παρὰ τῷ ποιητῇ, οἷον [Il. β'. 8.]

βάσκ' ἴθι οὖλε ὄνειρε ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Καὶ γὰρ τὸ "βάσκε" καὶ τὸ "ἴθι" τὸ αὐτὸ σημαίνουσιν. Καὶ πάλιν [Il. π'. 792.]

στρέφε δίνηθεν δέ οἱ ὄσσε.

Καὶ γὰρ τὸ "στρέφε" καὶ τὸ "δίνηθεν" τὸ αὐτὸ ἐστιν. Οὐκ ἄτοπον καὶ ἐπὶ τοῦ "καμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι" τὸ αὐτὸ σημαινόμενον ἐκ παραλλήλου εἶναι. Κρεῖττον οὖν ἐστιν εἰπεῖν καὶ ἀντιθεῖναι τοῖς λέγουσι τὸ ἀγκυλοχείλης παρὰ τὸ

χηλὴ οὕτως· οἱ Βοιωτοὶ τότε τρέπουσι τὸ η εἰς τὴν ει δίφθογγον, ἡνίκα μὴ τρέπεται τὸ η εἰς α παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν, οἷον τὸ λέβης καὶ πένης οἱ Βοιωτοὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφουσι, λέβεις καὶ πένεις λέγοντες, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων οὐ τρέπουσι τὸ η εἰς α οἱ Δωριεῖς. Τὸ δὲ Ἀτρείδης καὶ Ὀρέστης ἐπειδὴ τρέπουσιν οἱ Δωριεῖς τὸ η εἰς α καὶ λέγουσιν Ἀτρείδας Ὀρέστας, οὐ τρέπουσιν οἱ Βοιωτοὶ εἰς τὴν ει δίφθογγον τὸ η. Εἰ ἄρα οὖν τὸ χηλὴ λέγεται παρὰ τοῖς Δωριεῦσι χαλά, κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ η εἰς α, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Φοινίσσαις, [1032.]

χαλαῖσί τε ὠμοσίτοις,

δηλονότι οὐ δύνανται αὐτὸ ποιῆσαι οἱ Βοιωτοὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου κατὰ τροπὴν τοῦ η εἰς τὴν ει δίφθογγον. Οὐκ ἄρα οὖν τὸ ἀγκυλοχείλης σύνθετόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ χηλή, ἀλλ' ἔστι παρασύνθετον, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν. Ἵνα δὲ μήτε τοῦτο παραλήψωμεν, δεῖ γινώσκειν ὅτι τινὲς ἠθέλησαν λέγειν αὐτὸ παρασύνθετον τοῦτον τὸν τρόπον· φασὶν ὅτι ἀπὸ τοῦ χεῖλος ἐγένετο ἀγκυλοχειλὴς σύνθετον ὀξείᾳ τάσει, καὶ ἐν βαρείᾳ τάσει παρασύνθετον, ἀγκυλοχείλης· καὶ γὰρ πολλάκις καὶ ὁ τόνος τὸ σχῆμα ἐναλλάττει. Ἰδοὺ γὰρ τὸ μὲν τηλαυγὴς καὶ παγκρατὴς σύνθετα εἰσί, τὸ δὲ τηλαύγης καὶ παγκράτης παρασύνθετα. Οὕτως οὖν ἐστὶ καὶ τὸ ἀγκυλοχειλὴς σύνθετον ὀξυτόνως, καὶ ἀγκυλοχείλης παρασύνθετον βαρυτόνως· ἐναντιοῦται δὲ αὐτοῖς ἡ κλίσις· εἰ γὰρ οὕτως γέγονεν, ὤφειλεν εἰς ους ἔχειν τὴν γενικήν. Τὰ γὰρ τοιαῦτα εἰς ους ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον τηλαυγὴς τηλαυγοῦς παγκρατὴς παγκρατοῦς, καὶ τηλαύγης τηλαύγους καὶ παγκράτης παγκράτους, οὕτως οὖν ἀγκυλοχειλὴς ἀγκυλοχειλοῦς ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλους ὤφειλεν εἶναι, ἀλλὰ ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου φαμέν, ὥστε ἄρα οὐκ ἐγένετο οὕτως, ἀλλ' ὡς
96 a ἀνωτέρω εἰρήκαμεν, τουτέστιν ἀγκυλοχείλης ἀπὸ τοῦ χεῖλος, ἀγκυλοχείλης ἀγκυλοχείλου.

“Εἰδέναι δὲ δεῖ, ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ους λήγουσα συνῃρημένη ἐστι. Δεῖ οὖν τὸν κλίνοντα πρότερον λαμβάνειν τὸ ἐντελές, καὶ οὕτω ποιεῖν τὴν συναίρεσιν.” “Τὸ ἐντελὲς”

εἶπεν, τουτέστι τὸ ὁλόκληρον, ἵνα τὸ μὲν Δημοσθένεος εὑρεθῇ ἐντελὲς καὶ ὁλόκληρον, τὸ δὲ Δημοσθένους κατὰ συναίρεσιν πεπονθός. Ζητεῖται δὲ ποῖον ἐστὶν ἐντελὲς, καὶ ποῖον συνηρημένον. Καὶ ὁ μὲν τεχνικὸς λέγει, ὅτι τὸ μὲν Δημοσθένεος καὶ εὐγενέος ἐστὶν ἐντελῆ, τὸ δὲ Δημοσθένους καὶ εὐγενοῦς κατὰ συναίρεσιν εἰσίν. Ἴσως δέ τις λέγοι, διατί μὴ τὸ ἐναντίον ἡ μὲν εἰς ΟΥΣ γενικὴ ἐστὶν ἐντελὴς, ἡ δὲ ΕΟΣ κατὰ πάθος, τουτέστι κατὰ διάλυσιν; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἔχομεν τελικὰ τῆς γενικῆς, τῆς μὲν περιττοσυλλάβου τὸ Σ ἐπὶ ἀρσενικῶν καὶ οὐδετέρων, οἷον Αἴας Αἴαντος, Θόας Θόαντος, λέβης λέβητος, Πάρις Πάριδος, βῆμα βήματος, ποίημα ποιήματος, μέλι μέλιτος, κρέας κρέατος. Πρόσκειται "ἐπὶ ἀρσενικῶν, καὶ οὐδετέρων" διὰ τὰ εἰς Α καὶ εἰς Η λήγοντα θηλυκά. Ἐπὶ τούτων γὰρ τὸ Σ τελικόν ἐστιν ἰσοσυλλάβου γενικῆς, οἷον μοῦσα μούσης, τιμὴ τιμῆς. Τῆς δὲ ἰσοσυλλάβου τῶν ἀρσενικῶν τὸ Υ καὶ τὸ Α, οἷον καλὸς καλοῦ, κοχλίας κοχλίου, Μηνᾶς Μηνᾶ, Μητρᾶς Μητρᾶ. Εἰ οὖν ἐνταῦθα, φημὶ δὴ ἐν τῇ Δημοσθένους γενικῇ καὶ εὐγενοῦς, ἐστὶ τελικὸν τὸ Σ, ὤφειλε περιττοσυλλαβεῖν ἡ γενικὴ τῆς εὐθείας, ἰσοσυλλαβεῖ δὲ καὶ οὐ περιττοσυλλαβεῖ, δηλονότι πέπονθεν· ἄρ' οὖν τὸ Δημοσθένεος καὶ τὰ ὅμοια ἐντελέστερα εἰσὶ καὶ ὁλόκληρα καὶ περιττοσυλλαβοῦντα τῆς ἰδίας εὐθείας. Ἄλλως τε δὲ τὰ τελικὰ τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς καὶ τῆς ἰσοσυλλάβου ὁμοῦ εὑρεθῆναι ἄτοπον ἐστί· πῶς γὰρ τὰ ἐναντία δύνανται ὁμοῦ εὑρίσκεσθαι; Εἰ ἄρα ἐν τῇ Δημοσθένους γενικῇ καὶ τοῖς ὁμοίοις ἔστι τὸ Σ τελικὸν τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς καὶ τὸ Σ τελικὸν τῆς ἰσοσυλλάβου, δηλονότι πέπονθεν. Ἔτι πᾶσα δοτικὴ πληθυντικῶν ἰσοσυλλαβεῖν θέλει τῇ γενικῇ τῶν ἑνικῶν, ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῶν ἀπαθῶν, οἷον Αἴασιν Αἴαντος, λέβησι λέβητος, Τρωσὶ Τρωὸς, χησὶ χηνὸς, πᾶσι παντὸς, μησὶ μηνὸς, καλοῖς καλοῦ, σοφοῖς σοφοῦ, Ὁμήροις Ὁμήρου, ἀνθρώποις ἀνθρώπου. Πρόσκειται δὲ ὁ λόγος "ἐπὶ τῶν ἀπαθῶν" διὰ τὸ καλοῖσι καλοῦ καὶ αἴγεσιν αἰγὸς, ἐπὶ τούτων γὰρ οὐκ ἰσοσυλλαβεῖ ἡ δοτικὴ τῶν πλη-
96 b θυντικῶν τῇ γενικῇ τῶν ἑνικῶν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν.

ἐπειδὴ πέπονθεν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν. Πάλιν πατράσι πατρὸς, μητράσι μητρός· ἰδοὺ οὔτε ἐπὶ τούτων ἰσοσυλλαβεῖ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τῇ γενικῇ τῶν ἑνικῶν, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ πέπονθεν ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν. Εἰ ἄρα οὖν τὸ μὲν Δημοσθένεσι πεντασυλλαβεῖ, τὸ δὲ Δημοσθένους τετρασυλλαβεῖ, δηλονότι πέπονθεν· ἄρα οὖν ἡ Δημοσθένεος γενικὴ ἡ πεντασυλλαβοῦσα ὁμοίως τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν ἐντελεστέρα ἐστίν. Ἔτι πᾶν οὐδέτερον ἀρσενικῷ παρεσχηματισμένον, εἰ μὲν ἰσοσυλλάβως κλίνοιτο, τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁμοφωνεῖ, οἷον ὁ καλὸς τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ τὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν, ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ τὸν σοφὸν καὶ τὸ σοφὸν, ὁ ἀλλότριος τοῦ ἀλλοτρίου τῷ ἀλλοτρίῳ τὸν ἀλλότριον καὶ τὸ ἀλλότριον, ὁ γνήσιος τοῦ γνησίου τῷ γνησίῳ τὸν γνήσιον καὶ τὸ γνήσιον· εἰ δὲ περιττοσυλλάβως κλίνοιτο, τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁμοφωνεῖ, οἷον ὁ χαρίεις τοῦ χαρίεντος τῷ χαρίεντι τὸν χαρίεντα ὦ χάριεν καὶ τὸ χάριεν, ὁ σώφρων τοῦ σώφρονος τῷ σώφρονι τὸν σώφρονα ὦ σῶφρον καὶ τὸ σῶφρον, ὁ ταχὺς τοῦ ταχέος τῷ ταχέϊ τὸν ταχέα ὦ ταχὺ, ὁ ἄρσην τοῦ ἄρσενος τῷ ἄρσενι τὸν ἄρσενα ὦ ἄρσεν, ὁ λιπόπατρις τοῦ λιποπάτριδος τῷ λιποπάτριδι τὸν λιποπάτριδα ὦ λιπόπατρι καὶ τὸ λιπόπατρι. Εἰ οὖν τὰ οὐδέτερα, φημὶ δὴ τὸ εὐγενὲς καὶ τὸ εὐσεβὲς, ὁμοφωνοῦσι τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ, ὦ εὐγενὲς γὰρ καὶ τὸ εὐγενὲς, ὦ εὐσεβὲς γὰρ καὶ τὸ εὐσεβές. καὶ ὡς δέδεικται ὁμοφωνοῦσι τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐχὶ τῇ αἰτιατικῇ, τὸν εὐσεβῆ γὰρ καὶ τὸν εὐγενῆ ἡ αἰτιατικὴ, δηλονότι περιττοσυλλάβως κλίνονται, οἷον τοῦ εὐσεβέος καὶ τοῦ εὐγενέος· ἄρα οὖν τοῦ εὐσεβοῦς καὶ τοῦ εὐγενοῦς πεπονθότα εἰσίν· οὐ κλίνονται γὰρ περιττοσυλλάβως. Καλῶς οὖν εἶπεν ὁ τεχνικὸς, ὅτι ἡ εἰς ΟΥΣ γενικὴ συνηρημένη ἐστι. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τῇ μὲν ἐντελεῖ γενικῇ κέχρηνται οἱ Ἴωνες, οἷον Δημοσθένεος καὶ Διομήδεος· οἱ δὲ Ἀττικοὶ καὶ ἡ κοινὴ διάλεκτος, τῇ συνηρημένῃ, οἷον Δημοσθένους καὶ Διομήδους.

Ἰστέον ὅτι τὸ Δημοσθένεος καὶ Δημοσθένους κατὰ τὴν

ἀκρίβειαν οὐκ ἔστι συναίρεσις ἀλλὰ κρᾶσις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἄλλο συναίρεσις καὶ ἄλλο κρᾶσις. Ἡ μὲν γὰρ συναίρεσις πάντως τὰ αὐτὰ φωνήεντα φυλάττει, καὶ οὐ ποιεῖται ἐναλλαγὴν τῶν φωνηέντων, οἷον πάϊς παῖς, Πηλέϊ Πηλεῖ, ταχέϊ ταχεῖ, Δημοσθένεϊ Δημοσθένει· ἰδοὺ ἐνταῦθα
97 a *τὰ αὐτὰ φωνήεντα ἐφυλάχθησαν, καὶ εἰς μίαν συλλαβὴν συνῆλθον· ἡ δὲ κρᾶσις ἀλλοίωσιν πάντων ἀπεργάζεται τῶν φωνηέντων, οἷον τὸ ἐμὸν τοὐμὸν, τὰ ἐμὰ τἀμὰ, νόος νοῦς, ῥόος ῥοῦς, Δημοσθένεα Δημοσθένη. Εἰ ἄρα οὖν ἐπὶ τοῦ Δημοσθένους οὐκ ἐφυλάχθησαν τὰ αὐτὰ φωνήεντα, ἀλλ' ἀλλοίωσις ἐγένετο τῶν φωνηέντων, δηλονότι κρᾶσις ἐστὶν καὶ οὐ συναίρεσις. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα ἐν τῷ Δημοσθένεος Δημοσθένους κρᾶσις ἐγένετο καὶ οὐ συναίρεσις, ὡς δέδεικται, διατί εἶπεν ὁ τεχνικὸς ὅτι "πᾶσα γενικὴ εἰς* ΟΥΣ *λήγουσα συνηρημένη ἐστὶ," καὶ οὐκ εἶπεν ὅτι "κεκραμένη ἐστίν;" Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἔστι συναίρεσις γένος. Αὕτη διαιρεῖται εἰς δύο εἴδη, εἰς κρᾶσιν, καὶ εἰς ὁμωνύμως λεγομένην συναίρεσιν· τῷ οὖν γενικῷ ὀνόματι καὶ τὴν κρᾶσιν συναίρεσιν ἐκάλεσεν. Οὕτω γὰρ καὶ τὸν ἄνθρωπον τῷ γενικῷ ὀνόματι ζῷον καλοῦμεν, καὶ τὸν ἵππον ὁμοίως. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ε *καὶ τὸ* Ο *τριχῶς συναιροῦνται, ἤγουν κίρνανται· καὶ γὰρ εἰς τὴν* ΟΥ *δίφθογγον, καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, εὐσεβέος εὐσεβοῦς· παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσι καὶ τοῖς Ἴωσιν εἰς τὴν* ΕΥ *δίφθογγον, οἷον Ἰδομενέος Ἰδομενεῦς,* [Il. ν'. 424.]

> *Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα,*

ἀντὶ τοῦ Ἰδομενέως οὐκ ἔληγεν ἡ δύναμις. Καὶ πάλιν, Ὀδυσσέος Ὀδυσσεῦς, [Od. ω'. 397.]

> *Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,*

ἀντὶ τοῦ Ὀδυσσέως τὴν χεῖρα ἐφίλησε. Καὶ πάλιν, Ἐρεβέος Ἐρεβεῦς, [Il. θ'. 368.]

> *Ἐξ Ἐρεβεῦς ὄζοντα (ἄξοντα) κύνα στυγεροῦ ἀΐδαο,*

ἀντὶ τοῦ ἐκ τοῦ Ἐρεβέος. Σπανίως δὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις εὑρίσκεται τὸ Ε *καὶ τὸ* Ο *εἰς τὴν* ΕΙ *δίφθογγον συναιρούμενα,*

οἷον πλέον πλεῖν, δέον δεῖν, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Βατράχοις, [91.]

Εὐριπίδου πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα.

Καὶ πάλιν, δέον δεῖν, "δεῖν τόδ' ἐγένετο," ἀντὶ τοῦ δέον τόδε ἐγένετο. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ εἰς ΗΣ ἔχοντα τὴν γενικὴν εἰς ΟΥΣ οὐ γίνονται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένεος Δημοσθένους, καὶ Διομήδης Διομήδεος Διομήδους, ὥσπερ Πηλεὺς Πηλέος καὶ Πηλέως Ἀττικῶς, καὶ βασιλεὺς βασιλέος καὶ βασιλέως Ἀττικῶς. Καὶ λέγουσι τινὲς τὴν αἰτίαν ταύτην, ὅτι ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων ἐποίησαν κρᾶσιν οἱ Ἀττικοὶ κατὰ τὴν γενικὴν, τούτου χάριν οὐκ ἐποίησαν ἔκτασιν τοῦ Ο εἰς Ω· οὗτοι δὲ οὐκ ἀκριβῶς λέγουσι, πολλάκις δὲ οἱ Ἀττικοὶ ἔκτασιν καὶ κρᾶσιν ποιοῦνται, οἷον Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Πειραιέως Πειραιῶς, Στειριέως Στειριῶς. Τί οὖν ἄτοπον ἐπὶ τούτων ἔκτασιν γενέσθαι καὶ κρᾶσιν; Κρεῖττον οὖν ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν
97 b ταύτην· οἱ Ἀττικοὶ ποιοῦντες διὰ τοῦ Ε καὶ Ω τὴν γενικὴν, ἐπὶ ὅλης τῆς καταλήξεως τοῦτο ποιοῦσι, καὶ οὐκ ἐπί τινων μὲν ποιοῦσιν, ἐπί τινων δὲ οὐ ποιοῦσιν, οἷον ἐπὶ τῶν εἰς ΕΥΣ, ποιοῦντες διὰ τοῦ Ε καὶ Ω τὴν γενικὴν, καὶ ἐπὶ ὅλης τῆς καταλήξεως τοῦτο ποιοῦσι, καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῶν ὄντων κυρίων τοῦτο ποιοῦσιν, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ὄντων κυρίων τοῦτο οὐ ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐπὶ ὅλων ποιοῦσιν, οἷον Πηλεὺς Πηλέως, Ἀτρεὺς Ἀτρέως, βασιλεὺς βασιλέως, ἱερεὺς ἱερέως. Εἰ ἐποίησαν οὖν ἐπὶ τῶν εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἐχόντων τὴν γενικὴν κυρίων διὰ τοῦ Ε καὶ Ω, ἠναγκάζοντο καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων τοῦτο ποιῆσαι· εἰ δὲ ἐποίησαν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων τὴν γενικὴν, εἶχον ταῦτα συνεμπίπτειν τοῖς ἐπιρρήμασιν, οἷον ὁ εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβέως, καὶ εὐσεβέως δὴ ἐγένετο, ὁ ἀτρεκὴς τοῦ ἀτρεκέως, καὶ ἀτρεκέως ἐλάλησεν, ὁ εὐγενὴς τοῦ εὐγενέως, καὶ εὐγενέως συνέτυχεν. Τῶν οὖν ἐπιθέτων κωλυομένων γενέσθαι διὰ τοῦ Ε καὶ Ω κατὰ τὴν γενικὴν Ἀττικῶς διὰ τὴν συνέμπτωσιν τῶν ἐπιρρημάτων, κωλύονται καὶ τὰ κύρια, τὰ εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἔχοντα τὴν γενικὴν, γενέσθαι διὰ τοῦ Ε καὶ Ω

Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικήν· ὡς γὰρ εἴρηται, οἱ Ἀττικοὶ ποιοῦντες διὰ τοῦ ε καὶ ω τὴν γενικὴν, ἐπὶ ὅλης τῆς καταλήξεως τοῦτο ποιοῦσιν, καὶ οὐκ ἐπί τινων μὲν ποιοῦσιν, ἐπί τινων δὲ οὐ ποιοῦσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ εἰς ης, εἰς ους ἔχοντα τὴν γενικὴν, οὐ γίνονται διὰ τοῦ η καὶ ο Ἰωνικῶς, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένηος, Διομήδης Διομήδηος, ὥσπερ Πηλεὺς Πηλῆος, καὶ Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλῆος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· οἱ Ἴωνες ποιοῦντες διὰ τοῦ η καὶ ο τὴν γενικὴν ἐπὶ ὅλης τῆς καταλήξεως τοῦτο ποιοῦσι, καὶ οὐκ ἐπί τινων μὲν ποιοῦσιν, ἐπί τινων δὲ οὐ ποιοῦσιν, οἷον ἐπὶ τῶν εἰς ευς ποιοῦντες διὰ τοῦ η καὶ ο τὴν γενικὴν, ἐπὶ ὅλης τῆς καταλήξεως τοῦτο ποιοῦσιν. Οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τῶν κυρίων τοῦτο ποιοῦσιν, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ὄντων κυρίων τοῦτο οὐ ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐπὶ ὅλων ποιοῦσιν, οἷον Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλῆος, Πηλεὺς Πηλῆος, βασιλεὺς βασιλῆος, ἱερεὺς ἱερῆος. Εἰ ἐποίησαν οὖν ἐπὶ τῶν εἰς ης εἰς ους ἐχόντων τὴν γενικὴν κυρίων διὰ τοῦ η καὶ ο τὴν γενικὴν οἱ Ἴωνες, ἠναγκάζοντο καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων τοῦτο ποιῆσαι, εἰ δὲ ἐποίησαν ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἠναγκάζοντο καὶ ἐπὶ τῶν οὐδετέρων τοῦτο ποιῆσαι. Καθόλου γὰρ πᾶν οὐδέτερον ἀπὸ ἀρσενικοῦ γεγενημένον κατὰ παρασχηματισμὸν, τὴν τῶν ἀρσενικῶν κλίσιν ἐπιδέχεται καὶ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ, οἷον ὁ καλὸς τοῦ
98 a καλοῦ τῷ καλῷ, τὸ καλὸν τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ, ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, καὶ τὸ σοφὸν τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, ὁ χαρίεις τοῦ χαρίεντος τῷ χαρίεντι, καὶ τὸ χάριεν τοῦ χαρίεντος τῷ χαρίεντι, ὁ ἄρσην τοῦ ἄρσενος τῷ ἄρσενι, καὶ τὸ ἄρσεν τοῦ ἄρσενος τῷ ἄρσενι. Εἰ δὲ ἐποίησαν ἐπὶ τῶν οὐδετέρων διὰ τοῦ η καὶ ο τὴν γενικὴν, οἷον τὸ εὐσεβὲς τοῦ εὐσεβῆος, τὸ εὐγενὲς τοῦ εὐγενῆος, εὑρίσκετο ἡ παραλήγουσα τῆς γενικῆς μείζονα χρόνον ἔχουσα τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Οὐδέποτε γὰρ ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς μείζονα χρόνον ἔχει τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, ἀλλ' ἶσον ἢ ἐλάττονα· ἶσον μὲν, οἷον Λάχης Λάχητος, ἔρως ἔρωτος, Πάρις Πάριδος, ἔλασσον

δὲ, οἷον Ἕκτωρ Ἕκτορος, Μέμνων Μέμνονος, Πηλεὺς Πηλέως, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως· οὐδέποτε δὲ μείζονα, ὡς εἴρηται, χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ. Διατί πρόσκειται "χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ," ἐν τῇ περὶ τοῦ ἡδὺς διδασκαλίᾳ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα. Τῶν οὖν οὐδετέρων κωλυομένων γενέσθαι διὰ τοῦ η καὶ ο Ἰωνικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, κωλύονται καὶ τὰ ἀρσενικὰ ἐπίθετα γενέσθαι διὰ τοῦ η καὶ ο Ἰωνικῶς κατὰ τὴν γενικήν· τῶν δὲ ἐπιθέτων κωλυομένων γενέσθαι διὰ τοῦ η καὶ ο Ἰωνικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, κωλύονται καὶ τὰ κύρια, τὰ εἰς ης εἰς ους ἔχοντα τὴν γενικὴν, γενέσθαι διὰ τοῦ η καὶ ο Ἰωνικῶς. Ὡς γὰρ εἴρηται, οἱ Ἴωνες ποιοῦντες διὰ τοῦ η καὶ ο τὴν γενικὴν ἐπὶ ὅλης τῆς καταλήξεως τοῦτο ποιοῦσι, καὶ οὐκ ἐπί τινων μὲν ποιοῦσιν, οὐκ ἐπί τινων δὲ οὐ ποιοῦσιν. Ἐν οἷς καὶ ἡ πρᾶξις.

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς Δημοσθένεος γενικῆς ἐγένετο ἡ Δημοσθένεϊ δοτικὴ τροπῇ τοῦ ος εἰς ι, ὥσπερ Αἴαντος Αἴαντι, Λάχητος Λάχητι, καὶ λοιπὸν κατὰ συναίρεσιν τοῦ ε καὶ ι εἰς τὴν ει δίφθογγον γίνεται Δημοσθένει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνταῦθα κυρίως συναίρεσις ἐστίν· οὐδὲ γὰρ ἐγένετο μεταλλαγὴ τῶν φωνηέντων, τὸ γὰρ ε καὶ ι ἐφυλάχθησαν, εἰς μίαν συλλαβὴν συνελθόντων.

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ Δημοσθένεϊ γέγονε Δημοσθενέα τροπῇ τοῦ ι εἰς α, ὥσπερ Αἴαντι Αἴαντα, Λάχητι Λάχητα, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ε καὶ α εἰς η Δημοσθένη, ὥσπερ τείχεα τείχη, βέλεα βέλη. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ τὸ ε ἔχον προηγούμενον φωνῆεν, τότε τὸ ε καὶ τὸ α εἰς η κιρνῶνται, καὶ εἰς α μακρὸν, οἷον εὐφυέα εὐφυᾶ, ὑγιέα ὑγιῆ καὶ ὑγιᾶ. Ἐνταῦθα γὰρ τὸ ε οὐκ ἔχει προηγούμενον σύμφωνον, ἀλλὰ
98 b φωνῆεν. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἔχον προηγούμενον σύμφωνον, τότε τὸ ε καὶ α εἰς η μόνως κίρνανται, οἷον Δημοσθένεα Δημοσθένη, εὐγενέα εὐγενῆ. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι κακῶς λέγουσιν ἐν τῇ συνηθείᾳ τὸ συγγενᾶ· τὸ γὰρ ε σύμφωνον προηγεῖται, καὶ οὐ δύναται γενέσθαι εἰς α κρᾶσις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, καὶ πῶς ἐπὶ τοῦ χάλκεα

χαλκᾶ, καὶ χρύσεα χρυσᾶ, καὶ ὀστέα ὀστᾶ, καὶ κανέα κανᾶ, συμφώνου προηγουμένου τῷ ε εἰς α ἐγένετο ἡ κρᾶσις; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἐγένετο τὸ χαλκᾶ ἀπὸ τοῦ χάλκεα κατὰ κρᾶσιν, οὔτε τὸ χρυσᾶ ἀπὸ τοῦ χρύσεα, οὔτε τὰ ὀστᾶ ἀπὸ ὀστέα, οὔτε τὰ κανᾶ ἀπὸ τοῦ κάνεα, ἀλλὰ λέγομεν ὅτι αἱ εὐθεῖαι τούτων αἱ ἑνικαὶ διχῶς λέγονται, καὶ ἐντελῶς καὶ κατὰ κρᾶσιν. Καὶ αἱ μὲν οὖν ἐντελεῖς εὐθεῖαι πληθυντικαὶ ἀπὸ τῆς ἐντελοῦς ἑνικῆς εὐθείας ἐκλίθησαν, οἷον ἀπὸ τοῦ χάλκεον χάλκεα, καὶ ἀπὸ τοῦ χρύσεον χρύσεα, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀστέον ὀστέα, καὶ ἀπὸ τοῦ κάνεον κάνεα· αἱ δὲ κατὰ κρᾶσιν εὐθεῖαι πληθυντικαὶ ἀπὸ τῆς κατὰ κρᾶσιν εὐθείας τῶν ἑνικῶν εἰσὶν, οἷον ἀπὸ τοῦ χαλκοῦν χαλκᾶ, καὶ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦν χρυσᾶ, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀστοῦν ὀστᾶ, καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦν κανᾶ, τουτέστιν ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν ἑνικῶν ἐγένετο ἡ κρᾶσις, καὶ ἐκεῖθεν ἡ κλίσις ἐν τοῖς πληθυντικοῖς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῶν κυρίων τῶν εἰς ης εἰς ους ἐχόντων τὴν γενικὴν εἰς ν ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν καὶ εἰς η τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους τῷ Δημοσθένει τὸν Δημοσθένην ὦ Δημοσθένη· ὁ Διομήδης τοῦ Διομήδους τῷ Διομήδει τὸν Διομήδην ὦ Διομήδη· ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ Ἀριστοφάνους τῷ Ἀριστοφάνει τὸν Ἀριστοφάνην ὦ Ἀριστοφάνη· ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιθέτων οὔτε εἰς ν ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν οὔτε εἰς η τὴν κλητικὴν, οὐδὲ γὰρ λέγουσιν τὸν κακοήθη καὶ τὸν συνήθη καὶ ὦ κακόηθες καὶ ὦ σύνηθες; Καὶ ἡ αἰτία ἐστὶν αὕτη· ποιοῦντες γὰρ οἱ Ἀττικοὶ τὴν αἰτιατικὴν εἰς ν, καὶ τὴν κλητικὴν εἰς η ποιοῦσιν, οἷον τὸν Δημοσθένην ὦ Δημοσθένη τὸν Διομήδη ὦ Διομήδη. Εἰ ἐποίησαν οὖν ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων τὴν αἰτιατικὴν εἰς ν, ἠναγκάζοντο καὶ τὴν κλητικὴν εἰς η ποιῆσαι. Τῆς δὲ κλητικῆς εἰς η ληγούσης ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἠναγκάζοντο καὶ τὰ οὐδέτερα εἰς η καταλήγειν, ὅπερ ἄτοπον. Ἔχομεν γὰρ ἀνωτέρω, ὅτι "πᾶν οὐδέτερον ὄνομα, ἀρσενικῷ παρασχηματισμένον, καὶ περιττοσυλλάβως κλινόμενον, τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁμοφωνεῖ, οἷον ὁ ἄρσην τοῦ ἄρσενος τῷ ἄρσενι ὦ

99 a ἄρσεν καὶ τὸ ἄρσεν, ὁ σώφρων τοῦ σώφρονος ὦ σῶφρον καὶ τὸ σῶφρον." Ἀλλὰ μὴν τὰ οὐδέτερα οὐ δύνανται καταλήγειν, τὸ γὰρ Η οὐκ ἔστι τελικὸν τῶν οὐδετέρων, κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν ἑνικῶν. Τὸ γὰρ κάρη ἀπὸ τοῦ κάρηνον γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ ΟΝ, καὶ οὐ καταλήγει εἰς Η φύσει. Λοιπὸν τῶν οὐδετέρων κωλυομένων εἰς Η καταλήγειν, κωλύεται καὶ ἡ κλητικὴ εἰς Η καταλήγειν, κωλύεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς Ν καταλήγειν. Ἔχομεν γὰρ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ποιοῦντες τὴν αἰτιατικὴν εἰς Ν καὶ τὴν κλητικὴν εἰς Η ποιοῦσι. Πρόσκειται ἀνωτέρω, "κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν ἑνικῶν," διὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, ἐπὶ ταύτης γὰρ πολλάκις εὑρίσκεται τὸ Η τελικὸν τῶν οὐδετέρων, οἷον τὰ τείχη τὰ βέλη. Τούτων οὖν χάριν ἐπὶ τῶν εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἐχόντων τὴν γενικὴν ἐπιθέτων οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ εἰς Η τὴν κλητικήν, καὶ τὴν αἰτιατικὴν εἰς Ν. Ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ πρᾶξις.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἔχοντα τὴν γενικὴν εἰς ΕΣ ποιεῖ τὴν κλητικήν, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένους ὦ Δημόσθενες, Διομήδης Διομήδους ὦ Διόμηδες, Ἀριστοφάνης Ἀριστοφάνους ὦ Ἀριστόφανες, ὁ Πολυδεύκης τοῦ Πολυδεύκους ὦ Πολύδευκες, ὁ εὐσεβὴς τοῦ εὐσεβοῦς ὦ εὐσεβές. Περὶ δὲ τοῦ τόνου τούτων ἐν τῷ περὶ τόνων εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα. Πρόσκειται δὲ "εἰς ΗΣ" διὰ τὰ εἰς ΟΣ οὐδέτερα, ταῦτα γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικήν, καὶ ὅμως οὐ ποιοῦσιν εἰς ΕΣ τὴν κλητικήν, οἷον τὸ τεῖχος τοῦ τείχους ὦ τεῖχος, τὸ βέλος τοῦ βέλους ὦ βέλος. Πρόσκειται "εἰς ΟΥΣ ἔχοντα τὴν γενικήν," διὰ τὰ εἰς ΗΣ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχοντα τὴν γενικήν. Ταῦτα γὰρ οὐ ποιοῦσιν εἰς ΕΣ τὴν κλητικήν, οἷον ὁ Χρύσης τοῦ Χρύσου ὦ Χρύση, θύτης θύτου ὦ θύτα, Τέννης Τέννου ὦ Τέννη, τοξότης τοξότου ὦ τοξότα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῶν εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἐχόντων τὴν γενικὴν κυρίων εἰς Η ποιοῦσι τὴν κλητικήν, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους ὦ Δημοσθένη, ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ Ἀριστοφάνους ὦ Ἀριστοφάνη. Καὶ δεῖ παραφυλάξασθαι τοῦτο, ὅτι οἱ ἔχοντες ἔθος Ἀττικοὶ ποιεῖν τὰς αὐτὰς

ὀρθὰς καὶ κλητικάς, οἷον ὁ Αἴας ὦ Αἴας, ὁ Θόας ὦ Θόας, ὁ κοχλίας ὦ κοχλίας, ἐπὶ τῶν εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἐχόντων τὴν γενικὴν κυρίων οὐχ εὑρίσκονται ποιοῦντες ὁμόφωνον τὴν κλητικὴν τῇ εὐθείᾳ, ὡς εἴρηται. Οὐδὲ γὰρ λέγουσιν ὦ Ἀριστοφάνης καὶ ὦ Δημοσθένης, ἀλλ' ὦ Ἀριστοφάνη καὶ ὦ Διομήδη
99 b καὶ ὦ Δημοσθένη. Δεῖ δὲ προσθεῖναι ὅτι ἐν τοῖς εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικήν, οὖσι παρὰ τὸ κλέος, ποιοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὴν αὐτὴν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον ὁ Νικοκλῆς ὦ Νικοκλῆς, ὁ Περικλῆς ὦ Περικλῆς, ὁ Σοφοκλῆς ὦ Σοφοκλῆς, ὁ Ἡρακλῆς ὦ Ἡρακλῆς. Πρόσκειται ἀνωτέρω "ἐπὶ τῶν κυρίων," ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων παρ' αὐτοῖς ὁμόφωνος ἐστὶν ἡ κλητικὴ τῇ εὐθείᾳ, οἷον ὁ δυστυχὴς ὦ δυστυχής, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ,

ὦ δυστυχής, τί οὐ καθεύδεις,

καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως ἐπιθέτων.

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς Δημοσθένεϊ δοτικῆς γέγονε Δημοσθένεε τροπῇ τοῦ Ι εἰς Ε, ὥσπερ Αἴαντι Αἴαντε, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΕΕ εἰς Η γίνεται Δημοσθένη.

Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Αἴαντε γίνεται Αἰάντοιν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ Δημοσθένεε γίνεται Δημοσθενέοιν, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ τῆς ΟΙ διφθόγγου Δημοσθενοῖν. Περισπᾶται δὲ τὸ Δημοσθενοῖν, ἐπειδὴ ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον πάϊς παῖς, Πηλέϊ Πηλεῖ, εὐγενέα εὐγενῆ, εὐσεβέος εὐσεβοῦς, οὕτως οὖν καὶ Δημοσθενέοιν καὶ Δημοσθενοῖν περισπωμένως. Δύναται δὲ καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον γενέσθαι τὸ Δημοσθενοῖν. Ἔστι Δημοσθενέοιν, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον γίνεται Δημοσθενοῦϊν, καὶ ἐπειδὴ τρία φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ ἀδύνατον παραλαμβάνεσθαι, ἀνάγκη ἐστὶν ἐξ αὐτῶν ἀποβληθῆναι τὸ ἕν, καὶ τὸ μὲν Ο ἀποβληθῆναι οὐ δύναται, ἐπειδὴ οὐδέποτε μετὰ τοῦ ΥΙ διφθόγγου ἐπιφερομένου (όμενον) σύμφωνον εὑρίσκεται, οἷον μυῖα, ἅρπυια, υἱός. Ἐὰν οὖν ἀποβληθῇ τὸ Ο, μέλλει μετὰ τοῦ ΥΙ διφθόγγου σύμφωνον ἐπιφέρεσθαι τὸ Ν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τὸ δὲ Ι ἀποβληθῆναι οὐ δύναται, ἐπειδὴ πᾶσα δοτικὴ ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ τὸ Ι

θέλει ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, οἷον Αἴαντι Αἰάντοιν Αἴασι. καλῷ καλοῖν καλοῖς· περὶ γὰρ τῶν σεσημειωμένων ἐν τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν τοῦ κοχλίου μεμαθήκαμεν. Ἐξ ἀνάγκης οὖν ἀποβάλλεται τὸ τ, καὶ γίνεται Δημοσθενοῖν διὰ τῆς οι διφθόγγου. Εἴρηται ὅτι τῶν δυϊκῶν καὶ πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική. Ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Αἴαντε γίνεται Αἴαντες προσθέσει τοῦ σ, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ Δημοσθένεε γίνεται Δημοσθένεες προσθέσει τοῦ σ. καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο εε εἰς τὴν ει δίφθογγον Δημοσθένεις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἐν μὲν τοῖς δυϊκοῖς τὰ δύο εε εἰς η κίρνανται. οἷον Δημοσθένεε Δημοσθένη, Διομήδεε Διομήδη· ἐν δὲ τοῖς πληθυντικοῖς εἰς τὴν ει δίφθογγον, οἷον Δημοσθέ-
100 a νεες Δημοσθένεις, Διομήδεες Διομήδεις. σπανίως δὲ καὶ ἐν τοῖς δυϊκοῖς, ἀλλ' εὑρίσκονται τὰ δύο εε εἰς τὴν ει δίφθογγον κιρνάμενα, οἷον ταρίχεε ταρίχει, πόλεε πόλει, ὡς παρ' Αἰσχίνῃ τῷ Σωκρατικῷ, "τούτω τὼ πόλει," (λέγει δὲ περὶ Ἀθηνῶν καὶ Λακεδαιμονίων,) καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς εἰς η, οἷον ἱππέες ἱππῆς, καὶ βασιλέες βασιλῆς. Ταῦτα δὲ Ἀττικὰ εἰσὶ, καὶ ἐπὶ μόνων τῶν εἰς ευς τοῦτο ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ, φημὶ δὴ τὸ κιρνᾶν τὰ δύο εε εἰς η ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν, περὶ ὧν ἐν τῇ περὶ τοῦ Πηλεὺς διδασκαλίᾳ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα.

Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν μὲν τοῖς δυϊκοῖς τὰ δύο εε εἰς η κιρνῶνται, ἐν δὲ τοῖς πληθυντικοῖς εἰς τὴν ει δίφθογγον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὡς ἐν παρασημειώσει, ὅτι εἰς σ ἐστὶ τὸ αἴτιον. Ἐπειδὴ γὰρ ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν ἐστὶ τὸ σ, τούτου χάριν εἰς τὴν ει δίφθογγον ἐγένετο ἡ κρᾶσις τῶν δύο εε· ἐν δὲ τοῖς δυϊκοῖς ἐπειδὴ οὐκ ἔστι τὸ σ, τούτου χάριν εἰς η γίνεται ἡ κρᾶσις τῶν δύο εε. Αὕτη δὲ ἐστὶν, ὡς εἴρηται, παρασημείωσις καὶ οὐκ ἀπολογία. Ἀπολογούμεθα οὖν ἡμεῖς περὶ τούτων οὕτως· τὸ ι χαρακτηριστικὸν ἐστὶ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν, οὐ μὴν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν, οἷον φίλοι, ὅμηροι, κοχλίαι, Αἰνεῖαι.

Ἐπειδὴ οὖν τὸ Ι χαρακτηριστικόν ἐστι τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν, εὐλόγως οὖν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς τὰ δύο ΕΕ εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον κίρνανται, ἐν δὲ τοῖς δυϊκοῖς εἰς τὸ Η, ἐπειδὴ (εἰ) ἐγένετο τῶν δύο ΕΕ κρᾶσις εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον ἐν τοῖς δυϊκοῖς, εὑρίσκεται τὸ Ι ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, ὅπερ ἐστὶ γνήσιον, ὡς εἴρηται, τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν. Τούτου χάριν, ἵνα μὴ εὑρεθῇ τὸ Ι τελικὸν ἐπὶ τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν, οὐκ ἐγένετο ἡ κρᾶσις τῶν δύο ΕΕ εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον ἀλλ' εἰς τὸ Η. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν καὶ ἑτέραν τοιαύτην ἀπολογίαν· οὐδέποτε εὑρίσκεται ἐν ἀρσενικοῖς ὀνόμασιν εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς οἱανδήποτε δίφθογγον λήγουσα, οἷον τὼ Αἴαντε, τὼ λέβητε, τὼ Ἀτρείδα, τὼ Ὀρέστα. Ὅθεν καὶ ἐπὶ τῆς εἰς Α καὶ εἰς Ω ληγούσης δοτικῆς τῶν ἑνικῶν, δηλονότι μετὰ τοῦ Ι οὔσης, ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν οὐκ ἔχει τὸ Ι προσγεγραμμένον, οἷον τῷ κοχλίᾳ τὼ κοχλία, τῷ ὁμήρῳ τὼ ὁμήρω. Τούτων οὖν χάριν ἐν τοῖς δυϊκοῖς οὐ κίρνανται τὰ δύο ΕΕ εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον. Πρόσκειται ἀνωτέρω "ἐν ἀρσενικοῖς ὀνόμασιν" διὰ τὸ ταρίχεε ταρίχει πόλεε πόλει· ταῦτα γὰρ διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου γράφεται. Ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶν ἀρσενικὰ ἀλλὰ θηλυκά, ἄλλως τε δὲ καὶ σπάνια εἰσὶν ἅτινα οὐκ ἔρρονται (?) εἰς κανόνα. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τοιαύτην· ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν πλείοσι φωνήεσι κέχρηται πολλάκις ὡς πρὸς τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν,
100 b οἷον τὼ ὁμήρω οἱ ὅμηροι, τὼ κοχλία οἱ κοχλίαι. Ἰδοὺ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν δύο ἔχει φωνήεντα, τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν ἓν φωνῆεν ἐχούσης. Εἰκότως οὖν ἐν μὲν τοῖς πληθυντικοῖς τὰ δύο ΕΕ εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον κίρνανται, ἐν δὲ τοῖς δυϊκοῖς εἰς τὸ Η, ἵνα πλείονα σχῇ φωνήεντα ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν. Ἡ γὰρ ΕΙ δίφθογγος δύο φωνήεντα εἰσί, τὸ δὲ Η ἕν ἐστιν. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τοιαύτην· ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν μείζονι χρόνῳ κέχρηται πολλάκις ὡς πρὸς τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, οἷον τὼ ὁμήρω οἱ ὅμηροι· τὸ Ω μεῖζον ἐστὶ τῆς ΟΙ διφθόγγου. Τὰ Μηδεία αἱ Μήδειαι, τὸ Α τὸ φύσει μακρὸν μεῖζον ἐστι τῆς ΑΙ διφθόγγου. Ἐπεὶ οὖν καὶ τὸ Η μεῖζον

ἐστὶ τῆς ΕΙ διφθόγγου, εἰκότως ἐν μὲν τοῖς δυϊκοῖς τὰ δύο ΕΕ εἰς Η κίρνανται, ἐν δὲ τοῖς πληθυντικοῖς εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον, ἵνα εὑρεθῇ μείζονα χρόνον ἔχουσα ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, ὡς πρὸς τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν. Ὅτι δὲ τὸ Η μεῖζον ἐστὶ τῆς ΕΙ διφθόγγου δῆλον ἐντεῦθεν· ὥσπερ ὁ εἷς στρατιώτης ὁ δυνάμενος ἔργον δύο στρατιωτῶν ποιῆσαι ἰσχυρότερος ἐκείνων ἐστὶ, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ ἓν φωνῆεν ποιοῦν ἔργον ὃ δύνανται δύο φωνήεντα ποιῆσαι ἰσχυρότερον ἐκείνων ἐστίν· ὅπερ γὰρ ἡ ΕΙ δίφθογγος ποιεῖ, τοῦτο καὶ τὸ Η μόνον ποιεῖ. Καὶ γὰρ ἡ ΕΙ δίφθογγος φύσει μακρὰν ἀποτελεῖ τὴν συλλαβὴν, καὶ τὸ Η δὲ ὡσαύτως.

Εἴρηται ὅτι "πᾶσα γενικὴ πληθυντικῶν εἰς ΩΝ λήγει ἐπὶ παντὸς γένους." Ἔστιν οὖν Δημοσθενέων, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Ω γίνεται Δημοσθενῶν περισπωμένως. Περισπᾶται δὲ, ἐπειδὴ ὡς εἴρηται ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον πάϊς παῖς, Πηλέῒ Πηλεῖ, εὐγενέὸς εὐγενοῦς, οὕτως καὶ Δημοσθενέων Δημοσθενῶν περισπωμένως. Τὸ δὲ Δημοσθενέων παροξύνεται. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατὶ μὴ προπαροξύνεται τῶν Δημοσθενέων, ὥσπερ καὶ τὸ ὄφεων· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἡνίκα ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν παροξύνεται, πάντως καὶ ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω ἐστὶ καὶ προπαροξύνεται, οἷον ὄφεων ὄφεως, πόλεων πόλεως, πράξεων πράξεως, μάντεων μάντεως· ὅθεν τὸ τειχέων καὶ βασιλέων καὶ ὀρέων καὶ ὀφίων καὶ πολίων καὶ σταχύων καὶ βοτρύων οὐ προπαροξύνονται, ἐπειδὴ ἔχουσι τὴν γενικὴν τῶν ἑνικῶν προπαροξυνομένην, οἷον τείχεος βέλεος ὄρεος ὄφιος πόλιος στάχυος βότρυος, ἀλλ' οὖν οὐκ ἔχουσιν αὐτὴν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω· ἀλλ' οὔτε διὰ τὸ Πηλέων καὶ βασιλέων προπαροξύνονται, ἐπειδὴ εἰ καὶ ἔχουσι διὰ τοῦ Ε τὴν γενικὴν τῶν
101 a ἑνικῶν, οἷον Πηλέως βασιλέως, ἀλλ' οὐκ ἔχουσιν αὐτὴν προπαροξυνομένην. Πῶς οὖν δύνανται τὸ Δημοσθενέων καὶ Διομηδέων καὶ Ἀριστοφανέων προπαροξύνεσθαι, ὅπου ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν οὐκ ἔστι διὰ τοῦ Ε καὶ Ω καὶ προπαροξύνεται, Δημοσθένεος γὰρ καὶ Διομήδεος καὶ Ἀριστοφάνεος προπαροξυτόνως μὲν, ἀλλ' οὐ διὰ τὸ Ε καὶ Ω; Εἰρήκαμεν γὰρ

ἀνωτέρω, ὅτι ἡνίκα εὑρεθῇ ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν προπαροξυνομένη, πάντως ἡ γενικὴ διὰ τοῦ ε καὶ ω ἐστὶ καὶ προπαροξύνεται, ὅπερ ἐπὶ τούτων οὐκ ἔστιν.

Ἐνταῦθα τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν κανονίζει. Κανονίζεται δὲ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν τοῦτον τὸν τρόπον· "Πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, πρὸ τοῦ ι λαμβάνουσα τὸ σ, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἀκουσθῆναι στοιχεῖα, τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ὄφεϊ ὄφεσι, Πηλέϊ Πηλεῦσι, ταχέϊ ταχέσιν, Ἕκτορι Ἕκτορσι, Πάριδι Πάρισι, Πλάτωνι Πλάτωσιν, οὕτως οὖν καὶ Δημοσθένεϊ Δημοσθένεσι." Λέγουσι δέ τινες ὅτι δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι "χωρὶς τῶν εἰς ευς." Ἰδοὺ γάρ ἐστι Πηλεὺς Πηλέϊ ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, καὶ οὐ γίνεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τοῖς Πηλέσι προσθέσει τοῦ σ, ἀλλὰ Πηλεῦσιν. Πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τότε κανονίζομεν τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν, ἡνίκα μὴ δύναται κανονισθῆναι ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν. Ἐπὶ οὖν τῶν εἰς ευς, ἐπειδὴ δύναται κανονισθῆναι ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν, τούτου χάριν οὐ κανονίζεται ἐκ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Οὐ δυνάμεθα δὲ χρήσασθαι ἐνταῦθα, φημὶ δὴ ἐν τῇ Δημοσθένεσι δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, τῷ ἀπὸ τῆς εὐθείας κανόνι, τῷ λέγοντι "πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς σ λήγουσα μετὰ μακρᾶς περιττοσυλλάβως κλινομένη καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν προσθέσει τοῦ ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν·" συναιρεῖται γὰρ ἐνταῦθα ἡ κλητικὴ τῶν ἑνικῶν Δημοσθένεος, Δημοσθένους γάρ. Ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἡ Δημοσθένεσιν οὐ συναιρεῖται, ἐπειδὴ τὸ σ μέσον ἐστὶ τῶν φωνηέντων. Οὐδέποτε δὲ τὰ φωνήεντα δύνανται συναίρεσιν ἐπιδέξασθαι ἔχοντα ἐν τῷ μεταξὺ σύμφωνον, εἰ μὴ πρότερον ἀποβληθῇ τὸ σύμφωνον, ὡς ἐπὶ τοῦ κρείττονα κρείττοα καὶ κρείττω. Ὥσπερ γὰρ κέντρου μεταξὺ δύο ξύλων ὄντος οὐ δύνανται τὰ ξύλα ἑνωθῆναι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ συμφώνου μεταξὺ δύο φωνηέντων ὑπάρχοντος, οὐ

δύνανται τὰ φωνήεντα ἕνωσιν ἀναδέξασθαι. Εἰ δέ τις καὶ ἀποβαλλέσθω τὸ σύμφωνον εἴποι, καὶ γινέσθω συναίρεσις
101 b τῶν φωνηέντων, ὡς ἐπὶ τοῦ κρείττονα καὶ κρείττοα καὶ κρείττω, λέγομεν ὅτι οὐ δύναται ἀποβληθῆναι τὸ σύμφωνον· ἐπειδὴ ἐὰν ἀποβληθῇ τὸ σύμφωνον, συνεμπίπτει τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Ἄλλως τε δὲ πᾶσα δοτικὴ πληθυντικῶν εἰς Ι λήγουσα θέλει ἔχειν πρὸ τοῦ Ι τὸ Σ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ. Ἐνεργείᾳ μὲν οὖν, οἷον Αἴασι, λέβησι, Λάχησι, Θόασι· δυνάμει δέ, οἷον Φοίνιξι, Πέλοψι. Δυνάμει γὰρ ἐπὶ τούτων ἐστὶ τὸ Σ· τὸ γὰρ Ξ ἐκ τοῦ Κ καὶ Σ δοκεῖ συγκεῖσθαι, καὶ τὸ Ψ ἐκ τοῦ Π καὶ Σ. Τούτου χάριν καὶ ἐπὶ τῆς Δημοσθένεσι δοτικῆς οὐκ ἀποβάλλεται τὸ Σ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν μὲν τῇ Δημοσθένεσι δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν γίνεται τὸ Ι ἐφελκυστικὸν τοῦ Ν, οἷον Δημοσθένεσιν, ἐν δὲ τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν οὐ γίνεται τὸ Ι ἐφελκυστικὸν τοῦ Ν, Δημοσθένεϊ γὰρ, καὶ οὐ λέγομεν Δημοσθένεϊν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὸ Ι τότε γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ Ν, ἡνίκα ἔχει προηγούμενον τὸ Σ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ· ἐνεργείᾳ μὲν οὖν, οἷον Αἴασι Αἴασιν, τύπτουσι τύπτουσιν, λέγουσι λέγουσιν· δυνάμει δὲ, οἷον ἔστι ἔστιν· ἐνταῦθα γὰρ δυνάμει ἐστὶ τὸ Σ, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐσσεὶ γέγονε, κατὰ τροπὴν τοῦ Σ εἰς τὸ Τ· καὶ Φοίνιξι πάλιν, Φοίνιξιν, Πέλοψι Πέλοψιν· ἐπὶ τούτων γὰρ δυνάμει τὸ Σ ἐστὶ, καὶ γὰρ τὸ Ξ ἐκ τοῦ Κ καὶ Σ σύγκειται, καὶ τὸ Ψ ἐκ τοῦ Π καὶ Σ. Πολλάκις δὲ καὶ τοῦ Φ προηγουμένου γίνεται τὸ Ι ἐφελκυστικὸν τοῦ Ν, οἷον ναῦφι ναῦφιν, [Il. ν΄. 700.]

ναῦφιν ἀμυνόμενοι,

τουτέστιν ἐκ τῶν νηῶν ἀποσοβοῦντες. Ἐπειδὴ οὖν ἐν μὲν τῇ Δημοσθένεσι δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν τὸ Ι προηγούμενον ἔχει τὸ Σ, τούτου χάριν γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ Ν, οἷον Δημοσθένεσιν. Ἐν δὲ τῇ Δημοσθένεϊ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν, ἐπειδὴ τὸ Ι οὐκ ἔχει προηγούμενον τὸ Σ οὔτε δυνάμει οὔτε ἐνεργείᾳ, τούτου χάριν οὐ γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ Ν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Κανονίζεται ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς τῶν ἑνικῶν τοῦτον τὸν τρόπον· "Πᾶσα αἰτιατικὴ ἑνικῶν εἰς Α λήγουσα προσθέσει τοῦ Σ ποιεῖ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον Αἴαντα Αἴαντας, λέβητα λέβητας, Λάχητα Λάχητας, ἔρωτα ἔρωτας. Οὕτως οὖν καὶ Δημοσθένεα Δημοσθένεας." Δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν κανονισθῆναι τοῦτον τὸν τρόπον· "Πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς ΕΣ λήγουσα τροπῇ τοῦ Ε εἰς Α τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον Αἴαντες Αἴαντας, Λάχητες Λάχητας, λέβητες λέβητας, ἔρωτες ἔρωτας." Οὕτως οὖν καὶ
102 a ἀπὸ τοῦ Δημοσθένεες Δημοσθένεας γέγονεν κατὰ τροπὴν τοῦ Ε εἰς Α. Μηδεὶς οἰέσθω ὅτι τὸ Δημοσθένεις ἀπὸ τοῦ Δημοσθένεας γέγονε κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Α εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον, τὸ γὰρ Ε καὶ Α εἰς Η κίρνανται, οἷον τείχεα τείχη, βέλεα βέλη, ἀλλὰ δεῖ λέγειν ὅτι ὁμοφωνία ἐστὶ τῆς αἰτιατικῆς τῶν πληθυντικῶν πρὸς τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν. "Πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς Σ λήγουσα καὶ συναιρουμένη κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν τὴν αἰτιατικὴν ἔχει ὁμόφωνον αὐτῇ δηλονότι καὶ τὴν κλητικήν, οἷον οἱ βότρυς τοὺς βότρυς ὦ βότρυς, οἱ βοῦς τοὺς βοῦς ὦ βοῦς, οἱ ἰχθῦς τοὺς ἰχθῦς ὦ ἰχθῦς, οἱ ἡδεῖς τοὺς ἡδεῖς ὦ ἡδεῖς, οἱ εὐγενεῖς τοὺς εὐγενεῖς ὦ εὐγενεῖς, οἱ εὐφυεῖς τοὺς εὐφυεῖς ὦ εὐφυεῖς. Οὕτως οὖν καὶ οἱ Δημοσθένεις τοὺς Δημοσθένεις ὦ Δημοσθένεις." Πρόσκειται "εἰς Σ λήγουσα," διὰ τὸ οἱ χρύσεοι οἱ χρυσοῖ, καὶ οἱ χάλκεοι οἱ χαλκοῖ· ταῦτα γὰρ συναιροῦνται κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβήν, καὶ ἐπειδὴ οὐ λήγουσιν εἰς Σ, οὐκ ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν ὁμόφωνον αὐτοῖς, τοὺς χρυσοῦς γὰρ καὶ τοὺς χαλκοῦς ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν, ἡ δὲ κλητικὴ ὁμοφωνεῖ τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, οἷον οἱ χρυσοῖ ὦ χρυσοῖ, οἱ χαλκοῖ καὶ ὦ χαλκοῖ, ἐπειδὴ τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική. Πρόσκειται "καὶ συναιρουμένη κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβήν," διὰ τὸ Ἡρακλῆες. Ἰδοὺ γὰρ τοῦτο εἰς Σ λήγει, καὶ οὐκ ἔχει ὁμόφωνον τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, Ἡρακλῆας γὰρ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν, ἀλλ' οὐ

συναιρεῖται κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέες γὰρ γέγονε κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΕΕ τῶν πρώτων εἰς τὸ Η. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι οἱ Ἀττικοὶ τούτῳ τῷ λόγῳ οὐκ ἀκολουθοῦσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἐπὶ τῶν εἰς ΕΥΣ συναιροῦντες τὰ δύο ΕΕ εἰς τὸ Η ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἱππέες ἱππῆς, βασιλέες βασιλῆς, οὐ ποιοῦσιν ὁμόφωνον τὴν αἰτιατικὴν τῇ εὐθείᾳ· οὐδὲ γὰρ ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν διὰ τοῦ Η, ὡς ἐν τῇ περὶ τοῦ Πηλεὺς διδασκαλίᾳ εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῶν εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἐχόντων τὴν γενικὴν κυρίων, καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ ἔτος, διὰ τοῦ Α ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους τοὺς Δημοσθένας, ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ Ἀριστοφάνους τοὺς Ἀριστοφάνας, ὁ δωδεκαέτης τοῦ δωδεκαέτους τοὺς δωδεκαέτας, ὁ ἑπταέτης τοῦ ἑπταέτους τοὺς ἑπταέτας.
102 b Τὴν δὲ εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν διὰ τῆς ΑΙ διφθόγγου ποιοῦσιν ἐπὶ τούτων, οἷον οἱ Δημοσθέναι, οἱ Ἀριστοφάναι, οἱ ἑπταέται. "Ὦ Δημοσθένεες καὶ ὦ Δημοσθένεις." Εἴρηται τῶν δυϊκῶν καὶ πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτως καὶ ἡ κλητική.

Κανὼν Ϛʹ.—Ἡρακλῆς.

Ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, εἰ ἄρα διέλαβεν ἀνωτέρω ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν εἰς ΗΣ τῶν παρ᾽ οὐδετέρων συντεθειμένων, φημὶ δὴ ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένους διδασκαλίᾳ, πῶς διαλαμβάνει κατ᾽ ἰδίαν ἐνταῦθα (περὶ) τῶν παρὰ τὸ κλέος, καὶ ταῦτα γὰρ παρ᾽ οὐδετέρων εἰσὶν συντεθειμένα; Καὶ λέγουσι τινὲς, ὅτι ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα ἀπ᾽ οὐδετέρων συνετέθησαν μὴ ὄντων καθαρῶν, οἷον σθένος Δημοσθένης, γένος Διογένης, τὰ δὲ παρὰ τὸ κλέος ἀπ᾽ οὐδετέρου συνετέθησαν καθαριεύοντος, τὸ γὰρ κλέος καθαριεύει, τούτου χάριν κατ᾽ ἰδίαν διέλαβε περὶ αὐτῶν. Οὗτοι δὲ οὐκ ἀκριβῶς λέγουσιν· ἰδοὺ γὰρ παρὰ τὸ φάος παμφαὴς χρυσοφαὴς, καὶ ἰδοὺ ταῦτα καθαριεύουσι, καὶ οὐκ εἰσὶ παρὰ τὸ κλέος. Κρεῖττον οὖν ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο ἰδιαζόντως περὶ τῶν παρὰ τὸ κλέος συνθέτων δια-

λαμβάνει, ἐπειδὴ ποικιλοτέρα ἐστὶν ἡ κλίσις αὐτῶν. Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τὰ ἀπὸ οὐδετέρων σύνθετα μίαν μόνην ἔχουσιν εὐθεῖαν, οἷον φάος παμφαὴς, γένος εὐγενὴς, τὰ δὲ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα, δηλονότι κύρια, δύο ἔχουσιν εὐθείας, μίαν ἐντελῆ καὶ μίαν συνῃρημένην, οἷον Ἡρακλέης Ἡρακλῆς. Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, τί δήποτε τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα, δηλονότι κύρια, δύο ἔχουσιν εὐθείας, μίαν ἐντελῆ καὶ μίαν συνῃρημένην, οἷον Ἡρακλέης Ἡρακλῆς, τῶν ἄλλων τῶν ἀπὸ οὐδετέρων συνθέτων μίαν καὶ μόνην εὐθεῖαν ἐχόντων, σθένος Δημοσθένης, γένος Διογένης, φάος παμφαής; Καὶ ἐπιλύονται λέγοντες, ὅτι ἐν τούτοις, φημὶ δὴ τοῖς παρὰ τὸ κλέος συνθέτοις, δηλονότι κυρίοις, καθαριεύουσι τὰ φωνήεντα, καὶ εἰκότως ἔσχον συνῃρημένην εὐθεῖαν. Τὰ γὰρ ἄλλα ὡς ἔχοντα σύμφωνον πρὸ τοῦ φωνήεντος, οἷον ἀσθενὴς εὐγενὴς, εἰκότως συναίρεσιν παθεῖν οὐκ ἠδύναντο. Εἰ δέ τις ἀπορήσει, πῶς οὖν τὸ παμφαὴς καὶ χρυσοφαὴς, καθαρεύοντα, οὐκ ἔχουσι συνῃρημένην εὐθεῖαν; Λέγομεν ὡς μὴ ὄντα κύρια, οὐ συνῃρέθησαν. Ἀμέλει καὶ τοῖς παρὰ τὸ κλέος συνθέτοις τὰ κύρια μόνα συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, οἷον, Ἡρακλέης Ἡρακλῆς, Νικοκλέης Νικοκλῆς, ἐπεὶ τὰ ἐπίθετα οὐ συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, ὡς μετ᾽ ὀλίγον δείξομεν, οἷον εὐκλεὴς δυσκλεὴς, ἄλλως τε δὲ καὶ ὡς ὀξυνόμενα οὐ συνῃρέθησαν, ὡς δείξομεν ἡνίκα ζητοῦμεν διατί τὰ παρὰ τὸ κλέος ἐπίθετα οὐ
103 a συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Λέγει δὲ ὁ τεχνικὸς, ὅτι τοῦτο τὸ ὄνομα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, δηλονότι κύρια, παρὰ τὸ κλέος σύνθετα, δύο ἔχουσιν εὐθείας, μίαν ἐντελῆ τὴν Ἡρακλέης, καὶ μίαν συνῃρημένην τὴν Ἡρακλῆς, αἵτινες γεννῶσι γενικὰς τέσσαρας, ἡ ἐντελὴς δύο, μίαν ἐντελῆ καὶ μίαν συνῃρημένην, οἷον Ἡρακλέης Ἡρακλέεος Ἡρακλέους, καὶ ἡ συνῃρημένη δύο, μίαν ἐντελῆ καὶ μίαν συνῃρημένην, οἷον Ἡρακλῆς Ἡρακλέος Ἡρακλοῦς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον τέσσαρες εἰσὶ γενικαὶ, ἀλλὰ πλείονες, ὡς ἔχομεν δεῖξαι τὴν κλίσιν τοῦ Ἡρακλῆς παρατιθέμενοι. Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, πῶς ἡ συνῃρημένη εὐθεῖα ἐντελῆ

γενικὴν ἀποτελεῖ, οἷον Ἡρακλῆς Ἡρακλέος; Ἐχρῆν γὰρ μόνην συνηρημένην γεννῆσαι, οὐ μὴν ἐντελῆ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν πρὸς τούτους τὴν ἀπολογίαν ταύτην· ὅτι πᾶσα συνηρημένη γενικὴ ἀπὸ ἐντελοῦς γενικῆς ἐστὶ συνηρημένη, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, Διομήδεος Διομήδους. Πῶς οὖν δυνατὸν εἶναι συνηρημένην τὴν Ἡρακλοῦς γενικήν, εἰ μὴ ἔχει τὴν Ἡρακλέους ἐντελῆ γενικήν; Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα εἰς ΗΣ γινόμενα, ἐὰν μὲν εὑρεθῶσι κύρια, δύο ἔχουσιν εὐθείας, μίαν ἐντελῆ καὶ μίαν συνηρημένην, οἷον Ἡρακλέης Ἡρακλῆς, Περικλέης Περικλῆς, Σοφοκλέης Σοφοκλῆς, Νικοκλέης Νικοκλῆς· ἐὰν δὲ ὦσιν ἐπίθετα, μίαν ἔχουσιν εὐθεῖαν τὴν ἐντελῆ μόνην, συνηρημένην γὰρ οὐκ ἔχουσιν. Οὐδέποτε τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα ἐπίθετα συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, οἷον ἀκλεὴς, δυσκλεὴς, ἀγακλεής. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, τί δήποτε τὰ παρὰ τὸ κλέος εἰς ΗΣ, δηλονότι κύρια μὲν ὄντα, συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, οἷον Ἡρακλέης Ἡρακλῆς Περικλέης Περικλῆς, ἐπίθετα δὲ ὄντα οὐ συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, οἷον ἀκλεὴς δυσκλεὴς ἀγακλεής· καὶ ἔστιν εἰπεῖν δύο ἀπολογίας, μίαν μὲν ἀπὸ τόνου, ἑτέραν δὲ ἀπὸ κλίσεως. Ἔστι δὲ ἡ ἀπὸ τόνου αὕτη· οὐδέποτε κρᾶσις γίνεται ἐπ' ὀνομάτων βαρείας καὶ ὀξείας εἰς ὀξεῖαν συνερχομένων, οἷον, θοὸς, ἐνδεὴς, παμφαὴς, ἀκραὴς, ἀνηλεής· σεσημειωμένου τοῦ ζωὸς ζὼς, ἐνταῦθα γὰρ κρᾶσις ἐγένετο βαρείας (καὶ ὀξείας) εἰς ὀξεῖαν συνερχομένων, καὶ χωρὶς τοῦ πούς, καὶ τοῦτο γὰρ, ὡς ἐν τῇ περὶ τούτου διδασκαλίᾳ εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα, κρᾶσιν ἔπαθε βαρείας καὶ ὀξείας εἰς ὀξεῖαν συνελθουσῶν, καὶ γὰρ Κισσηῒς
103 b Κισσὴς καὶ Βρισσηῒς Βρισσὴς καὶ Νηρηῒς Νηρὴς, εἰ καὶ ἀπὸ βαρείας καὶ ὀξείας εἰς ὀξεῖαν συνῆλθον, οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἐδέξαντο κρᾶσιν, ἀλλὰ συναίρεσιν. Τὸ νηλὴς οὐκ ἀπὸ τοῦ νηλεὴς γέγονε κατὰ κρᾶσιν, ἀλλ' ἑκάτερον αὐτῶν ἰδίᾳ σχηματίζεται. Τὸ μὲν γὰρ νηλεὴς ἀπὸ τοῦ ἐλεῶ γέγονε καὶ τοῦ νὴ στερητικοῦ ἐπιρρήματος, οἷον ὁ ἐστερημένος τοῦ ἐλεεῖν· τὸ δὲ νηλὴς ἀπὸ τοῦ λῶ, τοῦ σημαίνοντος

τὸ θέλω, καὶ τοῦ νῆ στερητικοῦ ἐπιρρήματος, οἱονεὶ ὁ μὴ θέλων, ἀλλ' ἀκαμπὴς καὶ σκληρός. Ἔχομεν δὲ τοῦ λῶ τὴν χρῆσιν παρὰ Θεοκρίτῳ, οἷον, [1, 12.]

λῆς, ποτὶ τᾶν νυμφᾶν, λῆς, αἰπόλε,

ἀντὶ τοῦ θέλεις. Τὸ δὲ ἀδελφιδέος ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδέος θυγατριδοῦς, κρᾶσιν μὲν ἐδέξαντο βαρείας καὶ ὀξείας, ἀλλ' οὐκ εἰς ὀξεῖαν ἀλλ' εἰς περισπωμένην· τὸ γὰρ ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδοῦς περισπᾶται. Τὸ ἱερεὺς ἱρεύς, κρᾶσιν ἀναδεξάμενον τοῦ ι καὶ ε εἰς ι μακρὸν καὶ ὀξυνόμενον, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἐγένετο ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἡ κρᾶσις ἀλλ' ἐν τῇ ἀρχούσῃ. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὰ ἐπίθετα τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα ἐὰν ἐπιδέξωνται κρᾶσιν, μέλλει ἡ βαρεῖα καὶ ἡ ὀξεῖα εἰς ὀξεῖαν συνέρχεσθαι, κράσεως οὔσης, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Πάντα γὰρ τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα ἐπίθετα ὀξύνονται, οἷον ἀκλεὴς, δυσκλεὴς, ἀγακλεής. Ἡ δὲ βαρεῖα καὶ ὀξεῖα εἰς ὀξεῖαν συνέρχονται, οἷον ζωὸς ζώς, ἑσταὼς ἑστώς, Κισσηΐς Κισσὴς, Βρισσηΐς Βρισής. Πρόσκειται ἀνωτέρω "ἐπ' ὀνομάτων," οἷον "οὐδέποτε γίνεται κρᾶσις ἐπ' ὀνομάτων βαρείας καὶ ὀξείας εἰς ὀξεῖαν συνερχομένων." Ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὀνόματα ἀλλὰ μετοχαί. Τούτου οὖν χάριν τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα ἐπίθετα οὐ συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, ἵνα, ὡς εἴρηται, μὴ εὑρεθῇ κρᾶσις γινομένη ἐπ' ὀνομάτων βαρείας καὶ ὀξείας εἰς ὀξεῖαν συνερχομένων, τὰ γὰρ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα κύρια διὰ τοῦτο συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐντελεῖ βαρύνονται, οἷον Ἡρακλέης Σοφοκλέης Περικλέης, καὶ συναιρούμενα περισπῶνται, οἷον, Ἡρακλῆς Σοφοκλῆς Περικλῆς. Ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον πάϊς παῖς, Πηλέϊ Πηλεῖ, εὐσεβέα εὐσεβῆ. Καὶ λοιπὸν οὐκέτι εὑρίσκεται (κρᾶσις) γενομένη ἐπ' ὀνομάτων βαρείας καὶ ὀξείας εἰς ὀξεῖαν,
104 a ἀλλὰ τοὐναντίον ὀξείας καὶ βαρείας εἰς περισπωμένην. Αὕτη μὲν οὖν ἐστι ἡ ἀπὸ τόνου ἀπολογία· ἡ δὲ ἀπὸ κλίσεως ἔστιν αὕτη· τὰ ἐπίθετα παρὰ τὸ κλέος σύνθετα, εἰ συνηροῦντο κατὰ τὴν εὐθεῖαν, ἤμελλον ὀξύνεσθαι, ἐπειδὴ καὶ ἐν τῇ ἐντελεῖ ὀξύνονται, οἷον ἀκλεὴς, δυσκλεὴς, ἀγακλεής· ἡ δὲ βαρεῖα καὶ

ὀξεῖα εἰς βαρεῖαν (ὀξεῖαν) συνέρχονται, οἷον ζωὸς ζῶς, ἑσταὼς ἑστὼς, Βρισήϊς Βρισῆς· ὀξυνόμενα δὲ ἤμελλον ἐμπίπτειν εἰς χαρακτῆρα ἀπαιτοῦντα τὴν διὰ τοῦ τος κλίσιν.

Τὰ εἰς ης ὀξυνόμενα, ἔχοντα πρὸ τοῦ η ἀμετάβολον καὶ πρὸ τοῦ ἀμεταβόλου ἕτερον σύμφωνον, μὴ κατὰ συγκοπὴν ὄντα, διὰ τοῦ τος κλίνονται, οἷον ἀβλὴς ἀβλῆτος, Προκλῆς Προκλῆτος, ἡμιθνὴς ἡμιθνῆτος, ἡμιτρὴς ἡμιτρῆτος, ἀμφιτρὴς ἀμφιτρῆτος. Πρόσκειται "μὴ κατὰ συγκοπὴν ὄντα," διὰ τὸ μελαχρὴς μελαχροῦς, τοῦτο γὰρ εἰς ους ἔχει τὴν γενικὴν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ μελαχροιὴς γέγονε κατὰ συγκοπήν. Τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ, εἰ συνηροῦντο κατὰ τὴν εὐθεῖαν τὰ ἐπίθετα τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα, ἤμελλον διὰ τοῦ τος κλίνεσθαι, οἷον ἀκλῆς ἀκλῆτος, δυσκλῆς δυσκλῆτος, ἀγακλῆς ἀγακλῆτος, ὡς ὀξύτονα ὄντα καὶ ἔχοντα ἀμετάβολον πρὸ τοῦ η καὶ πρὸ τοῦ ἀμεταβόλου ἕτερον σύμφωνον· ἀλλὰ μὴν διὰ τοῦ τος οὐκ ἠδύναντο κλίνεσθαι, ἐπειδὴ κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὰ συνηρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον Ἑρμέας Ἑρμέου, Ἑρμῆς Ἑρμοῦ, πλόος πλόου, πλοῦς πλοῦ, τιμήεις τιμήεντος, τιμῆς τιμῆντος, δαφνήεις δαφνήεντος, δαφνῆς δαφνῆντος. Εἰ οὖν τὸ ἀκλεὴς καὶ δυσκλεὴς εἰς ους ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον ἀκλεοῦς δυσκλεοῦς ἀγακλεοῦς, ἀναγκάζονται καὶ ἐν τῇ συναιρέσει τὴν αὐτὴν κλίσιν φυλάξαι. Τῶν οὖν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς ἀπαιτοῦντος τὴν διὰ τοῦ τος κλίσιν, τοῦ δὲ ἑτέρου τὴν εἰς ους, μένουσι τὰ ἐπίθετα ἀσυναίρετα κατὰ τὴν εὐθεῖαν. Τούτου οὖν χάριν τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα οὐ συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν. Τὰ γὰρ κύρια συναιρούμενα περισπῶνται, οἷον Ἡρακλέης Ἡρακλῆς, Περικλέης Περικλῆς, ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον πάϊς παῖς, Πηλέϊ Πηλεῖ, εὐσεβέὰ εὐσεβῆ, καὶ λοιπὸν οὐκ ἐμπίπτουσιν εἰς χαρακτῆρα ἀπαιτοῦντα τὴν διὰ τοῦ τος κλίσιν· ὁ γὰρ κανὼν περὶ ὀξυτόνων ἐστὶν ὡς εἴρηται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ζητοῦσι δέ τινες πόθεν τὸ Ἡρακλῆς ἔχει τὴν σύνθεσιν· καὶ οἱ μὲν ἀξιοῦσι λέγειν, ὅτι παρὰ τὸ Ἥρα καὶ τὸ κλέος
104 b ἐστὶν ἡ σύνθεσις, οἱονεὶ ὁ ἔχων τὴν δόξαν ἐκ τῆς Ἥρας· ἢ

γὰρ Ἥρα ἐπιτάξασα αὐτῷ διαφόρους ἄθλους ἔνδοξον αὐτὸν ἀπετέλεσεν. Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν πρὸς τούτους καὶ ἀντιθεῖναι, ὅτι τὸ α ἔχει φύσει μακρὸν τὸ Ἥρα, τὸ δὲ Ἡρακλῆς σύνθετον μὲν ὂν ἔχει τὸ α βραχὺ, ἤγουν θέσει μακρὸν, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ, [24, 1.]

Ἡρακλέα δεκάμηνον ἐόντα,

ὤφειλεν οὖν, εἰ ἐγένετο ἀπὸ τοῦ Ἥρα, ἢ τρέψαι τὸ α εἰς τὸ ο, ὡς ἐν τῷ Ἡρόδοτος, Ἡρόφιλος, Ἡρόδικος, (ταῦτα γὰρ ἀπὸ τοῦ Ἥρα ἐγένοντο, καὶ ἔτρεψαν τὸ α εἰς τὸ ο,) ἢ φυλάξαν τὸ α, ὤφειλεν ἐκτεταμένον αὐτὸ φυλάξαι. Ἀλλὰ μὴν οὔτε ἔτρεψε τὸ α εἰς τὸ ο, οὔτε ἐφύλαξεν αὐτὸ ἐκτεταμένον, οὐκ ἄρα ἐστὶν ἐξ αὐτοῦ ἡ σύνθεσις. Ἕτεροι δὲ ἀξιοῦσι λέγειν, ὅτι παρὰ τὸ Ἥρα καὶ τὸ ἀκλεὴς ἐστὶν ἡ σύνθεσις, οἱονεὶ ὁ ἄδοξος ἐκ τῆς Ἥρας, ὅσον γὰρ τὸ κατ' αὐτὴν ἄδοξος ἐγένετο· ἔπεμψε γὰρ κατ' αὐτοῦ δύο δράκοντας ἐν ὅσῳ ἐστὶ μικρὸς, ὀφείλοντας ἀνελεῖν αὐτόν. Τὸ δὲ α τοῦ ἀκλεὴς ἐστὶν οὐ τοῦ Ἥρα, διὸ καὶ οὐκ ἔστι φύσει μακρὸν, ἀπεβλήθη γὰρ τὸ α τοῦ Ἥρα, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Ἡραγόρας, ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἥρα καὶ τοῦ ἀγόρας ἐγένετο, φυλαχθέντος τοῦ α τοῦ ἀγόρας. Ἔστι δὲ ἀντιθεῖναι πρὸς τούτους καὶ εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἐγένετο ἀπὸ τοῦ ἀκλεὴς ἡ σύνθεσις, διατὶ μὴ ὀξύνεται τὸ Ἡρακλέης ἀλλὰ βαρύνεται· καὶ γὰρ εἰ ἦν τὸ Ἡρακλέης ἀπὸ τοῦ ἀκλεὴς ὤφειλεν ὀξύνεσθαι. Ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς ης λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν φυλάττουσιν ἐν τῇ συνθέσει τὴν τάσιν τοῦ ἁπλοῦ, οἷον ἐρασιστὴς (sic), ἀρχεραστὴς, δανειστὴς μισοδανειστὴς, εὑρετὴς ἐφευρετὴς, ληστὴς ἀρχιληστὴς, χρύσης φιλοχρύσης· τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ καὶ τὸ Ἡρακλέης ἀπὸ τοῦ ἀκλεὴς ἡρακλεὴς ὤφειλεν εἶναι ὀξυτόνως. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, χωρὶς τοῦ κριτὴς, ἀληθὴς, ταῦτα γὰρ ἐν τῇ συνθέσει βαρύνονται οἷον, δικαιοκρίτης ὀνειροκρίτης, φιλαλήθης μισαλήθης. Ἰδοὺ ταῦτα ἐν τῇ συνθέσει ἐβαρύνθησαν, καὶ οὐκ ἐφύλαξαν τὴν τάσιν τοῦ ἁπλοῦ, φημὶ δὴ τὴν ὀξεῖαν. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ Κρὴς Ἑτερόκρης (Ἐτεοκρ.), καὶ Γνὴς Ἴγνης. (Ἴγνητες δὲ εἰσὶν

οἱ γνήσιοι Ῥόδιοι.) Ταῦτα γὰρ τῷ λόγῳ τῶν μονοσυλλάβων ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον ἐν τῇ συνθέσει. Πᾶν γὰρ ὄνομα μονοσύλλαβον ἐν τῇ συνθέσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον. οἷον χθὼν αὐτόχθων. παῖς εὔπαις. Θρᾷξ Σαμόθραξ. δαὶς ὁμόδαις. κλεὶς κατάκλεις, ποὺς δίπους, χωρὶς τοῦ πτὼξ πολυπτὼξ,

πολυπτῶκές τε Μέλαιναι.

Τὸ δὲ Μέλαιναι τόπος ἐπὶ (ἐστὶ) τῆς Ἀττικῆς. πολυπτῶκες δὲ, οἷον αἱ ἔχουσαι πολλοὺς λαγωούς. Τοῦτο γὰρ τὴν ὀξεῖαν τάσιν ἐφύλαξε τοῦ ἁπλοῦ. Τὸ γὰρ [Od. δ'. 386.]

105 a Ποσειδάωνος ὑποδμὼς

οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν ὀξυνόμενον, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τῷ περὶ προθέσεως εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα, παρέλκουσαν ἔχει τὴν ὑπὸ πρόθεσιν, ὥστε μηδὲ παρέχειν ἔμφασιν ὅτι σύνθεσις γέγονεν· ἀντὶ γὰρ τοῦ Ποσειδάωνος δμὼς ἐστί. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἐπειδὴ δὲ ἀνωτέρω τὸ κριτὴς καὶ ἀληθὴς ἐσημειωσάμεθα ὡς μὴ φυλάξαντα ἐν τῇ συνθέσει τὴν τάσιν τοῦ ἁπλοῦ, φημὶ δὴ τὴν ὀξεῖαν, ἀλλὰ βαρυνθέντα, ἔλθωμεν. ἀπολογησόμεθα περὶ αὐτῶν. Ἰστέον ὅτι τὸ κριτὴς διὰ τοῦτο βαρύνεται ἐν τῇ συνθέσει, οἷον δικαιοκρίτης ὀνειροκρίτης. ἐπειδὴ παράλογος ἐστὶν ἐν τῇ ἁπλότητι ἡ ὀξεῖα τάσις, ὤφειλε γὰρ βαρύνεσθαι ἐν τῇ ἁπλότητι· τὰ γὰρ εἰς ΤΗΣ λήγοντα ἀρσενικὰ φύσει δισύλλαβα βαρύνονται, οἷον δότης. πλύτης. θύτης, χάρτης, κράτης· διὰ τοῦτο τὸ ψάλτης ἀναλογώτερον ἐστὶ κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον βαρυνόμενον τοῦ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ὀξυνομένου· ἐκεῖνοι γὰρ ψαλτὴς λέγουσιν ἐν ὀξείᾳ τάσει. Πρόσκειται "φύσει δισύλλαβα" διὰ τὸ ληστὴς ὀξυνόμενον, τοῦτο γὰρ ἀπὸ τρισυλλάβου τοῦ ληϊστὴς ἐγένετο. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὸ ποτὴς ὀξυνόμενον θηλυκὸν, οἷον

ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,

σημαίνει δὲ τὴν πόσιν, τὸ γὰρ ἀρσενικὸν βαρύνεται, οἷον πότης. Ἐπειδὴ οὖν τὸ κριτὴς παραλόγως ὀξύνεται, τούτου χάριν ἐν τῇ συνθέσει τὸ κεχρεωστημένον ἀναδέχεται, λέγω δὴ τὴν βαρεῖαν τάσιν, οἷον δικαιοκρίτης ὀνειροκρίτης. Τὸ

γὰρ ὑποκριτὴς οὐκ ἔστι παρὰ τὸ κριτὴς, ἐπεὶ ὑποκρίτης εἶχεν εἶναι βαρυτόνως, ἀλλὰ παρὰ τὸ ὑποκρίνομαι ἐστί. Τὸ δὲ ἀληθὴς διὰ τοῦτο ἐν τῇ συνθέσει βαρύνεται, οἷον φιλαλήθης, μισαλήθης, ἐπειδὴ τὰ διὰ τοῦ ΗΘΗΣ σύνθετα ἀπ' ὀνόματος βαρύνεσθαι θέλουσιν, ἦθος εὐήθης συνήθης κακοήθης, οὕτως οὖν καὶ ἀληθὴς φιλαλήθης μισαλήθης. Πρόσκειται "σύνθετα ἀπὸ ὀνόματος" διὰ τὸ ἀληθής. Τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΗΘΗΣ ὂν ὀξύνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστι σύνθετον ἀπὸ ὀνόματος, ἀλλ' ἀπὸ ῥήματος τοῦ σημαίνοντος τὸ λανθάνω καὶ τοῦ Α στερητικοῦ ἐπιρρήματος γέγονεν ἀληθὴς, οἱονεὶ ὁ ἐστερημένος τῆς λήθης, ἤγουν τῆς πλάνης· ὁ γὰρ ἀληθὴς οὐδένα πλανᾷ.

Τούτων οὕτως εἰρημένων, ἐδείχθη διὰ τῶν προλεχθέντων, ὅτι (εἰ) ἦν τοῦ Ἡρακλῆς ἡ σύνθεσις ἀπὸ τοῦ ἀκλεὴς, ὤφειλε τὴν ὀξεῖαν φυλάξαι τοῦ ἀκλεὴς καὶ γενέσθαι Ἡρακλεὴς ὀξυτόνως. Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν ὅτι εὐλόγως τὸ Ἡρακλέης βαρύνεται, ἐπειδὴ κύριον ἐστί· τὰ δὲ εἰς ΗΣ λήγοντα κύρια ἀποστρέ-
105 b φονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, τουτέστι βαρύνονται ἢ περισπῶνται· ὀξύνονται μὲν, οἷον Δημοσθένης Διομήδης Διογένης, περισπῶνται δὲ, οἷον Ναρσῆς Ἑρμῆς Ἀπελλῆς Σωσῆς, ταῦτα γὰρ περισπῶνται καὶ οὐκ ὀξύνονται· σεσημειωμένων τοῦ εὐγενὴς καὶ εὐτυχὴς καὶ ἀπρεπὴς καὶ διοτρεφὴς καὶ νημερτὴς καὶ ἀψευδὴς, καὶ τοῦ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγομένου κακοετής· ταῦτα γὰρ ἐπίθετα ἦσαν καὶ ὠξύνοντο, καὶ λοιπὸν γενόμενα κύρια τὴν αὐτὴν τάσιν ἐφύλαξαν, φημὶ δὴ τὴν ὀξεῖαν. Εἰκότως οὖν τὸ Ἡρακλέης ὡς κύριον ἐβαρύνθη. Ἄλλοι δὲ τῶν ἐπισήμων γραμματικῶν θέλουσι λέγειν τὴν σύνθεσιν ἀπὸ τοῦ ἦρα, τοῦ σημαίνοντος τὴν μετ' ἐπικαιρίας χάριν, καὶ παρὰ τὸ κλέος, λέγοντες ὅτι Ἀλκείδης πρὸ τούτου ἐλέγετο, ἀλλ' ἐκ τοῦ πᾶσι βοηθεῖν ἐκλήθη Ἡρακλῆς, ὡς καὶ ὁ χρησμὸς, φασὶ, δηλοῖ ὁ πρὸς αὐτὸν λεχθεὶς, ἔχων οὕτως,

Ἡρακλέην δέ σε Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει,
ἦρα γὰρ ἀνθρώποισι φέρων κλέος ἄφθιτον ἕξεις.

Καὶ, ὡς εἰρήκαμεν, (ἄλλοι) τῶν πάνυ ἐπισήμων γραμματικῶν ταύτης τῆς δόξης ἐγένοντο. Ἔχομεν δὲ ἡμεῖς ἀντιθεῖναι

πρὸς αὐτοὺς καὶ εἰπεῖν οὕτως· ὅτι τὸ ἦρα, τὸ σημαῖνον τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν, ψιλοῦται. τὸ δὲ Ἡρακλῆς δασύνεται, ὡς δηλοῖ ἴαμβος λέγων [Aristoph. Ran. 466.]

καθ' Ἡρακλέα τὸ σχῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχων,

διὰ τοῦ θῆτα ἐκφερόμενος. Οὐκ ἄρα οὖν ἐστὶν ἀπ' αὐτοῦ ἡ σύνθεσις. τὸ γὰρ ἦρα τὸ σημαῖνον τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν ψιλοῦται, καὶ δῆλον ἐντεῦθεν· κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὸ η ἐπιφερομένου ἀμεταβόλου ἐν τροχαϊκῇ λέξει ψιλοῦσθαι θέλει, οἷον ἦμαρ ἦμος ἦνις, (σημαίνει δὲ τὴν ἐνιαυσιαίαν,) οὕτως οὖν καὶ ἦρα. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν ἀπὸ τοῦ ἥσω μέλλοντος, τοῦ σημαίνοντος τὸ πέμψω, ἐξ οὗ τὸ ἀφήσω." Τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἧλος, ὃ σημαίνει τὸ κέντρον· τοῦτο γὰρ δασύνεται, καὶ ἡμῖν οὖν ἀντωνυμία ἐγκλινομένη καὶ συστελλομένη παρὰ Ἴωσι δασεῖα, παρὰ γὰρ τοῖς Ἀττικοῖς τὸν μακρὸν φυλάττει χρόνον τοῦ ι. "Ἐν τροχαϊκῇ λέξει" πρόσκειται διὰ τὸ ἡμέρα δασυνόμενον, καὶ διὰ τὸ Ἥρα τὸ σημαῖνον τὸν δαίμονα· καὶ τοῦτο γὰρ δασύνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστι τροχαϊκὴ λέξις, τὸ α γὰρ μακρὸν ἐστίν· ἄρα οὖν οὐδὲ ἀπὸ τοῦ ἦρα τοῦ σημαίνοντος τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν ἐγένετο ἡ σύνθεσις. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἥρα τοῦ σημαίνοντος τὸν δαίμονα ἐγένετο Ἡροκλέης κατὰ τροπὴν τοῦ α εἰς τὸ ο, ὥσπερ Ἥρα Ἡρόδοτος Ἡρόδικος Ἡρόφιλος, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἡροκλέης ἐγένετο Ἡρακλέης, μεταβληθέντος τοῦ ο εἰς τὸ α βραχὺ, ὥσπερ κυνόμενα κυνάμενα,
106 a ποδόνιπτρα ποδάνιπτρα. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ οὗτοι καλῶς λέγουσι, καὶ οἱ εἰρηκότες ἀπὸ τοῦ Ἥρα καὶ ἀκλεὴς τὴν σύνθεσιν· οἱ γὰρ ἄλλοι οὐ πάνυ εἰρήκασιν ἀκριβῶς. Ταῦτα μὲν περὶ τῆς συνθέσεως τοῦ Ἡρακλέης.

Δεῖ δὲ τοῦτο προσθεῖναι, ὅτι τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα, εἰ μεταγένωνται εἰς ης, τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν φυλάττουσι τοῦ οὐδετέρου, οἷον ἀκλεὴς, δυσκλεὴς, Ἡρακλέης, Σοφοκλέης. Ἰδοὺ ταῦτα τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν ἐφύλαξαν τοῦ οὐδετέρου, τουτέστι τὴν δισυλλαβίαν τοῦ κλέος, ἐὰν δὲ γένωνται εἰς ος, μίαν συλλαβὴν συγκόπτουσι, τουτέστι τὸ ε, οἷον Πάτροκλος, Ἔχεκλος, Φέρεκλος, καὶ ταῦτα τῶν

ἄλλων τῶν εἰς ΟΣ οὐδετέρων φυλαττόντων τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν ἐν τῇ συνθέσει, κἂν εἰς ΗΣ γένωνται, κἂν εἰς ΟΣ, οἷον σθένος ἀσθενὴς, γένος εὐγενὴς, ῥίγος δύσριγος, ξίφος ἄξιφος, χεῖλος ἀγκυλόχειλος· μόνα τὰ παρὰ τὸ κλέος σύνθετα, εἰς ΗΣ γινόμενα, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Ἡρακλέης Ἡρακλέους, Σοφοκλέης Σοφοκλέους, εὐκλεὴς εὐκλεοῦς, δυσκλεὴς δυσκλεοῦς, ἀγακλεὴς ἀγακλεοῦς. Ἔχομεν γὰρ κανόνα, ὅτι τὰ εἰς ΗΣ παρ' οὐδετέρων συντεθειμένα, δηλονότι κατὰ τὸ τέλος, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσει, οἷον σθένος Δημοσθένης Δημοσθένους, γένος Διογένης Διογένους, νεῖκος Πολυνείκης Πολυνείκους, ἦθος κακοήθης κακοήθους. Πρόσκειται "εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσει," διὰ τὸ Ἀμέλης Ἀμέλητος, (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ,) καὶ ἀμένης ἀμένητος, (σημαίνει δὲ τὸν παῖδα, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν μένος·) ταῦτα γὰρ παρ' οὐδετέρων εἰσὶ συντεθειμένα, φημὶ δὴ παρὰ τὸ μέλος καὶ τὸ μένος, καὶ ὅμως οὐκ ἔχουσι τὴν γενικὴν εἰς ΟΥΣ. Τινὲς δὲ τὸ ἀμένης θέλουσι λέγειν ὑμὴν ὑμένος ὑμένης, καὶ κατὰ τροπὴν Αἰολικὴν τοῦ Υ εἰς τὸ Α ἀμένης. Ποίῳ δὲ χαρακτῆρι ταῦτα ὑποπεπτώκασιν, ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένης διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν.

Κλίσις τῆς ἐντελοῦς εὐθείας, Ἡρακλέης Ἡρακλέεος Ἡρακλέους, καὶ Ἡρακλῆος ποιητικῶς· τοῦτο ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέεος γέγονε κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΕΕ εἰς τὸ Η, οἷον [Il. υ'. 145.]

> τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο.

Ἡρακλέεϊ Ἡρακλέει καὶ Ἡρακλῆϊ· τοῦτο ἀπὸ τοῦ Ἡρακλῆος γέγονε τροπῇ τοῦ ΟΣ εἰς Ι· Ἡρακλέεα Ἡρακλέα καὶ Ἡρακλέη, καὶ Ἀττικῶς Ἡρακλέην, καὶ Ἡρακλῆα ποιητικῶς. Ἰστέον ὅτι εὐλόγως ἐγένετο Ἡρακλέα καὶ Ἡρακλέη διχῶς, ἐπειδὴ τὸ Ε φωνῆεν προηγεῖται ἐν τῷ Ἡρακλέα, τουτέστιν ἄλλο Ε, καὶ λοιπὸν ὡς ἀνωτέρω μεμαθήκαμεν, τὸ Ε καὶ τὸ Α
106 b εἰς Η κίρνανται καὶ εἰς Α μακρὸν, ὡς ἐπὶ τοῦ εὐφυέα εὐφυῆ καὶ εὐφυᾶ, καὶ ὑγιέα ὑγιῆ καὶ ὑγιᾶ. Ἀττικῶς δὲ Ἡρακλέην γέγονεν, ἐπειδὴ ἀνωτέρω εἰρήκαμεν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῶν εἰς ΗΣ εἰς ΟΥΣ ἐχόντων τὴν γενικὴν κυρίων εἰς Ν ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν καὶ τὴν κλητικὴν εἰς Η, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ

Δημοσθένεος Δημοσθένους τὸν Δημοσθένην ὦ Δημοσθένη. Τὸ δὲ Ἡρακλῆα ἀπὸ τοῦ Ἡρακλῆϊ γέγονε τροπῇ τοῦ ι εἰς α. Ἡράκλεες Ἡράκλεις καὶ Ἥρακλες, καὶ Ἀττικῶς ὦ Ἡρακλέη. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν Ἡράκλεες ὥσπερ ὦ Δημόσθενες ἐστὶ, τὸ δὲ Ἡράκλεις ἀπὸ τοῦ Ἡράκλεες κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο εε εἰς τὴν ει δίφθογγον, τὸ δὲ Ἥρακλες ἀπὸ τοῦ Ἡράκλεες γέγονε κατὰ συγκοπὴν τοῦ ε, τὸ δὲ ὦ Ἡρακλέη Ἀττικὸν ἐστὶν, ὥσπερ τὸ ὦ Δημοσθένη. Ἡρακλέεε Ἡρακλέη καὶ Ἡρακλῆ, Ἡρακλεέοιν Ἡρακλέοιν, καὶ Ἡρακλήοιν, Ἡρακλέεε Ἡρακλέη καὶ Ἡρακλῆε. Ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν Ἡρακλέεες Ἡρακλέεις Ἡρακλῆες, Ἡρακλεέων Ἡρακλεῶν Ἡρακλήων. Ἰστέον ὅτι διὰ τοῦτο τὸ Ἡρακλήων οὐ περισπᾶται, ἐπειδὴ οὐ γέγονεν ἐπὶ αὐτοῦ κατὰ τὸ τέλος ἡ κρᾶσις, ἀλλὰ κατὰ τὴν παραλήγουσαν· τὰ γὰρ δύο εε εἰς η ἐκράθησαν. Ἡρακλέεσι καὶ Ἡρακλῆσι. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὸ Ἡρακλῆσιν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν τῆς Ἡρακλῆϊ γέγονεν προσθέσει τοῦ σ· οὐκ ἔστιν ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν Ἡρακλεῖϊ διὰ τῆς ει διφθόγγου, ἵνα καὶ (μὴ) ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν Ἡρακλεῖσι γένηται διὰ τῆς ει διφθόγγου. Ἡρακλέεας Ἡρακλέας ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν, καὶ Ἡρακλῆας ποιητικῶς, καὶ Ἡρακλᾶς κατὰ κρᾶσιν τοῦ ε καὶ α εἰς α μακρόν. Ἡρακλέεες Ἡρακλέεις Ἡρακλῆες.

Ἡ κλίσις τῆς συνῃρημένης εὐθείας. Ἡρακλῆς Ἡρακλέος Ἡρακλοῦς. Ἰστέον ὅτι ἡ Ἡρακλοῦς γενικὴ οὐχ εὑρίσκεται ἐν χρήσει. Ἡρακλέϊ Ἡρακλεῖ, Ἡρακλέα Ἡρακλῆ, καὶ Ἀττικῶς Ἡρακλῆν, ὥσπερ Δημοσθένην. Ὦ Ἥρακλες, καὶ Ἀττικῶς ὦ Ἡρακλῆ, ὥσπερ καὶ Δημοσθένη. Ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν Ἡρακλέε Ἡρακλῆ, Ἡρακλέοιν Ἡρακλοῖν, Ἡρακλέε Ἡρακλῆ.

Ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν Ἡρακλέες Ἡρακλεῖς, καὶ Ἀττικῶς Ἡρακλαί. Ἰστέον ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν εἰς ης εἰς ους ἐχόντων τὴν γενικὴν κυρίων, καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ ἔτος, εἰς τὴν αι δίφθογγον ποιοῦσι τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, καὶ διὰ τοῦ ας τὴν αἰτιατικὴν αὐτῶν, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους οἱ Δημοσθέναι τοὺς Δημοσθένας. Ἡρακλέων

Ἡρακλῶν, Ἡρακλέσι μόνως ὡς Δημοσθένεσι, Ἡρακλέας Ἡρακλεῖς, καὶ Ἀττικῶς Ἡρακλᾶς ὡς Δημοσθένας, Ἡρακλέες Ἡρακλεῖς.

Κανὼν ζ'.

Μετὰ τὸ η φωνῆεν ἐστὶ τὸ ι· εἰκότως οὖν περὶ τῶν εἰς ις
107 a τῶν ἐχόντων τὸ ι διαλαμβάνει ὁ τεχνικὸς κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν φωνηέντων. Ἔστι δὲ ὁ κανὼν περὶ τῶν εἰς σ φύσει ληγόντων. Πρόσκειται "εἰς σ φύσει ληγόντων," ἐπειδὴ εὑρίσκομεν τινὰ ἀπὸ τῶν εἰς ιν τροπὴν ἀναδεξάμενα τοῦ ν εἰς τὸ σ, οἷον δελφὶν δελφὶς, Σαλαμὶν Σαλαμὶς, ἀκτὶν ἀκτὶς, Τελχὶν Τελχὶς, ἲν ἲς, (ἡ δύναμις·) ταῦτα δὲ οὐκ εἰσὶ φύσει εἰς σ, ἀλλ' εἰς ν. Διὰ τοῦτο οὖν πρόσκειται περὶ τῶν εἰς σ φύσει ληγόντων, ἐπείπερ οὐ πρό[σ]κειται τῷ τεχνικῷ εἰπεῖν περὶ τῶν εἰρημένων δικαταλήκτων, ἀλλ' ὡς εἴρηται περὶ τῶν εἰς σ φύσει ληγόντων. Ταῦτα οὖν τὰ εἰς ις τῶν εἰς σ φύσει ληγόντων, μονοσύλλαβα ὄντα, μακρὸν ἔχουσι τὸ ι, καὶ προσθέσει τοῦ ος κλίνονται, οἷον κὶς κιὸς [Hesiod. Opp. 433.]

ἀκιότατοι ἱστοβοῆες,

(κὶς δὲ ἐστὶν ὁ σκώληξ,) λὶς λιὸς [Il. ρ'. 109.]

ὥστε λὶς ἠϋγένειος.

Λῖες μέντοι λίεσσι παρὰ Ἀντιμάχῳ ἐπὶ τοῦ λέοντος· τὸ γὰρ λὶς ὅτε ἐπὶ τῆς πέτρας, οἷον [Od. μ'. 79.]

πέτρη γὰρ λὶς ἐστὶν,

ἀντὶ τοῦ ὁμαλὴ, ἀπὸ τοῦ λίση κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ η ἐστὶν, καὶ ἔστι πάντη ἄκλιτον. Ταῦτα δὲ μακρὸν ἔχουσι τὸ ι. Τινὲς δὲ καὶ τὴν Διὸς γενικὴν ἀπὸ τῆς Δὶς εὐθείας θέλουσι λέγειν τῆς εἰρημένης παρὰ τῷ Ῥίνθωνι· αὕτη δὲ, ὡς ἐν τοῖς εἰς ευς σὺν θεῷ μαθησόμεθα, ἑτερόκλιτός ἐστιν, ἀπὸ γὰρ τῆς Ζεὺς εὐθείας ἐστιν. Οὐ γὰρ δύναται ἀπὸ τῆς Δὶς εὐθείας εἶναι ἡ Διὸς γενικὴ, ἐπειδὴ βραχὺ δεῖ ἔχειν τὸ ι, οἷον [Il. β'. 2.]

εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.

Εἰ δ' ἦν ἀπὸ τῆς Δὶς εὐθείας ὤφειλε μακρὸν ἔχειν τὸ ι, ὥσπερ

κὶς κίος, λὶς λίος· εἰ γὰρ καὶ εὕρηται τὸ λὶς συνεσταλμένον ἔχον τὸ ι, ὡς ἐπὶ τοῦ

ὥστε λὶς ἠϋγένειος

ποιητικῶς. ὡς παρ' Εὐφορίωνι ἐν Μομψοπίᾳ, (Μοψοπίᾳ) ὡς ἐπὶ τοῦ

οἱ ἐπιθύουσι βῶν λίες,

καὶ πάλιν,

κάπροι τε λίες τε,

ἀλλ' οὖν καὶ ἐκτεταμένον ἔχει αὐτὸ, ὡς ἐπὶ τοῦ

λῖες μέν τοι λίεσσιν.

Ἡ δὲ Διὸς γενικὴ οὐδέποτε ἔχει αὐτὸ ἐκτεταμένον. Τούτων οὕτως ἐχόντων, μόνον τὸ τὶς τινὸς διὰ τοῦ Ν κλίνεται, καὶ οὐ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ἐπειδὴ ὅτι τοῦτο συστέλλει τὸ ι, τῶν εἰς ΙΣ μονοσυλλάβων ἐκτεινόντων αὐτὸ, οἷον κῖς λῖς, εἰκότως ὡς διαλλάξαν περὶ τὸν χρόνον, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν, τὸ γὰρ ῥὶς ῥινὸς καὶ θὶς θινὸς, διὰ τοῦ ΝΟΣ κλινόμενα, οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ φύσει εἰς Σ· ταῦτα γὰρ δικατάληκτα εἰσὶν, οἷον ῥὶς καὶ ῥὶν, θὶς καὶ θίν· σημαίνει δὲ τὸν αἰγιαλὸν καὶ τὸν σωρὸν εἴτε χρημάτων εἴτε λίθων εἴτε ἑτέρων τινῶν τοιούτων· ἀλλ' ἡνίκα μὲν τὸν αἰγιαλὸν σημαίνει, θηλυκῶς λέγεται, ἡνίκα δὲ τὸν σωρὸν, ἀρσενικῶς, οἷον ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, [Il. α'. 350.]

θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς.

ἐπὶ δὲ τοῦ σωροῦ [Od. μ'. 45.]

πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς,

107 b τουτέστι σωρός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον μακροκαταληκτεῖν θέλει, εἴτε φύσει εἴτε θέσει. Φύσει μὲν, οἷον Γρᾶς, πᾶς, Κρὴς, τρὼς, σὴς, (ὁ σκώληξ,) νοῦς, παῖς, βοῦς· θέσει δὲ, οἷον νὺξ, Στὺξ, φλὸξ, Φρὺξ, ἅλς. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τοῦ τίς," τοῦτο γὰρ συστέλλει τὸ ι, καὶ "χωρὶς τοῦ πὸς," ὅπερ ἀπὸ τοῦ ποῦς γέγονε κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Υ. οἷον,

ὡς πὸς χειμαινομένοισι,

καὶ τοῦ ἓν, οἷον, ἓν πρᾶγμα, καὶ τοῦ δὲν, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ

τῷ τὶ, ὅπερ συνεχῶς εὑρίσκεται μετὰ τῆς ΟΥ ἀποφάσεως καὶ τῆς ΜΗ ἀπαγορεύσεως, οἷον οὐδὲν, μηδέν· καὶ "χωρὶς τοῦ ὃς,"

ὃς ἂν ἐθέλῃ μεινάτω με·

(ἔστι ὄνομα ἀόριστον ἰσοδυναμοῦν τῷ τίς·) καὶ "χωρὶς τοῦ πᾶν παρ' Αἰολεῦσιν," (οἱ γὰρ Αἰολεῖς τοῦ πᾶν τὸ Α συστέλλουσι,) καὶ "χωρὶς τοῦ Δὶ," ὅπερ ἀπὸ τοῦ Δία γέγονεν κατὰ ἀποκοπὴν, ὅπερ καὶ μετὰ τοῦ ΝΗ ἐπιρρήματος γίνεται νὴ Δία. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἔλθωμεν δὲ καὶ εἴπωμεν διατί τὸ τίς συστέλλει τὸ Ι. Ἰστέον ὅτι φησὶν ὁ Ἀπολλώνιος ἀστείως ἀπολογούμενος, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ τίς συστέλλει τὸ Ι, ἐπειδὴ ἡ σύντομος τῆς πεύσεως ἀνάκρισις τὸν μακρὸν χρόνον τοῦ Ι παρητήσατο· ὁ γὰρ πυνθανόμενος ἐν συντόμῳ θέλει μαθεῖν, καὶ οὐ διὰ μακροῦ χρόνου. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ καταναγκαστικὴν ἀπολογίαν τοιαύτην περὶ τοῦ τίς, ὅτι συστέλλει τὸ Ι· ἰστέον ὅτι τὸ τὶς ἀναγκάζεται ἔχειν τριγένειαν, ἐπειδὴ πευστικὸν ἐστί· τὰ δὲ πευστικὰ ἐν τριγενείᾳ παραλαμβάνονται, οἷον ποῖος ποία ποῖον, πόσος πόση πόσον, πηλίκος πηλίκη πηλίκον, πόστος πόστη πόστον, ποδαπὸς ποδαπὴ ποδαπόν· οὕτως οὖν καὶ ὁ τίς, ἡ τίς, τὸ τί. Τριγένειαν δὲ ἔχον εὐλόγως συστέλλει τὸ Ι, ἐπειδὴ τὰ εἰς Σ λήγοντα μετὰ διχρόνου ἀποβολῇ τοῦ Σ τὸ οὐδέτερον ποιοῦντα συνεσταλμένον ἔχει τὸ δίχρονον, οἷον ὁ λιπόπατρις τὸ λιπόπατρι, ὁ φυγόπολις τὸ φυγόπολι, ὁ ἄχαρις τὸ ἄχαρι, ὁ ταχὺς τὸ ταχὺ, ὁ βραδὺς τὸ βραδὺ, ὁ μέγας τὸ μέγα· οὕτως οὖν καὶ ὁ τίς καὶ τὸ τί διὰ συνεσταλμένου τοῦ Ι. Ὅθεν τὰ εἰς ΙΣ τὰ ἔχοντα ἐκτεταμένον τὸ Ι οὐ ποιοῦσι τριγένειαν, οἷον ὁ τανυκρήπις, ὁ μελανήφις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι πολλαὶ ἀπορίαι φέρονται περὶ τοῦ τίς· ἔχουσι δὲ οὕτως. Εἰ ἄρα τὰ εἰς ΙΣ τὰ διὰ τοῦ ΝΟΣ κλινόμενα ἅπαντα δικατάληκτα εἰσὶν, οἷον ἀκτὶς ἀκτῖνος ἀκτὶν, δελφὶς δελφῖνος δελφὶν, Σαλαμὶς Σαλαμῖνος Σαλαμὶν, Ἐλευσὶς Ἐλευσῖνος Ἐλευσὶν, Τελχὶς Τελχῖνος Τελχίν,
108 a (Τελχῖνες δὲ εἰσὶν δαίμονες οἰκήσαντες τὴν Ῥόδον,) ῥὶς

ῥινὸς ῥὶν, θὶς θινὸς θὶν, διατί τὸ τίς κλινόμενον διὰ τοῦ νος, οἷον τινὸς, οὐκ ἔστι δικατάληκτον; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι πάντα τὰ εἰς ις δικατάληκτα μακρὸν ἔχουσι τὸ ι. οἷον δελφὶς, Σαλαμὶς, Ἐλευσίς. Ἐπειδὴ οὖν τὸ τίς οὐκ ἔχει μακρὸν τὸ ι ἀλλὰ βραχὺ, καὶ διατί δὲ προείρηται, εἰκότως οὐκ ἔστι δικατάληκτον. Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, τί δήποτε τῶν πευστικῶν ἁπάντων ἀπὸ τοῦ π ἀρχομένων, οἷον ποῖος, πόσος, πηλίκος, πόστος, ποδαπὸς, μόνον τὸ τίς ἀπὸ τοῦ τ ἄρχεται; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν αἰτίαν· ὅτι τὸ τίς αὐτῆς τῆς οὐσίας ἐστὶ ζητητικὸν, οἷον τίς ἐστι Σωκράτης, Πλάτων, τὰ δὲ ἄλλα πευστικὰ τῶν περὶ τὴν οὐσίαν ἐστὶ ζητητικὰ, οἷον τὸ ποῖος ποιότητος, τὸ πόσος ποσότητος, τὸ πηλίκος πηλικότητος, τὸ ποδαπὸς ἔθνους, τὸ πόστος τάξεως. Ἐπειδὴ οὖν τὸ τίς αὐτῆς τῆς οὐσίας ἐστὶ ζητητικὸν, τῶν ἄλλων ζητητικῶν ὄντων τῶν περὶ τὴν οὐσίαν, εἰκότως, ὡς διαλλάξαν περὶ τὸ σημαινόμενον πρὸς τὰ ἄλλα πευστικὰ, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν, καὶ οὐκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ π, τῶν ἄλλων ἀπὸ τοῦ π ἀρχομένων. Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, τί δήποτε τῶν πευστικῶν πάντων εἰς ος ληγόντων, οἷον ποῖος, πόσος, πηλίκος, πόστος, ποδαπὸς, τὸ τις μόνον οὐ λήγει εἰς ος, ἀλλ' εἰς ις; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· πάντα τὰ πευστικὰ ἀπὸ τοῦ π ἄρχονται, οἷον ποῖος, πόσος, πηλίκος, πόστος, ποδαπὸς, τὸ τὶς οὐκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ π· ἐπειδὴ διήλλαξε κατὰ τὴν ἄρχουσαν, εἰκότως διήλλαξε καὶ κατὰ τὴν λήγουσαν, καὶ οὐ λήγει εἰς ος ἀλλ' εἰς ις, τῶν ἄλλων πευστικῶν εἰς ος ληγόντων, ἄλλως τε δὲ καὶ τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ, λέγω δὴ τὸ τις, οἱ Αἰολεῖς ἀναπληροῦσι, τίος λέγοντες, ὡς παρὰ Σαπφοῖ,

τίοισιν ὀφθαλμοῖσιν

ἀντὶ τοῦ τισί.

Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, τί δήποτε τῶν πευστικῶν ὑπερβαινόντων τὴν μονοσυλλαβίαν, οἷον ποῖος, πόσος, πηλίκος, πόστος, ποδαπὸς, τὸ τις μονοσυλλαβεῖ; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· ὅτι τὸ κεχρεωστημένον αὐτῷ

οἱ Αἰολεῖς ἀνεπλήρωσαν, τίος λέγοντες, ὡς παρὰ Σαπφοῖ,

τίοισιν ὀφθαλμοῖσιν,

ἄλλως τε δὲ τὸ ΤΙΣ *οὐκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ* Π, *τῶν ἄλλων πευστικῶν ἀπὸ τοῦ* Π *ἀρχομένων, οἷον ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποδαπὸς, ἐπειδὴ διήλλαξε κατὰ τὴν ἄρχουσαν πρὸς τὰ ἄλλα πευστικὰ, διήλλαξε καὶ κατὰ τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν,*
108 b *καὶ τῶν ἄλλων ὑπερβαινόντων τὴν μονοσυλλαβίαν, τοῦτο μονοσυλλαβεῖ. Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, τί δήποτε πάντων τῶν πευστικῶν μὴ ὄντων ζητητικῶν αὐτῆς τῆς οὐσίας, ἀλλὰ τῶν περὶ τὴν οὐσίαν, οἷον τὸ ποῖος, ποιότητος, τὸ πόσος, ποσότητος, τὸ πηλίκος, πηλικότητος, τὸ πόστος, τάξεως, τὸ ποδαπὸς, ἔθνους, τὸ* ΤΙΣ *αὐτῆς τῆς οὐσίας ἐστὶ ζητητικὸν, ἐρωτώμενοι γὰρ τίς ἐστι, λέγομεν Σωκράτης, Πλάτων; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· τὰ πευστικὰ πάντα ὑπερβαίνουσι τὴν μονοσυλλαβίαν, οἷον ποῖος, πόσος, πηλίκος, πόστος, ποδαπὸς, τὸ δὲ* ΤΙΣ *μονοσυλλαβεῖ, ἐπειδὴ διήλλαξε πρὸς τὰ ἄλλα περὶ τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν, εἰκότως διήλλαξε καὶ περὶ τὸ σημαινόμενον. Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, εἰ ἄρα ἀπὸ τῶν εἰς* ΙΣ *ἁπλῶν οὐδέποτε γίνεται οὐδετέρου παρασχηματισμὸς, οἷον ἀπὸ τοῦ μάντις, ἀπὸ τοῦ ὄφις, ἀπὸ τοῦ πόλις, οὔτε ἀπὸ τῶν ὁμοίων, διατί τὸ* ΤΙΣ *ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμὸν τὸ τί; Πρόσκειται "ἀπὸ τῶν εἰς* ΙΣ *ἁπλῶν," ἐπειδὴ τὰ σύνθετα εἰώθασι ποιεῖν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον ὁ εὔπατρις τὸ εὔπατρι, ὁ φυγόπολις τὸ φυγόπολι, ὁ εὔχαρις τὸ εὔχαρι. Τὸ τρόφι ἁπλοῦν, οἷον* [Il. λʹ. 307.]

πολλῶν δὲ τρόφι κῦμα,

καὶ σημαίνει τὸ εὐτραφὲς, μηδεὶς οἰέσθω ἀπὸ τοῦ τρόφις ἀρσενικοῦ εἶναι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τρόφιμον γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν, ἢ ἀπὸ τοῦ εὔτροφις ἀρσενικοῦ συνθέτου γέγονεν εὔτροφι, ὥσπερ λιπόπατρις λιπόπατρι, καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ΕΥ *τρόφι, ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ*

ἤρυσαν ἠνορέην,

ἀντὶ γὰρ εὐηνορέην. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· τὸ

τις διὰ τοῦτο ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, ἐπειδὴ πευστικόν ἐστι, πάντα δὲ τὰ πευστικὰ ἐν τριγενείᾳ θέλουσι παραλαμβάνεσθαι, οἷον ποῖος ποία ποῖον, πόσος πόση πόσον, πηλίκος πηλίκη πηλίκον, πόστος πόστη πόστον, ποδαπὸς ποδαπὴ ποδαπὸν, οὕτως οὖν καὶ ὁ τὶς ἡ τὶς καὶ τὸ τί. Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, εἰ ἄρα τὰ εἰς ις μονοσύλλαβα διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, οἷον κῖς κιός, λῖς λιὸς, (σημαίνει δὲ τὸν λέοντα,) διατί τὸ τις οὐ κλίνεται διὰ καθαροῦ τοῦ ος, οἷον τιὸς, ἀλλὰ τινός; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· τὰ εἰς ις μονοσύλλαβα μακρὸν ἔχουσι τὸ ι, οἷον κῖς, λῖς, τὸ δὲ τὶς βραχὺ ἔχει τὸ ι· ἐπειδὴ οὖν διήλλαξε περὶ τὸν χρόνον, εἰκότως διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Κανονίζει δὲ ὁ τεχνικὸς τὸ Πάρις Πάριδος, λέγων, ὅτι τὰ εἰς ις κύρια διὰ τοῦ δος κλίνονται, εἴτε ἀρσενικὰ ὦσιν,
109 a εἴτε θηλυκὰ, οἷον Πάρις Πάριδος, Ἄδωνις Ἀδώνιδος, Θέογνις Θεόγνιδος, Ἀθῆνις Ἀθήνιδος, Θέτις Θέτιδος, Μέμφις Μέμφιδος, Κύπρις Κύπριδος. "Κύρια" προσέθηκε, διὰ τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ προσηγορικά· ἐπίθετα, διὰ τὸ μάντις μάντιος· προσηγορικὰ, διὰ τὸ ὄφις ὄφιος. Ἰστέον δὲ ὅτι κύρια μὲν εἰσὶν τὰ τὴν ἰδίαν σημαίνοντα οὐσίαν, οἷον Πλάτων, Ὅμηρος· προσηγορικὰ δὲ, τὰ τὴν κοινὴν οὐσίαν δηλοῦντα, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος· ἐπίθετα δὲ, τὰ ἐπιτιθέμενα κυρίοις ἢ προσηγορικοῖς, οἷον σοφὸς, ταχὺς, οἷον ὁ σοφὸς Τρύφων, ὁ ταχὺς ἵππος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, τίνος χάριν συνέμιξε τοῖς ἀρσενικοῖς ὁ τεχνικὸς τὰ θηλυκὰ, ἐν τῷ προειρημένῳ κανόνι εἰπὼν "εἴτε ἀρσενικὰ ὦσιν εἴτε θηλυκά;" Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἡ αὐτὴ κλίσις ἐστὶν ἐπ' ἀμφοτέρων, καὶ αὐτὸς ὁ κανὼν τῶν εἰς ις κυρίων τῶν τε ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν· τούτου χάριν συνέμιξε τοῖς ἀρσενικοῖς καὶ τὰ θηλυκά. Εἰ δέ τις ἀπορήσοι, εἴγε ἡ αὐτὴ κλίσις ἐστὶν ἐπ' ἀμφοτέρων καὶ ὁ αὐτὸς κανὼν, διατί πάλιν ἐν τοῖς θηλυκοῖς ἐκανόνισε τὰ εἰς ις θηλυκά; Λέγομεν, ὅτι ἐκεῖ ἄλλα ἐκανόνισε καὶ τὰ κύρια, ὡς ἐκεῖσε γενόμενοι μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Προστίθησι δὲ ὁ τεχνικός, "Τὰ ἐν τοῖς θηλυκοῖς σεσημειωμένα ὕστερον ἐροῦμεν." Εἰσὶ δὲ ταῦτα, Χάρυβδις Χαρύβδιος, Σάρδις Σάρδιος. Ταῦτα γὰρ οὐκ ἐκλίθησαν διὰ τοῦ δος, διὰ τὴν κακοφωνίαν· εὑρίσκετο γὰρ ἀλλεπάλληλον τὸ δ, ὅπερ ἐστὶ κακόφωνον. Τούτοις ἠκολούθησε κατὰ τὴν κλίσιν καὶ τὸ Τράλλις Τράλλιος· ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Ἰωνικῆς. Ἔτι σεσημείωται καὶ τὸ Σκῆψις Σκήψιος, καὶ τὸ Ἐπίσκηψις Ἐπισκήψιος, (ὀνόματα δὲ εἰσὶ ταῦτα πόλεων Τρωϊκῶν,) καὶ τὸ Λάχεσις Λαχέσιος, καὶ τὸ Νέμεσις Νεμέσιος, καὶ τὸ Ἐπίκτησις Ἐπικτήσιος, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια,) ταῦτα δὲ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, καὶ οὐ διὰ τοῦ δος, ἐπειδὴ ταῦτα κύρια ὄντα ὡμοφώνησαν τοῖς προσηγορικοῖς, καὶ τὴν τῶν προσηγορικῶν κλίσιν ἀνεδέξαντο. Τὸ γὰρ σκῆψις σημαίνει τὴν πρόφασιν, τὸ δὲ ἐπίσκηψις τὴν παραγγελίαν, τὸ δὲ ἐπίκτησις τὸ πλεονεκτήσασθαι, τὸ δὲ λάχεσις τὸν κλῆρον, τὸ δὲ νέμεσις τὴν κατάγνωσιν, ἤγουν τὴν μέμψιν. Εἰκότως οὖν τὰ κύρια ὁμοφωνήσαντα, ὡς εἴρηται, τοῖς προσηγορικοῖς καὶ τὴν κλίσιν αὐτῶν, φημὶ δὴ τῶν προσηγορικῶν, ἀνεδέξαντο, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος ἐκλίθησαν ὁμοίως τοῖς προσηγορικοῖς. Τὰ δὲ προσηγορικὰ τῶν εἰς ις διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται τῷ κανόνι τοῦ ὄφις ὄφιος, ὃν μέλλομεν ἐν τοῖς ἑξῆς λέγειν. Τὸ
109 b δὲ ζεῦξις, ἡνίκα μὲν προσηγορικόν ἐστι, διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνεται, οἷον ζεῦξις ζεύξιος, ἡνίκα δὲ κύριον ἐστὶ, διὰ τοῦ δος κλίνεται, οἷον Ζεῦξις Ζεύξιδος. Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, διατὶ ὥσπερ τὸ λάχεσις καὶ τὸ σκῆψις καὶ τὰ ὅμοια, ὁμοφωνήσαντα τοῖς προσηγορικοῖς, τὴν αὐτὴν κλίσιν ἀνεδέξαντο, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος ἐκλίθησαν, μὴ καὶ τὸ Ζεῦξις Ζεύξιδος, ὁμοφωνῆσαν τῷ προσηγορικῷ ἡ ζεῦξις τῆς ζεύξιος, τὴν τοῦ προσηγορικοῦ κλίσιν ἀνεδέξατο, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος ἐκλίθη ὁμοίως τῷ προσηγορικῷ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὸ Λάχεσις καὶ τὸ Σκῆψις, καὶ τὰ ὅμοια κύρια, τοῦ αὐτοῦ γένους εἰσὶν οὗτινος εἰσὶ καὶ τὰ προσηγορικά· ὅλα γὰρ θηλυκὰ εἰσί· τὸ δὲ Ζεῦξις τὸ κύριον οὐκ ἔστι τοῦ αὐτοῦ γένους οὗπερ καὶ τὸ προσηγορικόν ἐστι. Τὸ μὲν γὰρ κύριον

ἀρσενικὸν ἐστὶν, οἷον ὁ Ζεῦξις, τὸ δὲ προσηγορικὸν θηλυκόν ἐστὶν, οἷον ἡ ζεῦξις. Ἐπειδὴ οὖν διήλλαξε περὶ τὸ γένος, εἰκότως καὶ περὶ τὴν κλίσιν διήλλαξε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Τὸ δὲ Ξόϊς Ξόϊος καὶ Σόϊς Σόϊος καὶ Θμόϊς Θμόϊος καὶ Ταμίαθις Ταμιάθιος ὀνόματα εἰσὶ πόλεων Αἰγυπτίων, καὶ τούτου χάριν διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται. Τὰ γὰρ εἰς ις ὀνόματα Αἰγύπτια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, ὡς ἐπὶ τῶν προλεχθέντων παραδειγμάτων. Πρόσκειται "ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον," διὰ τὸ Μέμφις Μέμφιδος, καὶ Βούσιρις Βουσίριδος· ταῦτα γὰρ ὀνόματα Αἰγύπτια εἰσὶν, καὶ ὅμως διὰ τοῦ δος κλίνονται. Τὸ δὲ Μέμφιδος εἴρηται παρά τισι καὶ Μέμφιος οὐκ ἀκριβῶς. Τὸ δὲ Χρυσόπολις Χρυσοπόλιος καὶ Καλλίπολις Καλλιπόλιος διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, ἐπειδὴ τὰ παρὰ τὸ πόλις σύνθετα, ἐὰν μὲν θηλυκοῦ μόνου γένους γένωνται, τὴν τοῦ ἁπλοῦ κλίσιν φυλάττουσι, τουτέστι διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, οἷον πόλις πόλιος, ἀκρόπολις ἀκροπόλιος, Καλλίπολις Καλλιπόλιος, Χρυσόπολις Χρυσοπόλιος, Ἀμφίπολις Ἀμφιπόλιος, μητρόπολις μητροπόλιος, Νικόπολις Νικοπόλιος· ἐὰν δὲ ἀρσενικοῦ μόνου γένους γένωνται, ἢ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, διὰ τοῦ δος κλίνονται· ἀρσενικοῦ μὲν γένους, οἷον ὁ Σώπολις τοῦ Σωπόλιδος, (ἔστι δὲ ὄνομα κωμικοῦ,) ὁ Ἀγησίπολις τοῦ Ἀγησιπόλιδος· (ἔστι δὲ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων· τοῦτο δὲ καὶ Ἀγησιπόλιος εὕρηται παραλόγως·) ἀρσενικοῦ δὲ καὶ θηλυκοῦ, οἷον ὁ φυγόπολις καὶ ἡ φυγόπολις, τοῦ φυγοπόλιδος καὶ τῆς φυγοπόλιδος, ὁ ἄπολις καὶ ἡ ἄπολις, τοῦ ἀπόλιδος καὶ τῆς ἀπόλιδος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

110 a Ἰστέον δὲ ὅτι σημειοῦται ὁ Ὧρος καὶ ὁ Ἀρκάδιος τινὰ εἰς ις κύρια ὀνόματα διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλινόμενα. Εἰσὶ δὲ ταῦτα, Ζῆνις Ζήνιος, ὄφις ὄφιος, Σέντις Σέντιος, πόλις πόλιος, Ἀνάχαρσις Ἀναχάρσιος, Σύβαρις Συβάριος, Τράλλις Τράλλιος, τάξις τάξιος, Ἄγις Ἄγιος καὶ Ἄγιδος, Θᾰ΄μυρις (sic) Θᾰμύριος καὶ Θᾰμύριδος, Ἀγησίπολις Ἀγησιπόλιος καὶ Ἀγησιπόλιδος. Γάοζις Γαόζιος. Εὑρέθη δὲ καὶ τὸ Βούσιρις, ἡ δοτικὴ τῷ Βουσίρι, ὡς ἀπὸ τοῦ Βουσίριος Βου-

σίριϊ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ιι εἰς ἓν ι, δηλονότι μακρὸν, Βουσίρι, ὥσπερ ὄφις ὄφιος ὄφιϊ ὄφι, καὶ τοῦ Κλέοβις Κλεόβιος Κλεόβιϊ Κλεόβι, κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ιι εἰς ἓν μακρόν. Τὸ δὲ Πάριος καὶ Θέτιος Ἰωνικά· ἐπειδὴ οἱ Ἴωνες εὑρίσκουσι τινὰ εἰς ΙΣ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλινόμενα, ὡς ἐπὶ τοῦ μάντις μάντιος καὶ ὄφις ὄφιος, τούτου χάριν καὶ ἐπὶ τῶν κλινομένων διὰ συμφώνου ποιοῦνται τὴν γενικὴν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, ἐπαίροντες τὸ σύμφωνον, ἵνα μιμήσωνται τὰ ἄλλα, φημὶ δὲ τὰ κλινόμενα διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, οἷον Πάριδος Πάριος, Θέτιδος Θέτιος, [Il. ο'. 598.]

Θέτιος δ' ἐξαίσιον ἄρην,

ἐξ οὗ τὸ Θέτιϊ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ιι εἰς ἓν δηλονότι μακρὸν, Θέτι, [Il. σ'. 407.]

πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ,

Ἀδώνιδος Ἀδώνιος. Οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ τοῦτο ποιοῦσι· ἐπὶ γὰρ τῶν εἰς ΙΣ ὀξυτόνων οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ Δ, οἷον μνημὶς μνημίδος, ἀψὶς ἀψίδος, Χρυσηῒς Χρυσηΐδος. Καὶ διατί ἐπὶ μὲν τῶν εἰς ΙΣ ὀξυτόνων οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ Δ κατὰ τὴν γενικὴν οἱ Ἴωνες, ἐπὶ δὲ βαρυτόνων ἀποβάλλουσιν αὐτὸ, ἐν τοῖς θηλυκοῖς εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα. Ἀλλ' οὔτε ἐπὶ τῶν τρεπόντων τὸ Δ εἰς τὸ Τ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ἀποβάλλουσι τὸ Δ κατὰ τὴν γενικὴν οἱ Ἴωνες, οἷον Θέμις Θέμιδος, καὶ Θέμιτος Δωρικῶς, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ Σ ποιητικῶς Θέμιστος οἷον, [Il. ο'. 87.]

Θέμιστι καλλιπαρήῳ

[Il. υ'. 4.]

Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσεν,

καὶ πάλιν χάρις χάριδος χάριτος καὶ πλεονασμῷ τοῦ Σ χάριστος. Τοῦτο δὲ τὸ χάρις χάριτος καὶ παρ' ἡμῖν οὕτως ἐπεκράτησε λέγεσθαι. Ἀλλ' οὔτε δὲ τὰ εἰς ΙΣ θηλυκὰ τὰ γενόμενα ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ ἀρσενικῶν, ἀποβάλλουσι τὸ Δ οἱ Ἴωνες κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον ὁ τοξότης τοῦ τοξότου, καὶ ἡ τοξότις τῆς τοξότιδος, ὁ πολίτης τοῦ πολίτου, καὶ ἡ πολίτις τῆς πολίτιδος, ὁ δραπέτης τοῦ δραπέτου, καὶ ἡ δραπέτις
110 b τῆς δραπέτιδος. Ἀλλ' οὔτε δὲ τὰ νομιζόμενα ἀπὸ τῶν εἰς

ΗΣ ἀρσενικῶν γεγενῆσθαι γίνονται χωρὶς τοῦ Δ παρὰ τοῖς Ἴωσι κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον ἡ πλευρῖτις τῆς πλευρίτιδος τῇ πλευρίτιδι, ἡ φρενῖτις τῆς φρενίτιδος. ἡ νεφρῖτις τῆς νεφρίτιδος· ταῦτα ὡς ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ ἀρσενικῶν δοκοῦσιν εἶναι, ὡς ἀπὸ τοῦ ὁ πλευρίτης καὶ ὁ φρενίτης καὶ ὁ νεφρίτης, εἰσὶ δὲ ὀνόματα νοσημάτων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐνταῦθα ὁ τεχνικὸς τῆς Ἰωνικῆς μόνης ἐμνήσθη γενικῆς. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ ταῦτα τὰ εἰς ΙΣ ἢ κατὰ κοινὴν διάλεκτον κλίνονται, ὡς ἐπὶ τοῦ Πάρις Πάριδος, ἢ κατὰ Ἴωνας ὡς ἐπὶ τοῦ Πάρις Πάριος· οὐκ ἔστι δὲ κατ᾽ ἄλλην διάλεκτον, καὶ λοιπὸν εἰκότως οὐκ ἐμνήσθη ἄλλης διαλέκτου ὁ τεχνικός. Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ Χάρυβδις Χαρύβδεως ἐσημειωσάμεθα καὶ τὰ ὅμοια ἀνωτέρω. καὶ μὴ λέγομεν Ἰωνικὰ εἶναι, ὥσπερ Πάρις Πάριος. ἀλλὰ σημειούμεθα αὐτά. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὰ τοιαῦτα Ἰωνικὰ ἔχουσι κοινὰ προηγούμενα. οἷον τὸ Πάριος καὶ Θέτιος Ἰωνικὰ ὄντα, ἔχουσι τὸ Πάριδος καὶ Θέτιδος κοινὰ προηγούμενα τούτοις. Εἰ ἄρα οὖν ἃ ἐσημειωσάμεθα ἀνωτέρω οὐκ ἔχουσι προηγούμενα κοινὰ, οὐκ ἔχουσιν ἑτέραν γενικὴν διὰ τοῦ ΔΟΣ κλινομένην δηλονότι, οὐ δύνανται λέγεσθαι Ἰωνικὰ, ἄλλως τε δὲ τὰ Ἰωνικὰ οὐδέποτε ἐκφέρονται διὰ τοῦ ΕΩΣ ἀλλὰ διὰ τοῦ ΙΟΣ· οὐδὲ γὰρ λέγομεν Θέτεως καὶ Πάρεως, ἀλλὰ Θέτιος καὶ Πάριος. Εἰ οὖν τὸ Χάρυβδις Χαρύβδεως καὶ τὰ ὅμοια διὰ τοῦ ΕΩΣ ἐκφέρονται, δῆλον ὅτι οὐ δύνανται Ἰωνικὰ εἶναι. ὅθεν καὶ τὸ Μέμφις Μέμφιδος, εὑρεθὲν σπανίως Μέμφεως, οὐ δυνάμεθα εἰπεῖν Ἰωνικὸν ὡς διὰ τοῦ ΕΩΣ γενόμενον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι τῶν εἰς ΙΣ κυρίων αἱ αἰτιατικαὶ διχῶς λέγονται εἰς Α καὶ εἰς Ν. Καὶ ἡ μὲν εἰς Α λήγουσα ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζεται, ἡ δὲ εἰς Ν ἀπὸ τῆς εὐθείας. Πῶς δὲ λέγουσι τινὲς, ὅτι εὐλόγως αἱ αἰτιατικαὶ καὶ τούτων διφοροῦνται, ἐν τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ὄφεως εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΙΣ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν,

οἷον ὁ Πάρις ὦ Πάρι, ὁ Ἄδωνις ὦ Ἄδωνι, ἡ Θέτις ὦ Θέτι, ἡ Κύπρις ὦ Κύπρι, ἡ πόλις ὦ πόλι, τὸ γὰρ ὁμόφωνον Ἀττικὸν ὁ Πάρις ὦ Πάρις. Οἱ γὰρ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς ἔχουσιν ὀρθὰς καὶ κλητικὰς, οἷον ὁ Αἴας ὦ Αἴας, ὁ κοχλίας ὦ κοχλίας.

Ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν τὼ Πάριδε τοῖν Παρίδοιν ὦ Πάριδε.

Ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ Πάριδες τῶν Παρίδων τοῖς Πάρισιν. Ἰστέον ὅτι ἐνταῦθα οὐ δύναται ἡ δοτικὴ τῶν πλη-
111 a θυντικῶν ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν κανονίζεσθαι τῷ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι "πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς Σ λήγουσα μετὰ μακρᾶς περιττοσυλλάβως κλινομένη καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν προσθέσει τοῦ Ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν," ἐπειδὴ οὐκ ἔστι μετὰ μακρᾶς ἐνταῦθα· τὸ γὰρ Ι συνεσταλμένον ἐστίν· ἀλλὰ κανονίζεται ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν, τροπῇ τοῦ Δ εἰς τὸ Σ, τῷ κανόνι τῷ λεχθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ Αἴας διδασκαλίᾳ, ἡνίκα περὶ τοῦ ποδὶ ποσὶ διελάβομεν, ἢ προσθέσει καὶ τοῦ Σ καὶ ἀποβολῇ τοῦ Δ, τῷ κανόνι τῷ λεχθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένους διδασκαλίᾳ. Τοὺς Πάριδας ὦ Πάριδες εἴρηται.

Κανὼν η΄.—Ὁ ὄφις.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΗΣ προσηγορικὰ, μὴ ὄντα παρώνυμα μηδὲ μακροκατάληκτα, διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον ὄφις ὄφιος, ἔχις ἔχιος, πόσις πόσιος, (πόσις δέ ἐστιν ὁ ἀνὴρ,) μάντις μάντιος. Προσηγορικὰ εἴπομεν τὰ μὴ ὄντα κύρια, εἴτε προσηγορικά εἰσιν εἴτε ἐπίθετα, ὡς ἐπὶ τοῦ ὄφις μάντις πόσις καὶ τῶν ὁμοίων· τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὰ κύρια, οἷον διὰ τὸ Πάρις Πάριδος καὶ τὰ ὅμοια. Πρόσκειται "μὴ ὄντα παρώνυμα μακροκατάληκτα" διὰ τὸ γύννις γύννιδος καὶ λάτρις λάτριδος καὶ εὖνις εὔνιδος· ταῦτα οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ ἀλλὰ διὰ τοῦ ΔΟΣ, ἐπειδὴ καὶ παρώνυμα εἰσὶ, καὶ γὰρ ἀπὸ ὀνομάτων ἐγένοντο, καὶ μακροπαράληκτα, ἤγουν μακρὰν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν. Τὸ μὲν γὰρ γύννις γύννιδος παρὰ τὸ γυνή ἐστιν, ἀπὸ γὰρ τοῦ γυνὴ ἐγένετο γύννις

κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ Ν γύννις. (σημαίνει δὲ τὸν γυναικώδη,) τὸ δὲ λάτρις λάτριδος παρὰ τὸ λάτρον ἐστί. (λάτρον δὲ λέγεται ὁ μισθὸς, καὶ λάτρις ὁ μισθῷ δουλεύων,) τὸ δὲ εὖνις εὔνιδος παρὰ τὸ εὐνή ἐστιν, (ὃ σημαίνει τὴν κοίτην. Σημαίνει δὲ τὸ εὖνις τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα· ὁ εὖνις γὰρ καὶ ἡ εὖνις. Λέγεται δὲ εὖνις καὶ ὁ ἐστερημένος γυναικὸς, τουτέστιν ὁ μεμονωμένος. παρὰ γὰρ τὸ εἷς ἑνὸς γέγονεν ἕνις, καὶ πλεονασμῷ τοῦ Υ εὖνις.) Ταῦτα οὖν, ὡς εἰρήκαμεν, ἐπεὶ καὶ παρώνυμα ἐστὶ καὶ μακρὰν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν, διὰ τοῦτο διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται· τὸ δὲ κόρις κόριος παρώνυμον ἐστι, παρὰ τὸ κόρον γίνεται (γὰρ marg.), ἀπὸ περιττότητος γίνεται γάρ· καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔστι μακροπαράληκτον, οὐδὲ γὰρ παραλήγεται μακρᾷ ἀλλὰ βραχείᾳ, τούτου χάριν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνεται καὶ οὐ διὰ τοῦ ΔΟΣ, οἷον κόρις κόριος [Aristoph. Ran. 114.]

ὅπου
111 b κόριες ὀλιγοστοὶ

ἁμαρτάνουσιν. Ἁμαρτάνουσι γὰρ οἱ λέγοντες ἐν τῇ συνηθείᾳ τὰς κόριδας θηλυκῶς, ἀρσενικῶς γὰρ λέγεται καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνεται, οἷον ὁ κόρις τοῦ κόρεως. Ἰστέον δὲ ὅτι σπανίως εὑρίσκεται καὶ διὰ τοῦ ΔΟΣ κλινόμενον. Καὶ τὸ μάντις δὲ μάντιος μακρᾷ παραλήγεται, τοῦτο γὰρ μακροπαράληκτον μὲν ἐστὶ, καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔστι παρώνυμον, τούτου χάριν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ ἐκλίθη καὶ οὐ διὰ τοῦ ΔΟΣ. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦτο τινὲς, φημὶ δὴ τὸ μάντις μάντιος, καὶ παρώνυμον βούλονται λέγειν καὶ μακροπαράληκτον, καὶ ὅμως φασὶν οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΔΟΣ, ἀλλὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ. Ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ φαίνεται γίνεται φαντὸς καὶ ἄφαντος, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ μαίνεται γίνεται μαντὸς καὶ μάντις· ἢ ἀπὸ τοῦ ματῶ τοῦ σημαίνοντος τὸ ζητῶ, ἐξ οὗ τὸ μέταλλον, οἱονεὶ τὸ ζητούμενον, γέγονε ματὸς, καὶ ἐκεῖθεν μάτις καὶ μάντις, οἱονεὶ ὁ τὰ ἀφανῆ καὶ ἄδηλα ζητῶν. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὸ μάντις, ὡς εἴρηται, παρώνυμον ἐστὶ καὶ μακροπαράληκτον, διατί μὴ κλίνεται διὰ τοῦ ΔΟΣ, ὥσπερ τὸ γύννις γύννιδος, καὶ λάτρις

λάτριδος, καὶ εὖνις εὔνιδος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὸ κεχρεωστημένον ἐν τῇ ἁπλότητι ἐν τῇ συνθέσει ἀναδέχεται, καὶ γὰρ ἐν τῇ συνθέσει διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεται, οἷον, κοσκινόμαντις κοσκινομάντιδος, ἀλευρόμαντις ἀλευρομάντιδος, πρόμαντις προμάντιδος. Τὸ δὲ "[προ]μάντιδος προπυθίας" μηδεὶς οἰέσθω ἁπλοῦν εἶναι διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεσθαι· σύνθετον γάρ ἐστιν. Ἡ γὰρ ΠΡΟ πρόθεσις ἐν ὑπερβατῷ κεῖται, οἷον "προμάντιδος Πυθίας." Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι φασί τινες ὡς καὶ τὸ νῆϊς, ὃ σημαίνει τὸν μηδὲν ἐπιστάμενον ἤγουν τὸν ἄπειρον, παρώνυμον ἐστι, καὶ τούτου χάριν, ὡς παρώνυμον καὶ μακροκατάληκτον, διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεται, οἷον νήϊδος, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ,

νήϊδες οἱ μούσης οὐκ ἐγένοντο, φίλοι.

Φασὶ γὰρ ὅτι ἀπὸ τοῦ νέος γέγονε νέϊς παρώνυμον, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τοῦ Ε εἰς τὸ Η νῆϊς· τοῖς γὰρ νέοις παρέπεται τὸ μηδὲν ἐπίστασθαι. Οὗτοι οὐκ ἀκριβῶς λέγουσιν. Οὐκ ἔστι δὲ ἁπλοῦν, ἀλλὰ σύνθετον ἀπὸ τοῦ ΝΗ τοῦ στερητικοῦ ἐπιρρήματος καὶ τοῦ εἴδω τοῦ σημαίνοντος τὸ ἐπίσταμαι, οἷον ὁ ἐστερημένος τοῦ ἐπίστασθαι, καὶ λοιπὸν τοῦ εἴδω τὸ σύμφωνον ἐφύλαξε κατὰ τὴν κλίσιν, φημὶ δὴ τὸ Δ. Διατί δὲ τοῦ εἴδω διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου γραφομένου τὸ νῆϊς διὰ τοῦ
112 a Ι γράφεται, ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα. Ὅτι γὰρ οὐ δύναται τὸ νῆϊς ἀπὸ τοῦ νέος εἶναι ἵνα παρώνυμον καὶ ἁπλοῦν λάβωμεν αὐτὸ, δείκνυσι τὸ οὐδέτερον νήϊον. Οὐδέποτε δὲ τὰ εἰς ΙΣ ἁπλᾶ ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον ὄφις μάντις πόλις, χωρὶς τοῦ τίς· τοῦτο γὰρ ποιεῖ οὐδέτερον τὸ τί, ἐπειδὴ πευστικόν ἐστι, τὰ δὲ πευστικὰ ἐν τριγενείᾳ παραλαμβάνονται, οἷον ποῖος ποία ποῖον, πόσος πόση πόσον. Εἰ ἄρα οὖν τὸ νῆϊς ποιεῖ οὐδέτερον τὸ νήϊον, δηλονότι οὐκ ἔστιν ἁπλοῦν, ἀλλὰ σύνθετον. Τὰ γὰρ εἰς ΙΣ σύνθετα εὑρίσκονται ποιοῦντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν οἷον, ὁ φυγόπολις τὸ φυγόπολι, ὁ λιπόπατρις τὸ λιπόπατρι· τὸ τρόφι ἁπλοῦν, οἷον

πολλῷ δὲ τρόφι κῦμα,

ἀντὶ τοῦ εὐτραφές· μηδεὶς δὲ οἰέσθω ἀπὸ τοῦ ὁ τρόφις

ἀρσενικοῦ εἶναι, (ὡς γὰρ ἐμάθομεν, τὰ εἰς ΙΣ ἁπλᾶ οὐ ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον ὄφις, μάντις, πόλις,) ἀλλ' ἢ ἀπὸ τοῦ τρόφιμον γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν, ἢ ἀπὸ τοῦ εὔτροφις ἀρσενικοῦ συνθέτου γέγονεν εὔτροφι. ὥσπερ λιπόπατρις λιπόπατρι, καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ εὖ τρόφι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ

εἴρησαν ἠνορέην,

ἀντὶ γὰρ τοῦ εὐηνορέην ἐστί. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ τέσσαρα τινὰ, ἵνα εὑρεθῇ ὑγιὴς ὁ κανὼν, "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ τὶς τινὸς, "μὴ κλινόμενον διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, μὴ ὄντα δικατάληκτα" διὰ τὸ δελφὶς δελφῖνος, "ἀρσενικὸν" διὰ τὸ ἀσπὶς ἀσπίδος, μῆνις μήνιδος, "ἁπλᾶ" διὰ τὸ λεύκασπις λευκάσπιδος. Ταῦτα γὰρ μὴ ὄντα κύρια οὐκ ἐκλίθησαν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων, τουτέστι τῶν εἰς ΙΣ τῶν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλινομένων, τρέπουσι τὸ Ο εἰς Ω ἐν τῇ γενικῇ, καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς Ε μεταβάλλουσιν. οἷον μάντις μάντιος (μάντεως). ὄφις ὄφιος ὄφεως. πόλις πόλιος πόλεως, καὶ φυλάττουσι τὸν αὐτὸν τόνον, τουτέστιν ὃν εἶχον πρὸ τῆς τροπῆς. οἷον μάντιος μάντεως. πόλιος πόλεως. ὄφιος ὄφεως. Εὑρίσκεται δὲ καὶ διὰ τοῦ Ε καὶ Ο ἡ γενικὴ κατὰ συστολὴν τοῦ Ω εἰς Ο, οἷον μάντεος, ὄφεος, πόλεος. Καὶ παρέθετο δύο χρήσεις ὁ τεχνικὸς παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ, τὴν μίαν ἐν Ὀρέστῃ οὖσαν, [895.]

Ὃς ἂν δύνηται πόλεος ἔντε ἀρχέσιν εἴη (ἔν τ' ἀρχαῖσιν ᾖ).

Τὴν δὲ ἑτέραν ἐν ταῖς Βάκχαις, [1025.]

Δράκοντος ἔσπειρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι χρήσεις καὶ παρ' Εὐριπίδῃ καὶ παρὰ ἄλλοις πολλοῖς τῆς διὰ τοῦ Ε καὶ Ο γενικῆς. Ἡ δὲ κοινὴ
112 b συνήθεια μᾶλλον Ἀττικίζουσα διὰ τοῦ Ε καὶ Ω γράφει ταύτας τὰς γενικάς. Εἰς τὰ πολλὰ γὰρ ἡ κοινὴ διάλεκτος τοῖς Ἀττικοῖς ἕπεται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ τεχνικὸς δοξάζει τὴν μὲν διὰ τοῦ Ι καὶ Ο γενικὴν κοινὴν εἶναι, τὴν δὲ διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικήν.

Κρεῖττον δὲ ἐστὶ τὴν διὰ τοῦ ι καὶ ο Ἰωνικὴν εἶναι λέγειν γενικὴν, ἐπειδὴ οἱ Ἴωνες αὐτῇ κέχρηνται· τὴν δὲ διὰ τοῦ ε καὶ ο κοινὴν, εἰ καὶ ὁμοίως τοῖς Ἀττικοῖς διὰ τοῦ ε καὶ ω δεῖ γράφειν τὰς τοιαύτας γενικάς. Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, διατί μὴ λέγομεν ὄφις ὄφηος καὶ μάντις μάντηος διὰ τοῦ η καὶ ο Ἰωνικῶς, ὥσπερ Πηλεὺς Πηλῆος καὶ Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλῆος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐὰν γένωνται οὕτως, εὑρίσκεται ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς μείζων τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον, ὡς ἐν τῇ περὶ τοῦ ἡδὺς διδασκαλίᾳ εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα. Τὸ γὰρ πόληος διὰ τοῦ η καὶ ο, οἷον [Od. α'. 185.]

ἀγροῦ νόσφι πόληος,

οὐκ ἔστιν Ἰωνικὸν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πόλιος διὰ τοῦ ι γέγονε κατὰ Αἰολικὴν τροπὴν τοῦ ι εἰς τὴν η, ὡς ἐπὶ τοῦ ψιμμύθιον ψημμύθιον, καὶ ἀκτῖνες ἀκτῆνες. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ εἰς ις διὰ τοῦ εος κλινόμενα οὐ συναιροῦνται κατὰ τὴν γενικὴν, καὶ γίνονται εἰς ους, οἷον ὄφις ὄφεος, μάντις μάντεος, οὐδὲ γὰρ γίνονται ὄφους καὶ μάντους, ὥσπερ Δημοσθένεος Δημοσθένους. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐδέποτε γενικὴ εἰς ους λήγουσα γίνεται διὰ τοῦ ε καὶ ω Ἀττικῶς, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένεος Δημοσθένους, Διομήδης Διομήδεος Διομήδους, τεῖχος τείχεος τείχους, βέλος βέλεος βέλους. Ἐπειδὴ οὖν τὰ εἰς ις διὰ τοῦ εος κλινόμενα κλίνονται διὰ τοῦ ε καὶ ω Ἀττικῶς, οἷον ὄφεως, μάντεως, τούτου χάριν οὐ δύνανται κρᾶσιν ἀναδέξασθαι κατὰ τὴν γενικὴν καὶ γενέσθαι εἰς ους. Ἄλλως τε δὲ οὔτε ἐστὶ γνήσιον ἐπὶ τούτων τὸ ε τῆς κλίσεως· ὄφιος γὰρ ἦν καὶ μάντιος, καὶ Ἀττικῶς γέγονεν ὄφεως μάντεως, καὶ κατὰ συστολὴν ὄφεος καὶ μάντεος διὰ τοῦ ο. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δοτικὴ ἑνικῶν.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ὄφιϊ γίνεται ὄφι κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ιι εἰς ἓν δηλονότι ι μακρὸν, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ Ζεὺς Διὸς Διΐ γίνεται Δῖ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ιι εἰς ἓν δηλονότι ι μακρόν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν,

ὅτι οὐ δύναται γενέσθαι ἡ Διὶ δοτικὴ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ι ι Δῖ δι' αἰτίαν τοιαύτην, ἣν ἔχομεν εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ τοῦ βοῦς διδασκαλίᾳ, ἡνίκα ζητοῦμεν διατί οὐ συναιρεῖται ἡ βοΐ
113 a δοτική. Ἡ αὐτὴ γὰρ δοτικὴ καὶ ἐνταῦθα ἁρμόζει.

Φησὶν ὁ τεχνικὸς, ὅτι ἡ μὲν ἀναλογία ἀπαιτεῖ καὶ ταύτας τὰς αἰτιατικὰς διχῶς λέγεσθαι ὡς καὶ τὰς τῶν κυρίων, ἀλλ' ἀπέλειψεν ἡ χρῆσις τῆς (εἰς α) αἰτιατικῆς. Καὶ λέγουσι τινές, ὅτι ἐπειδὴ αἱ γενικαὶ τῶν κυρίων διχῶς λέγονται, (λέγονται γὰρ καὶ διὰ τοῦ δος οἷον Πάριδος, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος Ἰωνικῶς, οἷον Πάριος.) τούτου χάριν καὶ αἱ αἰτιατικαὶ αὐτῶν διχῶς λέγονται. Καὶ πρὸς μὲν τὴν διὰ συμφώνου ἐκφερομένην γενικὴν ἔστιν ἡ εἰς α αἰτιατικὴ, οἷον Πάριδος Πάριδα, ὥσπερ Αἴαντος Αἴαντα, χλαμύδος χλαμύδα· πρὸς δὲ τὴν διὰ καθαροῦ τοῦ ος ἐκφερομένην γενικὴν, ἔστιν ἡ εἰς ν αἰτιατικὴ, οἷον Πάριος Πάριν, ὥσπερ βότρυος βότρυν, ἰχθύος ἰχθῦν. Τὰ εἰς ις οὖν προσηγορικὰ, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὴν γενικὴν διχῶς ἐκφερομένην, τουτέστι διὰ τοῦ δος καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος, ἀλλὰ διὰ καθαροῦ μόνου τοῦ ος, τούτου χάριν μόνον εἰς ν ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν ἀλλ' οὐκ εἰς α. Οὐκ ἔστι δὲ καταναγκαστικὴ αὕτη ἡ αἰτία. Ἰδοὺ γὰρ τὸ χάριτος καὶ τοξότιδος (καὶ μήνιδος) μὴ ἔχοντα διχῶς τὴν γενικὴν ἐκφερομένην τὴν αἰτιατικὴν ἔχουσιν εἰς α καὶ εἰς ν, οἷον χάριτα καὶ χάριν, τοξότιδα καὶ τοξότιν, μήνιδα καὶ μῆνιν. Ὦ ὄφι καὶ ὦ ὄφις εἴρηται.

Τὼ ὄφιε καὶ ὄφεε καὶ κατὰ κρᾶσιν ὄφη. Ἰστέον δὲ ὅτι τὼ ὄφιε κατὰ τὴν ἀκρίβειαν οὐ δύναται κρᾶσιν ἀναδέξασθαι τοῦ ι καὶ ε εἰς τὸ ι, ἐπειδὴ τὸ ις οὐκ ἔστι τελικὸν τῆς ἰδίας εὐθείας τῶν δυϊκῶν. Τελικὰ γὰρ τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν τρία εἰσὶν, οἷον α ε ω, Ἀτρείδα, Ἕκτορε, φίλω. Τοῖν ὀφίοιν καὶ ὀφέοιν καὶ ὄφεων. Πότε δὲ συναιρεῖται ἡ γενικὴ τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ἐν τῇ περὶ τοῦ Πηλέως διδασκαλίᾳ εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα. Ὦ ὄφιε καὶ ὦ ὄφεε, καὶ ὦ ὄφη, εἴρηται.

Ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν· οἱ ὄφιες καὶ κατὰ κρᾶσιν ὄφεις, οἱ ὄφεες καὶ κατὰ κρᾶσιν ὄφεις. Τῶν ὀφείων καὶ ὀφέων καὶ ὄφεων. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν ὄφεων προπαρο-

ξύνεται ὁμοίως τῇ ὄφεως γενικῇ τῶν ἑνικῶν· ἐπειδὴ κἀκείνη διὰ τοῦ ε καὶ ω οὖσα προπαρωξύνθη ὁμοίως τῷ ὄφιος ἐξ ἧς καὶ γέγονε, τούτου χάριν καὶ ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν ὡμοτόνησε ταύτῃ. Ἡ δὲ ὀφίων οὐ προπαροξύνεται ἐπειδὴ καὶ προπαροξύνεται ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν ἡ ὄφιος, ἀλλ' οὖν οὐκ ἔστι διὰ τοῦ ε καὶ ω. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν τῆς ὄφιι καὶ ὄφεϊ κανονίζεται ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, τῷ κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένεσι διδασκαλίᾳ, οὐδὲ γὰρ δύναται κανονισθῆναι ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν, ἐπεὶ οὐκ
113 b ἔστι μετὰ μακρᾶς. Τοὺς ὄφιας καὶ ὄφις καὶ ὄφεας καὶ ὄφεις. Ὦ ὄφιες καὶ ὦ ὄφις καὶ ὦ ὄφεες καὶ ὦ ὄφεις.

[Κανὼν θʹ.]

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Θεοδόσιος μετὰ τὴν εἰς ις διὰ τοῦ ι διέλαβε περὶ τῆς ει διφθόγγου· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς, ἐπειδὴ μετὰ τὸ α φωνῆεν ἐστὶ τὸ ε, μετὰ τὰ εἰς ας διέλαβε περὶ τῶν εἰς εις τῶν διὰ τῆς ει διφθόγγου καὶ τῶν εἰς ετς, καὶ οὕτως περὶ τῶν εἰς ης τῶν διὰ τοῦ η. Λέγει δὲ ὁ τεχνικὸς, ὅτι τὰ εἰς εις λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ ντ κλίνονται, οἷον, ἐρόεις ἐρόεντος, τιμήεις τιμήεντος, χαρίεις χαρίεντος. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὰ μονοσύλλαβα, οἷον διὰ τὸ εἷς ἑνὸς, καὶ κτεὶς κτενός. Τοῦτο δὲ καὶ ὀξύνεται καὶ σημαίνει πολλά· σημαίνει δὲ καὶ τὸ γυναικεῖον κτένιον οὗ χρῶνται ἐπὶ τῷ ἱστῷ, καὶ τὸ παρ' ἡμῖν κτένιον τῶν τριχῶν, καὶ τὸ θαλάσσιον, καὶ τὸ αἰδοῖον, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ

ἐπὶ κτενὸς ἔσχον αἴθειραι (ἔθειραι).

Τὸ δὲ εἷς περισπᾶται, ἐπειδὴ οὐδέτερον τὸ ἕν. Τὰ γὰρ εἰς εις λήγοντα ὀνόματα κοινολεκτούμενα, ἔχοντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον χαρίεις χαρίεν, τιμήεις τιμῆεν, δαφνήεις δαφνῆεν, αὐδήεις αὐδῆεν. Τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ καὶ τὸ εἷς ἔχον οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον τὸ ἓν, ἀποστρέφεται τὴν ὀξεῖαν τάσιν. Πρόσκειται "ὀνόματα" διὰ τὰς μετοχὰς, οἷον διὰ τὸ

τυφθεὶς τοῦ τυφθέντος, δαρεὶς δαρέντος, νυγεὶς νυγέντος· ταῦτα γὰρ ὀξύνονται. Πρόσκειται "κοινολεκτούμενα," ἐπειδὴ τὸ εὐσεβὴς καὶ εὐγενὴς οἱ Βοιωτοὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου προ[σ]φέρονται. Πρόσκειται "ἔχοντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν" διὰ τὸ κτεὶς κτενός· τοῦτο γὰρ ὀξύνεται, ἀλλ' οὐκ ἔχει οὐδετέρου παρασχηματισμόν. Τὸ οὖν εἷς ὡς ἔχον οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον τὸ ἕν, οὐ δύναται ὀξύνεσθαι· ἀλλ' οὔτε βαρύνεσθαι δύναται, ἐπειδὴ μονοσύλλαβόν ἐστι, τὰ δὲ μονοσύλλαβα οὐδέποτε βαρύνονται, ἀλλ' ἢ ὀξύνονται, οἷον Κρὴς, Τρὼς, ποὺς, τὶς, νὺξ, φλὸξ, ἢ περισπῶνται, οἷον βοῦς, νοῦς, παῖς, γραῦς, πᾶς· μὴ δυνάμενον οὖν τὸ εἷς μήτε ὀξύνεσθαι, ὡς ἔχον οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, μήτε βαρύνεσθαι, ὡς μονοσύλλαβον, ἐξ ἀνάγκης περιεσπάσθη. Ἀμέλει ὅταν πλεονάσῃ τὸ ε καὶ ὑπερβῇ τὴν μονοσυλλαβίαν, βαρύνεται, οἷον ἕεις, ὡς παρὰ τῷ Ἡσιόδῳ, [Theog. 145.]

κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ τεχνικὸς, ὡς πρὸς εἰσαγομένους τὸν λόγον ποιούμενος, παρέλειψε τὰ εἰς ΕΙΣ μονοσύλλαβα. Ἔστι δὲ εἰπεῖν περὶ αὐτῶν οὕτως· τὰ εἰς ΕΙΣ μονοσύλλαβα ὀνόματα ἀρσενικὰ διὰ τοῦ ΝΟΣ κλίνονται, οἷον κτεὶς κτενὸς, εἷς ἑνὸς,
114 a δεὶς δενὸς, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ τῷ τίς, ὅπερ μετὰ τῆς οὐ ἀποφάσεως καὶ τῆς μὴ ἀπαγορεύσεως λέγονται καὶ οὐδεὶς καὶ μηδείς. Πρόσκειται "μονοσύλλαβα" διὰ τὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, διὰ τὸ χαρίεις χαρίεντος. Πρόσκειται "ὀνόματα," διὰ τὰς μονοσυλλάβους μετοχὰς, αὗται γὰρ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, οἷον θεὶς θέντος, εἱς ἕντος, ἐξ οὗ τὸ ἀφεὶς ἀφέντος, σημαίνει δὲ τὸ ἀπολύσας. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὸ κλεὶς κλειδός· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεται καὶ οὐ διὰ τοῦ ΝΟΣ, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀρσενικὸν, ἀλλὰ θηλυκόν. Εὐλόγως δὲ ταῦτα τὰ μονοσύλλαβα οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ, ἐπειδὴ ἀπὸ (οὐ ποιεῖ) οὐδετέρου παρασχηματισμόν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὸ κτὲν ὥσπερ τὸ ἕν. Τὸ γὰρ κτένιον μονογενές ἐστιν, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ κτεὶς εἰσὶ (εἰ ἦν) κατὰ παρασχηματισμὸν, κτὲν ὤφειλεν εἶναι, ὥσπερ εἷς ἕν, δεὶς δὲν, ἐξ οὗ τὸ οὐδὲν καὶ μηδέν.

Ἐπειδὴ οὖν οὐ ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμὸν τὸ κτεὶς, τούτου χάριν οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ. Τὰ γὰρ εἰς ΕΙΣ ἀρσενικὰ, μὴ ὄντα κύρια, ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον χαρίεις χαρίεν, τιμήεις τιμῆεν, εἷς ἓν, δεὶς δὲν, ἐξ οὗ τὸ οὐδὲν καὶ τὸ μηδέν. Τὸ οὖν κτεὶς μὴ ὂν κύριον ἀλλὰ προσηγορικὸν, καὶ μὴ ποιοῦν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, (οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὸ κτὲν,) εἰκότως ὡς παραλλάξαν κατὰ τοῦτο πρὸς τὰ ἄλλα, παρήλλαξε καὶ κατὰ τὴν κλίσιν, καὶ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὸ κλείς· τοῦτο γὰρ οὐ ποιεῖ οὐδέτερον εἰς ἕν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀρσενικὸν, ἀλλὰ θηλυκόν. Τὸ γὰρ κλειδίον μονογενές ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι κατὰ παρασχηματισμὸν ἀπὸ τοῦ κλείς. Εἰ ἦν γὰρ ἀπὸ τοῦ κλεὶς κατὰ παρασχηματισμὸν, εἰς ΕΝ εἶχεν εἶναι, ὥσπερ χαρίεις χαρίεν, εἷς ἕν. Πρόσκειται "μὴ ὄντα κύρια" διὰ τὸ Σιμόεις, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον ποταμοῦ τῆς Τροίας,) τοῦτο οὐ ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμόν. Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ κτείς· τὸ δὲ δεὶς δενὸς, ἐπειδὴ ἐνομίσθη ταυτὸν εἶναι τῷ εἷς ἑνὸς, εἰκότως οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ ἀλλὰ διὰ μόνου τοῦ Ν, ὁμοίως τοῦ εἷς ἑνός.

Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ πολλὰ διαφέρει τὸ εἷς τοῦ δείς· πρῶτον μὲν, ὅτι τὸ εἷς δασύνεται, τὸ δὲ δεὶς οὔτε δασύνεται οὔτε ψιλοῦται, ἐπειδὴ ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται· (οὐδέποτε δὲ τὰ σύμφωνα ἐπιδέχονται ἢ δασεῖαν ἢ ψιλὴν, ὑπεσταλμένου τοῦ Ρ· τοῦτο γὰρ πέφυκε καὶ δασύνεσθαι καὶ ψιλοῦσθαι· δασύνεσθαι μὲν, οἷον ῥαπίζω, ῥήτωρ, ψιλοῦσθαι δὲ, οἷον χαίρω, φέρω·) δεύτερον δὲ, ὅτι τὸ μὲν εἷς ὡρισμένον ἀριθμὸν σημαίνει, τὸν γὰρ ἕνα δηλοῖ, τὸ δὲ δεὶς ἀόριστον
114 b ἐστι, τῷ γὰρ τὶς ἰσοδυναμεῖ, οὐδεὶς γὰρ ἀντὶ τοῦ οὔτις· τρίτον δὲ, ὅτι τὸ μὲν εἷς οὐκ ἐπιδέχεται πληθυντικὰ, οὐδὲ γὰρ λέγομεν οἱ ἕνες, ἄτοπον γὰρ τὸν ἕνα πληθύνεσθαι, τὸ δὲ δεὶς ἐπιδέχεται πληθυντικὰ, λέγομεν γὰρ οἱ οὐδένες τῶν οὐδένων τοῖς οὐδέσι· τέταρτον δὲ, ἐπὶ μὲν τοῦ εἷς τὸ θηλυκὸν μία ἐστὶν, ἐπὶ δὲ τοῦ οὐδεὶς ὁμοφωνεῖ τῷ ἀρσενικῷ, καὶ ἐπὶ γυναικὸς γὰρ οὐδεὶς λέγομεν.

Τὸ δὲ μεὶς, ὃ σημαίνει τὸν μῆνα, οἷον [Il. τ'. 117.]

ὁ δ' ἕβδομος εἱστήκει μεὶς,

διὰ τοῦτο οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ, ἐπειδὴ μὴν ἦν, καὶ Ἰωνικῶς ἐγένετο μεὶς διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου, καὶ λοιπὸν ἐφύλαξε τὴν αὐτὴν κλίσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ὧρος καὶ ὁ Ἀρκάδιος καὶ ὁ Εὐθαίμων (Εὐδαίμων) ἄκλιτον εἶναι λέγουσι τὸ μεὶς, καὶ δῆλον εἴγε, φασὶν, μηνὸς ἐστὶν ἡ γενικὴ, ὡς ἀπὸ τῆς μὴν εὐθείας. Εἰ δὲ ἐκλίνετο, φασὶ, τὸ μεὶς, μενὸς εἶχεν εἶναι ἡ γενικὴ, ὥσπερ κτεὶς κτενός. Ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, διατί τῶν εἰς ΕΙΣ μονοσυλλάβων ὀνομάτων μὴ ποιούντων οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον μεὶς κτεὶς, τὸ εἷς ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον ἓν; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ εἷς ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, ἐπειδὴ ἀριθμητικὸν ἐστι, τὰ δὲ ἀριθμητικὰ πεφύκασι ποιεῖν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον ὁ τρεῖς τὰ τρία, οἱ τέσσαρες τὰ τέσσαρα· οὕτως οὖν καὶ τὸ εἷς καὶ τὸ ἕν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι τὸ εἷς διὰ τοῦ ΝΤ ὤφειλε κλίνεσθαι, ὡς ἔχον οὐδέτερον τὸ ἕν. Τὰ γὰρ εἰς ΕΙΣ ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ἓν διὰ τοῦ ΝΤ θέλουσι κλίνεσθαι, οἷον χαρίεις χαρίεντος ὅτι χαρίεν, τιμήεις τιμήεντος ὅτι τιμῆεν, δαφνήεις δαφνήεντος ὅτι δαφνῆεν, οὕτως οὖν ὤφειλεν εἶναι εἷς ἑνὸς ὅτι τὸ ἕν. Ἀλλ' ἐπειδὴ κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὰ πνεύματα τῶν εὐθειῶν φυλάττεσθαι θέλουσι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πτώσεσιν, οἷον τὸ ἀλήτης ψιλοῦται, ἀλλὰ καὶ αἱ λοιπαὶ πτώσεις ὁμοίως, ἀλήτου ἀλήτῃ ἀλήτην ὦ ἀλήτα, καὶ τὸ ἄλγος ψιλοῦται, ἀλλὰ καὶ αἱ λοιπαὶ πτώσεις ὁμοίως, ἄλγους ἄλγει τὸ ἄλγος ὦ ἄλγος, πάλιν τὸ ἁγνὸς δασύνεται, ἀλλὰ καὶ αἱ λοιπαὶ πτώσεις ὁμοίως, ἁγνοῦ ἁγνῷ ἁγνὸν ὦ ἁγνὲ, καὶ τὸ ἁπλοῦς δασύνεται, ἀλλὰ καὶ αἱ λοιπαὶ πτώσεις ὁμοίως, ἁπλοῦ ἁπλῷ ἁπλοῦν ὦ ἁπλοῦ· τούτου χάριν ἐξ ἀνάγκης ἀπέβαλλε τὸ Τ, καὶ ἐγένετο ἑνὸς ἡ γενικὴ, ἵνα ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ δασυνθῇ καὶ ἡ γενική. Εἰ γὰρ ἐκλίθη διὰ τοῦ ΝΤ, ἔμελλε τῆς εὐθείας

δασυνομένης ψιλοῦσθαι ἡ γενική, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Καὶ ἡ μὲν εὐθεῖα δασύνεται, ἐπειδὴ πᾶς ἀριθμὸς ἀπὸ τοῦ ε ἀρχό-
115 a μενος δασύνεσθαι θέλει, οἷον ἕξ, ἑπτά, ἕν· οὕτως οὖν καὶ τὸ εἷς. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τοῦ εἴκοσι καὶ ἐννέα, καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ," οἷον ἔννατος ἐννάκις ἐννενήκοντα· ταῦτα γὰρ ψιλοῦνται. Πρόσκειται "ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμενος" διὰ τὸν ὀκτὼ ἀριθμόν, οὗτος γὰρ ψιλοῦται· ἡ δὲ γενικὴ εἶχε ψιλοῦσθαι εἰ ἐκλίθη διὰ τοῦ ντ, ἐπειδὴ τὸ ε, (εἰ) καταλήγει εἰς ν, ἐπιφερομένου συμφώνου τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τουτέστι τὸ δ ἢ θ ἢ τ, ψιλοῦσθαι θέλει, οἷον ἔνδον, ἔνθα. Ἐνταῦθα δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς εἰ μὴ ἐν ῥήματι ἢ ἀπὸ ῥήματος εὑρεθῇ," οἷον διὰ τὸ ἕντο, ὡς τὸ

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,

τοῦτο γὰρ δασύνεται. Ἀλλὰ ῥῆμα ἐστίν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἵημι ἐγένετο ἥσω ὁ μέλλων καὶ ὁ β' ἀόριστος ἐνεργητικὸς ἧν, ἐκ τούτου ὁ μέσος β' ἀόριστος ἕμην ἕσω ἕτο, καὶ λοιπὸν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἕντο, σημαίνει δὲ τὸ ἐπλήρουν. Πρόσκειται δὲ "ἢ ἀπὸ ῥήματος," διὰ τὴν ἕντος μετοχήν, αὕτη γὰρ δασύνεται, ἐξ ἧς καὶ τὸ ἀφεὶς ἀφέντος· ἀλλ' ἀπὸ ῥήματος ἐστὶ τοῦ ἧν τοῦ ὄντος ἐκ τοῦ ἵημι, αἱ γὰρ μετοχαὶ ἀπὸ ῥημάτων εἰσίν. Εἰ ἐγένετο οὖν, ὡς εἴρηται, εἷς ἕντος, ἡ γενικὴ ψιλοῦσθαι ἤθελε τῆς εὐθείας δασυνομένης, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον καὶ ἀδύνατον. Ἀεὶ γάρ, ὡς εἴρηται, τὰ πνεύματα τῶν εὐθειῶν φυλάττεσθαι θέλουσι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πτώσεσι· διὰ τοῦτο οὖν ἀπεβάλλετο τὸ τ, καὶ ἐγένετο ἑνός, ἵνα ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ δασυνθῇ καὶ ἡ γενική.

Ἴσως δέ τις ἀπορήσει καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν μὴ τὸ ν ἀπέβαλλεν ἀλλὰ τὸ τ· πρὸς οὓς λέγομεν, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται μεῖναι τὸ τ. Πᾶσα γὰρ γενικὴ διὰ τοῦ τος κλινομένη τὸν χρόνον τῆς εὐθείας θέλει φυλάττειν, οἷον λέβης λέβητος, ἔρως ἔρωτος, ἱδρὼς ἱδρῶτος, χαλκοκρᾶς χαλκοκράτος. Ἰδοὺ ταῦτα ἐφύλαξαν τὴν μακρὰν τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ. Πάλιν κρέας κρέατος, βῆμα βήματος· ἰδοὺ πάλιν ταῦτα τὴν βραχεῖαν τῆς εὐθείας φυλάττουσι καὶ ἐν τῇ γενικῇ. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν εἰς ως μετοχῶν καὶ τῶν μετοχικῶν."

Μετοχῶν μὲν, οἷον, τετυφὼς τετυφότος, πεποιηκὼς πεποιηκότος· μετοχικῶν δὲ, οἷον, ὑποδεδιὼς ὑποδεδιῶτος, (ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου [Aristoph. Av. 65.],) Ἁβρὼς (Ἀραρὼς) Ἁβρῶτος, (ἔστι δὲ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀριστοφάνους.) Ταῦτα δὲ ἐσημειωσάμεθα, ὅτι διὰ καθαροῦ τοῦ τος κλιθέντα οὐκ ἐφύλαξαν τὸν χρόνον τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλὰ συνέστειλαν τὸ ω εἰς ο. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἔστιν εἷς διὰ τῆς ει διφθόγγου
115 b ἡ εὐθεῖα. Εἰ ἐγένετο ἡ γενικὴ διὰ καθαροῦ τοῦ τος, οἷον εἷς ἑτὸς, οὐκ ἐφύλαττε τὸν χρόνον τῆς εὐθείας, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Τούτου χάριν τὸ τ ἀπέβαλε, καὶ οὐ τὸ ν, καὶ ἐγένετο εἷς ἑνὸς, ὥσπερ κτεὶς κτενός.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, εἰ ἄρα, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τὰ εἰς εις ἀρσενικὰ, μὴ ὄντα κύρια, ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον χαρίεις χαρίεντος χαρίεν, τιμήεις τιμήεντος τιμῆεν, εἷς ἑνὸς ἓν, δεὶς δενὸς, ἐξ οὗ τὸ οὐδὲν καὶ μηδὲν, πῶς τὸ κτεὶς οὐκ ἔχει οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὸ κτὲν ὥσπερ τὸ ἕν· τὸ γὰρ κτένιον μονογενές ἐστιν, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ κτεὶς εἰ ἦν κατὰ παρασχηματισμὸν, κτὲν ὤφειλεν εἶναι, ὥσπερ εἷς ἕν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ κτεὶς οὐκ ἔχει οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, ἐπειδὴ προσηγορικόν ἐστιν, οὐδέποτε δὲ οὔτε τὰ προσηγορικὰ οὔτε τὰ κύρια ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον αἰθόας, κοχλίας, τὸ γὰρ χαρίεις χαρίεν, τιμήεις τιμῆεν, οὐκ εἰσὶ προσηγορικὰ, ἀλλ' ἐπίθετα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τοῦ τεχνικοῦ "κοινουλεκτούμενα," ἵνα εὑρεθῇ ὁ κανὼν οὕτως· τὰ εἰς εις ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν κοινολεκτούμενα διὰ τοῦ ντ κλίνονται. Τοῦτο δὲ εἴρηται, ἐπειδὴ οἱ Βοιωτοὶ τὰ εἰς ης λήγοντα διὰ τοῦ η περιττοσυλλάβως κλινόμενα, εἴτε βαρύτονα ὦσιν εἴτε ὀξύτονα, μεταποιοῦσιν εἰς τὴν ει δίφθογγον, καὶ φυλάττουσι τὴν αὐτὴν κλίσιν, οἷον λέβης λέβητος λέβεις, πένης πένητος πένεις, ἀφανὴς ἀφανοῦς ἀφανεὶς, εὐγενὴς εὐγενοῦς εὐγενείς. Ἰδοὺ τούτων πάντων οἱ Βοιωτοὶ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν διὰ τῆς ει διφθόγγου ποιοῦσι, καὶ φυλάττουσι τὴν αὐτὴν κλίσιν. Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, εἰ ἄρα τὰ εἰς εις

ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, ὡς εἴρηται, οἷον χαρίεις χαρίεντος, τιμήεις τιμήεντος, πῶς τὸ οὐδεὶς οὐδενὸς οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΝΤ; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦτο ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, οὐδὲ ἔστι γὰρ μία λέξις ἀλλὰ δύο. Ἔστι γὰρ τὸ δεὶς ὄνομα, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ τῷ τὶς, καὶ ἡ οὐ ἀπόφασις, καὶ λοιπὸν εὐλόγως ἡ κλίσις τοῦ δεὶς δενὸς ἐφυλάχθη. Ὥσπερ γὰρ τῷ Ὅμηρος ὀνόματι, ἢ τινὶ τοιούτῳ, συντάσσοντες τὴν οὐ ἀπόφασιν, φυλάττομεν τὴν αὐτὴν κλίσιν, οἷον οὐχ Ὅμηρος, οὐχ Ὁμήρου, οὐχ Ὁμήρῳ, οὐχ Ὅμηρον, οὕτως καὶ ἐνταῦθα προσελθοῦσα ἡ οὐ ἀπόφασις τῷ δεὶς δεινὸς τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐφύλαξεν, οἷον οὐδεὶς οὐδενός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ εἰς ΕΙΣ λήγοντα ὑπὲρ μίαν
116 a συλλαβὴν ὀνόματα κοινολεκτούμενα βαρύνεσθαι θέλουσιν, οἷον, χαρίεις τιμήεις δαφνήεις αὐδήεις. Πρόσκειται "ὀνόματα" πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν μετοχῶν, αἱ γὰρ μετοχαὶ ὀξύνεσθαι θέλουσιν. οἷον τυφθεὶς, δαρεὶς, νυγείς. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ κτεὶς ὀξυνόμενον. Πρόσκειται "κοινολεκτούμενα," ἐπειδὴ τὸ εὐγενὴς καὶ εὐσεβὴς οἱ Βοιωτοὶ διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου προφέρονται· καὶ ἰδοὺ ταῦτα ὀξύνονται, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον. Θέλουσι δὲ τὰ εἰς ΕΙΣ λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀνόματα κοινολεκτούμενα καθαρὰν ἔχειν τὴν ΕΙ δίφθογγον, τουτέστι μὴ ἔχουσαν σύμφωνον προηγούμενον, οἷον, χαρίεις, ἀνεμόεις, ὑδατόεις, τιμήεις, δαφνήεις, ἀστερόεις, φθογγήεις. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ κτείς· τοῦτο γὰρ ἔχει προηγούμενον τῆς ΕΙ διφθόγγου σύμφωνον, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ μίαν συλλαβήν. Πρόσκειται "ὀνόματα" διὰ τὸ τυφθεὶς καὶ δαρείς· ταῦτα γὰρ ἔχουσι προηγούμενον τῆς ΕΙ διφθόγγου σύμφωνον, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὀνόματα ἀλλὰ μετοχαί. Πρόσκειται "κοινολεκτούμενα," ἐπειδὴ τὸ Λάχης καὶ τὸ πένης οἱ Βοιωτοὶ διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου προφέρονται, Λάχεις καὶ πένεις λέγοντες· καὶ ἰδοὺ ταῦτα ἔχουσι πρὸ τῆς ΕΙ διφθόγγου σύμφωνον, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ κοινολεκτούμενα. Οὐ θέλουσι δὲ παραλήγεσθαι τῷ Ι, ἀλλ' ἢ τῷ ΕΙ, ὡς ἐπὶ τοῦ

τιμήεις ἑρσήεις, ἢ τῷ ο, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνεμόεις δροσόεις, ἢ τῷ α, ὡς ἐπὶ τοῦ σκιάεις, ἢ τῷ ω, ὡς ἐπὶ τοῦ κητώεις ἐρώεις, ὅθεν τὸ χαριτόεις ἀναλογώτερον ἐστὶ τοῦ χαρίεις παραληγομένου τῷ ο (1). Καὶ ἐξ ἄλλου δὲ κανόνος δείκνυται τὸ χαριτόεις ἀναλογώτερον τοῦ χαρίεις· τὰ γὰρ εἰς ΕΙΣ λήγοντα ἔχοντα θηλυκὰ ἀποβολῇ τῆς ει διφθόγγου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν γενικὴν τοῦ θηλυκοῦ ἀποτελεῖ, οὐ μὴν τὴν εὐθεῖαν, οἷον, δαφνήεις δάφνης, ἡ δάφνη γὰρ τῆς δάφνης, τιμήεις τιμῆς, ἡ τιμὴ τῆς τιμῆς, φθογγήεις φθογγῆς, ἡ φθογγὴ τῆς φθογγῆς, αὐδήεις αὐδῆς, ἡ αὐδὴ τῆς αὐδῆς, λαχνήεις λάχνης, ἡ λάχνη τῆς λάχνης, φωνήεις φωνῆς, ἡ φωνὴ τῆς φωνῆς, σκιάεις σκιᾶς, ἡ σκιὰ γὰρ τῆς σκιᾶς· τὸ γὰρ σκιόεις ἀπὸ τοῦ σκιάεις ἐγένετο κατὰ τροπὴν τοῦ α εἰς τὸ ο. Πρόσκειται "ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον," διὰ τὸ δροσόεις δρόσος, τοῦτο γὰρ τὴν εὐθεῖαν τοῦ θηλυκοῦ ἐποίησεν, οὐ μὴν τὴν γενικήν. Τὸ ἀνεμόεις, τὴν ἄνεμος εὐθεῖαν ποιοῦν καὶ οὐ τὴν γενικὴν, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐ ποιεῖ θηλυκὸν, ἀλλ' ἀρσενικόν· τὸ γὰρ ἄνεμος ἀρσενικόν ἐστιν. Εἰ ἄρα οὖν τὸ μὲν χαριτόεις ἀποβολῇ τῆς ει διφθόγγου τὴν γενικὴν τοῦ θηλυκοῦ ποιεῖ, τὸ δὲ χαρίεις ἀποβάλλον τὴν ει δίφθογγον οὐ ποιεῖ τὴν γενικὴν τοῦ θηλυκοῦ, ἀλλὰ τὴν εὐθεῖαν, χάρις γὰρ, δηλονότι
116 b τὸ χαριτόεις ἀναλογώτερον ἐστὶ τοῦ χαρίεις. Παραφυλαττόμεθα δὲ παρὰ τῷ Πινδάρῳ τὴν αἰτιατικὴν λεγομένην ὑγίεντα, ὡς ἀπὸ εὐθείας γὰρ ἐστὶ παραληγομένης οἷον τῷ ἰῶτα, ὡς ἀπὸ τοῦ ὑγίεις.

"Τῷ χαρίεντι τὸν χαρίεντα ὦ χαρίει[ς] καὶ ὦ χαρίεν." Λέγει ὁ τεχνικὸς ὅτι διχῶς λέγεται ἡ κλητική, οἷον ὦ χαρίει καὶ ὦ χαρίεν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον διχῶς λέγεται ἀλλὰ καὶ τριχῶς. Λέγεται γὰρ καὶ ὦ χαρίεις ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ Ἀττικῶς, οἱ γὰρ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς [ἔχουσιν] εἰώθασι ποιεῖν ὀρθὰς καὶ κλητικάς, οἷον ὁ Αἴας ὦ Αἴας, ὁ κοχλίας ὦ κοχλίας. Τὸ δὲ ὦ χαρίει κανονίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· τὰ εἰς Σ λήγοντα μετὰ διφθόγγου ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ Ζεὺς ὦ Ζεῦ, ὁ Πηλεὺς ὦ Πηλεῦ, ὁ Ἀχιλλεὺς ὦ Ἀχιλλεῦ, ὁ παῖς ὦ παῖ, ὁ βοῦς ὦ βοῦ, ὁ νοῦς ὦ

νοῦ· οὕτως οὖν καὶ ὁ χαρίεις ὦ χαρίει, καὶ ὁ τιμήεις ὦ τιμήει. Δεῖ προσθεῖναι "κοινολεκτούμενα" διὰ τὰ Αἰολικά· οἱ γὰρ Αἰολεῖς τὸ τάλας τάλαις λέγουσι, καὶ τὸ Θόας Θόαις, καὶ τὸ μέλας μέλαις. Καὶ ἰδοὺ ταῦτα εἰς Σ λήγουσιν μετὰ διφθόγγου, καὶ ὅμως οὐ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν ἀποβολῇ τοῦ Σ, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ὦ τάλαι καὶ ὦ μέλαι καὶ ὦ Θόαι, ἀλλ' ὦ τάλαν καὶ ὦ Θόαν καὶ ὦ μέλαν, τῷ ἀπὸ γενικῆς κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι πᾶσα γενικὴ διὰ τοῦ ΝΤ κλινομένη ἀποβολῇ τῆς ΤΟΣ ποιεῖ τὴν κλητικήν, εἰ δὲ μὴ διφθόγγῳ παραλήγοιτο, οἷον Αἴαντος Αἶαν, Δρύαντος Δρύαν, Ξενοφῶντος Ξενοφῶν, Κάλχαντος Κάλχαν· οὕτως οὖν καὶ Θόαντος Θόαν, καὶ μέλαντος μέλαν, καὶ τάλαντος τάλαν· τὸ γὰρ τάλανος καὶ μέλανος ἀποβολῇ τοῦ Τ γεγόνασι. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τῶν μετοχῶν καὶ τῶν οὐδετέρων"[a]· τῶν μετοχῶν, διὰ τὸ τυφθεὶς δαρεὶς νυγείς, ταῦτα γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, καὶ οὐ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν ἀποβολῇ τοῦ Σ· τῶν δὲ μετοχικῶν διὰ τὸ ὀδοὺς τοῦ ὀδόντος· καὶ τοῦτο γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν. Αἱ γὰρ μετοχαὶ καὶ τὰ μετοχικὰ ὅταν περιττοσυλλάβως κλίνωνται, τὰς αὐτὰς ἔχουσιν ὀρθὰς καὶ κλητικάς, οἷον ὁ τύψας τοῦ τύψαντος ὦ τύψας, ὁ γράψας τοῦ γράψαντος ὦ γράψας, ὁ ἱμὰς τοῦ ἱμάντος ὦ ἱμὰς, ὁ ἀνδριὰς τοῦ ἀνδριάντος ὦ ἀνδριάς. Διατί δὲ πρόσκειται "ὅταν περιττοσυλλάβως κλίνωνται" ἐν τῇ περὶ τοῦ Αἴας διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν. "Χωρὶς δὲ τῶν οὐδετέρων" πρόσκειται διὰ τὸ οὖς. Ἐὰν γὰρ ὅλως λάβωμεν αὐτοῦ τὴν κλητικὴν, τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν τῷ λόγῳ τῶν οὐδετέρων. Τὰ γὰρ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσι καὶ κλητικὴν καὶ ὀρθήν, οἷον τὸ βῆμα ὦ βῆμα, τὸ τεῖχος ὦ τεῖχος. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι "καὶ χωρὶς τοῦ πούς," τὴν αὐτὴν γὰρ ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον ὁ
117 a ποὺς ὦ πούς, καὶ οὐ ποιεῖ αὐτὴν ἀποβολῇ τοῦ Σ. "Καὶ χωρὶς τοῦ εἷς." Τοῦ γὰρ εἷς οὐκ ἔστι κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Σ ἡ κλητική, ἀλλ' οὐδ' ὅλως ἔχει τοῦτο κλητικήν. Λέγει

[a] Μετοχικῶν in marg.

γὰρ ὁ Ἀπολλώνιος ὁ τεχνικὸς, ὅτι τὰ ἀριθμητικὰ οὐκ ἔχουσι κλητικὰς, διὰ τοιαύτην αἰτίαν· τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιμεριζομένην ἔχουσι τὴν σημασίαν, οἷον, ἐὰν εἴπω τρεῖς ἢ τέσσαρας ἢ πέντε, διαχωρίζω τούτους τοὺς ἀριθμοὺς ἐκ τῶν ἄλλων. Ἐπειδὴ οὖν τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιμεριζομένην ἔχουσι τὴν σημασίαν, εἰκότως οὐκ ἔχουσι κλητικάς· τὰ γὰρ ἐπιμεριζόμενα οὐκ ἔχουσι κλητικὰς, οἷον, ἑκάτερος, ἕκαστος, ἕτερος, ἄλλος, ἐπειδὴ ἡ κλητικὴ παρόντος προσώπου ἐστὶ παραστατικὴ, οἷον ἄνθρωπε, Σώκρατες, ὁ δὲ ἐπιμερισμὸς ἀπὸν πρόσωπον παρίστησι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Μηδεὶς δὲ οἰέσθω τὸ ἓν τὸ οὐδέτερον ὡς ἀπὸ τῆς ὦ ἓν κλητικῆς γεγενῆσθαι, ὡς γὰρ εἴρηται τὸ εἷς οὐχ ἔχει κλητικὴν, ἀλλὰ κατὰ συνεκδρομὴν τῶν ἄλλων οὐδετέρων, οὐ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ΕΙΣ, ἐγένετο τὸ ἓν τὸ οὐδέτερον οὕτως· ὥσπερ γὰρ χαρίεις χαρίεν, καὶ τιμήεις τιμῆεν, οὕτως καὶ εἷς ἕν. Δεῖ πάλιν προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, "καὶ χωρὶς τοῦ κτεὶς κτενὸς, καὶ κλεὶς κλειδός·" ταῦτα γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον ὁ κτεὶς ὦ κτεὶς, ἡ κλεὶς ὦ κλείς. Ἰστέον ὅτι καθόλου τὰ εἰς Σ λήγοντα μονοσύλλαβα ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν χωρὶς τοῦ Ζεύς· τούτου γὰρ ἡ κλητικὴ κατὰ ἀποβολὴν ἐστὶν, οἷον ὦ Ζεῦ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· ὁ Κρὴς ὦ Κρὴς, ὁ Τρὼς ὦ Τρὼς, ὁ δμὼς ὦ δμὼς, ὁ ποὺς ὦ ποὺς, ὁ δαὶς ὦ δαὶς, (σημαίνει δὲ τὴν εὐωχίαν,) ὁ κὶς ὦ κὶς, (σημαίνει δὲ τὸν σκώληκα,) ὁ λὶς ὦ λὶς, (σημαίνει δὲ τὸν λέοντα.) ὁ κλεὶς ὦ κλεὶς, ὁ κτεὶς ὦ κτείς· ταῦτα γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν δὲ σύνθετα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον ὁ ἀντίκλεις ὦ ἀντίκλεις, ὁ ὁμόδαις ὦ ὁμόδαις, (ὁ ὁμοῦ εὐωχούμενος,) ὁ Οἰδίπους ὦ Οἰδίπους. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Οἰδίπους ὅταν κλιθῇ διὰ τοῦ ΔΟΣ. οἷον Οἰδίπους Οἰδίποδος. τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν. οἷον Οἰδίπους ὦ Οἰδίπους· ὅταν δὲ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιῇ τὴν γενικὴν Ἀττικῶς, οἷον ὁ Οἰδίπους τοῦ Οἰδίπου, τότε καὶ τὴν κλητικὴν ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ, οἷον ὁ Οἰδίπους ὦ Οἰδίπου. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατί τὸ Οἰδί-

πους ὅταν μὲν κλιθῇ διὰ τοῦ ΔΟΣ, οἷον Οἰδίποδος, τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον ὁ Οἰδίπους ὦ Οἰδίπους, ὅταν δὲ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν γενικὴν Ἀττικῶς, οἷον τοῦ Οἰδίπου, τότε καὶ τὴν κλητικὴν ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ, οἷον ὁ
117 b Οἰδίπους ὦ Οἰδίπους. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εὐλόγως τοῦτο γίνεται· ἐπειδὴ ἡνίκα μὲν διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνεται τὸ Οἰδίπους, τὴν κλίσιν τὴν (τοῦ) πούς φυλάττει καὶ εἰς τὰς ἑξῆς πτώσεις, οἷον, πούς ποδός, καὶ Οἰδίπους Οἰδίποδος· τούτου χάριν καὶ κατὰ τὴν κλητικὴν τὴν κλίσιν τοῦ πούς φυλάττει, καὶ ὁμοίως αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν, καὶ ὥσπερ ὦ πούς ὁμοίως καὶ ὦ Οἰδίπους· ἡνίκα δὲ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν γενικὴν Ἀττικῶς, οἷον ὁ Οἰδίπους τοῦ Οἰδίπου, ἐπειδὴ οὐ φυλάττει τὴν κλίσιν τοῦ πούς κατὰ τὰς ἑξῆς πτώσεις, τούτου χάριν οὔτε κατὰ τὴν κλητικὴν φυλάττει αὐτήν, ἀλλ' ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν κλητικήν, οἷον ὦ Οἰδίπου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Πρόσκειται ἀνωτέρω "μονοσύλλαβα" ἐν τῷ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι τὰ εἰς Σ λήγοντα μονοσύλλαβα ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, διὰ τὸ ὁ Πηλεὺς ὦ Πηλεῦ· τοῦτο γὰρ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν κλητικήν, ἀλλ' οὐκ ἔστι μονοσύλλαβον. Πρόσκειται "ὀξύτονα," διὰ τὸ ὁ βοῦς ὦ βοῦ· τοῦτο γὰρ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν κλητικήν, [ἀλλ' οὐκ ἔστι] μονοσύλλαβον ὄν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὀξύτονον ἀλλὰ περισπώμενον.

Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ὦ χαρίει· τὸ δὲ ὦ χαρίεν διαφόρως κανονίζεται, πρῶτον μέν, ὅτι πᾶσα γενικὴ διὰ τοῦ ΝΤ κλινομένη, ἀποβολῇ τοῦ ΤΟΣ ποιεῖ τὴν κλητικήν, εἰ μὴ διφθόγγῳ παραλήγοιτο, οἷον, Αἴαντος Αἶαν, Θόαντος Θόαν, οὕτως οὖν καὶ χαρίεντος χαρίεν. Περὶ γὰρ τῶν σεσημειωμένων ἔχομεν ἐν τῇ κλητικῇ τοῦ Αἴας. Δεύτερον δέ, ὅτι πᾶν οὐδέτερον[b] ὄνομ. ἰσοσυλλάβως κλίνοιτο τῇ αἰτιατικῇ τοῦ . . . . | τοῦ καλοῦ τὸν καλὸν ὦ καλὸν καὶ τὸ καλὸν ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τὸν σοφὸν ὦ σοφὸν καὶ τὸ σοφόν, ὁ κάλλιστος τοῦ

[b] Multis lacunis h. l. deformatur ms. Initium versus linea perpendicularis significat.

καλλίστου τὸν κάλλιστον καὶ τὸ κάλλιστον. Ἐὰν δὲ . . . . | κλίνοιτο, τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁμοφωνεῖ οἷον ὦ σῶφρον καὶ τὸ σῶφρον, ὁ ἄρσην τοῦ ἄρσενος ὦ . . . . | τοῦ ταχέος, ὦ ταχὺ, καὶ τὸ ταχύ. Εἰ οὖν τοῦ χαρίεις . . . . | ἐστὶ τὸ οὐδέτερον δηλονότι καὶ ἡ κλητικὴ ὦ χαρί . . . . | τῷ οὐδετέρῳ. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς . . . . | οὐκ ἔστιν ὄνομα ἀλλ' ἐπίρρημα, ἀντὶ γὰρ τοῦ χα . . . . | μα οὐδέτερον, διὰ τὴν ἐκεῖνος καὶ αὐτὸς, καὶ οὗ . . . . | κλινόμενα οὐκ ἔχουσι τὸ οὐδέτερον ὁμόφωνον . . . . | αἰτιατικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐκεῖνον καὶ αὐτὸν . . . . | οὐδέτερον ἐκεῖνο, καὶ
118 a αὐτὸ, καὶ τοῦτο ἐστὶ χωρι . . . . | περὶ ἀντωνυμιῶν διδασκαλίᾳ εἰ θεῷ φίλον . . . . | τῶν δυϊκῶν. Τὼ χαρίεντε τοῖν χαριέντοιν . . . . | πληθυντικῶς οἱ χαρίεντες τῶν χαριέντων τοι . . . . | διχῶς λέγεται τούτων ἡ δοτικὴ τῶν . . . . | ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ι ἐκφω . . . . | τὸ ς, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα σύν . . . . | τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ὄφεε ὄφεσι, πόλεϊ πλάτωνι πλάτωσι . . . . | καὶ ἀποβληθέντων ὦ . . . . | καὶ τὸ τ. Λέγουσι δὲ . . . . | Ἀχιλλέως Ἀχιλλ . . . . | προσθέσει . . . . | πόλεσι, ἀλ . . . . | ἐκ τῆς εὐθείας . . . . | τότε δὲ κανο . . . . | ἡνίκα οὐδὲ . . . . | δύναται . . . . | τῶν ἑνικῶν . . . . | μετὰ . . . . | θέσ . . . . | βησι . . . . | ποῖον δὲ ἀναλογώτερόν ἐστιν εἴτε τὸ χαρίεισιν εἴτε τὸ χαρίεσσι ἐν τῷ Ὀνοματικῷ τοῦ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα. Ἰστέον δὲ ὅτι λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ περὶ τοῦ ἡδὺ ὕδωρ Μονοβίβλῳ, ὡς οὐ δεῖ διὰ τῶν δύο ΣΣ τὰς τοιαύτας δοτικὰς προφέρεσθαι, ἀλλὰ δι' ἑνὸς, οἷον χαρίεσι, τιμήεσιν, ὥσπερ Πλάτωνι (Πλάτωσι) Πάρεστι (sic) Δημοσθένεσι. "Τοὺς χαρίεντας ὦ χαρίεντες." Ἐν οἷς σὺν θεῷ ἡ πρᾶξις.

Κανὼν ι'.

Ἀκολούθως μετὰ τὰ εἰς ΕΙΣ ἔρχεται ἐπὶ τὰ εἰς ΕΥΣ, τὸ γὰρ Υ φωνῆεν μετὰ τοῦ (τὸ) Ι ἐστιν, καὶ λέγει ὅτι "τὰ εἰς ΕΥΣ διὰ τοῦ ΕΟΣ κλίνονται, οἷον Οἰνεὺς Οἰνέος. Τυδεὺς Τυδέος, Θησεὺς Θησέος, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέος. Πηλεὺς Πηλέος."

Οἱ Ἀττικοὶ δὲ τῆς γενικῆς ταύτης τρέπουσι τὸ ο εἰς τὸ ω, οἷον Οἰνέως Τυδέως Θησέως Ἀχιλλέως Πηλέως. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΕΥΣ λήγοντα ὀνόματα ἀρσενικὰ, εἴτε μονοσύλ-
118 b λαβα, εἴτε ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, πάντα ὀξύτονα εἰσίν. Εἰσὶ δὲ δηλονότι κοινολεκτούμενα, οἷον Ἀχιλλεὺς, Ἀτρεὺς, Πηλεὺς, Θησεὺς, βασιλεὺς, ἱερεὺς, Ζεὺς, Φλεὺς, (ὁ Διόνυσος,) Νεὺς (ὄνομα ποταμοῦ,) Δνεὺς, (ὄνομα πόλεως ἐν Λυκίᾳ ἔνθα ἀνετράφη ἡ Χίμαιρα,) σεὺς (ὁ σκώληξ·) ταῦτα δέ, φημι τὸ Φλεὺς καὶ Νεὺς καὶ Δνεὺς, οὐδὲ συνήθη εἰσὶ τοῖς Ἕλλησι, τὸ δὲ σεὺς οὐδὲ εὕρηται ἐν χρήσει κατὰ τὴν εὐθεῖαν, ἀλλὰ κατὰ τὰς πλαγίους. Πρόσκειται δηλονότι "κοινολεκτούμενα" διὰ τὰ Αἰολικά· οἱ γὰρ Αἰολεῖς βαρυτόνως λέγουσιν Ἀχίλλευς, Πήλευς, Ἄτρευς· τοιοῦτον δὲ ἐστι καὶ τὸ Ἄρευς, Αἰολικὸν ὂν, οἷον Αἰολεῖς τὸ Ἄρηος Ἄρευς λέγουσι. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὸ νεῦς, γρεῦς. Ταῦτα δὲ περισπῶνται, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀρσενικὰ ἀλλὰ θηλυκὰ, νεῦς δὲ ἐστιν ἡ ναῦς, καὶ γρεῦς ἡ γραῦς.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΕΥΣ ταῦτα λήγοντα πέντε κλίσεις ἐπιδέχονται, διὰ τοῦ ΕΟ κοινῶς, οἷον Ἀχιλλέος, βασιλέος· διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς οἷον Ἀχιλλέως, βασιλέως· διὰ τοῦ Η καὶ Ο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἴωσιν, οἷον Ἀχιλλῆος βασιλῆος, ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰολεῦσιν, ἀλλ' οἱ Αἰολεῖς προπαροξύνουσιν, Ἀχίλληος βασίληος λέγοντες· παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις Ἴωσι διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου καὶ ο, οἷον Ἀχιλλεῖος βασιλεῖος, ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις Αἰολεῦσιν, ἀλλὰ πάλιν οἱ Αἰολεῖς προπαροξύνουσιν, Ἀχίλλειος βασίλειος λέγοντες. Ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς . . . . παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ "ἀτὰρ Φωκέων" (Il. β΄. 517.) διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου γράφεσθαι κατὰ τοὺς νεωτέρους Ἴωνας, οὐκ ἔστι δὲ εἰ μὴ διὰ τοῦ Η κατὰ τοὺς παλαιοὺς Ἴωνας, οἷς συνεχῶς κέχρηται ὁ ποιητὴς, οἷον

Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος.
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.

Παρὰ δὲ τοῖς Βοιωτοῖς διὰ τοῦ Ι καὶ Ο γίνεται ἡ γενικὴ,

οἷον Ἀχιλλῖος βασιλῖος. Τοιοῦτον ἐστὶ καὶ τὸ Ζεὺς Βοιωτικῶς γινόμενον κατὰ τὴν γενικὴν Διὸς διὰ τοῦ ι καὶ ο, τὸ γὰρ ζ εἰς τὸ δ τρέπουσιν οἱ Βοιωτοὶ, οἷον Ζῆθος Δῆθος, οὕτως οὖν καὶ Ζεὺς Δεὺς, καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ Δεὺς ἐγένετο ἡ γενικὴ διὰ τοῦ ι καὶ ο Βοιωτικῶς Διὸς, τὸ γὰρ κοινολεκτούμενον, λέγω δὴ τὸ Ζεὺς, οὐ κλίνεται, διὰ τοιαύτην αἰτίαν· πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον εἰς ς λῆγον, ὀξύτονον ὂν, ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλινόμενον, τὸν χρόνον τῆς εὐθείας θέλει φυλάττειν καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Τρὼς Τρωὸς, δμὼς δμωὸς, κὶς κιὸς, λὶς λιὸς, (σημαίνει δὲ τὸν λέοντα.) Πρόσκειται "μονοσύλλαβα" διὰ τὸ Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως, τοῦτο γὰρ ὀξύτονον ὂν οὐκ ἐφύλαξε τὸν χρόνον τῆς εὐθείας καὶ ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' οὐκ ἔστι μονοσύλλαβον. Πρόσκειται "εἰς ς λῆγον." διὰ τὸ φρὴν φρενὸς, τοῦτο γὰρ μονοσύλλαβον ὂν
119 a καὶ ὀξύτονον οὐκ ἐφύλαξε τὸν χρόνον τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' οὐ λήγει εἰς ς. Πρόσκειται "ὀξύτονον" διὰ τὸ βοῦς βοὸς, καὶ νοῦς νοὸς, καὶ γρεῦς γρεός· νεῦς δὲ ἐστὶν ἡ ναῦς καὶ γρεῦς ἡ γραῦς· ταῦτα γὰρ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν χρόνον τῆς ἰδίας εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὀξύτονα, ἀλλὰ περισπώμενα. Πρόσκειται "διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλινόμενα" διὰ τὸ Ζεὺς Ζευτὸς, τοῦτο γὰρ οὐκ ἐφύλαξε τὸν χρόνον τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ. Ἡ μὲν εὐθεῖα φύσει μακρὸν ἔχει τὸ α, ἡ δὲ γενικὴ θέσει, ἀλλ' οὐ κλίνεται διὰ καθαροῦ τοῦ ος. Ἔτι πρόσκειται "διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλινόμενον," διὰ τὸ ποὺς ποδὸς, καὶ κτεὶς κτενός. Ταῦτα γὰρ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν χρόνον τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ος. Εἰ ἄρα οὖν ὁ Ζεὺς εἰς ς λῆγον καὶ μονοσύλλαβον ἐστὶ καὶ ὀξύτονον καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνεται, ὀφείλει Ζευὸς εἶναι κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τῆς ευ διφθόγγου, ἵνα φυλάξῃ τὸν χρόνον τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ εἰς ευς ἀποβάλλουσι τὸ υ κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον Πηλεὺς Πηλέος, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέος, βασιλεὺς βασιλέως, Θησεὺς Θησέος· χωρὶς τοῦ Ἄρευς Ἄρευος· (τοῦτο γὰρ ἐφύλαξε τὸ υ παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν οἷον,

Ἄρευος στρατιωτέροις. .

καὶ πάλιν

τὸ γὰρ Ἄρευϊ καταθανεῖν καλόν. .

καὶ πάλιν,

μίξαντες ἀλλήλοισιν Ἄρευα. .)

τούτου χάριν ἠναγκάζετο Ζεὸς εἶναι κατὰ τὴν γενικὴν, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ υ. Τούτων οὖν τῶν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς ἀπαιτοῦντος φυλάττεσθαι τὸ υ κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τὸ φυλαχθῆναι τὸν χρόνον τῆς εὐθείας, τοῦ δὲ ἑτέρου ἀπαιτοῦντος ἀποβάλλεσθαι τὸ υ κατὰ τὴν γενικὴν τῷ λόγῳ τῶν εἰς ΕΥΣ, ἀπέλειψεν ἡ κοινὴ κλίσις, καὶ παρεισῆλθεν ἡ τῶν Βοιωτῶν κλίσις, οἷον Διὸς Διῒ Δῖα, ὥσπερ Ἀχιλλῖος Ἀχιλλίϊ Ἀχιλλία. Οὐ γὰρ, ὡς νομίζουσι τινὲς, ἀπὸ τῆς Δὶς εὐθείας τῆς κειμένης παρὰ τῷ Ῥίνθωνι ἐγένετο ἡ Διὸς γενικὴ, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ κὶς κιὸς, (σημαίνει δὲ τὸν σκώληκα.) καὶ ἀπὸ τοῦ λῖς λιὸς (σημαίνει δὲ τὸν λέοντα·) ἐκεῖνος γὰρ τὴν Δὶς εὐθεῖαν ἐπλάσατο πρὸς τὴν Διὸς γενικὴν, ἵνα νομισθῇ ἀκόλουθος εἶναι ἡ γενική. Ὅτι γὰρ οὐ δύναται εἶναι ἡ Διὸς γενικὴ ἀπὸ τῆς εὐθείας τῆς Δὶς εἴρηται ἐν τῇ περὶ τοῦ Πάριδος διδασκαλίᾳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΕΥΣ λήγοντα ἐὰν καθαρεῦον ἔχωσι τὸ ε, τουτέστι μὴ ἔχον προηγούμενον σύμφωνον, συναιροῦνται κατὰ τὴν γενικὴν τὴν Ἀττικὴν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον Ἐρετριεὺς Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, τοῦ ε καὶ ω εἰς τὸ ω κιρναμένων, ὡς ποιέω ποιῶ, νοέω νοῶ· ἐὰν δὲ μὴ ἔχωσι καθαρεῦον τὸ ε, ἀλλ' ἔχει προηγούμενον σύμφωνον, οὐ
119 b γίνεται κρᾶσις κατὰ τὴν γενικὴν, οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως, Πηλεὺς Πηλέως, βασιλεὺς βασιλέως· καὶ τὴν αἰτίαν ἐν τῇ περὶ τοῦ ἡδὺς διδασκαλίᾳ εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα.

Πρόσκειται "οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις," ἐπειδὴ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν καὶ τοῖς Ἴωσι κρᾶσις γίνεται ἐπὶ τούτων κατὰ τὴν γενικὴν τοῦ ε καὶ ο εἰς τὴν ΕΥ δίφθογγον, οἷον τοῦ Ὀδυσσέος τοῦ Ὀδυσσεῦς, [Od. ω'. 397.]

Ὀδυσσεῦς λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,

ἀντὶ τοῦ Ὀδυσσέος τὴν χεῖρα ἐφίλησεν. Καὶ πάλιν τοῦ Ἰδομενέος τοῦ Ἰδομενεῦς, [Il. ν΄. 424.]

Ἰδομενεῦς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα. .

ἀντὶ τοῦ Ἰδομενέος οὐκ ἔληγεν ἡ δύναμις. Διαφέρουσι δὲ αὗται αἱ κατὰ διάλεκτον γενικαὶ τῶν ἰδίων εὐθειῶν, εἰ καὶ ὁμοφωνοῦσιν αὐταῖς τῷ τόνῳ. Αἱ μὲν γὰρ εὐθεῖαι αὐτῶν ὀξύνονται, οἷον Ὀδυσσεὺς Ἰδομενεὺς, αὗται δὲ αἱ κατὰ διάλεκτον γενικαὶ, ὡς κατὰ κρᾶσιν γενόμεναι, περισπῶνται, οἷον τοῦ Ὀδυσσέος τοῦ Ὀδυσσεῦς, τοῦ Ἰδομενέος τοῦ Ἰδομενεῦς. Ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον ποιέω ποιῶ, νοέω νοῶ, πάϊς παῖς, εὐσεβέος εὐσεβοῦς, εὐγενέος εὐγενοῦς. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ τῶν γενικῶν τῶν εἰς ΕΥΣ ποιοῦνται οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Δωριεῖς τὴν τοιαύτην κρᾶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἄλλων. Ἰδοὺ γὰρ τὸ Ἔρεβος τοῦ Ἐρέβεος καὶ κατὰ κρᾶσιν Ἰωνικὴν ἢ Δωρικὴν τοῦ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΕΥ δίφθογγον γίνεται Ἐρέβευς, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. θ΄. 368.]

ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο. .

ἀντὶ τοῦ Ἐρέβους. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὸ υἱεὺς υἱέος οὐ γίνεται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις διὰ τοῦ Ε καὶ Ω κατὰ τὴν γενικὴν, ἀλλὰ φυλάττει τὸ Ο· υἱεὺς δὲ ἐστὶν ὁ υἱός. "Ὦ Πηλέϊ καὶ Πηλεῖ." Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Πηλέϊ Πηλεῖ κατὰ συναίρεσιν γίνεται τοῦ Ε καὶ Ι εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ νεῦς νεὸς νεῒ καὶ γρεῦς γρεὸς γρεῒ γίνεται κατὰ συναίρεσιν τοῦ Ε καὶ Ι εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον νεῖ καὶ γρεῖ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύναται γενέσθαι κατὰ συναίρεσιν ἡ δοτικὴ νεῖ καὶ γρεῖ διὰ τὴν αἰτίαν ἣν ἔχομεν εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ τοῦ βοῦς διδασκαλίᾳ, ἡνίκα ζητοῦμεν, διατί οὐ συναιρεῖται ἡ βοῒ δοτική· ἡ αὐτὴ γὰρ αἰτία καὶ ἐνταῦθα ἁρμόζει. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀττικοὶ μόνῃ τῇ συνῃρημένῃ χρῶνται δοτικῇ ἐν τοῖς τοιούτοις ὀνόμασιν, οὐ μὴν καὶ τῇ ἐντελεῖ τῷ Πηλεῖ, τῷ Πηλεῖ γὰρ καὶ τῷ βασιλεῖ λέγουσιν, οὐ μὴν καὶ τῷ Πηλέϊ καὶ τῷ βασιλέϊ.

120 a "Τὸν Πηλέα." Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς Πηλέϊ δοτικῆς ἐγένετο τροπὴ τοῦ ι εἰς α, ὥσπερ Αἴαντι Αἴαντα, Θόαντι Θόαντα. Ἰστέον ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ος λήγουσα, ἔχουσα τὴν αἰτιατικὴν τῶν ἑνικῶν εἰς α, ὁμόχρονον ἑαυτῇ ἔχει αὐτὴν, οἷον Αἴαντος Αἴαντα, Θόαντος Θόαντα. Ἰδοὺ ἐνταῦθα τὸ α βραχὺ ἐστὶν, ἐπειδὴ καὶ ἡ ος συλλαβὴ βραχεῖα ἐστιν· ὁμοίως Πηλέος Πηλέα, Ἀχιλλέως Ἀχιλλέα. Οἱ μέντοι Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ Πηλέως καὶ Ἀχιλλέως λέγουσι διὰ τοῦ ε καὶ ω, τούτου χάριν καὶ τὴν αἰτιατικὴν ποιοῦσιν εἰς α μακρὸν, ἵνα ἰσόχρονος γένηται ἡ αἰτιατικὴ τῇ ἰδίᾳ γενικῇ. Καὶ πολλὴ ἐστὶν ἡ χρῆσις τῆς τοιαύτης αἰτιατικῆς, ὡς ἔχομεν καὶ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ἐν Ἀνδρομάχῃ, [545.]

καί μιν (μὴν) δέδορκα τόνδε Πηλέα πέλας,

ἐξέτεινε γὰρ τὸ α. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, εἰ ἄρα οἱ Ἀθηναῖοι τῆς Πηλέα καὶ Ἀχιλλέα αἰτιατικῆς τὸ α ἐκτείνουσιν πρὸς ἀναλογίαν τῆς διὰ τοῦ ε καὶ ω γενικῆς, ἤγουν τῆς Πηλέως καὶ Ἀχιλλέως, διὰ ποίαν αἰτίαν μὴ τῆς Πηλέϊ καὶ Ἀχιλλέϊ δοτικῆς τὸ ι ἐκτείνουσιν πρὸς ἀναλογίαν τῆς γενικῆς; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ κέχρηνται οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τούτοις τῇ ἐντελεῖ δοτικῇ, ἀλλὰ τῇ συνῃρημένῃ, ἵνα ἀναγκασθῶσι πρὸς ἀναλογίαν τῆς γενικῆς ἐκτεῖναι τῆς δοτικῆς τὸ ι· τῇ συνῃρημένῃ δὲ κεχρημένοι αὐτὴν ἔχουσι μακρὰν, οἷον Πηλεῖ, Ἀχιλλεῖ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ ἡμᾶς παραφυλάξασθαι καὶ ἄλλο, ὅτι ἐπὶ τῶν προειρημένων Ἀττικῶν τῶν γινομένων κατὰ συναλοιφὴν ἐν τῇ γενικῇ τοῦ ε καὶ ω εἰς τὸ ω, οἷον τοῦ Ἐρετριέως τοῦ Ἐρετριῶς, τοῦ Στειριέως τοῦ Στειρεῶς, οἱ Ἀθηναῖοι τὰς αἰτιατικὰς συναλείφοντες εἰς α μόνον ποιοῦσιν αὐτὰς, οἷον τὸν Ἐρετριέα τοῦ Ἐρετριᾶ, τὸν Στειριέα τὸν Στειριᾶ, καὶ οὐκέτι εἰς η, καίτοι κανόνος ἡμῖν προειρημένου, ὅτι τὸ ε καὶ α εἰς η καὶ μακρὸν α κιρνᾶται. Ἔχομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι ἡνίκα μὲν προηγεῖται τοῦ ε σύμφωνον, τότε τὸ ε καὶ α εἰς η μόνως κίρναται, οἷον, εὐσεβέα εὐσεβῆ, εὐγενέα εὐγενῆ, τείχεα τείχη, βέλεα βέλη· ἡνίκα δὲ προ-

ηγεῖται φωνῆεν τοῦ ε, τότε τὸ ε καὶ α εἰς η καὶ εἰς α μακρὸν κίρνανται, οἷον εὐφυέα εὐφυᾶ καὶ εὐφυῆ, ἀφυέα ἀφυᾶ καὶ ἀφυῆ, ὑγιέα ὑγιῆ καὶ ὑγιᾶ. Ἐπὶ οὖν τοῦ Ἐρετριέα Ἐρετριᾶ καὶ Πειρεέα Πειρεᾶ (Πειραιέα Πειραιᾶ) καὶ Στειριέα Στειριᾶ εἰς α μόνως ἐγένετο ἡ κρᾶσις, οὐκέτι δὲ καὶ εἰς η, καίτοι φωνήεντος προηγουμένου τοῦ ε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ τούτων εἰς α μόνως ἐγένετο ἡ κρᾶσις τοῦ α (ε) καὶ α, οὐκέτι δὲ καὶ εἰς η.
120 b Καὶ λέγουσι τινὲς ταύτην τὴν ἀπολογίαν· ὅτι ὃν τρόπον ἐποίησαν κρᾶσιν οὐκ ἀπὸ τῆς κοινῆς γενικῆς, τῆς διὰ τοῦ ε καὶ ο, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς τῆς διὰ τοῦ ε καὶ ω, οἷον Πειραιέως Πειραιῶς, Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Στειριέως Στειριῶς, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν τῇ αἰτιατικῇ οὐκ ἀπὸ τῆς κοινῆς αἰτιατικῆς ἐποίησαν τὴν κρᾶσιν, τουτέστι τῆς ἐχούσης τὸ α ἐκτεταμένον, καὶ λοιπὸν εὐλόγως εἰς α μόνον ἐγένετο ἡ κρᾶσις. Τὰ γὰρ ἀναδεχόμενα κρᾶσιν τοῦ ε καὶ α εἰς η, ἢ εἰς α καὶ εἰς α μακρὸν, πρὸ τῆς κράσεως συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ α, ἤγουν τὸν ὑγιέα, τὸν εὐφυέα. Ἐπὶ τούτων οὖν, φημὶ δὴ τοῦ Ἐρετριᾶ, Πειραιᾶ, Στειριᾶ, εἰς α μόνως ἐγένετο ἡ κρᾶσις· τὰ γὰρ ἀναδεχόμενα κρᾶσιν τοῦ ε καὶ α εἰς η (α) καὶ α [μακρὸν,] πρὸ τῆς κράσεως μακρὸν ἐστὶν, εἰκότως εἰς α μόνως γίνεται ἡ κρᾶσις, οὐκέτι δὲ καὶ εἰς η. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἔστι καταναγκαστικὸς ὁ λόγος οὗτος· πολλάκις εὑρίσκεται τὸ ε καὶ α μακρὸν εἰς η κιρνάμενα, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἑρμέας Ἑρμῆς, Σωσέας Σωσῆς. Ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα τὸ ε καὶ α μακρὸν εἰς η κίρνανται. Τὸ γὰρ Ἑρμέας καὶ Σωσέας μακρὸν ἔχουσι τὸ α, ἐπειδὴ, ὡς ἐμάθομεν ἐν τοῖς προλαβοῦσι, τὰ εἰς ας ἀρσενικὰ βαρύτονα μακρὸν ἔχουσι τὸ α, οἷον Αἴας, Θόας, κοχλίας, Αἰνείας, γίγας, Κάλχας, χωρὶς τοῦ μέγας τοῦ ἐπιθέτου, καὶ τοῦ λάας τοῦ προσηγορικοῦ, καὶ τοῦ Αἴας παρὰ Ἀλκμᾶνι. Τί οὖν ἄτοπον καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐρετριέα Ἐρετριᾶ, καὶ Πειραιέα Πειραιᾶ, καὶ Στειριέα Στειριᾶ, εἰ καὶ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς αἰτιατικῆς, φημὶ δὴ τῆς ἐχούσης τὸ α ἐκτεταμένον, ἐγένετο ἡ κρᾶσις, γενέσθαι καὶ εἰς

η τὴν κρᾶσιν; Κρεῖττον οὖν ἐστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· διὰ τοῦτο ἐπὶ τοῦ Ἐρετριέα Πειραιέα Στειριέα, Ἐρετριᾶ καὶ Στειριᾶ καὶ Πειραιᾶ, οὐκ ἐγένετο εἰς η ἡ κρᾶσις, ἀλλ' εἰς α μόνον, ἐπειδὴ τούτων ἡ κλητικὴ εἰς φωνῆεν λήγει, οἷον ὦ Ἐρετριεῦ, καὶ ὦ Πειραιεῦ, καὶ ὦ Στειριεῦ. Οὐδέποτε δὲ τῆς κλητικῆς εἰς φωνῆεν ληγούσης ὀφείλει ἡ αἰτιατικὴ εἰς η καταλήγειν, οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον ὦ Χρύση τὸν Χρύσην, ὦ τοξότα τὸν τοξότην, ὦ Δημοσθένη Ἀττικῶς καὶ τὸν Δημοσθένην Ἀττικῶς μετὰ τοῦ ν. "Παρ' ἡμῖν ἢ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις" πρόσκειται, ἐπειδὴ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν εὑρίσκεται ἡ κλητικὴ εἰς φωνῆεν λήγουσα, τῆς αἰτιατικῆς εἰς η καταληγούσης, οἷον ὦ Τυδεῦ καὶ τὸν Τυδῆ, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [Il. δ'. 384.]

ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί,

ἀντὶ τοῦ ἄγγελον τὸν Τυδέα ἀπέστειλαν οἱ Ἕλληνες, τὸ
121 a γὰρ "ἀγγελίην" τὸν ἄγγελον σημαίνει ἐνταῦθα· τούτου χάριν ἐπὶ τοῦ Ἐρετριέα Ἐρετριᾶ, καὶ Πειραιέα Πειραιᾶ, καὶ Στειριέα Στειριᾶ, εἰς α μόνως ἐγένετο ἡ κρᾶσις, οὐκέτι δὲ καὶ εἰς η, ἵνα μή, ὡς εἴρηται, εὑρεθῇ τῆς κλητικῆς εἰς φωνῆεν ληγούσης ἡ αἰτιατικὴ εἰς η καταλήγουσα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, διατί, ὥσπερ λέγομεν τὸν Δημοσθένεα καὶ Δημοσθένη, κατὰ κρᾶσιν τοῦ ε καὶ α εἰς η, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸν Πηλέα καὶ τὸν Πηλῆ, καὶ τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Ἀχιλλῆ λέγομεν; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μέν, ὡς εἴρηται, οὐ δύναται ἡ αἰτιατικὴ εἰς η καταλήγειν, διὰ τὸ τὴν κλητικὴν εἰς φωνῆεν λήγειν, ὦ Πηλεῦ γὰρ καὶ ὦ Ἀχιλλεῦ ἐστὶν ἡ κλητική· δεύτερον δέ, ἐπειδὴ ἡ γενικὴ ἐπὶ τούτων οὐ συναιρεῖται, (οὐδὲ γὰρ λέγομεν Πηλοῦς καὶ Ἀχιλλοῦς ὥσπερ Δημοσθένους,) τούτου χάριν οὔτε ἡ αἰτιατικὴ συναιρεῖται. Ὅτι γὰρ τοῦτο ἀληθές ἐστι δῆλον, εἴγε παρὰ τοῖς Δωριεῦσι καὶ τοῖς Ἴωσιν ἐπὶ τούτων τῶν εἰς ευς γίνεται ἡ κρᾶσις ἐν τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ε καὶ α εἰς η, οἷον Τυδέα Τυδῆ, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ,

ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί,

ἀντὶ τοῦ ἄγγελον τὸν Τυδέα οἱ Ἀχαιοί, ἤτοι οἱ Ἕλληνες.

Καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ὡσαύτως, ἐπειδὴ καὶ ἐν τῇ γενικῇ ποιοῦσι κρᾶσιν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, οἷον τοῦ Ὀδυσσεῦς, τοῦ Ἰδομενέος τοῦ Ἰδομενεῦς.

Κλητικὴ τῶν ἑνικῶν.

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς Σ λήγοντα μετὰ διφθόγγου ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ χαρίεις ὦ χαρίει, ὁ τιμήεις ὦ τιμήει, ὁ παῖς ὦ παῖ, ὁ Ζεὺς ὦ Ζεῦ, οὕτως οὖν καὶ ὁ Πηλεὺς ὦ Πηλεῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν Πηλεὺς ὀξύνεται, τὸ δὲ Πηλεῦ περισπᾶται. Καὶ τὸ μὲν Πηλεὺς ὀξύνεται, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω, τὰ εἰς ΕΥΣ κοινολεκτούμενα ἀρσενικὰ ὀξύνονται, οἷον Πηλεὺς, Ἀχιλλεὺς, Ἀτρεὺς, Ζεύς· τὸ Πηλεῦ περισπᾶται κανόνι τοιούτῳ, ὅτι πᾶσα λέξις εἰς τὸ Υ καταλήγουσα ἐν διφθόγγῳ, ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἔχουσα τὸν τόνον, περισπωμένην δέχεται, οἷον καλοῦ, σοφοῦ, ἀγαθοῦ, πανταχοῦ, ἀλλαχοῦ, οὐδαμοῦ, εὖ, φεῦ, Ἀτρεῦ, Ἀχιλλεῦ, οὕτως οὖν καὶ Πηλεῦ περισπωμένως. Πρόσκειται "εἰς τὸ Υ καταλήγουσα," διὰ τὸ Πηλεὺς, Ἀτρεὺς, ταῦτα γὰρ ὀξύνονται, ἀλλ' οὐ καταλήγουσιν εἰς τὸ Υ ἀλλ' εἰς τὸ Σ. Πρόσκειται "ἐν διφθόγγῳ," διὰ τὸ ὦ ταχὺ, καὶ ὦ βραδύ. Ταῦτα γὰρ[a] ...... εἰς τὸ Υ καταλήγουσιν ἐν διφθόγγῳ, καὶ ὁμοίως οὐ
121 b περισπῶνται, ἀλλ' οὐκ ἔχουσιν ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς τὸν τόνον. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, "χωρὶς τοῦ ἰδοὺ δεικτικοῦ, καὶ τοῦ ἰοὺ σχετλιαστικοῦ, καὶ τοῦ οὐ ἀρνητικοῦ," ταῦτα γὰρ εἰς Υ καταλήγουσιν ἐν διφθόγγῳ, καὶ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἔχουσι τὸν τόνον, καὶ ὅμως οὐ περισπῶνται, ἀλλ' ὀξύνονται. Διατί δὲ ὀξύνονται ἐν τῇ περὶ τῶν τόνων διδασκαλίᾳ εἰ θεῷ φίλον μαθησόμεθα.

Ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν τὼ Πηλέε τὼ Πηλῆ.

Ἐμάθομεν ὅτι ἐν τοῖς δυϊκοῖς τὰ δύο ΕΕ εἰς Η κίρνανται, οἷον Δημοσθένεε Δημοσθένη, Διομήδεε Διομήδη, βασιλέε βασιλῆ, Πηλέε Πηλῆ.

"Τοῖν Πηλέοιν." Ἰστέον ὅτι ἡ γενικὴ τῶν δυϊκῶν οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα, ἐπειδὴ οὔτε ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν συναιρεῖται

[a] Exciderunt hic nonnulla, quæ vide infra in c. de tono voc. sing.

οἷον Πηλέος. Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἡνίκα μὲν συναιρεῖται ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν τότε καὶ ἡ γενικὴ τῶν δυϊκῶν καὶ ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν συναιροῦνται, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, Δημοσθενέοιν Δημοσθενοῖν, Δημοσθενέων Δημοσθενῶν, Διομήδεος Διομήδους, Διομηδέοιν Διομηδοῖν, Διομηδέων Διομηδῶν, τείχεος τείχους, τειχέοιν τειχοῖν, τειχέων τειχῶν· ἡνίκα δὲ μὴ συναιρεῖται ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν, τότε οὔτε ἡ γενικὴ τῶν δυϊκῶν, οὔτε ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν συναιροῦνται, οἷον ὄφις ὄφεος, ὀφέοιν ὀφέων, ταχὺς ταχέος ταχέοιν ταχέων, ἡδὺς ἡδέος ἡδέοιν ἡδέων. Ἰδοὺ ἐπὶ τούτων, ἐπειδὴ οὐ συναιρεῖται ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν, οὔτε ἡ γενικὴ τῶν δυϊκῶν οὔτε ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν συναιροῦνται, οἷον Πηλέοιν Πηλέων. "Ὦ Πηλέε ὦ Πηλῆ." Εἴρηται.

Ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ Πηλέες καὶ οἱ Πηλεῖς.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ τῶν εἰς ΕΥΣ κυρίων ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν τὰ δύο ΕΕ εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον συναλείφει μόνως, ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ὄντων κυρίων εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον συναλείφει τὰ δύο ΕΕ καὶ εἰς τὸ Η Ἀττικῶς, βασιλέες βασιλεῖς διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου, καὶ βασιλῆς Ἀττικῶς διὰ τοῦ Η. Ἡ δὲ τούτων αἰτιατικὴ διὰ τῆς ΕΙ διφθόγγου μόνως λέγεται, οὐκέτι δὲ καὶ διὰ τοῦ Η, οἷον τοὺς βασιλεῖς, τοὺς ἱππεῖς, καὶ τοῦτο εὐλόγως, ἐπειδὴ οὔτε ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν ἔστι γνησία ἡ κρᾶσις ἡ τῶν δύο ΕΕ εἰς τὸ Η. Ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὰ δύο ΕΕ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς εἰς
122 a τὴν ΕΙ δίφθογγον κίρνανται, οἷον Δημοσθένεες Δημοσθένεις, Διομήδεες Διομήδεις. Σημειοῦται δὲ ὁ Ἡρωδιανὸς παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τοὺς βασιλῆς διὰ τοῦ Η γραφομένους κατὰ τὴν αἰτιατικήν, οἷον [Aj. 390.]

τούς τε διστάρχας ὤλεσας βασιλῆς.

Ἔστι δὲ καὶ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι [Cyrop. I. 1, 2.] τοὺς νομῆς διὰ τοῦ Η. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι αἰτιατικαί, ἅστινας ἐσημειώσαντο οἱ μεταγενέστεροι διὰ τοῦ Η γινομένας παρὰ τὴν ἀναλογίαν.

"Τῶν Πηλέων."

Ἰστέον ὅτι οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα ἡ γενικὴ τῶν πληθυντι-

κῶν, ἐπειδὴ οὔτε ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν συναιρεῖται, τοῦ Πηλέως γὰρ μόνως.

Ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν μόνως τοῖς Πηλεῦσιν.

Ἰστέον ὅτι μόνως τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν διὰ τῆς ΕΥ διφθόγγου ληπτέον τῷ ἀπὸ τῆς εὐθείας κανόνι τῷ λέγοντι, πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς Σ λήγουσα, μετὰ μακρᾶς περιττοσυλλάβως κλινομένη καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν προσθέσει τοῦ Ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον Αἴας Αἴαντος Αἴασι, λέβης λέβητος λέβησι, Τρὼς Τρωὸς Τρωσὶ, Πηλεὺς Πηλέως Πηλεῦσιν. Δεῖ παραφυλάξασθαι ἐν τοῖς εἰς ΕΥΣ τὸ υἱέσι παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὀφείλει γὰρ εἶναι υἱεῦσιν, υἱεὺς γάρ ἐστιν ἡ εὐθεῖα. Ἔχει δὲ ἀπολογίαν τοιαύτην· ἐπειδὴ πάντων τῶν εἰς ΕΥΣ κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω γινομένων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον Ἀχιλλέως, Πηλέως, τοῦτο μόνον, φημὶ τὸ υἱεὺς, οὐκ ἐγένετο διὰ τοῦ Ε καὶ Ω κατὰ τὴν γενικὴν παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἐφύλαξε τὸ Ο, οἷον υἱέος· εἰκότως οὖν ὡς παραλλάξαν παρ' αὐτοῖς κατὰ τὴν γενικὴν τῶν ἑνικῶν, παρήλλαξε παρ' αὐτοῖς καὶ κατὰ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν. Ἔτι δὲ σημειούμεθα καὶ τὸ δρομέσι παρὰ τῷ Καλλιμάχῳ, ἐκεῖνος γὰρ δρομέσιν ἔγραψεν ὀφείλων ἐπιγράψαι δρομεῦσι. Δρομεὺς γάρ ἐστιν ἡ εὐθεῖα.

Τοὺς Πηλέας καὶ Πηλεῖς.

Ἰστέον ὅτι ὁμοφωνεῖ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν, οἷον οἱ Πηλέες οἱ Πηλεῖς καὶ τοὺς Πηλέας καὶ Πηλεῖς. Ἐμάθομεν γὰρ ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς Σ λήγουσα, καὶ συναιρουμένη κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν, ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ὁμόφωνον αὐτῇ δηλονότι καὶ τὴν κλητικὴν, οἷον οἱ βότρυς τοὺς βότρυς ὦ βότρυς, οἱ ἰχθῦς τοὺς ἰχθῦς ὦ ἰχθῦς, οἱ βοῦς τοὺς βοῦς ὦ βοῦς, οἱ ἡδεῖς τοὺς ἡδεῖς ὦ ἡδεῖς, οἱ Δημοσθένεις τοὺς Δημοσθένεις ὦ Δημοσθένεις, οὕτως οὖν καὶ οἱ Πηλεῖς τοὺς Πηλεῖς ὦ Πηλεῖς. Εἴρηται ὅτι τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτως καὶ ἡ κλητική.

[Κανὼν ια΄.]

Λέγει ὁ τεχνικὸς ὅτι τὰ εἰς ΥΣ λήγοντα τριγενῆ διὰ τοῦ ΕΟΣ κλίνονται, τουτέστι διὰ τοῦ Ε καὶ Ο, οἷον ταχὺς ταχέος, 122 b βραδὺς βραδέος, ὀξὺς ὀξέος, ἡδὺς ἡδέος, ὠκὺς ὠκέος, ἥμισυς ἡμίσεος, θῆλυς θήλεος· τὸ θήλυδος παρὰ Σοφοκλεῖ κλιθὲν διὰ τοῦ ΔΟΣ ἡμάρτηται. Τριγενῆ δεῖ νοεῖν, τουτέστιν ἐὰν ἔχωσι τρία γένη, ἀρσενικὸν θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, ὡς ἐπὶ τοῦ ταχὺς ταχεῖα ταχὺ, βραδὺς βραδεῖα βραδὺ, ὀξὺς ὀξεῖα ὀξὺ, θῆλυς θήλεια θῆλυ, ἥμισυς ἡμίσεια ἥμισυ, κἂν ἔχωσιν ἀρσενικὸν μόνον καὶ οὐδέτερον γένος, οἷον πολὺς πολὺ, ἠὺς ἠὺ, (σημαίνει δὲ τὸν ἀγαθὸν καὶ ἀνδρεῖον,) ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσι θηλυκά. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "τριγενῆ," διὰ τὰ μονογενῆ, οἷον, διὰ τὸ βότρυς βότρυος, νέκυς νέκυος, περὶ ὧν ἐφεξῆς εἰρήσεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα τὰ εἰς ΥΣ τριγενῆ διὰ τὸ Ε καὶ Ο μόνων κλίνονται, οἷον ταχέος, βραδέος, ὠκέος· οὐκ ἐκτείνουσι δὲ τὸ Ο εἰς τὸ Ω Ἀττικῶς, ὡς ἐπὶ τοῦ Πηλεὺς Πηλέως καὶ Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως. Οὐδὲ γὰρ γίνονται βραδέως καὶ ταχέως καὶ ὠκέως καὶ ὀξέως διὰ τοῦ Ε καὶ Ω κατὰ τὴν γενικήν.

Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ εἰς ΥΣ τριγενῆ διὰ τοῦ Ε καὶ Ο μόνως κλίνονται, καὶ οὐ γίνονται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικήν· καὶ λέγουσι τινὲς τὴν ἀπολογίαν ταύτην, ὅτι διὰ τοῦτο τὰ εἰς ΥΣ τριγενῆ οὐ γίνονται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, ἐπειδὴ τὰ εἰς Α λήγοντα θηλυκὰ, παρασχηματιζόμενα ἀρσενικοῖς, ἰσοχρονεῖν θέλουσι τῇ ληγούσῃ τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ, οἷον Βυζαντίου Βυζαντία, Ῥοδίου Ῥοδία, ἀλλοτρίου ἀλλοτρία, μετρίου μετρία, οἰκείου οἰκεία, παραπλησίου παραπλησία, Σαμίου Σαμία. Ἰδοὺ ἐπὶ τούτων μακρόν ἐστι τὸ Α, ἐπειδὴ καὶ ἡ λήγουσα τῆς γενικῆς μακρά ἐστι, καὶ πάλιν παντὸς πᾶσα, χαρίεντος χαρίεσσα, Φοίνικος Φοίνισσα, ἄνακτος ἄνασσα, Κίλικος Κίλισσα, τύπτοντος τύπτουσα, γράφοντος γράφουσα, τετυφότος τετυφυῖα. Ἰδοὺ ἐπὶ τούτων βραχὺ ἐστι τὸ Α, ἐπειδὴ καὶ ἡ λήγουσα τῆς γενικῆς τοῦ

ἀρσενικοῦ βραχεῖά ἐστιν. Ὅτι γὰρ, φασὶν, ἀληθής ἐστιν ὁ κανὼν δῆλον ἐκ τῶν εἰς ΕΥΣ. Ἰδοὺ γὰρ ἐστὶ βασιλεὺς βασιλέος βασιλεῖα, ἱερεὺς ἱερέος ἱερεῖα· καὶ ἰδοὺ τὰ θηλυκὰ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α, ἐπειδὴ καὶ ἡ λήγουσα τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ βραχεῖα ἐστὶ, διὰ γὰρ τοῦ Ο ἐστίν. Οἱ μέντοι Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω ποιοῦσιν, ἀποφέρονται τὰ θηλυκὰ ἰσοχρόνως τῇ ἰδίᾳ γενικῇ, ὅθεν καὶ
123 a παροξύνουσιν αὐτὰ, ἱερεία γὰρ λέγουσι διὰ μακροῦ τοῦ Α πρὸς τὴν ἱερέως γενικὴν τὴν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "παρασχηματιζόμενα ἀρσενικοῖς, καὶ ἰσοχρονεῖν θέλουσι τῇ ληγούσῃ τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ," διὰ τὸ εὐσέβεια καὶ ἀναίδεια καὶ εὐγένεια. Ταῦτα γὰρ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ μακροκαταληκτούσης, φημὶ δὴ τῆς εὐσεβοῦς καὶ ἀναιδοῦς καὶ εὐγενοῦς, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ κατὰ παρασχηματισμὸν, ἀλλὰ κατὰ παρώνυμον παραγωγὴν ἐγένοντο. Τὰ γὰρ παρασχηματιζόμενα τούτοις ἡ εὐσεβὴς καὶ ἀναιδὴς καὶ εὐγενὴς ἐστί. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, χωρὶς τοῦ πέπειρος πεπείρου πέπειρα, καὶ τὸ διὸς δίου δῖα, οἷον [Il. β'. 714.]

> δῖα γυναικῶν,

ἴος ἴου ἴα, σημαίνει δὲ τὴν μίαν, οἷον [Il. δ'. 437.]

> οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμῶς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς.

καὶ τὸ μίος μίου μία. Δύναται δὲ καὶ τὸ μία ἀπὸ τοῦ ἴα εἶναι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ Μ. Ταῦτα ἐσημειωσάμεθα, ἐπειδὴ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α τῆς ληγούσης τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ μακρᾶς οὔσης. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὰ εἰς Α λήγοντα θηλυκὰ παρεσχηματισμένα τοῖς εἰς ΥΣ πάντα συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α, καὶ οὐδέποτε ἔχουσιν αὐτὸ ἐκτεταμένον, οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον ταχὺς ταχεῖα, βραδὺς βραδεῖα, ὀξὺς ὀξεῖα, ἡδὺς ἡδεῖα. Ἐὰν οὖν γένωνται ἐπὶ τούτων αἱ γενικαὶ διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς, εὑρεθήσονται τὰ εἰς ΟΥΣ λήγοντα θηλυκὰ συνεσταλμένοι ἔχοντα τὸ Α τῆς ληγούσης τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ μακρᾶς οὔσης, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τούτων οὖν χάριν φασὶν τὰ εἰς

τΣ τριγενῆ οὐ γίνονται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικήν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην λύσιν ἔχουσαν οὕτως· διὰ τοῦτο τὰ εἰς τΣ τριγενῆ οὐ γίνονται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, διὰ τὰ ἐπιρρήματα· τὰ γὰρ ἐπιρρήματα αὐτῶν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω εἰσὶν, ταχέως ἔδραμον, ὀξέως ἤκουσε, βραδέως ἦλθε, ταχέως διελέγχθη, ἡδέως ἠκροάσατο· ἐὰν γένωνται αἱ γενικαὶ τούτων διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς, μέλλουσι συμπεσεῖν τοῖς ἐπιρρήμασιν, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Τούτου χάριν, ἵνα, ὡς εἴρηται, μὴ συμπέσωσιν αἱ γενικαὶ τούτων τοῖς ἐπιρρήμασιν, οὐκ ἐπεκτείνουσιν οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τούτων τὸ Ο εἰς τὸ Ω κατὰ τὴν γενικήν.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι ὅτι τὰ μὴ γενόμενα τὰ εἰς τΣ τριγενῆ διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, διατί οὐ γίνονται Ἰωνικῶς διὰ τοῦ Η καὶ Ο, οἷον ταχῆος καὶ
23 b βραδῆος, ὥσπερ Πηλῆος καὶ Ἀχιλλῆος. Καὶ ἔστιν ἀπολογήσασθαι οὕτως· ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς οὐδέποτε εὑρίσκεται μείζων τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, ἀλλ' ἢ ἴση πρὸς αὐτὴν, ἢ ἐλάττων. Ἴση μὲν, οἷον λέβης λέβητος, ἔρως ἔρωτος, Τρὼς Τρωὸς, Πάρις Πάριδος, ὄφις ὄφεος· ἐλάττων δὲ, οἷον Μέμνων Μέμνονος, Ἕκτωρ Ἕκτορος, γείτων γείτονος, Πηλεὺς Πηλέος, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέος. Ἐὰν οὖν τὰ εἰς τΣ γένωνται διὰ τοῦ Η καὶ Ο κατὰ τὴν γενικὴν Ἰωνικῶς, οἷον ταχὺς ταχῆος, βραδὺς βραδῆος, ὀξὺς ὀξῆος, εὑρίσκονται ἔχοντα τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς μείζονα τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, ἡ γὰρ εὐθεῖα συνεσταλμένον ἔχει τὸ Υ, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τούτου οὖν χάριν τὰ εἰς τΣ οὐ γίνονται διὰ τοῦ Η καὶ Ο Ἰωνικῶς κατὰ τὴν γενικήν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς οὐ θέλει εἶναι μείζων τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ. Τοῦτο δὲ πρόσκειται διὰ τὰ εἰς ΙΞ καὶ τὰ εἰς ΥΞ, διὰ τὸ φοῖνιξ φοίνικος καὶ κῆρυξ κήρυκος. Ταῦτα γὰρ ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ συστέλλουσι τὸ δίχρονον, τουτέστι θέσει

μακρὸν αὐτὸ ἔχουσιν, ἐν δὲ τῇ γενικῇ ἐκτεταμένον αὐτὸ ἔχουσι, τουτέστι φύσει μακρὸν, καὶ ἰδοὺ εὑρίσκεται ἐπὶ τούτων ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς μείζονι (μείζων) τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας· τὸ γὰρ φύσει μακρὸν μεῖζον ἐστὶ τοῦ θέσει μακροῦ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὤφειλε καὶ ἡ εὐθεῖα ἐπὶ τούτων ἐκτεῖναι τὸ ι καὶ τὸ υ, λέγω δὴ ἐν τῷ φοῖνιξ καὶ κῆρυξ καὶ τοῖς ὁμοίοις· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ι καὶ τὸ υ πρὸ τοῦ ξ οὐδέποτε εὑρίσκεται φύσει μακρὰ, χωρὶς εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρῳχημένου, οἷον πέρδιξ, τέττιξ, Βέβρυξ, ὄνυξ, πνίξω, ψύχω, ψύξω· τούτου οὖν χάριν συνεστάλη ἐν τῇ εὐθείᾳ τὸ ι καὶ τὸ υ, διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ξ, ἐν δὲ τῇ γενικῇ τῇ φοίνικος καὶ κήρυκος, ἀποστάντος τοῦ διπλοῦ, ἐγένοντο τὰ δίχρονα φύσει μακρά. Πρόσκειται "χωρὶς εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρῳχημένου" διὰ τὸ ἰξεύω ἴξευον. Τὸ μὲν ἰξεύω θέσει μακρὸν ἔχει τὸ ι, τὸ δὲ ἴξευον φύσει μακρὸν τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης τῶν παρῳχημένων. Οἱ γὰρ παρῳχημένοι χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς θέλουσι μεγεθύνεσθαι κατὰ τὴν ἄρχουσαν· συλλαβικῶς μὲν, οἷον τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον, λέγω ἔλεγον· χρονικῶς δὲ, οἷον
124 a ἄρχω ἦρχον, ἄγω ἦγον, ἅπτω ἧπτον, ἐλέγχω ἤλεγχον, ἐν οἷς καὶ τὸ ἰξεύω ἴξευον οὐκ ἠδύνατο μεγεθυνθῆναι συλλαβικῶς, οὐδὲ ἄρχεται ὁ ἐνεστὼς ἀπὸ συμφώνου, ἐξ ἀνάγκης χρονικῶς ἐμεγεθύνθη, καὶ τούτου χάριν φύσει μακρὸν ἔχει τὸ ι. Πρόσκειται ἀνωτέρω "καὶ χωρὶς τῶν διὰ τοῦ θος κλινομένων," ἐπειδὴ τὸ ὄρνις καὶ τὸ μέρμις (σημαίνει τὸ σχοινίον τὸ λεπτὸν) ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ συστέλλουσι τὸ ι, ἐν δὲ τῇ γενικῇ τῇ ὄρνιθος καὶ μέρμιθος ἐκτείνουσιν αὐτό. Πᾶσα γὰρ γενικὴ διὰ τοῦ θος κλινομένη μακρὰν ἔχει τὴν παραλήγουσαν, οἷον κώμυς κώμυθος, (σημαίνει δὲ τὴν δέσμην τοῦ χόρτου), ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ, [4, 18.]

καὶ μαλακὸν χόρτοιο καλὴν κώμυθα δίδωμι.

Δέλλις δέλλιθος, (ἔστι δὲ ζῶον ὅμοιον μελίσσῃ.) χωρὶς τοῦ κόρυς κόρυθος, τοῦτο γὰρ φυλάττει τὸ υ συνεσταλμένον κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον, [Il. ε΄. 4.]

δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ.

Καὶ [Il. λ'. 375.]

κόρυθα βριαρήν.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Προστιθέασι δέ τινες "καὶ χωρὶς τῶν εἰς ΤΝ," ἐπειδὴ οἱ τεχνικοὶ διαφόρου δόξης ἔχονται περὶ τούτων· ποτὲ μὲν γὰρ δοξάζουσιν, ὅτι τὰ εἰς ΤΝ λήγοντα ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ συστέλλουσι τὸ Υ, ἐν δὲ τῇ γενικῇ ἐκτείνουσιν αὐτὸ, οἷον Φόρκυν Φόρκυνος, Γόρτυν Γόρτυνος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Κρήτης,) ποτὲ δὲ δοξάζουσιν ὅτι καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ ἐκτείνουσι τὸ Υ καὶ ἐν τῇ γενικῇ. Ἐμάθομεν οὖν διατί τὰ εἰς ΥΣ οὐ γίνονται παρὰ τοῖς Ἴωσι διὰ τοῦ Η καὶ Ο κατὰ τὴν γενικὴν, ἐμάθομεν γὰρ ὅτι ἵνα μὴ γένηται ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς μείζων τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι ὅτι μὴ γενόμενα τὴν (τὰ) εἰς ΥΣ διὰ τοῦ Η καὶ Ο κατὰ τὴν γενικὴν Ἰωνικῶς διατί μὴ ἐγένοντο διὰ τοῦ Ι καὶ Ο Βοιωτικῶς, οἷον ταχὺς ταχίος, βραδὺς βραδίος, ὥσπερ Πηλεὺς Πηλίος, καὶ Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλίος. Οὕτως γὰρ εἰ ἐγένοντο, οὐκέτι ηὑρίσκετο ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς μείζων ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, ἀλλ' ἴση πρὸς αὐτήν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τότε ποιοῦσιν οἱ Βοιωτοὶ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ Ι καὶ Ο, ἡνίκα καὶ οἱ Ἀττικοὶ ποιοῦσι διὰ τοῦ Ε καὶ Ω τὴν γενικὴν, καὶ οἱ Ἴωνες διὰ τοῦ Η καὶ Ο, οἷον Πηλεὺς Πηλέως Πηλῆος καὶ Πηλίος, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως Ἀχιλλῆος καὶ Ἀχιλλίος. Ἐπειδὴ οὖν ἐπὶ τούτων τῶν εἰς ΥΣ οὐκ ἐποίησαν οἱ Ἀττικοὶ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ Ε καὶ Ω, οὔτε οἱ Ἴωνες διὰ τοῦ Η καὶ Ο, τούτου χάριν οὔτε οἱ Βοιωτοὶ ἐποίησαν διὰ τοῦ Ι καὶ Ο. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

4 b Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι ὅτι μὴ γενόμενα τὰ εἰς ΥΣ διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, μήτε διὰ τοῦ Η καὶ Ο Ἰωνικῶς, μήτε διὰ τοῦ Ι καὶ Ο Βοιωτικῶς, διατί μὴ ἐγένοντο κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, οἷον ταχέος ταχοῦς, βραδέος βραδοῦς, ὥσπερ Δημοσθένεος Δημοσθένους, ἐν ταυτῷ δὲ ζητοῦμεν, διατί ἐπὶ μὲν τῶν εἰς ΕΥΣ τῶν ἐχόντων πρὸ τοῦ Ε σύμφωνον οὐ γίνεται κρᾶσις κατὰ

τὴν γενικὴν, οἷον Πηλεὺς Πηλέως, Ἀτρεὺς Ἀτρέως, ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων πρὸ τοῦ ε φωνῆεν γίνεται κρᾶσις κατὰ τὴν γενικὴν. οἷον Ἐρετριεὺς Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Πειραιεὺς Πειραιέως Πειραιῶς, Στειριεὺς Στειριέως Στειριῶς· καὶ διατί ἐπὶ τῶν εἰς ευς τῶν ἐχόντων πρὸ τοῦ ε φωνῆεν γενομένης κράσεως κατὰ τὴν γενικὴν, ἀπὸ τῶν Ἀττικῶν γενικῶν ἐγένετο ἡ κρᾶσις καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν, οἷον Ἐρετριεὺς Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Πειραιεὺς Πειραιέως Πειραιῶς, Στειριεὺς Στειριέως Στειριῶς· ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς γενικῆς ἐγένετο ἡ κρᾶσις, φημὶ δὴ τῆς διὰ τοῦ ε καὶ ω, διὸ καὶ εἰς ως ἐγένετο ἡ κρᾶσις τῆς γενικῆς, τὸ γὰρ ε καὶ ω εἰς τὸ ω κιρνᾶται, οἷον ποιέω ποιῶ, νοέω νοῶ. Εἰ γὰρ ἐγένετο ἀπὸ τῆς κοινῆς γενικῆς ἡ κρᾶσις, φημὶ δὴ τῆς διὰ τοῦ ε καὶ ο, εἰς ους ἔμελλεν εἶναι ἡ γενική· τὸ γὰρ ε καὶ ο εἰς τὴν ου δίφθογγον κίρναται. οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους. εὐγενέος εὐγενοῦς, εὐσεβέος εὐσεβοῦς.

Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ταύτην τὴν ἀπολογίαν· ὅτι ἐπὶ τῶν εἰς ης τῶν διὰ τοῦ η γραφομένων γίνεται κρᾶσις ἐν τῇ γενικῇ, ἐπειδὴ τὰ εἰς ης λήγοντα πεφύκασι καὶ περιττοσυλλάβως κλίνεσθαι καὶ ἰσοσυλλάβως, οἷον λέβης λέβητος, Λάχης Λάχητος, Χρύσης Χρύσου, Ὀρέστης Ὀρέστου· ἔχουσιν οὖν τί μιμήσασθαι τὰ εἰς ης συναιρούμενα, συναιρούμενα γὰρ μιμοῦνται τὴν ἰσοσύλλαβον κλίσιν, Δημοσθένης γὰρ Δημοσθένους ἰσοσυλλάβως, ὥσπερ καὶ Ὀρέστης Ὀρέστου· τὰ δὲ εἰς υς λήγοντα καὶ τὰ εἰς ευς, ἐπειδὴ ἀεὶ πεφύκασι περιττοσυλλάβως κλίνεσθαι, οἷον ταχὺς ταχέος, ὀξὺς ὀξέος, Πηλεὺς Πηλέος, Ἀτρεὺς Ἀτρέος, εἰκότως οὐ συναιροῦνται ἐν τῇ γενικῇ, συναιρούμενα γὰρ οὐκ ἔχουσι τί μιμήσασθαι, οὐδὲ γὰρ κλίνονται ἰσοσυλλάβως, ἵνα συναιρούμενα μιμήσωνται τὴν ἰσοσύλλαβον κλίσιν. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἡρωδιανὸς, καὶ πολλοὶ τῶν ἐπισήμων διδασκάλων ἀκολουθοῦσι ταύτῃ τῇ ἀπολογίᾳ· ἡμεῖς δὲ ἐναντιούμεθα πρὸς ταῦτα ἀκολουθοῦντες τῇ ἀληθείᾳ, καὶ λέγομεν, ὅτι πρῶτον μὲν τὰ εἰς υς λήγοντα εὑρίσκονται πολλάκις καὶ ἰσοσυλλάβως κλινόμενα, ὡς ἐπὶ τῶν εἰς υς ὑποκοριστικῶν. ὁ Διονῦς

γὰρ τοῦ Διονῦ, καὶ ὁ Κλαυσῦς τοῦ Κλαυσῦ, καὶ ὁ Λαρδῦς τοῦ
25 a Λαρδῦ, καὶ ὁ Καμμῦς τοῦ Καμμῦ· ὤφειλον οὖν τὰ εἰς ΥΣ, ὡς δυνάμενα τὴν ἰσοσύλλαβον κλίσιν μιμήσασθαι, γενέσθαι ἐν τῇ γενικῇ καὶ κατὰ συναίρεσιν, ἤγουν κρᾶσιν, οἷον ταχέος ταχοῦς, βραδέος βραδοῦς. Δεύτερον δὲ, τὰ εἰς ΕΥΣ λήγοντα πάντα ἀεὶ περιττοσυλλάβως κλίνονται, καὶ οὐδέποτε ἰσοσυλλάβως, οἷον Πηλεὺς Πηλέως, Ἀτρεὺς Ἀτρέως, καὶ ὅμως πολλάκις συναιροῦνται κατὰ τὴν γενικὴν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον Ἐρετριεὺς Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Πειραιεὺς Πειραιέως Πειραιῶς, Στειριεὺς Στειριέως Στειριῶς, καὶ παρὰ τοῖς Δωριεῦσι καὶ παρὰ τοῖς Ἴωσιν, οἷον Ἰδομενεὺς Ἰδομενέος, Ὀδυσσεὺς Ὀδυσσέος, καὶ γίνονται κατὰ κρᾶσιν Ἰωνικὴν ἢ Δωρικὴν τοῦ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΕΥ δίφθογγον τοῦ Ἰδομενεῦς καὶ τοῦ Ὀδυσσεῦς· οἷον [Il. ν΄. 424.]

Ἰδομενεῦς δὲ οὐ λῆγε μένος μέγα,

ἀντὶ τοῦ Ἰδομενέος δ' οὐκ ἔληγεν ἡ δύναμις· καὶ πάλιν, [Od. ω΄. 397.]

Ὀδυσσεῦς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,

ἀντὶ τοῦ Ὀδυσσέος τὴν χεῖρα ἐφίλησεν· ὥστε οὖν οὐ συμβάλλεται ἡμῖν ἡ προλεχθεῖσα ἀπολογία· ἐδείξαμεν γὰρ καί τινα ἔχοντα μιμήσασθαι ἰσοσύλλαβον κλίσιν μὴ συναιρούμενα, ὡς ἐπὶ τῶν εἰς ΕΥΣ. Ἔχομεν οὖν ἀπολογήσασθαι, καὶ εἰπεῖν ταύτας τὰς ἀπολογίας· καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν εἰς ΥΣ μερικὴν ἀπολογίαν ἔχομεν δοῦναι, τουτέστι τοῖς εἰς ΥΣ μόνως ἁρμόζουσαν· ἔχει δὲ οὕτως. Τὰ εἰς Α λήγοντα θηλυκὰ παρασχηματιζόμενα ἀρσενικοῖς θέλουσι πάντως ἰσοσυλλαβεῖν τῇ γενικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ, οἷον Βυζαντίου Βυζαντία, Ῥοδίου Ῥοδία, ἀλλοτρίου ἀλλοτρία, τάλανος τάλαινα, μέλανος μέλαινα, χαρίεντος χαρίεσσα, παντὸς πᾶσα, γράψαντος γράψασα, τετυφότος τετυφυῖα. Ἐὰν οὖν τὰ εἰς ΥΣ, φημὶ δὴ ὁ ταχὺς καὶ ὁ βραδὺς καὶ ὁ ὀξὺς καὶ τὰ ὅμοια, ἔχωσιν εἰς Α λήγοντα θηλυκὰ οἷον ταχεῖα, βραδεῖα, ὀξεῖα, δηλονότι ἐὰν γένωνται κατὰ συναίρεσιν, ἤγουν κρᾶσιν, εἰς ΟΥΣ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ταχέος ταχοῦς, βραδέος βραδοῦς, ὀξέος

ὀξοῦς, εὑρίσκεται ἡ γενικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐλάττονας συλλαβὰς ἔχουσα τοῦ εἰς Α λήγοντος θηλυκοῦ, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· εἰκότως οὖν ἐπὶ τούτων, φημὶ δὴ ἐπὶ τῶν εἰς ΤΣ, οὐ γίνεται κατὰ συναίρεσιν, ἤγουν κρᾶσιν, ἡ γενική, ἵνα ὡς εἴρηται μὴ σχῇ ἐλάττονας συλλαβὰς ἡ γενικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ πρὸς τὸ εἰς ΣΙ (Α) λῆγον θηλυκὸν παρεσχηματισμένον.

Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "παρεσχηματισμένα ἀρσενικοῖς θέλουσιν ἰσοσυλλαβεῖν τῇ γενικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ" διὰ τὸ κακία καὶ σοφία, ταῦτα γὰρ οὐκ ἰσοσυλλαβοῦσι τῇ γενικῇ
125 b τοῦ ἀρσενικοῦ, τουτέστι τῇ κακοῦ καὶ σοφοῦ· ἀλλ' οὐκ εἰσὶ ταῦτα παρεσχηματισμένα, ἀλλὰ κατὰ παρώνυμον παραγωγὴν ἐγένετο. Τὰ γὰρ παρεσχηματισμένα τούτοις τὸ σοφὴ καὶ κακή ἐστιν. Αὕτη ἡ ἀπολογία ἁρμόζει τοῖς εἰς ΤΣ, οὐ μέντοι τοῖς εἰς ΕΤΣ. Ἔχομεν εἰπεῖν ἀπολογίαν περὶ τῶν εἰς ΕΤΣ ἁρμόζουσαν καὶ τοῖς εἰς ΤΣ, ἔστι δὲ αὕτη· πᾶσα γενικὴ ἀρσενικὴ εἰς ΟΤΣ λήγουσα θέλει ἔχειν τὴν αἰτιατικὴν εἰς Η καταλήγουσαν, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένους τὸν Δημοσθένη, εὐγενὴς εὐγενοῦς τὸν εὐγενῆ, εὐσεβὴς εὐσεβοῦς τὸν εὐσεβῆ. Πρόσκειται "ἀρσενική" διὰ τὸ ἡ Σαπφὼ τῆς Σαπφοῦς τὴν Σαπφώ, καὶ τὸ τεῖχος τοῦ τείχους τὸ τεῖχος. Ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ τούτων ἡ γενικὴ εἰς ΟΤΣ λήγει καὶ ἡ αἰτιατικὴ οὐ λήγει εἰς Η, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀρσενικά· ἐὰν οὖν ἐπὶ τῶν εἰς ΤΣ καὶ εἰς ΕΤΣ γένηται ἡ γενικὴ κατὰ συναίρεσιν εἰς ΟΤΣ, οἷον ταχὺς ταχέος ταχοῦς, βραδὺς βραδέος βραδοῦς, ὀξὺς ὀξέος ὀξοῦς, Πηλεὺς Πηλέος Πηλοῦς, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέος Ἀχιλλοῦς, Ἀτρεὺς Ἀτρέος Ἀτροῦς, ἀναγκάζεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς Η καταλήγειν· ἐὰν δὲ θελήσωμεν ἐπὶ τούτων ποιῆσαι τὴν αἰτιατικὴν εἰς Η, κωλυόμεθα ἀπὸ τῆς κλητικῆς· οὐδέποτε γὰρ αἰτιατικὴ ἑνικῶν εἰς Η λήγουσα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἢ παρ' ἡμῖν ἔχει τὴν κλητικὴν εἰς φωνῆεν λήγουσαν, οἷον, τὸν εὐσεβῆ ὦ εὐσεβές, τὸν εὐγενῆ ὦ εὐγενές, τὸν κακοήθη ὦ κακόηθες· ἀμέλει τοῦ Δημοσθένους καὶ τῶν ὁμοίων ποιοῦντες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν κλητικὴν εἰς Η, ὦ Δημοσθένη, ὦ Διομήδη, ἐποίησαν καὶ τὴν αἰτιατικὴν εἰς Ν, οἷον, τὸν Δημοσθένην, καὶ τὸν Διομήδην, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἡ αἰτιατικὴ

εἰς η καταλήγουσα, τῆς κλητικῆς εἰς φωνῆεν ληγούσης· ὅταν γὰρ εὑρεθῇ εἰς η λήγουσα ἡ αἰτιατικὴ, οἷον τὸν Δημοσθένη τὸν Διομήδη, ἔχει τὴν κλητικὴν εἰς σύμφωνον λήγουσαν, οἷον ὦ Δημόσθενες ὦ Διόμηδες. Ἐπειδὴ οὖν ταῦτα, φημὶ δὴ τὰ εἰς ΤΣ καὶ τὰ εἰς ΕΤΣ, ποιοῦσι τὴν κλητικὴν ἀποβολῇ τοῦ Σ, οἷον ὦ ταχὺ, ὦ βραδὺ, ὦ ὀξὺ, ὦ Πηλεῦ, ὦ Ἀτρεῦ, ὦ Ἀχιλλεῦ, καὶ εἰς φωνῆεν λήγει ἡ κλητικὴ ἐπὶ τούτων, δηλονότι οὐ δύναται ἡ αἰτιατικὴ εἰς η καταλήγειν, οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. Τῆς οὖν αἰτιατικῆς μὴ δυναμένης εἰς η καταλήγειν, εἰκότως οὐδὲ ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν εἰς ΟΤΣ δύναται συναιρεῖσθαι. Πρόσκειται δὲ "ἢ παρ' ἡμῖν ἢ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις" ἐπειδὴ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν εὑρίσκομεν εἰς η καταλήγουσαν τὴν αἰτιατικὴν τῆς κλητικῆς εἰς φωνῆεν ληγούσης, οἷον τὸν Τυδέα τὸν Τυδῆ ὦ Τυδεῦ, ὡς παρ' Ὁμήρῳ, [Il. δ'. 384.]

26 a ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ ἔστειλαν Ἀχαιοί.

ἀντὶ τοῦ ἄγγελον ἐπέστειλαν τὸν Τυδέα, τὸ γὰρ ἀγγελίην ἄγγελον νοητέον ἐνταῦθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Τί (Ἔτι) δὲ ὑπολείπεται ἡμῖν ζητῆσαι, διατί ἐπὶ τῶν εἰς ΕΤΣ μὲν τῶν ἐχόντων προηγούμενον σύμφωνον οὐ γίνεται ἡ κρᾶσις ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Πηλεὺς Πηλέος, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως, Ἀτρεὺς Ἀτρέως, ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων προηγούμενον φωνῆεν γίνεται κρᾶσις κατὰ τὴν γενικὴν οἷον, Ἐρετριεὺς Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Πειραιεὺς Πειραιέως Πειραιῶς, Στειριεὺς Στειριέως Στειριῶς, καὶ διατί ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς γενικῆς, φημὶ δὴ τῆς διὰ τοῦ Ε καὶ Ω, ἐγένετο ἡ κρᾶσις, καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς κοινῆς γενικῆς τῆς διὰ τοῦ Ε καὶ Ο. Ἔστιν οὖν ἀπολογήσασθαι οὕτως· πᾶσα γενικὴ συναιρουμένη ἔχει καὶ τὴν αἰτιατικὴν συναιρουμένην, δηλονότι ἐπὶ ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους τὸν Δημοσθένεα τὸν Δημοσθένη, εὐγενέος εὐγενοῦς τὸν εὐγενέα τὸν εὐγενῆ, Σαπφόος Σαπφοῦς τὴν Σαπφόα τὴν Σαπφώ, Λητόος Λητοῦς τὴν Λητόα τὴν Λητῶ. Πρόσκειται "δηλονότι ἐπὶ ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν" διὰ τὰ οὐδέτερα. Ἔστι γὰρ τεῖχος τείχους, καὶ ἰδοὺ ἡ γενικὴ συναιρεῖται, καὶ ὅμως ἡ αἰτιατικὴ

οὐ συναιρεῖται· τὸ τεῖχος γάρ ἐστιν ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ. Τὰ γὰρ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον τὸ βέλος τοῦ βέλους τῷ βέλει τὸ βέλος ὦ βέλος, τὸ ξύλον τοῦ ξύλου τῷ ξύλῳ τὸ ξύλον ὦ ξύλον. Ἐὰν οὖν ἐπὶ τῶν εἰς ΕΥΣ τῶν ἐχόντων σύμφωνον πρὸ τοῦ Ε θελήσωμεν ποιῆσαι ἐν τῇ γενικῇ συναίρεσιν, ἤγουν κρᾶσιν, ἀναγκαζόμεθα καὶ ἐν τῇ αἰτιατικῇ ποιῆσαι συναίρεσιν, ἤγουν κρᾶσιν, καὶ εἰς Η ἀναγκαζόμεθα ποιῆσαι αὐτὴν ἢ εἰς Α. Τὸ γὰρ Ε καὶ Α εἰς Η κίρνανται, οἷον τείχεα τείχη, βέλεα βέλη, καὶ εἰς Α μακρόν, οἷον, τὸν εὐφυέα τὸν εὐφυᾶ, τὸν ὑγιέα τὸν ὑγιᾶ, καὶ εἰς Η μὲν οὐ δυνάμεθα ποιῆσαι αὐτήν, διὰ τὸ εἶναι κλητικὴν εἰς φωνῆεν λήγουσαν, οἷον ὦ Ἀχιλλεῦ, ὦ Πηλεῦ. Οὐ δύναται γάρ, ὡς ἐμάθομεν, ἡ κλητικὴ εἰς φωνῆεν λήγουσα ἔχειν τὴν αἰτιατικὴν εἰς Η καταλήγουσαν, οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλ' οὔτε δὲ εἰς ΕΙ (Α) δύναται γίνεσθαι ἡ αἰτιατικὴ ἐπὶ τούτων, ἐπειδὴ προηγεῖται τοῦ Ε σύμφωνον, οἷον Πηλέα Ἀχιλλέα, τὸ γὰρ Ε καὶ Α εἰς Α κιρνᾶται ἡνίκα προηγεῖται τοῦ Ε φωνῆεν, οἷον, εὐφυέα εὐφυᾶ, ὑγιέα ὑγιᾶ, συμφώνου δὲ προηγουμένου οὐδέποτε κίρναται τὸ Ε καὶ Α εἰς Α, ἀλλ' εἰς Η μόνον, οἷον τείχεα τείχη, βέλεα βέλη, Δημοσθένεα Δημοσθένη. Κωλυομένης οὖν τῆς αἰτιατικῆς συναιρεθῆναι, ἤγουν κρᾶσιν ἀναδέξασθαι, καθότι οὔτε εἰς Η δύναται γενέσθαι, διὰ τὸ ἔχειν τὴν κλητικὴν εἰς φωνῆεν λήγουσαν, ἀλλ' οὔτε δὲ εἰς Η (Α), διὰ τὸ ἔχειν πρὸ τοῦ Ε σύμφωνον, εἰκότως κωλύεται
126 b ἡ γενικὴ συναίρεσιν ἐπιδέξασθαι, ἤγουν κρᾶσιν. Τούτου οὖν χάριν ἐπὶ τῶν εἰς ΥΣ τῶν ἐχόντων προηγούμενον σύμφωνον οὐ γίνεται κρᾶσις κατὰ τὴν γενικήν, οἷον Πηλεὺς Πηλέως, Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως· ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων προηγούμενον φωνῆεν γίνεται κρᾶσις κατὰ τὴν γενικήν, οἷον Ἐρετριεὺς Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Πειραιεὺς Πειραιέως Πειραιῶς, Στειριεὺς Στειριέως Στειριῶς, ἐπειδὴ ἀκολούθως ἐπὶ τούτων δύναται ποιῆσαι ἡ αἰτιατικὴ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Α εἰς Α μακρόν, οἷον τὸν Ἐρετριᾶ, τὸν Πειραιέα τὸν Πειραιᾶ, τὸν Στειριέα τὸν Στειριᾶ, φωνῆεν γὰρ προηγεῖται τοῦ Ε· ἡνίκα δὲ τοῦ Ε προηγεῖται φωνῆεν [τὸ Ε] οὐ κωλύεται τὸ Ε καὶ Α εἰς Α κρα-

θῆναι, οἷον τὸν εὐφυέα τὸν εὐφυᾶ, τὸν ὑγιέα τὸν ὑγιᾶ. Τῆς οὖν αἰτιατικῆς ἐπὶ τούτων μὴ κωλυομένης συναιρεθῆναι, εἰκότως οὔτε ἡ γενικὴ κωλύεται συναιρεθῆναι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι διὰ τὴν αἰτίαν τὴν λεχθεῖσαν ἐπὶ τῶν εἰς ΤΣ τῶν ἐχόντων προηγούμενον σύμφωνον, οὔτε τὰ εἰς ΙΣ τὰ διὰ τοῦ ΕΟΣ κλινόμενα δύνανται συναίρεσιν ἐπιδέξασθαι κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον, ὄφις ὄφεος, πόλις πόλεος, μάντις μάντιος, πρᾶξις πράξεως, ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τούτων οὔτε εἰς Η ἠδύνατο εἶναι ἡ αἰτιατικὴ οὔτε εἰς Α. Εἰς Η μὲν γὰρ οὐκ ἠδύνατο εἶναι ἡ αἰτιατικὴ διὰ τὸ τὴν κλητικὴν εἰς φωνῆεν λήγειν, οἷον, ὦ ὄφι, ὦ μάντι, ὦ Πάρι, ὦ πρᾶξι· τὸ γὰρ ὦ ὄφις καὶ ὦ μάντις καὶ ὦ πρᾶξις Ἀττικά εἰσιν· εἰς Α δὲ οὐκ ἠδύναντο εἶναι διὰ τὸ σύμφωνον προηγεῖσθαι τοῦ Ε, οἷον ὄφεα μάντεα πόλεα πράξεα. Ἥτις αἰτιατικὴ καὶ ἐπιλέλοιπε κατὰ χρῆσιν, λέγω δὴ εἰς Η (Α), τὸν ὄφιν γὰρ καὶ τὸν μάντιν καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν πρᾶξιν μόνως λέγεται.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἔτι ὑπολείπεται ἡμῖν ζητῆσαι, διατί ἐπὶ τὸ Ἐρετριεὺς καὶ Πειραιεὺς καὶ Στειριεὺς ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς γενικῆς, φημὶ δὴ τῆς διὰ τοῦ Ε καὶ Ω, ἐγένετο ἡ κρᾶσις κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον Ἐρετριέως Ἐρετριῶς, Πειραιέως Πειραιῶς, Στειριέως Στειριῶς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς γενικῆς τῆς κοινῆς, φημὶ δὴ τῆς διὰ τοῦ Ε καὶ Ο. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· εἰκότως ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς γενικῆς ἐγένετο ἡ κρᾶσις καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς κοινῆς, ἐπειδὴ εἰ ἐγένετο ἀπὸ τῆς κοινῆς γενικῆς, ἤμελλεν εἰς ΟΥΣ εἶναι ἡ γενικὴ, τὸ γὰρ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΕΙ (ΟΥ) δίφθογγον κίρνανται, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, εὐσεβέος εὐσεβοῦς· τῆς δὲ γενικῆς εἰς ΟΥΣ οὔσης, ἠναγκάζετο ἡ αἰτιατικὴ καταλήγειν εἰς Η. Ἐμάθομεν γὰρ, ὅτι πᾶσα γενικὴ ἀρσενικὴ εἰς ΟΥΣ λήγουσα θέλει ἔχειν τὴν αἰτιατικὴν εἰς Η καταλήγουσαν, οἷον τοῦ Δημοσθένους τὸν Δημοσθένη, τοῦ εὐγενοῦς τὸν εὐγενῆ, τοῦ κακοήθους τὸν κακοήθη· τῆς δὲ αἰτιατικῆς εἰς Η καταληγούσης, οὐ δύναται ἡ κλητικὴ εἰς φωνῆεν καταλήγειν, οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ
27 a τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς προείρηται. Εἰ οὖν ταῦτα εἰς φωνῆεν

ἔχουσι τὴν κλητικὴν καταλήγουσαν, ὦ Ἐρετριεῦ γὰρ καὶ ὦ Πειραιεῦ καὶ ὦ Στειριεῦ, δηλονότι οὐ δύναται εἰς η καταλήγειν ἐπὶ τούτων ἡ αἰτιατική· τῆς δὲ αἰτιατικῆς μὴ δυναμένης εἰς η καταλήγειν, οὔτε εἰς οτς δύναται ἡ γενικὴ καταλήγειν. Τούτου χάριν ἀπὸ τῆς κοινῆς οὐκ ἐγένετο ἡ κρᾶσις, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

"Τῷ ἡδέϊ καὶ ἡδεῖ κατὰ συναίρεσιν, τὸν ἡδέα καὶ ἡδύν."

Ἰστέον ὅτι αὗται αἱ αἰτιατικαὶ διχῶς λέγονται, οἷον ἡδὺς ἡδέος ἡδέα καὶ ἡδύν, εὐρὺς εὐρέος εὐρέα καὶ εὐρύν, [Il. ζ'. 291.]

ἐπ' εὐρέα πόντον,

πολὺς πολέος πολέα,

πολέα στρατὸν

καὶ πολύν· καὶ ἡ μὲν εἰς α λήγουσα ἀπὸ τῆς δοτικῆς κανονίζεται, ἡ δὲ εἰς ν ἀπὸ τῆς εὐθείας.

"Ὦ ἡδύ."

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς υς τριγενῆ ἀποβολῇ τοῦ ς ποιοῦσι τὴν κλητικήν, οἷον, ὁ ταχὺς ὦ ταχύ, ὁ ὀξὺς ὦ ὀξύ, ὦ θῆλυς ὦ θῆλυ, ὁ βότρυς ὦ βότρυ, ὁ νέκυς ὦ νέκυ.

"Τὼ ἡδέε."

Ἰστέον ὅτι οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὼ ἡδέε τὼ ἡδῆ, ὥσπερ τὼ Δημοσθένεε τὼ Δημοσθένη. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ εἰς υς οὐ συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, οἷον ὁ ὀξὺς ὀξέος τὼ ὀξέε, ἡδὺς ἡδέος τὼ ἡδέε, βραδὺς βραδέος τὼ βραδέε. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· ἡνίκα συναιρεῖται ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, πάντως ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν μακροκαταληκτεῖ, οἷον, Δημοσθένης Δημοσθένους Δημοσθένεε Δημοσθένη, βασιλεὺς βασιλέως βασιλέε βασιλῆ, πόλις πόλεως πόλεε πόλη. Ἐπειδὴ οὖν τὰ εἰς υς τριγενῆ οὐδέποτε μακροκαταληκτοῦσι κατὰ τὴν γενικὴν τῶν ἑνικῶν, οὐδὲ γὰρ γίνεται διὰ τοῦ ε καὶ ω Ἀττικῶς, τούτου χάριν οὐ συναιροῦνται κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὸ τραχὺς μόνον εὑρίσκεται συναιρούμενον κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν εἰς τὴν ει δίφθογγον παρὰ Ἴωνι τῷ τραγικῷ, οἷον τὼ τραχέε τὼ τραχεῖ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

"Τοῖν ἡδέοιν."

Ἰστέον ὅτι οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα ἡ γενικὴ τῶν δυϊκῶν, ἐπειδὴ οὔτε ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν συναιρεῖται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

"Ὦ ἡδέε."

Ἰστέον ὅτι οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα ἡ κλητικὴ τῶν δυϊκῶν, ἐπειδὴ οὔτε ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν συναιρεῖται. Τῶν δὲ δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική.

"Ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ ἡδέες καὶ ἡδεῖς εἴρηται."

Ζητοῦσι δέ τινες, λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν μὴ συναιρουμένης ἐνταῦθα ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυν-
127 b τικῶν συναιρεῖται. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, ὅπου εὕροι ἀλλεπάλληλα φωνήεντα, συναιρεῖ αὐτά, οἷον Δημοσθένεες Δημοσθένεις, ὄφεες ὄφεις, ἰχθύες ἰχθῦς· οὐδὲ γὰρ ἀκολουθεῖ τῇ εὐθείᾳ τῶν δυϊκῶν τοῦτο. Ἰδοὺ γὰρ τοῦ βότρυς καὶ στάχυς καὶ τῶν ὁμοίων, καὶ τοῦ βοῦς καὶ χροῦς καὶ τῶν ὁμοίων, μὴ συναιρουμένων κατὰ τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, οἷον βότρυε, στάχυε, βόε, χρόε, ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν συναιρεῖται, οἷον βότρυες βότρυς, στάχυες στάχυς, βόες βοῦς, χρόες χροῦς.

"Τῶν ἡδέων."

Ἰστέον ὅτι οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν, ἐπειδὴ οὔτε ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν.

"Τοῖς ἡδέσι."

Κανονίζεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν, τῷ ἀπὸ τῆς δοτικῆς κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένεσι διδασκαλίᾳ. Οὐδὲ γὰρ δύνανται ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν κανονισθῆναι, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κατὰ (μετὰ) μακρᾶς· τὸ γὰρ ΥΣ συνεσταλμένον ἐστίν.

"Τοὺς ἡδέας καὶ ἡδεῖς εἴρηται."

"Ὦ ἡδέες καὶ ὦ ἡδεῖς, εἴρηται."

Κανὼν ιβ'.

Λέγει ὁ τεχνικὸς ὅτι τὰ εἰς ΥΣ μονογενῆ τὸ Υ φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς δηλονότι καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ

κλίνονται, οἷον στάχυς στάχυος, βότρυς βότρυος, νέκυς νέκυος, Τίφυς Τίφυος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Ῥαδάμανθυς Ῥαδαμάνθυος, Πάλαμυς Παλάμυος· τὸ γὰρ Παλάμυδος διὰ τοῦ ΔΟΣ κλιθὲν παρὰ Αἰσχύλῳ ἡμάρτηται· ἔστι δὲ ὄνομα κύριον βασιλέως. Δεῖ προσθεῖναι "χωρὶς τοῦ πῆχυς πήχεως, καὶ πέλεκυς πελέκεως."

Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "μονογενῆ" διὰ τὰ προλεχθέντα τριγενῆ· ταῦτα οὐ φυλάττουσι τὸ Υ ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον ταχὺς ταχέος, βραδὺς βραδέος, ὀξὺς ὀξέος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΥΣ μονοσύλλαβα περισπῶνται, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται κατὰ τὴν γενικήν, καὶ συστέλλουσι τὸ Υ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς πτώσεσιν, οἷον μῦς μυὸς, σῦς συὸς, δρῦς δρυός. Τὰ δὲ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν περισπώμενα, εἰ μὲν ὦσιν ὑποκοριστικὰ, ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Καμμῦς τοῦ Καμμῦ, ὁ Διονῦς τοῦ Διονῦ, ὁ Κλαυσῦς τοῦ Κλαυσῦ, ὁ Λαρδῦς τοῦ Λαρδῦ· εἰ δὲ μὴ ὦσιν ὑποκοριστικὰ, διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, καὶ συστέλλουσι τὸ Υ καὶ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς πτώσεσιν, οἷον ὀσφὺς ὀσφύος, (σημαίνει δὲ τὴν ῥάχιν,) ἰχθῦς ἰχθύος, ὀφρῦς ὀφρύος.

Ἰστέον δὲ ὅτι πάντα τὰ εἰς ΥΣ περισπώμενα, ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὄντα, ὑποκοριστικά εἰσιν, οἷον ὁ Καμμῦς τοῦ Καμμῦ, ὁ Κλαυσῦς, ὁ Διονῦς, ὁ Λαρδῦς, χωρὶς τῶν τριῶν τούτων, φημὶ δὴ τοῦ ὀσφῦς, ὀφρῦς, ἰχθῦς· ὀσφῦς δέ ἐστιν, ὡς εἴρηται, ἡ ῥάχις. Τὸ γὰρ ἠξὺς (ἰξὺς), σημαίνει δὲ καὶ αὐτὸ τὴν ῥάχιν, εἰ καὶ παρατέθειται ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ Ὀνοματικῷ ὡς περισπώμενον, ἀλλ' οὖν οὐ περισπᾶται, ἀλλ' ὀξύνεται, ὥς φησιν ἐν τῇ Καθόλου. Ταῦτα δὲ τὰ εἰς ΥΣ
128 a ὑποκοριστικὰ εἰς τὰ ἑνικὰ κλίνονται μόνον· δυϊκὰ γὰρ ἢ πληθυντικὰ οὐ δύνανται ἐπιδέξασθαι διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἀναλογίας. Οὐδὲ γὰρ εὑρίσκομεν πῶς ὤφειλον καταλήγειν· οὐκ ἔχουσι γὰρ κατάληξιν ἁρμόζουσαν τοῖς δυϊκοῖς καὶ τοῖς πληθυντικοῖς, τὸ γὰρ Υ οὐκ ἔστι τελικὸν οὔτε τῶν δυϊκῶν οὔτε τῶν πληθυντικῶν. Ταῦτα δὲ τὰ εἰς ΥΣ ὑποκοριστικὰ

οὐκ ἔχουσι τὸ ι ἐν τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν· τῷ Καμμῦ γὰρ καὶ τῷ Κλαυσῦ καὶ τῷ Διονῦ καὶ τῷ Λαρδῦ χωρὶς τοῦ ι, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἐν τέλει λέξεως ἡ τι δίφθογγος εὑρίσκεται, οἷον μυῖα, ἅρπυια, υἱός. Εἰ εἶχον οὖν ταῦτα ἐν τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν τὸ ι, ἤμελλεν ἡ τι δίφθογγος ἐν τέλει λέξεως εὑρίσκεσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς υς σύνθετα, εἰ μὲν ἀπὸ ἁπλῶν εἰς υς ληγόντων εἰσὶ συντεθειμένα, τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον, βραχὺς βραχέος, τρίβραχυς τριβράχεος, πῆχυς πήχεος, δεκάπηχυς δεκαπήχεος, θῆλυς θήλεος, ἀρσενοθῆλυς ἀρσενοθήλεος, ἰχθῦς ἰχθύος, κάλλιχθυς καλλίχθυος, ὀφρῦς ὀφρύος, λεύκοφρυς λευκόφρυος· εἰ δὲ ἀπὸ ῥήματος εἰσὶ συντεθειμένα, διὰ τοῦ δος κλίνονται, οἷον ἔπηλυς ἐπήλυδος, νέηλυς νεήλυδος, (σημαίνει δὲ τὸν ξένον.) Ταῦτα γὰρ οὐκ εἰσὶν ἀπὸ ἁπλῶν εἰς υς ληγόντων συντεθειμένα, ἀλλ' ἀπὸ ῥήματος τοῦ ἐλεύθω τοῦ σημαίνοντος τὸ παραγίνομαι. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐμάθομεν ὅτι τὰ εἰς υς μονογενῆ τὸ υ φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς. [Σε]σημειοῦται ὁ τεχνικὸς τὸ πῆχυς πήχεως καὶ πέλεκυς πελέκεως, ὡς μὴ φυλάξαν τὸ υ. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ὅτι πήχυος καὶ πελέκυος κατὰ ἀκολουθίαν ὥσπερ βότρυς βότρυος, καὶ ἐπειδὴ τὰ μεταβάλλοντα τὸ ο Ἀττικῶς εἰς τὸ ω, δηλονότι κατὰ τὴν γενικὴν, ἠναγκάσθησαν καὶ τὸ παρ(αλ)ῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβάλλειν, ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῶν καθαρευόντων, οἷον μάντιος μάντεως, ὄφις ὄφεως, λαὸς λεὼς, Μενέλαος Μενέλεως, εἰκότως καὶ τὸ πήχυος καὶ πελέκυος, ἐκτείναντα τὸ ο εἰς τὸ ω Ἀττικῶς δηλονότι κατὰ τὴν γενικὴν, ἠναγκάσθησαν καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν τρέψαι εἰς τὸ ε, καὶ γενέσθαι πήχεως καὶ πελέκεως διὰ τοῦ ε καὶ ω. Εἰ δέ που εὑρήσεις πήχεος καὶ πελέκεος διὰ τοῦ ο, γνῶθι ὅτι ἀπὸ τοῦ πήχεως καὶ πελέκεως τοῦ διὰ τοῦ ω γεγόνασι πήχεος καὶ πελέκεος διὰ τοῦ ο, κατὰ συστολὴν τοῦ ω εἰς τὸ ο. Πρόσκειται "ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῶν καθαρευόντων" διὰ τοῦ κάλος κάλως, (σημαίνει δὲ τὸ σχοινίον,) καὶ Τάλος Τάλως, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον·) ταῦτα γὰρ ἔτρεψαν τὸ ο εἰς τὸ ω Ἀττι-

κῶς, καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν οὐκ ἔτρεψαν εἰς τὸ ε, ἀλλ' οὐ καθαριεύουσιν.

'Εζητήθη μὲν ἡμῖν καὶ περὶ τοῦ πρέσβυς πρέσβεος, εἴτε διὰ τοῦ ε καὶ ο μόνως εὑρίσκεται, εἴτε καὶ διὰ τοῦ ε καὶ ω, 128 b καὶ ἠπόρηται μὲν εἰ ἔστι τριγενὲς τὸ πρέσβυς· εἰ γάρ ἐστι τριγενές, διὰ τοῦ ε καὶ ο μόνως ἐστί. Τὰ γὰρ εἰς τς ἔχοντα τριγένειαν οὐ γίνονται διὰ τοῦ ε καὶ ω 'Αττικῶς, ὡς ἐμάθομεν, οἷον ἡδὺς ἡδέος, ὀξὺς ὀξέος, θῆλυς θήλεος, ἥμισυς ἡμίσεος, διὰ τοῦ ε καὶ ο· ταῦτα γὰρ οὐδέποτε γίνονται διὰ τοῦ ε καὶ ω. Εἰ οὖν τὸ πρέσβυς ἔχει τριγένειαν, οὐ δύναται γενέσθαι διὰ τοῦ ε καὶ ω 'Αττικῶς. Εἰ δὲ οὐκ εὐποροῦσι χρήσεως τριγενείας, (οὐκ ἔχουσι γὰρ χρῆσιν δοῦναι ἡμῖν οὔτε τοῦ πρέσβυ οὐδετέρου, ἀλλ' οὔτε δὲ τοῦ πρεσβεῖα θηλυκοῦ, τὸ γὰρ πρέσβα κατὰ συγκοπὴν ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πρεσβεῖα.) δηλονότι μονογενές ἐστιν. Εἰ δὲ μονογενές ἐστιν, ὤφειλε φυλάξαι τὸ τ ἐν τῇ γενικῇ, ὥσπερ τὸ βότρυς βότρυος, καὶ στάχυς στάχυος· εἰ δὲ οὐ φυλάττει τὸ τ ἐν τῇ γενικῇ, δηλονότι ἠκολούθησε τῷ πῆχυς πήχεως, καὶ πέλεκυς πελέκεως. Καὶ πρότερον ἐγένετο ἡ ἔκτασις τοῦ ο εἰς τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ παραλήγουσα διὰ τοῦ ε, ὡς ἐπὶ τοῦ πῆχυς πήχεως, καὶ πέλεκυς πελέκεως· καὶ τελευταῖον ἔτρεψε τὸ ω εἰς τὸ ο καὶ ἐγένετο πρέσβεος, ὡς ἐπὶ τοῦ πήχεος καὶ πελέκεος.

'Ιστέον ὅτι εὕρηται τὸ θηλυκὸν αὐτοῦ, ἡ πρέσβυς τῆς πρέσβυος, καὶ τὸ ἀρσενικὸν δὲ παρὰ τοῖς Δωριεῦσι, κατὰ τροπὴν τοῦ β εἰς τὸ γ, εὕρηται πρέσγυς πρέσγυος.

'Ιστέον δὲ ὅτι τὸ πρέσβυς οἱ τεχνικοὶ μονογενὲς λέγουσιν εἶναι, καὶ ὅσον ἐπειδὴ μονογενές ἐστιν, ὤφειλε τὸ τ φυλάττειν ἐπὶ τῆς γενικῆς. Εἰ δὲ μὴ φυλάττει τὸ τ ἐν τῇ γενικῇ δηλονότι, τῷ λόγῳ τοῦ πῆχυς πήχεος, καὶ πέλεκυς πελέκεως, ἠκολούθησε καὶ ἔστι τρίτον μετὰ τῶν σεσημειωμένων. Δεῖ γινώσκειν ὅτι τὸ πρέσβυς ἐπὶ τοῦ γέροντος δεῖ νοεῖν, ἐπὶ γὰρ τῶν ἐκπεμπομένων εἰς πρεσβείαν οὐχ εὑρίσκομεν τὴν εὐθεῖαν εἰς τς ὥσπερ νομίσαντες(?) τινές. Εἰ γὰρ εὕρηται ἡ αἰτιατικὴ τὸν πρέσβιν, ὡς μάντιν, καὶ ἡ κλητικὴ ὦ πρέσβις

Ἀττικῶς, ὥσπερ ὦ μάντις, δηλονότι καὶ ἡ εὐθεῖα ὁ πρέσβις ὥσπερ ὁ μάντις, καὶ ἡ γενικὴ τοῦ πρέσβεως ἀκολούθως ὥσπερ τοῦ μάντεως. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ βότρυς βότρυος, καὶ στάχυς στάχυος, οὐ γίνεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς διὰ τοῦ Ω· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν, τὰ ἐκτείνοντα τὸ ο εἰς τὸ Ω Ἀττικῶς ἐπὶ τῶν καθαριευόντων καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς Ε μεταβάλλουσιν, οἷον ὄφις ὄφιος καὶ ὄφεως, πόλις πόλιος καὶ πόλεως, ναὸς νεὼς, λαὸς λεώς. Εἰ οὖν ἐξέτειναν ταῦτα τὸ ο εἰς τὸ Ω Ἀττικῶς, ἠναγκάζοντο 129 a καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς Ε μεταβάλλειν, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Τὰ γὰρ εἰς ΥΣ μονογενῆ, ὡς εἴρηται, τὸ Υ θέλουσι φυλάττειν ἐπὶ τῆς γενικῆς.

"Τῷ βότρυϊ."

Ἰστέον ὅτι οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, ἐπειδὴ εἰ συνῄρητο ἤμελλεν εἰς τὴν ΥΙ δίφθογγον λήγειν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Οὐδέποτε γὰρ ἡ ΥΙ δίφθογγος ἐν τέλει λέξεως εὑρίσκεται, οἷον μυῖα, ἅρπυια, υἱός.

"Τὸν βότρυν."

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν οὐ λέγονται αἱ αἰτιατικαὶ τῶν εἰς ΥΣ διχῶς, οἷον τὸν βότρυα καὶ βότρυν, ἀλλ' εἰς Ν μόνως, οἷον τὸν βότρυν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ΟΣ καθαρὸν λήγουσα, διχρόνῳ παραληγομένη, εἰς Ν μόνως ἔχει τὴν αἰτιατικὴν, οἷον ὄφις ὄφιος ὄφιν, μάντις μάντιος μάντιν, πόλις πόλιος πόλιν. Ἐπειδὴ οὖν καὶ τὰ εἰς ΥΣ μονογενῆ ἔχουσι τὴν γενικὴν εἰς ΟΣ καθαρὸν, διχρόνῳ παραληγόμενα, οἷον στάχυος, βότρυος, νέκυος, τούτου χάριν εἰς Ν μόνως ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν, οἷον βότρυν, στάχυν, νέκυν. Σεσημείωται παρ' Εὐφορίωνι ἅπαξ εὑρεθὲν "τὸν βότρυα," καὶ παρὰ Διονυσίῳ, οὐκ ἐν τῇ Περιηγήσει, ἀλλ' ἐν ἑτέρῳ αὐτοῦ ποιήματι, "τὸν δρύα."

"Ὦ βότρυ." Εἴρηται.

"Τὼ βότρυε."

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατί, ὥσπερ τὸ βότρυς γίνεται κατὰ κρᾶσιν τοῦ Υ καὶ Ε εἰς Υ μακρὸν καὶ γίνεται βότρυς,

μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ βότρυε εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν γίνεται κατὰ κρᾶσιν τοῦ υ καὶ ε εἰς τὸ υ μακρὸν καὶ γίνεται βότρυ[ος.] Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύναται ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν γενέσθαι κατὰ κρᾶσιν τοῦ υ καὶ ε εἰς τὸ υ μακρὸν, ἐπειδὴ ἤμελλεν εἰς τὸ υ καταλήγειν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· τὸ γὰρ υ οὐκ ἔστι τελικὸν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν. Ἐν γὰρ τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν, εἰ καὶ γίνεται κρᾶσις τοῦ υ καὶ ε εἰς τὸ υ μακρὸν, ἀλλ' οὖν εἰς τὸ σ λήγει ἡ λέξις, ὅπερ τελικόν ἐστι τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν, οἷον Αἴαντες, Ἕκτορες.

"Τοῖν βοτρύοιν. Ὦ βότρυε." Εἴρηται.

Οὐ συναιρεῖται ἐνταῦθα ἡ κλητικὴ τῶν δυϊκῶν, ἐπειδὴ οὔτε ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν συναιρεῖται.

"Οἱ βότρυες καὶ βότρυς."

Ἰστέον ὅτι κατὰ κρᾶσιν τὸ υ καὶ ε εἰς υ μακρὸν γίνεται οἱ βότρυς.

"Τῶν βοτρύων." Εἴρηται.

"Τοῖς βότρυσι."

Ἰστέον ὅτι ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζεται, τῷ κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένεσι διδασκαλίᾳ. Οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα τῷ ἀπὸ τῆς εὐθείας κανόνι κανονίσαι αὐτὴν, τῷ λέγοντι ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς σ λήγουσα μετὰ μακρᾶς, περιττοσυλλάβως κλινομένη, καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν, προσθέσει τοῦ ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν. Οὐδὲ γὰρ ἐστὶ
129 b μετὰ μακρᾶς ἡ εὐθεῖα τῶν ἑνικῶν ἐνταῦθα· τὸ γὰρ υ συνεσταλμένον ἐστίν.

"Τοὺς βότρυας καὶ βότρυς."

Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν βότρυας ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν κανονίζεται, τῷ κανόνι τῷ λέγοντι ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς ες λήγουσα τροπῇ τοῦ ε εἰς α τὴν αἰτιατικὴν ποιεῖ, οἷον Αἴαντες Αἴαντας, Λάχητες Λάχητας, Πάριδες Πάριδας, οὕτως οὖν καὶ βότρυες βότρυας. Οὐδὲ γὰρ δύναται ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς τῶν ἑνικῶν κανονισθῆναι, ἐπειδὴ οὐ λήγει ἡ αἰτιατικὴ τῶν ἑνικῶν εἰς α ἀλλ' εἰς ν, οἷον τὸν βότρυν. Τὸ γὰρ παρ' Εὐφορίωνι βότρυα σεση-

μείωται. Τὸ δὲ βότρυς ὁμοφωνεῖ τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν τῇ βότρυς.

"Ὦ βότρυες καὶ ὦ βότρυς." Εἴρηται.

Κανὼν ιγ'.—Ὁ βοῦς.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ουσ ἀπαθῆ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, οἷον βοῦς βοὸς, νοῦς νοὸς, χροῦς χροὸς, πλὴν τοῦ ποὺς ποδὸς, καὶ ὀδοὺς ὀδόντος. Ἰστέον δὲ ὅτι εὑρέθη τοῦ βοῦς ἡ γενικὴ, οὐ μόνον βοὸς, ἀλλὰ καὶ τοῦ βοῦ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ, καὶ παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἀπαθῆ," διὰ τὰ εἰς ουσ τὰ ἀπὸ συναιρέσεως ὄντα, περὶ ὧν ἐφεξῆς διαλαμβάνει, φημὶ δὲ διὰ τὸ πλόος πλόου πλοῦς πλοῦ, καὶ νόος νόου νοῦς νοῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ βοῦς βοὸς οὐ γίνεται κατ' ἔκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ο εἰς τὸ ω. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω, τὰ ἐκτείνοντα τὸ ο εἰς τὸ ω ἐπὶ τῶν καθαρευόντων καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβάλλει, οἷον, ὄφις ὄφιος ὄφεως, πόλις πόλιος πόλεως, ναὸς νεὼς, λαὸς λεώς. Εἰ ἐξέτεινεν οὖν τὸ βοῦς βοὸς τὸ ο εἰς τὸ ω Ἀττικῶς, ἠναγκάζετο καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβαλεῖν· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν οὐκ ἠδύνατο εἰς ε μεταβαλεῖν· τὰ γὰρ μεταβαλλόμενα κατὰ τὴν παραλήγουσαν εἰς τὸ ε δίχρονα εὑρίσκονται, οἷον ὄφιος ὄφεως, πόλιος πόλεως, ναὸς νεὼς, λαὸς λεώς· τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι δίχρονον. Ἀλλ' οὖν(?) δηλονότι τῆς παραληγούσης μὴ δυνάμενα (?) μεταβληθῆναι εἰς τὸ ε, εἰκότως οὐδὲ ἡ λήγουσα ἐξετάνθη εἰς οτ (ω).

Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ βοῦς βοὸς (οὐ) κιρνᾶται κατὰ τὴν γενικήν. Ἔστιν οὖν (εἰπεῖν) ὅτι (εἰ) ἐκίρνατο τὸ βοῦς βοὸς κατὰ τὴν γενικὴν, εἰς ουσ ἔμελλεν εἶναι, οἷον πλόος πλοῦς, νόος νοῦς, ῥόος ῥοῦς· τὰ γὰρ δύο οο εἰς τὴν ει (ου) δίφθογγον κιρνῶνται· καὶ λοιπὸν, πρῶτον μὲν ἤμελλεν συνεμπίπτειν τῇ εὐθείᾳ ἡ γενική· δεύτερον δὲ, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω, πᾶσα γενικὴ ἀρσενικὴ εἰς ουσ λήγουσα θέλει ἔχειν τὴν αἰτιατικὴν εἰς η καταλήγουσαν, οἷον τοῦ Δημοσθένους

τὸν Δημοσθένη, τοῦ εὐσεβοῦς τὸν εὐσεβῆ, τοῦ εὐγενοῦς τὸν
130 a εὐγενῆ. Ἀλλὰ μὴν ἡ αἰτιατικὴ οὐ καταλήγει εἰς ν, τὸν βόα καὶ τὸν βοῦν· δηλονότι τῆς αἰτιατικῆς μὴ καταληγούσης εἰς ν, οὐδὲ ἡ γενικὴ δύναται εἶναι εἰς ΟΥΣ. Διὰ τοῦτο οὖν οὐ συναιρεῖται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ εἰς ΟΥΣ λήγοντα, εἰ μὲν ὦσιν ἁπλᾶ, περισπῶνται, οἷον βοῦς, νοῦς, χροῦς, ἀδελφιδοῦς, θυγατριδοῦς· (πλὴν τοῦ ποῦς καὶ ὀδοὺς, ταῦτα γὰρ ὀξύνονται·) εἰ δὲ ὦσι σύνθετα, βαρύνονται, οἷον εὔπλους, εὔχρους, εὔνους, σύννους, ἀκλίνους, Οἰδίπους. Πρόσκειται "ὀνόματα," διὰ τὰς μετοχὰς, αὗται γὰρ ὀξύνονται, οἷον διδοὺς, βιβοὺς, ἁλούς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὀδοὺς ὀξύνεται ἐπειδὴ μετοχικόν ἐστι, αἱ δὲ εἰς ΟΥΣ μετοχαὶ ὀξύνεσθαι θέλουσιν, οἷον διδοὺς, βιβοὺς, ἁλούς· οὕτως οὖν καὶ ὀδοὺς ὀξυτόνως. Ἔστι δὲ παρὰ τὸ ἔδω τὸ ἐσθίω, οἱονεὶ δι' οὗς ἐσθίομεν. Τὸ δὲ ποὺς ὀξύνεται διὰ λόγους τοιούτους· ἢ ὅτι ἀπὸ τοῦ παύσω μέλλοντος γίνεται κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Ω παὺς ἐν ὀξείᾳ τάσει, ὥσπερ τρώσω τρὼς, δώσω δὼς, [Hesiod. Opp. 354.]

(δὼς ἀγαθὴ, ἅρπαξ δὲ κακὴ, θανάτοιο δότειρα,

σημαίνει τὴν δόσιν,) καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ Α εἰς τὸ Ο πούς· (ποὺς γὰρ λέγεται εἰς ὃ ἀποπαύεται μέρος τὸ σῶμα, ὥσπερ καὶ παρὰ τὸ λήγω γίνεται λαγὼν, οἱονεὶ ᾧ λήγει ἡ κοιλία·) ἢ οὖν τούτῳ τῷ λόγῳ ὀξύνεται ὁ ποὺς, ἢ ὅτι εἰσί τινα λήγοντα εἰς ΟΣ δισύλλαβα πρὸς διάφορον σημασίαν διάφορον ἔχοντα τὸν τόνον. Ἐὰν μὲν γὰρ διαλυθῶσιν εἰς ἐνέργειαν ὀξύνονται, ἐὰν δὲ εἰς πάθος διαλυθῶσι βαρύνονται, οἷον ἔστι παρὰ τὸ φέρω φόρος καὶ φορὸς, καὶ φορὸς ὀξυτόνως ἐστὶν ὁ φέρων, οἷον "φορὸς ἄνεμος" ὁ πρὸς τὸ φέρειν ἐπιτήδειος· φόρος δὲ βαρυτόνως, ὁ φερόμενος καὶ βασταζόμενος· καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ τέμω γίνεται τομὸς ὀξυτόνως ὁ τέμνων, καὶ τόμος βαρυτόνως ὁ τεμνόμενος· καὶ πάλιν παρὰ τὸ τρέχω γίνεται τροχὸς ὀξυτόνως ὁ τρέχων, καὶ τρόχος βαρυτόνως ὁ τρεχόμενος τόπος, τουτέστι τὸ γυμ-

νάσιον ἔνθα τρέχουσιν, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Μηδείᾳ, [46.]

> ἄλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
> στείχουσι, μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι
> κακῶν.

καὶ πάλιν παρὰ τὸ περῶ γίνεται ἐν ὀξείᾳ τάσει πορὸς ὁ διαπερῶν, καὶ ἐν βαρείᾳ τάσει πόρος ὁ διαπερώμενος τόπος. Ἀπὸ οὖν τοῦ ὀξυτονουμένου, φημὶ δὲ ἀπὸ τοῦ πορὸς τοῦ σημαίνοντος ἐνέργειαν, ἤγουν τὸν διαπερῶντα, γίνεται κατ' ἔλλειψιν τοῦ ρ ποὸς, καὶ λοιπὸν κρᾶσις παρακολουθεῖ τῶν δύο οο εἰς τὴν ου δίφθογγον, καὶ γίνεται ποὺς ἐν ὀξείᾳ τάσει, ἤγουν ἡ βαρεῖα καὶ ἡ ὀξεῖα εἰς ὀξεῖαν συνέρχονται, ζωὸς ζὼς, Νηρηῒς Νηρὴς, ἑσταὼς ἑστὼς, βεβαὼς βεβώς·
130 b οὕτως οὖν καὶ ποὸς ποὺς ἐν ὀξείᾳ τάσει, ὥσπερ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον πάϊς παῖς, Πηλέϊ Πηλεῖ, εὐσεβέως εὐσεβοῦς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα, ὡς εἴρηται, τὰ εἰς ους ἀπαθῆ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, οἷον βοῦς βοὸς, νοῦς νοὸς, χροῦς χροὸς, διατί τὸ ποὺς καὶ ὀδοὺς οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ος, οἷον ποὸς ὀδόος. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν, τὰ εἰς ους λήγοντα ὀνόματα οὐδέτερα (οὐδέποτε) ὀξύνονται, χωρὶς τοῦ ποὺς καὶ ὀδοὺς, ταῦτα γὰρ ὀξύνονται. Ἐπειδὴ οὖν διήλλαξαν περὶ τὸν τόνον, τούτου χάριν καὶ περὶ τὴν κλίσιν διήλλαξαν, καὶ οὐ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ος. Τὸ δὲ ὀδοὺς ὀδόντος διὰ τοῦ ντ κλίνεται, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, μετοχικόν ἐστίν. Αἱ δὲ εἰς ους μετοχαὶ διὰ τοῦ ντ κλίνονται, οἷον βιοὺς βιόντος, διδοὺς διδόντος, ἁλοὺς ἁλόντος· οὕτως οὖν καὶ ὀδοὺς ὀδόντος. Τὸ δὲ ποὺς ποδὸς, καὶ τοῦτο παρὰ λόγον ἐστὶν, ὅτι ὀξυνθὲν ὁμοίως ταῖς εἰς ους μετοχαῖς οὐκ ἐκλίθη διὰ τοῦ ντ ὁμοίως αὐταῖς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ εἰς ους λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀνόματα οὐδέποτε συντίθενται, οἷον χαλκοῦς, χρυσοῦς, σιμοῦς, γλαυκοῦς, διατί τὸ ὀδοὺς συντί-

θεται, ὡς ἐν τῷ τριόδους κυνόδους. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ νοῦς, καὶ πλοῦς, καὶ ῥοῦς, καὶ πούς· ταῦτα γὰρ συντίθενται, ὡς ἐν τῷ εὔνους, εὔπλους, εὔρους, Οἰδίπους. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι τὰ εἰς ΟΥΣ ὀνόματα οὐδέποτε ὀξύνονται, ἀλλ' ἢ βαρύνονται, ἢ περισπῶνται. Καὶ περισπῶνται μὲν ἡνίκα ὦσιν ἁπλᾶ, οἷον νοῦς, βοῦς, χροῦς, χοῦς, ἀδελφιδοῦς, θυγατριδοῦς, χωρὶς τοῦ πούς καὶ ὀδούς, ταῦτα γὰρ ὀξύνονται· βαρύνονται δὲ ἡνίκα ὦσι σύνθετα, οἷον εὔχρους, εὔπλους, εὐκλίνους. Ἐπειδὴ οὖν τὸ ὀδοὺς παραλόγως ὀξύνεται, τούτου χάριν συντίθεται, ἵνα διὰ τῆς συνθέσεως βαρυνθῇ, καὶ φύγῃ τὴν παράλογον τάσιν, λέγω δὴ τὴν ὀξεῖαν, οἷον τριόδους κυνόδους.

Ἰστέον ὅτι ἡ δοτικὴ ἐνταῦθα οὐ δύναται συναίρεσιν ἐπιδέξασθαι τοῦ ο καὶ ι εἰς τὴν οι δίφθογγον, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Λητόϊ Λητοῖ, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν ἐπ' ὀνομάτων μονοσυλλάβων ἐκφωνεῖ τὸ ι, οἷον τῷ γρᾳ, τῇ γῇ, τῇ μνᾷ, τῷ νῷ· εἰ οὖν ἐγένετο κατὰ συναίρεσιν βοΐ βοῖ, ἤμελλεν ἐκφωνεῖσθαι τὸ ι ἐν τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν ἐπὶ μονοσυλλάβων ὀνομάτων, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Ἐκφωνεῖν δὲ ἤμελλεν αὐτό, ἐπειδή, ὡς ἐμάθομεν, τὸ ι τότε ἐστὶν ἀνεκφώνητον, ἡνίκα εὑρεθῇ ἢ μετὰ τοῦ η, ἢ μετὰ τοῦ ω, ἢ μετὰ τοῦ α
131 a μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, οἷον τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ, τῇ Μηδείᾳ, ἐν οἷς ... ἐνταῦθα τὸ ι οὔτε μετὰ τοῦ η ἐστιν, οὔτε μετὰ τοῦ α, οὔτε μετὰ τοῦ α μακροῦ, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ο, δηλονότι οὐκ ἠδύνατο ἀνεκφώνητον εἶναι. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν," διὰ τὸ πλοῖς· τοῦτο γὰρ μονοσύλλαβόν ἐστι, καὶ ἐκφωνεῖ τὸ ι, ἀλλ' οὐκ ἔστι δοτικὴ ἑνικῶν ἀλλὰ πληθυντικῶν. Πρόσκειται "ἐπ' ὀνομάτων" διὰ τὴν σοὶ ἀντωνυμίαν· αὕτη γὰρ μονοσύλλαβος οὖσα ἐκφωνεῖ τὸ ι, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὄνομα. Πρόσκειται "μονοσυλλάβων" διὰ τὸ Λητοῖ· τοῦτο γὰρ ἐκφωνεῖ τὸ ι, ἀλλ' οὐκ ἔστι μονοσύλλαβος.

Ἰστέον ὅτι διφοροῦνται τούτων αἱ αἰτιατικαί, καὶ ἡ μὲν εἰς α λήγουσα ἀπὸ τῆς δοτικῆς κανονίζεται, ἡ δὲ εἰς ν ἀπὸ τῆς εὐθείας· καὶ δεῖ παραφυλάξασθαι, ὅτι ἐπὶ τῆς βοῦς ἡ

αἰτιατικὴ μᾶλλον εἰς ν λήγει, οἷον τὸν βοῦν, σπανιωτέρα δὲ ἐστὶν ἡ εἰς α, οἷον τὸν βόα. Εὑρέθη δὲ σπανίως παρὰ Φερεκύδει τῷ Ἀθηναίῳ, καὶ οὐ δεῖ χρῆσθαι αὐτῇ, ἐπειδὴ οἱ τεχνικοὶ κωλύουσιν. Εἰ δέ τις εἴποι, καὶ πῶς τῇ εὐθείᾳ καὶ αἰτιατικῇ τῶν πληθυντικῶν τῇ συνῃρημένῃ τῇ οἱ βότρυς καὶ τοὺς βότρυς κεχρήμεθα σπανίως εὑρημέναις; λέγομεν, ὡς ἐκείνας μὲν οὐδεὶς τῶν τεχνικῶν ἐκώλυσε, τὴν δὲ αἰτιατικὴν τὸν βόα κωλύουσιν. Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ βοῦς· ἐπὶ δὲ τοῦ χροῦς καὶ χοῦς τὸ ἐναντίον ἡ μὲν εἰς α ἐστὶν ἐν πλάτει, οἷον χρόα καὶ χόα [Il. ν'. 649.]

Μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.

ἡ δὲ εἰς ν σπανιωτέρα, οἷον χροῦν καὶ χοῦν. Ἰστέον ὅτι τὸ χόα, ἀπὸ τοῦ χοῦς χοὸς ὄν, καὶ βαρύνεται καὶ συνεσταλμένον ἔχει τὸ α· τὸ δὲ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ χοᾶ, οἷον

τὸν χοᾶ
ἐκκέχυκας,

ᾧ τινι καὶ χρῶνται οἱ Ἀττικοὶ περισπωμένως, καὶ ἐκτεταμένον ἔχον τὸ α, ἀπὸ τῶν εἰς ευς ἐστιν, οἷον ἀπὸ τοῦ χοεὺς χοέος χοέϊ χοέα γέγονε χοᾶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ε καὶ α εἰς α μακρὸν, ὥσπερ Ἐρετριέα Ἐρετριᾶ. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Σαπφόα καὶ Λητόα γέγονε Σαπφῶ καὶ Λητῶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ α εἰς ω, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ βόα καὶ χρόα καὶ χόα γίνεται βῶ καὶ χρῶ καὶ χῶ, κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο εἰς ω. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ τοῦ Λητόα καὶ Σαπφόα πρῶτον ἡ γενικὴ συνῃρέθη, καὶ οὕτως ἡ αἰτιατικὴ, οἷον Λητόος Λητοῦς, Σαπφόος Σαπφοῦς· ἐπὶ δὲ τούτων ἐπειδὴ οὐ συνῃρέθη ἡ γενικὴ, τούτου χάριν οὐδὲ ἡ αἰτιατικὴ συνῃρέθη.

"Βοῦ." Εἴρηται, ὅτι τὰ εἰς σ λήγοντα μετὰ διφθόγγου ἀποβολῇ τοῦ σ ποιεῖ τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ χαρίεις ὦ χαρίει, ὁ παῖς ὦ παῖ, ὁ Πηλεὺς ὦ Πηλεῦ, ὁ νοῦς ὦ νοῦ· οὕτως οὖν καὶ ὁ βοῦς ὦ βοῦ.

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατί, ὥσπερ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν γίνεται κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον, οἷον
131 b βόες βοῦς, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν γίνεται κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον, οἷον βόε

βοῦ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύναται ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν γενέσθαι κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον, ἐπειδή, εἰ ἐγένετο τοῦτο, ἤμελλεν εἰς ν καταλήγειν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· τὸ γὰρ υ οὐκ ἔστι τελικὸν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν. Ἐν γὰρ τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν, εἰ καὶ γίνεται κρᾶσις τοῦ ο καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον, ἀλλ' οὖν εἰς σ λήγει ἡ λέξις, ὅπερ ἐστὶ τελικὸν τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν, οἷον Αἴαντες, Λάχητες.

"Τοῖν βοοῖν ὦ βόε." Εἴρηται.

Ἰστέον ὅτι κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον γίνεται βοῦς, ὥσπερ οἱ κρείττονες, καὶ οἱ ἀρείονες, καὶ οἱ βελτίονες, οἷον κρείττονες κρείττοες καὶ κρείττους, ἀρείονες ἀρείοες ἀρείους, βελτίονες βελτίοες βελτίους. Ἰστέον δὲ ὅτι σπανία ἐστὶν ἡ χρῆσις τῆς βοῦς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν, μᾶλλον δὲ οἱ βόες εὕρη[ν]ται. Ἐπὶ δὲ τῆς ὁμοφωνούσης αὐτῇ αἰτιατικῆς, λέγω δὴ τῆς τοὺς βοῦς, πλατεῖα ἐστὶν ἡ χρῆσις, ὡς ἐν Κόλαξιν Εὐπόλιδος,

θὲς νῦν ἀγροὺς καὶ πρόβατα καὶ βοῦς

καὶ παρὰ τῷ Ἡρακλείδῃ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Λέσχης.

"Τῶν βοῶν, τοῖς βουσίν." Εἴρηται.

Ἰστέον ὅτι οὐ δυνάμεθα εἰπεῖν ἀπὸ τοῦ τοὺς βόας γεγονέναι τοὺς βοῦς, κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ α εἰς τὴν ου δίφθογγον· οὐδέποτε γὰρ τὸ ο καὶ α εἰς τὴν ου δίφθογγον κίρναται, ἀλλ' ἀεὶ ὅλως εἰς τὸ ω, οἷον, κρείττονα κρείττοα καὶ κρείττω, βελτίονα βελτίοα βελτίω, ἀρείονα ἀρείοα ἀρείω. Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὁμοφωνία ἐστὶν τῆς αἰτιατικῆς τῶν πληθυντικῶν πρὸς τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν. ἔχομεν γὰρ κανόνα ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς ες λήγουσα, καὶ συνῃρημένη κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβήν, ἔχει τὴν αἰτιατικὴν ὁμόφωνον αὐτῇ δηλονότι καὶ τὴν κλητικήν, οἷον οἱ ἰχθῦς τοὺς ἰχθῦς ὦ ἰχθῦς, οἱ βότρυς τοὺς βότρυς ὦ βότρυς, οἱ ἡδεῖς τοὺς ἡδεῖς ὦ ἡδεῖς· οὕτως οὖν καὶ οἱ βοῦς τοὺς βοῦς ὦ βοῦς, καὶ οἱ κρείττους τοὺς κρείττους ὦ κρείττους, καὶ οἱ βελτίους τοὺς βελτίους ὦ βελτίους, καὶ οἱ ἀρείους τοὺς ἀρείους ὦ ἀρείους.

Ὦ βόες καὶ ὦ βοῦς ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ.

Κανὼν ια'.—Ὁ πλοῦς.

Λέγει ὅτι τὰ εἰς ους συνῃρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον χρύσεος χρυσέου, χρυσοῦς χρυσοῦ, ἀργύρεος ἀργυρέου, ἀργυροῦς ἀργυροῦ, νόος νόου, νοῦς νοῦ, οὕτως οὖν καὶ πλόος πλόου, καὶ πλοῦς πλοῦ. Καὶ καθόλου δὲ τὰ συνῃρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον, τιμήεις τιμήεντος, τιμῆς τιμῆντος [Il. σ'. 475.]

καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον.

δαφνήεις δαφνήεντος, δαφνῆς δαφνῆντος, Σιμόεις Σιμόεντος, Σιμοῦς Σιμοῦντος, πλακόεις πλακόεντος, πλακοῦς πλακοῦν-
132 a τος, Ἑρμέας Ἑρμέου, Ἑρμῆς Ἑρμοῦ, Ἡρακλέης Ἡρακλέους, Ἡρακλῆς Ἡρακλοῦς. Σωσέας Σωσέου, Σωσῆς Σωσοῦ, ὁ ζωὸς τοῦ ζωοῦ, ὁ ζὼς τοῦ ζῶ, ὁ σαὸς τοῦ σαοῦ, ὁ σὼς τοῦ σῶ. Ταῦτα δὲ εἰ καὶ μὴ τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐφύλαξαν, φημὶ δὴ τὴν ἰσοσύλλαβον, ὥσπερ γὰρ τὰ ἐντελῆ αὐτῶν ἰσοσυλλάβως κλίνονται, οὕτω καὶ τὰ συνῃρημένα ἰσοσυλλάβως κλίνονται. Καλῶς δὲ εἴρηται ὅτι τὰ συνῃρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, καὶ οὐχὶ τὰ πεπονθότα τὴν τῶν ἀπαθῶν. Ἰδοὺ γὰρ ἔστιν ἡ εἰκὼν, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ν γίνεται εἰκὼ, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου, καὶ οὐ φυλάττει τὴν αὐτὴν κλίσιν. Εἰκὼν μὲν γὰρ εἰκόνος, εἰκὼ δὲ εἰκοῦς, ὡς Σαπφὼ Σαπφοῦς· ἀλλ' οὐκ ἔστι κατὰ συναίρεσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν τιμῆς τιμῆντος γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι τιμήεις, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ η καὶ ε εἰς η γέγονε τιμῆς, τοῦ ι ἀποβληθέντος. Τὸ δὲ ι ἀπεβλήθη, ἐπειδὴ κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς σ λήγοντα ἀρσενικὰ οὐ θέλουσιν ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τί ποτε ἀνεκφώνητον, οἷον Λάχης, Χρύσης, ἱδρὼς, κοχλίας· οὕτως οὖν καὶ τὸ τιμῆς χωρὶς τοῦ ι. Πρόσκειται "εἰς σ λήγοντα," διὰ τὸ Θρᾷξ, τοῦτο γὰρ ἔχει τὸ ι ἀνεκφώνητον· ἀλλ' οὐ λήγει εἰς σ ἀλλ' εἰς ξ. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὸ Κισσηῒς Κισσῇς, Νηρηῒς Νηρῇς, Βρισηῒς Βρισῇς, δάϊς δᾷς ἡ λαμπάς· ταῦτα γὰρ εἰς τὸ σ λήγουσιν καὶ ἔχουσι τὸ ι ἀνεκφώνητον,

ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀρσενικά, ἀλλὰ θηλυκά. Πρόσκειται "ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ" διὰ τὸ Ἅιδης καὶ Ἡρῴδης· ταῦτα γὰρ εἰς Σ λήγουσιν καὶ ἀρσενικά εἰσὶ καὶ ἔχουσι τὸ Ι ἀνεκφώνητον, ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ. Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ τιμῆς. Τὸ δὲ πλακοῦς πλακοῦντος, καὶ Σιμοῦς Σιμοῦντος, γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι δὲ πλακόεις πλακόεντος, καὶ Σιμόεις Σιμόεντος, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον γίνεται πλακοῦς καὶ Σιμοῦς, τὸ δὲ Ι ἀπεβλήθη, ἐπειδὴ οὐ δύνανται τρία φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ παραλαμβάνεσθαι· τὸ γὰρ Ο οὐκ ἠδύνατο ἀποβληθῆναι, ἐπειδὴ οὐδέποτε μετὰ τὴν Η (ΥΙ) δίφθογγον σύμφωνον εὑρίσκεται ἐπιφερόμενον, ἀλλὰ φωνῆεν· οἷον μυῖα, ἅρπυια, υἱός. Εἰ ἀπεβλήθη οὖν τὸ Ο καὶ ἐφυλάχθη ἡ Η (ΥΙ) δίφθογγος, εὑρίσκετο μετὰ τὴν ΥΙ δίφθογγον σύμφωνον ἐπιφερόμενον τὸ Σ, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τὸ δὲ ΕΥ (Υ) οὐκ ἀπεβλήθη, ἵνα μὴ γένηται ὑπόνοιά τις ὅτι τὸ Ο καὶ Ε εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον κίρνανται· τὸ γὰρ Ο καὶ Ε εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον κίρναται, οἷον, τὸ ἐμὸν τοὐμόν, πρόεστι προὔστι, προέβη προὔβη. Ἐξ ἀνάγκης οὖν ἀπεβλήθη τὸ Ι, καὶ ἔμεινεν ἡ ΟΥ δίφθογγος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ πλόος γίνεται πλοῦς κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΟΟ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰόος οὖς, καὶ ἀπὸ τοῦ ῥόος ῥοῦς, μὴ
132 b τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ γόος καὶ θοὸς γίνεται κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΟΟ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον γοῦς καὶ θοῦς. Καὶ περὶ μὲν τοῦ γόος ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἔχει ῥῆμα παρακείμενον τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, τῶν ἄλλων μὴ ἐχόντων, οἷον πλόος πλέω πλέεις, ῥόος ῥέω ῥέεις, νόος νέω νέεις, θρόος θροῶ θροεῖς. Ἐπειδὴ γοῦν τὸ γόος ἔχει ῥῆμα παρακείμενον τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, γοῶ γὰρ γοᾷς, εἰκότως ὡς παραλλάξαν τοῦτο πρὸς τὰ διὰ τοῦ ΟΟΣ, παρήλλαξε καὶ κατὰ τὸ μὴ κίρνασθαι. Περὶ δὲ τοῦ θοὸς, ὅτι ἐπειδὴ τῶν διὰ τοῦ ΟΟΣ δισυλλάβων πάντων βαρυνομένων, οἷον πλόος, ῥόος, θρόος, γόος, νόος, τὸ θοὸς μόνον ὀξύνεται, εἰκότως ὡς παραλλάξαν κατὰ τὸν τόνον παρήλλαξε

καὶ κατὰ τὴν κρᾶσιν, καὶ οὐ κίρναται ὁμοίως τοῖς ἄλλοις· ἄλλως τε δὲ τὸ ὀφειλόμενον ἐν τῇ ἁπλότητι ἐν τῇ συνθέσει ἀναδέχεται· ἐν γὰρ τῇ συνθέσει κίρναται, ἐπειδὴ καὶ βαρύνεται, οἷον Πάνθοος Πάνθους. Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ διὰ τοῦ οος δισύλλαβα πάντα βαρύνονται, οἷον πλόος, νόος, ῥόος, γόος, θρόος, διατί τὸ θοὸς μόνον ὀξύνεται. (Πρόσκειται "δισύλλαβα" διὰ τὸ ὀλοὸς ὀξυνόμενον.) Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι μόνου τοῦ θοὸς ἐκ πάντων τῶν δισυλλάβων τῶν διὰ τοῦ οος ἀπὸ μόνου τοῦ θ . . . ἤρξατο, ἀλλ' ἔχει τὸ ρ μετὰ τοῦ θ, εἰκότως ὡς παραλλάξαν κατὰ τὴν ἄρχουσαν, παρήλλαξε καὶ κατὰ τὸν χρόνον (τόνον). Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὅσα εἰσὶν εἰς πλους λήγοντα, ἀπὸ συναιρέσεως εἰσὶν, οἷον διπλοῦς, τριπλοῦς, ἀπὸ γὰρ τοῦ διπλόος καὶ τριπλόος ἐγένοντο, καὶ τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον διπλόος διπλόου, διπλοῦς διπλοῦ, τριπλόος τριπλόου, τριπλοῦς τριπλοῦ. Ταῦτα δὲ ἁπλᾶ εἰσι καὶ οὐ σύνθετα, ὥσπερ ὑπενόησάν τινες. Πρῶτον μὲν γὰρ τὸ διπλοῦς καὶ τριπλοῦς οὐδὲν ἐφύλαξαν τοῦ σημαινομένου τοῦ πλοῦς, ἵνα εἴπωμεν αὐτὰ σύνθετα ἐξ αὐτοῦ· δεύτερον δὲ, εἰ ἦσαν σύνθετα, ἤμελλον βαρυτονεῖσθαι. Ἔχομεν γὰρ ὅτι τὰ εἰς ους ὀνόματα ἁπλᾶ μὲν ὄντα περισπῶνται, οἷον, βοῦς, νοῦς, πλοῦς, χροῦς, θροῦς, θυγατριδοῦς, ἀδελφιδοῦς, χαλκοῦς, χρυσοῦς, πλακοῦς, σιμοῦς, χωρὶς τοῦ ποὺς καὶ ὀδοὺς, ταῦτα γὰρ ὀξύνονται· σύνθετα δὲ ὄντα βαρύνονται, οἷον, εὔπλους, εὔχρους, ἀκλίνους. Εἰ ἄρα οὖν τὸ διπλοῦς καὶ τριπλοῦς οὐ βαρύνονται, ἀλλὰ περισπῶνται, δηλονότι οὐκ εἰσὶ σύνθετα ἀλλ' ἁπλᾶ. Τρίτον δὲ, εἰ ἦσαν σύνθετα, κοινὰ ἤμελλον εἶναι τῷ γένει, ὥσπερ ὁ εὔνους καὶ ἡ εὔνους, ὁ εὔπλους καὶ ἡ εὔπλους, ὁ εὔχρους καὶ ἡ εὔχρους· νυνὶ δὲ τὸ θηλυκὸν λέγομεν ἡ διπλῆ καὶ τριπλῆ [Il. α'. 128.]

τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν.

133 a ὥσπερ ὁ χαλκοῦς καὶ ἡ χαλκῆ, ὁ χρυσοῦς καὶ ἡ χρυσῆ, δηλονότι οὐκ εἰσὶ σύνθετα, ἀλλ' ἁπλᾶ παράγωγα, παρὰ γὰρ τοῦ δὶς παρήχθη τὸ διπλόος, καὶ ἀπὸ τοῦ τρὶς, τοῦ σημαί-

νοντος τὸ τρίτον, τριπλόος, καὶ ἀπὸ τοῦ τετράκις τετραπλόος, καὶ ἀπὸ τοῦ πεντάκις πενταπλόος, συγκοπῆς γενομένης τῆς κις συλλαβῆς· καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ὁμοίως. Καὶ τὸ ἁπλόος δὲ ἀπὸ τοῦ ἅπαξ παρήχθη. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΔΟΥΣ λήγοντα εἰς τὴν ΕΙ (ΟΥ) δίφθογγον ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ ἀδελφιδοῦς τοῦ ἀδελφιδοῦ, ὁ θυγατριδοῦς τοῦ θυγατριδοῦ. Ταῦτα δέ τινες μὲν ἔδοξαν ἀπὸ συναιρέσεως εἶναι. οἷον ἐκ τοῦ θυγατριδεὸς. ἀδελφιδεός· τινὲς δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου δοξάζουσιν, ὅτι κατὰ διάλυσιν ἐγένοντο, οἷον ἀπὸ τοῦ ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδοῦς τὸ ἀδελφιδεὸς καὶ θυγατριδεὸς κατὰ διάλυσιν τῆς ΟΥ διφθόγγου, λέγοντες, ὅτι οὐ δύναται τὸ ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδοῦς ἀπὸ τοῦ ἀδελφιδεὸς καὶ θυγατριδεὸς γενέσθαι κατὰ κρᾶσιν. ἐπειδὴ ἡ βαρεῖα καὶ ἡ ὀξεῖα εἰς ὀξεῖαν συναιροῦνται, οἷον ζωὸς ζώς, ἑσταὼς ἑστώς, Νηρηῒς Νηρῄς. Βρισηῒς Βρισῄς. Πῶς οὖν τὸ ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδοῦς, εἰ ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ ἀδελφιδέὸς καὶ θυγατριδέὸς, περισπῶνται, καὶ οὐκ ὀξύνονται; Ὤφειλον γὰρ ἀπὸ βαρείας καὶ ὀξείας συναιρεθέντα ὀξύνεσθαι, καὶ μὴ περισπᾶσθαι. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἀδελφιδεὸς καὶ θυγατριδεὸς γεγόνασι τὸ ἀδελφιδοῦς κατὰ κρᾶσιν καὶ θυγατριδοῦς. Οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα λέγειν ὅτι τοὐναντίον ἀπὸ τοῦ ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδοῦς γεγόνασι τὸ ἀδελφιδεὸς καὶ θυγατριδεὸς κατὰ διάλυσιν τῆς ΟΥ διφθόγγου εἰς τὸ Ο καὶ Ε. ἐπειδὴ. ὥς φησιν ὁ Ἡρωδιανὸς. οὐδέποτε εὐθεῖα διαλέλυται· τὸ γὰρ εἰσέως (εἷς ἕεις) κατὰ πλεονασμὸν ἔχει τὸ Ε, οὐ μὴν διελύθη. Ἆρα οὖν οὐδὲ τὸ ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδοῦς δύναται διάλυσιν ἀναδέξασθαι. καὶ ποιῆσαι τὸ ἀδελφιδεὸς καὶ θυγατριδεός. Πρὸς δὲ τὸ λέγειν αὐτοὺς (Πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας) ὅτι εἰ ἐγένοντο τὸ ἀδελφιδοῦς καὶ θυγατριδοῦς ἀπὸ τοῦ ἀδελφιδεὸς καὶ θυγατριδεὸς ὤφειλον ὀξύνεσθαι. λέγομεν ὅτι πρὸς τὸν χαρακτῆρα περισπῶνται. Τὰ γὰρ εἰς ΟΥΣ ὀνόματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, καὶ ἢ βαρύνονται ἢ περισπῶνται. Καὶ περισπῶνται μὲν, ἡνίκα ὦσιν ἁπλᾶ, οἷον βοῦς, νοῦς, χροῦς, χαλκοῦς, οὖς, διπλοῦς, τριπλοῦς, ἁπλοῦς, σιμοῦς, πλακοῦς, χωρὶς

τοῦ ποὺς καὶ ὀδούς· ταῦτα γὰρ ὀξύνονται· βαρύνονται δέ, ἡνίκα ὦσι σύνθετα, οἷον εὔχρους, εὔπλους, ἀκλίνους, Οἰδίπους. Ἐπειδὴ οὖν τὸ θυγατριδοῦς καὶ ἀδελφιδοῦς ἁπλᾶ εἰσιν, εὐλόγως περισπῶνται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

133 b Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ ἀπὸ ὀξείας καὶ δύο βαρειῶν συναιρούμενα εἰς ὀξεῖαν καὶ βαρεῖαν συναιροῦνται, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, Πολυδεύκεα Πολυδεύκη, τείχεα τείχη, βέλεα βέλη, (τὸ γὰρ ἔαρος ἦρος, καὶ κέαρος κῆρος, διὰ τὸ εἶναι φύσει μακρὰ ἀπὸ βραχείας μιᾶς περιεσπάσθησαν,) διατί τὸ χάλκεος χαλκοῦς καὶ χρύσεος χρυσοῦς καὶ ἀργύρεος ἀργυροῦς, ἀπὸ ὀξείας καὶ δύο βαρειῶν συναιρεθέντα, οὐ συναιρέθησαν εἰς ὀξεῖαν καὶ βαρεῖαν, ἀλλ' εἰς περισπωμένην. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πρὸς τὸν χαρακτῆρα περιεσπάσθησαν. Ἐμάθομεν γάρ, ὅτι τὰ εἰς ΟΣ λήγοντα ὀνόματα ἁπλᾶ μὲν ὄντα περισπῶνται, οἷον νοῦς, βοῦς, σιμοῦς, πλακοῦς, ἀδελφιδοῦς, θυγατριδοῦς, χωρὶς τοῦ ποὺς καὶ ὀδοὺς, ταῦτα γὰρ ὀξύνονται· σύνθετα δὲ ὄντα βαρύνονται, οἷον εὔνους, εὔχρους, εὔπλους, Οἰδίπους. Ἐπειδὴ οὖν τὸ χαλκοῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς καὶ σιδηροῦς οὐκ εἰσὶ σύνθετα ἀλλ' ἁπλᾶ, οὐ δύνανται βαρύνεσθαι, καὶ εἰκότως περισπῶνται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ νοῦς τοῦ νοῦ κλίνεται κατὰ τὸν λόγον συναιρέσεως, οἷον ὁ νόος τοῦ νόου, ὁ νοῦς τοῦ νοῦ. Εὑρίσκεται δὲ ἐν τοῖς χρησμοῖς τῷ νοΐ ἡ δοτική, ὡς ἀπὸ τῆς νοὸς γενικῆς. Καὶ τὸ εὔνους τὸ σύνθετον ἰσοσυλλάβως κλίνεται ὁμοίως, οἷον ὁ εὔνους τοῦ εὔνου. Ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ εὖνοί ἐστιν· οἱ γὰρ χρησάμενοι καὶ εἰπόντες οἱ εὔνους κακῶς ἐχρήσαντο. Ἔστι δὲ πᾶσα κλίσις ἀπὸ συναιρέσεως. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ παρὰ τοῦ ποὺς σύνθετα τὴν τοῦ ἁπλοῦ φυλάττουσι κλίσιν, καὶ διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται ὁμοίως τῷ ἁπλῷ, οἷον ποὺς ποδὸς, Οἰδίπους Οἰδίποδος, τρίπους τρίποδος, τετράπους τετράποδος, ἑπτάπους ἑπτάποδος. Τὰ γὰρ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦντα τὴν γενικὴν, εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχοντα αὐτὴν, Ἀττικά εἰσιν, οἷον ὁ τρίπους τοῦ τρίπου, ὁ

Οἰδίπους τοῦ Οἰδίπου. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλάκις τὰ παρὰ τὸ ποὺς ἀποβάλλουσι τὸ τ κατὰ τὴν εὐθεῖαν, οἷον ἀέλλοπος ἀελλόποδος· ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [Il. θ'. 409.]

ὦρτο δὲ Ἶρις ἀέλλοπος ἀγγελέουσα.

Καὶ ἴσως, φασί τινες, ἐξ ἀφορμῆς τούτου ἐποίησαν οἱ Ἀττικοὶ εἰς τὴν ου δίφθογγον τὴν γενικήν· ἀλλ' εἰ διὰ τοῦτο ἐποίησαν οἱ Ἀττικοὶ εἰς τὴν ου δίφθογγον τὴν γενικὴν, ἐπὶ τούτων ὤφειλον καὶ τὴν αἰτιατικὴν χωρὶς τοῦ τ ποιῆσαι ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ, οἷον, τὸν Οἰδίπου, τὸν τρίπου, καὶ οὐχὶ μετὰ τοῦ τ, τὸν Οἰδίπουν. Κρεῖττον οὖν αὐτὰ μόνα λέγειν Ἀττικά.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ος ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ εἰς τὴν ου δίφθογγον ἔχοντα (ἔχουσι) τὴν γενικὴν, οἷον ἄνθρωπος ἀνθρώπου, Ὅμηρος Ὁμήρου, Ἀρίσταρχος Ἀριστάρχου, Ἡρόδοτος Ἡροδότου, Ἐπίκουρος Ἐπικούρου, Λέσβος Λέσβου, Χίος
134 a Χίου, Ῥόδος Ῥόδου, Σάμος Σάμου, Ἔφεσος Ἐφέσου, Κάρπαθος Καρπάθου· οὕτως οὖν καὶ πλόος πλόου, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο οο εἰς τὴν ου δίφθογγον πλοῦς πλοῦ, τὸ γὰρ καλοῖο καὶ σοφοῖο, μὴ ἔχοντα εἰς τὴν ου δίφθογγον τὴν γενικὴν, οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ κατὰ διάλεκτον εἰσὶ, Θετταλικὰ γάρ εἰσιν. Ἀλλ' οὔτε δὲ τὸ ἀέλλοπος διὰ τοῦ δος κλινόμενον ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι φύσει εἰς ος, ἀελλόπους γὰρ ἦν, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τ ἀέλλοπος γέγονε, καὶ λοιπὸν τὴν τοῦ ἁπλοῦ κλίσιν ἐφύλαξε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, διατί τὰ εἰς ος ὀνόματα οὐκ εἰσὶ μονοσύλλαβα· τὸ γὰρ πὸς, οἷον,

ὡς πὸς ἔχει μαινομένοισιν

ἀπὸ τοῦ ποὺς γέγονε κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τ, καὶ τοῦ (τὸ) ὃς,

ὃς ἂν ἔλθῃ μεινάτω με,

ἔστιν ὄνομα ἀόριστον ἰσοδυναμοῦν τὸ (τῷ) τὶς, ὑποτακτικῷ ἄρθρῳ, ὁμοφωνοῦν τῷ ἄνθρωπος ὃς ἦλθεν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὡς ἐμάθομεν ἐν τῇ περὶ τοῦ Πάρις διδασκαλίᾳ· πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον φύσει ἢ θέσει μακροκαταληκτεῖν θέλει, οἷον Γρᾶς, ποὺς, Κρὴς, Τρὼς, νὺξ,

φλὸξ, Φρὺξ, στὶξ, (ἡ τάξις.) Εἰ ἦσαν εἰς ΟΣ μονοσύλλαβα, ὀνόματα οὐκ εἰσίν· ἄλλως τε δὲ εἰ ἦσαν εἰς ΟΣ μονοσύλλαβα ὀνόματα, δύο κανόνες ἤμελλον μάχεσθαι. Καθὸ μὲν γὰρ εἰς ΟΣ εἰσὶ, τὰ εἰς ΟΣ ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Ὅμηρος Ὁμήρου, Λέσβος Λέσβου, Ῥόδος Ῥόδου, ἠναγκάζοντο καὶ ταῦτα εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχειν τὴν γενικήν· καθὸ δὲ πᾶσα μονοσύλλαβος εὐθεῖα ἰσοσυλλάβως κλινομένη ἀποβολῇ τοῦ Σ τὴν γενικὴν ποιεῖ, οἷον ὁ Γρᾶς τοῦ Γρᾶ, ὁ Χνᾶς τοῦ Χνᾶ, ὁ Δρῆς τοῦ Δρῆ, ὁ Τρῆς τοῦ Τρῆ, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα κύρια,) ὁ νοῦς τοῦ νοῦ, ὁ ῥοῦς τοῦ ῥοῦ, ἠναγκάζοντο καὶ ταῦτα, ὡς μονοσύλλαβα καὶ ἰσοσυλλάβως κλινόμενα, ἀποβολῇ τοῦ Σ τὴν γενικὴν ἀποτελεῖν, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον ἔχειν αὐτήν. Τῶν μὲν οὖν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς ἀπαιτοῦντος εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον εἶναι τὴν γενικὴν, τοῦ δὲ ἑτέρου μὴ εἶναι εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον τὴν γενικὴν, ἀλλ' ἀποβολῇ τοῦ Σ, ἐπιλελοίπασι τὰ εἰς ΟΣ μονοσύλλαβα.

"Τῷ πλόῳ τῷ πλῷ."

Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, οὕτω καὶ ὁ πλόος τοῦ πλόου τῷ πλόῳ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ο καὶ Ω διφθόγγου εἰς τὴν Ω δίφθογγον, τῷ πλῷ, καὶ ἔχει τὸ Ι ἀνεκφώνητον. Ὅσοι γὰρ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐκφωνοῦσιν αὐτὸ, πταίουσι, πλωῒ λέγοντες.

"Τὸν πλόον τὸν πλοῦν."

Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ὁ σοφὸς τὸν σοφὸν, οὕτως ἐστὶν ὁ πλόος τὸν πλόον, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΟΟ εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον πλοῦν.

"Ὦ πλόε ὦ πλοῦ."

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΟΣ ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ εἰς Ε ἔχουσι τὴν
134 b κλητικὴν, οἷον Ὅμηρος Ὅμηρε, ἄνθρωπος ἄνθρωπε, Ἀρίσταρχος Ἀρίσταρχε, Λέσβος Λέσβε, Ῥόδος Ῥόδε, ἔρημος ἔρημε· τὸ γὰρ ὁμόφωνον Ἀττικόν ἐστίν. Οἱ γὰρ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς εἰώθασιν ὀρθὰς ποιεῖν καὶ κλητικάς· οἷον ὁ φίλος ὦ φίλος, [Il. φ'. 106.]

Ἀλλὰ φίλος, θάνε καὶ σύ.

ὁ ἥλιος ὦ ἥλιος, [Il. γ΄. 277.]

Ἠέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις.

Ἔστιν οὖν ὁ πλόος ὦ πλόε, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον ὦ πλοῦ· τὸ γὰρ ω καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον κίρναται, οἷον τὸ ἐμὸν τοὐμὸν, πρόεστι προὔστι, προέβη προὔβη. Δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ὁ πλοῦς γενέσθαι ὦ πλοῦ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ σ. Εἴρηται δὲ ὅτι τὰ εἰς σ λήγοντα μετὰ διφθόγγου ἀποβολῇ τοῦ σ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ χαρίεις ὦ χαρίει, ὁ Ζεὺς ὦ Ζεῦ, ὁ Πηλεῦς ὦ Πηλεῦ, ὁ πλακοῦς ὦ πλακοῦ, ὁ σιμοῦς ὦ σιμοῦ, ὁ βοῦς ὦ βοῦ, ὁ νοῦς ὦ νοῦ· οὕτως οὖν καὶ ὁ πλοῦς ὦ πλοῦ.

"Τὼ πλόω, τὼ πλώ."

Ἰστέον ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς α ἢ εἰς ω λήγουσα ὁμόφωνον ἔχει τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν· ἀλλ' ἐν τοῖς δυϊκοῖς οὐκ ἔστι προσγεγραμμένον τὸ ι, οἷον τῷ κοχλίᾳ τὼ κοχλία, τῷ ὁμήρῳ τὸ ὁμήρω. Οὕτως οὖν ἐστι τῷ πλόῳ ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν ὁμοίως τὼ πλόω· ἀλλὰ δηλονότι χωρὶς τοῦ ι, καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν γίνεται τὼ πλώ. Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσαι αἱ πτώσεις συναιρεθεῖσαι περισπῶνται, οἷον πλόος πλοῦς, πλόῳ πλῷ. χωρὶς τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς κλητικῆς τῶν δυϊκῶν· αὗται γὰρ συναιρεθεῖσαι οὐ περισπῶνται, ἀλλ' ὀξύνονται, οἷον τὼ πλόω τὼ πλὼ, ὦ πλόω ὦ πλώ. Τὸ γὰρ ω ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἀπέστραπται τὴν περισπωμένην τάσιν, οἷον τὼ καλὼ, τὼ σοφὼ, τὼ ἀγαθώ.

"Τοῖν πλόοιν τοῖν πλοῖν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς ε ἢ εἰς ω λήγουσα εἰς οιν ποιεῖ τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν, οἷον, καλὼ καλοῖν, Αἴαντε Αἰάντοιν· οὕτως οὖν πλόω πλόοιν, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ τῆς οι διφθόγγου εἰς τὴν οι δίφθογγον πλοῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ γενικὴ περισπᾶται· εἴρηται γὰρ ἡμῖν ὅτι ἡ εὐθεῖα καὶ ἡ κλητικὴ ὀξύνονται μόναι.

"Πλόω ὦ πλώ."

Εἴρηται ὅτι τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική.

"Οἱ πλόοι οἱ πλοῖ."

Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς ω λήγουσα εἰς τὴν οι δίφθογγον ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, οἷον τὼ φίλω οἱ φίλοι, τὼ καλὼ οἱ καλοὶ, τὼ Ὁμήρω οἱ Ὅμηροι, τὼ ἀνθρώπω οἱ ἄνθρωποι· οὕτως οὖν καὶ τὼ πλόω οἱ πλόοι,
135 a καὶ κατὰ κρᾶσιν οἱ πλοῖ. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τῶν οὐδετέρων, ἐπειδὴ ἔστι τὼ ξύλω, τὼ δένδρω, ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, καὶ γίνεται ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν τὰ ξύλα, τὰ δένδρα. Καὶ ἰδοὺ εἰς ω λήγει ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, καὶ οὐ λήγει εἰς τὴν οι δίφθογγον ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν.

"Τῶν πλόων τῶν πλῶν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα γενικὴ πληθυντικῶν εἰς ων λήγει ἐπὶ παντὸς γένους.

"Τοῖς πλόοις τοῖς πλοῖς."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν εἰς ι λήγουσα προσθέσει τοῦ ς ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, δηλονότι χωρὶς τῶν ἐκτεταμένων, οἷον, τόξοται τοξόταις, κοχλίαι κοχλίαις, Ὅμηροι Ὁμήροις, ἄνθρωποι ἀνθρώποις, Ἀρίσταρχοι Ἀριστάρχοις, πλόοι πλόοις, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ τῆς οι διφθόγγου εἰς τὴν οι δίφθογγον πλοῖς. Πρόσκειται "δηλονότι χωρὶς τῶν ἐκτεταμένων," ἐπειδὴ ἔστι τηλικούτοισι καὶ τοιούτοισι· καὶ ἰδοὺ ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν εἰς ι λήγει, καὶ οὐ ποιεῖ προσθέσει τοῦ ς τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς τηλικούτοις, ἀλλὰ τηλικούτοισι καὶ τοιούτοισι. Κατὰ πτῶσιν γὰρ γίνεται ἡ ἐπέκτασις, οἷον τοιοῦτοι καὶ τηλικοῦτοι, τοιούτοϊ καὶ τηλικούτοϊ, τοιούτων καὶ τηλικούτων, τοιουτωνὶ καὶ τηλικουτωνὶ, τοιούτοις καὶ τηλικούτοις, τοιούτοισι καὶ τηλικούτοισι, τοιούτους καὶ τηλικούτους, τοιούτουσι καὶ τηλικούτουσι.

Ἰστέον ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς τὴν οι δίφθογγον λήγουσα εἰς ους ποιεῖ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον, ἄνθρωποι ἀνθρώπους, Ὅμηροι Ὁμήρους, Ἀρίσταρχοι Ἀριστάρχους, Λέσβοι Λέσβους, Ῥόδιοι Ῥοδίους, ἔρημοι ἐρήμους· οὕτως οὖν καὶ πλόοι πλόους, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ τῆς ου διφθόγγου εἰς τὴν ου δίφθογγον πλοῦς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί, ἡνίκα εἰς τὴν αι δίφθογγον

λήγει ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, τροπῇ τοῦ Ι εἰς τὸ Σ ποιεῖ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, κοχλίαι κοχλίας, χρύσαι χρύσας, μοῦσαι μούσας, ἡνίκα δὲ εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον λήγει, οὐ ποιεῖ τροπῇ τοῦ Ι εἰς τὸ Σ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, ἀλλ' εἰς ΟΥΣ ποιεῖ αὐτήν, οἷον Ὅμηροι Ὁμήρους, καλοὶ καλούς, σοφοὶ σοφούς. Καὶ λέγουσι τινές, ὅτι διὰ τοῦτο, ἡνίκα εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον λήγει ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, οὐ γίνεται τροπῇ τοῦ Ι εἰς τὸ Σ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν, οἷον Ὅμηροι Ὅμηρος, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῇ εὐθείᾳ τῶν ἑνικῶν. Κακῶς δὲ οὗτοι λέγουσι. Τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ οὐδὲ ἡνίκα εἰς τὴν ΑΙ δίφθογγον λήγει ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, ὤφειλε τροπῇ τοῦ Ι εἰς τὸ Σ γενέσθαι ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν· ἐπειδὴ καὶ τότε πολλάκις συνεμπίπτει τῇ εὐθείᾳ τῶν ἑνικῶν, οἷον Αἰνεῖαι Αἰνείας καὶ Αἰνείας, κοχλίαι κοχλίας καὶ κοχλίας. Κρεῖττον οὖν ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο, ἡνίκα εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον λήγει ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, οὐ γίνεται τροπῇ τοῦ Ι εἰς Σ ἡ αἰτιατικὴ τῶν
135 b πληθυντικῶν, ἐπειδή, ὡς ἐν τῇ αἰτιατικῇ τῶν πληθυντικῶν τοῦ κοχλίου μεμαθήκαμεν, πᾶσα αἰτιατικὴ πληθυντικῶν ἰσοχρονεῖν θέλει τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, οἷον, Αἴαντες Αἴαντας, Λάχητες Λάχητας, Αἰνεῖαι Αἰνείας, κοχλίαι κοχλίας. Τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ Ὅμηροι καὶ οἱ ἄνθρωποι ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν. Ἐὰν τραπῇ οὖν τὸ Ι εἰς Σ, καὶ γένηται ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν Ὅμηρος καὶ ἄνθρωπος, οὐκέτι ἰσοχρονεῖ τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

"Ὦ πλόοι ὦ πλοῖ."

Εἴρηται ὅτι τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτως καὶ ἡ κλητική. Ἰστέον δὲ ὅτι κακῶς καὶ παρὰ τὴν ἀναλογίαν οἱ φιλόσοφοι χρῶνται λέγοντες τὸν νόα τὴν αἰτιατικὴν τῶν ἑνικῶν, καὶ οἱ νόες τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, καὶ τοὺς νόας τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, δέον γὰρ τὸν νοῦν λέγειν καὶ οἱ νοῖ καὶ τοὺς νοῦς· πᾶσα γὰρ ἡ κλίσις ἀπὸ συναιρέσεως ἐστι, καὶ πρὸς τὸ ἐντελὲς γίνεται. Σεσημείωται παρὰ Φιλήμονι τῷ κωμικῷ οἱ εὔνους· τοῦτο γὰρ

ὡς ἀπὸ τοῦ παρὰ φιλοσόφοις· εὔνοες γὰρ γέγονε κατὰ κρᾶσιν. Δεῖ δὲ λέγειν οἱ εὖνοι πρὸς τὸ ἐντελὲς, οἱ εὖνοι γάρ.

Κανὼν ιε.—Ὁ ἱδρῴς.

Διαλαμβάνει περὶ τῶν εἰς ως ἐνταῦθα ὁ τεχνικός. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ως λήγοντα μονοσύλλαβα, εἰ μὲν περισπῶνται, ἀποβολῇ τοῦ σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ σῶς τοῦ σῶ, οἷον, [Il. ν΄. 773.]

αὐτὸ σῶ ἔπους (νῦν τοι σῶς αἰπὺς) ὄλεθρος.

ὁ Κρῶς τοῦ Κρῶ, ὁ Τλῶς τοῦ Τλῶ, ὁ Κῶς τοῦ Κῶ· (ταῦτα δὲ ὀνόματά εἰσιν ἡρώων, ἀρσενικὰ, κύρια, ὁμοφωνοῦντα ταῖς πόλεσιν· εἰσὶ γὰρ καὶ ὀνόματα πόλεων ταῦτα, ἀλλὰ τότε θηλυκῶς λέγονται, οἷον ἡ Κρῶς, ἡ Τλῶς, ἡ Κῶς· ἐξ ἐκείνων δὲ ὠνομάσθησαν καὶ αἱ πόλεις·) εἰ δὲ ὀξύνονται τὰ εἰς ως μονοσύλλαβα, περιττοσυλλάβως κλίνονται, χωρὶς τοῦ ζὼς, [Il. ε΄. 887.]

ἦ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπείς (τυπῇσι).

τοῦτο γὰρ ἀποβολῇ τοῦ σ ποιεῖ τὴν κλητικὴν, οἷον ὁ ζὼς τοῦ ζώ. Καὶ ἔχει ἀπολογίαν, ὅτι ἀπὸ συναιρέσεως ἐγένετο· ἀπὸ γὰρ τοῦ ὁ ζωὸς τοῦ ζωοῦ ἐγένετο κατὰ κρᾶσιν ὁ ζὼς τοῦ ζὼ, τῆς βαρείας καὶ ὀξείας εἰς ὀξεῖαν συναιρεθεισῶν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἑσταὼς ἑστὼς, βεβαὼς βεβὼς, Νηρηῒς Νηρῄς. Ἐμάθομεν γὰρ ὅτι τὰ συνῃρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον Ἑρμέας Ἑρμέου, Ἑρμῆς Ἑρμοῦ, χρυσέος χρυσέου, χρυσοῦς χρυσοῦ, τιμήεις τιμήεντος, τιμῆς τιμῆντος, [Il. σ΄. 475.]

χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον.

δαφνήεις δαφνήεντος, δαφνῆς δαφνῆντος, ὁ σῶος τοῦ σώου, ὁ σῶς τοῦ σῶ· οὕτως οὖν καὶ ὁ ζωὸς τοῦ ζωοῦ, ὁ ζὼς τοῦ ζώ. Ταῦτα δὲ εἰ καὶ μὴ τὴν αὐτὴν κατάληξιν ἐφύλαξαν, ἀλλ' οὖν τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐφύλαξαν, φημὶ δὴ τὴν ἰσοσύλλαβον. Ὥσπερ γὰρ τὰ ἐντελῆ αὐτῶν ἰσοσυλλάβως κλί-
136 a νονται, οὕτω καὶ τὰ συνῃρημένα ἰσοσυλλάβως κλίνονται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ως ὀξύτονα μονοσύλλαβα ἢ διὰ

καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, ἢ διὰ τοῦ τος. Καὶ τὰ μὲν ἔχοντα σύμφωνον τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τουτέστι τὸ δ, ἢ θ, ἢ τ, διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, τὰ δὲ μὴ οὕτως ἔχοντα, διὰ τοῦ τος· οἷον θὼς θωὸς, [Il. λ΄. 481.]

θῶες μέν τε διέτρεσσαν,

ἔχει γὰρ τὸ θ, (ἔστι δὲ εἶδος θηρίου,) δμὼς δμωός· ἔχει γὰρ τὸ δ· Τρὼς Τρωός· ἔχει γὰρ τὸ τ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Τρὼς παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἑνικῶς μὲν λεγόμενον ἐπὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος παραλαμβάνεται, καὶ οὐδέποτε πληθυντικῶς, οἷον, [Il. ε΄. 265.]

τῆς γάρ τοι γενεῆς ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
δῶκ' υἱὸς ποινὴν Γανυμήδεος.

ἐὰν δὲ τὸ ἔθνος δηλώσῃ, ἐν πληθυντικῇ φωνῇ παραλαμβάνεται· οἷον [Il. ν΄. 1.]

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶας τε.

[Il. ζ΄. 1.]

Τρώων δ' ὀρώθη (Τρώων δ' οἰώθη) καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.

[Il. θ΄. 173.]

Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί.

Τὰ δὲ μὴ ἔχοντα σύμφωνον τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, ὡς εἴρηται, διὰ τοῦ τος κλίνονται, οἷον πλὼς πλωτὸς, (πλὼς δὲ λέγεται ὁ ἰχθὺς παρὰ τὸ πλέειν,) φῶς φωτὸς. (σημαίνει δὲ τὸν ἄνθρωπον,)

ἰσόθεος φῶς.

χρὼς χρωτὸς, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐχρήσαντο καὶ ἰσοσυλλάβως, τὸν χρῶ γὰρ εἰρήκασιν, ὁ δὲ λόγος περὶ τῶν εἰς ως κοινολεκτουμένων ἐστί· τὸ γὰρ βοῦς βῶς λέγουσιν αἱ διάλεκτοι, καὶ ἰδοὺ περισπῶνται, καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνεται, βοὸς γὰρ, καὶ ἐπὶ ἄλλων δὲ εἰς ους τρέπουσι τὴν ου εἰς τὸ ω, καὶ οὐκ ἐναντιοῦται ταῦτα ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ φύσει εἰς ως. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Κανονίζει δὲ ὁ τεχνικὸς τὰ εἰς ως ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, λέγων, ὅτι τὰ εἰς ως ὀξύτονα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ τος κλίνονται, οἷον ἱδρὼς ἱδρῶτος, ἀπτὼς ἀπτῶτος, (ἀπτὼς δὲ ἐστὶν ὁ μὴ πεπτωκὼς,) ἀγνὼς ἀγνῶτος, (ὁ ἄγνωστος.)

Πρόσκειται "ὀξύτονα" διὰ τὰ βαρύτονα, οἷον διὰ τὸ Μίνως Μίνωος, καὶ ἥρως ἥρωος, διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλινόμενα, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἐφεξῆς λέγει. Εἰ δέ τις εἴποι, ἰδοὺ τὸ νεὼς καὶ λεὼς ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὄντα καὶ ὀξύτονα οὐ κλίνονται διὰ τοῦ τος, ἀλλ' ἀποβολῇ τοῦ ς ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον τοῦ νεὼ καὶ τοῦ λεὼ, λέγομεν, ὅτι ταῦτα Ἀττικά εἰσιν ὥσπερ τὸ Μενέλεως, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἑξῆς διαλαμβάνει. Ταῦτα δὲ, φημὶ δὲ τὸ ἱδρὼς καὶ τὰ ὅμοια, πανταχοῦ φυλάστουσι τὸν τόνον ἐπάνω τοῦ ω, εἰ καὶ μὴ πάντως τὸν αὐτόν. Ἰδοὺ γὰρ τὸ μὲν ἱδρὼς καὶ ἀπτὼς καὶ ἀγνὼς ὀξύνονται, τὸ δὲ ἱδρῶτος
36 b καὶ ἀπτῶτος καὶ ἀγνῶτος προπερισπῶνται· καὶ πάλιν, τὸ μὲν ἱδρῶτες καὶ ἀπτῶτες καὶ ἀγνῶτες προπερισπῶνται, τὸ δὲ ἱδρώτων καὶ ἀπτώτων καὶ ἀγνώτων παροξύνονται.

"Τῷ ἱδρῶτι, τὸν ἱδρῶτα." Εἴρηται.

Ἰστέον δὲ ὅτι εὑρίσκεται ἡ δοτικὴ τοῦ ἱδρὼς κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ τι ἱδρῷ, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. ρ'. 385.]

καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ νολεμεὺς (sic) αἰεί.

καὶ ἡ αἰτιατικὴ ὁμοίως τὸν ἱδρῶ, κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ τα, οἷον, [Il. χ'. 2.]

ἱδρῶ ἀπεψύχοντο.

"Ὦ ἱδρώς."

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ως τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον ὁ ἱδρὼς ὦ ἱδρὼς, ὁ ἀπτὼς ὦ ἀπτὼς, ὁ ἔρως ὦ ἔρως, ὁ Μίνως ὦ Μίνως, ὁ ἥρως ὦ ἥρως. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τῶν εἰς ως ὀξυτόνων θηλυκῶν, ταῦτα γὰρ εἰς τὴν οι δίφθογγον ἔχουσι τὴν κλητικὴν, οἷον ἡ αἰδὼς ὦ αἰδοῖ, ἡ ἠὼς ὦ ἠοῖ, ὁμοίως τοῖς εἰς ως θηλυκοῖς, ὥσπερ ἡ Σαπφὼ ὦ Σαπφοῖ ἡ κλητικὴ, ὦ Λητοῖ.

"Τὼ ἱδρῶτε τοῖν ἱδρώτοιν ὦ ἱδρῶτε." Εἴρηται.

"Οἱ ἱδρῶτες τῶν ἱδρώτων τοῖς ἱδρῶσι τοὺς ἱδρῶτας ὦ ἱδρῶτες." Εἴρηται.

[Κανὼν ιϛ'.]

Ἰστέον ὅτι τῶν εἰς ως βαρυτόνων τὰ μὲν βραχείᾳ παραληγόμενα διὰ τοῦ τος κλίνονται, οἷον γέλως γέλωτος, ἔρως ἔρωτος, Νέπως Νέπωτος, (ἔστι δὲ ὄνομα ὄρους.) Καὶ ἀπο-

ροῦσι τινὲς, λέγοντες, καὶ πῶς τὸ κάλως, ὃ σημαίνει τὸν σχοῖνον, βαρύτονον ὂν καὶ βραχείᾳ παραληγόμενον, οὐ κλίνεται διὰ τοῦ τος, ἀλλὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ος, οἷον κάλως κάλωος, ὡς μαρτυρεῖ Ἀπολλώνιος ὁ τὰ Ἀργοναυτικὰ γράψας, κάλωας εἰπὼν τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον [I. 1277.]

εὐναίας ἐρρύσαντες ἀνεκρούσαντο κάλωας

ἐν τῷ τέλει τοῦ πρώτου λόγου. Ὡς ἀπὸ γὰρ τοῦ κάλως κάλωος ἔστιν ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν κάλωες, ὥσπερ ἥρως ἥρωος ἥρωες, καὶ ἐκεῖθεν ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν κάλωας ὥσπερ ἥρωας· καὶ τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν ἐχρήσατο ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ, λέγων, [II. 725.]

δερκόμενοι παράμειβον, ὑπὸ πνοιῇ δὲ κάλωες.

οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα εἰπεῖν ὡς Ἀττική ἐστιν ἡ κλίσις. Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ς κλίνουσιν, οἷον ὁ κάλως τοῦ κάλω, ὥσπερ ὁ Μενέλεως τοῦ Μενέλεω. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ τοῦ κάλως κάλωος κλίσις, ἀλλ' ἐπέκτασις· ἔστι γὰρ ὁ κάλως τοῦ κάλω Ἀττικῶς, κατ' ἐπέκτασιν τῆς ος συλλαβῆς κάλωος, ὥσπερ ἡ ἅλως τῆς ἅλω, ὃ σημαίνει τὸ ἁλώνιον, γέγονε κατ' ἐπέκτασιν τῆς ος συλλαβῆς ἅλωος, ἐξ οὗ καὶ ἡ αἰτιατικὴ ἅλωα, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν τῇ Ἑκάλῃ,

δεινουμένης περὶ βουσὶν ἐμὴν ἐφύλασσον ἅλωα.

Ἔχομεν οὖν ὅτι τῶν εἰς ως βαρυτόνων τὰ μὲν βραχείᾳ
137 a παραληγόμενα διὰ τοῦ τος κλίνονται, οἷον γέλως γέλωτος, ἔρως ἔρωτος, Νέπως Νέπωτος· τὰ δὲ μακρᾷ παραληγόμενα διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, οἷον Μίνως Μίνωος, (τὸ γὰρ ι ἐκτείνεται· ἰστέον δὲ ὅτι εὑρίσκεται σπανίως καὶ συστελλόμενον,) ἥρως ἥρωος. Σεσημείωται τὸ εἵλως εἵλωτος, ὅτι μακρᾷ παραληγόμενον διὰ τοῦ τος ἐκλίθη· Εἵλωτες δὲ λέγονται οἱ τὴν Μεσηνιακὴν οἰκοῦντες τῆς Πελοποννήσου. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἕλως ἕλωτος ἦν, καὶ ὡς βραχείᾳ παραληγόμενον διὰ τοῦ τος κλίνεται, ὥσπερ γέλως γέλωτος, καὶ λοιπὸν πλεονάσαν τὸ ι ἐφύλαξε τὴν αὐτὴν κλίσιν, καὶ ἐγένετο εἵλως εἵλωτος. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι

πάντας τοὺς δούλους Εἵλωτας καλοῦσι πρὸς ὕβριν τούτων, φημὶ δὴ τῶν τὴν Μεσηνιακὴν οἰκούντων τῆς Πελοποννήσου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι Ἀθηναῖοι ἐπὶ τούτων πάντων ἰσοσύλλαβον ποιοῦνται κλίσιν· τοῦ γέλω γὰρ καὶ τοῦ Μίνω καὶ τοῦ ἥρω λέγουσιν· περὶ δὲ τῆς κλίσεως τούτων ἐν τῇ περὶ τοῦ Μενέλεως διδασκαλίᾳ ἔχομεν γνῶναι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ ἥρως ἥρωος οὐκ ἐπεκτείνει τὸ ο εἰς τὸ ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικήν. Καὶ λέγουσι τινὲς, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ ἥρως ἥρωος οὐκ ἐπεκτείνει τὸ ο εἰς τὸ ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἀλλεπάλληλον τὸ ω, καὶ εὑρεθῇ πρὸ τεσσάρων χρόνων τόνος, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐδέποτε γὰρ πρὸ τεσσάρων χρόνων τόνος πίπτει. Οὗτοι οὐκ ἀκριβῶς λέγουσιν· ὡς γὰρ ἐμάθομεν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν καθαριευόντων ἐκτείνοντες τὸ ο εἰς τὸ ω καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβάλλουσιν, οἷον ὄφιος ὄφεως, πόλιος πόλεως, λαὸς λεὼς, ναὸς νεώς. Εἰ ἐξέτειναν οὖν τὸ ο εἰς τὸ ω, ἠναγκάζοντο καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβάλλειν, καὶ οὐκέτι λοιπὸν εὑρίσκετο ἀλλεπάλληλον τὸ ω. Κρεῖττον οὖν ἐστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· οἱ Ἀττικοὶ, ὡς εἴρηται, ἐπὶ τῶν καθαρευόντων ἐκτείνοντες τὸ ο εἰς τὸ ω καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβάλλουσιν, οἷον πόλιος πόλεως, ὄφιος ὄφεως, ναὸς νεὼς, λαὸς λεώς. Εἰ ἐξέτειναν οὖν ἐπὶ τοῦ ἥρωος τὸ ο εἰς τὸ ω, ἠναγκάζοντο καὶ τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβάλλειν· ἀλλὰ μὴν τὸ παραλῆγον φωνῆεν εἰς ε μεταβληθῆναι οὐ δύναται· τὰ γὰρ μεταβαλλόμενα κατὰ τὴν παραλήγουσαν εἰς ε δίχρονα εἰσὶν, οἷον ὄφιος ὄφεως, πόλιος πόλεως, ναὸς νεὼς, λαὸς λεώς. Τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι δίχρονον ἀλλὰ ω· δηλονότι τῆς παραληγούσης μὴ δυναμένης μεταβληθῆναι εἰς τὸ ε, οὔτε ἡ λήγουσα ἐξετάθη εἰς τὸ ω.

37 b "Τῷ ἥρωϊ, τῷ γέλωτι."

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ἥρωϊ δοτικὴ οὐ γίνεται κατὰ συναίρεσιν τοῦ ω καὶ ι εἰς τὴν ῳ δίφθογγον ἥρῳ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ι ἀνεκ-

φώνητον λήγουσα τὴν γενικὴν ἔχει ἰσοσύλλαβον τῇ εὐθείᾳ, οἷον, τῷ κοχλίᾳ ὦ κοχλίας τοῦ κοχλίου, τῷ Χρύσῃ ὁ Χρύσης τοῦ Χρύσου, τῷ σοφῷ ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ. Εἰ ἐγένετο οὖν τοῦτο κατὰ συναίρεσιν τοῦ ω *καὶ* ι *εἰς τὴν* ω *δίφθογγον, ἤμελλεν ἔχειν τὸ* ι *ἀνεκφώνητον, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον, οὐδὲ γὰρ ἔχει τὴν γενικὴν ἰσοσύλλαβον τῇ εὐθείᾳ, οἷον ἥρως ἥρωος· τούτου οὖν χάριν τοῦτο οὐ συναιρεῖται κατὰ τὴν δοτικήν, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἡ δοτικὴ εἰς* ι *ἀνεκφώνητον λήγουσα, τῆς γενικῆς περιττοσυλλαβούσης τῆς εὐθείας. Οἱ μέντοι Ἀττικοὶ ἐπειδὴ ἰσοσυλλάβως κλίνουσιν, οἷον ὁ ἥρως τοῦ ἥρω, καὶ τὴν δοτικὴν εἰς* ι *ἀνεκφώνητον ποιοῦσι, οἷον τῷ ἥρῳ,*

> ἥρῳ Λαομέδοντι,

καὶ

> ἥρῳ Δημοδόκῳ.

“Τὸν ἥρωα, τὸν γέλωτα, ὦ ἥρως, ὦ γέλως. Τὼ ἥρωε, τὼ γέλωτε.”

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ἡ ἥρωε εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν οὐ γίνεται κατὰ κρᾶσιν τοῦ ω *καὶ* ε *εἰς τὸ* ω, *καὶ γὰρ εὑρίσκομεν τὸ* ω *καὶ* ε *εἰς τὸ* ω *κιρνώμενα, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐμῶ τὠμῶ, οὕτως δὲ εἰ ἐγένετο ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, οὐδὲν ἄτοπον συνέβαινεν, ἐπειδὴ τὸ* ω *τελικόν ἐστι τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν, οἷον τὼ ὁμήρω, τὼ ἀνθρώπω. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν δυϊκῶν τοῦ ἡδὺς, ἡνίκα συναιρεῖται ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, πάντως ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν μακροκαταληκτεῖ, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους, τὼ Δημοσθένεε καὶ Δημοσθένη, ὁ Πηλεὺς τοῦ Πηλέως τὼ Πηλέε καὶ Πηλῆ, ἡ πόλις τῆς πόλεως τὰ πόλεε καὶ πόλη. Ἐπειδὴ οὖν ἐπὶ τοῦ ἥρως ἥρωος οὐ μακροκαταληκτεῖ ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν, οὐδὲ γὰρ, ὡς εἴρηται, γίνεται διὰ τοῦ* ω *Ἀττικῶς, εἰκότως οὐδὲ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν συναιρεῖται.*

“Τοῖν ἡρώοιν, τοῖν γελώτοιν. Ὦ ἥρωε, ὦ γέλωτε. Οἱ ἥρωες, οἱ γέλωτες.”

Ἰστέον ὅτι φησὶν ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Καθόλου, ἐν τῇ περὶ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν διδασκαλίᾳ, ὡς οἱ ἥρωες εὐθεῖα

τῶν πληθυντικῶν εὕρηται κατὰ κρᾶσιν παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ὄρνισιν, οἷον, [v. Dindorf. fr. 283.]

οἱ γὰρ ἥρως ἐγγὺς εἰσίν.

ἀντὶ τοῦ οἱ ἥρωες.

"Τῶν ἡρώων, τῶν γελώτων, τοῖς ἥρωσι, τοῖς γέλωσι, τοὺς ἥρωας, τοὺς γέλωτας.

Κανὼν ιζ'.—Ὁ Μενέλεως.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ως σύνθετα, εἰ μὲν κοινά εἰσι, τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον ἱδρὼς, λυσίδρως λυσίδρωτος, ἔρως ἔρωτος, χρυσέρως χρυσέρωτος, γέλως γέλωτος, φιλό-
38 a γελως φιλογέλωτος· εἰ δὲ Ἀττικά εἰσιν, ἀποβολῇ τοῦ σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ δύσερως τοῦ δύσερω, ὁ ἀξιόχρεως τοῦ ἀξιόχρεω, ὁ ἀνάπλεως τοῦ ἀνάπλεω, ὁ εὔγηρως τοῦ εὔγηρω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ τεχνικὸς περὶ τοῦ Μενέλεως διαλαμβάνει, καὶ δεῖ παραφυλάξασθαι, ὅτι ἐπὶ τῶν εἰς ος καθαρῶν, τῶν διὰ τοῦ (α) ο τῶν ἐχόντων τὴν παραλήγουσαν μακρὰν, ὑπερβιβασμὸν ποιοῦνται τοῦ χρόνου οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν μὲν τελευταίαν ἐκτείνουσιν εἰς τὴν ω, τὴν δὲ παραλήγουσαν συστέλλουσιν εἰς τὸ ε, οἷον Μενέλαος Μενέλεως, Ἰόλαος Ἰόλεως, λαὸς λεὼς, ναὸς νεώς. Ἰδοῦ ταῦτα ἔχοντα τὴν μὲν παραλήγουσαν μακρὰν, τὴν δὲ τελευταίαν βραχεῖαν, ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐποίησαν τὴν μὲν τελευταίαν φύσει μακρὰν, τὴν δὲ παραλήγουσαν συνέστειλαν, ὅθεν τὸ Οἰνόμαος, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, τὸ γὰρ α συνεσταλμένον ἐστιν, οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς διὰ τοῦ ε καὶ ω οἷον Οἰνόμεως, ἐπειδὴ τὸ α συνεσταλμένον ἔχον οὐκ ἠδύνατο ὑπερβιβασμὸν χρόνου ποιήσασθαι. Εἰ δέ τις εἴποι καὶ πῶς τὸ ἵλαος συνεσταλμένον ἔχον τὸ α, οἷον ὡς παρὰ Παρθενίῳ,

ἵλαος, ὦ ὑμέναιε,

γίνεται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις διὰ τοῦ ε καὶ ω, οἷον ἵλεως, λέγομεν ὅτι τὸ ἵλαος μᾶλλον ἐκτείνει τὸ α, (σπάνιον γὰρ τὸ ἐν συστολῇ ἐστὶν εὑρισκόμενον,) καὶ τούτου χάριν ἐγένετο παρὰ

τοῖς Ἀθηναίοις ἵλεως. Ὅτι γὰρ ἐκτείνει τὸ Α, ἐδήλωσε Παρθένιος, ἐν τῷ Βίαντα εἰπὼν,

ἵλαος ταύτην δε χρύσω (δέχνυσο) πυρκαϊὴν

ἔστι δὲ ἐλεγεῖον. Καὶ ἐν τῷ Εὐφορίωνος Δημοσθένει ὁμοίως ἐκτεταμένον εὑρίσκεται, οἷον,

δαίμονος ἱλάοιο.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Πρόσκεινται ἀνωτέρω "εἰς ΟΣ καθαρὸν," ἐπειδὴ εἰσί τινα μὴ καθαριεύοντα καὶ γινόμενα διὰ τοῦ Ω παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον ὁ κάλος ὁ κάλως, (σημαίνει δὲ τὸν σχοῖνον,) ὁ Τάλος ὁ Τάλως, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) ὁ ὄρφος ὁ ὀρφῶς, (σημαίνει τὸν ἰχθῦν,) τοῦτο δὲ περισπᾶται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, τοῦ παρ' ἡμῖν, ἤγουν τοῦ κοινοῦ, βαρυνομένου. Ἰδοὺ ταῦτα διὰ τοῦ Ω γινόμενα Ἀττικῶς οὐκ ἐτρέψαντο παραλῆγον φωνῆεν εἰς τὸ Ε· ἀλλ' οὐ καθαριεύουσι. Τούτου οὖν χάριν πρόσκειται "εἰς ΟΣ καθαρόν." Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἰστέον ὅτι ταῦτα εἰς ΩΣ Ἀττικὰ φυλάττουσι τῆς κοινῆς εὐθείας τὸν τόνον· εἴτε γὰρ προπαροξύνεται τὸ κοινὸν, εἴτε παροξύνεται, εἴτε ὀξύνεται, τὴν αὐτὴν τάσιν φυλάττει καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον τὸ λαὸς καὶ ναὸς ὀξυτονούμενα παρ' ἡμῖν φυλάττουσι τὴν ὀξεῖαν τάσιν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις· λεὼς γὰρ καὶ νεὼς λέγουσιν ὀξυτόνως· καὶ
138 b πάλιν τὸ Τάλος καὶ κάλος παροξυνόμενα παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις παροξύνονται, οἷον Τάλως καὶ κάλως· καὶ πάλιν τὸ Μενέλαος καὶ Ἰόλαος προπαροξυνόμενα παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις προπαροξύνονται Μενέλεως Ἰόλεως. Σεσημείωται τὸ ὀρφῶς καὶ λαγῶς περισπώμενα, ταῦτα γὰρ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν τόνον τῶν κοινῶν· τοῦ[το] μὲν γὰρ ὀρφῶς τὸ κοινὸν ὄρφος ἐστὶ βαρυτόνως, τοῦ δὲ λαγῶς ὀξυτόνως λαγός. Ἰστέον καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπὶ πάσης πτώσεως τὰ εἰς ΩΣ Ἀττικὰ τῆς ἰδίας εὐθείας τὸν τόνον φυλάττουσιν. Εἴτε γὰρ προπαροξύνεται ἡ εὐθεῖα, εἴτε παροξύνεται, εἴτε ὀξύνεται, ὁ αὐτὸς τόνος φυλάττεται καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πτώσεσιν, οἷον ὁ Μενέλεως τοῦ Μενέλεω τῷ Μενέλεῳ τὸν Μενέλεων ὦ Μενέλεως, ὁ κάλως τοῦ κάλω τῷ κάλῳ τὸν

κάλων ὦ κάλως, ὁ λεὼς τοῦ λεῶ τῷ λεῷ τὸν λεὼν ὦ λεώς. Κλίνουσι δὲ πάντες, ὥς φησιν ὁ τεχνικὸς, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Σ.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΩΣ Ἀττικὰ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ὁ Μενέλεως τοῦ Μενέλεω, ὁ Ἰόλεως τοῦ Ἰόλεω, ὁ λεὼς τοῦ λεὼ, ὁ νεὼς τοῦ νεὼ, ὁ κάλως τοῦ κάλω, ὁ Τάλως τοῦ Τάλω, ὁ Τυφῶς καὶ ὁ ταῶς κοινῶς μὲν Τυφὼν καὶ ταὼν λέγονται, καὶ διὰ τοῦ ΝΟΣ κλίνονται, οἷον Τυφῶνος καὶ ταῶνος, Ἀττικῶς δὲ Τυφῶς καὶ ταῶς λέγονται, καὶ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν τῷ Ἀττικῷ ἔθει, οἷον ὁ τυφῶς τοῦ τυφῶ, καὶ ὁ ταῶς τοῦ ταῶ, ὥσπερ ὁ ὀρφῶς τοῦ ὀρφῶ, καὶ ὁ λαγῶς τοῦ λαγῶ. (Τυφῶς δέ ἐστιν ὁ σφοδρὸς ἄνεμος.) Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, διατί τὸ τυφῶς καὶ ταῶς οὐ κλίνονται κοινῶς διὰ τοῦ ΤΟΣ, ὥσπερ τὸ ἱδρὼς ἱδρῶτος καὶ ἀπτὼς ἀπτῶτος. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν ἐκεῖνα ὀξύτονά εἰσιν, τὸ δὲ τυφῶς καὶ ταῶς περισπώμενα εἰσί· δεύτερον δὲ, ταῦτα καὶ εἰς Ν λήγουσι, τυφῶς τυφῶν, ταῶς ταῶν, ὅπερ οὐ παρέπεται ἐκείνοις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὰ πολλὰ εὑρίσκονται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις εἰς ΩΣ μὴ ἔχοντα προϋποκείμενον κοινὸν, οἷον κορώνεως, φιβάλεως, δαμερίππεως, χελιδώνεως, ἱέρεως. Προπαροξύνονται δὲ ὅλα ταῦτα, καὶ ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς. Ἔστι δὲ τὸ μὲν κορώνεως καὶ φιβάλεως καὶ δαμαρίππεως καὶ χελιδώνεως εἴδη φυτῶν, τὸ δὲ ἱέρεως τὸν ἱερέα σημαίνει· ἱέρεως γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ ἱερεύς. Εἰσὶ δὲ καὶ Περσικὰ ὀνόματα καὶ Αἰγύπτια εἰς ΩΣ λήγοντα, ἅτινα τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐπιδέχονται τοῖς εἰς ΩΣ Ἀττικοῖς· εἰ μέντοι προπαροξύνονται κατὰ τὴν εὐθεῖαν, ὥσπερ οὐδὲ ἐν ταῖς ἄλλαις πτώσεσιν. Ἔστι γὰρ Ἰναρῶς ὄνομα βασιλέως, Παραμιζῶς ὄνομα εὐ-
139 a νούχου, Σαβακῶς, Μανεῶς, ταῦτα δὲ ὀνόματα εἰσὶ κύρια. Καὶ ἰστέον ὅτι τινὲς μὲν ὀξύνουσιν αὐτὰ, τινὲς δὲ περισπῶσι· τὸ δὲ Σαβακῶς Ῥωμανὸς βαρύνει, Σαβάκως λέγων. Ἀποβολῇ δὲ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικήν. Δεῖ δὲ ἡμᾶς ἀναμνη-

σθῆναι καὶ τοῦτο, ὅτι ἥρως καὶ τὸ ἔρως καὶ τὸ γέλως, ἅτινα περιττοσυλλάβως παρ' ἡμῖν κλίνονται, οἱ Ἀθηναῖοι ἰσοσυλλάβως κλίνουσιν. Τοῦ ἥρω γὰρ καὶ τοῦ ἔρω καὶ τοῦ γέλω λέγουσιν, [Aristoph. Ran. 45.]

ἀλλ' οὐχ οἷος τέ εἰμι ἀποσοβῆσαι τὸν γέλων.

Καὶ τὰς ἑξῆς δὲ πτώσεις οὕτως κλίνουσιν ὥσπερ καὶ τὸ Μενέλεως κλίνεται.

"Τῷ Μενέλεῳ."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα γενικὴ ἰσοσυλλαβοῦσα τῇ εὐθείᾳ τὴν δοτικὴν ἔχει εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθείας ἢ μείζονος ἀντιστοίχου.

"Τὸν Μενέλεων."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα εἰς Σ λήγουσα, ὅταν ἔχῃ τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων, εἰς Ν αὐτὴν ἔχει λήγουσαν.

"Ὦ Μενέλεως."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ΩΣ τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον ὁ ἱδρὼς ὦ ἱδρώς, ὁ ἔρως ὦ ἔρως, ὁ γέλως ὦ γέλως, οὕτως οὖν καὶ ὁ Μενέλεως ὦ Μενέλεως. Ἄλλως τε δὲ καὶ οἱ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς ἔχουσιν ὀρθὰς καὶ κλητικάς, οἷον ὁ Αἴας ὦ Αἴας, οἷον [Soph. Aj. 89.]

Αἴας δεύτερόν σε προσφωνῶ.

Ὁ φίλος ὦ φίλος, [Il. φ'. 106.]

Ἀλλὰ φίλος θάνε καὶ σύ.

Ὁ ἥλιος ὦ ἥλιος. [Il. γ'. 277.]

Ἠέλιος ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις.

Οὕτως οὖν καὶ ὁ Μενέλεως ὦ Μενέλεως Ἀττικῶς ἐστιν.

"Τὼ Μενέλεω."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Α ἢ εἰς Ω λήγουσα, δηλονότι μετὰ τοῦ ι, ὁμόφωνον ἔχει τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν. Ἀλλ' ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν δυϊκῶν οὐκ ἔστι προσγεγραμμένον τὸ ι, οἷον τῷ κοχλίᾳ τὼ κοχλία, τῷ καλῷ τὼ καλὼ, οὕτως οὖν καὶ τῷ Μενέλεω τὼ Μενέλεω, χωρὶς τοῦ ι.

"Τοῖν Μενέλεῳν."

Λέγει, ὅτι τοῦτο ἀπὸ τοῦ κοινοῦ γέγονεν, ἀπὸ τοῦ τοῖν

Μενελάοιν, τροπῇ τοῦ ο εἰς τὸ ω, καὶ τῆς παραληγούσης εἰς τὸ ε, διὸ καὶ ἔχει τὸ ι. Πᾶσα γὰρ δοτικὴ ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ τὸ ι θέλει ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, οἷον καλῷ, σοφῷ, κοχλίᾳ, καλοῖν, σοφοῖν, κοχλίαιν, καλοῖς, σοφοῖς, κοχλίαις. Πότε δὲ οὐκ ἔχει τὸ ι ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, ἐν τῇ δοτικῇ τοῦ κοχλίας μεμαθήκαμεν.

"Ὦ Μενέλεω. Εἴρηται. Οἱ Μενέλεῳ."

Λέγει, ὅτι καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ κοινοῦ γέγονεν, ἀπὸ τοῦ οἱ Μενέλαοι, τροπῇ τοῦ ο εἰς ω, καὶ τῆς παραληγούσης δηλονότι εἰς τὸ ε. Τὸ δὲ κοινόν ἐστιν οἱ Μενέλαοι, ἐπειδὴ πᾶσα
139 b εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς ω μέγα λήγουσα εἰς τὴν οι δίφθογγον ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, χωρὶς τῶν οὐδετέρων, οἷον τὼ καλὼ οἱ καλοὶ, τὼ σοφὼ οἱ σοφοὶ, τῷ Ὁμήρῳ οἱ Ὅμηροι, τῷ ἀνθρώπῳ οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ τὼ Μενελάω οἱ Μενέλαοι, καὶ τὼ Νικολάω οἱ Νικόλαοι. Πρόσκειται "χωρὶς τῶν οὐδετέρων," ἐπειδὴ ἔστι τὼ ξύλω καὶ τὼ δένδρω ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, καὶ γίνεται ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν τὰ ξύλα καὶ τὰ δένδρα· καὶ ἰδοὺ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν εἰς ω λήγει, καὶ οὐ λήγει εἰς τὴν οι δίφθογγον ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν. Τούτων οὕτως ἐχόντων. ἔστιν οἱ Μενέλαοι, καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς ω καὶ τῆς παραληγούσης δηλονότι εἰς τὸ ε γέγονεν οἱ Μενέλεῳ, καὶ μένει τὸ ι προσγεγραμμένον ἀναγκαίως. Πᾶσα γὰρ εὐθεῖα πληθυντικῶν ἀρσενική τε ἢ θηλυκὴ, ἀνεπέκτατος, ἀπὸ ἑνικῶν κεκλιμένη, εἰς φωνῆεν λήγουσα, εἰς ι θέλει λήγειν, οἷον καλοὶ, σοφοὶ, κοχλίαι, Αἰνεῖαι, σοφαὶ, μοῦσαι, ἅμαξαι. Πρόσκειται "ἀρσενικὴ ἢ θηλυκὴ" διὰ τὰ οὐδέτερα, οἷον, τὰ βήματα, τὰ ξύλα, τὰ δένδρα. Ἰδοὺ ταῦτα οὐ λήγουσιν εἰς ι. "Ἀνεπέκτατος" δὲ πρόσκειται, διὰ τὸ τοιοίδε καὶ τοσοίδε· ταῦτα γὰρ οὐ λήγουσιν εἰς ι, ἀλλ' ἐπέκτασιν τῆς δε συλλαβῆς ἀνεδέξαντο. Πρόσκειται δὲ "ἀπὸ ἑνικῶν κεκλιμένη" διὰ τὸ οἱ πέντε, οἱ ἑπτὰ, οἱ ὀκτὼ, οἱ δέκα· ταῦτα γὰρ οὐ λήγουσιν εἰς ι, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀπὸ ἑνικῶν κεκλιμένα, οὐκ ἔχουσι γὰρ ἑνικὰ, ἐπειδὴ τὸ σημαινόμενον κωλύει· πῶς γὰρ οἱ πέντε καὶ οἱ ἑπτὰ καὶ οἱ ὀκτὼ καὶ οἱ δέκα δύνανται ἑνικῷ ἀριθμῷ θεωρηθῆναι; Ἐὰν γὰρ

θεωρηθῶσιν ἑνικῷ ἀριθμῷ, καὶ τοῦ σημαινομένου ἐκπίπτουσιν, καὶ οὐκέτι μένουσι πέντε, ἢ ἑπτὰ, ἢ ὀκτὼ, ἢ δέκα. Ἀλλ' οὔτε δὲ ταῦτα ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ μόνου γένους εἰσὶν, ἀλλὰ οὐδετέρου, οἷον, οἱ πέντε αἱ πέντε καὶ τὰ πέντε. Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ λοιπά. Πρόσκειται δὲ "εἰς φωνῆεν λήγουσα" διὰ τὸ Αἴαντες, μητέρες. Ταῦτα γὰρ οὐ λήγουσιν εἰς ι, ἀλλ' οὐ λήγουσιν εἰς φωνῆεν, ἀλλ' εἰς σύμφωνον.

"Τῶν Μενέλεων."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα γενικὴ πληθυντικῶν εἰς ω λήγει ἐπὶ παντὸς γένους.

"Τοῖς Μενέλεως."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς ι λήγουσα προσθέσει τοῦ σ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον. καλοὶ καλοῖς, σοφοὶ σοφοῖς, κοχλίαι κοχλίαις, μοῦσαι μούσαις, ἔστιν οὖν οἱ Μενέλεῳ σὺν τῷ ι, καὶ λοιπὸν προσθέσει τοῦ σ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον τοῖς Μενέλεῳς. Ἀναγκαίως οὖν καὶ τοῦτο μετὰ τοῦ ι γράφεται, ἐπειδὴ δοτικῆς ἐστὶ πτώσεως. Ἐμάθομεν δὲ ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ τὸ ι θέλει ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ. Δύναται καὶ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, φημὶ δὲ ἀπὸ τοῦ Μενε-
140 a λάοις, γενέσθαι κατὰ συγκοπὴν [τροπὴν] (sic) τοῦ ο εἰς τὸ ω, καὶ τῆς παραληγούσης δηλονότι εἰς τὸ ε.

"Τοὺς Μενέλεως."

Λέγει ὅτι καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ κοινοῦ γέγονε, τὸ δὲ κοινὸν ἐστὶ τοὺς Μενελάους. Πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς τὴν οι δίφθογγον λήγουσα εἰς ους ποιεῖ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον καλοὶ καλοὺς, Ὅμηροι Ὁμήρους, ἄνθρωποι ἀνθρώπους· οὕτως οὖν οἱ Μενέλαοι τοὺς Μενελάους, καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς τὸ ω Ἀττικῶς γίνεται Μενέλεως καὶ τῆς παραληγούσης δηλονότι εἰς τὸ ε, ἀποβάλλει δὲ τὸ υ διὰ τὴν κακοφωνίαν, ὡς φησὶν ὁ τεχνικός· τραχεῖα γάρ ἐστιν ἡ ἐκφώνησις τοῦ ω καὶ υ ἐν μιᾷ συλλαβῇ. Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, διατί, ἡνίκα μὲν τὸ κοινὸν ἔχῃ τὸ ι, φυλάττεται καὶ ἐν τῷ Ἀττικῷ, οἷον τοῖν Μενελάοιν τοῖν Μενέλεῳν, οἱ Μενέλαοι οἱ Μενέλεῳ

τοῖς Μενελάοις τοῖς Μενέλεῳς, ἡνίκα δὲ τὸ κοινὸν ἔχει τὸ Υ, οὐ φυλάττεται ἐν τῷ Ἀττικῷ, οἷον, τοὺς Μενελάους τοὺς Μενέλεως. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ Ι φυλάττεται καὶ ἐν τῷ Ἀττικῷ, ἐπειδὴ πέφυκε τὸ Ι καὶ ἀνεκφώνητον εἶναι, οἷον τῷ καλῷ τῷ σοφῷ· τὸ δὲ Υ διὰ τοῦτο ἀποβάλλεται ἐν τῷ Ἀττικῷ, ἐπειδὴ ἡ ΩΥ δίφθογγος ἐν ἁρμογῇ μόνῃ δύο λέξεων εὑρίσκεται, οἷον, αὐτὸς ὡὑτὸς, [Il. ε΄. 396.]

ἅ τέ (εὖτέ) μιν ὡὑτὸς ἀνήρ. .

ἐμέο αὐτοῦ, ἐμεωυτοῦ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Ω, ἐμωυτοῦ. Ἀμέλει ἐν τῷ θαυμαστὸς καὶ θαυμάσιος, τραπέντος τοῦ Α εἰς τὸ Ω, ἀπεβλήθη τὸ Υ, οἷον, θωμαστὸς, θωμάσιος, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἁρμογὴ δύο λέξεων.

"Ὦ Μενέλεῳ."

Εἴρηται ὅτι τῶν δυϊκῶν καὶ πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτω καὶ ἡ κλητική. Ἔχει δὲ καὶ τὸ Ι προσγεγραμμένον ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν.

Κανὼν ιη΄.—Ὁ ἅλς.

Πληρώσας ὁ τεχνικὸς τὰ εἰς Σ μόνον λήγοντα, ἔρχεται καὶ διαλαμβάνει περὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου. Καὶ ἰστέον, ὅτι τὰ εἰς δύο σύμφωνα λήγοντα ἢ εἰς τὸ Σ λήγουσιν ἢ εἰς τὸ Ξ. Καὶ τὰ μὲν εἰς τὸ Σ λήγοντα, πρὸ τοῦ Σ ἔχουσιν ἢ τὸ Λ ὡς τὸ ἅλς, ἢ τὸ Ν ὡς τὸ Τίρυνς, ἢ τὸ Ρ ὡς τὸ μάκαρς· τὰ δὲ εἰς Ξ λήγοντα, περὶ ὧν ἐν τοῖς θηλυκοῖς λέγει, πρὸ τοῦ Ξ ἔχουσιν ἢ τὸ Λ, ὡς τὸ ὅλξ ὁλκὸς, (σημαίνει δὲ τὴν αὔλακα,) ἢ τὸ Ρ, ὡς τὸ σὰρξ σαρκὸς, ἢ τὸ Γ, ὡς τὸ σφὶγξ σφιγγός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Κανονίζει δὲ ὁ τεχνικὸς τὸ ἅλς, λέγων, ὅτι τὰ εἰς δύο σύμφωνα λήγοντα διὰ δύο συμφώνων κλίνονται, δηλονότι καὶ εἰς ΟΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Τίρυνς Τίρυνθος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως τοῦ Ἄργους, ἐξ ἧς ἦν ὁ Εὐρυσθεὺς,) μάκαρς μάκαρτος, ἕλμινς ἕλμινθος, δάμαρς δάμαρτος. Εἰ οὖν ἐστιν
140 b ἅλς, ὤφειλεν εἶναι ἡ γενικὴ ἅλτος, ἵνα εὑρεθῇ διὰ δύο συμφώνων ἐκφερομένη· ἀλλ' ἐπειδὴ δασυνομένης τῆς εὐθείας

ἔμελλε ψιλοῦσθαι ἡ γενικὴ, (ἀδύνατον δέ ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς εὐθείας ἐναλλάξαι κατὰ τὰς ἄλλας, θέλουσι γὰρ τὰ πνεύματα τῶν εὐθειῶν φυλάττεσθαι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πτώσεσιν, οἷον τοῦ ἄλγους ψιλουμένου καὶ αἱ λοιπαὶ πτώσεις ψιλοῦνται. ἄλγους ἄλγει ἄλγος. καὶ πάλιν τοῦ ἁγνὸς δασυνομένου καὶ αἱ λοιπαὶ πτώσεις δασύνονται, οἷον τοῦ ἁγνοῦ τῷ ἁγνῷ τὸν ἁγνὸν ὦ ἁγνὲ,) διὰ τοῦτο ἀπέβαλεν ἡ γενικὴ τὸ τ καὶ ἐγένετο ἁλὸς, ἵνα ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ δασυνθῇ καὶ ἡ γενική. Καὶ ἡ μὲν εὐθεῖα δασύνεται κανόνι τοιούτῳ· τὸ α τὸ ἀθροιστικὸν, ἤγουν τὸ σημαῖνον ἄθροισιν, δασύνεσθαι θέλει, οἷον, ἅμαξα· (εἴρηται δὲ ἅμαξα παρὰ τὸ ἅμα καὶ ἄγειν τὰ συνηθροισμένα·) ἁθρόον, ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ· (ἀθρόον δὲ ἀντὶ τοῦ ἐξαίφνης ψιλοῦται·) ἅπας, ἅμα· οὕτως οὖν καὶ τὸ ἃλς, ὅτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὅπου πάντα τὰ ὕδατα ἁλίζονται, ἤγουν συναθροίζονται, εἴτε ἐπὶ τούτου τοῦ ἁλμυροῦ. (ὅτι ἡ συνήθεια λέγει τὸ ἃλς οὐδετέρως, σπανίως εἰρημένον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.) καὶ αὐτὸ γὰρ ἄθροισιν τινὰ σημαίνει· εἰ δὲ ἐγένετο ἡ γενικὴ ἁλτὸς ἔμελλε ψιλοῦσθαι· τὸ γὰρ α καταλῆγον εἰς λ, ἐπιφερομένου συμφώνου τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τουτέστι τὸ δ ἢ θ ἢ τ, ψιλοῦσθαι θέλει, οἷον ἀλθαία, (ἔστι δὲ εἶδος βοτάνης.) Ἄλτης (ὄνομα δὲ τοῦτο κύριον,) ἀλδισκάνειν, ὅ ἐστιν ἄλ(λ)εσθαι· εὐλόγως οὖν ἀπέβαλε τὸ τ καὶ ἐγένετο ἁλὸς, ἵνα ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ δασυνθῇ καὶ ἡ γενική. Περὶ δὲ τοῦ θρὶξ τριχὸς, ὅτι οὐκ ἐφύλαξε τὴν ἄρχουσαν τῆς εὐθείας ἡ γενικὴ, φημὶ δὲ τὸ θ, ἀλλ' ἐνήλλαξεν αὐτὴν εἰς τὸ τ, ἤγουν τὸ δασὺ μετέβαλεν εἰς ψιλὸν, ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὤφειλεν ἡ γενικὴ θριχὸς εἶναι ὁμοίως τῇ θρὶξ εὐθείᾳ, ἀλλ' ἔτρεψε τὸ θ εἰς τὸ τ καὶ ἐγένετο τριχὸς, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Κανὼν γάρ ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ρ μετὰ τῶν δασέων δασύ ἐστι, καὶ μετὰ τῶν ψιλῶν ψιλόν ἐστιν. Ἀδύνατον δέ ἐστιν λέξιν δισύλλαβον εὑρεθῆναι ἐν χρήσει ἀρχομένην ἀπὸ δύο δασέων, τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέως συμφώνου. Τὸ γὰρ [Od. ε'. 110.]

ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,

ὁ φθίθω ἐνεστὼς οὐχ εὕρηται ἐν χρήσει, ἵνα εἴπωμεν ὅτι ἰδοὺ λέξις δισύλλαβος ἀρχομένη ἀπὸ δύο δασέων, τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέως συμφώνου. Τούτου χάριν ἡ θρὶξ εὐθεῖα ἐν τῇ τριχὸς γενικῇ ἔτρεψε τὸ θ εἰς τὸ τ, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἀπὸ δύο δασέων ἀρχομένη. τῆς πρώτης συλλαβῆς
141 a ἀρχομένης ἀπὸ δασέως συμφώνου, ὅθεν ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, ἐπειδὴ ἀπέστη τὸ δασὺ τῆς δευτέρας συλλαβῆς, λέγω δὴ τὸ χ, τούτου προσῆλθε τὸ δασὺ τῆς πρώτης συλλαβῆς, λέγω δὴ τὸ θ, καὶ γέγονε θριξίν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα ἐν τῷ ἅλς ἁλὸς τὸ πνεῦμα ἠνάγκασεν ἀποβληθῆναι τὸ τ ἐν τῇ γενικῇ, διατί ἐπὶ τοῦ δάμαρς δάμαρτος καὶ μάκαρς μάκαρτος οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὸ δάμαρς δάμαρτος καὶ μάκαρς μάκαρτος ἀπὸ συμφώνου ἄρχονται, δηλονότι οὔτε δασύνονται οὔτε ψιλοῦνται. Τὰ γὰρ σύμφωνα οὔτε δασεῖαν ἐπιδέχονται οὔτε ψιλὴν, ὑπεσταλμένου τοῦ ρ, τοῦτο γὰρ πέφυκε καὶ δασύνεσθαι, οἷον, ῥάπτω, καὶ ψιλοῦσθαι, οἷον, ἵμερος. Οὐκ ἔχουσιν οὖν τὸ μάκαρς καὶ δάμαρς πνεῦμα τὸ ἀναγκάζον αὐτὰ ἀποβολὴν ποιήσασθαι κατὰ τὴν γενικὴν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἅλς ἁλός. Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ εἰς δύο σύμφωνα λήγοντα, δηλονότι τοῦ ς ληκτικοῦ ὄντος, οὐ μόνον διὰ τὸ ντ (τ) κλίνονται, οἷον, μάκαρς μάκαρτος, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ θ, οἷον Τίρυνς Τίρυνθος, διατί εἶπεν ὁ τεχνικὸς, "εἰ οὖν ἔστιν ἅλς, ὤφειλεν εἶναι ἁλτὸς ἡ γενική," [εἰ οὖν ἔδει ἁλτὸς,] πόθεν γὰρ δῆλον ὅτι οὐκ εἶχε διὰ τοῦ θ κλίνεσθαι; Πρόσκειται δηλονότι "τοῦ ς ληκτικοῦ ὄντος," διὰ τὰ εἰς ξ λήγοντα, ταῦτα γὰρ οὔτε διὰ τοῦ τ κλίνονται, οὔτε διὰ τοῦ θ, οἷον, σὰρξ σαρκὸς, σφὶγξ σφιγγός. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὰ εἰς ς λήγοντα μεθ' ἑτέρου συμφώνου, τότε διὰ τοῦ τ κλίνονται ἡνίκα ἔχουσι τὸ α, οἷον, μάκαρς μάκαρτος, δάμαρς δάμαρτος· τὰ γὰρ διὰ τοῦ θ κλινόμενα οὐκ ἔχουσι τὸ α, οἷον Τίρυνς Τίρυνθος, ἕλμινς ἕλμινθος. Εἰ ἄρα οὖν τὸ ἅλς τὸ α ἔχει, δηλονότι διὰ τοῦ τ ὤφειλε κλίνεσθαι. Καλῶς οὖν εἶπεν ὁ τεχνικὸς, "εἰ οὖν ἅλς ἔδει εἶναι

ἁλτὸς," ἄλλως τε δὲ τὸ τ πέφυκεν ἐλλείπειν ἐν τῇ γενικῇ, οὐ μὴν τὸ θ, οἷον τάλαντος τάλανος, μέλαντος μέλανος, εἷς ἐντὸς, καὶ ἑνός. Εἰ ἄρα οὖν ἡ ἁλὸς γενικὴ ἔλλειψιν ἔπαθεν συμφώνου, δηλονότι διὰ τοῦ τ ὤφειλε κλίνεσθαι, καὶ οὐ διὰ τοῦ θ. Καλῶς οὖν εἶπεν ὁ τεχνικὸς "εἰ οὖν ἅλς, ἔδει εἶναι ἁλτός." Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ἅλς ὅτε μὲν θηλυκῶς λέγεται δηλοῖ τὴν θάλασσαν, καὶ ἕως τῶν ἑνικῶν κλίνεται μόνον, οὐχ ὅτι μία ἐστὶ θάλασσα, πολλαὶ γάρ εἰσὶν, ἡ ἐρυθρὰ, ἡ νεκρὰ, καὶ αἱ ἄλλαι, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ χρήσει οὐχ εὕρηται αὕτη οὔτε δυϊκῶς οὔτε πληθυντικῶς. Τινὲς δὲ ἐπιχειροῦσι λέγειν, ὅτι πληθυντικῶς αὐτὴ εἴρηται παρὰ τῷ ποιητῇ, πλανώμενοι ἐκ τοῦ στοίχου τοῦ λέγοντος, [Od. λ'. 122.]

οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἀνέρες, οὐδ' ἅλεσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν.

Ἐπειδὴ γὰρ εἶπε θάλασσαν, νομίζουσιν ὅτι καὶ τὸ ἅλεσι ἐπὶ θαλάσσης κεῖται. Οὐκ ἔστι δὲ, εἰ μὴ ἐπὶ τῶν ἁλῶν, ὅπερ
141 b ἡ συνήθεια λέγει ἅλας οὐδετέρως, καὶ δῆλον εἴγε τὸ εἶδαρ ἐπήγαγεν, ὅ ἐστι τὸ βρῶμα, τουτέστι τὸ βρῶμα τὸ μεμιγμένον μετὰ ἁλῶν· ὅτε δὲ τὸ ἁλμυρὸν τοῦτο δηλοῖ, ὃ εἰρήκαμεν οὐδετέρως λέγεσθαι ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀρσενικῶς λέγεται καὶ διόλου κλίνεται, τουτέστι καὶ εἰς τὰ ἑνικὰ καὶ εἰς τὰ δυϊκὰ καὶ εἰς τὰ πληθυντικά. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἅλς, τὸ οὐδετέρως λεγόμενον, ἐν τῇ συνηθείᾳ σπανίως εὕρηται ἐν χρήσει. Εὕρηται δὲ παρὰ Λυκάωνι (Λύκωνι) τῷ Τρωάδῃ (Τρωαδεῖ), οἷον, "τὸ ἅλς εὐῶδες ἢ δυσῶδες ὀρύσσεται." Καὶ πάλιν "ἅλατος μέδιμνον." Καὶ λέγουσι τινὲς, ὅτι ἀπὸ τούτου τοῦ οὐδετέρου γέγονε τὸ ἅλς τὸ ἀρσενικὸν κατὰ συγκοπὴν τοῦ α, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ κάρηνον οὐδετέρου γέγονε κατὰ συγκοπὴν τῆς νον συλλαβῆς τὸ κάρη θηλυκόν. Οὗτοι δὲ οὐ καλῶς λέγουσιν. Ἄτοπον γὰρ τὸ πλατέως εὑρισκόμενον ἐν χρήσει λέγειν γεγενῆσθαι ἐκ τοῦ σπανίως εὑρισκομένου ἐν χρήσει. Φασὶ δέ τινες ὅτι οὐχ εὕρηται τὸ ἅλς τὸ ἀρσενικὸν, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, ἀλλὰ

πάντως μετὰ τοῦ χόνδρος, χόνδρος ἅλς, χόνδρου ἁλὸς. χόνδροι ἅλες. Τινὲς (Ψευδὲς Bekker. conj.) δὲ τοῦτο, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἀριστοφάνης εἰπών, [Nub. 1237.]

ἁλσὶ διαμιχθεὶς ὄνοιτο ἂν οὑτοσί.

ἰδοὺ γὰρ οὐκ εἶπε χόνδροις. Καὶ πάλιν ὁ Μένανδρος,

οὐκ ἔχων οὔτε ἅλς οὔτε ὄξος οὔτε ὀρύχανὸν (sic.) (ἔχω—ἅλας—ὀρίγανον Bek.)

καὶ οὐκ εἶπε χόνδρους ἅλας. Περὶ δὲ τοῦ χόνδρος ἅλς, εἴτε ὁμοιοπτώτως δεῖ συντάττειν, εἴτε ἀνομοιοπτώτως, ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα.

“Τῷ ἁλί· τὸν ἅλα. Εἴρηται. Ὦ ἅλς.”

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς δύο σύμφωνα λήγοντα τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον ὁ Τίρυνς ὦ Τίρυνς, ἡ ἕλμινς ὦ ἕλμινς, ὁ μάκαρς ὦ μάκαρς· οὕτως οὖν καὶ τὸ ἅλς ὦ ἅλς.

“Τὼ ἅλε τοῖν ἁλοῖν ὦ ἅλε. Οἱ ἅλες τῶν ἁλῶν τοῖς ἁλσίν.”

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς Σ λήγουσα μετὰ μακρᾶς περιττοσυλλάβως κλινομένη, καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικήν, προσθέσει τοῦ Ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον, Αἴαντος Αἴασι, Τρὼς Τρωὸς Τρωσὶ, λέβης λέβητος λέβησιν· οὕτως οὖν καὶ ἅλς ἁλὸς ἁλσί.

“Τοὺς ἅλας ὦ ἅλες. Εἴρηται.”

Κανὼν ιθ΄.—Ὁ Ἀλκμάν.

Ἄρχεται ὁ τεχνικὸς τεχνολογεῖν τὰ εἰς Ν λήγοντα, καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς Ν, Ξ, Ρ, Ψ, λήγοντα ὀνόματα, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, περιττοσύλλαβα (βον) ἔχουσι τὴν γενικήν, τουτέστιν εἰς ΟΣ, οἷον Μέμνων Μέμνωνος, τρήρων τρήρωνος, Φοῖνιξ Φοίνικος, μάστιξ μάστιγος, Ἕκτωρ Ἕκτορος, Δημήτηρ Δημήτερος [ο], Πέλωψ Πέλοπος, λέλαψ (λαίλαψ) λέλαπος, καὶ εἰς Ι ἐκφωνούμενον τὴν δοτικήν, οἷον, Μέμνωνι, τρήρωνι, Φοίνικι, μάστιγι, Ἕκτορι, Δημήτορι, Πέλοπι, λέλαπι [αι], καὶ εἰς Α τὴν αἰτιατικήν, οἷον Μέμνονα, τρήρωνα, Φοίνικα, μάστιγα, Ἕκτορα, Δημήτορα, Πέλοπα, λαίλαπα, χωρὶς εἰ μὴ
142 a πάθῃ ἀποκοπήν, δηλονότι ἡ αἰτιατική, τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὸ Ποσειδῶνα Ποσειδῶν, καὶ Ἀπόλλωνα Ἀπόλλων, καὶ

κυκεῶνα κυκεῶν· τὴν δὲ κλητικὴν εἰς τὸ αὐτὸ σύμφωνον ἔχουσιν λήγουσαν εἰς ὃ ἂν καὶ ἡ εὐθεῖα, οἷον Μέμνων ὦ Μέμνων, τρήρων ὦ τρήρων, Φοῖνιξ ὦ Φοῖνιξ, μάστιξ, Ἕκτωρ ὦ Ἕκτωρ, Δημήτηρ ὦ Δημῆτερ, Πέλοψ ὦ Πέλοψ, λαῖλαψ ὦ λαῖλαψ, χωρὶς τοῦ ὦ γύναι, (ἀπὸ τῆς γύναιξ γὰρ εὐθείας ἐστὶ καὶ ἀπέβαλε τὸ Ξ,) καὶ τοῦ "Ζεῦ ἄνα," ἀπὸ τῆς ἄναξ γὰρ εὐθείας ἐστί· τοῦτο δὲ ποιητικῶς ἀπέβαλε τὸ Ξ διὰ τὸ μέτρον, ἐπειδὴ εὑρίσκεται καὶ μετὰ τοῦ Ξ, ὡς ἐν τῷ

Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι κατὰ τὴν εὐθεῖαν τὰ εἰς Ν λήγοντα, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, οὐ θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ Ν οὔτε δίφθογγον οὔτε βραχὺ φωνῆεν, ἀλλ' ἢ ἓν ἐκ τῶν τριῶν διχρόνων, ὅπερ δὲ καὶ ἐκτείνεται, ἢ ἓν ἐκ τῶν μακρῶν φωνηέντων, ὡς εἶναι πέντε φωνήεντα τὰ εὑρισκόμενα πρὸ τοῦ Ν κατὰ τὴν εὐθεῖαν, Α, Ι, Υ, Η, Ω, οἷον Ἀλκμὰν, παιὰν, δελφὶν, Σαλαμὶν, μόσυν, Φόρκυν, σωλὴν, ποιμὴν, Πλάτων, τρήρων. Περὶ γὰρ τοῦ Κλεόντιον καὶ Ἁβρότονον ἐν τοῖς θηλυκοῖς, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα.

Πρόσκειται "εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ," διὰ τὰ οὐδέτερα, ἐπειδὴ τὰ οὐδέτερα εὑρίσκεται ἔχοντα πρὸ τοῦ Ν βραχὺ φωνῆεν καὶ δίφθογγον, οἷον τὸ ξύλον, τὸ δένδρον, τὸ ἁπλοῦν, τὸ διπλοῦν. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ εἰς Ν λήγοντα ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ ἢ ὀξύνονται ἢ βαρύνονται, οἷον δελφὶν, Σαλαμὶν, ποιμὴν, Τροιζὴν, ἄρσην, Ἕλλην· οὐδέποτε δὲ περισπῶνται, χωρὶς εἰ μὴ ὦσιν εἰς ΩΝ, ἐν γὰρ τῇ εἰς ΩΝ καταλήξει ἔστιν ὅτε ἐπιδέχονται καὶ τὴν περισπωμένην τάσιν, οἷον Ξενοφῶν, Ποσειδῶν, περὶ ὧν ἔχομεν ἐν τοῖς ἑξῆς μαθεῖν. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ," διὰ τὰ οὐδέτερα, διὰ τὸ χαλκοῦν, χρυσοῦν, ὀστοῦν, περισπώμενα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Διδάσκει δὲ ἡμᾶς ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν εἰς ΑΝ ληγόντων· καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατί περὶ τῶν εἰς ΑΝ ληγόντων πρῶτον διαλαμβάνει· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ἐπειδὴ τὸ Α προτερεύει τῶν ἄλλων στοιχείων. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΑΝ

λήγοντα, εἰ μὲν ὦσιν ἁπλᾶ, ὀξύνονται, οἷον Ἀλκμὰν, παιὰν. Τιτὰν, εἰ δὲ ὦσι σύνθετα, βαρύνονται, τουτέστι παροξύνονται, οἷον Ἑρμόπαν, Ἀντίπαν, Τιτανόπαν· μόνον δὲ τὸ Καρβὰν (σημαίνει δὲ τὸν βάρβαρον,) οὔτε ἁπλοῦν ἐστὶν οὔτε σύνθετον, ἀλλὰ παρασύνθετον καὶ ὀξύνεται· ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ Κὰρ Καρὸς Καρὶ καὶ τοῦ βοὴ Καριβοῦς σύνθετον, καὶ παρασύνθετον Καριβοᾶν, καὶ ἐν συγκοπῇ Καρβὰν, οἱονεὶ ὁ
142 b ἔχων φωνὴν Καρὸς, τουτέστι βάρβαρον· οἱ γὰρ Κᾶρες βάρβαρον φωνὴν εἶχον, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ λέγων, [Il. β'. 867.]

Νάστης Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ εἰς Α λήγοντα καὶ μακρὸν ἔχουσι τὸ Α, καὶ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ φυλάττουσι τὸ Α πανταχοῦ μακρὸν, οἷον, Ἀλκμὰν Ἀλκμᾶνος, Τιτὰν Τιτᾶνος, παιὰν παιᾶνος, Πὰν Πανὸς ὅτε ἀρσενικὸν ἐστί. Πρόσκειται "ὅτε ἀρσενικόν ἐστιν," ἐπειδὴ ἐστὶν οὐδέτερον τὸ πᾶν ἀπὸ τοῦ πᾶς ἀρσενικοῦ γεγενημένον, ὅπερ καὶ περισπᾶται καὶ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται πρὸς ὁμοιότητα τοῦ ἀρσενικοῦ· ὁ πᾶς γὰρ τοῦ παντὸς καὶ τὸ πᾶν τοῦ παντός. Δεῖ γινώσκειν ὅτι ταῦτα, φημὶ δὴ τὸ Ἀλκμὰν, καὶ τὸ παιὰν, καὶ Τιτὰν, προπερισπῶνται κατὰ τὴν γενικὴν, ἐπειδὴ φύσει μακρά ἐστι πρὸ μιᾶς βραχείας, οἷον Ἀλκμᾶνος, παιᾶνος, Τιτᾶνος· τὸ γὰρ Πὰν Πανὸς ὀξύνεται κατὰ τὴν γενικὴν ὡς δισύλλαβον, ὥσπερ τὸ μηνὸς, χηνὸς, Ζηνός. Περὶ δὲ τοῦ Δύμαν, ἀπὸ ποίας εὐθείας ἐστιν, ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ εἰς ΑΝ λήγοντα οὐδέποτε τρία σύμφωνα ἔχουσι πρὸ τοῦ Α, ἀλλ' ἢ καθαριεύουσιν ὡς τὸ παισὶν (παιὰν), ἢ ἔχουσιν ἓν σύμφωνον ὡς τὸ Τιτὰν πρὸ τοῦ Α, ἢ δύο, καὶ ταῦτα ἢ κατὰ σύλληψιν ἢ κατὰ διάστασιν, κατὰ σύλληψιν μὲν ὡς τὸ ἰδμὰν, (σημαίνει δὲ τὸν ἔμπειρον,) μεγιστὰν, κατὰ διάστασιν δὲ ὡς ἐν τῷ πορθὰν, Ἑλλὰν, οὐδέποτε δὲ τρία σύμφωνα ἔχουσιν, ὡς εἴρηται, πῶς οὖν τὸ Ἀλκμὰν τρία σύμφωνα ἔσχεν; Φησὶν οὖν ὁ

Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Καθόλου περὶ τούτου ἀπολογούμενος, ὅτι ἢ παρὰ τὸ τὴν ἀκμὴν γέγονεν ἀκμὰν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ Λ ἀλκμὰν, οἱονεὶ ὁ ἀκμάζων, ἢ παρὰ τὸ ἀλκὴ, ὃ σημαίνει τὴν δύναμιν, γέγονε ἀλκὰν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ Μ ἀλκμὰν, οἱονεὶ ὁ ἰσχυρὸς, ἢ παρὰ τὸ ἄλκιμος ἀλκιμὰν καὶ ἐν συγκοπῇ ἀλκμάν.

"Τῷ Ἀλκμᾶνι. Τὸν Ἀλκμᾶνα, ὦ Ἀλκμάν."

Ἰστέον ὅτι καθόλου τὰ εἰς ἀμετάβολα λήγοντα ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον, ὁ Ἀλκμὰν ὦ Ἀλκμὰν, ὁ παιὰν ὦ παιὰν, ὁ αὐχὴν ὦ αὐχὴν, ὁ σωλὴν ὦ σωλὴν, ὁ ποιμὴν ὦ ποιμὴν, ὁ δελφὶν ὦ δελφὶν, ἡ ἀκτὶν ὦ ἀκτὶν, ἡ Σαλαμὶν ὦ Σαλαμὶν, ἡ Ἐλευσὶν ὦ Ἐλευσὶν, ὁ ἀστὴρ ὦ ἀστὴρ, ὁ ξυστὴρ ὦ ξυστὴρ, ὁ ἐλατὴρ ὦ ἐλατὴρ, ὁ Σαρπηδὼν ὦ Σαρπηδὼν, ὁ ἀλεκτρυὼν ὦ ἀλεκτρυὼν, ὁ Μυρμηδὼν ὦ Μυρμηδὼν, ἡ Σιδὼν ὦ Σιδών· χωρὶς τεσσάρων τινῶν, φημὶ δὴ τοῦ ἄνερ, πάτερ, σῶτερ, δάερ, ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὀρθὴν καὶ κλητικήν· αἱ γὰρ εὐθεῖαι τούτων εἰς ΗΡ εἰσὶν, οἷον ἀνὴρ, πατὴρ, σωτὴρ, δαήρ· (δαὴρ δέ ἐστιν ὁ ἀνδράδελφος.) Ταῦτα δὲ ἀπολογίαν ἔχουσι τοιαύτην· τὸ μὲν ἄνερ, πάτερ, δάερ ἠκολούθησαν τοῖς συγγε-
143 a νικοῖς αὐτῶν, φημὶ δὴ τῷ μῆτερ καὶ θύγατερ· ὥσπερ γὰρ τὸ μήτηρ καὶ θυγάτηρ ὀφείλοντα ἐν τῇ γενικῇ προπαροξυνθῆναι, διὰ τὸ φυλάξαι τὸν τόνον τῆς εὐθείας ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ, οἷον μήτηρ μήτερος, καὶ θυγάτηρ θυγάτερος, ὥσπερ Δημήτηρ Δημήτερος, καὶ εἰνάτηρ εἰνάτερος, (σημαίνει δὲ τὴν σύνυμφον,) οὐ προπαροξύνθησαν ἀλλὰ παροξύνθησαν, οἷον μητέρος, θυγατέρος, (καὶ) ἠκολούθησαν τοῖς συγγενικοῖς αὐτῶν, φημὶ δὴ τῷ ἀνέρος πατέρος δαέρος, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ ἀρσενικὰ τοῖς θηλυκοῖς ἠκολούθησαν κατὰ τὴν κλητικήν· καὶ ὥσπερ μῆτερ καὶ θύγατερ βαρυτόνως διὰ τοῦ Ε, οὕτω καὶ ἄνερ πάτερ δάερ διὰ τοῦ Ε βαρυτόνως· τὸ δὲ σῶτερ ψευδοαιολικόν ἐστὶ, καὶ τούτου χάριν συνέστειλε τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ κλητικῇ, καὶ ἐβαρύνθη. Οἱ γὰρ Αἰολεῖς ἔχουσιν πολλάκις συστέλλειν τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ κλητικῇ, καὶ ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, οἷον ὁ τριβολέτηρ

ὦ τριβολέτερ Αἰολικῶς· (ἔστι δὲ εἶδος ἀκάνθης.) Πρόσκειται δὲ "ψευδαιολικὸν" ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κυρίως Αἰολικόν. Οἱ γὰρ Αἰολεῖς τότε συστέλλουσι τὸ ε ἐν τῇ κλητικῇ, ἡνίκα μὴ μακρᾷ παραλήγεται. οἷον, ὁ βολέτης (τριβολέτηρ) ὦ τριβολέτερ. Ἡνίκα γὰρ μακρᾷ παραλήγεται οὐ συστέλλουσι τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ κλητικῇ ..... παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι· (χρηστὴρ δέ ἐστιν ὁ παρέχων χρησμούς.) Τὸ οὖν σῶτερ μακρὰν ἔχον τὴν παραλήγουσαν οὐ δύναται συσταλῆναι παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι· διὰ τοῦτο οὖν εἰρήκαμεν, ὅτι ψευδαιολικὸν ἐστὶν καὶ οὐ κυρίως Αἰολικόν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ ἄνερ, πάτερ, σῶτερ, δάερ, συστείλαντα τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ κλητικῇ, εὐλόγως ἐβαρύνθησαν. Τὰ γὰρ εἰς ρ λήγοντα βραχυκατάληκτα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἀποστρέφοντα τὴν ὀξεῖαν τάσιν, χωρὶς τῆς ὑπὲρ προθέσεως καὶ τοῦ ἀτὰρ συνδέσμου καὶ αὐτὰρ, οἷον μάκαρ, ἄφαρ, ἦτορ, ἧπαρ, ἔαρ, φρέαρ, δέλεαρ, στέαρ, ὄνειαρ, οὕτως οὖν καὶ ἄνερ, πάτερ, σῶτερ, δάερ βαρυτόνως. Πρόσκειται "βραχυκατάληκτα," διὰ τὸ πατὴρ καὶ ἀνὴρ ὀξυνόμενα. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν," διὰ τὸν γὰρ σύνδεσμον ὀξυνόμενον, οὗτος γὰρ βραχυκαταληκτεῖ καὶ ὀξύνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ μίαν συλλαβήν.

"Τὼ Ἀλκμᾶνε τοῖν Ἀλκμάνοιν ὦ Ἀλκμᾶνε, εἴρηται."

"Οἱ Ἀλκμᾶνες τῶν Ἀλκμάνων τοῖς Ἀλκμᾶσι."

Κανονίζεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν· ἔχομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς νι λήγουσα, μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν,
143 b τροπῇ τοῦ ν εἰς σ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ. Οἷον, φρενὶ φρεσὶν, αὐχένι αὐχέσι, ποιμένι ποιμέσι, Πλάτωνι Πλάτωσι, τέκτονι τέκτοσι, γείτονι γείτοσι, οὕτως οὖν καὶ Ἀλκμᾶνι Ἀλκμᾶσι. Πρόσκειται "μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν" ἐπειδὴ ἔστι τῇ ἰσμήνῃ καὶ τῇ Δωδώνῃ διὰ τοῦ η καὶ ι, καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν τῇ ἰσμῆνι καὶ τῇ Δωδῶνι διὰ τοῦ ι μόνου, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. θ'. 56.]

μέμονε δὲ καὶ ἰσμῆνι (ὑσμῖνι) μάχεσθαι.

Καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ [Fr. 306.]

μή με τὸν ἐν Δωδῶνι λέγε μόνον

καὶ ἰδοὺ εἰς ν *λήγουσι καὶ οὐ τρέπουσι τὸ* ν *εἰς τὸ* σ *καὶ ποιοῦσι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν ταῖς ἰσμῆσιν (ὑσμῖσιν) καὶ ταῖς Δωδῶσιν, ἀλλὰ ταῖς ἰσμήναις (ὑσμίναις) καὶ ταῖς Δωδώναις· ἀλλ᾽ οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν ταῦτα, ἐπειδὴ μεταπλασμὸν πέπονθεν ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν· τούτου χάριν εἰς* νι *λήγει διὰ τοῦ ἰῶτα. Ταῦτα μὲν ἐδόθησαν ἐν τούτοις.*

"Τοὺς Ἀλκμᾶνας ὦ Ἀλκμᾶνες, εἴρηται."

Κανὼν κʹ.—Ὁ Σωλήν.

Περὶ τῶν εἰς ην ὀξυτόνων διαλαμβάνει ὁ τεχνικὸς, καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ην λήγοντα μονοσύλλαβα, μὴ ὄντα μόνως θηλυκὰ, ἀλλ᾽ ἢ μόνως ἀρσενικὰ, ἢ καὶ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ τὸ η φυλάττουσι δηλονότι ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, σπλὴν σπληνὸς, σφὴν σφηνὸς, μὴν μηνὸς, Ζὴν Ζηνὸς, ῥὴν ῥηνὸς, (σημαίνει δὲ τὸ πρόβατον, οἷον ὡς παρὰ Νικάνδρῳ,

αὐτὰρ ὅτου καὶ ῥῆνα καὶ ἠνεμόεντα λαγωόν,)

χὴν χηνός· τοῦτο δὲ καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λέγεται, ὁ χὴν γὰρ καὶ ἡ χήν· ὅτι δὲ καὶ θηλυκῶς λέγεται, ἐδήλωσεν ὁ ποιητὴς, εἰπὼν, [Od. οʹ. 161.]

αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσι πέλωρον,

ἀργὴν χῆνα εἶπε θηλυκῶς. Τὸ δὲ φρὴν, ἐπειδὴ μόνον ἐν τοῖς εἰς ην μονοσυλλάβοις μόνου θηλυκοῦ γένους ἐστι, τούτου χάριν ἔτρεψε τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, καὶ ἐγένετο φρενός· διαλλάξαν γὰρ κατὰ τὸ γένος πρὸς τὰ ἄλλα, διήλλαξε καὶ κατὰ τὴν κλίσιν. Διὸ καὶ πρόσκειται ἀνωτέρω "μὴ ὄντα μόνως θηλυκά." Ταῦτα μὲν περὶ τῶν εἰς ην μονοσυλλάβων.

Τὰ δὲ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν εἰς ην ὀξύτονα, ἐὰν μὲν ἔχωσι τὸ μ, τρέπουσι τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, ποιμὴν ποιμένος, λιμὴν λιμένος, ὑμὴν ὑμένος, πυθμὴν πυθμένος, καὶ τὸ αὐχὴν αὐχένος· λέγει ὅτι αὐχμὴν ἦν τὸ ἐντελέστερον, (ὁ γὰρ τράχηλος αὐχμηρὸς καὶ κατάξηρος ἐστι.) καὶ διὰ τοῦτο

τρέπει τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ ὡς ἔχον δυνάμει τὸ μ. Περὶ τοῦ εἰπεῖν γὰρ τὸν ποιητὴν,

ἁπαλὴν ὑπὸ δειρὴν,

λέγομεν ὅτι κατὰ ἀντίφρασιν εἶπε, τουτέστι μὴ οὖσαν ἁπαλήν. Τὸ μὴν μηνὸς ἔχον τὸ μ καὶ φυλάττον τὸ η ἐν τῇ γενικῇ οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ μονοσύλλαβον ἐστὶ, περὶ
144 a τῶν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν δὲ ἐστὶν ὁ λόγος. Τὰ δὲ μὴ ἔχοντα τὸ μ φυλάττουσιν τὸ η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, σωλὴν σωλῆνος, τριβὴν τριβῆνος, (τριβὴν δέ ἐστιν ὁ τρίπους, οἱονεὶ ὁ τρεῖς βάσεις ἔχων,) λειχὴν λειχῆνος, δοθὴν δοθῆνος. Ἀντίκειται μὲν τῷ κανόνι τῷ πρώτῳ τὸ Δαμὴν, ἔχον τὸ μ καὶ φυλάττον τὸ η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Δαμῆνος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) περὶ οὗ ἀπολογούμεθα οὕτως· τὰ εἰς ην ἔχοντα τὸ μ οὐκ εἰσὶ κύρια. οἷον ποιμὴν, ὑμὴν, λιμὴν, πυθμήν· τὸ δὲ Δαμὴν κύριον ἐστίν. Ἐπειδὴ οὖν μόνον ἐστὶ κύριον ἐν τοῖς ἔχουσι τὸ μ, εἰκότως ὡς παραλλάξαν κατὰ τὸ εἶδος, παρήλλαξε καὶ κατὰ τὴν κλίσιν. Τῷ δὲ δευτέρῳ κανόνι ἀντίκειται τὸ ἀζὴν ἀζένος· (ἀζὴν γὰρ λέγεται κατὰ Φρύγας ὁ πώγων, ὅθεν τινὲς ἀπὸ τοῦ ἐζῆνος (τούτου αἰζηὸς) ἐτυμολογοῦσιν·) ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀδὴν ἀδένος· (ἀδένες δὲ λέγονται οἱ βουβῶνες·) ταῦτα γὰρ μὴ ἔχοντα τὸ μ ἔτρεψαν τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ. Καὶ ἀπολογίαν ἔχουσιν ἁρμόζουσαν, καὶ τὸ αὐχὴν αὐχένος· ἔχει δὲ οὕτως· τὰ εἰς ην ὀξύτονα ἔχοντα ἐν τῇ παραληγούσῃ τὸ α, καὶ σημαίνοντα μέρος σωματικὸν ἢ πάθος, τρέπουσι τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, αὐχὴν αὐχένος, ἔχει γὰρ τὸ α ἐν τῇ παραληγούσῃ καὶ σημαίνει μέρος σωματικὸν, ἀζὴν ἀζένος, ἔχει γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ α ἐν τῇ παραληγούσῃ καὶ σημαίνει μέρος σωματικὸν, τὸν γὰρ πώγωνα, ὡς εἴρηται, κατὰ Φρύγας δηλοῖ, ἀδὴν ἀδένος, ἔχει γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ α ἐν τῇ παραληγούσῃ καὶ σημαίνει πάθος, τὸν γὰρ βουβῶνα, ὡς εἴρηται, δηλοῖ· τὸ λειχὴν λειχῆνος καὶ δοθὴν δοθῆνος πάθος σημαίνουσι, καὶ ὅμως οὐ τρέπουσι τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' οὐκ ἔχουσιν ἐν τῇ παραληγούσῃ τὸ α. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Περὶ δὲ τοῦ [Od. μ'. 313.]

Ὄρσε (ὦρσε) δ' ἐπὶ ζαὴν ἄνεμον,

σημαίνει δὲ τὸν σφοδρὸν, πόθεν γέγονεν, ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα.

"Τῷ σωλῆνι, τῷ ποιμένι, τὸν σωλῆνα, τὸν ποιμένα, ὦ σωλὴν, ὦ ποιμήν."

Εἴρηται, ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, πλὴν τοῦ ἄνερ, πάτερ, σῶτερ, δάερ.

"Τὼ σωλῆνε, τὼ ποιμένε, τοῖν σωλήνοιν, τοῖν ποιμένοιν, ὦ σωλῆνε, ὦ ποιμένε. Οἱ σωλῆνες, οἱ ποιμένες, τῶν ποιμένων, τῶν σωλήνων, τοῖς σωλῆσι, τοῖς ποιμέσι."

Ἰστέον ὅτι ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐνταῦθα τροπῇ τοῦ ν εἰς σ τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ Ἀλκμάσι διδασκαλίᾳ.

"Τοὺς σωλῆνας, τοὺς ποιμένας, ὦ σωλῆνες, ὦ ποιμένες."

Κανὼν κα΄.—Ὁ Ἕλλην.

Κανονίζει τὰ εἰς ην βαρύτονα, λέγων, ὅτι τὰ εἰς ην λήγοντα βαρύτονα εἰσὶ (ὄντα) μονογενῆ, (τουτέστι μὴ ἔχοντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, τοῦτο γὰρ βούλεται ἡ λέξις σημαίνειν,) φυλάττουσι τὸ η καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Ἕλλην 144 b Ἕλληνος· (τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει οὐδέτερον· οὐκ ἀγνοοῦμεν δὲ, ὅτι καὶ θηλυκῶς λέγεται ἡ Ἕλλην·) Γέρην Γέρηνος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) Σέβην Σέβηνος, (ἔστι δὲ ὄνομα ἥρωος.) Εἰ δὲ ἔχουσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, τρέπουσι τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ἄρσην ἄρσενος, ἔχει γὰρ οὐδέτερον τὸ ἄρσεν, τέρην τέρενος, ἔχει γὰρ οὐδέτερον τὸ τέρεν· τέρεν δέ ἐστι τὸ ἁπαλόν. Τῷ πρώτῳ κανόνι τὸ εἴρην ἀντίκειται· εἴρην δὲ λέγεται ὁ δυνάμενος ὑπὲρ ἑαυτοῦ λέγειν, τουτέστιν, ὁ εἴκοσιν ἐνιαυτῶν· τοῦτο γὰρ ὁ Καλλίμαχος διὰ τοῦ ε ἔκλινεν εἰπὼν,

ἀλλ' ἀντὶ βρεφέων πολλῶν εἴρενα μέσσων,

καὶ ταῦτα μὴ ἔχοντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, καὶ ἴσως διὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἐποίησεν.

"Τῷ Ἕλληνι, τῷ τέρενι, τὸν τέρενα, τὸν Ἕλληνα, ὦ Ἕλλην, ὦ τέρεν."

Κανονίζεται ἐπὶ τούτων ἡ κλητικὴ τούτῳ τῷ λόγῳ· τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα βαρύτονα, ἐὰν μὲν φυλάξωσι τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, φυλάττουσιν αὐτὸ καὶ ἐν τῇ κλητικῇ, οἷον Πλάτων Πλάτωνος ὦ Πλάτων, Θέων Θέωνος ὦ Θέων, Τρύφων Τρύφωνος ὦ Τρύφων, Ἕλλην Ἕλληνος ὦ Ἕλλην· ἐὰν δὲ τρέψωσι τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, τρέπουσιν αὐτὸ καὶ ἐν τῇ κλητικῇ, οἷον Ἕκτωρ Ἕκτορος ὦ Ἕκτορ, Μέμνων Μέμνονος ὦ Μέμνον, γείτων γείτονος ὦ γεῖτον, ἄρσην ἄρσενος ὦ ἄρσεν, τέρην τέρενος ὦ τέρεν. Ὁ δὲ τεχνικὸς οὐκ εἶπεν οὕτως, ἀλλὰ λέγει, ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα βαρύτονα, ἀποβάλλοντα τῆς γενικῆς τὴν ἐσχάτην τὸ ΟΣ ποιεῖ τὴν κλητικὴν, Πλάτωνος ὦ Πλάτων, Ἕλληνος ὦ Ἕλλην, τέρην τέρενος ὦ τέρεν, Τρύφωνος ὦ Τρύφων, Μαχάονος ὦ Μαχᾶον, ἄρσενος ὦ ἄρσεν, τέρην τέρενος ὦ τέρεν, Ἕκτορος ὦ Ἕκτορ, Ἀγαμέμνονος ὦ Ἀγάμεμνον. Καὶ ἐὰν εὑρεθῇ ἡ γενικὴ ἔχουσα πρὸ τοῦ ΟΣ τὸ Τ, καὶ τὸ Τ ἀποβάλλεται ἐν τῇ κλητικῇ, οἷον θεράποντος ὦ θεράπον, λέοντος ὦ λέον, δράκοντος ὦ δράκον, γέροντος ὦ γέρον. Σεσημείωται τὸ Ἄπολλον καὶ Ποσείδαον, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. ξ΄. 357.]

πρόφρων νῦν Δαναοῖσι Ποσείδαον ἐπάμυνον.

Ταῦτα γὰρ φυλάξαντα τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ, Ἀπόλλωνος γὰρ καὶ Ποσειδάωνος, οὐκ ἐφύλαξαν καὶ ἐν τῇ κλητικῇ αὐτὸ, ἀλλὰ συνέστειλαν αὐτὸ εἰς τὸ Ο. Καὶ περὶ μὲν τοῦ Ἄπολλον ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι Αἰολικῶς συνέστειλεν τὸ Ω εἰς τὸ Ο κατὰ τὴν κλητικήν· περὶ δὲ τοῦ Ποσείδαον ἔστιν εἰπειν, ὅτι ψευδαιολικὸν ἐστιν, καὶ οὐ κυρίως Αἰολικὸν, ἐπειδὴ οὐκ ἴσασιν οἱ Αἰολεῖς ἐπὶ ταύτης τῆς λέξεως εἰς ΩΝ τὴν εὐθεῖαν, ἀλλ᾽ εἰς ΑΝ· Ποτειδᾶν γὰρ λέγουσι. Τῆς οὖν εὐθείας εἰς ΩΝ μὴ οὔσης παρ᾽ αὐτοῖς, πῶς δύναται ἡ κλητικὴ εἰς ΟΝ διὰ τοῦ Ο γίνεσθαι Αἰολικῶς; Τούτου οὖν χάριν εἴρηται, ὅτι ψευδαιολικόν ἐστι, καὶ οὐ κυρίως Αἰολικόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

145 a Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, διατί, ἐὰν εὑρεθῇ ἡ γενικὴ ἔχουσα πρὸ τοῦ ος τὸ τ, καὶ τὸ τ ἀποβάλλεται ἐν τῇ κλητικῇ, οἷον, θεράπων θεράποντος ὦ θεράπον, γέρων γέροντος ὦ γέρον, λέων λέοντος ὦ λέον. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο ἀποβάλλεται τὸ τ ἐν τῇ κλητικῇ, ἐπειδὴ οὐδέποτε λέξις Ἑλληνικὴ εἰς ἄφωνον καταλήγει. Εἰ ἐφυλάχθη οὖν τὸ τ, ἤμελλεν ἡ λέξις εἰς ἄφωνον τὸ τ καταλήγειν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τούτου χάριν ἐὰν εὑρεθῇ ἡ γενικὴ ἔχουσα πρὸ τοῦ ος τὸ τ, καὶ τὸ τ ἀποβάλλεται ἐν τῇ κλητικῇ.

"Τὼ Ἕλληνε, τὼ τέρενε, τοῖν Ἑλλήνοιν, τοῖν τερένοιν, ὦ Ἕλληνε, ὦ τέρενε. Οἱ Ἕλληνες, οἱ τέρενες, τῶν Ἑλλήνων, τῶν τερένων, τοῖς Ἕλλησι, τοῖς τέρεσι."

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ ν εἰς τὸ τ τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ Ἀλκμᾶσι διδασκαλίᾳ.

"Τοὺς Ἕλληνας τοὺς τέρενας, ὦ Ἕλληνες ὦ τέρενες."

Κανὼν κβʹ.—Ὁ δελφίν.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ιν μακρὸν ἔχουσι τὸ ι, καὶ εἰ μὲν εἰσὶν ἁπλᾶ ὀξύνονται, εἴτε ἀρσενικά εἰσιν εἴτε θηλυκὰ, οἷον, Σαλαμὶν Ἐλευσὶν ἀκτὶν δελφὶν Τελχὶν, (Τελχῖνες δέ εἰσιν φθονεροὶ δαίμονες οἱ οἰκήσαντες τὴν Ῥόδον,) ῥὶν, θὶν, ἲν, (ὃ σημαίνει τὴν δύναμιν·) ἡ ἴκτινα αἰτιατικὴ προπαροξυνομένη, οἷον ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει, [Fr. 525.]

ἴκτινα παντόφθαλμον ἅρπαγας τρέφων,

οὐκ ἔστιν ὡς ἀπὸ τῆς ἴκτιν εὐθείας, οὐδαμοῦ γὰρ ἡ εὐθεῖα αὕτη εὕρηται ἐν χρήσει, ἀλλ' ἔστιν ἴκτινος ἡ εὐθεῖα, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ, [Fr. 890.]

Ἴκτινος ὡς ἔκλαγξεν παρὰ συρὰν (παρασύρας) κρέας.

τούτου ἡ γενικὴ ἰκτίνου, ὡς παρὰ Σιμωνίδῃ,

σπλάγχν' ἀμπέχοντες αὐτίκ' ἰκτίνου δίκην,

εἶτα ἡ δοτικὴ ἰκτίνῳ, καὶ ἡ αἰτιατικὴ ἴκτινον, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ,

ἀλλὰ προσέδωκας τάλαντον εἶναι παρ' ἡμῖν τὸν ἴκτινα (ἴκτινον).

εἶτα αὕτη ἡ αἰτιατική, φημὶ δὲ ἡ ἴκτινον, κατὰ μεταπλασμὸν γέγονεν ἴκτινα, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει,

ἴκτινα παντόφθαλμον ἅρπαγας τρέφων,

ὥσπερ ἀλίτροχον, ἀλίτροχα, παρ' Ἰβύκῳ, καὶ διθύραμβον, διθύραμβα, παρὰ Πινδάρῳ· εἰ δέ εἰσι σύνθετα εἰς ΙΝ βαρύνονται, οἷον δελφάκτιν, τριγλώχιν, προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ πάντα φυλάττουσι τὸ Ι μακρὸν, οἷον δελφῖνος, ἀκτῖνος, Σαλαμῖνος, Ἐλευσῖνος, ῥινὸς, θινός. Δικατάληκτα δὲ καλοῦνται, ὅτι παρὰ μὲν τοῖς ἀρχαίοις εἰς Σ λήγουσιν, οἷον δελφὶς, Τελχὶς, Σαλαμίς· παρὰ δὲ νεωτέροις εἰς Ν, οἷον, δελφὶν, Τελχὶν, Σαλαμίν. Πλατυτέρα δέ ἐστιν ἡ εἰς Σ λήγουσα κατάληξις, σπανιωτέρα δὲ ἡ εἰς Ν· σπανίως γὰρ εὕρηται ἐν χρήσει ἡ εἰς Ν κατάληξις, ὡς παρὰ Σιμωνίδῃ,

τριγλώχιν ὀϊστὸς,

καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ,

145 b τριγλώχιν ὀλοόνησος, (ὀλοῷ νῆσος) ἐπ' Ἐγκελάδῳ.

Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, ποῖα εἰσὶν ἀναλογώτερα, τὰ εἰς Ν λήγοντα, ἢ τὰ εἰς Σ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὰ εἰς Ν λήγοντα ἀναλογώτερα εἰσιν· πᾶσα γὰρ γενικὴ εἰς ΟΣ λήγουσα μετὰ ἀμεταβόλου, ἔχουσα μακρὰν φύσει τὴν παραλήγουσαν, ἀποβολῇ τοῦ ΟΣ τὴν εὐθεῖαν ἀποτελεῖ, οἷον, Ἀλκμᾶνος Ἀλκμὰν, Θέωνος Θέων, Πλάτωνος Πλάτων, ἰχῶρος ἰχὼρ, Δίωνος Δίων. Πρόσκειται "ἔχουσα φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν" διὰ τὸ κτενός· τοῦτο γὰρ οὐκ ἀποβολῇ τοῦ ΟΣ ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν, κτεὶς γάρ ἐστι καὶ οὐ κτέν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν τοῦτο, ἐπειδὴ βραχεῖαν ἔχει τὴν παραλήγουσαν· καὶ πάλιν ἔστιν Μέμνονος καὶ Νέστορος, καὶ ἐπειδὴ ταῦτα βραχεῖαν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν, οὐκ ἀποβολῇ τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν εὐθεῖαν, Μέμνων γὰρ καὶ Νέστωρ διὰ τοῦ Ω καὶ οὐ διὰ τοῦ Ο. Καὶ πάλιν ἔστι θεράποντος καὶ γέροντος, καὶ ἐπειδὴ ταῦτα οὐκ ἔχουσι μακρὰν φύσει τὴν παραλήγουσαν, οὐκ ἀποβολῇ τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν εὐθεῖαν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν θεράπον καὶ γέρον, ἀλλὰ θεράπων καὶ γέρων διὰ τοῦ Ω·

ἄλλως τε δὲ οὐκ ἔχουσι τὴν γενικὴν ταῦτα εἰς ος λήγουσαν μετὰ ἀμεταβόλου, πρὸ γὰρ τοῦ ο οὐκ ἔστιν ἀμετάβολον, ἀλλὰ τ. Εἰ οὖν ἡ δελφῖνος καὶ Τελχῖνος καὶ Σαλαμῖνος γενικὴ εἰς ος λήγει, σὺν ἀμεταβόλῳ καὶ φύσει μακρᾷ παραλήγεται, δηλονότι ἀποβολῇ τοῦ ος ἀποτελεῖ τὴν εὐθεῖαν. Ἄρα οὖν εἰς ν καταλήγουσι καὶ οὐκ εἰς σ· ἀποβαλλομένης γὰρ τῆς ος συλλαβῆς τὸ ν καταλιμπάνεται, οἷον δελφῖνος δελφὶν, Τελχῖνος Τελχὶν, Σαλαμῖνος Σαλαμὶν, ἀκτῖνος ἀκτίν. Δείκνυται δὲ ὅτι ἀναλογωτέρα ἐστὶν ἡ εἰς ν κατάληξις καὶ ἐξ ἄλλων κανόνων· τὰ εἰς ος λήγοντα περιττοσυλλάβως κλινόμενα, ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, οἷον, ἡδὺς ἡδέος, βότρυς βότρυος, ἢ διὰ τοῦ δ, οἷον, Πάρις Πάριδος, Θέτις Θέτιδος, ἢ διὰ τοῦ θ, οἷον, ὄρνις ὄρνιθος, Βέλλις Βέλλιθος, ἢ διὰ τοῦ τ, οἷον, Λάχης Λάχητος, ἔρως ἔρωτος. Πρόσκειται "περιττοσυλλάβως κλινόμενα" διὰ τὸ καλὸς καλοῦ, Χρύσης Χρύσου· ταῦτα γὰρ εἰς ς λήγουσι, καὶ οὐ κλίνονται διὰ τοῦ δ, ἢ θ, ἢ τ, ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ ος, ἀλλ' οὐ κλίνονται περιττοσυλλάβως, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως. Εἰ ἄρα οὖν τὸ δελφὶς καὶ Τελχὶς καὶ τὰ ὅμοια οὐ κλίνεται δι' ἑνὸς τούτων, (οὔτε γὰρ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, ἀλλ' οὔτε δὲ διὰ τοῦ δ ἢ θ ἢ τ,) δηλονότι οὐ καταλήγει φύσει εἰς ς ἡ εὐθεῖα, ἀλλ' εἰς ν. Περὶ γὰρ τῶν δοκούντων ἐναν-
146 a τιοῦσθαι, οἷον, περὶ τοῦ ἅλς ἁλὸς, εἷς ἑνὸς, ἤδη ἐλέχθη, ὅτι ἐλλείπουσι ταῦτα τὸ τ, καὶ τὸ τάλας δὲ τάλανος, καὶ μέλας μέλανος, ἐλλείπουσι τὸ ι (τ)· μέλαντος γὰρ καὶ τάλαντος ἦσαν, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τ γεγόνασι μέλανος καὶ τάλανος. Ὅτι γὰρ τοῦ μέλας μέλαντος ἦν ἡ γενικὴ δηλοῖ τὸ

μελαντείους δ' ἐπὶ πέτρας,

διὰ τοῦ ντ τὸ ἐξενεχθὲν, καὶ τὸ [Il. δ'. 277.]

μελάντερον ἠΰτε πίσσα.

Ὅτι δὲ καὶ τοῦ τάλας τάλαντος ἦν ἡ γενικὴ, δηλοῖ ὁ Ἱππώναξ εἰπὼν,

τί τῷ τάλαντι Βουπάλῳ συνώκησας.

καὶ ὁ Ἀντίμαχος δὲ γινώσκει τὴν διὰ τοῦ ΝΤ κλίσιν, ἐν οἷς φησὶν,

οἱ δὲ τὸν λινοτάλαντα (αἰνοτάλαντα Bekker.) κατέστυγον.

Περὶ δὲ τῆς κτενὸς γενικῆς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι κτεὶν ἦν ἡ εὐθεῖα, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως κτεινὸς ἡ γενικὴ δι' ἀμεταβόλου· καὶ ἐπεὶ οὐδέποτε τὰ εἰς Ν λήγοντα, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ Ν δίφθογγον, οἷον δελφὶν, ἀκτὶν, Σαλαμὶν, Τιτὰν, μόσυν, (σημαίνει δὲ τὸν ξύλινον πύργον,) Ἕλλην, Τροιζὴν, Πλάτων, τρήγων, (τρύγων,) τούτου χάριν ἔτρεψε τὸ Ν εἰς τὸ Σ, καὶ γέγονε κτεὶς, καὶ ἐφύλαξε τὴν αὐτὴν κλίσιν, τουτέστι τὴν διὰ τοῦ Ν. Πρόσκειται "εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ" διὰ τὸ δίπουν, τοῦτο γὰρ ἔχει πρὸ τοῦ Ν δίφθογγον, ἀλλ' οὐδέτερον ἐστί. Τὸ δὲ τὶς τινὸς, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἡρωδιανοῦ μὴ δυνάμενον κλιθῆναι δι' ἄλλου συμφώνου, ἐξ ἀνάγκης ἐκλίθη διὰ τοῦ Ν.

Τρίτος δὲ κανών ἐστιν οὗτος, ὁ δεικνὺς, ὅτι τὰ εἰς Ν λήγοντα ἀναλογώτερα εἰσὶ τῶν εἰς Σ ληγόντων, οἷον τὸ δελφὶν καὶ τὸ ἀκτὶν ἀναλογώτερον ἐστὶ τοῦ δελφὶς καὶ ἀκτίς. Τὰ εἰς ΙΣ λήγοντα ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, οἷον, ὁ Πάρις ὦ Πάρι, ὁ μάντις ὦ μάντι, ὁ λάτρις ὦ λάτρι, ἡ πόλις ὦ πόλι, ἡ Θέτις ὦ Θέτι· τὸ γὰρ ὁμόφωνον Ἀττικόν ἐστιν, ὦ μάντις, ὦ πόλις. Εἰ ἄρα οὖν τὸ δελφὶς καὶ Τελχὶς καὶ τὰ ὅμοια οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ Σ ἐν τῇ κλητικῇ, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον ὁ δελφὶς ὦ δελφὶς, ὁ Τελχὶς ὦ Τελχὶς, δηλονότι οὐ καταλήγουσι φύσει εἰς Σ ἀλλ' εἰς Ν, τροπὴ δὲ ἐγένετο τοῦ Ν εἰς Σ, κατὰ Δωρικὴν διάλεκτον, ὥσπερ ἦν ἦς, ἤρπομεν ἤρπομες, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ, [7, 1.]

ἦς χρόνος,

ἀντὶ τοῦ ἦν χρόνος, καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ, [7, 2.]

ἤρπομες ἐκ πόλιος,

ἀντὶ τοῦ ἤρπομεν ἐκ πόλεως. Καὶ οὕτω λοιπὸν ἀπετελέσθη ἡ εἰς Σ κατάληξις, οἷον, δελφὶν δελφὶς, Τελχὶν Τελχίς. Ταῦτα μὲν οὕτως ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα τὰ δικατάληκτα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν

ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον ὁ δελφὶς ὦ δελφὶς, ὁ Τελχὶς ὦ Τελχὶς, ὁ δελφὶν ὦ δελφὶν, ὁ Τελχὶν ὦ Τελχίν. Καὶ ἄξιον
146 b ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα οὖν τὰ εἰς ΙΣ διὰ τοῦ ΝΟΣ κλινόμενα ἅπαντα δικατάληκτα εἰσὶν, οἷον, ἀκτὶς ἀκτῖνος ἀκτὶν, δελφὶς δελφῖνος δελφὶν, Τελχὶς Τελχῖνος Τελχὶν, Σαλαμὶς Σαλαμῖνος Σαλαμὶν, ῥὶς ῥινὸς ῥὶν, θὶς θινὸς θὶν, διατί τὸ τὶς κλινόμενον διὰ τοῦ ΝΟΣ οἷον, τινὸς, οὐκ ἔστι δικατάληκτον, οὐ λέγομεν γὰρ τίν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πάντα τὰ εἰς ΙΣ δικατάληκτα μακρὸν ἔχουσι τὸ Ι, οἷον, δελφὶς ἀκτὶς Σαλαμὶς ῥὶς θίς· τὸ δὲ τὶς οὐκ ἔχει μακρὸν τὸ Ι, ἀλλὰ βραχύ· καὶ εἰκότως οὐκ ἔστι δικατάληκτον.

"Τῷ δελφῖνι τὸν δελφῖνα ὦ δελφίν."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, πλὴν τοῦ ἄνερ πάτερ σῶτερ δάερ.

"Τὼ δελφῖνε τοῖν δελφίνοιν ὦ δελφῖνε. Εἴρηται. Οἱ δελφῖνες τῶν δελφίνων τοῖς δελφίσιν."

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, τροπῇ τοῦ Ν εἰς τὸ Σ, τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ περὶ τοῖς Ἀλκμᾶσι διδασκαλίᾳ.

"Τοὺς δελφῖνας ὦ δελφῖνες."

Κανὼν κγ'.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΥΝ λήγοντα προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον Γόρτυν Γόρτυνος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Κρήτης,) μόσυν μόσυνος, (σημαίνει δὲ τὸν ξύλινον πύργον,) Φόρκυν Φόρκυνος, [Il. ρ'. 312.]

Αἴας δ' αὖ Φόρκυνα δαΐφρονα.

ἡ γὰρ αἰτιατικὴ ἡ [Il. ρ'. 318.]

Φόρκυν θ' Ἱππόθοόν τε,

ἀπὸ ἄλλης εὐθείας ἐστὶν, ὡς ἀπὸ τοῦ ὁ Φόρκυς τοῦ Φόρκυος, ὥσπερ βότρυς βότρυος βότρυν, κίνδυν κίνδυνος· οὕτως δὲ ἔφη Σαπφὼ τὸν κίνδυνον· ὁ γοῦν Ἀλκαῖος τὴν δοτικὴν ἔφη τῷ κινδύνῳ· αὕτη δὲ ἡ κίνδυνος γενικὴ μετάγεται εἰς εὐθεῖαν, καὶ γίνεται ὁ κίνδυνος, ὥσπερ ὁ φὰρ (ψὰρ) τοῦ

φαρὸς (ψαρὸς) καὶ ὁ φάρος (ψάρος), ὁ Τρὼς τοῦ Τρωὸς καὶ ὁ Τρῶος. Ἡ κυνὸς γενικὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῆς κὺν εὐθείας, ἀλλ' ἀπὸ τῆς κύων κύονος κατὰ συγκοπὴν, ὡς ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι πάντα τὰ εἰς ΥΝ βαρύνονται, οἷον μόσυν, Φόρκυν, Γόρτυν, ἐπειδὴ τὰ πολλὰ παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν εὑρίσκονται, καὶ λοιπὸν ὡς δοκοῦντα εἶναι Αἰολικὰ εὐλόγως βαρύνονται· οἱ γὰρ Αἰολεῖς βαρυντικοί εἰσιν, οἷον Πηλεὺς Πήλευς, Ἀτρεὺς Ἄτρευς, Ἀχιλλεὺς Ἀχίλλευς. Ἰστέον καὶ τοῦτο, ὅτι διάφοροι δόξαι περὶ τοῦ χρόνου τῆς εὐθείας γεγόνασιν, αἱ μὲν γὰρ ἀξιοῦσι καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ καὶ ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν ἐκτείνεσθαι τὸ Υ, οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ συστέλλεται τὸ Υ, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις πτώσεσι ταῖς πλαγίαις ἐκτείνεται· καὶ διάφοροι εἰσὶ δόξαι τῶν τεχνικῶν
147 a περὶ τούτου. Ταῦτα δὲ τὰ εἰς ΥΝ λήγοντα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον ὁ μόσυν ὦ μόσυν, ὁ Φόρκυν ὦ Φόρκυν, ὁ Γόρτυν ὦ Γόρτυν.

"Τῷ Φόρκυνι τὸν Φόρκυνα ὦ Φόρκυν."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα βαρύτονα ἀποβάλλοντα τῆς γενικῆς τὴν ἐσχάτην τὸ ΟΣ ποιεῖ τὴν κλητικὴν, πλὴν τοῦ Ἄπολλον καὶ Ποσείδαον.

"Τὼ Φόρκυνε τοῖν Φορκύνοιν ὦ Φόρκυνε. Οἱ Φόρκυνες τῶν Φορκύνων τοῖς Φόρκυσιν."

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, τροπῇ τοῦ Ν εἰς τὸ Σ, τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ τοῖς Ἀλκμᾶσι διδασκαλίᾳ.

"Τοὺς Φόρκυνας ὦ Φόρκυνες."

Εἴρηται ὅτι τῶν δυϊκῶν καὶ πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτως καὶ ἡ κλητική.

Κανὼν κδ'.—Ὁ κοιτών.

Ἐμάθομεν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ὅτι τὰ εἰς Ν λήγοντα, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, ἀποστρέφονται τὴν περισπωμένην τάσιν, ἀλλ' ἢ ὀξύνονται ἢ βαρύνονται, οἷον δελφὶν, Ἐλευσὶν, Σαλαμὶν, Ἕλλην, Τροιζὴν, χωρὶς τῆς εἰς ΩΝ

καταλήξεως· τὰ γὰρ εἰς ΩΝ λήγοντα ἢ ὀξύνονται, ὡς τὸ Σαρπηδὼν Ἑλικὼν, ἢ βαρύνονται, ὡς τὸ Θέων Τρύφων, ἢ περισπῶνται, ὡς τὸ Ξενοφῶν, Ποσειδῶν. Καὶ ἰστέον ὅτι τὰ μὲν εἰς ΩΝ βαρύτονα τρεῖς κλίσεις ἐπιδέχονται· ἢ γὰρ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν καὶ φυλάττουσι τὸ Ω, οἷον Θέων Θέωνος, Πλάτων Πλάτωνος, Τρύφων Τρύφωνος, ἢ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν καὶ τρέπουσι τὸ Ω εἰς τὸ Ο, οἷον, σώφρων σώφρονος, γείτων γείτονος, τέκτων τέκτονος· ἢ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται, καὶ πάλιν τρέπουσι τὸ Ω εἰς τὸ Ο, οἷον θεράπων θεράποντος, δράκων δράκοντος, λέων λέοντος. Τὰ δὲ εἰς ΩΝ ὀξύτονα δύο κλίσεις ἐπιδέχονται· ἢ γὰρ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν καὶ φυλάττουσι τὸ Ω, ὡς ἐπὶ τοῦ κοιτὼν κοιτῶνος, Ἑλικὼν Ἑλικῶνος, ἢ προσθέσει τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν καὶ τρέπουσι τὸ Ω εἰς τὸ Ο, οἷον Σαρπηδὼν Σαρπηδόνος, ἀλεκτρυὼν ἀλεκτρυόνος, οὐδέποτε δὲ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται· αὕτη γὰρ ἡ κλίσις μετοχῶν ἐστὶν, ὡς ἐπὶ τοῦ λαβὼν λαβόντος, δραμὼν δραμόντος, πεσὼν πεσόντος. Ὅτι γὰρ τὰ εἰς ΩΝ ὀνόματα ὀξύτονα ἀποστρέφονται τὴν διὰ τοῦ ΝΤ κλίσιν δῆλον, εἴγε τὸ Σαρπηδὼν ὀξυνόμενον Σαρπηδόνος κλίνεται, ὅταν δὲ ἐκλίθη καὶ διὰ τοῦ ΝΤ, τότε καὶ βαρεῖαν ἐπιδέχεται τάσιν, οἷον, [Il. μ΄. 379.]

Σαρπήδοντος ἑταῖρον

προπαροξυτόνως, ὡς ἀπὸ τῆς Σαρπήδων εὐθείας βαρυνομένης, καὶ [Il. μ΄. 392.]

Σαρπήδοντι δ᾽ ὄχθος ἐγένετο (ἄχος γένετο)

ὁμοίως προπαροξυτόνως, καὶ Σαρπήδοντα ἡ αἰτιατική, καὶ ἡ κλητικὴ [Il. ε΄. 633.]

Σαρπῆδον Λυκίων βουληφόρε,

147 b προπερισπωμένως. Τὰ δὲ εἰς ΩΝ περισπώμενα πάντα φυλάττουσι τὸ Ω ἐπὶ τῆς γενικῆς, καὶ οὐδέποτε τρέπουσιν αὐτὸ, κλίνονται δὲ καὶ διὰ τοῦ ΝΤ, οἷον Ξενοφῶν Ξενοφῶντος, Ἀγλαοφῶν Ἀγλαοφῶντος, Δημοφῶν Δημοφῶντος. μόνον τὸ Ποσειδῶν καὶ Τυφῶν καὶ ταῶν φυλάττουσι μὲν τὸ Ω ἐν

ἐν τῇ γενικῇ, καὶ οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΝΤ, οἷον Ποσειδῶνος καὶ Τυφῶνος καὶ τὰ ὅμοια. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΩΝ πατρωνυμικὰ ἅπαντα φυλάττουσι τὸ ω ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον, Ἀτρείων Ἀτρείωνος, Πηλείων Πηλείωνος, ὅθεν τὸ Κρονίων ἀναλογώτερόν ἐστι κλινόμενον διὰ τοῦ ω Κρονίωνος, οἷον [Il. α'. 405.]

ὃς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο·

[Il. ξ'. 247.]

Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἆσσον ἱκοίμην,

ὑπερβιβασμὸν ἐδέξατο τοῦ χρόνου, καὶ τὸ μὲν ι ἐξετάθη, τὸ δὲ ο συνεστάλη. Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ εἰς ΩΝ ὑποκοριστικὰ φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Βακχυλίδης, Βάκχων Βάκχωνος, Σιμωνίδης, Σίμων Σίμωνος, Σικελίδης, Σικελὼν Σικελῶνος, Λακεδαιμόνιος, Λάκων Λάκωνος, Μιτυληναῖος, Μίτων Μίτωνος.

Τὰ εἰς ΩΝ συγκριτικὰ τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, μείζων μείζονος, κρείσσων κρείσσονος, χερείων χερείονος, βελτίων βελτίονος, γλυκίων γλυκίονος, ἡδίων ἡδίονος, ἀμείνων ἀμείνονος, ἐλάττων ἐλάττονος, βραχίων βραχίονος, (εἴτε ἐπὶ τοῦ συγκριτικοῦ τοῦ σημαίνοντος τὸ βραχύτερον, εἴτε ἐπὶ τοῦ μέρους τοῦ σώματος, ὅπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ παραλόγως ὀξύνουσι βραχιὼν λέγοντες, καὶ αὐτὸ γὰρ ὁμοίως τῷ συγκριτικῷ βαρύνεται, οἷον βραχίων, οἱονεὶ τὸ βραχὺ μέρος τοῦ σώματος.)

Τὰ εἰς ΩΝ καθαρὰ βαρύτονα, ἔχοντα δίχρονον ἐν τῇ παραληγούσῃ, εἰ μὲν ἐκτείνουσι τὸ δίχρονον, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Μαχάων Μαχάονος, Οἰκετάων (ἱκετ.) Οἰκετάονος, Ἀρετάων Ἀρετάονος, Ἀμφίων Ἀμφίονος, ὑπερίων ὑπερίονος, [Il. θ'. 480.]

ὑπερίονος ἠελίοιο,

Ἐχίων Ἐχίονος, Πανδίων Πανδίονος· εἰ δὲ συστέλλουσι τὸ δίχρονον, φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Ἠετίων Ἠετίωνος, Δευκαλίων Δευκαλίωνος, Ἀμφιτρύων Ἀμφιτρύωνος, Εὐρυτίων Εὐρυτίωνος, ἀλεκτρύων ἀλεκτρύωνος, Ἐρευ-

θαλίων Ἐρευθαλίωνος. Ὅθεν τὸ Ὠρίων ἀναλογώτερον ἐστὶ συστέλλον τὸ ι, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ, [Cycl. 213.]

τά τ' ἄστρα καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι·

ὁ γὰρ ποιητὴς ἐξέτεινεν αὐτὸ εἰπών, [Il. σ'. 488.]

ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Κανονίζει δὲ ὁ τεχνικὸς τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα βαρύτονα, λέγων, ὅτι τῶν εἰς ΩΝ βαρυτόνων τὰ μὲν παρώνυμα φυλάττουσι τὸ Ω καὶ ἐπὶ γενικῆς, οἷον, θεὸς Θέων Θέωνος, τρυφὴ Τρύφων Τρύφωνος· εἰ γὰρ παρὰ τὸ τρυφῶ ῥῆμα ἦν, εἶχε τρέπειν τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ, ὥσπερ ἐλεῶ ἐλεήμων
148 a ἐλεήμονος. φιλῶ Φιλήμων Φιλήμονος, νοῶ νοήμων νοήμονος. Ἀναδράμωμεν ἐπὶ τὰ παραδείγματα τῶν παρωνύμων, ἱερὸς Ἱέρων Ἱέρωνος. ἁβρὸς Ἅβρων Ἅβρωνος. πλατὺς Πλάτων Πλάτωνος, κλέος Κλέων Κλέωνος, κῦδος Κύδων Κύδωνος. Ζεὺς Διὸς Δίων Δίωνος. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ ὦσιν ἀπὸ τῶν εἰς ΩΣ συνθέτων, ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ Ο κλίνεται, οἷον, αἷμα ἄναιμος ἀναίμων ἀναίμονος, [Il. ε'. 342.]

τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλεῦνται,

κῦμα ἔγκυμος ἐγκύμων ἐγκύμονος, πυγὴ κατάπυγος καταπύγων καταπύγονος, (ὁ κίναιδος,) χεῖμα ἄχειμος ἀχείμων ἀχείμονος. Διὰ τοῦτο τὸ Ἀκταίων ἀναλογώτερόν ἐστι φυλάττον τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, [Eurip. Bacch. 337.]

ὁρᾷς τὸν Ἀκταίωνος ἄθλιον μόρον.

Τοῦτο γὰρ παρώνυμόν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν εἰς ΟΣ συνθέτων, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀκτὴ γέγονεν ἀκταῖος καὶ Ἀκταίων. Ὅταν οὖν γένηται διὰ τοῦ ο, οἷον, [Eurip. Bacch. 230.]

Ἀκταίονός τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω,

γνῶθι ὅτι οὐ συνεστάλη τὸ Ω διὰ τὸ μέτρον.

Τὰ εἰς ΩΝ κοινὰ τῷ γένει τρέπουσι τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, ὁ σώφρων καὶ ἡ σώφρων τοῦ σώφρονος καὶ τῆς σώφρονος, ὁ τέκτων καὶ ἡ τέκτων τοῦ τέκτονος καὶ τῆς τέκτονος, ὁ γείτων καὶ ἡ γείτων τοῦ γείτονος καὶ τῆς γείτονος, ὁ τλήμων καὶ ἡ τλήμων τοῦ τλήμονος καὶ τῆς τλή-

μονος, ὁ ἴδμων καὶ ἡ ἴδμων τοῦ ἴδμονος καὶ τῆς ἴδμονος, ὁ ἄφρων καὶ ἡ ἄφρων τοῦ ἄφρονος καὶ τῆς ἄφρονος.

Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ ὦσι σύνθετα ἀπὸ τῶν εἰς ΩΝ *φυλαττόντων τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ, ἔστι γὰρ αἰὼν αἰῶνος, καὶ γίνεται εὐαίων εὐαίωνος ἐκ τούτου σύνθετον, καὶ ἔστι κοινὸν τῷ γένει, ὁ εὐαίων γὰρ καὶ ἡ εὐαίων, καὶ ὅμως φυλάττει τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ· καὶ πάλιν ἔστι χιτὼν χιτῶνος, καὶ γίνεται ἀπὸ τούτου σύνθετον ἀχίτων ἀχίτωνος, χαλκοχίτων χαλκοχίτωνος, καὶ ἰδοὺ εἰσὶ ταῦτα κοινὰ τῷ γένει· ὁ ἀχίτων γὰρ καὶ ἡ ἀχίτων, καὶ ὁμοίως ὁ χαλκοχίτων καὶ ἡ χαλκοχίτων, καὶ ὅμως φυλάττουσι τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ· καὶ πάλιν ἔστι* Πλάτων Πλάτωνος, *καὶ ἐκ τούτου γίνεται σύνθετον φιλοπλάτων φιλοπλάτωνος, καὶ ἔστι κοινὸν τῷ γένει, ὁ φιλοπλάτων γὰρ καὶ ἡ φιλοπλάτων, καὶ ὅμως φυλάττουσι τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ.*

Δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τοῦ αἴθων αἴθωνος καὶ ἥρων (εἴρων) ἥρωνος, ταῦτα γὰρ κοινά εἰσι τῷ γένει ὁ αἴθων καὶ ἡ αἴθων, ὁ εἴρων καὶ ἡ εἴρων, καὶ ὅμως φυλάττουσι τὸ Ω *ἐν τῇ γενικῇ.* Ἔ*χουσι δὲ ἀπολογίαν τοιαύτην· τὸ μὲν αἴθων αἴθωνος, ὅτι τὰ εἰς* ΩΝ *βαρύτονα δισύλλαβα ἔχοντα δασὺ σύμφωνον φυλάττουσι τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον,* Ῥίνθων Ῥίνθωνος, *(ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) μόθων μόθωνος, (οὕτω γὰρ οἱ* Λακεδαιμόνιοι *τὸν οἰκογενῆ δοῦλον καλοῦσιν, οἱ δὲ* Ἀθηναῖοι
148 b *οἰκοτρίβα φασὶ, σημαίνει δὲ καὶ εἶδος αἰσχρᾶς καὶ ἀπρεποῦς ὀρχήσεως.) κώθων κώθωνος, (ἔστι δὲ εἶδος ποτηρίου,)* Τύχων Τύχωνος, *(ἔστι δὲ δαίμων περὶ τὴν* Ἀφροδίτην,) *οὕτως οὖν καὶ αἴθων αἴθωνος διὰ τοῦ* Ω. Πρόσκειται *"δισύλλαβα" διὰ τὸ* Φαέθων Φαέθοντος, *τρέπων τὸ* Ω *εἰς τὸ* Ο *ἐν τῇ γενικῇ.* Πρόσκειται *"βαρύτονα" διὰ τὸ* Σιθὼν Σιθόνος *ἐθνικὸν ὀξυνόμενον, τρέπων τὸ* Ω *εἰς τὸ* Ο *ἐν τῇ γενικῇ.* Ταῦτα *μὲν περὶ τοῦ αἴθων αἴθωνος· τὸ δὲ εἴρων εἴρωνος ἔχει τοιαύτην ἀπολογίαν, ὅτι τὰ εἰς* ΩΝ *ἔχοντα τὸ* Ρ *δισύλλαβα, ἁπλᾶ, μὴ ἔχοντα οὐδέτερον, φυλάττουσι τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον,* Μάρων Μάρωνος, Χείρων Χείρωνος *(ὄνομα κύριον)* Νέρων

Νέρωνος· οὕτως οὖν καὶ εἴρων εἴρωνος διὰ τοῦ ω. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ Νάρων Νάρονος, ὡς τὸ [Nic. Ther. 607.]

Νάρονος παρ' ὄχθας,

παρὰ Νικάνδρῳ· τοῦτο γὰρ διὰ τὸ μέτρον συνέστειλε τὸ ω εἰς τὸ ο, ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ. Πρόσκειται "δισύλλαβα" διὰ τὸ Ὑπείρων Ὑπείρονος, [Il. ε΄. 144.]

Ὑπείρονα ποιμένα λαῶν.

Τοῦτο γὰρ τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' οὐκ ἔστι δισύλλαβον. "Ἁπλᾶ" δὲ πρόσκειται διὰ τὸ Σώφρων Σώφρονος, τὸ κύριον ὄνομα· τοῦτο γὰρ τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἁπλοῦν ἀλλὰ σύνθετον, παρὰ τὸ σαοφρονεῖν γὰρ ἔστι σαόφρων καὶ σώφρων. Μηδεὶς δὲ οἰέσθω τοῦτο ἔχειν οὐδετέρου παρασχηματισμόν· τὸ γὰρ σῶφρον τὸ οὐδέτερον τοῦ ἐπιθέτου ἐστὶν, οὐ μὴν τοῦ κυρίου. Οὐδέποτε γὰρ οὔτε κύρια οὔτε προσηγορικὰ ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον κοχλίας, Αἰνείας, Αἴας, Θόας. Τοῦτο δέ φημι τὸ σῶφρον (Σώφρων) τὸ κύριον ἠκολούθησε τῷ ἐπιθέτῳ κατὰ τὴν κλίσιν, καὶ ὁμοίως αὐτῷ τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ· ὁ σώφρων γὰρ καὶ ἡ σώφρων ἐστὶ τὸ ἐπίθετον. Πρόσκειται "μὴ ἔχοντα οὐδέτερον" διὰ τὸ Χείρων Χείρωνος, τὸ μὲν γὰρ κύριον ὄνομα φυλάττει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Χείρων Χείρωνος ἐπὶ τοῦ κενταύρου κατὰ τὸν προλεχθέντα κανόνα, τὸ δὲ συγκριτικὸν τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, χείρων χείρονος, ὁ ἐλάττων, ἐπειδὴ ἔχει οὐδέτερον τὸ χεῖρον, καὶ πάλιν τὸ γέρων γέροντος, ἐπειδὴ ἔχει οὐδέτερον τὸ γέρον, οἷον, [Od. χ΄. 184.]

τῇδ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον πεπλασμένον ἄζῃ.

τουτέστι διὰ τοῦτο οὐκ ἐφύλαξε τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ.

Τὰ ἔχοντα θηλυκὸν διὰ τοῦ ΑΙΝΑ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνονται, καὶ δῆλον ὅτι τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον δράκων δράκοντος ὅτι καὶ δράκαινα, θεράπων θεράποντος ὅτι θεράπαινα, λέων λέοντος ὅτι λέαινα. Καὶ τὰ κύρια δὲ ὀνόματα παρ' ἡμῖν ἐφύλαξαν τὴν αὐτὴν κλίσιν, οἷον Δράκοντος τοῦ Στρατονικέως, καὶ Λέοντος, καὶ πάλιν Δράκοντος τοῦ

νομοθέτου. Πρόσκειται δὲ "παρ' ἡμῖν" ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς Δράκονος εἰρήκασιν ἐπὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος, ἐπὶ γὰρ τοῦ
149 a *θηρίου καὶ αὐτοὶ δράκοντος λέγουσι. Σημειούμεθα δὲ ἐν τῷ κανόνι τούτῳ τὸ Λάκων Λάκωνος, τοῦτο γὰρ ἔχον θηλυκὸν διὰ τοῦ* ΑΙΝΑ, *οἷον Λάκαινα, οὐ κλίνεται διὰ τοῦ* ΝΤ, *οὐδὲ γὰρ λέγονται Λάκοντος, ἀλλὰ Λάκωνος διὰ τοῦ* Ω, *περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὑπάγεται καὶ τῷ προλεχθέντι κανόνι τῶν ὑποκοριστικῶν. Τὰ γὰρ εἰς* ΩΝ *ὑποκοριστικὰ προσθέσει τοῦ* ΟΣ *ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ φυλάττουσι τὸ* Ω, *οἷον, Βακχυλίδης Βάκχων Βάκχωνος, Σιμωνίδης Σίμων Σίμωνος, Μιτυληναῖος Μίτων Μίτωνος· οὕτως οὖν καὶ Λακεδαιμόνιος Λάκων Λάκωνος. Ὑπάγεται καὶ τῷ λόγῳ τῶν ἐθνικῶν· τὰ γὰρ εἰς* ΩΝ *ἐθνικὰ προσθέσει τοῦ* ΟΣ *ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ εἰ μὲν ὀξύνονται τρέπουσι τὸ* Ω *εἰς* Ο *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Αὐσὼν Αὐσόνος, Μυγδὼν Μυγδόνος, Σιδὼν Σιδόνος,* [Il. ψʹ. 743.]

> *ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι ἤσκησαν.*

εἰ δὲ βαρύνονται, φυλάττουσι τὸ Ω *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Μύτων Μύτωνος, Καύκων Καύκωνος* [Il. κʹ. 429.]

> *καὶ Λέλεγες καὶ Καύκωνες δῖοί (τε) Πελασγοί,*

Κύδων Κύδωνος· οὕτως οὖν καὶ Λάκων Λάκωνος. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ Κίκων· τοῦτο γὰρ, φημὶ δὴ τὸ Κίκων, κύριον μὲν ὂν φυλάττει τὸ Ω *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Κίκωνος, ἐθνικὸν δὲ ὂν τρέπει τὸ* Ω *εἰς τὸ* Ο *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Κίκονες, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ,* [Od. ιʹ. 47.]

> *Κικόνεσι γεγόνευν.*

Καὶ πάλιν, [Od. ιʹ. 39.]

> *Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσι πέλασσεν.*

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τοῦ Μέμνων Μέμνονος, καὶ αὐτὸ γὰρ ἐθνικόν ἐστι, καὶ ὁμοίως τρέπει τὸ Ω *εἰς τὸ* Ο *ἐν τῇ γενικῇ, ὥσπερ καὶ τὸ κύριον ὄνομα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Μὴ νομίσωμεν δὲ ἐναντιοῦσθαι τῷ κανόνι τὸ γείτων καὶ τέκτων, ὅτι ἔχουσι θηλυκὸν διὰ τοῦ ΑΙΝΑ, *οἷον γείταινα καὶ τέκταινα, καὶ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ* ΝΤ, *γείτονος γὰρ καὶ τέκτονος. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα κοινά εἰσι τῷ γένει, οἷον ὁ*

γείτων καὶ ἡ γείτων, ὁ τέκτων καὶ ἡ τέκτων· ἀλλ' οἱ ποιηταὶ καὶ παρωνύμως ποιοῦσιν αὐτὰ διὰ τοῦ ΑΙΝΑ, οἷον, γείταινα καὶ τέκταινα,

γίναιό (γίνεο) μοι τέκταινα βίου δαμάτειρά τε λιμοῖο, (λιμοῦ)

ὥσπερ καὶ ἐκ τοῦ θέων (θεὸς) γέγονε θέαινα παρωνύμως. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

" Τῷ Θέωνι τῷ σώφρονι τῷ λέοντι, τὸν Θέωνα τὸν σώφρονα τὸν λέοντα, ὦ Θέον ὦ σώφρον ὦ λέον."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα βαρύτονα, ἀποβάλλοντα τῆς γενικῆς τὴν ἐσχάτην, τὸ ΟΣ ἢ τὸ ΤΟΣ, ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, πλὴν τοῦ Ἄπολλον καὶ Ποσείδαον. Ἔστιν οὖν ἡ γενικὴ Θέωνος διὰ τοῦ Ω, καὶ ἡ κλητικὴ ὦ Θέων διὰ τοῦ Ω, καὶ πάλιν σώφρονος ἡ γενικὴ καὶ λέοντος διὰ τοῦ Ο, καὶ ἡ κλητικὴ ὁμοίως ὦ σῶφρον καὶ ὦ λέον διὰ τοῦ Ο.

" Τὼ Θέωνε, τὼ σώφρονε, τὼ λέοντε. Τοῖν Θεώνοιν, τοῖν σωφρόνοιν, τοῖν λεόντοιν, ὦ Θέωνε, ὦ σώφρονε, ὦ λέοντε. Οἱ
149 b Θέωνες οἱ σώφρονες οἱ λέοντες, τῶν Θεώνων τῶν σωφρόνων τῶν λεόντων. Τοῖς Θέωσι τοῖς σώφροσι."

Ἐμάθομεν ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Ν λήγουσα, μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν, τροπῇ τοῦ Ν εἰς τὸ Σ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ποιμένι ποιμέσι, αὐχένι αὐχέσι, φρενὶ φρεσὶ, σωλῆνι σωλῆσι, Πλάτωνι Πλάτωσι, Δίωνι Δίωσι, Μέμνονι Μέμνοσι, γείτονι γείτοσι, οὕτως οὖν καὶ Θέωνι Θέωσι, καὶ σώφρονι σώφροσι. Πρόσκειται " μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν," ἐπειδή ἐστι τὸ ἰσμήνη (ὑσμίνη) καὶ τὸ Δωδώνη διὰ τοῦ Η καὶ Ι· καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν τῇ ἰσμῆνι (ὑσμῖνι) καὶ τῇ Δωδῶνι διὰ τοῦ Ι μόνον, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. θ'. 56.]

Μένοινα δὲ καὶ ὡς ὑσμῆνι (ὑσμῖνι) μάχεσθαι.

καὶ παρὰ τῷ Καλλιμάχῳ,

μή με τὸν ἐν Δωδῶνι λέγοι μόνον.

Καὶ ἰδοὺ ταῦτα εἰς ΝΙ λήγουσιν, καὶ οὐ τρέπουσι τὸ Ν εἰς τὸ Σ, καὶ ποιοῦσι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν ταῖς ἰσμῆσιν καὶ ταῖς Δωδῶσιν, ἀλλὰ ταῖς ὑσμήναις καὶ ταῖς Δωδώναις· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν ταῦτα, ἐπειδὴ

μεταπλασμὸν πέπονθεν ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, καὶ τούτου χάριν εἰς ΝΙ λήγει.

“Τοῖς λέουσιν.”

Ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τούτῳ τῷ τρόπῳ· πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, πρὸ τοῦ Ι λαμβάνουσα τὸ Σ, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἐκφωνεῖσθαι στοιχεῖα, τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, ὄφεϊ ὄφεσι, πόλεϊ πόλεσι, βότρυϊ βότρυσι, Πάριδι Πάρισι, Θέτιδι Θέτισι, Πλάτωνι Πλάτωσι, Μέμνονι Μέμνοσι, Ἕκτορι Ἕκτορσι, Νέστορι Νέστορσι· οὕτως οὖν καὶ λέοντι λέουσι, τοῦ Σ προσελθόντος, καὶ ἀποβληθέντων τῶν μὴ δυναμένων σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχείων, φημὶ δὴ τοῦ Ν καὶ τοῦ Τ. Διὰ τοῦτο δὲ ἡ λέουσι δοτικὴ τὸ Υ προσέλαβεν, ἐπειδὴ ἡ παραλήγουσα τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν οὐ θέλει εἶναι ἐλάττων τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων, ἀλλ᾽ ἢ ἴση ἢ μείζων. Ἴση μὲν, οἷον, λέβητες λεβήτων λέβησι λέβητας λέβητες, Λάχητες Λαχήτων Λάχησι Λάχητας Λάχητες, Πάριδες Παρίδων Πάρισι Πάριδας Πάριδες, ἀκτῖνες ἀκτίνων ἀκτῖσιν ἀκτῖνας ἀκτῖνες· μείζων δὲ, οἷον, Ἕκτορες Ἑκτόρων Ἕκτορσιν Ἕκτορας Ἕκτορες, Νέστορες Νεστόρων Νέστορσι Νέστορας Νέστορες· ἐπὶ τούτων γὰρ ἡ μὲν παραλήγουσα τῆς δοτικῆς θέσει μακρὰ ἐστὶν, ἡ δὲ παραλήγουσα τῶν ἄλλων πτώσεων φύσει βραχεῖα, τὸ δὲ θέσει μακρὸν μεῖζον ἐστὶ τοῦ φύσει βραχέος· καὶ πάλιν, Αἴαντες Αἰάντων Αἴασιν Αἴαντας Αἴαντες, Θόαντες Θοάντων Θόασι Θόαντας Θόαντες· ἐπὶ τούτων γὰρ ἡ μὲν παραλήγουσα τῆς δοτικῆς
150 a φύσει μακρά ἐστιν, ἡ δὲ παραλήγουσα τῶν ἄλλων πτώσεων θέσει μακρά ἐστι, τὸ δὲ φύσει μακρὸν μεῖζον ἐστὶ τοῦ θέσει μακροῦ· καὶ πάλιν, Πηλέες Πηλέων Πηλεῦσι Πηλέας Πηλέες, βασιλέων βασιλεῦσι βασιλέας βασιλέες· ἐπὶ τούτων γὰρ ἡ μὲν παραλήγουσα τῆς δοτικῆς φύσει μακρά ἐστιν, ἡ δὲ παραλήγουσα τῶν ἄλλων πτώσεων φύσει βραχεῖα, τὸ δὲ φύσει μακρὸν μεῖζον ἐστὶ τοῦ φύσει βραχέος. Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰ μὴ προσέλαβε τὸ Υ ἡ λέουσι δοτική,

ἤμελλεν ἐλάττονα ἔχειν τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Ἡ μὲν γὰρ παραλήγουσα τῶν ἄλλων πτώσεων θέσει μακρά ἐστιν, οἷον λέοντες λεόντων λέοντας λέοντες, ἡ δὲ παραλήγουσα τῆς δοτικῆς τούτων, εἰ μὴ προσέλαβε τὸ υ, φύσει βραχεῖα εὑρίσκετο· τὸ δὲ θέσει μακρὸν μεῖζόν ἐστι τοῦ φύσει βραχέος. Τούτου οὖν χάριν προσέλαβεν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τὸ υ, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἔχουσα τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν ἐλάττονα τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων, καὶ ἐγένετο λέουσιν. Τοῦ γὰρ υ προσελθόντος, οὐκέτι εὑρίσκεται ἐλάττων ἡ παραλήγουσα τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ μείζων· τὸ γὰρ φύσει μακρὸν μεῖζόν ἐστι τοῦ θέσει μακροῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι ἡ παραλήγουσα τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν οὐ θέλει ἐλάττων εἶναι τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων, ἀλλὰ ἴση ἢ μείζων, χωρὶς εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύσῃ· ἐπειδή ἐστι κήρυκες κηρύκων κήρυξι κήρυκας κήρυκες, καὶ Φοίνικες Φοινίκων Φοίνιξι Φοίνικας Φοίνικες. Καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἐλάττονα ἔχει τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων. Ἡ μὲν γὰρ δοτικὴ θέσει μακρὸν ἔχει τὸ ι, αἱ δὲ ἄλλαι πτώσεις φύσει μακρὸν ἔχουσιν αὐτό, τὸ δὲ φύσει μακρὸν μεῖζον ἐστὶ τοῦ θέσει μακροῦ. Διὰ τοῦτο δὲ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν θέσει μακρὸν ἔχει τὸ δίχρονον, οἷον Φοίνιξι καὶ κήρυξιν, ἐπειδὴ τὸ ι καὶ υ οὐδέποτε εὑρίσκεται πρὸ τοῦ ξ φύσει μακρά, χωρὶς εἰ μὴ λόγου (γφ) ἀρχούσης παρῳχημένου, οἷον πέρδιξ, τέττιξ, Βέβρυξ, ὄνυξ. Πρόσκειται "χωρὶς εἰ μὴ λόγου (γφ) ἀρχούσης παρῳχημένων" διὰ τὸ ἰξεύω ἴξευον. Τὸ μὲν γὰρ ἰξεύω θέσει μακρὸν ἔχει τὸ ι, τὸ δὲ ἴξευον φύσει μακρόν, τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης τῶν παρῳχημένων. Οἱ γὰρ παρῳχήμενοι ἢ χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς θέλουσι μεγεθύνεσθαι· συλλαβικῶς μέν, οἷον, τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον, λέγω ἔλεγον· χρονικῶς δέ, οἷον, ἄγω ἦγον, ἄρχομαι ἠρχόμην, ἅπτω ἧπτον. Ἐν οἷς

150 b οὖν τὸ ἰξεύω ἴξευον οὐκ ἠδύνατο μεγεθυνθῆναι συλλαβικῶς. οὐδὲ γὰρ ἄρχεται ὁ ἐνεστὼς ἀπὸ συμφώνου, ἐξ ἀνάγκης χρονικῶς ἐμεγεθύνθη, καὶ τούτου χάριν φύσει μακρὸν ἔχει τὸ ι. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι ἡ παραλήγουσα τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν οὐ θέλει εἶναι ἐλάττων τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων ἀλλ᾽ ἢ ἴση ἢ μείζων, καὶ χωρὶς τῆς χερσὶ δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν. Ἐνταῦθα γὰρ ἐλάττων ἐστὶν ἡ παραλήγουσα τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων. Ἡ μὲν γὰρ παραλήγουσα τῆς δοτικῆς θέσει μακρά ἐστιν, ἡ δὲ παραλήγουσα τῶν ἄλλων πτώσεων φύσει μακρά ἐστιν, οἷον χεῖρες χειρῶν χεῖρας χεῖρες· τὸ δὲ φύσει μακρὸν μεῖζον ἐστὶ τοῦ θέσει μακροῦ. Διατί δὲ χερσὶ μόνως λέγομεν τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, καὶ οὐχὶ χειρσὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου, ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν τῇ λέουσι δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν τὸ υ ἐπλεόνασε καὶ μὴ ἄλλο φωνῆεν· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ υ ἐπλεόνασεν, ἐπειδὴ τὸ ο διὰ τῆς προσθήκης τοῦ υ μεγεθύνεσθαι πέφυκεν, οἷον, τύπτοντος τύπτουσα, λέγοντος λέγουσα, γράφοντος γράφουσα, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ὄνομα τοῦ στοιχείου διὰ τοῦ ο καὶ υ γράφεται καὶ ἐκφωνεῖται· τὸ δὲ ε ἐκ τῆς προσθήκης τοῦ ι, ἤγουν ἐκ τοῦ ἐναντίου, πέφυκε μεγεθύνεσθαι, οἷον, τυφθέντος τυφθεῖσα, δαρέντος δαρεῖσα, νυγέντος νυγεῖσα, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ε, τὸ ὄνομα τοῦ στοιχείου, διὰ τοῦ ε καὶ ι γράφεται καὶ ἐκφωνεῖται. Ἐπειδὴ οὖν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ υ πέφυκε μεγεθύνεσθαι τὸ ο, τούτου χάριν ἐν τῇ λέουσι δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν τὸ ε (υ) ἐπλεόνασεν καὶ οὐκ ἄλλο φωνῆεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Καὶ πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ ο προσέλαβε τὸ υ ἐν τῇ λέουσι δοτικῇ καὶ μὴ μᾶλλον ἐτράπη τὸ ο εἰς τὸ ω. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἠδύνατο τραπῆναι τὸ ο εἰς τὸ ω ἐν τῇ λέουσι δοτικῇ, ἐπειδὴ ἡνίκα ἔχῃ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τὸ ω, καὶ ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν αὐτὸ ἔχει,

οἷον Τρύφωνι Τρύφωσι, Πλάτωνι Πλάτωσι, Θέωνι Θέωσι, Δίωνι Δίωσι· τῆς οὖν δοτικῆς τῶν ἑνικῶν τῆς λέοντι διὰ τοῦ ο οὔσης, πῶς δύναται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν διὰ τοῦ ω εἶναι; ὅτε γὰρ ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν τὸ ο ἔχει, καὶ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τὸ ο ἔχει, οἷον, σώφρονι σώφροσι, γείτονι γείτοσι, τέκτονι τέκτοσι. Προσλαμβάνει οὖν τὸ τ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν καὶ γίνεται λέουσι, καὶ λοιπὸν φυλάττει τὸ ο τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν, καὶ μείζονα χρόνον εὑρίσκεται ἔχουσα κατὰ τὴν παραλήγουσαν τῆς παραληγούσης τῶν ἄλλων πτώσεων.

"Τοὺς Θέωνας, τοὺς σώφρονας, τοὺς λέοντας. Ὦ Θέωνες, ὦ σώφρονες, ὦ λέοντες."

[Κανὼν κε΄.]

151 a Κανονίζει ὁ τεχνικὸς τὰ εἰς ων ὀξύτονα καὶ παραλιμπάνει τὰ εἰς ων μονοσύλλαβα. Ἔστι δὲ εἰπεῖν περὶ αὐτῶν οὕτως. Τὰ εἰς ων ὀξύτονα μονοσύλλαβα προσθέσει τοῦ ος κλίνονται, καὶ φυλάττουσι τὸ ω ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον κλὼν κλωνὸς, (σημαίνει δὲ τὸν κλάδον,) πρὼν πρωνὸς, ἐξ οὗ "καὶ πρώονες ἄκροι," κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο, σημαίνει δὲ τὴν ἐξοχήν. Μόνον δὲ τὸ χθὼν χθονὸς, ὡς θηλυκοῦ μόνου γένους ὂν ἐν τοῖς εἰς ων μονοσυλλάβοις, τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ· ὥσπερ καὶ τὸ φρὴν φρενὸς, ὡς θηλυκοῦ μόνου γένους εὑρεθὲν ἐν τοῖς εἰς ην μονοσυλλάβοις, ἔτρεψε τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ. Τὸ Θῶν Θῶντος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) διὰ τοῦ ντ κλινόμενον, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ὀξύτονον ἀλλὰ περισπώμενον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἔχομεν δὲ, ὅτι τὰ εἰς ων ὀξύτονα δύο κλίσεις ἐπιδέχονται· ἢ γὰρ ποιοῦσι τὴν γενικὴν καὶ φυλάττουσι τὸ ω, οἷον Ἑλικὼν Ἑλικῶνος, παρθενὼν παρθενῶνος· ἢ προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο, οἷον Σαρπηδὼν Σαρπηδόνος, Μακεδὼν Μακεδόνος· ἄλλως δέ πως οὐ κλίνονται. Οὐδέποτε γὰρ τὰ εἰς ων ὀνόματα ὀξύτονα κλίνονται διὰ τοῦ ντ. Τοῦτο γὰρ ἴδιόν ἐστι μετοχῶν, οἷον λαβὼν λαβόντος, δραμὼν δραμόντος, φαγὼν φαγόντος.

Ἀμέλει τὸ Σαρπηδὼν, ὅτε μὲν ὀξύνεται, Σαρπηδόνος ἔχει τὴν γενικὴν, ὅταν δὲ κλιθῇ διὰ τοῦ ΝΤ, τότε καὶ ὡς ἀπὸ βαρυτόνου εὐθείας ποιούμεθα τὴν κλίσιν, οἷον "Σαρπήδοντος ἑταῖρον," προπαροξυτόνως, ὡς ἀπὸ τῆς Σαρπήδων βαρυτονουμένης εὐθείας, καὶ "Σαρπήδοντι δ' ἔγχος ἐγένετο·" οὕτω γὰρ καὶ τὴν κλητικὴν ἀναγινώσκομεν, "Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε," προπερισπωμένως, ὡς ἀπὸ τῆς βαρυτονουμένης εὐθείας. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Τὸ δὲ κοιτὼν κοιτῶνος κανονίζει ὁ τεχνικὸς λόγῳ τοιούτῳ· τῶν εἰς ΩΝ ὀξυτόνων τὰ περιεκτικὰ καὶ ὡς περιεκτικὰ τὸ Ω φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς. Περιεκτικὰ μὲν, οἷον κοιτὼν κοιτῶνος, ὁ περιέχων κοίτας, δαφνὼν δαφνῶνος, ὁ περιέχων δάφνας, ἀμπελὼν ἀμπελῶνος, ὁ περιέχων ἀμπέλους, παρθενὼν παρθενῶνος, ὁ περιέχων παρθένους, ἀκανθὼν ἀκανθῶνος, ὁ περιέχων ἀκάνθας· ὡς περιεκτικὰ δὲ, ὡς ἐπὶ τῶν μηνῶν τῶν Ἀθηναίων, περιέχουσι δὲ ἡμέρας, οἷον ἐλαφηβολιὼν ἐλαφηβολιῶνος, ἀνθεστηριὼν ἀνθεστηριῶνος, μεταγειτνιὼν μεταγειτνιῶνος, ποιανεψιὼν (πυαν.) ποιανεψιῶνος, βοηδρομιὼν βοηδρομιῶνος· ταῦτα πάντα φυλάττουσι τὸ Ω ἐν τῇ γενικῇ, περιέχουσι γὰρ ἑορτὰς καὶ ἡμέρας· καὶ τὸ αἰὼν δὲ αἰῶνος τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπάγεται, περιέχει γὰρ χρόνους· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀγὼν ἀγῶνος,
151 b περιέχει γὰρ γυμνάσια. Δοκεῖ τὸ κανὼν κανόνος ἀντικεῖσθαι· περιέχει γὰρ τὰ ὑπ' αὐτῷ, καὶ ὅμως τρέπει τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ. Οὐ καλοῦνται δὲ ταῦτα περιεκτικὰ, ἀλλ' ὡς περιεκτικὰ, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῶν περιεχομένων, οἷον ἀπὸ τοῦ περιέχειν παρθένους λέγεται παρθενὼν, καὶ ἀπὸ τοῦ περιέχειν ἀμπέλους λέγεται ἀμπελὼν, καὶ ἀπὸ τοῦ περιέχειν δάφνας λέγεται δαφνών· ταῦτα δὲ, φημὶ τὰ λεγόμενα ὡς περιεκτικὰ, οὐκ ἔχουσι τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῶν περιεχομένων· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἔχειν χρόνους ὁ αἰὼν ἔσχε τὸ ὄνομα, ἐπεὶ χρονὼν ὤφειλεν εἶναι, οὐδὲ ἐκ τοῦ περιέχειν ἡμέρας καὶ ἑορτὰς ὁ βοηδρομιὼν καὶ ὁ ποιανεψιὼν καὶ μεταγειτνιὼν ἔσχον τὸ ὄνομα, ἐπεὶ ἡμερὼν καὶ ἑορτὼν, εἰ τύχοι, ὤφειλον λέγεσθαι. Αὕτη οὖν ἐστιν ἡ διαφορὰ τῶν

περιεκτικῶν καὶ τῶν ὡς περιεκτικῶν, ὅτι τὰ μὲν περιεκτικὰ ἐξ αὐτῶν τῶν περιεχομένων θέλουσιν ἔχειν τὴν ὀνομασίαν. τὰ δὲ ὡς περιεκτικὰ οὐκ ἔχουσι τὴν ὀνομασίαν ἐκ τῶν περιεχομένων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Τὸ Σαρπηδὼν δὲ κανονίζεται τούτῳ τῷ λόγῳ· τὰ εἰς ΔΩΝ *λήγοντα ὀξύτονα τρέπουσι τὸ* Ω *εἰς τὸ* ο *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Σαρπηδὼν Σαρπηδόνος, Μακεδὼν Μακεδόνος, Μυρμιδὼν Μυρμιδόνος,* [Il. φ'. 188.]

ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσι,

χωρὶς τοῦ Καλυδὼν Καλυδῶνος, καὶ Ἀμυδὼν Ἀμυδῶνος· εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα ἡρώων, καὶ φυλάττουσι τὸ Ω *ἐν τῇ γενικῇ. Ἔχουσι δὲ ἀπολογίαν τοιαύτην, ὅτι ὡμοφώνησαν πόλεσι, τῇ ἡ Ἀμυδὼν τῆς Ἀμυδῶνος, καὶ τῇ ἡ Καλυδὼν τῆς Καλυδῶνος, καὶ τούτου χάριν ἐφύλαξαν τὸ* Ω *κατὰ τὴν γενικὴν ὁμοίως ταῖς πόλεσι. Εἴτι γὰρ εἰς* ΔΩΝ *φυλάττει τὸ* Ω, *τοῦτο εὑρίσκεται ἐν ὁμοφωνίᾳ πόλεως γενόμενον, ὡς ἐπὶ τοῦ Καλυδὼν Καλυδῶνος, καὶ Ἀμυδὼν Ἀμυδῶνος, οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος. Οὐ γὰρ τὰ ὁμοφωνοῦντα πόλει πάντως φυλάττουσι τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ. Ἰδοὺ γὰρ τὸ ὁ Σιδὼν τοῦ Σιδόνος ὁμοφωνεῖ πόλει τῇ ἡ Σιδὼν τῆς Σιδῶνος. καὶ ὅμως τρέπει τὸ* Ω *εἰς τὸ* ο *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ,* [Il. ψ'. 743.]

ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Τὸ δὲ ἀλεκτρυὼν κανονίζεται τούτῳ τῷ λόγῳ· τὰ εἰς ΩΝ *καθαρὸν ὀξύτονα βραχὺ (βραχεῖ) διχρόνῳ παραληγόμενα, τουτέστι συνεσταλμένῳ, τρέπουσι τὸ* Ω *εἰς τὸ* ο *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον περικτιὼν περικτιόνος, ἀλεκτρυὼν ἀλεκτρυόνος, Ἀμφικτυὼν Ἀμφικτυόνος· (ἔστι δὲ ἔθνος.) Τὸ Κνακυὼν ὀξύτονόν ἐστι καὶ εἰς* ΩΝ *καθαρὸν καὶ διχρόνῳ παραλήγεται, καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔχει συνεσταλμένον ἀλλ' ἐκτεταμένον, φυλάττει τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Κνακυῶνος, ἔστι δὲ ὄνομα κύριον ποταμοῦ. Ταῦτα δὲ τὰ ὀξύτονα ἐναντίως πως ἔχουσι τοῖς βαρυτόνοις.*
152 a *Τὰ γὰρ βαρύτονα, ὡς ἐμάθομεν, ἐὰν ὦσιν εἰς* ΩΝ *καθαρὸν, ἔχοντα δίχρονον ἐν τῇ παραληγούσῃ, εἰ μὲν συστέλλουσι τὸ*

δίχρονον, φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Ἀμφιτρύων Ἀμφιτρύωνος, Δευκαλίων Δευκαλίωνος, Ἠετίων Ἠετίωνος· εἰ δὲ ἐκτείνουσι τὸ δίχρονον, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, Μαχάων Μαχάονος, Ἱκετάων Ἱκετάονος· διὰ τοῦτο τὸ Ὠρίων Ὠρίωνος ἀναλογώτερόν ἐστι συστέλλον τὸ ι, ὡς φυλάττον τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ.

"Τῷ κοιτῶνι, τῷ Σαρπηδόνι, τῷ ἀλεκτρυόνι. Τὸν κοιτῶνα, τὸν Σαρπηδόνα, τὸν ἀλεκτρυόνα. Ὦ κοιτὼν, ὦ Σαρπηδὼν, ὦ ἀλεκτρυών."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, πλὴν τοῦ ἄνερ, σῶτερ, πάτερ, δάερ.

"Τὼ κοιτῶνε, τὼ Σαρπηδόνε, τὼ ἀλεκτρυόνε. Τοῖν κοιτώνοιν, τοῖν Σαρπηδόνοιν, τοῖν ἀλεκτρυόνοιν. Ὦ κοιτῶνε, ὦ Σαρπηδόνε, ὦ ἀλεκτρυόνε. Οἱ κοιτῶνες, οἱ Σαρπηδόνες, οἱ ἀλεκτρυόνες. Τῶν κοιτώνων, τῶν Σαρπηδόνων, τῶν ἀλεκτρυόνων. Τοῖς κοιτῶσι, τοῖς Σαρπηδόσι, τοῖς ἀλεκτρυόσιν."

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, τροπῇ τοῦ ν εἰς τὸ σ, τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ περὶ τοῖς σώφροσι διδασκαλίᾳ.

"Τοὺς κοιτῶνας, τοὺς Σαρπηδόνας, τοὺς ἀλεκτρυόνας. Ὦ κοιτῶνες, ὦ Σαρπηδόνες, ὦ ἀλεκτρυόνες."

Κανὼν κϛ'.—Ὁ Ξενοφῶν.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ων περισπώμενα διὰ τοῦ ντ κλίνονται, καὶ φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, καὶ εἰσὶ μόνου ἀρσενικοῦ γένους, οἷον ὁ Θῶν τοῦ Θῶντος, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) ὁ Ξενοφῶν τοῦ Ξενοφῶντος, ὁ Ἀγλαοφῶν τοῦ Ἀγλαοφῶντος, ὁ Ἱπποκῶν τοῦ Ἱπποκῶντος, χωρὶς ἑνὸς ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγομένου, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Περσικῆς,) τοῦτο γὰρ θηλυκοῦ γένους ἐστὶν, οἷον ἡ Κτησιφῶν, περισπᾶται δὲ καὶ διὰ τοῦ ντ κλίνεται καὶ φυλάττει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, τῆς Κτησιφῶντος· τοῦτο δὲ ἀπὸ ἀρσενικοῦ γένους γέγονε θηλυκὸν, καὶ τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐφύλαξεν, οἷον ἀπὸ τοῦ Κτησιφῶν. Οὐ μόνον δέ ἐστι τοῦτο τὸ ὄνομα ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀλλὰ καὶ

παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὸ ὄνομα τοῦτο τῆς πόλεως εὕρηται. Ὡς εἰρήκαμεν δὲ, πάντα τὰ εἰς ων περισπώμενα διὰ τοῦ ντ κλίνονται, χωρὶς δηλονότι τοῦ Ποσειδῶν Ποσειδῶνος, καὶ ταὼν ταῶνος, καὶ τυφῶν τυφῶνος· ταῦτα γὰρ οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ντ, ἀλλὰ προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ φυλάττουσι τὸ ω. Καὶ τὸ μὲν Ποσειδῶν ἔχει τοιαύτας ἀπολογίας· τὰ εἰς ων περισπώμενα οὐδέποτε εἰσὶ παρασύνθετα,
152 b οἷον Δημοφῶν, Ξενοφῶν· τὸ δὲ Ποσειδῶν παρασύνθετόν ἐστιν, ἀπὸ γὰρ τοῦ Ποσειδέεις συνθέτου γέγονε Ποσειδέων Ποσειδῶν παρασύνθετον. Εἰκότως οὖν ὡς διήλλαξε κατὰ τοῦτο πρὸς τὰ ἄλλα περισπώμενα, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν· ἄλλως τε δὲ τὰ εἰς ων περισπώμενα τὴν ἐντέλειαν διὰ τοῦ ο καὶ ω ἔχουσιν, οἷον ἀμ ‹ › κόων (sic), Ἀγλαοφόων, Δημοφόων, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ,

νυμφίε Δημοφόων, ἄδικε ξένε.

Τὸ δὲ Ποσειδῶν οὐκ ἔχει τὴν ἐντέλειαν διὰ τοῦ ο καὶ ω, ἀλλ' ἢ διὰ τοῦ α καὶ ω οἷον Ποσειδάων, ἢ διὰ τοῦ ε καὶ ω οἷον Ποσειδέων· εἰκότως οὖν ὡς διήλλαξε κατὰ τοῦτο πρὸς τὰ ἄλλα περισπώμενα, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν. Ἔτι τὰ εἰς ων περισπώμενα οὐδέποτε εἰσὶ παρώνυμα, οἷον Ξενοφῶν Ἀγλαοφῶν. τὸ δὲ Ποσειδῶν παρώνυμόν ἐστιν. ἀπὸ γὰρ τοῦ Ποσειδέεις γέγονε Ποσειδέων παρωνύμως, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέης γέγονεν Ἡρακλέων παρωνύμως. Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ Ποσειδέων Ποσειδέωνος γίνεται Ποσειδῶν Ποσειδῶνος· ἐπειδὴ διήλλαξε καὶ κατὰ τοῦτο πρὸς τὰ ἄλλα περισπώμενα, διήλλαξε καὶ κατὰ τὴν κλίσιν. Τὸ δὲ Ποσειδέων Ποσειδέωνος τὸ ω φυλάττει ἐπὶ τῆς γενικῆς. ἐπειδὴ. ὡς εἰρήκαμεν, παρώνυμόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ Ποσειδέης. Ἐμάθομεν δὲ ὅτι τὰ εἰς ων παρώνυμα βαρύτονα, τὸ ω φυλάττουσιν ἐπὶ τῆς γενικῆς, οἷον θεὸς, Θέων Θέωνος, τρυφὴ, Τρύφων Τρύφωνος, πλατὺς, Πλάτων Πλάτωνος. Ἔτι τὰ εἰς ων περισπώμενα οὐδέποτε φύσει μακρᾷ παραλήγεται, ἀλλ' ἢ βραχείᾳ, ὡς ἐπὶ τοῦ Δημοφῶν, Ἱπποκῶν, Κτησιφῶν, ἢ θέσει μακρᾷ. ὡς ἐπὶ τοῦ Δεξικρῶν· (τοῦτο γὰρ θέσει μακρᾷ παραλήγεται·) τὸ δὲ Ποσειδῶν φύσει μακρᾷ παραληγόμενον·

εἰκότως οὖν ὡς διαλλάξαν κατὰ τοῦτο πρὸς τὰ ἄλλα περισπώμενα, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν. Ἔτι τὰ εἰς ΩΝ περισπώμενα οὐδέποτε γίνονται παρὰ ταῖς διαλέκτοις εἰς ΑΝ· τὸ δὲ Ποσειδῶν γίνεται παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι καὶ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν εἰς ΑΝ· οἱ μὲν γὰρ Δωριεῖς Ποτιδὰν λέγουσιν ὀξυτόνως, οἱ δὲ Αἰολεῖς Ποτίδαν καὶ Ποσείδαν λέγουσι βαρυτόνως· εἰκότως οὖν ὡς διήλλαξε κατὰ τοῦτο πρὸς τὰ ἄλλα περισπώμενα, διήλλαξε καὶ περὶ τὴν κλίσιν. Ἔτι τὰ εἰς ΩΝ περισπώμενα οὐδέποτε ἀποκοπὴν ἀναδέχονται κατὰ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον, Ξενοφῶντα, Ἀγλαοφῶντα· τὸ δὲ Ποσειδῶν ἀποκοπὴν ἀναδέχεται κατὰ τὴν αἰτιατικὴν. καὶ γίνεται Ποσειδῶ, [Aristoph. Nub. 83.]

ἵνα (νὴ) τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον,

ὥσπερ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Ἀπόλλω· εἰκότως οὖν ὡς διαλλάξαν κατὰ τοῦτο πρὸς τὰ ἄλλα περισπώμενα, διήλλαξε καὶ κατὰ τὴν κλίσιν.

153 a Ἰστέον δὲ ὅτι διαφόρως ἐτυμολογοῦσι τὸ Ποσειδῶν. Οἱ μὲν γὰρ λέγουσιν ὅτι παρὰ τὸ πόσει ἐνδεῖν λέγεται, οὐδεὶς γὰρ πίνει ἐκ τοῦ θαλαττίου ὕδατος· οἱ δὲ παρὰ τὸ πέδον σείειν, ἤτοι τὴν γῆν κινεῖν, ὁ αὐτὸς γὰρ λέγεται καὶ ἐνοσίγεως καὶ ἐνοσίχθων· οἱ δὲ παρὰ τὸ τοὺς πόδας δεῖν, ἤτοι δεσμεῖν, ἐκεῖσε γὰρ ἀφικόμενοι βαδίζειν οὐ δυνάμεθα· οἱ δὲ παρὰ τὸ τὴν πόσιν τῷ δεύειν (δάει,) ἤγουν τῷ ἡλίῳ, ἀναπέμπειν· ἐκ τῆς θαλάττης γὰρ ὁ ἥλιος ἀνιμᾶται τὴν ὑγρότητα. Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Ποσειδῶν.

Τὸ δὲ τυφῶν καὶ ταῶν, ἐπειδὴ δισύλλαβα εἰσὶ, τῶν ἄλλων ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντων, οἷον, Ξενοφῶν Ἀγλαοφῶν Ποσειδῶν, εἰκότως ὡς διαλλάξαντα κατὰ τὴν ἄλλην ποσότητα τῶν συλλαβῶν πρὸς τὰ ἄλλα περισπώμενα, διήλλαξαν καὶ κατὰ τὴν κλίσιν. Καὶ ὅτι τὸ τυφὼν καὶ ταῶν ἁπλᾶ εἰσι, τῶν ἄλλων περισπωμένων μὴ ὄντων ἁπλῶν, ἀλλ' ἢ συνθέτων, ὡς τὸ Δημοφῶν, Ξενοφῶν, Ἀγλαοφῶν, Κτησιφῶν, (παρὰ γὰρ τὸ φῶ τὸ σημαῖνον τὸ φονεύω.) Ἱπποκῶν, (παρὰ τὸ κτῶμαι γὰρ Ἱπποκτῶν καὶ Ἱπποκῶν,) Δεξικρῶν (παρὰ τὸ κρείω τὸ σημαῖνον τὸ βασιλεύω καὶ κρατῶ,) ἢ παρασύνθετον,

ὥσπερ τὸ Ποσειδῶν· (τοῦτο γὰρ ὡς εἴρηται ἀπὸ συνθέτου τοῦ ποσειδέης γέγονεν.) Ὁ δὲ τεχνικὸς λέγει, ὅτι ἐπειδὴ τὸ τυφῶν καὶ ταῶν καὶ εἰς ΩΣ λήγουσι, (λέγεται γὰρ καὶ τυφῶς καὶ ταῶς.) τούτου χάριν οὐκ ἠκολούθησαν τῇ κλίσει τῶν περισπωμένων καὶ ἐκλίθησαν διὰ τοῦ ΝΤ. τὰ γὰρ εἰς ΩΝ περισπώμενα οὐ γίνονται εἰς ΩΣ, οἷον Κτησιφῶν Ἀγλαοφῶν Ξενοφῶν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Μηδεὶς δὲ οἰέσθω τὸ τυφῶν καὶ τυφῶς καὶ ταῶν καὶ ταῶς δικατάληκτα εἶναι. Τὰ γὰρ δικατάληκτα τὴν αὐτὴν ἔχουσι κλίσιν, οἷον δελφὶν δελφῖνος, καὶ δελφὶς δελφῖνος. Τελχὶν Τελχῖνος, καὶ Τελχὶς Τελχῖνος, Σαλαμὶν Σαλαμῖνος, καὶ Σαλαμὶς Σαλαμῖνος. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν κλίσιν, τυφῶν μὲν γὰρ τυφῶνος, καὶ ταῶν ταῶνος, ὥσπερ καὶ Ποσειδῶν Ποσειδῶνος· τυφῶς δὲ τυφῶ, καὶ ταῶς ταῶ, ἀποβολῇ τοῦ Σ Ἀττικῶς, ὥσπερ ὁ ὀρφῶς τοῦ ὀρφῶ, καὶ ὁ λαγῶς τοῦ λαγῶ. (Τυφῶς δέ ἐστιν ὁ σφοδρὸς ἄνεμος.) Κρείτων οὖν ἕτερα θέματα λέγειν τοῦ τυφῶν καὶ ταῶν, καὶ ἕτερα τοῦ τυφῶς καὶ ταῶς. Ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς βούλονται τὸ ταῶς ἀπὸ τοῦ ταὸς τοῦ διὰ τοῦ Ο λέγειν, κατ᾽ ἔκτασιν τοῦ Ο εἰς τὸ Ω καὶ ἐναλλαγῇ τοῦ τόνου εἰς περισπωμένην τάσιν· καὶ λέγουσι τινὲς, οὐκοῦν τεῶς ὤφειλεν εἶναι, ὥσπερ ναὸς νεὼς, λαὸς λεώς· πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι συνεσταλμένον ἔχει τὸ Α, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἠναγκάζετο τρέψαι αὐτὸ εἰς τὸ Ε. Ἰδοὺ γὰρ τὸ Οἰνόμαος, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω, ἐπειδὴ συνεσταλμένον ἔχει τὸ Α, οὐκ ἐγένετο παρὰ
153 b τοῖς Ἀθηναίοις Οἰνόμεως. Κρεῖττον οὖν ἐστι λέγειν, ὅτι τὸ ταῶς οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ταὸς τοῦ διὰ τοῦ Ο εἶναι, ἐπειδὴ, ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Καθόλου, τὸ ταὸς τὸ διὰ τοῦ ΟΣ οὐκ ἔστι σύνηθες τοῖς Ἕλλησι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ εἰς ΩΝ περισπώμενα οὐδέποτε φύσει μακρᾷ παραλήγεται, οἷον Δημοφῶν, Ἀγλαοφῶν, Κτησιφῶν, Ἀντιφῶν, (τὸ γὰρ Δεξικρῶν οὐ παραλήγεται φύσει μακρᾷ ἀλλὰ θέσει,) πῶς τὸ Ποσειδῶν φύσει μακρᾷ παραλήγεται. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ Ποσειδέης γέγονε Ποσειδέων, καὶ κατὰ κρᾶσιν Ποσειδῶν.

ὥστε δυνάμει μὴ εἶναι τὴν φύσει μακρὰν, φημὶ τὴν δίφθογγον, ἐν τῇ παραληγούσῃ, ἀλλ' ἐν τῇ προπαραληγούσῃ. Πάλιν ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ εἰς ΩΝ περισπώμενα οὐδέποτε πάσχουσιν ἀποκοπὴν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον Κτησιφῶντα, Ξενοφῶντα, τοῦτο γὰρ ἴδιον ἐστὶ τῶν εἰς ΩΝ βαρυτόνων καὶ ὀξυτόνων, οἷον Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, κυκεῶνα κυκεῶ, πῶς τὸ Ποσειδῶν περισπώμενον πάσχει ἀποκοπὴν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον τὸν Ποσειδῶνα τὸν Ποσειδῶ,

Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.

Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι δυνάμει βαρύτονόν ἐστι τὸ Ποσειδῶν, ἀπὸ γὰρ τοῦ Ποσειδέης γέγονε Ποσειδέων καὶ κατὰ κρᾶσιν Ποσειδῶν.

"Τῷ Ξενοφῶντι, τῷ Ποσειδῶνι, τῷ ταῶνι, τὸν Ξενοφῶντα, τὸν Ποσειδῶνα, τὸν ταῶνα. Ὦ Ξενοφῶν, ὦ Πόσειδον, ὦ ταῶν."

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΩΝ περισπώμενα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον Ξενοφῶν ὦ Ξενοφῶν, Ἀγλαοφῶν ὦ Ἀγλαοφῶν, Κτησιφῶν ὦ Κτησιφῶν, Δημοφῶν ὦ Δημοφῶν, Ἱπποκῶν ὦ Ἱπποκῶν, ταῶν ὦ ταῶν, τυφῶν ὦ τυφῶν, πλὴν τοῦ Ποσειδῶν, Πόσειδον γὰρ ἡ κλητικὴ, τοῦτο δὲ ψευδαιολικόν ἐστι. Διατί λέγεται ψευδαιολικὸν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ἡνίκα περὶ τοῦ Ἄπολλον καὶ Πόσειδον διελαμβάνομεν. Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, διατί γὰρ ψευδαιολικὸν λέγομεν τὸ ὦ Πόσειδον, καὶ μὴ κατὰ ἀναλογίαν κοινὴν λέγομεν αὐτὸ ἀναβιβάσαι τὸν τόνον ἐν τῇ κλητικῇ· πολλάκις γὰρ τὰ εἰς ΩΝ σύνθετα διὰ τοῦ ο ἔχοντα τὴν κλητικὴν ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον καὶ προπαροξύνονται, οἷον, Ἀγαμέμνων Ἀγάμεμνον, κακοδαίμων κακόδαιμον, ὀλβιοδαίμων ὀλβιόδαιμον. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ὁ λόγος ἐπὶ βαρυτόνων ἐστὶν, τὸ δὲ Ποσειδῶν περισπώμενον ἐστὶ, καὶ δῆλον ὅτι οὐ δυνάμεθα λέγειν αὐτὸ κατὰ ἀναλογίαν κοινὴν ἀναβιβάσαι τὸν τόνον ἐν τῇ κλητικῇ.

"Τὼ Ξενοφῶντε, τὼ Ποσειδῶνε, τὼ ταῶνε. Τοῖν Ξενοφώντοιν, τοῖν Ποσειδώνοιν, τοῖν ταώνοιν, ὦ Ξενοφῶντε ὦ Ποσειδῶνε, ὦ ταῶνε. Οἱ Ξενοφῶντες, οἱ Ποσειδῶνες, οἱ

ταῶνες, τῶν Ξενοφώντων, τῶν Ποσειδώνων, τῶν ταώνων. Τοῖς Ξενοφῶσι, τοῖς Ποσειδῶσι, τοῖς ταῶσι."

154 a Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν Ξενοφῶσιν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζεται τῷ κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῖς λέουσι διδασκαλίᾳ· προσέλαβε γὰρ τὸ Σ πρὸ τοῦ Ι, καὶ ἀπέβαλε τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχεῖα, φημὶ δὴ τὸ Ν καὶ τὸ Τ. Τὸ δὲ Ποσειδῶσι καὶ ταῶσιν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ Ν εἰς τὸ Σ, τῷ κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῖς Θέωσι διδασκαλίᾳ.

"Τοὺς Ξενοφῶντας, τοὺς Ποσειδῶνας, τοὺς ταῶνας. Ὦ Ξενοφῶντες, ὦ Ποσειδῶνες, ὦ ταῶνες."

[Κανὼν κζʹ.]

Διαλαμβάνει ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν εἰς Ξ ληγόντων. Καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς Ξ καὶ εἰς Ψ τὸ φωνῆεν τὸ ἐν τῇ εὐθείᾳ φυλάττουσι καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον, νάρθηξ νάρθηκος, σκώληξ σκώληκος, Κύκλωψ Κύκλωπος, μώλωψ μώλωπος, χωρὶς τοῦ ἀλώπηξ ἀλώπεκος· (τοῦτο γὰρ ἔτρεψε τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ·) ἔχουσι δὲ ταῦτα τὰ εἰς διπλοῦν λήγοντα σύμφωνον τὴν κλίσιν ἢ διὰ δασέος ἢ ψιλοῦ ἢ μέσου. Καὶ τὰ μὲν εἰς Ξ διὰ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν βαρυτόνων ἐκφέρονται, τουτέστι διὰ τοῦ Γ ἢ Κ ἢ Χ· οἷον ὄρτυξ ὄρτυγος, κόραξ κόρακος, ὄνυξ ὄνυχος· τὰ δὲ εἰς Ψ λήγοντα διὰ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων ἐκφέρονται, τουτέστι διὰ τοῦ Β, ἢ Π, ἢ Φ, οἷον Ἄραψ Ἄραβος, κύκλωψ κύκλωπος, κίνυψ κίνυφος (κνὶψ κνιφὸς). Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, τί δήποτε τὰ εἰς Ξ λήγοντα διὰ τοῦ Γ ἢ διὰ τοῦ Κ ἢ διὰ τοῦ Χ κλίνονται, οἷον τέττιξ τέττιγος, πέρδιξ πέρδικος, ὄνυξ ὄνυχος· καὶ τὰ εἰς Ψ λήγοντα διὰ τοῦ Β ἢ Π ἢ Φ κλίνονται, οἷον Ἄραψ Ἄραβος, Πέλοψ Πέλοπος, κίνυψ κίνυφος (κνὶψ κνιφός). Ἐν ταυτῷ δὲ ζητοῦμεν, διατί τὰ εἰς Σ λήγοντα καὶ περιττοσυλλάβως κλινόμενα διὰ τοῦ Δ ἢ διὰ τοῦ Θ ἢ διὰ τοῦ Τ ἢ διὰ καθαροῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον, Πάρις Πάριδος, ὄρνις ὄρνιθος, Λάχης Λάχητος, βότρυς βότρυος. Πρόσκειται "περιττοσυλλάβως κλινόμενα" διὰ τὸ

καλὸς καλοῦ. Χρύσης Χρύσου· ταῦτα γὰρ οὐ κλίνονται περιττοσυλλάβως, ἀλλ' ἰσοσυλλάβως. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὡς, εἰ θεῷ φίλον. μαθησόμεθα ἐν τῷ ῥήματι, ἐν τῇ περὶ τοῦ μέλλοντος διδασκαλίᾳ, ὅτι ἀναλογεῖ ὁ μέλλων τῇ εὐθείᾳ. ὁ δὲ ἐνεστὼς τῇ γενικῇ. Ἐπειδὴ οὖν ὅταν ὁ ἐνεστὼς διὰ τοῦ Β ἢ Π ἢ Φ ἐκφέρηται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ Ψ εἰσφέρεται. οἷον λείβω λείψω, τέρπω τέρψω, γράφω γράψω, τούτου χάριν καὶ ὅταν ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ Ψ ἐκφέρηται. τότε ἡ γενικὴ διὰ τοῦ Β ἢ Π ἢ Φ εἰσφέρεται, οἷον Ἄραψ Ἄραβος. Κύκλωψ Κύκλωπος. κίνυψ κίνυφος· καὶ ἐπειδὴ πάλιν ὅταν ὁ ἐνεστὼς διὰ τοῦ Γ ἢ Κ ἢ Χ ἐκφέρηται, τότε ὁ
154 b μέλλων διὰ τοῦ Ξ εἰσφέρεται, οἷον λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, τρέχω θρέξω, τούτου χάριν καὶ ὅταν ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ Ξ ἐκφέρηται, τότε ἡ γενικὴ διὰ τοῦ Γ ἢ Χ ἢ Κ εἰσφέρεται, οἷον τέττιξ τέττιγος, πέρδιξ πέρδικος, ὄνυξ ὄνυχος. Καὶ ἐπειδὴ πάλιν ὅταν ὁ ἐνεστὼς διὰ τοῦ Θ ἢ Δ ἢ Τ ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ Ω ἐκφέρηται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ Σ εἰσφέρεται. οἷον ᾄδω ᾄσω, πείθω πείσω, ἀνύτω ἀνύσω, ἀκούω ἀκούσω, τούτου χάριν καὶ ὅταν ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ Σ ἐκφέρηται. καὶ περιττοσυλλάβως κλίνηται, τότε ἡ γενικὴ διὰ τοῦ Δ ἢ Θ ἢ Τ ἢ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ εἰσφέρεται, οἷον Πάρις Πάριδος, ὄρνις ὄρνιθος, Λάχης Λάχητος, βότρυς βότρυος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι οὐ διαλαμβάνει ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν εἰς Ξ μονοσυλλάβων, ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα ποικίλης διδασκαλίας δέονται. ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ. εἰ θεῷ φίλον. μαθησόμεθα. Τὸ δὲ θώραξ θώρακος κανονίζεται τούτῳ τῷ τρόπῳ· τὰ εἰς ΑΞ λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἁπλᾶ διὰ τοῦ Κ κλίνονται. οἷον θώραξ θώρακος, φύλαξ φύλακος. κόραξ κόρακος, ἄναξ ἄνακος. (καὶ πλεονασμῷ τοῦ Τ ἄνακτος.) αὔλαξ αὔλακος, πίδαξ πίδακος. (σημαίνει δὲ τὴν πηγήν.) κλίμαξ κλίμακος. Πρόσκειται "ἁπλᾶ" διὰ τὰ σύνθετα, οἷον, διὰ τὸ ἀπόσφαξ ἀπόσφαγος. (ἔστι δὲ παρὰ τὸ σφάζω,) νεκροβάσταξ νεκροβάσταγος (ἔστι δὲ παρὰ τὸ βαστάζω.) Σύνθετα δὲ δεῖ νοεῖν, οὐχὶ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ΑΞ ἁπλῶν σύνθετα,

ἀλλὰ τὰ ἀπὸ ἄλλων τινῶν σύνθετα, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀπόσφαξ, καὶ νεκροβάσταξ. Τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν εἰς ΑΞ ἁπλῶν σύνθετα τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον, φύλαξ φύλακος, χαρτοφύλαξ χαρτοφύλακος, θώραξ θώρακος, λινοθώραξ λινοθώρακος, Φαίαξ Φαίακος, φιλοφαίαξ φιλοφαίακος, ἅρπαξ ἅρπαγος, φιλάρπαξ φιλάρπαγος. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὰ μονοσύλλαβα, οἷον διὰ τὸ γλὰξ γλαγός· (γλὰξ δέ ἐστι βοτάνη γαλακτοποιός·) σεσημείωται τὸ ἅρπαξ ἅρπαγος διὰ τοῦ Γ κλιθὲν, καὶ τὸ κέκραξ κέκραγος, (σημαίνει δὲ τὸν κρακτικὸν.) ἔχουσι δὲ ἀπολογίαν τοῦ διὰ τοῦ Γ κλίνεσθαι, ὅτι παράκειται αὐτοῖς ῥῆμα εἰς ΖΩ λῆγον, φημὶ δὴ τὸ ἁρπάζω, καὶ κράζω. Τὰ δὲ εἰς Ξ λήγοντα, ἔχοντα ῥῆμα ἀντιπαρακείμενον εἰς ΖΩ λῆγον, διὰ τοῦ Γ κλίνονται, οἷον βαστάζω νεκροβάσταξ νεκροβάσταγος, σφάζω ἀπόσφαξ ἀπόσφαγος, μαστίζω μάστιξ μάστιγος· οὕτως οὖν καὶ ἁρπάζω ἅρπαξ ἅρπαγος, καὶ κράζω κέκραξ κέκραγος. Ἔτι σεσημείωται τὸ Ἄτραξ Ἄτραγος διὰ τοῦ Γ κλιθὲν, (ἔστι δὲ ἔθνος,) περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο ἀναλογώτερόν ἐστι διὰ τοῦ Κ κλινόμενον,
155 a οἷον Ἄτρακος, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ,

Ἀτράκιον δὲ ἔπειτα λυκοσπάδα πῶλον ἐλαύνει,

ἀντὶ τοῦ Ἄτρακα πῶλον ἐλαύνει ἀποσπασθεῖσαν ἀπὸ λύκου. Ἔτι σεσημείωται τὸ λάλαξ λάλαγος διὰ τοῦ Γ κλιθὲν, περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ λαλαγὴ ἐγένετο τοῦ σημαίνοντος τὸν θόρυβον, καὶ ἐφύλαξεν ἐν τῇ κλίσει τὸ σύμφωνον τοῦ λαλαγὴ, φημὶ δὴ τὸ Γ. Τὸ λάταξ λάταγος (θηλυκόν ἐστι, καὶ σημαίνει τὴν μεγάλην σταγόνα,) οὐκ ἀντίκειται τῷ κανόνι, πρῶτον μὲν, ὅτι σύνθετόν ἐστιν, (ἀπὸ γὰρ τοῦ στάζω στάξω γέγονεν ἐν συνθέσει κατ' ἐπέκτασιν τοῦ λᾶ μορίου λάσταξ, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Σ λάταξ,) περὶ δὲ ἁπλῶν διαλαμβάνει ὁ κανὼν, "ἁπλᾶ" γὰρ πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι· δεύτερον δὲ, παράκειται αὐτῷ ῥῆμα εἰς ΖΩ λῆγον, φημὶ δὴ τὸ στάζω, καὶ τούτου χάριν διὰ τοῦ Γ κλίνεται· εἰρήκαμεν γὰρ ὅτι τὰ εἰς Ξ λήγοντα, ἔχοντα ῥῆμα παρακείμενον εἰς ΖΩ λῆγον, διὰ τοῦ Γ κλίνεται, οἷον, μαστίζω μάστιξ μάστιγος,

ἁρπάζω ἅρπαξ ἅρπαγος, οὕτως οὖν καὶ λάσταξ καὶ κατὰ ἀποβολὴν ὡς εἴρηται τοῦ Σ, λατάζω λάταξ λάταγος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ εἰς ΑΞ λήγοντα δισύλλαβα ἀρσενικὰ, ἐὰν ἔχωσι φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, ἐκτείνουσι πάντως τὸ Α, τουτέστι φύσει μακρὸν αὐτὸ ἔχουσι, οἷον, θώραξ, οἴαξ. Πρόσκειται "ἐὰν ἔχωσι φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν," διὰ τὰ θέσει μακρὰν ἔχοντα ταύτην, οἷον διὰ τὸ ἅρπαξ καὶ κέκραξ· ταῦτα γὰρ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α, τουτέστι θέσει μακρὸν αὐτὸ ἔχουσιν. Εὑρίσκομεν γάρ τινα ἐν αὐτοῖς ἔχοντα τὸ Α ἐκτεταμένον, τουτέστι φύσει μακρὸν, οἷον νέαξ, (σημαίνει δὲ τὸν νεώτερον,) φέναξ, (σημαίνει δὲ τὸν ἀπατεῶνα.) κόρδαξ, (σημαίνει δὲ τοῦτο ὄρχησιν κωμικήν.) Ἰδοὺ οὖν ταῦτα μὴ παραληγόμενα φύσει μακρᾷ ἔχουσι τὸ Α ἐκτεταμένον, τουτέστι φύσει μακρὸν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἄλλων πτώσεων τῶν μὴ ἐχουσῶν τὸ Ξ. Σημειούμεθα ἐν τῷ κανόνι τινὰ ἔχοντα φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν καὶ συστέλλοντα τὸ Α, τουτέστι θέσει μακρὸν αὐτὸ ἔχοντα, εἰσὶ δὲ ταῦτα, Ὕλαξ, Κῆαξ, (ὀνόματα δὲ ταῦτα κύρια,) σῦαξ, (φασηλοειδὲς ὄσπριον,) καὶ τὸ κάβαξ διφορούμενον· τοῦτο γὰρ ποτὲ μὲν συστέλλει τὸ Α, ποτὲ δὲ ἐκτείνει αὐτό· ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου. Πρόσκειται "δισύλλαβα," ἐπειδὴ τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, κἂν βραχείᾳ παραλήγωνται, ἐκτείνουσι τὸ Α, ὡς ἐπὶ τοῦ ἱέραξ, χωρὶς εἰ μὴ ὦσι σύνθετα ἀπὸ ἁπλοῦ συστέλλοντος τὸ Α, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἱππῶναξ καὶ Ἀρχίαναξ. (Ταῦτα γὰρ συστέλλουσι τὸ Α, ἐπειδὴ ἀπὸ ἁπλοῦ συστέλλοντος τὸ Α εἰσὶν, φημὶ δὲ ἀπὸ τοῦ ἄναξ.) Τὸ
155 b ἀσφάλαξ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὂν, καὶ συστέλλον τὸ Α, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ (κατὰ) πλεονασμὸν ἔχει τὸ Α, καὶ φύσει δισύλλαβον ἐστίν· ἀπὸ γὰρ τοῦ σπῶ γέγονεν σπάλαξ, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ Α ἀσπάλαξ, καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ ψιλοῦ εἰς τὸ ἀντίστοιχον δασὺ, ἀσφάλαξ· τὸ γὰρ ζῶον τοῦτο ἀποσπᾷ τὴν γῆν καὶ ποιεῖ βάθος, καὶ οὕτως εἰσέρχεται ἐκεῖ. Πρόσκειται "ἀπὸ ἁπλοῦ συστέλλοντος τὸ Α," ἐπειδὴ ἐὰν ὦσιν ἀπὸ ἁπλοῦ ἐκτείνοντος τὸ Α φυλάττουσιν

αὐτὸ ἐκτεταμένον, οἷον Φαῖαξ φιλοφαῖαξ, θώραξ λινοθώραξ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἀρσενικὰ," ἐπειδὴ τὰ θηλυκὰ ἔχοντα φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν συστέλλουσι τὸ Α, οἷον, αὖλαξ, πῖδαξ, κλῖμαξ· διὰ τοῦτο τὸ μεῖραξ ἀναλογώτερόν ἐστι θηλυκῶς λεγόμενον, συστέλλει γὰρ τὸ Α φύσει μακρὰν ἔχον τὴν παραλήγουσαν· ὅταν δὲ λεχθῇ ἀρσενικῶς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ διαβολῇ παραλαμβάνεται, ἀντὶ τοῦ ὁ γυναικώδης. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

"Τῷ θώρακι, τὸν θώρακα, ὦ θώραξ."

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς [a] [οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος. Οὐδὲ γὰρ τὰ ἔχοντα ἢ βραχεῖαν τὴν παραλήγουσαν ἢ θέσει μακρὰν πάντως συστέλλει τὸ Α, τουτέστι θέσει] διπλοῦν λήγοντα σύμφωνον τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον, ὁ κόραξ ὦ κόραξ, ὁ Φαῖαξ ὦ Φαίαξ, ὁ θώραξ ὦ θώραξ, ὁ τέττιξ ὦ τέττιξ, ὁ πέρδιξ ὦ πέρδιξ, ὁ κύκλωψ ὦ κύκλωψ, ὁ Αἰθίοψ ὦ Αἰθίοψ, ὁ Πέλοψ ὦ Πέλοψ, ὁ Ἄραψ ὦ Ἄραψ, ὁ Αἴθωψ ὦ Αἴθωψ. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ ἄνα, διὰ τὸ Ζεῦ ἄνα, οἷον, [Il. π'. 233.]

Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων.

Ἔστι γὰρ ἄναξ ἡ εὐθεῖα, καὶ ὅμως ἡ κλητικὴ οὐχ ὁμοφωνεῖ τῇ εὐθείᾳ, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ Ξ ἐστίν· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὁ ποιητὴς διὰ τὸ μέτρον ἀπέβαλε τὸ Ξ, ἀμέλει ὅτε ὁ ποιητὴς ἐδεήθη μακρᾶς συλλαβῆς διὰ τοῦ Ξ εἶπεν αὐτὸ κατὰ τὴν κλητικὴν, οἷον

Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον.

Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τοῦ ὦ γύναι, οἷον, [Il. γ'. 438.]

μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνισπε.

Τοῦτο γὰρ ὡς ἀπὸ τῆς γύναιξ εὐθείας ἐστὶ, καὶ ὅμως χωρὶς τοῦ Ξ ἐστὶ, περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο ἀπέβαλε τὸ Ξ κατὰ τὴν κλητικὴν, ἐπειδὴ τὰ εἰς ΑΙΞ λήγοντα ἢ ἀρσενικοῦ μόνου γένους εἰσὶν, οἷον Θρᾷξ, ἢ ἐὰν ὦσι θηλυκοῦ γένους, πάντως καὶ ἀρσενικοῦ εἰσὶν, οἷον ὁ γραῖξ καὶ ἡ γραῖξ, ὁ αἶξ

[a] Quæ uncis [ ] inclusa sunt deleantur.

καὶ ἡ αἴξ. Ὅτι γὰρ λέγεται καὶ ὁ αἴξ ἀρσενικῶς, ἐδήλωσεν ὁ ποιητὴς εἰπών, [Il. δ'. 105.]

156 a αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον ἰξάλου αἰγὸς
ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας
βάλε πέτρης ἐκβαίνοντα.

Ἰδοὺ γὰρ ὅλα πρὸς ἀρσενικὸν συνέταξεν, οἷον καὶ τὸ ἀγρίου, καὶ τὸ ὃν ὑποτακτικὸν ἄρθρον, καὶ τὸ ἐκβαίνοντα. Ἐπειδὴ οὖν καὶ τὸ γύναιξ οὐκ ἠδύνατο ἀρσενικοῦ γένους εἶναι, ἡ γὰρ σημασία κωλύει, τούτου χάριν ἀπέβαλε τὸ Ξ κατὰ τὴν κλητικήν, καὶ γέγονε γύναι, ἵνα μὴ εὑρεθῇ εἰς ΑΙΞ λῆγον καὶ θηλυκοῦ μόνου γένους ὄν· διὰ ταύτην γὰρ τὴν αἰτίαν καὶ ὁ γύναιξ εὐθεῖα ἐπιλέλοιπεν. Ἐν δὲ τῇ συνθέσει, ἐπειδὴ γίνεται ἀρσενικοῦ γένους, ἀναδέχεται τὴν εἰς ΑΙΞ κατάληξιν, οἷον

ὡς ὢν ἄπαις τε καὶ ἀγύναιξ, καὶ ἀνέστιος

παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀθάμαντι. Ὅτι δὲ γύναιξ ὤφειλεν εἶναι ἡ εὐθεῖα δῆλον ἐκ τῆς γενικῆς τῶν ἑνικῶν, καὶ ἐκ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν. Καὶ ἐκ μὲν τῆς γενικῆς τῶν ἑνικῶν, ὅτι γυναικός ἐστί· πᾶσα γὰρ γενικὴ διὰ τοῦ ΚΟΣ κλινομένη εἰς Ξ ἔχει τὴν εὐθεῖαν καταλήγουσαν, οἷον θώρακος θώραξ, κόρακος κόραξ, Φοίνικος Φοῖνιξ, πέρδικος πέρδιξ. Εἰ οὖν γυναικός ἐστιν ἡ γενικὴ διὰ τοῦ ΚΟΣ, δηλονότι καὶ ἡ εὐθεῖα γύναιξ ἐστὶν εἰς Ξ. Ἐκ δὲ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν, ὅτι πᾶσα δοτικὴ πληθυντικῶν εἰς Ι λήγουσα μετὰ διπλοῦ, ἀποβολῇ τοῦ Ι τὴν εὐθεῖαν τῶν ἑνικῶν ποιεῖ, οἷον Κύκλωψι Κύκλωψ, Πέλοψι Πέλοψ, θώραξι θώραξ, κόραξι κόραξ, τέττιξι τέττιξ. Εἰ οὖν γυναιξὶν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, δηλονότι καὶ γύναιξ ἐστὶν ἡ εὐθεῖα τῶν ἑνικῶν, ἀλλ' ἐπιλέλοιπε διὰ τὴν προλεχθεῖσαν αἰτίαν.

"Τὼ θώρακε τοῖν θωράκοιν ὦ θώρακε, οἱ θώρακες τῶν θωράκων τοῖς θώραξιν."

Ἰστέον ὅτι τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν διχῶς κανονίζει, καὶ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν πρὸ τοῦ Ι λαμβανούσης το Σ, καὶ συναιρούσης τὸ ΚΣ εἰς Ξ, ὡς καὶ τὸ ΠΣ εἰς Ψ, οἷον θώρακι θώραξι, Πέλοπι Πέλοψι, καὶ ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν

ἑνικῶν, ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς διπλοῦν λήγουσα, προσθέσει τοῦ ι *ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον κόραξ κόραξι, πέρδιξ πέρδιξι, θώραξ θώραξι, ὄνυξ, ὄνυξιν, Κύκλωψ Κύκλωψι, Αἰθίοψ Αἰθίοψι, Ἄραψ Ἄραψι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν τῆς θώρακι καὶ Πέλοπι τοῦ Σ *προσελθόντος κρᾶσις παρηκολούθησε τοῦ* Κ *καὶ* Σ *εἰς* Ξ, *καὶ τοῦ* Π *καὶ* Σ *εἰς* Ψ, *καὶ γέγονε θώραξι καὶ Πέλοψιν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, διατί μὴ καὶ ἀπὸ τῆς παραδιδομένης* (*Πάριδος δοτικῆς*) *τῶν ἑνικῶν τοῦ* Σ *προσελθόντος κρᾶσις παρηκολούθησε τοῦ* Δ *καὶ* Σ *εἰς* Ζ, *καὶ γέγονε Πάριζιν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν. Καὶ φαμὲν ὅτι οὐκ ἠδύνατο κρᾶσις γενέσθαι τοῦ* Δ *καὶ* Σ *εἰς* Ζ, *τὸ γὰρ* Ζ
156 b *οὐ συνέστηκεν ἐκ τοῦ* Δ *καὶ* Σ, *ἀλλ' ἐκ τοῦ* Σ *καὶ* Δ. *Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον δέ, ὡς, εἰ θεῷ φίλον, προϊόντες μαθησόμεθα, ὅτι οὐ σύγκειται τὰ διπλᾶ ἐκ δύο συμφώνων, ἀλλὰ δύο συμφώνων ἔχουσι δύναμιν καὶ ἐκφώνησιν.

"*Τοὺς θώρακας ὦ θώρακες.*"

[Κανὼν κη΄.]

Περὶ τῶν εἰς ΗΞ *διαλαμβάνει τῶν διὰ τοῦ* Η, *καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς* ΗΞ *ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἁπλᾶ διὰ τοῦ* Κ *κλίνονται, οἷον σκώληξ σκώληκος, μύρμηξ μύρμηκος, νάρθηξ νάρθηκος. Πρόσκειται* "*ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν*" *διὰ τὸ ἡ βὴξ τῆς βηχὸς, τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ* Χ *κλίνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ἀλλὰ μονοσύλλαβον. Εἰ δέ εἰσι σύνθετα, ἀπὸ ῥήματος δηλονότι, διὰ τοῦ* Γ *κλίνονται, καὶ φυλάττουσι μίαν συλλαβὴν τοῦ ῥήματος ἐξ οὗ γίνονται, οἷον πλήξω. οἰστροπλὴξ οἰστροπλῆγος, παραπλὴξ παραπλῆγος, λαοπλὴξ λαοπλῆγος, ἀκανθοπλὴξ ἀκανθοπλῆγος, βουπλὴξ βουπλῆγος. Ταῦτα δὲ πάντα σύνθετα ἀπὸ ῥήματος, ὀξύτονα εἰσὶ καὶ ἐπίθετα καὶ κοινὰ τῷ γένει, τουτέστιν ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λεγόμενα, οἷον ὁ κοιματοπλὴξ* (*κυματοπλὴξ*) *καὶ ἡ κοιματοπλὴξ, ὁ παραπλὴξ καὶ ἡ παραπλὴξ. ὁ οἰστροπλὴξ καὶ ἡ*

οἰστροπλήξ· τὸ μέντοι ὑσπλὴξ καὶ ἀντίπληξ βαρύνονται, ἐπειδὴ προσηγορικά εἰσι, καὶ μόνου θηλυκοῦ γένους εἰσί· τὴν δὲ κλίσιν καὶ αὐτὰ διὰ τοῦ γ *ἔχουσιν, οἷον ὕσπληξ ὕσπληγος, καὶ ἀντίπληξ ἀντίπληγος· (ἡ ὕσπληξ δέ ἐστιν ἡ ἀφετηρία τοῦ δρόμου, ὕσπληξ δὲ λέγεται ἢ ἀπὸ τοῦ πλήττειν τῇ μάστιγι τῇ ἀπὸ τῶν τριχῶν ὑῶν, τουτέστιν ἀπὸ χοίρων, ἢ παρὰ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν γέγονεν ὑπόπληξ καὶ συγκοπῆς γενομένης τῆς* πο *συλλαβῆς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ* σ, *γέγονεν ὕσπληξ, ὡς ὑπότερος ὕστερος· τὸ δὲ ἀντίπληξ (ἀντίπηξ) σημαίνει τὴν κοιβωτὸν (κιβωτὸν), καὶ ὅτι παρὰ τὴν ἀντὶ πρόθεσιν καὶ τὸ πλήσσω γέγονεν·) τὸ μολιβδοτὴξ, ὥς φησιν* Ἡρωδιανὸς *ἐπὶ τῇ* Καθόλου, *τινὲς δὲ βαρύνουσι παραλόγως, κλίνεται δὲ διὰ τοῦ* κ, *οἷον μολιβδοτῆκος, ἐπειδὴ παρὰ τὸ τήκω ἔχει τὴν σύνθεσιν, τούτου χάριν τὸ σύμφωνον τοῦ τήκω ἐφύλαξε κατὰ τὴν κλίσιν, φημὶ τὸ* κ. *Πρόσκειται ἀνωτέρω, "εἰ δὲ εἰσὶ σύνθετα ἀπὸ ῥήματος δηλονότι," διὰ τὸ χηναλώπηξ, τοῦτο γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀλώπηξ συντέθειται, καὶ τὸν τόνον καὶ τὴν κλίσιν τοῦ ἁπλοῦ ἐφύλαξεν, οἷον ἀλώπηξ ἀλώπεκος, καὶ χηναλώπηξ χηναλώπεκος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ βουπλὴξ βουπλῆγος πανταχοῦ εἰς τὴν ΠΛΗ *συλλαβὴν ἔχει τὸν τόνον καὶ ἐν τοῖς ἑνικοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, εἰ καὶ μὴ τὸν αὐτόν· τὸ μὲν γὰρ βουπλὴξ*
157 a *ὀξύνεται, τὸ δὲ βουπλῆγος προπερισπᾶται, καὶ πάλιν τὸ μὲν βουπλῆγε προπερισπᾶται, τὸ δὲ βουπλήγοιν παροξύνεται.*

"*Τῷ μύρμηκι, τῷ βουπλῆγι. Τὸν μύρμηκα, τὸν βουπλῆγα. Ὦ μύρμηξ, ὦ βουπλήξ.*"

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς διπλοῦν σύμφωνον λήγοντα τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν πλὴν τοῦ Ζεῦ ἄνα, καὶ τοῦ ὦ γύναι.

"*Τὼ μύρμηκε, τὼ βουπλῆγε, τοῖν μυρμήκοιν, τοῖν βουπλήγοιν, ὦ μύρμηκε, ὦ βουπλῆγε. Οἱ μύρμηκες, οἱ βουπλῆγες, τῶν μυρμήκων, τῶν βουπλήγων, τοῖς μύρμηξι, τοῖς βουπλῆξιν.*"

Εἴρηται, ὅτι διχῶς κανονίζεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν

πληθυντικῶν, ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν προσερχομένου τοῦ Σ πρὸ τοῦ Ι καὶ τοῦ Κ καὶ Σ συναιρουμένου εἰς Ξ, καὶ ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν προσθέσει τοῦ Ι.

"Τοὺς μύρμηκας τοὺς βουπλῆγας, ὦ μύρμηκες ὦ βουπλῆγες."

[Κανὼν κθ΄.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΙΞ ἀρσενικὰ ἁπλᾶ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ Κ κλίνονται, οἷον πέρδιξ πέρδικος, Φοῖνιξ Φοίνικος, Κίλιξ Κίλικος, πλὴν τοῦ τέττιξ τέττιγος· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ Γ κλίνεται. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ὅτι τὸ κεχρεωστημένον ἀνεπλήρωσαν οἱ Δωριεῖς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦ Κ κλίνοντες αὐτὸ, οἷον τέττικος· ταῦτα δέ ἐστι τῆς δόξης, ὅτι παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει διὰ τοῦ Κ κλίνεται, ἡ δὲ παράδοσις τῶν ἀντιγράφων οὐκ ἔχει οὕτως, ἀλλὰ διὰ τοῦ Γ. Τὸ ὄρνιξ ὄρνιχος διὰ τοῦ Χ κλινόμενον οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κοινολεκτούμενον, ἀλλὰ κατὰ διάλεκτον· τὸ γὰρ ὄρνις ὄρνιξ λέγουσιν οἱ Δωριεῖς. Τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῇ εἰς Σ καταλήξει παράλογον ἐστί· τῷ γὰρ λόγῳ τῶν εἰς ΙΣ προσηγορικῶν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ ὤφειλε κλίνεσθαι. οἷον ὄρνις ὄρνιος, ὥσπερ μάντις μάντιος, καὶ ὄφις ὄφιος. Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰσί τινα εἰς ΙΣ λήγοντα ἔχοντα πρὸ τοῦ Ι δύο ἀμετάβολα, ἅτινα διὰ τοῦ ΘΟΣ κλίνονται, οἷον βέλλις βέλλιθος, (ἔστι δὲ ζῷον ὅμοιον μελίσσῃ.) μέρμις μέρμιθος, (σημαίνει δὲ τὸ λοιπὸν (λεπτὸν) σχοινίον.) οὕτως οὖν καὶ ὄρνις ὄρνιθος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ θρὶξ τριχός· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ Χ κλίνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ μίαν συλλαβήν. Πρόσκειται "ἀρσενικὰ" διὰ τὸ μάστιξ μάστιγος, τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ Γ κλίνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀρσενικόν. Πρόσκειται "ἁπλᾶ" διὰ τὰ σύνθετα· ἐπειδὴ ταῦτα τὴν τῶν ἁπλῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον θρὶξ τριχὸς, καλλίθριξ καλλίτριχος, στὶξ στιχὸς, (σημαίνει δὲ τὴν τάξιν.) ὁμόστιξ ὁμόστιχος. Φοῖνιξ Φοίνικος, Λιβοφοῖνιξ Λιβοφοίνικος· ἧλιξ ἥλικος, ὁμῆλιξ ὁμήλικος.
157 b Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Φοῖνιξ καὶ πέρδιξ καὶ τέττιξ ἐν μόναις ταῖς πλαγίαις ἐκτείνουσι τὸ Ι, τουτέστι φύσει μακρὸν αὐτὸ ποιοῦσιν, ἐν δὲ τῇ εὐθείᾳ συστέλλουσιν αὐτὸ, τουτέστι οὐ φύσει μακρὸν αὐτὸ ἔχουσιν, ὤφειλον καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ ἐκτείνειν αὐτό· ἐπειδὴ τὰ εἰς ΙΞ καὶ τὰ εἰς ΥΞ μακρᾷ παραληγόμενα, εἴτε φύσει εἴτε θέσει, ἁπλᾶ ὄντα, ἐκτείνειν θέλουσι τὸ δίχρονον, τουτέστι φύσει μακρὸν αὐτὸ ἔχουσιν, οἷον κήρυξ, Βέβρυξ, τέττιξ, πέρδιξ. Σεσημείωται τὰ εἰς ΛΙΞ καὶ τὸ χοῖνιξ· ὅτι γὰρ ἐκτείνειν ὤφειλον τὸ Ι καὶ τὸ Υ ἐν τῇ εὐθείᾳ δῆλον ἀπὸ τοῦ καὶ ἐν τῇ γενικῇ ἐκτείνειν αὐτά. Κανὼν δέ ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς οὐδέποτε εὑρίσκεται μείζων τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, ἀλλ' ἢ ἴση πρὸς αὐτὴν, οἷον λέβης λέβητος, ἔρως ἔρωτος, Πάρις Πάριδος, ἢ ἐλάττων οἷον Ἕκτωρ Ἕκτορος, Νέστωρ Νέστορος. Εἰ οὖν ὁ πέρδικος καὶ ἡ κήρυκος γενικὴ ἐκτείνει τὸ δίχρονον, ὤφειλε καὶ ἡ πέρδιξ καὶ ἡ κῆρυξ εὐθεῖα ἐκτείνειν αὐτὸ, [καὶ] τουτέστι φύσει μακρὸν αὐτὸ ἔχειν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Ι καὶ τὸ Υ οὐδέποτε εἰσὶ πρὸ τοῦ Ξ μακρὰ φύσει, οἷον πνίξω, ψύξω, ἐρύξω, χωρὶς εἰ μὴ τῷ λόγῳ ἀρχούσης παρῳχημένων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἰξεύω ἴξευον· (τὸ μὲν γὰρ ἰξεύω θέσει μακρὸν ἔχει τὸ Ι, τὸ δὲ ἴξευον φύσει μακρὸν, τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης τῶν παρῳχημένων, οἱ γὰρ παρῳχήμενοι ἢ χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς θέλουσι μεγεθύνεσθαι, συλλαβικῶς μὲν, οἷον τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον, λέγω ἔλεγον, χρονικῶς δὲ, οἷον ἄγω ἦγον, ἐνέγκω ἤνεγκον, ἄρχομαι ἠρχόμην· ἐν οἷς οὖν τὸ ἰξεύω ἴξευον οὐκ ἠδύνατο συλλαβικῶς μεγεθύνεσθαι, οὐδὲ γὰρ ἄρχεται ὁ ἐνεστὼς ἀπὸ συμφώνου, ἐξ ἀνάγκης οὖν χρονικῶς ἐμεγεθύνθη, καὶ τούτου χάριν φύσει μακρὸν ἔχει τὸ Ι·) ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, τὸ Ι καὶ τὸ Υ πρὸ τοῦ Ξ οὐδέποτε εἰσὶ μακρὰ φύσει, χωρὶς εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρῳχημένων, ἐξ ἀνάγκης ταῦτα τὰ εἰς ΙΞ καὶ τὰ ΥΞ συστέλλουσι τὸ Ι καὶ τὸ Υ ἐν τῇ εὐθείᾳ διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ Ξ, ἐν δὲ τῇ γενικῇ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πτώσεσι, ταῖς μὴ ἐχούσαις τὸ Ξ, τὴν κεχρεωστημένην τῇ εὐθείᾳ φύσει μακρὰν ἀνεδέξαντο. Πρόσκειται "μὴ ἐχούσης τὸ Ξ." διὰ

τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, ἐπειδὴ καὶ αὕτη συνεσταλμένον ἔχει τὸ ι καὶ τὸ υ, τουτέστι θέσει μακρὸν ἔχει αὐτὸ, οἷον Φοίνιξι κήρυξι, διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ξ. Πρόσκειται ἀνω-
158 a τέρω “χωρὶς τῶν εἰς λὶξ,” διὰ τὸ ἧλιξ ἥλικος, ἕλιξ ἕλικος, ταῦτα γὰρ πανταχοῦ συστέλλουσι τὸ ι, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ χοῖνιξ χοίνικος πανταχοῦ συστέλλει τὸ ι, οἷον [Od. τʹ. 27.]

ὅστις ἐμῆς γε
χοίνικος ἅπτεται (ἅπτηται).

κα πάλιν,

πλέον δυοῖν σοι χοινίκων ὁ δεσπότης
παρέχει.

Τοῦτο δὲ καὶ θηλυκόν ἐστι. Πρόσκειται “ἀρσενικὰ” διὰ τὸ Ἰάπυξ Ἰάπυγος· τοῦτο γὰρ πανταχοῦ συστέλλει τὸ υ, ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν ἀρσενικόν. Πρόσκειται δὲ “μακρᾷ παραληγόμενα,” διὰ τὸ ὄνυξ ὄνυχος, Ἔρυξ Ἔρυκος, στόνυξ στόνυχος· (στόνυξ δέ ἐστιν ὁ κυνόδους·) ταῦτα γὰρ πανταχοῦ συστέλλουσι τὸ υ, ἀλλ᾽ οὐ παραλήγονται μακρᾷ. Πρόσκειται δὲ “ἁπλᾶ” διὰ τὸ ὁμόστιξ ὁμόστιχος, πρόσφυξ πρόσφυγος, σύζυξ σύζυγος· ταῦτα γὰρ πανταχοῦ συστέλλουσι τὸ δίχρονον, ἀλλ᾽ οὐκ εἰσὶν ἁπλᾶ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Φοῖνιξ καὶ κῆρυξ, ἔχοντα φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, προπερισπῶνται, δηλονότι κατὰ τὴν εὐθεῖαν, διὰ τὸ τονικὸν παράγγελμα τὸ λεχθησόμενον ἐν τῇ περὶ τῶν τόνων διδασκαλίᾳ. Φύσει γὰρ μακρά ἐστι πρὸ μιᾶς βραχείας· τὸ γὰρ ι καὶ υ, ὡς εἴρηται, συνεσταλμένα εἰσὶν, ἤγουν θέσει μακρὰ διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ξ.

“Τῷ πέρδικι, τῷ τέττιγι, τῷ ὁμήλικι. Τὸν πέρδικα τὸν τέττιγα, τὸν ὁμήλικα. Ὦ πέρδιξ, ὦ τέττιξ, ὦ ὁμήλιξ. Τὼ πέρδικε, τὼ τέττιγε, τὼ ὁμήλικε. Τοῖν περδίκοιν, τοῖν τεττίγοιν, τοῖν ὁμηλίκοιν. Ὦ πέρδικε, ὦ τέττιγε, ὦ ὁμήλικε. Οἱ πέρδικες, οἱ τέττιγες, οἱ ὁμήλικες. Τῶν περδίκων, τῶν τεττίγων, τῶν ὁμηλίκων. Τοῖς πέρδιξι, τοῖς τέττιξι, τοῖς ὁμήλιξι.

Τοὺς πέρδικας, τοὺς τέττιγας. τοὺς ὁμήλικας. Ὦ πέρδικες, ὦ τέττιγες, ὦ ὁμήλικες."

[Κανὼν α'.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΤΞ λήγοντα δισύλλαβα, εἰ μὲν ἔχουσι φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, διὰ τοῦ κ κλίνονται, οἷον Βέβρυξ Βέβρυκος, δοῖδυξ δοίδυκος· εἰ δὲ ἔχει θέσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν καὶ ἔχει δύο σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν ἓν τῆς πρώτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων ἐστὶν, ὁμοίως διὰ τοῦ κ κλίνονται, οἷον Βέβρυξ Βέβρυκος, (ἔχει γὰρ τὸ β τῆς πρώτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων,) ἄμπυξ ἄμπυκος, (ἔχει γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ π· ἄμπυξ δὲ ἐστὶ τὸ κεφαλοδέσμιον.) Καὶ τὰ εἰς ΡΥΞ τῷ ε παραληγόμενα ὁμοίως διὰ τοῦ κ κλίνονται, οἷον, Ἔρυξ Ἔρυκος Βέβρυξ Βέβρυκος· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ κ κλίνεται κατὰ δύο κανόνας, κατά τε τοῦτον τὸν κανόνα καὶ κατὰ τὸν προειρημένον, ἔχει γὰρ σύμφωνον τῆς πρώτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων τὸ β. Τὰ δὲ μὴ ὑποπίπτοντα τούτοις τοῖς κανόσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τοῦ γ κλίνονται, οἷον Ἰάπυξ Ἰάπυγος, (ἔστι δὲ ἔθνος,) ὄρτυξ ὄρτυγος·
158 b οὐχ ὑποπίπτουσι γὰρ ταῦτα τοῖς προλεχθεῖσι κανόσι. Πρόσκειται "ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον" διὰ τὸ εἰνάνυξ εἰνάνυχος· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ χ ἔχει τὴν κλίσιν. (Ἔστι δὲ σύνθετον· εἰνάνυξ γάρ ἐστιν ὁ ἐννέα νυκτῶν, οἱονεὶ ὁ ἐννάνυξ.) Τοῦτο δὲ τοῦ νὺξ τὴν κλίσιν ἐφύλαξεν· ἔστι γὰρ νὺξ νυχὸς, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ τ καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ δασέος, φημὶ δὴ τοῦ χ, εἰς τὸ ἀντίστοιχον ψιλὸν, λέγω δὴ τὸ κ, γέγονε νυκτὸς, ἀπὸ οὖν τοῦ νὺξ νυχὸς γέγονεν εἰνάνυξ εἰνάνυχος, καὶ ἐφυλάχθη ἡ αὐτὴ κλίσις. Τὸ δὲ νὺξ νυχὸς διὰ τοῦ χ ἐκλίθη, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ νύσσω νύξω νὺξ γέγονεν, οἱονεὶ ἡ νείσσουσα (νύσσουσα) ἡμᾶς πρὸς ὕπνον, καὶ λοιπὸν ἐφύλαξε κατὰ τὴν κλίσιν τὸ σύμφωνον τοῦ νένυχα παρακειμένου, λέγω δὲ τὸ χ. Καὶ τὸ ὄνυξ δὲ ὄνυχος ἔννοιαν ἔχει συνθέσεως· παρὰ τὸ νύσσω νύξω γίνεται ἄνυξ, τοῦ α ἐπιτατικοῦ μορίου προσελθόντος, οἱονεὶ ᾧτινι πάνυ νύσσεταί τις, καὶ λοιπὸν τροπῇ τοῦ α εἰς τὸ ο ὄνυξ· τοῦτο δὲ ἠκολούθησε κατὰ τὴν κλίσιν,

κατὰ τὸ στόνυξ στόνυχος. (Στόνυξ δέ ἐστι πᾶν τὸ εἰς ὀξὺ λῆγον.) Ἀκριβέστερον δὲ περὶ τῆς κλίσεως τῶν εἰς ΥΞ ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ Θεῷ φίλον, μαθησόμεθα.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ κῆρυξ παρὰ τῷ ποιητῇ εὑρέθη συστέλλον τὸ Υ κατὰ τὴν δοτικὴν τῶν ἑνικῶν, ὅπερ ἐστὶ σπάνιον, οἷον [Il. ρ΄. 324.]

κήρυκι Ἠπυτίδῃ.

Τὸ δὲ Βέβρυξ κατὰ τὰς πτώσεις τὰς μὴ ἐχούσας τὸ Ξ διφορεῖται κατὰ τὸν χρόνον· εὑρέθη γὰρ καὶ ἐκτεταμένον ἔχον τὸ Υ, οἷον [Apoll. Rh. 2, 2.]

Βεβρύκων βασιλῆος ἀγήνορος,

καὶ συνεσταλμένον, οἷον [Apoll. Rh. 2, 98.]

οὐδὲ ἄρα Βέβρυκες ἄνδρες ἀκήδησαν βασιλῆος.

καὶ παρ' Εὐφορίωνι

ἀπόπρο δὲ Βέβρυκα πύκτην.

καὶ παρὰ Λυκόφρονι,

εἰ Βεβρύκων ῥίψειαν ἐκβακτηρίαν.

"Τῷ δοίδυκι, τῷ Βέβρυκι. Τὸν δοίδυκα, τὸν Βέβρυκα. Ὦ δοῖδυξ, ὦ Βέβρυξ. Τὼ δοίδυκε, τὼ Βέβρυκε. Τοῖν δοιδύκειν, τοῖν Βεβρύκοιν. Ὦ δοίδυκε, ὦ Βέβρυκε. Οἱ δοίδυκες, οἱ Βέβρυκες. Τῶν δοιδύκων, τῶν Βεβρύκων. Τοῖς δοίδυξι, τοῖς Βέβρυξι. Τοὺς δοίδυκας, τοὺς Βέβρυκας. Ὦ δοίδυκες, ὦ Βέβρυκες.

[Κανὼν λα΄.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΩΞ ἁπλᾶ διὰ τοῦ Κ κλίνονται, οἷον πτὼξ πτωκὸς, (ὁ λαγωὸς,) καὶ βῶξ βωκὸς, (ἔστι δὲ εἶδος ἰχθύος, ὅστις ἱστορεῖται ἔχων βοήν·) γέγονε δὲ τοῦτο παρὰ τὸ βοὴ βόαξ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ο καὶ Α εἰς Ω βῶξ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἁπλᾶ" διὰ τὰ σύνθετα, οἷον διὰ τὸ κυαμοτρὼξ κυαμοτρῶγος· τοῦτο δὲ τοῦ τρώγω τὸ σύμφωνον ἐφύλαξε κατὰ τὴν κλίσιν, λέγω δὴ τὸ Γ. Τὸ δὲ
159 a πολύπτωξ πολύπτωκος διὰ τοῦ Κ ἐκλίθη, ἐπειδὴ τοῦ ἁπλοῦ τοῦ πτὼξ πτωκὸς τὴν κλίσιν ἐφύλαξε. Τὸ δὲ θηροδίωξ καὶ αἰγοδίωξ ἀπὸ τοῦ διώκω συντεθέντα διὰ τοῦ Κ κλίνονται· τὸ

γὰρ σύμφωνον τοῦ διώκω ῥήματος, λέγω δὴ τὸ κ, κατὰ τὴν κλίσιν ἐφύλαξαν. Προστίθησι δὲ ὁ τεχνικὸς "πλὴν τοῦ ῥὼξ ῥωγὸς," τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ γ ἐκλίθη, (ῥὼξ δέ ἐστιν εἶδος φαλαγγίου, τουτέστιν εἶδος σκορπίου,) ἐπὶ γὰρ τῆς σταφυλῆς ῥὰξ ῥαγὸς λέγεται θηλυκῶς, καὶ τὸ α φύσει μακρὸν ἔχει. (Ῥὰξ δέ ἐστιν ὁ κόκκος τῆς σταφυλῆς.) Εὑρίσκομεν δὲ καὶ ἐπὶ τῆς σταφυλῆς διὰ τοῦ ω λεγόμενον, οἷον ῥὼξ ῥωγὸς παρὰ Ἀρχιλόχῳ.

"Τῷ βωκὶ, τὸν βῶκα, ὦ βώξ. Τὼ βῶκε, τοῖν βωκοῖν, ὦ βῶκε. Οἱ βῶκες, τῶν βωκῶν, τοῖς βωξὶ, τοὺς βῶκας, ὦ βῶκες."

[Κανὼν λβ'.]

Κανονίζει τὰ εἰς ρ λήγοντα ὁ τεχνικός· καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς αρ λήγοντα, εἰ μὲν εἰσὶ μονοσύλλαβα, μακρὸν ἔχουσι τὸ α καὶ προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον ψὰρ ψαρὸς, (ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου. Τοῦτο δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ διὰ τοῦ α εὑρίσκεται καὶ διὰ τοῦ η, οἷον [Il. π'. 583.]

κολοιούς τε ψῆράς τε.

καὶ [Il. ρ'. 755.]

ψαρῶν νέφος ἔρχεται.)

καὶ Κὰρ Καρὸς, (ἔστι δὲ ἔθνος οἱ Κάρες.) Μὰρ Μαρὸς, (καὶ τοῦτο δὲ ἔθνος ἐστίν.) Εἰ δέ εἰσιν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, μακρὸν μὲν ἔχουσιν οὐκέτι τὸ α, προσθέσει δὲ τοῦ ος καὶ αὐτὰ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον μάκαρ μάκαρος, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ μακάριος γέγονε κατὰ ἀποκοπήν. (Καὶ ἰστέον ὅτι ἀποκοπὴ μέν ἐστι τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ τέλει γινόμενον, οἷον Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, Ποσειδῶνα Ποσειδῶ, κυκεῶνα κυκεῶ. Συγκοπὴ δὲ ἐστὶ τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ μέσῳ γινόμενον, οἷον ὀπίσωθεν ὄπισθεν, ὁμόπατρος ὄπατρος, ἁρμόσαντες ἄρσαντες, ἐξαίρετος ἔξαιτος. Ἀφαίρεσις δέ ἐστιν τὸ πάθος τὸ ἐν τῇ ἀρχούσῃ γινόμενον, οἷον γαῖα αἶα, λείβω εἴβω, ἔβη βῆ, ἔστη στῆ, ἔφη φῆ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.)

Σχηματίζεται δὲ τὸ μακάριος τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι

κὴρ ἡ μοῖρα τοῦ θανάτου· τοῦτο δὲ γίνεται κηρὸς κατὰ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ η, οἷον, [Il. β΄. 302.]

μάκαρες (μάρτυροι) οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.

καὶ καρὸς ἐν συστολῇ τοῦ η εἰς τὸ α, οἷον [Il. ι΄. 378.]

τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ἐξ οὗ γίνεται κάριος, τουτέστιν ὁ ὑποκείμενος τῇ μοίρᾳ τοῦ θανάτου, καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α ἀκάριος, οἱονεὶ ὁ μὴ ὑποκείμενος τῇ μοίρᾳ τοῦ θανάτου, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ μ μακάριος, ὡς ἐπὶ τοῦ ἴα μία, ἄλευρον μάλευρον, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἔχω γέγονεν ὀχὸς, ὁ συνέχων τὴν θύραν, καὶ ὀχλὸς ὁ μοχλὸς κατὰ πλεονασμὸν τοῦ μ. Τοῦτο δὲ τὸ μακάριος κατὰ συγκοπὴν γίνεται μάκαρς καὶ κλίνεται μάκαρτος, καὶ κατὰ ἀποκοπὴν γίνεται μάκαρ καὶ
159 b κλίνεται μάκαρος. Τὸ δὲ Καῖσαρ βάρβαρον ἐστί· καὶ αὐτὸ δὲ προσθέσει τοῦ ος ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον Καίσαρος. Καὶ ἄλλα δὲ πολλά εἰσιν εἰς αρ, ἅτινα προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν οἷον, Πὰρ Πάρος· (τόπος δέ ἐστιν ἐν τῷ περιφυρέῳ (περὶ Θυρέᾳ) ἔνθα ἐμαχήσαντο Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι·) Ἄναρ (Ἄραρ) Ἄναρος, (Γαλατίας δὲ οὗτος ποταμός.) Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ηρ λήγοντα διὰ τοῦ η, μονοσύλλαβα μὲν ὄντα, προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν καὶ φυλάττουσι τὸ η, οἷον θὴρ θηρὸς, φὴρ φηρὸς, ὁ κένταυρος, [Il. α΄. 268.]

φηρσὶν ὀρεσκόοισιν.

Σὴρ Σηρὸς, (Σῆρες δέ εἰσιν ἔθνος, ὅθεν τὰ σηρικὰ ἱμάτια, τὰ πολυτελῆ,) καὶ τὸ θηλυκὸν δὲ τὸ κὴρ, ὅπερ σημαίνει τὴν θανατηφόρον μοῖραν, προσθέσει τοῦ ος ποιεῖ τὴν γενικὴν ὁμοίως τοῖς προλεχθεῖσιν εἰς ηρ μονοσυλλάβοις. οἷον κηρὸς, ἐξ οὗ τὸ

μάκαρες (μάρτυροι) οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.

Τοῦτο δὲ λέγεται καὶ καρὸς ἐν συστολῇ τοῦ η εἰς τὸ α, οἷον

τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ἐπειδὴ γὰρ μόνον θηλυκοῦ γένους εὑρέθη ἐν τοῖς εἰς ηρ

μονοσυλλάβοις, τούτου χάριν ἔτρεψε τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ. Οὕτω γὰρ καὶ τὸ φρὴν, ὡς μόνον μόνου θηλυκοῦ γένους εὑρεθὲν ἐν τοῖς εἰς ΗΝ μονοσυλλάβοις, ἔτρεψε τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, οἷον φρενὸς, ὡσαύτως καὶ τὸ χθὼν, ὡς μόνου θηλυκοῦ γένους εὑρεθὲν ἐν τοῖς εἰς ΩΝ μονοσυλλάβοις, ἔτρεψε τὸ Ω εἰς τὸ Ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον χθονός. Εἰ δέ τις εἴποι, καὶ διατὶ τὸ κὴρ οὐκ ἐξηνέχθη διὰ τοῦ Ε κατὰ τὴν γενικὴν, ὥσπερ τὸ φρὴν φρενὸς, ἀλλὰ διὰ τοῦ Α, οἷον καρός; λέγομεν ὅτι οὐκ ἐγένετο κατὰ ἀκόλουθον κλίσιν, ἀλλὰ κατὰ ποιητικὴν συστολὴν διὰ τοῦ Α, οἷον

τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ὅπερ καὶ διὰ τοῦ Η εὑρίσκεται κλινόμενον, οἷον

μάκαρες (μάρτυροι) οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.

Ταῦτα μὲν περὶ τῶν εἰς ΗΡ μονοσυλλάβων· τὰ δὲ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν εἰς ΗΡ λήγοντα ὀξύτονα, εἰ μὲν ἔχουσι τὸ Τ, φυλάττουσι τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον λουτὴρ λουτῆρος, σωτὴρ σωτῆρος, καμπτὴρ καμπτῆρος, ὀλετὴρ ὀλετῆρος, ξυστὴρ ξυστῆρος, γενετὴρ γενετῆρος, ἐλατὴρ ἐλατῆρος, (ἔστι δὲ εἶδος πλακοῦντος· σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἡνίοχον παρὰ τὸ ἐλαύνειν.) Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τοῦ πατὴρ πατέρος, ἀστὴρ ἀστέρος· ταῦτα γὰρ ἔχουσι τὸ Τ, καὶ τρέπουσι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ· τὰ δὲ μὴ ἔχοντα τὸ Τ τρέπουσι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον αἰθὴρ αἰθέρος, ἀὴρ ἀέρος, δαὴρ δαέρος ὁ ἀνδράδελφος, ἀνὴρ ἀνέρος, χωρὶς τοῦ σπινθὴρ σπινθῆρος, καὶ Ἐλευθὴρ Ἐλευθῆρος, (Ἐλευθὴρ δέ ἐστιν ὄνομα κύριον·) ταῦτα γὰρ μὴ ἔχοντα τὸ Τ ἐφύλαξαν τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ. Ἀπολογοῦνται δὲ ὑπὲρ αὐτῶν, λέγω δὲ ὑπὲρ τοῦ πατὴρ πατέρος, καὶ ἀστὴρ ἀστέρος, καὶ σπινθὴρ σπιν-
160 a θῆρος, καὶ Ἐλευθὴρ Ἐλευθῆρος οὕτως· τὰ εἰς ΗΡ ὀξύτονα, ἀπὸ ἐνεστώτων γινόμενα, τρέπουσι τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον παρὰ τὸ ἄνω, τὸ σημαῖνον τὸ ἀνύω, γίνεται ἀνὴρ ἀνέρος, οὐδὲν γὰρ ἀνυστικώτερον τοῦ ἀνδρὸς, καὶ πάλιν παρὰ τὸ δάω τὸ σημαῖνον τὸ γινώσκω, γίνεται δαὴρ δαέρος, καὶ πάλιν παρὰ τὸ αἴθω τὸ καίω γίνεται αἰθὴρ αἰθέρος, οἱονεὶ ὁ καυστικός. καὶ πάλιν παρὰ τὸ αὔω τὸ σημαῖνον τὸ πνέω γίνεται

ἀὴρ ἀέρος· οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ πατῶ γίνεται πατὴρ πατέρος, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων ζώων, παρόσον οἱ ἄρρενες πατοῦσι τὰς θηλείας ἐν τῷ συγγίνεσθαι αὐταῖς, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ αἴθω γίνεται ἀθὴρ καὶ ἀτὴρ καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ Σ *ἀστὴρ ἀστέρος, οἱονεὶ ὁ καυστικὸς, καὶ ἤγουν διαφανὴς καὶ λαμπρός. Διὰ τοῦτο οὖν τρέπουσι τὸ* Η *εἰς τὸ* Ε *ἐν τῇ γενικῇ, φημὶ δὴ τὸ πατὴρ καὶ ἀστὴρ, ἐδείξαμεν γὰρ ὅτι ἀπὸ ἐνεστῶτος εἰσί. Τὸ μέντοι σπινθὴρ καὶ Ἐλευθὴρ, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶν ἀπὸ ἐνεστῶτος, διὰ τοῦτο οὐκ ἔτρεψαν τὸ* Η *εἰς τὸ* Ε *ἐν τῇ γενικῇ. Καὶ τὸ Ἐλευθὴρ, ὡς εἴρηται, ὄνομα κύριον ἐστι, καὶ ἔστι παρὰ τὸν ἤλευθα μέσον παρακείμενον. Τὸ δὲ σπινθὴρ τινὲς ἐτυμολογοῦσιν παρὰ τὸ μετὰ σπουδῆς ἵεσθαι καὶ θεῖν, τουτέστι πέμπεσθαι καὶ τρέχειν, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ λέγων,* [Il. δ'. 77.]

σπινθῆρες ἵενται.

Εἰ καὶ οὕτως δὲ ἐτυμολογεῖται, καὶ δοκεῖ ἀπὸ ἐνεστῶτος ἔχειν τὴν σύνθεσιν, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἁπλοῦν ὡς τὰ ἄλλα, ἀλλὰ σύνθετον. Τὸ καμπτὴρ καμπτῆρος, καὶ λουτὴρ λουτῆρος, καὶ ξυστὴρ ξυστῆρος οὐκ εἰσὶν ἀπὸ ἐνεστῶτος, φημὶ δὴ ἀπὸ τοῦ κάμπτω, καὶ λούω, καὶ ξύω, ἐπεὶ εἶχον τρέπειν τὸ Η *εἰς τὸ* Ε *ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κέκαμπται καὶ λέλουται καὶ ἔξυσται παρακειμένου εἰσι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον ὅτι τὸ πατὴρ πατέρος γίνεται κατὰ συγκοπὴν πατρὸς ἐν τῇ γενικῇ, καὶ μήτηρ μητέρος μητρὸς, καὶ θυγάτηρ θυγατέρος θυγατρός· τὸ δὲ ἀνὴρ ἀνέρος, γενόμενον κατὰ συγκοπὴν ἀνρὸς, ἐξ ἀνάγκης ἐπλεόνασε τὸ Δ, *καὶ ἐγένετο ἀνδρός· οὐκ ἠδύνατο γὰρ εἶναι ἀνρὸς χωρὶς τοῦ* Δ, *ἐπειδὴ τὸ* Ν *πρὸ τοῦ* Ρ *οὔτε ἐν συλλήψει δύναται εἶναι οὔτε ἐν διαστάσει. Ἐν συλλήψει μὲν, ἐπειδὴ ἀμετάβολον ἀμεταβόλου οὐ προηγεῖται κατὰ σύλληψιν, οἷον ἅρμα, ἔρνος, ἅλμη, Ἑρμῆς· εἰ μὴ τὸ* Μ *τοῦ* Ν, *οἷον μνᾶ, μνημεῖον· ἐν διαστάσει δὲ οὐκ ἐδύνατο εἶναι πρὸ τοῦ* Ρ, *ἐπειδὴ τὸ* Ρ *οὐ θέλει ἔχειν πρὸ ἑαυτοῦ ἕτερον σύμφωνον κατὰ διάστασιν, εἰ μὴ αὐτὸ τὸ* Ρ, *οἷον ἔρριπτον, ἐρράγησαν, ἐπίρρημα, ἄρρωστος, ἐρρήγνυ-*

σαν. Πρόσκειται "κατὰ διάστασιν," ἐπειδὴ κατὰ σύλληψιν εὑρίσκονται ἕτερα σύμφωνα προηγούμενα τοῦ ρ, οἷον δρῶ, κρέας, Τρώς, γραῦς. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τῶν ἀπὸ τῆς
160 b πρὸς καὶ εἰς καὶ ἐξ προθέσεως, καὶ τοῦ δυς ἐπιρρήματος. Ἐπὶ τούτων γὰρ εὑρίσκονται ἕτερα σύμφωνα προηγούμενα τοῦ ρ κατὰ διάστασιν, οἷον πρόσριψον, εἴσροια, ἔκρυσθαι, δύσριγος. Ἐπειδὴ οὖν, ὡς δέδεικται, τὸ ν οὐκ ἠδύνατο εἶναι πρὸ τοῦ ρ οὔτε κατὰ σύλληψιν οὔτε κατὰ διάστασιν, ἐξ ἀνάγκης ἐπλεόνασε τὸ δ, καὶ γέγονεν ἀνδρὸς κατὰ τὴν γενικήν.

"Τῷ λουτῆρι, τῷ αἰθέρι, τὸν λουτῆρα, τὸν αἰθέρα. Ὦ λουτὴρ, ὦ αἰθήρ. Τὼ λουτῆρε, τὼ αἰθέρε. Τοῖν λουτήροιν, τοῖν αἰθέροιν. Ὦ λουτῆρε, ὦ αἰθέρε. Οἱ λουτῆρες, οἱ αἰθέρες, τῶν λουτήρων, τῶν αἰθέρων, τοῖς λουτῆρσι, τοῖς αἰθέρσιν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν, εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, πρὸ τοῦ ι λαμβάνουσα τὸ σ, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἀκουσθῆναι στοιχεῖα, τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ὄφεϊ ὄφεσι, μάντεϊ μάντεσι, Δημοσθένεϊ Δημοσθένεσι, Πάριδι Πάρισι, Πλάτωνι Πλάτωσιν, Ἕκτορι Ἕκτορσιν· οὕτως οὖν καὶ λουτῆρι λουτῆρσι, καὶ αἰθέρι αἰθέρσι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ ἕτερον σύμφωνον, ἀποβάλλεται ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, οἷον Πάριδι Πάρισι, Πλάτωνι Πλάτωσι, λέοντι λέουσι· χωρὶς εἰ μὴ εὑρεθῇ τὸ ρ, τοῦτο γὰρ φυλάττεται ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, οἷον Ἕκτορι Ἕκτορσι, Νέστορι Νέστορσι, ἢ εἰς δύο σύμφωνα λήγει ἡ εὐθεῖα, τότε γὰρ φυλάττονται τὰ δύο σύμφωνα καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἐκ τῆς εὐθείας κανονίζεται προσθέσει τοῦ ι, οἷον ἅλς ἁλσὶ, Τίρυνς Τίρυνσιν, ἕλμινς ἕλμινσι, μάκαρς μάκαρσι. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν, εἰ μὲν εὑρεθῇ ἕτερον σύμφωνον, ἀποβάλλει αὐτὸ ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, οἷον Πάριδι Πάρισι, Πλάτωνι Πλάτωσιν, εἰ δὲ εὑρεθῇ τὸ ρ, φυλάττει αὐτὸ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, οἷον Ἕκτορι Ἕκτορσι, Νέστορι Νέστορσι. Ἔστιν οὖν ταύτην

εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν, εἰ θεῷ φίλον· ἐν τῇ τοῦ παρατατικοῦ διδασκαλίᾳ μαθησόμεθα. τὸ ρ ἐνομίσθη φωνῆεν εἶναι. Ἐπειδὴ ἡνίκα οὖν εὑρεθῇ φωνῆεν ἔχουσα ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, φυλάττει αὐτὸ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, οἷον ὄφεϊ ὄφεσι, πόλεϊ πόλεσι, μάντεϊ μάντεσι. Τούτου χάριν ἡνίκα εὑρεθῇ ἔχουσα τὸ ρ, φυλάττει αὐτὸ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν. οἷον Ἕκτορι Ἕκτορσι. Νέστορι Νέστορσι.

"Τοὺς λουτῆρας, τοὺς αἰθέρας. Ὦ λουτῆρες. ὦ αἰθέρες."

[Κανὼν λγ′.]

Ἰστέον ὅτι τῶν εἰς ΗΡ βαρυτόνων τὰ μὲν μακρᾷ παραληγόμενα τρέπουσι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Πίηρ Πίερος, (ὅθεν τὸ Πιερὶς καὶ Πιερίδες αἱ μοῦσαι· ἔστι δὲ τὸ Πίηρ ὄνομα κύριον·) φράτηρ φράτερος· (φράτερες δέ εἰσιν οἱ συγγενεῖς.) Τὰ δὲ βραχείᾳ παραληγόμενα φυλάτ-
161 a τουσι τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ἐρίηρ ἐρίηρος, ὅθεν τὸ "ἐρίηρες ἑταῖροι" ἀντὶ τοῦ εὐάρμοστοι, Ἴβηρ Ἴβηρος· τὸ δὲ πάνθηρ πάνθηρος τοῦ ἁπλοῦ τὴν κλίσιν ἐφύλαξε, λέγω δὲ τοῦ θὴρ θηρὸς, ἐπεὶ τοῦτο. ὡς μακρᾷ παραληγόμενον, ὤφειλε τρέψαι τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ.

"Τῷ Πίερι, τῷ ἐρίηρι, τῷ Ἴβηρι. Τὸν Πίερα, τὸν Ἴβηρα, ὦ Πίερ, ὦ Ἴβηρ."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα βαρύτονα ἀποβάλλοντα τῆς γενικῆς τὴν ἐσχάτην τὸ ΟΣ ἢ τὴν ΤΟΣ ποιεῖ τὴν κλητικήν· χωρὶς τοῦ Ἄπολλον καὶ Ποσείδαον.

"Τὼ Πίερε, τὼ Ἴβηρε. Τοῖν Πιέροιν. τοῖν Ἰβήροιν. Ὦ Πίερε, ὦ Ἴβηρε. Οἱ Πίερες. οἱ Ἴβηρες. Τῶν Πιέρων. τῶν Ἰβήρων. Τοῖς Πίερσι. τοῖς Ἴβηρσι. Τοὺς Πίερας, τοὺς Ἴβηρας. Ὦ Πίερες, ὦ Ἴβηρες."

Κανὼν λδ′.

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΩΡ λήγοντα, εἰ μὲν ὀξύνονται, τὸ Ω φυλάττουσι καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον φὼρ φωρὸς, (ὁ κλέπτης,) ἰχὼρ ἰχῶρος· (σημαίνει δὲ τὸ αἷμα τὸ μεταβληθὲν εἰς ἔμπυον.) Τὰ δὲ βαρύτονα, εἰ μὲν ἔχουσι τὸ Λ φυλάττουσι

τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον κέλωρ κέλωρος, (σημαίνει δὲ τὸν υἱὸν, παρὰ τὸ κελεύεσθαι,) πέλωρ πέλωρος (ὁ μέγας, ἐξ οὗ καὶ τὸ πελώριος.) Εἰ δὲ μὴ ἔχουσι τὸ λ, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Νέστωρ Νέστορος, Μέντωρ Μέντορος, Ἕκτωρ Ἕκτορος, κτήτωρ κτήτορος, οἰκήτωρ οἰκήτορος. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς εἰ μὴ κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν φυλάξωσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ μήστωρ, τοῦτο γὰρ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐπὶ μὲν τοῦ κυρίου ὀνόματος τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον [Il. ω΄. 257.]

Μήστορά τ' ἀντίθεον.

ἐπὶ δὲ τοῦ ἐπιθέτου ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ φυλάττει τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον "μήστωρας ἀϋτῆς, μήστωρε φόβοιο." Τοιαῦτα δὲ εὑρίσκομεν καὶ ἄλλα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις φυλάττοντα τὸ ω κατὰ τὴν γενικήν· οἷον ἠλέκτωρ ἠλέκτωρος, (ὁ ἥλιος,) ταλάωρ ταλάωρος (τὸ τόξον.) προπάτωρ προπάτωρος. Ταῦτα πάντα ποιητικά εἰσι.

"Τῷ Νέστορι τῷ κέλωρι, τὸν Νέστορα τὸν κέλωρα, ὦ Νέστορ ὦ κέλωρ. Τὼ Νέστορε τὼ κέλωρε, τοῖν Νεστόροιν τοῖν κελώροιν, ὦ Νέστορε ὦ κέλωρε. Οἱ Νέστορες οἱ κέλωρες, τῶν Νεστόρων τῶν κελώρων, τοῖς Νέστορσι τοῖς κέλωρσι, τοὺς Νέστορας τοὺς κέλωρας, ὦ Νέστορες ὦ κέλωρες."

[Κανὼν λε΄.]

Λέγει ὅτι τὰ εἰς ψ λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τοῦ π κλίνονται, οἷον Κύκλωψ Κύκλωπος, Αἰθίοψ Αἰθίοπος, Πέλοψ Πέλοπος. Ἔχομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὰ εἰς διπλοῦν λήγοντα τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας οὐ τρέπουσιν εἰς ἄλλο φωνῆεν ἐν τῇ κλίσει, ἀλλὰ φυλάττουσιν αὐτό· οἷον νάρθηξ νάρθηκος, σκώληξ σκώληκος,
161 b Κύκλωψ Κύκλωπος· χωρὶς τοῦ ἀλώπηξ ἀλώπεκος· τοῦτο γὰρ ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ τὸ η ἔχει, ἐν δὲ τῇ γενικῇ τὸ ε. Καὶ ἀντιστρέφει δὲ ὁ κανών· δύναται γάρ τις εἰπεῖν ὅτι καὶ τὸ φωνῆεν, τὸ ἐν τῇ γενικῇ τουτέστι καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ, ἐπὶ τῶν εἰς διπλοῦν ληγόντων, οἷον ἡ Πέλοπος γενικὴ, διὰ τοῦ ο ἔχει

τὴν γραφὴν, ἀλλὰ καὶ ἡ Πέλοψ εὐθεῖα ὁμοίως διὰ τοῦ ο γράφεται· ἁμαρτάνουσι γὰρ οἱ γράφοντες αὐτὸ διὰ τοῦ ω· καὶ πάλιν Κύκλωπος διὰ τοῦ ω καὶ Κύκλωψ ὁμοίως, νάρθηκος διὰ τοῦ η καὶ νάρθηξ ὡσαύτως, χωρὶς, ὡς εἴρηται, τοῦ ἀλώπηξ ἀλώπεκος· ἡ μὲν γὰρ γενικὴ διὰ τοῦ ε ἐκφέρεται, ἡ δὲ εὐθεῖα διὰ τοῦ η. Πρόσκειται ἀνωτέρω ἐν τῷ κανόνι "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν," διὰ τὸ Λὶψ Λιβός· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ β κλίνεται καὶ οὐ διὰ τοῦ π, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ἀλλὰ μονοσύλλαβον. Σημειοῦται ἐν τῷ κανόνι ὁ τεχνικὸς, τὸ Ἄραψ Ἄραβος, Χάλυψ Χάλυβος, Κίνυψ Κίνυφος, μὴ κλιθέντα διὰ τοῦ π· καὶ χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ μὲν Ἄραψ καὶ Χάλυψ ἔθνος σημαίνουσιν, τὸ δὲ Κίνυψ ὄνομα ἐστὶ ποταμοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα τὴν ἀπολογίαν ἐπλήρωσαν· ὃν γὰρ τρόπον τὰ εἰς Ξ λήγοντα κλίνονται διὰ δασέος ἢ ψιλοῦ ἢ μέσου, τουτέστι διὰ τοῦ γ ἢ κ ἢ χ, οἷον ὄρτυξ ὄρτυγος, θώραξ θώρακος, ὄνυξ ὄνυχος, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ εἰς Ψ λήγοντα διὰ δασέος ἢ ψιλοῦ ἢ μέσου κλίνεσθαι θέλουσι, τουτέστι διὰ τοῦ β, ἢ π, ἢ φ, οἷον Ἄραψ Ἄραβος, Κύκλωψ Κύκλωπος, Κίνυψ Κίνυφος. Ταῦτα οὖν τὰ δοκοῦντα εἰς Ψ παράλογα τὰ τῆς ἀναλογίας ἐφύλαξαν, κλιθέντα διὰ τοῦ β καὶ φ. Λοιπὸν γὰρ εὑρίσκονται τῇ προφάσει αὕτῃ (?) τὰ εἰς Ψ λήγοντα κλινόμενα διὰ δασέος καὶ ψιλοῦ καὶ μέσου, τουτέστι διὰ τοῦ β, ἢ π ἢ φ. Ἰστέον δὲ ὅτι περὶ τῆς κλίσεως τῶν εἰς Ψ ἀκριβέστερον, εἰ θεῷ φίλον, ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ μαθησόμεθα.

"Τῷ Κύκλωπι, τὸν Κύκλωπα, ὦ Κύκλωψ." Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς διπλοῦν λήγοντα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, πλὴν τοῦ "Ζεῦ ἄνα," καὶ τοῦ "ὦ γύναι."

"Τὼ Κύκλωπε, τοῖν Κυκλώποιν, ὦ Κύκλωπε. Οἱ Κύκλωπες τῶν Κυκλώπων, τοῖς Κύκλωψιν."

Εἴρηται ὅτι διχῶς κανονίζεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν πρὸ τοῦ ι λαμβάνουσα τὸ σ καὶ συναιροῦσα τὸ π καὶ σ εἰς Ψ, ὡς τὸ κ καὶ σ εἰς Ξ, οἷον Πέλοπι Πέλοπσι καὶ Πέλοψι, θώρακι θώρακσι καὶ θώραξι, καὶ ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν· πᾶσα γὰρ εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς

διπλοῦν λήγουσα, προσθέσει τοῦ ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον Κύκλωψ Κύκλωψι, θώραξ θώραξι, Πέλοψ Πέλοψι, σκώληξ σκώληξι. Ταῦτα μὲν τούτοις.

"Τοὺς Κύκλωπας ὦ Κύκλωπες."

Τέλος σὺν θεῷ τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων. Εὐτυχῶς χρῶ.

---

162 a ## Περὶ τῶν θηλυκῶν Ὀνομάτων.

Κανὼν α΄.—Ἡ μοῦσα.

"Κανὼν πρῶτος, ἑνικά. Ἡ μοῦσα τῆς μούσης, ἡ μαῖα τῆς μαίας, ἡ σφαῖρα τῆς σφαίρας." Πληρώσας ὁ τεχνικὸς τὴν τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων διδασκαλίαν μετέρχεται νῦν καὶ ἐπὶ τὰ θηλυκὰ, καὶ ἰστέον ὅτι τελικὰ τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων στοιχεῖα εἰσὶν ὀκτὼ, φωνήεντα τρία, Α, Η, Ω, καὶ σύμφωνα πέντε, Ν, Ξ, Ρ, Σ, Ψ, οἷον μοῦσα, Ἑλένη, Σαπφὼ, χελιδὼν, ἕλιξ, μήτηρ, Θέτις, λαίλαψ. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς Α λήγοντα θηλυκὰ ἢ συστέλλουσι τὸ Α ἢ ἐκτείνουσιν αὐτό· καὶ ὅσα μὲν εἰσὶ προπαροξύτονα ὡμολόγηται ὅτι συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ Α, οἷον πανδοκεύτρια, Πολύμνια, πότνια, εἰρέτρια, κιθαρίστρια, εὐσέβεια, εὐγένεια, θάλασσα, ἄελλα, θύελλα. Μακρᾶς γὰρ οὔσης τῆς ἐπὶ τέλους, οὐδέποτε τρίτη ἀπὸ τέλους πίπτει ἡ ὀξεῖα, ἤγουν οὐδέποτε προπαροξύνεται ἡ λέξις, ὡς ἐν τῷ περὶ τόνων, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα. Τὰ δὲ ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχοντα τὸν τόνον, πάντα μακρὸν ἔχουσι τὸ Α, οἷον Ἀθηνᾶ, ἀργυρᾶ, σιδηρᾶ, φοβερὰ, πονηρὰ, Ναυσικᾶ. Τὰ δὲ πρὸ μιᾶς ἔχοντα τὸν τόνον ἔστιν ὅτε συστέλλουσι τὸ Α, οἷον ταχεῖα, ὀξεῖα, βραδεῖα, ἔστι δ' ὅτε ἐκτείνουσιν αὐτὸ, οἷον Βυζαντία, Λεσβία, Ῥοδία, μετρία.

Ταῦτα μὲν οὕτως· ὁ δὲ τῆς κλίσεως λόγος τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον·

Τὰ εἰς Α λήγοντα θηλυκὰ, ἐὰν μὲν ἔχωσι τὸ Α καθαρὸν, τουτέστι μὴ προηγουμένου συμφώνου, ἢ πρὸ τοῦ Α τὸ Ρ, ἢ μακρὸν, φυλάττουσι καὶ ἐν τῇ γενικῇ, φημὶ δὴ τὸ Α, καὶ προσθέσει τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικήν. Ἔστωσαν δὲ παρα-

δείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· τὸ Α *μὲν καθαρὸν, οἷον μαῖα μαίας, γραῖα γραίας, γαία γαίας, Μήδεια Μηδείας, (τὸ γὰρ* [Apoll. Rh. 3, 3.]

Μηδείης ὑπ' ἔρωτι

Ἰωνικόν ἐστι,) Κράτεια Κρατείας, Ἀλεξάνδρεια Ἀλεξανδρείας, Καισάρεια Καισαρείας, Ἀντιόχεια Ἀντιοχείας. Πρὸ τοῦ Α *τὸ* Ρ, *οἷον σφαῖρα σφαίρας, Δηϊάνειρα Δηϊανείρας, εὐπάτειρα εὐπατείρας, σώτειρα σωτείρας, γενέτειρα γενετείρας, ἄρουρα ἀρούρας. Τὸ δὲ* Α *μακρὸν, οἷον Ἀθηνᾶ Ἀθηνᾶς, (μακρὸν γὰρ ἔχει τὸ* Α,) *μνᾶ μνᾶς, Ναυσικᾶ Ναυσικᾶς, Ἀνδρομέδα Ἀνδρομέδας, Λήδα Λήδας· (τὸ γὰρ* [Od. λ'. 297.]

Λήδην εἶδον τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,

ἀπὸ τοῦ ἡ Λήδη ἐστὶ,) Φιλομήλα Φιλομήλας, Διοτίμα Διοτίμας, Ἥρα Ἥρας, φοβερὰ φοβερᾶς. Ταῦτα δὲ ὡς ἔχοντα

καθαρὸν

τὸ Α *μακρὸν* (sic) *καὶ μετὰ τοῦ* Ρ *καὶ ἐκτεταμένον φυλάττουσι τὸ* Α *ἐν τῇ γενικῇ. Ἐὰν δὲ μηδὲν ἐκ τούτων τῶν τριῶν ἔχωσι, τουτέστι μήτε τὸ καθαρὸν* Α, *μήτε πρὸ τοῦ* Α *τὸ* Ρ, *μήτε ἐκτεταμένον τὸ* Α, *τρέπουσι τὸ* Α *εἰς τὸ* Η *ἐν τῇ γενικῇ μετὰ τοῦ προσλαμβάνειν δηλονότι τὸ* Σ, *οἷον μοῦσα*
162 b *μούσης, δόξα δόξης, ῥίζα ῥίζης, δίψα δίψης, ἄελλα ἀέλλης, θύελλα θυέλλης, Σκύλλα Σκύλλης, ἅμαξα ἁμάξης, τράπεζα τραπέζης, τύπτουσα τυπτούσης, χαρίεσσα χαριέσσης. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.*

Ζητοῦσι δέ τινες περὶ τοῦ Θέκλα, ὅτι Θέκλας ἐστὶν ἄρα ἡ γενικὴ ἢ Θέκλης, καὶ περὶ τοῦ Αὐγούστα, ὅτι ἄρα Αὐγούστας ἐστὶν ἡ γενικὴ, ἢ Αὐγούστης. Ἀλλ' ἵνα τοῦτο γνῶμεν, ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν συμφώνων εἴπωμεν. Ἰστέον ὅτι τῶν συμφώνων τὰ μὲν τῷ Α *χαίρουσι, τὰ δὲ τῷ* Η, *τὰ δὲ τῷ* Α *καὶ τῷ* Η. *Οἷον τὸ βῆτα τῷ* Η *χαίρει, οἷον Θίβη, Ἀρίσβη· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ* Γ, *οἷον στέγη, αὐγὴ, κραυγή· καὶ τὸ* Δ *δὲ τῷ* Η *χαίρει, οἷον Ἴδη, Νίδη, Σίδη, ὅθεν καὶ τὸ Λήδη, οἷον*

καὶ Λήδην εἶδον τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,

ἀναλογώτερον ἐστὶ τοῦ Λήδα, καὶ τὸ Ἀνδρομέδη τοῦ Ἀνδρομέδα. Ἀλλὰ λέγομεν ὅτι Λήδη καὶ Ἀνδρομέδη ἦσαν, καὶ ἔτρεψαν Δωρικῶς τὸ Η εἰς Α, δηλονότι μακρὸν, καὶ ἐγένετο Λήδα, καὶ Ἀνδρομέδα. Τὸ Ζ τῷ Α χαίρει, οἷον ῥίζα, μάζα, χάλαζα. Τὸ Ξ ὁμοίως τῷ Α χαίρει, οἷον δόξα, μύξα, ἅμαξα· ὡσαύτως καὶ τὸ Ψ, οἷον δίψα· καὶ τὸ Σ δὲ τῷ Α χαίρει, οἷον μοῦσα, φύσα, πίσσα, κνίσσα, θάλασσα. Τὸ δὲ Θ τῷ Α χαίρει καὶ τῷ Η, οἷον μέθη, λήθη, κριθὴ, μίνθα, (τὸ ἡδύοσμον·) ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Λ τῷ Α χαίρει καὶ τῷ Η· ἀλλὰ μάθωμεν πότε τῷ Α καὶ πότε τῷ Η. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐὰν εὑρεθῶσι δύο ΛΛ, τῷ Α χαίρουσιν, οἷον θύελλα, ἄελλα, ἅμιλλα, Σκύλλα, πλὴν τοῦ Ἕλλη καὶ Πέλλη. Ἰδοὺ γὰρ ταῦτα δύο ΛΛ ἔχοντα εἰς Η καταλήγουσιν· (ἔστι δὲ τὸ μὲν Ἕλλη ὄνομα κύριον γυναικὸς, τὸ δὲ Πέλλη ὄνομα πόλεως.) Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἓν Λ μὴ ἔχον προηγούμενον σύμφωνον, τῷ Η χαίρει, οἷον Ἐριφύλη, Σεμέλη, πύλη, αὐλὴ, φυλὴ, χύλη, (?) ὄνυξ, πλὴν τοῦ παῦλα καὶ τοῦ ἀνάπαυλα, ταῦτα γὰρ ἓν Λ διὰ τοῦ Α ἐγένοντο, σημαίνουσι δὲ τὴν ἀνάπαυσιν· τὸ γὰρ Φιλομήλα Δωρικῶς ἔτρεψε τὸ Η εἰς τὸ Α μακρὸν, Φιλομήλη γὰρ ἦν. Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἔχοντα τὸ Λ ἐν ἐπιπλοκῇ συμφώνου τῷ Η χαίρουσιν, οἷον ζεύγλη, (σημαίνει δὲ τὸν λῶρον τὸν συνέχοντα τὸν ζυγὸν πρὸς τὸ ζῶον,) τρίγλη, κίχλη, ὁμίχλη· (τὸ γὰρ ζεύγλα εὑρεθὲν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν συνέστειλε τὸ Η εἰς Α.) Τὸ οὖν Θέκλα Θέκλη ὤφειλεν εἶναι, ὡς ἔχον[τα] τὸ Λ μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου, ἀλλ' ἔτρεψε τὸ Η εἰς τὸ Α. Καὶ τινὲς μὲν λέγουσιν, ὅτι Ἰταλικῶς ἔτρεψε τὸ Η εἰς Α, (οἱ δὲ Ἰταλοὶ ἄποικοι εἰσὶ τῶν Αἰολέων, οἱ δὲ Αἰολεῖς τὸ Η εἰς Α βραχὺ
163 a τρέπουσιν, οἷον Ἀφροδίτη Ἀφροδίτα, νύμφη νύμφα, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [Il. γ΄. 130.], "νύμφα φίλη,") οὐκοῦν συνεσταλμένον ἔχει τὸ Α τὸ Θέκλα. Καὶ δῆλον ὅτι ὡς ἔχον συνεσταλμένον τὸ Α ὀφείλει τρέψαι αὐτὸ εἰς τὸ Η ἐν τῇ γενικῇ, ὥσπερ μοῦσα μούσης, ἅμαξα ἁμάξης, καὶ λοιπὸν κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἀξιοῦσι Θέκλης αὐτὸ κλίνεσθαι. Καὶ ταῦτα μὲν οὗτοι· οἱ δὲ ἀκριβέστεροι δοξάσαντες

λέγουσιν εἶναι τροπὴν Δωρικὴν τοῦ η εἰς α μακρόν. Οἱ γὰρ Δωριεῖς τὸ η εἰς α μακρὸν τρέπουσιν, ἡδὺ, ἁδύ·

ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἁ πίτυς αἰπόλε τήνα.

Καὶ δῆλον ὡς ἔχον τὸ α μακρὸν φυλάττει αὐτὸ καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Θέκλα Θέκλας, ὥσπερ Ἀθηνᾶ Ἀθηνᾶς, Διοτίμα Διοτίμας, Ἀνδρομέδα Ἀνδρομέδας. Ταύτης τῆς δόξης ἔστι Στέφανος ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας καὶ πάνυ περὶ γεγονότος ἔπραξεν ἐν τῇ τούτου τοῦ ὀνόματος τεχνολογίᾳ. Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Θέκλα· περὶ δὲ τοῦ Αὐγούστα, λέγουσιν ὅτι ὤφειλεν Αὐγούστη εἶναι ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ η, τὸ τ γὰρ τῷ η χαίρει, οἷον χαίτη, ἐλάτη, Ἀφροδίτη, μελέτη, ἀρετὴ, τελευτὴ, καὶ κατὰ ἄλλον δὲ κανόνα ὤφειλεν Αὐγούστη εἶναι, ἐπειδὴ τὰ εἰς ος ἀρσενικὰ ποιοῦντα κατὰ ἰδίαν θηλυκὰ, τουτέστι μὴ ὄντα κοινὰ τῷ γένει, διὰ τὸ ὁ φιλόσοφος καὶ ἡ φιλόσοφος, ἔχοντα πρὸ τοῦ ος σύμφωνον μὴ τὸ ρ, εἰς η ποιοῦσι τὸ θηλυκὸν, οἷον σοφὸς σοφὴ, καλὸς καλὴ, κάλλιστος καλλίστη, ἄριστος ἀρίστη, μέγιστος μεγίστη, οὕτως οὖν καὶ Αὔγουστος Αὐγούστη ὤφειλε γενέσθαι τὸ θηλυκὸν, ἀλλ' ἔτρεψε τὸ η εἰς α βραχὺ, δηλονότι Ἰταλικῶς· τὸ γὰρ ὄνομα Ἰταλικόν. Ὅθεν ἀξιοῦσι τὸ μὲν κύριον ὄνομα τὸ Αὐγούστα λέγειν, ὅτι ἐκτείνει τὸ α, καὶ προσθέσει τοῦ ς ποιεῖ τὴν γενικὴν, οἷον Αὐγούστας, ὥσπερ Ἀθηνᾶ Ἀθηνᾶς, Διοτίμα Διοτίμας, Φερετίμα Φερετίμας, Δωρικῶς δηλονότι τραπέντος τοῦ η εἰς α μακρόν· τὸ δὲ ἐπὶ τῆς βασιλίδος Ἰταλικόν ἐστι, καὶ διὰ τοῦτο τρέπει τὸ α εἰς η ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Αὐγούστης, ὥσπερ μοῦσα μούσης, ἅμαξα ἁμάξης, ὡς τοῦ α συνεσταλμένου ὄντος. Πρόσκειται ἀνωτέρω, "οἷον τὰ εἰς ος ἀρσενικὰ, ἔχοντα πρὸ τοῦ ος σύμφωνον μὴ τὸ ρ," διὰ τὸ φοβερὸς φοβερὰ, τολμηρὸς τολμηρὰ, χλιαρὸς χλιαρά· ταῦτα γὰρ ἔχοντα πρὸ τοῦ ος τὸ ρ, εἰς α ποιοῦσι τὸ θηλυκόν. Πρόσκειται δὲ "πρὸ τοῦ ος σύμφωνον," διὰ τὸ Βυζάντιος Βυζαντία, μέτριος μετρία, Ῥόδιος Ῥοδία· ταῦτα γὰρ ὡς φωνῆεν ἔχοντα πρὸ τοῦ ος, εἰς α ἐποίησαν τὸ θηλυκόν.

"Τῇ μούσῃ, τῇ μαίᾳ, τῇ σφαίρᾳ."

163 b Εἴρηται ὅτι πᾶσα γενικὴ ἰσοσυλλαβοῦσα τῇ εὐθείᾳ τὴν δοτικὴν ἔχει εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθείας ἢ μείζονος ἀντιστοίχου, οἷον ὁ κοχλίας τοῦ κοχλίου τῷ κοχλίᾳ, ὁ Χρύσης τοῦ Χρύσου τῷ Χρύσῃ, ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, διὰ μείζονος ἀντιστοίχου. Οὕτως οὖν καὶ ἡ μοῦσα τῆς μούσης τῇ μούσῃ, καὶ ἡ μαῖα τῆς μαίας τῇ μαίᾳ, καὶ ἡ σφαῖρα τῆς σφαίρας τῇ σφαίρᾳ.

"Τὴν μοῦσαν, τὴν μαῖαν, τὴν σφαῖραν."

Ἰστέον ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν ἔχουσα τὴν αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον μετὰ τῶν αὐτῶν φωνηέντων εἰς ν αὐτὴν ἔχει λήγουσαν, οἷον ἰχθῦς ἰχθῦν, καλὸς καλὸν, ἅμαξα ἅμαξαν, ἄελλα ἄελλαν, τράπεζα τράπεζαν, τιμὴ τιμὴν, Ἀφροδίτη Ἀφροδίτην, καλὴ καλὴν, σοφὴ σοφήν· οὕτως οὖν καὶ μοῦσα μοῦσαν, καὶ μαῖα μαῖαν, καὶ σφαῖρα σφαῖραν. Δυνατὸν δὲ καὶ οὕτως εἰπεῖν, ὅτι τὰ εἰς α καὶ εἰς η λήγοντα θηλυκὰ προσθέσει τοῦ ν ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν, οἷον ἅμαξα ἅμαξαν, ἅμιλλα ἅμιλλαν, ἄελλα ἄελλαν, μοῦσα μοῦσαν, μαῖα μαῖαν, σφαῖρα σφαῖραν, Ἀφροδίτη Ἀφροδίτην, μελέτη μελέτην, τιμὴ τιμὴν, σοφὴ σοφήν.

"Ὦ μοῦσα, ὦ μαῖα, ὦ σφαῖρα."

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς α ἢ καὶ εἰς η λήγοντα θηλυκὰ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον μοῦσα ὦ μοῦσα, μαῖα ὦ μαῖα, ἅμαξα ὦ ἅμαξα, τράπεζα ὦ τράπεζα, τιμὴ ὦ τιμὴ, Ἀφροδίτη ὦ Ἀφροδίτη, καλὴ ὦ καλή.

"Τὰ μούσα, τὰ μαία, τὰ σφαίρα."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς η λήγουσα, δηλονότι μετὰ τοῦ προσγεγραμμένου ι, τροπῇ τοῦ η εἰς α ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, οἷον τῷ Χρύσῃ τὼ Χρύσα, τῇ Ἑλένῃ τὰ Ἑλένα, τῇ μαίᾳ τὰ μαία, τῇ σφαίρᾳ τὰ σφαίρα, τῷ σοφῷ τὼ σοφὼ, τῷ καλῷ τὼ καλὼ, τῷ φίλῳ τὼ φίλω, ἀλλ' ἐν τοῖς δυϊκοῖς δηλονότι οὐκ ἔστι προσγεγραμμένον τὸ ι.

"Ταῖν μούσαιν, ταῖν μαίαιν, ταῖν σφαίραιν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς α λήγουσα προσθέσει τοῦ ιν ποιεῖ τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τῶν δυϊκῶν δηλονότι, οἷον τὼ κοχλία τοῖν κοχλίαιν, τὼ Αἰνεία τοῖν Αἰνείαιν, τὰ

μοῦσα ταῖν μούσαιν, τὰ Ἑλένα ταῖν Ἑλέναιν, τὰ μαία ταῖν μαίαιν, τὰ σφαίρα ταῖν σφαίραιν.

"Ὦ μοῦσα, ὦ μαῖα, ὦ σφαίρα. Αἱ μοῦσαι, αἱ μαῖαι, αἱ σφαῖραι."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς Α λήγουσα προσθέσει τοῦ Ι ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, οἷον τὰ κοχλία οἱ κοχλίαι, τὰ Ἑλένα αἱ Ἑλέναι, τὰ μούσα αἱ μοῦσαι, τὰ μαία αἱ μαῖαι, τὰ σφαίρα αἱ σφαῖραι.

164 a "Τῶν μουσῶν, τῶν μαιῶν, τῶν σφαιρῶν, ταῖς μούσαις, ταῖς σφαίραις. Τὰς μούσας, τὰς μαίας, τὰς σφαίρας. Ὦ μοῦσαι, ὦ μαῖαι, ὦ σφαῖραι."

[Κανὼν β′.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς Η λήγοντα θηλυκὰ προσθέσει τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικήν, οἷον καλὴ καλῆς, Ἀφροδίτη Ἀφροδίτης, τιμὴ τιμῆς, μελέτη μελέτης· ὅθεν τὴν γυναικὸς γενικὴν ἀπὸ τῆς γύναιξ εὐθείας κεκλίσθαι φαμὲν καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ γυνή, ἐπεὶ τῆς γυνῆς εἶχεν εἶναι. Ὅτι δὲ τῆς γυναικὸς γενικῆς γύναιξ ἐστὶν ἡ εὐθεῖα, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς κλητικῆς τοῦ θώραξ μεμαθήκαμεν. Ταῦτα μὲν οὕτως.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι διατί τὸ γυνὴ ἄκλιτόν ἐστιν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τῆς γυνῆς· καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι τὰ εἰς ΝΗ λήγοντα δισύλλαβα, τῷ Υ παραληγόμενα, ἐκτεταμένον ἔχουσι το Υ, οἷον μύνη, (ἡ προτροπὴ καὶ ἡ πρόφασις,) Βύνη, (οὕτως ἐκλήθη ὕστερον ἡ Ἰνώ,) Φρύνη (ὄνομα κύριον·) τὸ δὲ γυνὴ συστέλλει τὸ Υ· εἰκότως οὖν ὡς μονῆρες ἄκλιτον ἔμεινε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον ὅτι εὑρίσκεται παρὰ Φερεκράτει ἡ αἰτιατικὴ τὴν γυνήν,

> ὡς ἄτοπον μητέρ' εἶναι καὶ γυνήν.

καὶ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν τὰς γυνὰς,

> ἀλλ' ὁρῶ τὰς γυνάς.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα ἐπὶ τῶν ἑτεροκλίτων ἡ αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ τῇ λεγομένῃ εὐθείᾳ ἀκολουθοῦσι, καὶ οὐ τῇ σεσιγημένῃ. Ἰδοὺ γὰρ τὸν μέγαν

λέγομεν τὴν αἰτιατικήν, καὶ ὦ μέγα τὴν κλητικήν, ὡς πρὸς τὴν μέγας εὐθεῖαν τὴν λεγομένην, καὶ οὐχὶ πρὸς τὴν σεσιγημένην τὴν μεγάλος, ἐξ ἧς ἡ γενικὴ καὶ ἡ δοτικὴ μεγάλου μεγάλῳ, ἐπεὶ μεγάλον καὶ μεγάλε εἶχον εἶναι ἡ αἰτιατικὴ καὶ κλητική. Πῶς οὖν ἐνταῦθα ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἡ κλητικὴ οὐ λέγεται πρὸς τὴν λεγομένην εὐθεῖαν, φημὶ δὴ πρὸς τὸ ἡ γυνή, ἐπεὶ τὴν γυνὴν καὶ ὦ γυνὴ εἶχον εἶναι, ἀλλὰ πρὸς τὴν γύναιξ εὐθεῖαν ἐκλίθησαν, ἐξ ἧς καὶ ἡ γυναικὸς γενική, καὶ ἡ γυναικὶ δοτική, γυναῖκα γὰρ φαμὲν καὶ ὦ γύναι; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἄλλων ἑτεροκλίτων προφανῶς ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τὴν ἀκολουθίαν ἔχουσι πρὸς τὴν σεσιγημένην εὐθεῖαν, καὶ τούτου χάριν ἡ αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ οὐκ ἀκολουθοῦσιν αὐταῖς, ἀλλὰ ταῖς λεγομέναις εὐθείαις· προφανῶς γὰρ ἡ μεγάλου γενικὴ καὶ ἡ μεγάλῳ δοτικὴ τὴν ἀκολουθίαν ἔχει πρὸς τὴν μεγάλος εὐθεῖαν. Ἐνταῦθα δέ, ἐπειδὴ ἡ γενικὴ καὶ ἡ δοτικὴ οὐκ ἔσχον τὴν ἀκολουθίαν ἀπαραλλάκτως πρὸς τὴν σεσιγημένην εὐθεῖαν, ὡς γὰρ πρὸς τὴν γύναιξ εὐθεῖαν ἡ γενικὴ καὶ ἡ δοτικὴ προπαροξυτόνως ὤφειλον εἶναι
164 b *γυναικὸς καὶ γυναικί, τούτου χάριν, ὡς μὴ φυλάξασαι τὴν ἀκολουθίαν ἀπαραλλάκτως τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς πρὸς τὴν σεσιγημένην εὐθεῖαν, οὐκ ἀπέφυγον αὐτὰς ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἡ κλητική, καὶ ἠκολούθησαν τῇ λεγομένῃ εὐθείᾳ τῇ γυνῇ. Ἡ γὰρ Δία αἰτιατικὴ διὰ τοῦτο ἠκολούθησε τῇ λεγομένῃ εὐθείᾳ, φημὶ δὲ τῇ Ζεύς, ἐπειδή, ὡς ἐν τῇ περὶ τούτου διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν, οὐ δύναται ὅλως τὸ Ζεὺς τὸ κοινολεκτούμενον κλιθῆναι.*

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι διὰ τί τὸ ἄγη ἄκλιτόν ἐστι, (σημαίνει δὲ τὴν ἔκπληξιν,) καὶ ἔστι θηλυκὸν ὄνομα, [Il. φ'. 221.]

ἄγη μ' ἔχει ὄρχαμε λαῶν,

ἀντὶ τοῦ ἔκπληξίς με ἔχει. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὰ εἰς ΓΗ *ἰαμβικὰ οὐδέποτε ἀπὸ φωνήεντος ἄρχονται, οἷον στέγη, σφαγή, ταγή. Πρόσκειται "ἰαμβικὰ" διὰ τὸ ἀγή, (σημαίνει δὲ τὴν ἀπόκλασιν τοῦ κύματος.) Τοῦτο γὰρ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἰαμβικὸν*

ἀλλὰ σπονδειακὸν, τὸ γὰρ α μηκυνόμενον ἔχει. Ἐπειδὴ οὖν τὸ ἄγη εἰς γη ἐστὶν ἰαμβικὸν, καὶ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται, εἰκότως ὡς μὴ ἔχον τί μιμήσασθαι ἔμεινεν ἄκλιτον.

"Τῇ τιμῇ, τὴν τιμὴν, ὦ τιμή. Τὰ τιμὰ, ταῖν τιμαῖν, ὦ τιμά. Αἱ τιμαὶ, τῶν τιμῶν, ταῖς τιμαῖς, τὰς τιμὰς, ὦ τιμαί."

[Κανὼν γ΄.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς η (ω) λήγοντα θηλυκὰ πάντα ὀξύνονται, οἷον Λητὼ, Κλειὼ, Καλυψὼ, Σαπφώ· ἔχουσι δὲ παραλλαγὴν περὶ τὴν κλίσιν. Τὰ μὲν γὰρ ἑνικὰ αὐτῶν ὡς ἀπὸ περιττοσυλλάβου κλίσεως γίνονται, οἷον Λητόος Λητοῦς, Λητόϊ Λητοῖ, Λητόα Λητώ· τὰ δὲ δυϊκὰ καὶ πληθυντικὰ, ὡς ἀπὸ ἰσοσυλλάβου κλίσεως, οἷον τὰ Λητὼ, ταῖν Λητοῖν, ὦ Λητὼ, αἱ Λητοὶ, τῶν Λητῶν, ταῖς Λητοῖς, τὰς Λητοὺς, ὦ Λητοὶ, ὥσπερ τὼ καλὼ, τοῖν καλοῖν, ὦ καλὼ, οἱ καλοὶ, τῶν καλῶν, τοῖς καλοῖς, τοὺς καλοὺς, ὦ καλοί. Ταῦτα δὲ τὰ εἰς ω λήγοντα θηλυκὰ εἰς ους ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον Σαπφὼ Σαπφοῦς, Κλειὼ Κλειοῦς, Καλυψὼ Καλυψοῦς, Λητὼ Λητοῦς, Ἐρατὼ Ἐρατοῦς. Ἐμάθομεν δ' ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ους λήγουσα συνῃρημένη ἐστί· δεῖ οὖν τὸν κλίνοντα πρότερον λαμβάνειν τὸ ἐντελὲς, καὶ οὕτω ποιεῖν τὴν συναίρεσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, διατί τὰ εἰς ω λήγοντα θηλυκὰ εἰς ους ἔχει τὴν γενικήν; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· ὅτι ἀντιπεπονθότως ἔχουσι τὰ εἰς ω ῥήματα πρὸς τὰ εἰς ω θηλυκὰ, τὰ μὲν εἰς ω ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον τύπτω, γράφω, ποιῶ, νοῶ, τὰ δὲ εἰς ω θηλυκὰ ὀξύνονται, οἷον Λητὼ, Καλυψὼ, Ἐρατὼ, Σαπφώ. Ἐπειδὴ οὖν τὰ εἰς ω ῥήματα ἔθος ἔχουσι πολλάκις διὰ τῆς ει διφθόγγου ἐκφέρεσθαι κατὰ τὴν κλίσιν, οἷον τύπτω
165 a τύπτεις, γράφω γράφεις, λέγω λέγεις, τούτου οὖν χάριν ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ εἰς ω θηλυκὰ διὰ τῆς ου διφθόγγου ἐκφέρονται, οἷον Σαπφὼ Σαπφοῦς, Κλειὼ Κλειοῦς, Λητὼ Λητοῦς. Πρόσκειται ἀνωτέρω "πολλάκις," διὰ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην συζυγίαν τῶν περισπωμένων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἔτι δὲ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, τὶ δήποτε ἡ εἰς ΟΥΣ συνῃρημένη γενικὴ, ἡνίκα μὲν ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ εὑρεθῇ, διὰ τοῦ ΕΟΣ ἔχει τὴν γενικὴν ἐν τῇ ἐντελείᾳ, οἷον εὐγενὴς εὐγενέος εὐγενοῦς, Δημοσθένης Δημοσθένεος Δημοσθένους· ἡνίκα δὲ ἀπὸ τῶν εἰς Ω εὑρεθῇ, διὰ τοῦ ΟΟΣ ἔχει τὴν γενικὴν ἐν τῇ ἐντελείᾳ, οἷον Λητὼ Λητόος Λητοῦς, Καλυψὼ Καλυψόος Καλυψοῦς. Ἔστι δὲ εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὸ Η συστελλόμενον εἰς τὸ Ε συστέλλεται, οἷον ξηρὸν ξερὸν, [Od. ε΄. 402.]

ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο.

φρὴν φρενὸς, τέρην τέρενος, λιμὴν λιμένος, ἄρσην ἄρσενος· ἐπειδὴ οὖν τὸ Η συστελλόμενον εἰς τὸ Ε συστέλλεται, εἰκότως οὖν ἡ εἰς ΟΥΣ συνῃρημένη γενικὴ, ἡνίκα εὑρεθῇ ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ, διὰ τοῦ ΕΟΣ ἔχει τὴν ἐντέλειαν. Διατί δὲ ὅτε ἐστιν ἀπὸ τῶν εἰς Ω διὰ τοῦ ΟΟΣ ἔχει τὴν ἐντέλειαν; Λέγομεν ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι τὸ Ω συστελλόμενον εἰς τὸ Ο συστέλλεται, οἷον Ἕκτωρ Ἕκτορος, Μέντωρ Μέντορος, γείτων γείτονος, σώφρων σώφρονος. Ἐπειδὴ οὖν τὸ Ω συστελλόμενον εἰς τὸ Ο συστέλλεται, εἰκότως καὶ ἡ εἰς ΟΥΣ γενικὴ εὑρεθεῖσα παρὰ τῶν εἰς Ω διὰ τοῦ ΟΟΣ ἔχει τὴν ἐντέλειαν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Θεοδόσιος ἀπὸ συναιρέσεως λέγει ἵνα (εἶναι?) τὴν τῶν εἰς Ω θηλυκῶν γενικὴν, οἷον Σαπφὼ Σαπφόος Σαπφοῦς, Λητὼ Λητόος Λητοῦς· τινὲς δὲ, ὧν ἐστι Ῥωμανὸς ὁ τοῦ Φιλοπόνου διδάσκαλος, λέγουσιν ὅτι ἰσοσυλλάβως ἐγένετο ἡ κλίσις ἐπὶ τῶν εἰς Ω θηλυκῶν, τουτέστι προσθέσει τοῦ Σ, οἷον ἡ Σαπφὼ τῆς Σαπφῶς. Τὰ γὰρ εἰς φωνῆεν λήγοντα, φασὶ, θηλυκὰ μακροκατάληκτα προσθέσει τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικὴν, οἷον Ἀθηνᾶ Ἀθηνᾶς, μνᾶ μνᾶς, Διοτίμα Διοτίμας, Ἑλένη Ἑλένης, τιμὴ τιμῆς, οὕτως οὖν καὶ Λητὼ Λητῶς, καὶ Σαπφὼ Σαπφῶς, καὶ λοιπὸν τροπῇ τοῦ Ω εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον γίνεται Λητοῦς καὶ Σαπφοῦς, ὥσπερ καὶ παρὰ τὸ μῶ τὸ ζητῶ, ἐξ οὗ καὶ τὸ μαῖα ἡ ζητητικὴ τοῦ βρέφους, γίνεται μῶσα μοῦσα κατὰ τροπὴν τοῦ Ω εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον, οἱονεὶ ἡ ζητητικὴ τῶν λόγων. Ἦ οὖν οὕτως, φασὶ, γέγονεν[αι,] ἡ γενικὴ τῶν εἰς Ω θηλυκῶν,

ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἀπὸ τοῦ Λητῶς καὶ Σαπφῶς, συστολῇ τοῦ ω εἰς τὸ ο, καὶ ἐγένετο Λητὸς καὶ Σαπφὸς διὰ τοῦ ο, καὶ ἐπειδὴ πᾶσα γενικὴ ἰσοσυλλάβως κλινομένη μακροκαταληκτεῖν θέλει, οἷον μοῦσα μούσης, Μήδεια Μηδείας, Ἀντιόχεια Ἀντιοχείας, Ὅμηρος Ὁμήρου, ἄνθρωπος ἀνθρώπου, Αἰνείας Αἰνείου, ἐξ ἀνάγκης ἐμεγεθύνθη τὸ ο διὰ τῆς προσθήκης [165 a] τοῦ υ, καὶ ἐγένετο Σαπφοῦς καὶ Λητοῦς, ὥσπερ Ὄλυμπος Οὔλυμπος, νόσος νοῦσος, ὄρεα οὔρεα. Καὶ ἐπειδὴ πᾶσα γενικὴ εἰς ους λήγουσα ἔχει ἄλλην γενικὴν ὥσπερ ἐντελῆ, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, Διομήδεος Διομήδους, τούτου οὖν χάριν διάλυσις ἐγένετο τῆς ου διφθόγγου εἰς δύο οο, καὶ ἐγένετο Σαπφόος καὶ Λητόος ἡ ἐντελὴς γενική, ἡ δὲ Σαπφοῦς καὶ Λητοῦς κατὰ συναίρεσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τῇ μὲν διὰ τοῦ οος γενικῇ κέχρηνται οἱ Ἴωνες, οἷον τῆς Σαπφόος τῆς Λητόος, τῇ δὲ εἰς ους οἱ Ἀττικοὶ καὶ ἡ κοινὴ διάλεκτος, οἷον Σαπφοῦς Λητοῦς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

“Τῇ Σαπφόϊ καὶ Λητόϊ τῇ Σαπφοῖ καὶ Λητοῖ.”

Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ δοτικὴ ἔστι τῇ Σαπφῷ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἡ Σαπφώ, τῆς Σαπφῶς, τῇ Σαπφῷ, ὥσπερ ἡ τιμή, τῆς τιμῆς, τῇ τιμῇ· καὶ λοιπὸν συστολὴν ἀναδεξαμένη τοῦ ω εἰς τὸ ο ἐξεφώνησε τὸ ι, καὶ ἐγένετο τῇ Σαπφοῖ. Τινὲς δέ, ὥσπερ καὶ ὁ Θεοδόσιος, νομίζουσιν ὅτι ἀπὸ τῆς Σαπφόος γενικῆς γέγονεν ἡ δοτικὴ Σαπφόϊ τροπῇ τοῦ ος εἰς ι, καὶ κατὰ συναίρεσιν τοῦ ο καὶ ι εἰς τὴν οι δίφθογγον γίνεται Σαπφοῖ. Λέγει δὲ ὁ Ἡρωδιανὸς ὅτι οὐδέποτε εὑρίσκομεν ἐν χρήσει ταύτην τὴν δοτικήν, διάστασιν ἔχουσαν τοῦ ο καὶ ι· οὐδὲ γὰρ εὑρίσκεται ἐν χρήσει ἡ τρισύλλαβος δοτικὴ ἐπὶ τούτων, φημὶ δὲ ἡ Λητόϊ καὶ Σαπφόϊ, ἀλλ᾽ ἡ δισύλλαβος, οἷον ἡ Λητοῖ καὶ Σαπφοῖ. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἀναφέρουσι τινὲς τῶν τεχνικῶν μίαν χρῆσιν διάστασιν ἔχουσαν τοῦ ο καὶ ι παρὰ Πινδάρῳ· ἐκεῖνος γὰρ εἶπε “τῇ Πυθόϊ.”

“Τὴν Σαπφόα τὴν Σαπφῶ.”

Ἰστέον ὅτι ἔστιν ἡ αἰτιατικὴ τὴν Σαπφῶν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἡ Σαπφὼ τῆς Σαπφῶς τῇ Σαπφῷ τὴν Σαπφῶν, ὥσπερ ἡ τιμὴ τῆς τιμῆς τῇ τιμῇ τὴν τιμήν, καὶ λοιπὸν κατὰ διάλυσιν

τοῦ Ω εἰς τὸ Ο καὶ Α γέγονε Σαπφόα τοῦ Ν ἀποβληθέντος, ἐπειδὴ τὸ Α ἀποβλητικόν ἐστιν τοῦ Ν, οἷον Ξέρξην Ξέρξεα, Πολυδεύκην Πολυδεύκεα, ἦν, ἕα, [Il. ε΄. 887.]

ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἕα χαλκοῖο τυπῆσι.

Τὸ γὰρ μοῦσα μοῦσαν ἀπὸ κλίσεως ἔχει τὸ Ν, καὶ οὐκ ἔστι κατὰ πάθος ὥσπερ τὰ ἄλλα. Ἔστιν οὖν Σαπφῶν Σαπφόα, διαλύσεως, ὡς εἴρηται, γενομένης τοῦ Ω εἰς Ο καὶ εἰς Α, καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ο καὶ Α εἰς Ω γέγονε Σαπφῶ, ὥσπερ κρείττονα κρείττοα καὶ κρείττω, βελτίονα βελτίοα βελτίω. Ὁ Θεοδόσιος δὲ δοξάζει ὅτι ἀπὸ τῆς Σαπφόϊ δοτικῆς γέγονεν ἡ Σαπφόα αἰτιατικὴ τροπῇ τοῦ Ι εἰς Α, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ω καὶ Α εἰς Ω, Σαπφῶ, καὶ λέγει ὅτι ἡ αἰτιατικὴ συναιρεθεῖσα οὐκ εἴασε τὰς ἄλλας πτώσεις τῷ λόγῳ
166 a τῆς συναιρέσεως κλιθῆναι, ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν πάσας ἔκλινεν, ἤγουν πρὸς ἀναλογίαν ἑαυτῆς, πλὴν τῆς κλητικῆς τῶν ἑνικῶν· αὕτη γὰρ εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον λήγει. "Πρὸς ἀναλογίαν δὲ αὐτῆς" εἶπεν, ἐπειδὴ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν ὁμοίως αὐτῇ εἰς Ω λήγει, οἷον τὰ Σαπφώ, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως αὐτῇ αἱ λοιπαὶ πτώσεις κλίνονται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι εὑρίσκεται καὶ ἄλλη αἰτιατικὴ εἰς ΟΙΝ, οἷον τὴν Λητοῖν καὶ τὴν Σαπφοῖν, ἥτις Ἰωνική ἐστι. Λέγει δὲ ὁ Ἡρωδιανὸς ὅτι ἔστι τὴν Σαπφὼν καὶ τὴν Λητὼν ἡ αἰτιατική, καὶ κατὰ τροπὴν Ἰωνικὴν τοῦ Ω εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον γίνεται τὴν Σαπφοῖν καὶ τὴν Λητοῖν. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Αἰολεῖς καὶ διὰ τοῦ Ω λέγουσι τὴν αἰτιατικὴν τῶν εἰς Ω θηλυκῶν καὶ βαρύνουσιν, οἷον τὴν Λήτω τὴν Σάπφω. Πᾶσα γὰρ λέξις ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν παρ' ἡμῖν ὀξυνομένη παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι βαρύνεται, οἷον Ἀτρεὺς Ἄτρευς, σοφὸς σόφος, χωρὶς τῶν προθέσεων καὶ τῶν συνδέσμων· ἐπὶ γὰρ τούτων φυλάττουσι τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον ἀνὰ κατὰ διὰ μετὰ αὐτὰρ ἀτὰρ πρός. "Ὑπὲρ μίαν συλλαβήν." Διὰ τὰ μονοσύλλαβα· ἐπὶ τούτων γὰρ φυλάττουσι τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον νὺξ, Στύξ· πῶς γὰρ δύνανται τὰ μονοσύλλαβα βαρύνεσθαι; Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι εἰ ἄρα ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην

συνέρχονται, οἷον πάϊς παῖς, Πηλέϊ Πηλεῖ, Ἡρακλέης Ἡρακλῆς, τιμήεις τιμῆς, διατί ἐπὶ τῶν εἰς ω θηλυκῶν αἱ αἰτιατικαὶ ἀπὸ ὀξείας καὶ βαρείας συναιρεθεῖσαι οὐ περισπῶνται ἀλλ' ὀξύνονται, οἷον Λητόα Λητὼ, Σαπφόα Σαπφὼ, Καλυψόα Καλυψώ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· Πᾶσα πτῶσις ὁμοφωνοῦσα ἑτέρᾳ πτώσει κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν πάντως καὶ τὸν τόνον αὐτὸν ἀναδέχεται, οἷον ἡ μοῦσα ὦ μοῦσα· ἐπ' ἀμφοτέρων μία φωνὴ καὶ εἷς τόνος· ἡ Μήδεια ὦ Μήδεια, τὸ ξύλον ὦ ξύλον· οὕτως οὖν τῇ Λητοῖ ὦ Λητοῖ, ὁμοίως τῇ Σαπφῷ καὶ ὦ Σαπφοῖ. Ἐπειδὴ οὖν ἐπὶ τῶν εἰς ω θηλυκῶν ἡ αἰτιατικὴ ὁμοφωνεῖ τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, ἡ Λητὼ γὰρ καὶ τὴν Λητὼ, καὶ ἡ Σαπφὼ καὶ τὴν Σαπφὼ, τούτου χάριν καὶ τὸν τόνον αὐτῆς ἀνεδέξατο καὶ ὀξύνεται ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ. Ἡ δὲ εὐθεῖα ὀξύνεται διὰ τὸν χαρακτῆρα· πάντα γὰρ τὰ εἰς ω λήγοντα θηλυκὰ ὀξύνονται, οἷον Κλειὼ, Ἐρατὼ, Καλυψὼ, Λητὼ, Σαπφώ. Ὅτι γὰρ ταύτας τὰς αἰτιατικὰς αἰτία ἐστὶ τοῦ μὴ περισπᾶσθαι ἡ ὁμοφωνία τῆς εὐθείας, δηλοῖ ἡ αἰδῶ αἰτιατικὴ περισπασθεῖσα καὶ ἡ ἠῶ. Αὗται γὰρ μὴ ὁμοφωνήσασαι τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, αἰδὼς γάρ ἐστιν ἡ εὐθεῖα καὶ

166 b ἠὼς, περισπῶνται τῷ λόγῳ τῆς συναιρέσεως, τῆς γενομένης ἐξ ὀξείας καὶ βαρείας, οἷον ἠόα ἠῶ, αἰδόα αἰδῶ. Πρόσκειται ἀνωτέρω, "κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οἷον πᾶσα πτῶσις ὁμοφωνήσασα ἑτέρᾳ πτώσει κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν," διὰ τὸ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ἀγοράς. Ἰδοὺ γὰρ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν ὁμοφωνεῖ τῇ γενικῇ τῶν ἑνικῶν, καὶ οὐχ ὁμοτονεῖ αὐτῇ. Ἡ μὲν γὰρ γενικὴ τῶν ἑνικῶν περισπᾶται, ἡ δὲ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν ὀξύνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστι κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν. Τούτου χάριν πρόσκειται ἀνωτέρω "κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν." Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι "πᾶσα πτῶσις ὁμοφωνήσασα ἑτέρᾳ πτώσει κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν πάντως καὶ τὸν αὐτὸν ἀναδέχεται τόνον," χωρὶς τῶν εἰς ΕΥΣ γενικῶν γενομένων Ἰωνικῶς ἢ Δωρικῶς. Οἱ γὰρ Ἴωνες καὶ οἱ Δωριεῖς τὴν Ὀδυσσέως καὶ Ἰδομενέως γενικὴν Ὀδυσσεῦς καὶ Ἰδομενεῦς λέγουσιν, οἷον [Od. ω'. 397.]

Ὀδυσσεῦς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.

ἀντὶ τοῦ Ὀδυσσέως τὴν χεῖρα ἐφίλησε· καὶ πάλιν, [Il. ν'. 424.]

Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγεν μένος μέγα,

ἀντὶ τοῦ Ἰδομενέως οὐ λῆγεν ἡ δύναμις· καὶ ἰδοὺ ὡμοφώνησεν ἡ γενικὴ τῇ εὐθείᾳ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν· Ὀδυσσεὺς γὰρ καὶ Ἰδομενεύς ἐστιν ἡ εὐθεῖα, καὶ ὅμως οὐκ ἐπεδέξαντο τὸν αὐτὸν τόνον. Ἡ μὲν γὰρ εὐθεῖα ὀξύνεται, ἡ δὲ γενικὴ περισπᾶται, τῷ λόγῳ τῆς συναιρέσεως τῆς ἀπὸ ὀξείας καὶ βαρείας.

"Ὦ Σαπφοῖ."

Λέγει ὁ τεχνικὸς ὅτι ἡ κλητικὴ τῶν εἰς ω θηλυκῶν εἰς τὴν οι δίφθογγον λήγει, τῆς χρήσεως οὕτως ἐχούσης, ἡ Σαπφὼ ὦ Σαπφοῖ, ἡ Λητὼ ὦ Λητοῖ. [Il. φ'. 498.]

Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔτι μαχέσομαι.

Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εὑρίσκεται ἐπὶ τούτων ἡ κλητικὴ καὶ ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ, ὡς παρὰ τῷ Ἀπολλωνίῳ, [3, 1.]

εἰ δ' ἄγε νῦν, Ἐρατώ, πάρα θ' ἵστασο καί μοι ἔνισπε.

ὁ μέντοι ποιητὴς καὶ ἄλλοι εἰς τὴν οι δίφθογγον ποιοῦσι τὴν κλητικήν, οἷον,

Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔ τι μαχέσομαι,

καὶ "φίλη πειθοῖ." Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα ἡ κλητικὴ οὐδέποτε πλείονα φωνήεντα ἔχει τῆς ἰδίας εὐθείας, οἷον μοῦσα ὦ μοῦσα, τιμὴ ὦ τιμή, βῆμα ὦ βῆμα, ἄστυ ὦ ἄστυ, βοῦς ὦ βοῦ, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ τῶν εἰς ω θηλυκῶν ἡ κλητικὴ πλείονα φωνήεντα ἔχει τῆς ἰδίας εὐθείας, οἷον Καλυψὼ ὦ Καλυψοῖ, Λητὼ ὦ Λητοῖ. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι τὰ ἀρχαῖα τῶν ἀντιγράφων ἐν ταῖς εἰς ω ληγούσαις εὐθείαις εἶχον τὸ ι προσγεγραμμένον, οἷον ἡ Λητὼι, ἡ Σαπφὼι, σὺν τῷ ι· συσταλὲν οὖν τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ κλητικῇ, ἐξεφωνήθη τὸ ι, τούτου χάριν
167 a ἡ κλητικὴ ἔδοξε πλείονα φωνήεντα ἔχειν τῆς ἰδίας εὐθείας. Οὗτος δὲ ὁ λόγος οὐκ ἔστι καταναγκαστικός. Ἐὰν γὰρ δῶμεν τὰ εἰς ω λήγοντα θηλυκὰ ἔχειν τὸ ι προσγεγραμμένον κατὰ τὴν εὐθεῖαν, εὑρεθήσεται τὸ ι τελικὸν τῶν θηλυκῶν καὶ οὐ τὸ ω, ὅπερ ἐστιν ἄτοπον. Τὸ γὰρ ι οὐκ ἔστι τελικὸν τῶν θηλυκῶν, ἀλλὰ τῶν οὐδετέρων, οἷον τὸ μέλι, τὸ σίνηπι.

Ὁ δὲ ἡμέτερος διδάσκαλος λέγει ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὰ εἰς ω λήγοντα θηλυκά, ἐπειδὴ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ ἔτρεψαν τὸ ω εἰς τὸ ο, οἷον ἡ Σαπφὼ τῆς Σαπφοῦς τῇ Σαπφοῖ, τούτου χάριν καὶ ἐν τῇ κλητικῇ ἔτρεψαν τὸ ω εἰς τὸ ο· καὶ ἐπειδὴ αἱ κλητικαὶ καὶ αὗται ἤμελλον ὀξύνεσθαι ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ, τὰ δὲ εἰς ο λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον ἐκεῖνο, ἄλλο, τοῦτο, δεῦρο, χωρὶς τῆς αὐτὸ ἀντωνυμίας, καὶ χωρὶς τῆς ἀπὸ καὶ ὑπὸ προθέσεως, τούτου χάριν ἵνα μὴ ὀξυνθῶσιν αὗται αἱ κλητικαὶ εἰς τὸ ο καταλήγουσαι, προσέλαβον τὸ ι, καὶ τούτου χάριν ἔχουσι πλείονα φωνήεντα τῶν ἰδίων εὐθειῶν αἱ εἰς τὴν οι δίφθογγον λήγουσαι κλητικαί· καὶ περισπῶνται ὁμοίως τῇ δοτικῇ, οἷον τῇ Λητοῖ ὦ Λητοῖ, τῇ Σαπφοῖ ὦ Σαπφοῖ· ὁμοφωνήσασαι γὰρ ταῖς δοτικαῖς, ἠναγκάσθησαν καὶ ὁμοτονεῖν αὐταῖς, καὶ τὴν αἰτίαν ἔχομεν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς αἰτιατικῆς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί τὸ ι προσῆλθε καὶ οὐκ ἄλλο φωνῆεν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἑπτὰ ὄντων τῶν φωνηέντων, Α Ε Η Ι Ο Υ Ω, οὐκ ἠδύνατο οὔτε τὸ Α οὔτε τὸ Η οὔτε τὸ Ο οὔτε τὸ Ω πλεονάσαι, ἐπειδὴ ταῦτα οὐκ εἰσὶν ὑποτακτικά, ἀλλὰ προτακτικά· τὸ δὲ Υ πλεονάσαι οὐκ ἠδύνατο, ἵνα μὴ παράσχῃ (sic) ἔμφασιν, ὅτι εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν εὐθεῖαν, οἷον ὁ βοῦς ὦ βοῦ, ὁ πλοῦς ὦ πλοῦ, ὁ Σιμοῦς ὦ Σιμοῦ, ὁ πλακοῦς ὦ πλακοῦ. Ἐξ ἀναιρέσεως οὖν τῶν ἄλλων φωνηέντων τὸ ι ἐπλεόνασεν.

"Τὰ Σαπφώ."

Λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι αὕτη ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν ὡμοφώνησε τῇ εὐθείᾳ καὶ αἰτιατικῇ τῶν ἑνικῶν, ἐξ ὧν καὶ συνέστηκεν· [ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς,] ἡ δὲ ὀρθὴ καὶ αἰτιατικὴ τῶν ἑνικῶν ἡ Σαπφὼ καὶ τὴν Σαπφὼ ἐστὶν ὁμοφώνως. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, τροπῇ τοῦ ι εἰς Ε ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν δυϊκῶν, οἷον Αἴαντι Αἴαντε, Θόαντι Θόαντε, λέβητι λέβητε, διατὶ ἐπὶ τῶν εἰς ω θηλυκῶν οὐ γίνεται ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν, τροπῇ τοῦ ι

εἰς ε, οἷον Λητόϊ Λητόε, Σαπφόϊ Σαπφόε, ἀλλὰ τὰ Λητὼ καὶ τὰ Σαπφὼ ὁμοφώνως τῇ αἰτιατικῇ τῶν ἑνικῶν· καὶ γὰρ ἡ αἰτιατικὴ τῶν ἑνικῶν τὴν Λητὼ ἐστὶ καὶ τὴν Σαπφώ.
167 b Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· κανὼν γάρ ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι ὅταν ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν συναιρῆται, τότε καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν ὁμοίως συναιρεῖται, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, Δημοσθένεε Δημοσθένη, τείχεος τείχους, τείχεα τείχη, εὐγενέος εὐγενοῦς, εὐγενέε εὐγενῆ, οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος. Οὐδὲ γὰρ ἡνίκα μὴ συναιρεῖται ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν, κωλύεται πάντως συναιρεθῆναι ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε συναιρεῖται, οἷον βασιλεὺς βασιλέως βασιλέε βασιλῆ, πόλις πόλεως πόλεε πόλη, ὡς παρ' Αἰσχίνῃ τῷ Σωκρατικῷ, "τούτω τὼ πόλη·" λέγει δὲ περὶ Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. Εἰ ἄρα οὖν ἐν τοῖς [ἐπὶ] εἰς ω θηλυκοῖς συναιρεῖται ἡ γενικὴ τῶν ἑνικῶν κατὰ Θεοδόσιον, Λητόος Λητοῦς, Σαπφόος Σαπφοῦς, καὶ Ἐρατόος Ἐρατοῦς, δηλονότι καὶ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν ἀναγκάζεται συναίρεσιν ἐπιδέξασθαι. Ἐὰν οὖν γένηται ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν τροπῇ τοῦ ι εἰς ε, οἷον Λητόϊ Λητόε, καὶ Σαπφόϊ Σαπφόε, μέλλει ἐν τῇ συναιρέσει εἰς τὴν ει (ου) δίφθογγον καταλήγειν· τὸ γὰρ ο καὶ ε εἰς τὴν ου δίφθογγον κιρνᾶται, οἷον τὸ ἐμὸν τοὐμὸν, τὸ ἔργον τοὔργον, προέβη προὔβη. Εἰς τὴν ου δίφθογγον δὲ καταλήγειν αὐτὴν ἀδύνατον ἐστι, οὐδέποτε γὰρ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν εἰς τὴν ου δίφθογγον καταλήγει, τὸ γὰρ υ οὐκ ἔστι τελικὸν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν· τούτου οὖν χάριν οὐκ ἐγένετο ἐκ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν, ἀλλ' ὡμοφώνησεν τῇ αἰτιατικῇ τῶν ἑνικῶν τῇ ἐχούσῃ κατάληξιν ἁρμόζουσαν τῇ εὐθείᾳ τῶν δυϊκῶν, λήγει γὰρ εἰς ω[ν] ἡ αἰτιατικὴ τῶν ἑνικῶν, ὅπερ ἐστὶ τελικὸν τῆς εὐθείας τῶν δυϊκῶν, οἷον τὼ φίλω, τὼ ἀνθρώπω. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τοιαύτην, ὅτι ἐν τοῖς δυϊκοῖς συνεζευγμένη ἐστὶν ἡ ὀρθὴ καὶ αἰτιατική· ἐπειδὴ οὖν ἐν τοῖς εἰς ω θηλυκοῖς ἡ αἰτιατικὴ τῶν ἑνικῶν ὁμοφωνεῖ τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, οἷον τὴν Λητὼ καὶ ἡ Λητὼ, τὴν Σαπφὼ καὶ ἡ Σαπφὼ, τούτου χάριν καὶ ἐν τοῖς δυϊκοῖς ὁμοῦ

συνελθοῦσαι τὴν αὐτὴν φωνὴν ἐφύλαξαν. Ὡς γὰρ ἐν τοῖς ἑνικοῖς μὴ παραλλάξασαι κατὰ τὴν φωνήν, οἷον ἡ Σαπφὼ καὶ τὴν Σαπφώ, εἰκότως οὖν οὐδὲ ἐν τοῖς δυϊκοῖς παραλλάσσουσι κατὰ τὴν φωνήν, οἷον τὰ Σαπφώ. δηλονότι ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ Ῥωμανόν, καὶ τοὺς δοξάζοντας ἰσοσύλλαβον κλίσιν ἐπὶ τῶν εἰς Ω θηλυκῶν, καλῶς ἐγένετο ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν εἰς Ω. Ὅτι γὰρ ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν κατ' αὐτοὺς τῇ Σαπφῷ, καὶ λοιπὸν ἀκολούθως γίνεται ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν τὰ Σαπφώ.

"Ταῖν Σαπφοῖν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς Ε ἢ εἰς Ω λήγουσα εἰς ΟΙΝ ποιεῖ τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τῶν δυϊκῶν, οἷον Αἴαντε
168 a Αἰάντοιν, φίλω φίλοιν, οὕτως οὖν καὶ Σαπφὼ Σαπφοῖν.

"Ὦ Σαπφώ."

Εἴρηται ὅτι τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν ὡς ἡ ὀρθὴ οὕτως καὶ ἡ κλητική.

"Αἱ Σαπφοί."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα δυϊκῶν εἰς Ω λήγουσα εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον ποιεῖ τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, χωρὶς τῶν οὐδετέρων, οἷον τὼ καλὼ οἱ καλοί, τὼ ἀνθρώπω οἱ ἄνθρωποι, οὕτως οὖν καὶ τὰ Σαπφὼ αἱ Σαπφοί. Πρόσκειται "χωρὶς τῶν οὐδετέρων," ἐπειδὴ τὼ ξύλω καὶ τὼ δένδρω ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν τῶν οὐδετέρων, καὶ γίνεται ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν τὰ ξύλα καὶ τὰ δένδρα, καὶ ἰδοὺ ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν εἰς Ω λήγει, ἡ δὲ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν εἰς Α, καὶ οὐ λήγει εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον.

"Τῶν Σαπφῶν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα γενικὴ πληθυντικῶν εἰς ΩΝ λήγει ἐπὶ παντὸς γένους.

"Ταῖς Σαπφοῖς."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν εἰς Ι λήγουσα προσθέσει τοῦ Σ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον καλοὶ καλοῖν, μοῦσαι μούσαιν, οὕτως οὖν καὶ Σαπφοῖ Σαπφοῖν.

"Τὰς Σαπφούς."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν, εἰς τὴν οι δίφθογγον λήγουσα, εἰς ους ποιεῖ τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον καλοὶ καλοὺς, Ὅμηροι Ὁμήρους· οὕτως οὖν καὶ Σαπφοὶ Σαπφούς.

"Ὦ Σαπφοί." Εἴρηται.

[Κανὼν δ΄.]

Διαλαμβάνει ὁ τεχνικὸς περὶ τῶν εἰς ν ληγόντων· ἐπειδὴ δὲ ἐλέχθησαν ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς, τούτου χάριν παρέδραμε τὰς ἄλλας καταλήξεις· ἔχομεν δὲ ἀναλαβεῖν τοὺς κανόνας οὕτως· εἰς αν θηλυκὸν οὐκ ἔχομεν, ἐὰν δὲ καὶ ὑποθώμεθα εἶναι, προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, ὥσπερ καὶ τὰ ἀρσενικά· τὸ εὐνὰν εὐνᾶνος, ὃ παρατίθενται τινὲς ὡς θηλυκὸν, νομίζοντες τὴν γυναῖκα σημαίνειν, δείκνυσι Λουπέριος (Λούπερκος) ἐν τῷ Περὶ γενῶν ὅτι ἀρσενικοῦ γένους ἐστίν. Εἰς εν οὐκ ἔστιν οὔτε ἀρσενικὸν οὔτε θηλυκόν· τὸ ἄρσεν καὶ τέρεν οὐδέτερα εἰσιν. Μετὰ τὸ ε φωνῆεν ἐστὶ τὸ η· ταῦτα δὲ τὰ εἰς ην λήγοντα ἐκανονίσαμεν ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς, λέγοντες, ὅτι ἔστι μονοσύλλαβον τὸ φρὴν θηλυκὸν, καὶ ἐπειδὴ μόνον ἐστὶ τοῦτο ἐπὶ τοῖς εἰς ην μονοσυλλάβοις μόνου θηλυκοῦ γένους, τούτου χάριν τρέπει τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, καὶ γίνεται φρενός. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τὸ γλὴν, ὅπερ κατὰ ἀποκοπὴν ἐγένετο ἀπὸ τοῦ γλήνη, οὗπερ ἡ κλίσις οὐχ εὑρίσκεται· γλήνη δὲ ἡ κόρη, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. θ΄. 164.]

ἔρρε κακὴ γλήνη.

Δισύλλαβα δὲ ἔχομεν ταῦτα· ἡ Τροίζην, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως,) καὶ ἡ Σειρὴν, ἅπερ προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ φυλάττουσι τὸ η, οἷον Τροίζηνος, Σειρῆνος. Μετὰ τὸ η φωνῆεν ἔστι τὸ ι· περὶ δὲ τῆς κλίσεως τῶν εἰς ιν, καὶ ὅτι δικατάληκτα εἰσὶν, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ εἰσὶν, καὶ ὅτι ἀναλογώτερα εἰσὶ τὰ εἰς ιν παρὰ τοῖς νεωτέροις εὑρισκόμενα τῶν εἰς ις, οἷς τισι κέχρηνται οἱ ἀρχαῖοι, προειρήκαμεν ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς. Μετὰ δὲ τὸ ι φωνῆεν ἐστὶ τὸ ο, καὶ ἰστέον ὅτι εἰς ὂν διὰ τοῦ ο οὐχ εὑρίσκονται θηλυκά,

168 b ἐὰν δὲ ἄρα καὶ εὕρωμεν, ἀπὸ οὐδετέρου γένους εἰσὶ μετενεχθέντα, ἅτινα καὶ τόνον καὶ κλίσιν τοῦ οὐδετέρου φυλάττουσιν, μόνον δὲ τὸ ἄρθρον ἐναλλάττουσιν, οἷον ἡ Ἁβρότονον, ἡ Λεόντιον, ἡ Χρυσίον, ἡ Φάνιον· ἀπὸ γὰρ τοῦ τὸ ἁβρότονον, καὶ τὸ λεόντειον, καὶ τὸ φάνιον, καὶ τὸ χρυσίον. ("Ἔστι δὲ τὸ μὲν ἁβρότονον ὄνομα βοτάνης, τὸ δὲ ἡ Ἁβρότονον ὄνομα ἑταίρας.) Ταῦτα δὲ οὐκ ἔχουσι πληθυντικὰ διὰ τὸ ἀχαρακτήριστον· οὐδὲ γὰρ ἠδύναντο τὴν κλίσιν τοῦ οὐδετέρου ἐπιδέξασθαι ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, ἐπειδὴ οὐδέποτε οὔτε ἀρσενικὰ οὔτε θηλυκὰ εἰς α καταλήγουσιν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς· αὕτη γὰρ ἡ κατάληξις μόνου οὐδετέρου γένους ἐστὶν, οἷον βήματα, κρέατα.

Τὰ εἰς ΥΝ θηλυκὰ σπάνια εἰσὶ, προσθέσει δὲ τοῦ ΟΣ ποιοῦσι τὴν γενικὴν ὁμοίως τοῖς εἰς ΥΝ ἀρσενικοῖς, οἷον Γόρτυν Γόρτυνος. ("Ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως Κρήτης.) Ὑπολείπεται ἡμῖν ἡ εἰς ΩΝ κατάληξις· καὶ ἰστέον ὅτι ταῦτα τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα θηλυκὰ ἢ ὀξύνονται ἢ βαρύνονται, οἷον τρυγὼν, τρήγων (ρ superscript), (sic) ἀποστρέφονται δὲ περισπωμένην τάσιν. Δεῖ δὲ ἡμᾶς προσθεῖναι, χωρὶς ἑνὸς ὀνόματος εὑρισκομένου καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγομένου καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τῆς ἐν Περσίδι, οἷον ἡ Κτησιφῶν, τοῦτο δὲ περισπᾶται καὶ διὰ τοῦ ΝΤ κλίνεται μετὰ τοῦ φυλάττειν τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Κτησιφῶντος. Τοῦτο δὲ καὶ τὴν κλίσιν καὶ τὸν τόνον τοῦ ἀρσενικοῦ ἐφύλαξεν. "Ἔστι δὲ ὁ Κτησιφῶν τοῦ Κτησιφῶντος ὄνομα κύριον ἀρσενικῶς λεγόμενον, ᾧτινι ὁμωνυμεῖ ἡ πόλις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΩΝ λήγοντα θηλυκὰ βαρύτονα φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, οἷον μήκων μήκωνος, (ἔστι δὲ εἶδος βοτάνης,) τρήρων τρήρωνος, σημαίνει δὲ τὴν δειλὴν περιστερὰν, οἷον [Il. χ'. 140.]

τρήρωνα πελείαν.

Καὶ τὰ ἐπὶ πόλεων δὲ ὁμοίως φυλάττουσι τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ, εἴτε βαρύτονα ὦσιν εἴτε ὀξύτονα, οἷον Κρώτων Κρώτωνος, Ἀσκάλων Ἀσκάλωνος, "Ιστων "Ιστωνος, [Il. β'. 696.]

"Ιστωνά τε μητέρα μήλων,

Πυθὼν Πυθῶνος, Σιδὼν Σιδῶνος, Πλευρὼν Πλευρῶνος, Καλυδὼν Καλυδῶνος, Ἀμυδὼν Ἀμυδῶνος· τὸ γὰρ Λακεδαίμονος τοῦ ἁπλοῦ κλίσιν ἐφύλαξε, λέγω δὴ τοῦ δαίμων δαίμονος, καὶ τούτου χάριν διὰ τοῦ ο ἐκλίθη. Τὰ δὲ εἰς ΩΝ ὀξύτονα θηλυκὰ, μὴ ὄντα ἐπὶ πόλεων, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον πλαγγὼν πλαγγόνος, χελιδὼν χελιδόνος, ἀηδὼν ἀηδόνος, τρυγὼν τρυγόνος, εἰκὼν εἰκόνος, σινδὼν σινδόνος, λαγὼν λαγόνος, χιὼν χιόνος, σιαγὼν σιαγόνος, ἁλκυὼν ἁλκυόνος, Ἀμαζὼν Ἀμαζόνος. Τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τὸ χθὼν
169 a χθονὸς τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, καὶ αὐτὸ γὰρ ὀξύτονόν ἐστι καὶ θηλυκόν. Σημειούμεθα δὲ ἐν τοῖς ἐπὶ πόλεων τὸ Ὀλοσσὼν Ὀλοσσόνος [Il. β΄. 739.]

πόλιν Ὀλοσσόνα λευκήν,

καὶ Ἀνθηδὼν Ἀνθηδόνος· ταῦτα γὰρ ἔτρεψαν τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ. Δεῖ προσθεῖναι καὶ εἰπεῖν, ὅτι καὶ ὅσα εἰσὶν ἐπὶ πόλεων εἰς ΔΩΝ τῷ Η παραληγόμενα, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Ἰσηδὼν Ἰσηδόνος, Ἀσπληδὼν Ἀσπληδόνος, Στερηδὼν Στερηδόνος, Καρχηδὼν Καρχηδόνος, (ἡ ἐν τῇ Λιβύῃ,) Καλχηδὼν Καλχηδόνος, (ἡ κατὰ Βυζάντιον,) ἥτις καὶ Χαλκηδὼν καλεῖται· εὑρίσκομεν γὰρ διαφορουμένων (διφορουμένην) τὴν χρῆσιν. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τοῦ Ἑρμηὼν (Ἑρμιὼν) Ἑρμηόνος, καὶ τοῦ Ἠϊὼν Ἠϊόνος· καὶ ταῦτα γὰρ ὀνόματα εἰσὶ πόλεων, καὶ τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τοῦ Βιὼν Βιόνος· καὶ αὐτὸ γὰρ ὄνομα ἐστὶ πόλεως, καὶ τρέπει τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ. Ἐν δὲ τοῖς ὀξυτόνοις τοῖς σημαίνουσι πόλιν δεῖ σημειώσασθαι τὸ μελεδὼν μελεδῶνος καὶ τὸ τυφεδὼν τυφεδῶνος· ταῦτα γὰρ ὀξύτονα ὄντα καὶ μὴ ὄντα ἐπὶ πόλεων ἐφύλαξαν τὸ ω ἐν τῇ γενικῇ· περὶ ὧν ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι ταῦτα ποιητικά εἰσι, καὶ διὰ τὸ μέτρον ποιητικῶς διὰ τοῦ ω ἐγένοντο, ἐπειδὴ διὰ τοῦ ο ἔδει γράφειν αὐτά. Ἔστι δὲ τυφεδὼν μὲν ἡ καῦσις· μελεδὼν δὲ ἡ φροντίς.

"Τῇ τρήρωνι, τῇ Πυθῶνι, τῇ τρυγόνι. Τὴν τρήρωνα, τὴν Πυθῶνα, τὴν τρυγόνα. Ὦ τρήρων, ὦ Πυθὼν, ὦ τρυγών."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα, βαρύτονα, ἀποβάλλοντα τῆς γενικῆς τὴν ἐσχάτην τὸ ΟΣ ἢ καὶ τὴν ΤΟΣ ποιοῦσι τὴν κλητικήν, πλὴν τοῦ Ἄπολλον καὶ Ποσείδαον. Εἴρηται δὲ ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, πλὴν τοῦ ἄνερ πάτερ σῶτερ δάερ.

"Τὰ τρήρωνε, τὰ Πυθῶνε, τὰ τρυγόνε. Ταῖν τρηρώνοιν, ταῖν Πυθώνοιν, ταῖν τρυγόνοιν. Ὦ τρήρωνε, ὦ Πυθῶνε, ὦ τρυγόνε. Οἱ τρήρωνες, αἱ Πυθῶνες, αἱ τρυγόνες. Τῶν τρηρώνων, τῶν Πυθώνων, τῶν τρυγόνων. Ταῖς τρήρωσι, ταῖς Πυθῶσι, ταῖς τρυγόσιν."

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ Ν εἰς τὸ Σ. Εἴρηται ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς ΝΙ λήγουσα, μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμόν, τροπῇ τοῦ Ν εἰς τὸ Σ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν.

"Τὰς τρήρωνας, τὰς Πυθῶνας, τὰς τρυγόνας. Ὦ τρήρωνες, ὦ Πυθῶνες, ὦ τρυγόνες."

[Κανὼν ε΄.]

Περὶ τῶν εἰς Ξ θηλυκῶν διαλαμβάνει ὁ τεχνικός. Καὶ ἰστέον ὅτι καθόλου τὰ εἰς Ξ λήγοντα θηλυκὰ ὑπὲρ μίαν
169 b συλλαβὴν ἁπλᾶ, ὑπεσταλμένων τῶν εἰς ΤΞ, διὰ τοῦ Κ κλίνονται, οἷον κλίμαξ κλίμακος, θρίδαξ θρίδακος, αὖλαξ αὔλακος, σχίδαξ σχίδακος, (τὸ ἐσχισμένον ξύλον,) χάληξ χάληκος, πίδαξ πίδακος (ἡ πηγή,) πήληξ πήληκος, (σημαίνει δὲ τὴν περικεφαλαίαν,) ἀλώπηξ ἀλώπεκος· τοῦτο δὲ παράλογον ἐστὶν, ὅτι ἔτρεψε τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ. Τὰ γὰρ εἰς διπλοῦν λήγοντα οὐδέποτε τρέπουσι τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ κλίσει, οἷον νάρθηξ νάρθηκος, σκώληξ σκώληκος, Κύκλωψ Κύκλωπος, μώλωψ μώλωπος. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ ἀλώπηξ ἀλώπεκος τρέπει τὸ Η εἰς τὸ Ε ἐν τῇ γενικῇ· καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· τὰ εἰς ΗΞ θηλυκὰ οὐ φαίνονται παραληγόμενα τῷ Ω, οἷον πήληξ (ἡ περικεφαλαία,) ἀντίπ λ|ηξ, (ἡ κιβωτὸς,) ὕσπληξ

(ἡ ἀφετηρία τοῦ δρόμου·) τὸ γὰρ σκώληξ παραληγόμενον τῷ ω οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι θηλυκὸν, ἀλλ' ἀρσενικόν. Ἐπειδὴ οὖν τὸ ἀλώπηξ θηλυκὸν οὐ παραλήγεται τῷ ω, εἰκότως παραλλάξαν ἐν τῇ εὐθείᾳ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, παρήλλαξε καὶ ἐν τῇ γενικῇ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, καὶ ἔτρεψε τὸ η εἰς τὸ ε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "ἁπλᾶ" διὰ τὰ σύνθετα, οἷον διὰ τὸ ἡ καλλίθριξ τῆς καλλίτριχος ἡ ὁμόστιξ τῆς ὁμόστιχος, (ἡ ἅμα τινὶ πορευομένη.) Ταῦτα δὲ κοινά εἰσι τῷ γένει, οἷον ὁ καλλίθριξ καὶ ἡ καλλίθριξ, ὁ ὁμόστιξ καὶ ἡ ὁμόστιξ, ἡ ἀντίπ[λ]ηξ τῆς ἀντίπ[λ]ηγος, (σημαίνει δὲ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἔστι παρὰ τὴν ἀντὶ πρόθεσιν, καὶ τὸ π[λ]ήσσω) ἡ ὕσπληξ τῆς ὕσπληγος, (ὕσπληξ δέ ἐστιν ἡ ἀφετηρία τοῦ δρόμου, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ πλήττειν ἐκεῖ τῇ μάστιγι τῇ ἀπὸ τριχῶν ὑῶν, τουτέστι χοίρων, ἢ παρὰ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν γέγονεν ὑπόπληξ, καὶ συγκοπῆς γενομένης τῆς πο συλλαβῆς καὶ πλεονάσαντος τοῦ σ, ἐγένετο ὕσπληξ, ὡς ἐπὶ τοῦ ὑπότερος ὕστερος). Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ θρὶξ τριχὸς, στὶξ στιχός· (σημαίνει δὲ τὴν τάξιν.) Πρόσκειται "θηλυκὰ" διὰ τὸ τέττιξ τέττιγος· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ γ κλίνεται, ἀλλ' οὐκ ἔστι θηλυκόν. Πρόσκειται "χωρὶς τῶν εἰς τξ," διὰ τὸ ἄντυξ ἄντυγος, (σημαίνει δὲ τὴν περιφέρειαν.) Λέγει ὁ τεχνικὸς, ὅτι σεσημείωται τὸ λάταξ λάταγος, καὶ μάστιξ μάστιγος, διὰ τοῦ γ κλιθέντα. Καὶ ἰστέον ὅτι τὸ λάταξ οὐ καλῶς ἐσημειώσατο ἐνταῦθα ὁ τεχνικός· σύνθετον γάρ ἐστιν ἀπὸ τοῦ λα ἐπιτατικοῦ μορίου καὶ τοῦ στάζω, οἱονεὶ λάσταξ, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ σ λάταξ, σημαίνει δὲ τὴν μεγάλην σταγόνα· σύνθετον δὲ ὂν οὐκ ἀντίκειται τῷ κανόνι, πρόσκειται γὰρ
170 a ἐν τῷ κανόνι "ἁπλᾶ·" τὸ δὲ μάστιξ μάστιγος διὰ τοῦ γ κλιθὲν ἔχει ἀπολογίαν ἁρμόζουσαν, καὶ τὸ λάταξ λάταγος, ὅτι ταῦτα ἔχουσι παρακείμενον ῥῆμα εἰς ζω, φημὶ δὲ τὸ μαστίζω, καὶ στάζω. Τὰ δὲ εἰς ξ λήγοντα, ἔχοντα ῥῆμα ἀντιπαρακείμενον εἰς ζω, διὰ τοῦ γ κλίνεται, οἷον ἁρπάζω ἅρπαξ ἅρπαγος, κράζω κέκραξ κέκραγος, βαστάζω νεκρο-

βάσταξ νεκροβάσταγος, σφάζω ἀπόσφαξ ἀπόσφαγος· οὕτως οὖν καὶ μαστίζω μάστιξ μάστιγος, καὶ στάζω λάσταξ λάσταγος, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ς, λάταξ λάταγος.

"Τῇ αὔλακι τὴν αὔλακα ὦ αὖλαξ. Τὼ αὔλακε ταῖν αὐλάκοιν, ὦ αὔλακε. Αἱ αὔλακες τῶν αὐλάκων ταῖς αὔλαξι."

Εἴρηται ὅτι ἐπὶ τούτων διχῶς κανονίζεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν πρὸ τοῦ ι λαμβάνουσα τὸ Σ καὶ συναιροῦσα τὸ ΚΣ εἰς Ξ, καὶ ἀπὸ τῆς εὐθείας τῶν ἑνικῶν προσθέσει τοῦ ι.

"Τὰς αὔλακας ὦ αὔλακες."

[Κανὼν ϛ'.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς Ξ λήγοντα, εἰ μὲν ἔχουσι πρὸ τοῦ Ξ τὸ Γ, διὰ τοῦ Γ κλίνονται, οἷον Σφὶγξ Σφιγγὸς, σάλπιγξ σάλπιγγος, φάρυγξ φάρυγγος· εἰ δὲ ἕτερον σύμφωνον ἔχουσι πρὸ τοῦ Ξ, διὰ τοῦ Κ κλίνονται, οἷον ζὸρξ ζορκὸς, (ἔστι δὲ εἶδος θηρίου,) σὰρξ σαρκὸς, ὂλξ (ὦλξ) ὀλκὸς, (ὂλξ δέ ἐστιν ἡ αὖλαξ,

τέμνειν ὄλκα βαθεῖαν.)

Λέγει ὁ τεχνικὸς, χωρὶς τοῦ λὺγξ, ὅπερ πρὸς διάφορον σημαινόμενον διαφόρως κλίνεται· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ πάθους διὰ τοῦ Γ κλίνεται, οἷον λὺγξ λυγγὸς, (ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐλυγγίασεν,) ἐπὶ δὲ τοῦ θηρίου, διὰ τοῦ Κ, οἷον λυγκὸς, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ,

ὁ δὲ κρέα λυγκὸς ἔταμνε.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ [Il. ε'. 299.]

ἀλκὶ πεποιθὼς,

τινὲς μὲν ὡς ἀπὸ τοῦ ἆλξ ἀλκὸς λέγουσιν αὐτὸ εἶναι, ἕτεροι δὲ ἀπὸ τῶν εἰς Η θηλυκῶν. Ἔστι γὰρ ἡ ἀλκὴ τῆς ἀλκῆς τῇ ἀλκῇ, καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν "ἀλκὶ πεποιθὼς" διὰ τοῦ ι.

"Τῇ Σφιγγὶ, τὴν Σφίγγα, ὦ Σφίγξ. Τὰ Σφίγγε, τοῖν Σφιγγοῖν, ὦ Σφίγγε. Αἱ Σφίγγες, τῶν Σφιγγῶν, ταῖς Σφιγξὶν, τὰς Σφίγγας, ὦ Σφίγγες."

[Κανὼν ζ'.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς (α)ρ λήγοντα θηλυκὰ (οὐ) κανονίζει ὁ τεχνικός· κατὰ ἀκολουθίαν δὲ ζητητέον ταῦτα. Εἰς αρ οὐκ ἔχομεν θηλυκὰ εἰ μὴ τὸ δάμαρ, ὅπερ καὶ μετὰ τοῦ σ εὑρίσκεται δάμαρς, ἐξ οὗ γίνεται ἡ δάμαρτος γενική. Βούλονται δέ τινες καὶ τὸ [Il. ι'. 327.]

ὀάρων εἵνεκα σφετεράων,

ἀντὶ τοῦ τῶν γυναικῶν, ἀπὸ εὐθείας τῆς εἰς αρ παραλαμβάνειν, ἵνα εὑρεθῇ ἡ εὐθεῖα τῶν ἑνικῶν ὄαρ, καὶ ἐκ τούτου ὄαρες ὀάρων· ἕτεροι δὲ λέγουσιν ὅτι ἀπὸ τοῦ ὄαρος ἐγένετο ὄαροι ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἐκ τούτου ἡ γενικὴ τῶν πληθυντικῶν ὀάρων· εἰ δέ που, φασὶν, εὑρεθῇ ὄαρες ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, ἀπὸ τοῦ ὄαροι γέγονεν κατὰ μεταπλασμόν.

170 b Εἰς ηρ δὲ διὰ τοῦ η θηλυκὸν μονοσύλλαβον ἔχομεν τὸ κὴρ, ὅπερ κλίνεται προσθέσει τοῦ ος, οἷον κηρὸς, ἐξ οὗ τὸ [Il. β'. 302.]

μάρτυροι οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.

Τοῦτο δὲ εὑρίσκεται κατὰ συστολὴν τοῦ η εἰς α, οἷον [Il. ι'. 378.]

τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν εἰς α ἐτράπη ἐνταῦθα τὸ η καὶ μὴ εἰς ε, ὡς ἐπὶ τοῦ φρὴν φρενός. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τὸ καρὸς κατὰ ἀνάλογον κλίσιν, ἀλλὰ κατὰ συστολὴν ποιητικὴν, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἐφύλαξεν ἀκολούθως πρὸς τὸ φρὴν φρενός.

Εἰς ειρ διὰ τῆς ει διφθόγγου μονοσύλλαβα, ἐν μὲν τοῖς θηλυκοῖς ἔχομεν τὸ χεὶρ, ἐν δὲ τοῖς ἀρσενικοῖς ἔχομεν τὸ φθείρ. (Εἶρ δὲ ἐστὶν ὄνομα ποταμοῦ.) Ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν εὑρίσκομεν τὸ ἀντίχειρ, καὶ Βέ[κ]χειρ, (ἔστι δὲ ἔθνος,) καὶ τὸ Σάπειρ, ὁμοίως ἔθνος. Ταῦτα δὲ πάντα προσθέσει

τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικήν. οἷον ἀντίχειρ ἀντίχειρος [Apoll. Rh. 2, 394.]

μετὰ δ' αὖ φῦλα Βε[κ]χείρων
Σάπειρος ἑξείης.

Σάπειρες, (εἰσὶ δὲ οἱ νῦν λεγόμενοι Σάβικες διὰ τοῦ β,) Εἴρ Εἰρός· τοῦτο δὲ ἀρσενικῶς λέγεται, οὐδὲ γὰρ ὡς λέγουσι τινὲς τὰς φθείρας θηλυκῶς ἐν τῇ συνηθείᾳ· τὸ δὲ κύριον ὄνομα τὸ Φθὶρ τὸ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος διὰ τοῦ ι γράφεται. Τὸ χεὶρ διχῶς εὑρέθη κλινόμενον, οἷον χειρὸς διὰ τῆς ει διφθόγγου, καὶ χερὸς χωρὶς τοῦ ι· καὶ πολλή ἐστιν ἡ χρῆσις τῆς χερὸς γενικῆς τῆς χωρὶς τοῦ ι, οὐ μόνον παρὰ ποιηταῖς, ἀλλὰ καὶ παρὰ τραγικοῖς καὶ παρὰ ἰαμβογράφοις, μὴ οὖσι μήτε κωμικοῖς μήτε τραγικοῖς. Ἡ δὲ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν χερσὶ μόνως χωρὶς τοῦ ι λέγεται, καὶ οὐδέποτε διὰ τῆς ει διφθόγγου. Ἡ δὲ γενικὴ καὶ δοτικὴ τῶν δυϊκῶν τοῖν χεροῖν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χωρὶς τοῦ ι, σπανίως δὲ διὰ τῆς ει διφθόγγου χειρί. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ τεχνικὸς διαλαμβάνει περὶ τῶν εἰς ηρ θηλυκῶν τῶν διὰ τοῦ η, τῶν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, λέγων, ὅτι τὰ εἰς ηρ λήγοντα θηλυκὰ, ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν δηλονότι, τρέπουσι τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ γενικῇ, οἷον εἰνάτηρ εἰνάτερος, [Il. ζ'. 378.]

καὶ εἰνατέρων ἐϋπέπλων,

(σημαίνει δὲ τὴν σύνυμφον) Δημήτηρ Δημήτερος. καὶ κατὰ συγκοπὴν γίνεται Δήμητρος, θυγάτηρ θυγατέρος, καὶ μήτηρ μητέρος, ὅπερ κατὰ συγκοπὴν θυγατρὸς καὶ μητρός. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μητρὸς καὶ θυγατέρος οὐκ ἐφύλαξαν τὸν τόνον ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ ἐν ᾗ καὶ ἡ εὐθεῖα ἔχει αὐτὸν, ἀλλὰ κατεβίβασαν αὐτὸν μίαν συλλαβὴν, καὶ πρὸ μιᾶς ἔχουσι τὸν τόνον. Καὶ λέγομεν ὅτι ἠκολούθησαν τοῖς ἰδίοις συγγενικοῖς, φημὶ δὲ τῷ πατέρος, ἀνέρος, δαέρος, (δαὴρ δέ ἐστιν ὁ ἀνδράδελφος.) ὥσπερ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰ ἀρσενικὰ ἠκολούθησαν τούτοις κατὰ τὴν ἰδίαν κλητικὴν, καὶ γεγόνασιν ἄνερ πάτερ σῶτερ δάερ, ὥσπερ μῆτερ καὶ θύγατερ. Καὶ τὸ γαστὴρ δὲ

171 a *γαστέρος γίνεται κατὰ συγκοπὴν γαστρός. Τοῦτο δὲ μόνον, φημὶ δὴ τὸ γαστὴρ, ὀξύνεται ἐν τῇ εὐθείᾳ, τῶν ἄλλων τῶν εἰς* ΗΡ *ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, θηλυκῶν δηλονότι, βαρυνομένων, οἷον Δημήτηρ, θυγάτηρ, εἰνάτηρ, μήτηρ. Πρόσκειται "θηλυκὸν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ κὴρ θηλυκὸν μονοσύλλαβον ὀξυνόμενον· τὸ ῥαιστὴρ, σωτὴρ, ἀὴρ, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἀρσενικὰ ὄντα πολλάκις οἱ ποιηταὶ μεταφέρουσιν εἰς θηλυκὸν γένος, οἷον τὸν ῥαιστῆρα, τὴν ῥαιστῆρα, οἷον,* [Il. *σ'*. 477.]

ῥαστῆρα κραταιὴν,

(ἀντὶ τοῦ σφύραν, καὶ ἔστι παρὰ τὸ ῥαίω τὸ φθείρω,) τὸν ἀνέρα τὴν ἀνέρα, τὸν σωτῆρα τὴν σωτῆρα. Ταῦτα δὲ οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν οὔτε κατὰ τόνον, οὔτε κατὰ κλίσιν, ἐπειδὴ κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν ἀπὸ ἀρσενικοῦ γένους μετηνέχθησαν εἰς θηλυκὸν γένος, καὶ λοιπὸν τὴν κλίσιν καὶ τὸν τόνον τοῦ ἀρσενικοῦ γένους ἐφύλαξαν. Ταῦτα ἐν τούτοις.

Εἰς ΩΡ *δὲ διὰ τοῦ* Ω *οὐκ ἔχομεν θηλυκόν. Βούλονται δέ τινες ἀναπλάττειν ἀπὸ τοῦ* [Il. *ε'*. 486.]

ἀμυνέμεναι ὤρεσιν,

ἀντὶ τοῦ ταῖς γυναιξὶν, εὐθεῖα(ν) τῶν ἑνικῶν ὦρ ἀπὸ τοῦ ἄορ γενόμενον (ην) κατὰ κρᾶσιν τοῦ Α *καὶ* Ο *εἰς* Ω, *ὥσπερ κρείττονα κρείττω, ὧν ἐστὶ καὶ Ἡρωδιανὸς ἑαυτῷ ἐναντιούμενος. Αὐτὸς γὰρ λέγει ἐν ἄλλῳ τρόπῳ (τόπῳ), ὅτι ὥσπερ τὰ εἰς* ΗΡ *μονοσύλλαβα, μόνου μὲν ἀρσενικοῦ γένους ὄντα, φυλάττουσι τὸ* Η *καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον θὴρ θηρὸς, φὴρ φηρὸς,* [Il. *α'*. 268.]

φηρσὶν ὀρεσκώεσσιν,

ἀντὶ τοῦ κενταύροις, θηλυκοῦ δὲ γένους ὄντα καὶ φυλάττουσι τὸ Η *καὶ συστέλλουσιν, οἷον κὴρ κηρὸς, καὶ καρός,* [Il. *σ'*. 115.]

κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι.

καὶ

τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

οὕτως οὖν καὶ τὰ εἰς ΩΡ *ἀρσενικὰ μονοσύλλαβα φυλάττουσι τὸ* Ω *ἐν τῇ γενικῇ, οἷον φὼρ φωρὸς, (σημαίνει δὲ τὸν*

κλέπτην.) Εἰ οὖν τὸ ΩΡ οὐ συστέλλει τὸ Ω κατὰ τὴν γενικὴν, ὡς δηλοῖ τὸ "ἀμυνέμεναι ὤρεσι" διὰ τοῦ Ω ὄν, δηλονότι οὐκ ἔστι θηλυκόν. Τί οὖν ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τοῦ "ἀμυνέμεναι ὤρεσιν," ὅτι πόθεν γέγονεν; Ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι ἔστιν ὄαρος, καὶ ὄαροι ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, (ὄαροι δὲ εἰσὶν αἱ γυναῖκες,) καὶ λοιπὸν κατὰ μεταπλασμὸν γίνεται ὄαρες, καὶ ἐκεῖθεν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ὀάρεσι κατ' ἐπέκτασιν τῆς ΣΙ συλλαβῆς, ὥσπερ κύνεσιν, αἴγεσιν, καὶ κατὰ κρᾶσιν τὸ Ο καὶ Α εἰς Ω ὤρεσι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν εὕρωμεν σύνθετα τινὰ εἰς ΩΡ θηλυκὰ, ἀπὸ ἀρσενικῶν εἰσι γεγενημένα, καὶ τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐπιδέχονται τοῖς ἀρσενικοῖς, οἷον ὁ πανδαμάτωρ καὶ ἡ πανδαμάτωρ, τοῦ πανδαμάτορος καὶ τῆς πανδαμάτορος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, διατί, ὥσπερ τὸ γαστὴρ γαστέρος
171 b γίνεται κατὰ συγκοπὴν γαστρὸς, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ ἀστὴρ ἀστέρος γίνεται κατὰ συγκοπὴν ἀστρός; Καὶ ἐπιλύονται τινὲς, λέγοντες, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀστὴρ ἀρσενικόν ἐστι, τούτου χάριν οὐ πάσχει συγκοπήν. Οὗτοι οὐκ ἀκριβῶς λέγουσι· καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ ἀρσενικῶν ὁρᾶται πολλάκις ἡ τοιαύτη συγκοπὴ κατὰ τὴν γενικὴν, ὡς ἐπὶ τοῦ πατὴρ πατέρος πατρὸς, καὶ ἀνὴρ ἀνέρος ἀνδρὸς, τοῦ Δ μετὰ τὴν συγκοπὴν πλεονάσαντος. Κρεῖττον οὖν ἐστιν ἐπιλύσασθαι οὕτως· αἱ συγκοπτόμεναι γενικαὶ μιμεῖσθαι θέλουσι τὰς ὀξυτόνους εὐθείας, οἷον ἡ ἀνδρὸς γενικὴ μιμεῖται τὴν χονδρὸς εὐθεῖαν, καὶ πάλιν ἡ μητρὸς καὶ πατρὸς[a] γενικὴ μιμεῖται τὴν ἰατρὸς εὐθεῖαν· ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀστέρος γενικὴ εἰ συνεκόπτετο καὶ ἐγένετο ἀστρὸς οὐκ εἶχε μιμεῖσθαι εὐθεῖαν διὰ τοῦ στρὸς ἐκφερομένην ὀξύτονον, τὸ γὰρ Ἴστρος (ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ) βαρύνεται, τούτου χάριν, ὡς μὴ ἔχουσα εὐθεῖαν ἣν ὤφειλε μιμήσασθαι, οὐ συγκόπτεται. Εἰ δέ τις εἴποι ὅτι τούτῳ τῷ λόγῳ οὔτε ἡ γαστέρος γενικὴ ὤφειλε συγκοπὴν ἀναδέξασθαι καὶ γενέσθαι γαστρὸς, οὔτε γὰρ αὕτη ἔχει

[a] καὶ θυγατρὸς in marg.

εὐθεῖαν, ἣν ὤφειλε μιμήσασθαι, οὐδὲ γὰρ ἔχομεν, ὡς εἴρηται, εὐθεῖαν διὰ τοῦ ΣΤΡΟΣ ἐκφερομένην ὀξύτονον, λέγομεν ὅτι ἐπειδὴ τὸ γαστὴρ, ὡς εἴρηται, κατὰ τὴν εὐθεῖαν παραλόγως ὀξύνθη, τούτου χάριν καὶ κατὰ τὴν γενικὴν παραλόγως ἀνεδέξατο συγκοπήν.

"Τῇ μητέρι, καὶ ἐν συγκοπῇ μητρὶ, τὴν μητέρα."

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν, ὥσπερ τὸν ἀνέρα γίνεται κατὰ συγκοπὴν ἄνδρα, καὶ τὸ θυγατέρα θύγατρα, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ μητέρα γίνεται κατὰ συγκοπὴν μῆτρα; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο οὐ γίνεται τὸ μητέρα κατὰ συγκοπὴν μῆτρα, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῇ μήτρα εὐθείᾳ. Διὰ τοῦτο δὲ, οὐδὲ τὸ πατέρα γίνεται κατὰ συγκοπὴν πάτρα, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῇ πάτρα εὐθείᾳ, τῇ σημαινούσῃ τὴν πατρίδα.

"Ὦ μῆτερ."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα, ἀποβάλλοντα τῆς γενικῆς τὴν ἐσχάτην τὸ ΟΣ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, πλὴν τοῦ Ἄπολλον καὶ Πόσειδαον. Ἔστιν οὖν μῆτερ μητέρος, καὶ θυγάτηρ θυγατέρος· καὶ λοιπὸν ἀποβάλλουσαι τῆς γενικῆς τὴν ἐσχάτην τὸ ΟΣ ποιοῦσι τὴν κλητικὴν, μῆτερ θύγατερ.

"Τὰ μητέρε, ταῖν μητέροιν, ὦ μητέρε. Αἱ μητέρες, τῶν μητέρων, ταῖς μητράσιν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, πρὸ τοῦ Ι λαμβάνουσα τὸ Σ, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχεῖα, τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ὄφεϊ ὄφεσι, τάχεϊ τάχεσι, Πάριδι Πά-
172 a ρισι, Πλάτωνι Πλάτωσιν, Ἕκτορι Ἕκτορσι, Νέστορι Νέστορσιν, οὕτως οὖν καὶ μητέρι μητέρσι, καὶ διὰ τὴν εὐφωνίαν ὑπερβιβασμὸς γίνεται τοῦ Ρ, καὶ τροπὴ παρακολουθεῖ τοῦ Ε εἰς Α καὶ γίνεται μητράσιν, ὥσπερ πατέρι πατέρσι καὶ πατράσι, καὶ θυγατέρι θυγατέρσι καὶ θυγατράσι, καὶ ἀνὴρ ἀνέρσι καὶ ἀνδράσι, τοῦ Δ πλεονάσαντος. Δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ συγκοπὴν δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονισθῆναι καὶ ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν. Ἔστι γὰρ ἡ κατὰ

συγκοπὴν δοτικὴ τῶν ἑνικῶν μητρὶ καὶ πατρὶ καὶ θυγατρὶ καὶ ἀνδρί· καὶ ἐπειδὴ τοῦ Σ *προσερχομένου ἀσυνταξία γίνεται, τούτου χάριν πλεονασμὸς παρακολουθεῖ τοῦ* Α, *καὶ γίνεται μητράσι καὶ πατράσι καὶ θυγατράσι καὶ ἀνδράσιν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν.*

"Τὰς *μητέρας, ὦ μητέρες.*"

[Κανὼν ιι΄.]

Ἰστέον *ὅτι τὰ εἰς* ΑΣ *λήγοντα θηλυκὰ ὀξύνονται, καὶ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ* Α, *καὶ διὰ τοῦ* ΔΟΣ *κλίνονται, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον* Παλλὰς Παλλάδος ὦ Παλλὰς, λαμπὰς λαμπάδος ὦ λαμπὰς, τριὰς τριάδος ὦ τριὰς, τετρὰς τετράδος ὦ τετρὰς, πολυδειρὰς *πολυδειράδος ὦ πολυδειρὰς, μονὰς μονάδος ὦ μονὰς, δυὰς δυάδος ὦ δυὰς, ἰσχὰς ἰσχάδος ὦ ἰσχὰς, φυγὰς φυγάδος ὦ φυγὰς, δορκὰς δορκάδος ὦ δορκὰς,* Ἀρκὰς Ἀρκάδος ὦ Ἀρκάς· *ταῦτα δέ, φημι τὸ* Ἀρκὰς *καὶ φυγὰς, κοινά εἰσι τῷ γένει· ὁ* Ἀρκὰς *γὰρ καὶ ἡ* Ἀρκὰς, *ὁ φυγὰς καὶ ἡ φυγάς.* Δεῖ *προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, χωρὶς τῶν ἀπὸ παθητικοῦ παρακειμένου συντεθέντων.* Ἐκεῖνα *γὰρ καὶ μακρὸν ἔχουσι τὸ* Α, *καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ* ΤΟΣ *κλίνονται, οἷον κέκραμαι χαλκοκρὰς χαλκοκράτος (ὁ χαλκῷ κεκραμένος,) γαλακτοκρὰς γαλακτοκράτος, (ὁ γάλακτι κεκραμένος,) νεοκρὰς νεοκράτος, (ὁ νεωστὶ κεκραμένος).* Καὶ *ταῦτα δὲ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον ὦ χαλκοκρὰς, ὦ γαλακτοκρὰς, ὦ νεοκράς.* Δεῖ *δὲ εἰδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ μὲν ἀναδενδρὰς ὁ μὲν* Ἡρωδιανὸς *ὑπολαμβάνει μόνως συστέλλειν τὸ* Α *καὶ ὀξύνεσθαι, ὁ δὲ* Λούπερκος *ἐν τῇ* Περὶ *γενῶν πολλοῖσιν ἀποδείκνυσιν ὅτι ἐκτείνει τὸ* Α *καὶ περισπᾶται, καὶ ὅμως διὰ τοῦ* ΔΟΣ *ἔχει τὴν κλίσιν.* Ταῦτα *μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον *δὲ ὅτι καλῶς πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι θηλυκὰ, οἷον τὰ εἰς* ΑΣ *λήγοντα θηλυκὰ καὶ ὀξύνονται καὶ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ* Α, *καὶ διὰ τοῦ* ΔΟΣ *κλίνονται, διὰ τὸ ἀνδριὰς ἀνδριάντος, καὶ ἱμὰς ἱμάντος.* Ταῦτα *γὰρ καὶ μακρὸν ἔχουσι τὸ* Α, *καὶ διὰ τοῦ* ΝΤ *κλίνονται ὀξύτονα ὄντα, ἀλλ᾽ οὐκ εἰσὶ*

θηλυκὰ ἀλλ' ἀρσενικά, ὁ ἱμὰς γὰρ καὶ ὁ ἀνδριάς. Ταῦτα δὲ καὶ παραλόγως ὀξύνονται, ὡς δείκνυσιν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ
172 b Καθόλου.

"Τῇ λαμπάδι, τὴν λαμπάδα, ὦ λαμπάς."

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΑΣ ὀξύτονα τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικήν, οἷον ἡ λαμπὰς ὦ λαμπὰς, φυγὰς ὦ φυγὰς, Παλλὰς ὦ Παλλὰς, Ἀρκὰς ὦ Ἀρκὰς, τριὰς ὦ τριὰς, χαλκοκρὰς ὦ χαλκοκράς.

"Τὰ λαμπάδε, τοῖν λαμπάδοιν, ὦ λαμπάδε. Αἱ λαμπάδες, τῶν λαμπάδων, ταῖς λαμπάσιν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Δ(Ι) λήγουσα, μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν, τροπῇ τοῦ Δ εἰς Σ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον Πάριδι Πάρισι, ἔριδι ἔρισι, Θέτιδι Θέτισι, ποδὶ ποσίν· οὕτως οὖν καὶ λαμπάδι λαμπάσι. Πρόσκειται "μὴ οὖσα κατὰ μεταπλασμὸν," ἐπειδὴ ἔστιν ὁ κλάδος τοῦ κλάδου τῷ κλάδῳ, καὶ γίνεται κατὰ μεταπλασμὸν τῷ κλάδι, καὶ ἰδοὺ εἰς Δ(Ι) λήγει ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, καὶ οὐ τρέπει τὸ Δ εἰς Σ καὶ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τοῖς κλάσιν, ἀλλὰ τοῖς κλάδοις· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ μεταπλασμὸν πέπονθεν ἡ δοτικὴ τῶν ἑνικῶν, καὶ τούτου χάριν εἰς Δ(Ι) λήγει.

"Τὰς λαμπάδας, ὦ λαμπάδες."

[Κανὼν θ'.]

Περὶ τῶν εἰς ΤΗΣ θηλυκῶν διαλαμβάνει ὁ τεχνικός. Καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΤΗΣ λήγοντα θηλυκὰ μονογενῆ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον ποτὴς ποτῆτος,

ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,

(σημαίνει δὲ τὴν πόσιν,) κοσμιότης κοσμιότητος, φιλότης φιλότητος, κακότης κακότητος, λογιότης λογιότητος, ποιότης ποιότητος, ποσότης ποσότητος, ταχυτὴς ταχυτῆτος, βραδυτὴς βραδυτῆτος. Πρόσκειται "θηλυκὰ" διὰ τὸ θύτης θύτου. Ταῦτα γὰρ οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΤΟΣ, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ θηλυκὰ, ἀλλ' ἀρσενικά. Πρόσκειται "μονογενῆ" ἵνα μὴ ἀρσενικῶς ἢ θηλυκῶς λέγωνται, διὰ τὸ ἀκρατὴς τοῦ ἀκρατοῦς,

καὶ ἡ ἀκρατὴς τῆς ἀκρατοῦς, ὁ προπετὴς τοῦ προπετοῦς, καὶ ἡ προπετὴς τῆς προπετοῦς, ὁ πενταετὴς τοῦ πενταετοῦς, καὶ ἡ πενταετὴς τῆς πενταετοῦς. Ταῦτα γὰρ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικὴν, ὡς ἔχοντα οὐδέτερον εἰς ΕΣ, οἷον τὸ ἀκρατὲς, τὸ πενταετὲς, τὸ προπετές. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΤΗΣ λήγοντα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς μόνως θηλυκὰ βαρύνεσθαι θέλουσιν, οἷον λογιότης, ποσότης, λευκότης, φιλότης, κακότης, κοσμιότης, δασύτης, δριμύτης, γλυκύτης, σεσημειωμένων τεσσάρων τινῶν ὀξυνομένων, εἰσὶ δὲ ταῦτα ταχυτὴς, βραδυτὴς, ἀνδροτὴς, δηϊοτής· καὶ τὸ τραχύτης καὶ κουφότης οἱ Ἀθηναῖοι ὀξύνουσι, τραχυτὴς καὶ κουφοτὴς λέγοντες. Πρόσκειται "ὑπὲρ δύο συλλαβὰς" διὰ τὸ ποτὴς ὀξυνόμενον, οἷον

173 a ἐδυτύος ἠδὲ ποτῆτος,

(σημαίνει δὲ τὴν πόσιν.) Πρόσκειται "μόνως θηλυκὰ," διὰ τὸ ἀκρατὴς ὀξυνόμενον· (τοῦτο γὰρ μόνως θηλυκὸν οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ λέγεται καὶ ἀρσενικῶς, οἷον ὁ ἀκρατὴς καὶ ἡ ἀκρατής.) Τὸ νημερτὴς ὀξυνόμενον, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. σ΄. 46.]

Νημερτής τε καὶ Ἀψευδὴς καὶ Καλλιάνασσα,

οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ ἐπίθετόν ἐστιν, οἷον ὁ νημερτὴς ἄνθρωπος καὶ ἡ νημερτὴς γυνή· καὶ οὐκ εἰσὶ θηλυκοῦ μόνου γένους, ἀλλὰ καὶ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ· καὶ λοιπὸν γινόμενον κύριον τὴν αὐτὴν τάσιν ἐφύλαξε.

"Τῇ φιλότητι, τὴν φιλότητα, ὦ φιλότης."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ΗΣ ἢ εἰς ΩΣ ὀνόματα, διὰ καθαροῦ τοῦ ΤΟΣ κλινόμενα, ὁμόφωνον ἔχουσι τὴν κλητικὴν τῇ εὐθείᾳ, οἷον λέβης λέβητος ὦ λέβης, Λάχης Λάχητος ὦ Λάχης, Κράτης Κράτητος ὦ Κράτης, ἔρως ἔρωτος ὦ ἔρως, γέλως γέλωτος ὦ γέλως, ἀγνὼς ἀγνῶτος ὦ ἀγνώς· οὕτως οὖν καὶ φιλότης φιλότητος ὦ φιλότης.

"Τὰ φιλότητε, ταῖν φιλοτήτοιν, ὦ φιλότητε. Αἱ φιλότητες, τῶν φιλοτήτων, ταῖς φιλότησιν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς Σ λήγουσα, μετὰ μακρᾶς περιττοσυλλάβως κλινομένη, καὶ μὴ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικὴν, προσθέσει τοῦ Ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν

πληθυντικῶν, οἷον λέβης λέβητος λέβησιν, ἔρως ἔρωτος ἔρωσι, Πηλεὺς Πηλέως Πηλεῦσιν, οὕτως οὖν καὶ φιλότης φιλότητος φιλότησι.

"Τὰς φιλότητας, ὦ φιλότητες."

[Κανὼν ι′.]

Ἐνταῦθα περὶ τῶν εἰς ΙΣ θηλυκῶν διαλαμβάνει ὁ τεχνικός· καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΙΣ λήγοντα ὀξύτονα, δηλονότι ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, πάντα διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται, εἴτε ἐκτείνουσι τὸ Ι, ὡς τὸ κνημὶς κνημῖδος, κρηπὶς κρηπῖδος, σφραγὶς σφραγῖδος, εἴτε συστέλλουσι τὸ Ι, ὡς τὸ ἀσπὶς ἀσπίδος, ῥανὶς ῥανίδος, βολὶς βολίδος, ἀψὶς ἀψίδος· σεσημειωμένου τοῦ ἀγλὶς ἀγλῖθος· τοῦτο γὰρ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΔΟΣ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ΘΟΣ, ἔχει δὲ μακρὸν τὸ Ι κατὰ τὴν γενικὴν, καὶ σημαίνει τὴν κεφαλὴν τοῦ σκορόδου. Πρόσκειται "δηλονότι ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ κὶς κιὸς, (σημαίνει δὲ τὸν σκώληκα,) καὶ λὶς λιὸς (σημαίνει δὲ τὸν λέοντα·) ἔχουσι δὲ μακρὸν τὸ Ι κατὰ τὴν γενικήν. Ταῦτα γὰρ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται καὶ οὐ διὰ τοῦ ΔΟΣ, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὑπὲρ μίαν συλλαβήν. Τὸ ἀκτὶς ἀκτῖνος διὰ τοῦ ΝΟΣ κλινόμενον οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ δικατάληκτόν ἐστιν, ἀκτὶν γὰρ καὶ ἀκτίς· καὶ οὐκ ἔστι φύσει εἰς Σ ἀλλ' εἰς Ν, καὶ τροπῇ παρηκολούθησε τοῦ Ν εἰς τὸ Σ, ὡς ἐν τῇ περὶ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ
173 b μεμαθήκαμεν. Ταῦτα δὲ τὰ εἰς ΙΣ ὀξύτονα εἰς Α μόνως ἔχουσι τὴν αἰτιατικὴν, οἷον κρηπῖδα, ἀσπίδα, ἀψίδα, βολίδα, ῥανίδα. Παρὰ δὲ τοῖς Αἰολεῦσι γίνονται εἰς Ν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν μετὰ βαρείας τάσεως, κνήμιν γὰρ λέγουσι καὶ σφράγιν καὶ ἄψιν, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ, [Opp. 424.]

τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν,

ἀντὶ τοῦ ἀψίδα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΙΣ ὀξύτονα οὐ γίνονται παρὰ τοῖς Ἴωσι κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Δ ἐν τῇ γενικῇ, οὐδὲ γὰρ λέγουσι κνημῖδος κνημῖος, ἀσπίδος ἀσπίος, ὡς Πάριδος Πάριος, καὶ Θέτιδος Θέτιος. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ μὲν τῶν εἰς ΙΣ βαρυτόνων εἰώθασιν οἱ Ἴωνες ἀποβάλλειν τὸ Δ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Πάριδος

Πάριος, Θέτιδος Θέτιος, ἐπὶ δὲ τῶν εἰς ΙΣ ὀξυτόνων οὐδέποτε ἀποβάλλουσι τὸ Δ οἱ Ἴωνες κατὰ τὴν γενικήν, οὐδὲ γὰρ λέγουσι κνημίος, καὶ ἀσπίος, ἀλλὰ κνημίδος καὶ ἀσπίδος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὰ εἰς ΙΣ βαρύτονα πεφύκασι διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνεσθαι, οἷον πόλις πόλιος, μάντις μάντιος, ὄφις ὄφιος· καὶ τούτου χάριν ἐπὶ τούτων, φημὶ δὴ ἐπὶ τῶν εἰς ΙΣ βαρυτόνων, ἀποβάλλουσι τὸ Δ κατὰ τὴν γενικὴν οἱ Ἴωνες, ἐπειδὴ ἀποβαλλομένου τοῦ Δ ἔχουσι τί μιμήσασθαι, φημὶ δὴ τὰς διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ ἐκφερομένας γενικάς· ἐπὶ δὲ τῶν εἰς ΙΣ ὀξυτόνων οὐδέποτε ἀποβάλλουσι τὸ Δ ἐν τῇ γενικῇ οἱ Ἴωνες, ἐπειδὴ ἀποβαλλομένου τοῦ Δ οὐκ ἔχουσι τί μιμήσασθαι, οὐδέποτε γάρ, ὡς εἴρηται, τὰ εἰς ΙΣ ὀξύτονα, ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν δηλονότι, κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, οἷον ἀσπὶς ἀσπίδος, ῥαὶς ῥανίδος, βολὶς βολίδος. Τούτου χάριν ἐπὶ τῶν εἰς ΙΣ ὀξυτόνων οὐδέποτε ἀποβάλλουσι τὸ Δ οἱ Ἴωνες κατὰ τὴν γενικήν, ἐπειδὴ ἀποβαλλομένου τοῦ Δ οὐκ ἔχουσι τί μιμήσασθαι· οὔτε γὰρ κλίνονται διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, ἵνα ἀποβαλλομένου τοῦ Δ μιμήσωνται τὴν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ΙΣ περισπώμενα θηλυκὰ διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται, καὶ εἰς Ν μόνως ἔχουσι τὴν αἰτιατικήν, οἷον Βενδὶς Βενδῖδος, (Βενδῖν) Ἀταγαρτὶς Ἀταγαρτῖδος Ἀταγαρτῖν, Μολὶς Μολῖδος Μολῖν, Τιτὶς Τιτῖδος Τιτῖν. (Εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα δαιμόνων τιμωμένων παρὰ Θραξίν.) Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ὁ δὲ τεχνικὸς κανονίζει τὰ εἰς ΙΣ βαρύτονα θηλυκά, λέγων τοιοῦτον κανόνα· τῶν εἰς ΙΣ βαρυτόνων θηλυκῶν, τὰ εἰς ΝΙΣ μακρὰν ἔχοντα τὴν παραλήγουσαν διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται, οἷον μῆνις μήνιδος, νεᾶνις νεάνιδος· (τοῦτο δὲ μακρὸν ἔχει τὸ Α καὶ προπερισπᾶται.) ὀνῶνις ὀνώνιδος, (ὄνομα δὲ τοῦτο ἀκάνθης.) Πρόσκειται "μακρὰν ἔχοντα τὴν παραλή-
174 a γουσαν," διὰ τὸ κόνις κόνεως καὶ ὕνις ὕνιος καὶ πάνις πάνεος· ταῦτα γὰρ βραχείᾳ παραληγόμενα διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ ἔχουσι τὴν γενικήν, (ὕνις δέ ἐστι μέρος ἀρότρου.) Σεση-

μείωται τὸ ὄρνις ὄρνιθος· εἴτε γὰρ μακροπαράληκτον αὐτὸ θῶμεν διὰ τοῦ δος ὀφείλει κλίνεσθαι, ὡς τὸ νεᾶνις νεάνιδος, εἴτε βραχυπαράληκτον, ὅπερ οὐκ ἔστιν, διὰ καθαροῦ τοῦ ος ὀφείλει κλίνεσθαι, ὡς τὸ κόνις κόνεος. Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν τοῦτο οὐκ ἔστι θηλυκὸν μόνως, ηὑρέθη γὰρ καὶ ἀρσενικῶς ὁ ὄρνις παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει, [Plut. 63.]

δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ Θεοῦ.

δεύτερον δὲ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰσί τινα εἰς ις λήγοντα ἔχοντα πρὸ τοῦ ι δύο ἀμετάβολα, ἅτινα διὰ τοῦ θος κλίνονται, οἷον δέλλις δέλλιθος, (ἔστι δὲ ζῶον ὅμοιον μελίσσῃ,) μέρμις μέρμιθος, (σημαίνει δὲ τὸ λεπτὸν σχοινίον·) οὕτως οὖν καὶ ὄρνις ὄρνιθος, καὶ ὄρνιθες ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ θ καὶ κράσει τοῦ ι καὶ ε εἰς ι μακρὸν ὄρνις, ὥσπερ μάντιες μάντις· τὸ γὰρ μάντεις διὰ τῆς ει διφθόγγου ἀπὸ τοῦ μάντεες ἐστί. Σεσημείωται τὸ Τράλλις Τράλλεος, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως,) ὅτι διὰ δύο ἀμεταβόλων ἐκφερόμενον οὐ κλίνεται διὰ τοῦ θος, ἀλλὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ος. Καὶ τὰ εἰς ρις λήγοντα διὰ τοῦ δος κλίνονται, οἷον ἔρις ἔριδος, κίθαρις κιθάριδος, Κύπρις Κύπριδος, θοῦρις θούριδος, Ἶρις Ἴριδος, (σημαίνει δὲ τὸν ἄγγελον τῶν θεῶν, καὶ τὸ τόξον τὸ γινόμενον εἰς τὸν οὐρανὸν,) χάρις χάριδος, καὶ χάριτος Δωρικῶς τροπῇ τοῦ δ εἰς τὸ τ, ὅπερ καὶ παρ' ἡμῖν ἐπεκράτησε. Σημειοῦται ὁ τεχνικὸς τὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλιθέντα, οἷον ὕβρις ὕβρεως, καὶ γύρις γύρεος καὶ ἀγύρεως, καὶ ὅσα παρὰ τὸ ἄγυρις, δηλονότι πανήγυρις πανηγύρεος καὶ ὁμήγυρις ὁμηγύρεος· τὸ κίσηρις δὲ διχῶς εὑρέθη κλινόμενον· ποτὲ μὲν παρατίθενται διὰ τοῦ δος κλινόμενον, ποτὲ δὲ διὰ καθαροῦ τοῦ ος, οἷον κισήριδος κισήρεος· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ κάπαρις φασὶ διφορεῖσθαι, οἷον καπάριδος καὶ καπάρεος. Σεσημείωται τὸ ἄκρις, (σημαίνει δὲ τὴν ἐξοχὴν τοῦ ὄρους,) μὴ κλινόμενον διὰ τοῦ δος, ἀλλὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ος, οἷον ἄκριος, [Od. ι΄. 400.]

δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας.

Ταῦτα μὲν καὶ περὶ τῶν εἰς ρις. Καὶ τὰ εἰς ις θηλυκὰ γινόμενα ἀπὸ τῶν εἰς ης ἀρσενικῶν, τουτέστι κατὰ τροπὴν τοῦ

Η εἰς τὸ Ι, διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται, οἷον ὁ τοξότης τοῦ τοξότου, καὶ ἡ τοξότις τῆς τοξότιδος, ὁ πολίτης τοῦ πολίτου, καὶ ἡ πολίτις τῆς πολίτιδος, ὁ δραπέτης τοῦ δραπέτου, καὶ ἡ δραπέτις τῆς δραπέτιδος, ὁ κυνηγέτης τοῦ κυνηγέτου, καὶ ἡ κυνηγέτις τῆς κυνηγέτιδος, ὁ παρακοίτης τοῦ παρακοίτου, καὶ ἡ παράκοιτις τῆς παρακοίτιδος, ὁ ἀρ[ισ]τοπώλης τοῦ ἀρ[ισ]το-
174 b πώλου, καὶ ἡ ἀρ[ισ]τόπωλις τῆς ἀρ[ισ]τοπώλιδος, ὁ δεσπότης τοῦ δεσπότου, ἡ δεσπότις τῆς δεσπότιδος, καὶ τὰ νομιζόμενα ὡς ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ ἀρσενικῶν γεγενῆσθαι, φημὶ δὴ ὡς ἀπὸ τοῦ ὁ πλευρίτης καὶ ὁ νεφρίτης, ὁμοίως διὰ τοῦ ΔΟΣ κλίνονται, οἷον ἡ πλευρίτις τῆς πλευρίτιδος, ἡ νεφρίτις τῆς νεφρίτιδος. Ταῦτα γὰρ δοκοῦσιν ὡς ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ ἀρσενικῶν γεγενῆσθαι, φημὶ δὴ ὡς ἀπὸ τοῦ ὁ πλευρίτης καὶ ὁ νεφρίτης· εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα νοσημάτων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι πάντα ταῦτα τὰ εἰς ΙΣ θηλυκὰ τὰ γινόμενα ἀπὸ τῶν εἰς ΗΣ ἀρσενικῶν, ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντα, πρὸ μιᾶς ἔχουσι τὸν τόνον, οἷον ὁ κυνηγέτης καὶ ἡ κυνηγέτις, ὁ δεσπότης καὶ ἡ δεσπότις, ὁ τοξότης καὶ ἡ τοξότις, ὁ πολίτης καὶ ἡ πολίτις. Σεσημείωται ἐν τῷ κανόνι τὰ παρὰ τὸ κοίτη καὶ τὰ παρὰ τὸ πωλῶ· ταῦτα γὰρ προπαροξύνονται ἐν τοῖς θηλυκοῖς, οἷον ἄκοιτις, παράκοιτις, πορφυρόπωλις, ἀρτόπωλις, λαχανόπωλις. Πρόσκειται "ὑπὲρ δύο συλλαβὰς," τῇ μήνιδι, τῇ ἔριδι, τῇ τοξότιδι, τὴν μήνιδα, τὴν ἔριδα, τὴν τοξότιδα, καὶ μῆνιν καὶ ἔριν καὶ τοξότιν. Περὶ δὲ τῆς αἰτιατικῆς τοῦτο θέλουσι λέγειν τινὲς, ὅτι ἐπὶ τῶν εἰς ΙΣ βαρυτόνων, τῶν διὰ τοῦ ΔΟΣ κλινομένων, εἰς Ν θέλομεν ποιεῖν τὴν αἰτιατικὴν, οἷον μῆνις μήνιδος μῆνιν, ἔρις ἔριδος ἔριν, τοξότις τοξότιδος τοξότιν, κοσκινόμαντις κοσκινομάντιδος κοσκινόμαντιν, Χρυσόθεμις Χρυσοθέμιδος Χρυσόθεμιν· ἐὰν δὲ, φασὶν, εὑρεθῇ ἐπὶ τούτων εἰς Α ἡ αἰτιατικὴ, λέγομεν ὅτι κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν ἐγένετο ἢ κατὰ διάλεκτον, οἷον [Il. λ'. 3.]

Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε.

καὶ πάλιν [Il. β'. 615.]

Ἤλιδα δῖαν.

Λέγει δὲ ὁ Ἡρωδιανὸς μὴ εἶναι τὴν χρῆσιν τοῦ μήνιδα· ὁ δὲ

Θεοδόσιος παρέθετο μήνιδα καὶ μῆνιν, ἀεὶ γὰρ ἡ εἰς ν αἰτιατικὴ εὕρηται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ οὐδέποτε ἡ εἰς α, οἷον

μῆνιν ἄειδε θεὰ,

καὶ πάλιν

μῆνιν Ἀπόλλωνος.

"Ὦ μῆνι, ὦ ἔρι, ὦ τοξότι."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ις ἀποβολῇ τοῦ σ ποιοῦσι τὴν κλητικήν.

"Τὰ μήνιδε τὰ ἔριδε τὰ τοξότιδε, ταῖν μηνίδοιν ταῖν ἐρίδοιν ταῖν τοξοτίδοιν, ὦ μήνιδε ὦ ἔριδε ὦ τοξότιδε, αἱ μήνιδες αἱ ἔριδες αἱ τοξότιδες, τῶν μηνίδων τῶν ἐρίδων τῶν τοξοτίδων, ταῖς μήνισι ταῖς ἔρισι ταῖς τοξότισι."

Εἴρηται ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ δ εἰς τὸ σ τῷ κανόνι τῷ λεχθέντι ἐν τῇ περὶ τῆς λαμπάσι διδασκαλίᾳ.

175 a "Τὰς μήνιδας τὰς ἔριδας τὰς τοξότιδας. Ὦ μήνιδες ὦ ἔριδες ὦ τοξότιδες."

[Κανὼν ιαʹ.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς υς λήγοντα θηλυκὰ, εἰ μὲν εἰσὶ βαρύτονα, διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, οἷον πίτυς πίτυος, χέλυς χέλυος· (σημαίνει δὲ τὴν κιθάραν·

πάφωνε (ἐπτάφωνε) οὐρεία χέλυς,

Μένανδρος ἐν Λευκαδίᾳ· χέλυς δὲ λέγεται ἡ κιθάρα, ἐπειδὴ ἀπὸ χελώνης κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, "οὐρεία" δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ ἀπὸ χελώνης χερσαίας ἐποίησεν αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, οἷον εἰπεῖν ἐν τοῖς ὄρεσιν εὑρισκομένη·) γένυς γένυος, ἄμαξυς ἀμάξυος, (σημαίνει δὲ ἄμπελον ἀναδενδράδα, τὸ γὰρ παρὰ Σαπφοῖ ἀμαμαξύδος παράλογόν ἐστι,) γῆρυς γήρυος, (σημαίνει δὲ τὴν φωνήν, [Il. δʹ. 437.]

Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμῶς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,)

ἔγχελυς ἐγχέλυος, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [Il. φʹ. 353.]

τείρονται ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες.

τὸ γὰρ παρὰ Ἀριστοφάνει [Nub. 559.]

τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι,

ὡς ἀπὸ τοῦ ἡ ἐγχέλις τῆς ἐγχέλεως ἐστὶν, ὥσπερ ἡ πόλις

τῆς πόλεως καὶ πόλεων. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι, πλὴν τοῦ κόρυς κόρυθος καὶ κῶμυς κώμυθος· ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ θ ἔχουσι τὴν γενικήν, (κῶμυς δὲ ἐστὶν ὁ δεσμὸς τοῦ χόρτου.) Καὶ δεῖ γινώσκειν ὅτι τὸ κόρυς κόρυθος ἀεὶ συστέλλει τὸ υ ἐν τῇ γενικῇ, [Il. ε'. 4.]

Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ.

ἔχει (δὲ) τὴν αἰτιατικὴν διφορουμένην, οἷον κόρυθα καὶ κόρυν. Τὸ δὲ κῶμυς κώμυθος τῶν διὰ τοῦ θος κλινομένων ἠκολούθησε κατὰ τὴν γενικήν, καὶ ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς, τουτέστι τὸ υ, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ, [4, 18.]

καὶ μαλακοῦ χόρτοιο καλὸν κώμυθα δίδωμι.

(Περὶ δὲ τοῦ χρόνου τῶν διὰ τοῦ θος κλινομένων, ἐν τῇ περὶ τοῦ ἡδὺς διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν.) Τοῦτο δέ, φημι τὸ κῶμυς, εἰς α μόνως ἔχει τὴν αἰτιατικήν, οἷον κώμυθα, οὐκέτι δὲ εἰς ν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ ἡ νέηλυς τῆς νεήλυδος διὰ τοῦ δος κλινόμενον οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν· ἐπειδὴ οὐκ ἔστι μόνως θηλυκὸν ἀλλὰ καὶ ἀρσενικὸν ὁ νέηλυς καὶ ἡ νέηλυς, περὶ δὲ θηλυκῶν ἐνταῦθα ὁ λόγος ἐστί.

Ταῦτα μὲν ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῶν εἰς υς βαρυτόνων θηλυκῶν· τὰ δὲ εἰς υς ὀξύτονα θηλυκά, ἐὰν μὲν συστέλλωσι τὸ υ, διὰ τοῦ δος κλίνονται, καὶ εἰς α μόνως ἔχουσι τὴν αἰτιατικήν, οἷον χλαμὺς χλαμύδος χλαμύδα, κροκὺς κροκύδος κροκύδα, πηλαμὺς πηλαμύδος πηλαμύδα· ἐὰν δὲ μακρὸν ἔχωσι τὸ υ, διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται, εἴτε ὀξύτονα ὦσιν εἴτε περισπώμενα, οἷον ὀϊζὺς ὀϊζύος, ἐριννὺς ἐριννύος, πληθὺς πληθύος, ἰξὺς ἰξύος, (σημαίνει δὲ τὴν ῥάχιν.) ἰλὺς ἰλύος, ἐδητὺς ἐδητύος (σημαίνει δὲ τὴν βρῶσιν,)

ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,

175 a δρῦς δρυὸς, (τοῦτο δὲ περισπᾶται.) ὀφρῦς ὀφρύος, ὀσφῦς ὀσφύος, (σημαίνει δὲ καὶ αὐτὸ τὴν ῥάχιν,) καὶ ταῦτα δὲ περισπῶνται. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλινόμενα εἰς ν αὐτὴν μόνως ἔχουσι τὴν αἰτιατικήν, οἷον πίτυος πίτυν, γένυος γένυν, δρυὸς δρὺν, ὀσφύος ὀσφῦν, ὀφρύος ὀφρῦν. Εὑρίσκομεν τινὰ ἐν αὐτοῖς σπανίως διφορούμενα, οἷον νηδύος νηδὺν, ὀφρύος ὀφρῦν, δρυὸς δρῦν. Ἰστέον ὅτι

τὸ νηδὺς κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν συστέλλει τὸ υ, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ, [H. Dian. 160.]

ἔτι οἱ πάρα νηδὺς ἐκείνου.

καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν 'Ανδρομάχῃ, [356.]

καὶ νηδὺν ἐξαμβλούμενος αὐτὴν λέγεις (ἐξαμβλοῦμεν ὡς αὐτὴ λέγει).

'Υπονοοῦσι δέ τινες ὅτι αὗται μόναι εἰσὶν αἱ δύο χρήσεις εὐθείας καὶ αἰτιατικῆς αἱ ἔχουσαι τὸ υ συνεσταλμένον. Εὑρίσκομεν δὲ καὶ τὴν χρῆσιν πλατεῖαν πάνυ καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ καὶ ἐν τῇ αἰτιατικῇ διφορουμένου τοῦ διχρόνου, τουτέστι καὶ ἐκτεταμένου τοῦ υ καὶ συνεσταλμένου· ἡ δὲ κλίσις τοῦ νηδὺς ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας τῆς ἐχούσης τὸ υ ἐκτεταμένον ἐγένετο διὰ καθαροῦ τοῦ ος, οἷον νηδύος. Τινὲς δὲ θέλουσι λέγειν ἀπολογίαν τοιαύτην· ὅτι διὰ τοῦτο τὸ νηδὺς οὐκ ἐκλίθη διὰ τοῦ δος, ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας τῆς ἐχούσης τὸ υ συνεσταλμένον, διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τοῦ δ· καὶ γὰρ εἰ ἐγένετο νηδύδος, ἀλλεπαλληλία ἤμελλεν εἶναι τοῦ δ, καὶ ἐκ τούτου κακοφωνία ἐγένετο. Δεῖ δὲ σημειώσασθαι ἐν τῷ κανόνι τὸ ἀγνὺς ἀγνῦθος, τοῦτο γὰρ ὀξύτονον ὄν, καὶ μακρὸν ἔχον τὸ υς, διὰ τοῦ θος ἐκλίθη καὶ οὐ διὰ καθαροῦ τοῦ ος. 'Αγνῦθες δὲ λέγονται οἱ λίθοι οἱ περιφερεῖς καὶ τετρη[μ]μένοι οἱ κρεμάμενοι ἐν τοῖς ἱταρίοις (μιταρίοις).

"Τῇ πίτυϊ τῇ πληθύϊ τῇ χλαμύδι, τὴν πίτυν τὴν πληθὺν τὴν χλαμύδα."

'Ιστέον ὅτι τὸ μὲν πίτυν καὶ πληθὺν τῷ λόγῳ τῆς εὐθείας κανονίζονται, τὸ δὲ χλαμύδα τῷ λόγῳ τῆς δοτικῆς.

"Ὦ πίτυ, ὦ πληθύ, ὦ χλαμύ."

Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς υς ἀποβολῇ τοῦ ς ποιοῦσι τὴν κλητικήν.

"Τὰ πίτυε τὰ πληθύε τὰ χλαμύδε. Ταῖν πιτύοιν ταῖν πληθύοιν ταῖν χλαμύδοιν. Ὦ πίτυε ὦ πληθύε ὦ χλαμύδε. Αἱ πίτυες αἱ πληθύες αἱ χλαμύδες, τῶν πιτύων τῶν χλαμύδων τῶν πληθύων. Ταῖς πίτυσι ταῖς πληθύσι ταῖς χλαμύσι."

'Ιστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γίνεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἐπὶ μέντοι τοῦ

πίτυσι καὶ πληθύσι πρὸ τοῦ Ι λαμβάνουσα τὸ Σ τὴν δοτικὴν ποιεῖ τῶν πληθυντικῶν, τῷ κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένεσι διδασκαλίᾳ. Ἐπὶ δὲ τοῦ χλαμύσι τρέπουσα τὸ Δ εἰς τὸ Σ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, τῷ κανόνι τῷ λεχθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ λαμπάσι διδασκαλίᾳ.

"Τὰς πίτυας τὰς πληθύας τὰς χλαμύδας. Ὦ πίτυες ὦ
176 a πληθύες ὦ χλαμύδες."

[Κανὼν ιβ′.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΩΣ ὀξύτονα θηλυκὰ δύο ταῦτα εἰσί, τὸ αἰδὼς καὶ ἠὼς, καὶ εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον αἰδοῦς καὶ ἠοῦς, καὶ δι' ὅλου κλίνονται, ὥσπερ τὰ εἰς Ω θηλυκὰ, ἐν ἁπάσαις ταῖς πτώσεσι· τὸ δὲ δὼς, ὃ σημαίνει τὴν δόσιν, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ, [Opp. 354.]

δὼς ἀγαθὴ, ἅρπαξ δὲ κακὴ, θανάτοιο δοτεῖρα,

ὀξύνεται καὶ θηλυκόν ἐστιν· ἔστι δὲ ἄκλιτον, ὡς μαθησόμεθα. Ἰστέον ὅτι τὸ αἰδὼς Φιλίππας ὁ διδάσκαλος Θεοκρίτου χωρὶς τοῦ Σ προηνέγκατο εἰπὼν,

ἀγαθὴ δὲ ἐπὶ ἤθεσιν αἰδώ.

Τὰ δὲ βαρύτονα ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιοῦσι τὴν γενικήν. ὁμοίως καὶ τὰ περισπώμενα, καὶ ἐπιδέχονται κλίσιν ὁμοίαν τοῖς εἰς Ω Ἀττικοῖς ἐν ἁπάσαις ταῖς πτώσεσιν, οἷον ἡ Κὼς τῆς Κῶ, ἡ Τλῶς τῆς Τλῶ, ἡ Κρῶς τῆς Κρῶ· (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα πόλεων· ἡ Κέως τῆς Κέω, ἡ Κῶς τῆς Κῶ, ἡ Τέως τῆς Τέω· (εἰσὶ δὲ καὶ ταῦτα ὀνόματα πόλεων·) ἡ ἅλως τῆς ἅλω· (τὸ γὰρ ἅλωος παῖσμα νεωτερικόν ἐστι· σημαίνει δὲ τὸ ἀλώνιον,

δινομένην περὶ βουσὶν ἐμὴν ἐφύλαττον ἅλωα

παρὰ τῷ Καλλιμάχῳ ἐν τῇ Ἑκάλῃ. σημαίνει δὲ καὶ τὸ νεφελοειδὲς τὸ περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην·) ἡ ἕως τῆς ἕω· (τοῦτο δὲ σημαίνει τὴν ἀνατολήν.) Καὶ ἰστέον ὅτι ταύτης τῆς λέξεως τὴν αἰτιατικὴν τὴν ἕω φασὶ χωρὶς τοῦ Ν, καὶ οὐ τὴν ἕων σὺν τῷ Ν, καίτοι τῶν εἰς ΩΣ Ἀττικῶν εἰς Ν ἐχόντων τὴν κατάληξιν τῆς αἰτιατικῆς. οἷον τὸν Μενέλεων. Τὸ δὲ ἕως καὶ ἠὼς διαφέρουσιν ἀλλήλων κατὰ τέσσαρας

τρόπους, κατὰ τόνον, κατὰ χρόνον, κατὰ κλίσιν, καὶ κατὰ πνεῦμα· κατὰ τόνον μὲν, ὅτι τὸ ἠὼς ὀξύνεται τὸ δὲ ἕως βαρύνεται· κατὰ χρόνον, ὅτι τὸ μὲν ἠὼς μακρᾷ παραλήγεται τὸ δὲ ἕως βραχείᾳ παραλήγεται· κατὰ κλίσιν, ὅτι τὸ μὲν ἠὼς εἰς ΟΥΣ ἔχει τὴν γενικὴν, τὸ δὲ ἕως ἀποβολῇ τοῦ Σ ποιεῖ τὴν γενικήν· κατὰ πνεῦμα δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἠὼς ψιλοῦται, τὸ δὲ ἕως δασύνεται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δὼς ἔστιν ὄνομα θηλυκὸν καὶ σημαίνει τὴν δόσιν, οἷον

δὼς ἀγαθή, ἅρπαξ δὲ κακή, θανάτοιο δότειρα,

ἄκλιτον ἐστί· καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατί τὸ δὼς ἄκλιτόν ἐστι· καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὰ εἰς ΩΣ μονοσύλλαβα θηλυκὰ καὶ περισπῶνται καὶ κύρια εἰσὶν, οἷον ἡ Κῶς ἡ Τλῶς ἡ Κρῶς· (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα πόλεων.) Ἐπειδὴ οὖν τὸ δὼς θηλυκὸν καὶ μονοσύλλαβον ὂν οὐκ ἔστι κύριον, ἀλλ' οὔτε δὲ περισπᾶται, τούτου χάριν ἄκλιτον ἐστίν.

"Τῇ αἰδοῖ, τῇ ἕω, τῇ Κῶ, τὴν αἰδῶ, τὴν ἕω, τὴν Κῶν" κατὰ ἀναλογίαν. "Ὦ αἰδοῖ, ὦ ἕως, ὦ Κῶς" ὁμοφώνως τῇ εὐθείᾳ, ὁμοίως τοῖς Ἀττικοῖς· τὸ δὲ ὦ αἰδοῖ ὁμοίως τοῖς εἰς
176 b Ω θηλυκοῖς." Τὰ αἰδῶ, τὰ ἕω, τὰ Κῶ. Ταῖν αἰδοῖν, ταῖν ἕων, ταῖν Κῶν, ὦ αἰδῶ, ὦ ἕω, ὦ Κῶ. αἱ αἰδοὶ, αἱ ἕω, αἱ Κώ. Τῶν αἰδῶν, τῶν ἕων, τῶν Κῶν, ταῖς αἰδοῖς, ταῖς ἕως, ταῖς Κῶς. Τὰς αἰδοὺς, τὰς ἕως, τὰς Κώς. Ὦ αἰδοὶ, ὦ ἕω, ὦ Κῶ."

Τέλος σὺν Θεῷ τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων.

Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῶν οὐδετέρων ὀνομάτων. Κανὼν α΄ τὸ βῆμα, τοῦ βήματος.

Κανὼν α΄.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄτοπον εἰ ἀπὸ τῆς ΟΥ ἀποφάσεως ἄρχεται τὸ ὄνομα τοῦτο, φημὶ δὴ τὸ οὐδέτερον. Εἰ γὰρ εὑρίσκομεν καὶ ἀπὸ τῆς Α στερήσεως ἀρχόμενα ὀνόματα, ὡς τὸ ἄφιλος ἄσεμνος ἄτεχνος, τί ἄτοπον καὶ ἀπὸ τῆς ΟΥ ἀποφάσεως ἄρχεσθαι τοῦτο· οὐδὲ γὰρ διαφέρουσιν ἀλλήλων ἤτε ἀπόφασις καὶ ἡ στέρησις, ὅσον κατὰ τὸ εἶναι

ἄμφω ἀναιρετικὰ, ἀλλὰ καθὰ ὅτι ἡ μὲν οὐ ἀπόφασις, ἡ δὲ ά στέρησις. ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον διαφέρουσιν ἀλλήλων, καθὰ ὅτι ἡ μὲν στέρησις ἐπιβάλλοντος, ἤγουν ἁρμόζοντος, ἐστὶν ἀταξία, τουτέστιν ἀποτυχία, ὡς ὅταν εἴπωμεν "ἄτεχνος ὁ ῥήτωρ·" ἐπιβάλλει μὲν γὰρ, ἤτοι ἁρμόζει, αὐτὸν εἶναι ἔντεχνον, οὐκ ἔτυχε δὲ τούτου· ἡ δὲ ἀπόφασις ὡς ἔτυχε λαμβάνεται· δυνατὸν γὰρ λέγειν οὐ τεχνικὸς ὁ ὄνος, ἄτεχνος δὲ ὁ ὄνος· ἐπὶ δὲ τῆς στερήσεως οὐ δυνατὸν οὕτως λέγειν, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, ἡ στέρησις ἐπιβάλλοντος, ἤγουν ἁρμόζοντος, ἐστὶν ἀταξία, τουτέστιν ἀποτυχία, οὐχ ἁρμόζει δὲ τῷ ὄνῳ τοῦτο, φημὶ δὴ τὸ εἶναι αὐτὸν τεχνικὸν, ἀμέλει ἡνίκα ἡ ά στέρησις μὴ σημαίνει ἐπιβάλλοντος, ἤγουν ἁρμόζοντος, ἀταξίαν, τουτέστιν ἀποτυχίαν, τότε ἀντὶ τῆς οὐ ἀποφάσεως λέγομεν αὐτὴν παραλαμβάνεσθαι, ὡς ἐν τῷ ἀθάνατον, ἀντὶ γὰρ τοῦ οὐ θανατούμενον, καὶ ἄλογον ἀντὶ τοῦ οὐ λογικόν. Οὐδὲ ἐστὶν ἐνταῦθα ἐπιβάλλοντος ἀταξία, οὐ δύναται γὰρ ὁ ἀθάνατος εἶναι θνητὸς, οὐδὲ τὸ ἄλογον λογικόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ οὐδέτερα ἓξ ἔχουσι τελικὰ, τρία φωνήεντα Α, Ι, Υ, καὶ τρία σύμφωνα Ν, Ρ, Σ, οἷον ἅρμα, μέλι, δόρυ, δένδρον, ἕλωρ, δέπας. Τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ τὸ ο διὰ τὸ ἄλλο καὶ τηλικοῦτο καὶ τοσοῦτο, περὶ ὧν ἐστιν ἀπολογήσασθαι καὶ εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἄλλος καὶ τηλικοῦτος καὶ τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος ἐνομίσθησαν ἀντωνυμίαι εἶναι, ἔχομεν ἐν ταῖς ἀντωνυμίαις τελικὸν τῶν οὐδετέρων τὸ ο, ὡς ἐν τῷ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο καὶ αὐτὸ, τούτου χάριν καὶ τὰ οὐδέτερα τούτων ἐγένοντο εἰς τὸ ο, οἷον ἄλλο, τοσοῦτο, τηλικοῦτο, καὶ τοιοῦτο· ἄλλως τε τὸ τηλικοῦτο καὶ τοσ-
177 a οῦτο καὶ τοιοῦτο, καὶ οὐ μόνον εἰς ο λήγουσιν ἀλλὰ καὶ εἰς Ν, λέγομεν γὰρ καὶ τηλικοῦτον καὶ τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον. Τὸ δὲ ἄλλο ἐν τῇ συνθέσει μετὰ τοῦ Ν γίνεται, οἷον ἔξαλλον, ἀλλοπρόσαλλον, ἄνταλλον, πάραλλον, καὶ τὸ χρεωστημένον αὐτῷ Ν ἐν τῇ ἁπλότητι ἐν τῇ συνθέσει ἀναδέχεται. Ἔτι δὲ ταῦτα τὰ εἰς ο λήγοντα οὐδέτερα ὀλίγα εἰσὶ, καὶ οὐκ εἰσὶν ἱκανὰ ἀποτελέσαι κατάληξιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τρίπτωτα εἰσὶ τὰ οὐδέτερα, ὀρθὴν γὰρ καὶ

γενικὴν καὶ δοτικὴν ἔχουσιν. Ἡ γὰρ αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ ὁμοφωνοῦσι τῇ εὐθείᾳ, οἷον τὸ βῆμα τοῦ βήματος τῷ βήματι τὸ βῆμα ὦ βῆμα, τὸ ξύλον τοῦ ξύλου τῷ ξύλῳ τὸ ξύλον ὦ ξύλον. Καὶ ἄξιον ἐστι ζητῆσαι, διατί τρίπτωτα εἰσὶ τὰ οὐδέτερα, καὶ ἔστιν εἰπεῖν ἀπολογίαν τοιαύτην· τὰ ἀρσενικὰ καὶ τὰ θηλυκὰ πεντάπτωτα εἰσὶ πρὸς τὴν ποσότητα τῶν τελικῶν συμφώνων. Ἐπειδὴ γὰρ πέντε σύμφωνα ἔχουσι τελικὰ ν, ξ, ρ, σ, ψ, τούτου χάριν εἰσὶ καὶ πεντάπτωτα· τὰ δὲ οὐδέτερα, ἐπειδὴ τρία σύμφωνα ἔχουσι τελικὰ, ν, ρ, σ, τούτου χάριν καὶ τρίπτωτα εἰσίν. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τοιαύτην· τὰ οὐδέτερα δύο τινῶν προϋποκειμένων ποιοῦνται ἀναίρεσιν. Οὐδέτερον δέ ἐστι τὸ μὴ ὂν ἓν ἐκ τῶν δύο τῶν προϋποκειμένων γενῶν, λέγω δὴ τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν. Ἐπειδὴ οὖν τὰ οὐδέτερα δύο τινῶν προϋποκειμένων ποιοῦνται ἀναίρεσιν, τουτέστιν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους, τούτου χάριν καὶ δύο πτώσεων ποιοῦνται ἀναίρεσιν, καὶ λοιπὸν εὑρίσκονται τρεῖς μόναι πτώσεις ἐν τοῖς οὐδετέροις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι λέγει ὁ τεχνικὸς, ὡς καθόλου "πᾶν οὐδέτερον ἀπὸ ἀρσενικοῦ γεγενημένον, δηλονότι κατὰ παρασχηματισμὸν, τὴν τοῦ ἀρσενικοῦ κλίσιν ἐπιδέχεται" καὶ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ, οἷον ὁ καλὸς τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ, τὸ καλὸν τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ, ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, τὸ σοφὸν τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, ὁ μέτριος τοῦ μετρίου τῷ μετρίῳ, τὸ μέτριον τοῦ μετρίου τῷ μετρίῳ, ὁ ἀλλότριος τοῦ ἀλλοτρίου τῷ ἀλλοτρίῳ, τὸ ἀλλότριον τοῦ ἀλλοτρίου τῷ ἀλλοτρίῳ, ὁ εὔγηρως τοῦ εὔγηρω τῷ εὔγηρῳ, τὸ εὔγηρον τοῦ εὔγηρω τῷ εὔγηρῳ, ὁ μέλας τοῦ μέλανος τῷ μέλανι, τὸ μέλαν τοῦ μέλανος τῷ μέλανι, ὁ σώφρων τοῦ σώφρονος τῷ σώφρονι, τὸ σῶφρον τοῦ σώφρονοι τῷ σώφρονι, ὁ τάλας τοῦ τάλανος τῷ τάλανι, τὸ τάλαν τοῦ τάλανος τῷ τάλανι, ὁ πᾶς τοῦ παντὸς τῷ παντὶ, τὸ πᾶν τοῦ παντὸς τῷ παντὶ, ὁ λιπόπατρις τοῦ λιποπάτριδος τῷ λιποπάτριδι, τὸ λιπόπατρι τοῦ λιποπάτριδος τῷ λιποπάτριδι, ὁ χαρίεις τοῦ
177 b χαρίεντος τῷ χαρίεντι, τὸ χάριεν τοῦ χαρίεντος τῷ χαρίεντι,

ὁ ἄρσην τοῦ ἄρσενος τῷ ἄρσενι, τὸ ἄρσεν τοῦ ἄρσενος τῷ ἄρσενι. ὁ ταχὺς τοῦ ταχέος τῷ ταχέϊ καὶ ταχεῖ. τὸ ταχὺ τοῦ ταχέος τῷ ταχέϊ καὶ ταχεῖ. Ἐὰν οὖν τις ἐρωτήσῃ σε τὸ ἄρειον καὶ τὸ πλεῖον πῶς κλίνεται, οὐκ ὀφείλεις ὡς ἔτυχεν ἀποκριθῆναι αὐτῷ, ἀλλὰ δέον ἐστὶ μαθεῖν σε ἀπὸ ποίου ἀρσενικοῦ ἐγένετο. Εἰ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἄρειος τοῦ ἀρείου καὶ ὁ πλεῖος τοῦ πλείου, δηλονότι τὸ ἄρειον τοῦ ἀρείου καὶ τὸ πλεῖον τοῦ πλείου, εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ὁ ἀρείων τοῦ ἀρείονος, καὶ ὁ πλείων τοῦ πλείονος, δηλονότι τὸ ἄρειον τοῦ ἀρείονος, καὶ τὸ πλεῖον τοῦ πλείονος. Ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ τεχνικὸς τοὺς κανόνας λέγειν περὶ τῶν μονογενῶν, οὐ περὶ τῶν παρεσχηματισμένων. Ἔχομεν γὰρ ὅτι τὰ παρασχηματιζόμενα ἀρσενικοῖς τὴν τοῦ ἀρσενικοῦ κλίσιν ἐπιδέχονται, ὁποίας ὦσι καταλήξεως. Πρόσκειται ἀνωτέρω "δηλονότι κατὰ παρασχηματισμὸν" οἷον "πᾶν οὐδέτερον ἀπὸ ἀρσενικοῦ γεγενημένον, δηλονότι κατὰ παρασχηματισμὸν, τὴν τοῦ ἀρσενικοῦ κλίσιν ἐπιδέχεται," διὰ τὸ ὁ σκότος τοῦ σκότου καὶ τὸ σκότος τοῦ σκότους, ὁ ἔλεγχος τοῦ ἐλέγχου καὶ τὸ ἔλεγχος τοῦ ἐλέγχους, ὁ τάριχος τοῦ ταρίχου καὶ τὸ τάριχος τοῦ ταρίχους. Ταῦτα γὰρ οὐκ ἐπιδέχονται τὴν τοῦ ἀρσενικοῦ κλίσιν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ κατὰ παρασχηματισμὸν ἀλλὰ κατὰ μεταβολὴν, ἤγουν ἐναλλαγὴν, γένους. Ὅτι γὰρ οὐκ εἰσὶ κατὰ παρασχηματισμὸν ταῦτα, δῆλον ἐντεῦθεν· οὐδέποτε γὰρ οὐδέτερον παρασχηματιζόμενον ἀρσενικῷ ἐπ' ὀνομάτων ὁμοφωνεῖ τῇ εὐθείᾳ τοῦ ἀρσενικοῦ, ἀλλ' ἢ τῇ αἰτιατικῇ, οἷον τὸν σοφὸν καὶ τὸ σοφὸν, τὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν, ἢ τῇ κλητικῇ, οἷον ὦ λιπόπατρι καὶ τὸ λιπόπατρι, ὦ ταχὺ καὶ τὸ ταχὺ, ὦ ἄρσεν καὶ τὸ ἄρσεν. Πῶς δύναται εἶναι παρασχηματισμὸς ἐνταῦθα, ὅπου τὸ οὐδέτερον ὁμοφωνεῖ τῇ εὐθείᾳ τοῦ ἀρσενικοῦ, οἷον ὁ σκότος καὶ τὸ σκότος, ὁ ἔλεγχος καὶ τὸ ἔλεγχος, ὁ τάριχος καὶ τὸ τάριχος; Πρόσκειται "ἐπ' ὀνομάτων," διὰ τὸ ὁ βοῶν καὶ τὸ βοῶν, καὶ ὁ περῶν καὶ τὸ περῶν. Ἐπὶ τούτων γὰρ τὰ οὐδέτερα ὁμοφωνοῦσι τῇ εὐθείᾳ τοῦ ἀρσενικοῦ· ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὀνόματα, ἀλλὰ μετοχαί. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἄλλα εἰσὶ κατὰ μεταβολὴν γένους· ὥσπερ

ὁ λύχνος καὶ τὸ λύχνον, ὁ θεμέλιος καὶ τὸ θεμέλιον. Ταῦτα γὰρ οὐκ εἰσὶ κατὰ παρασχηματισμὸν, ἐπειδὴ κατὰ τοῦ αὐτοῦ εἰσὶ καὶ οὐ κατὰ ἄλλου, ὥσπερ τὰ ἐν παρασχηματισμῷ, κατὰ ἄλλου γάρ ἐστιν ὁ σοφὸς ἄνθρωπος καὶ κατὰ ἄλλου τὸ σοφὸν παιδίον· ὁ θεμέλιος δὲ καὶ τὸ θεμέλιον κατ᾽ αὐτοῦ ἐστι, καὶ ὁ λύχνος καὶ τὸ λύχνον κατ᾽ αὐτοῦ ἐστιν, ἄλλως τε δὲ καὶ σπανίως λέγεται ταῦτα οὐδετέρως. Ἔτι δὲ καὶ
178 a προσηγορικά εἰσιν, οὐδέποτε δὲ οὔτε ἀπὸ κυρίου οὔτε ἀπὸ προσηγορικοῦ γίνεται οὐδετέρου παρασχηματισμὸς, οἷον Αἴας Θόας κοχλίας, ἀλλ᾽ ἀπὸ ἐπιθέτων, οἷον σοφὸς σοφὸν, χαρίεις χαρίεν, τάλας τάλαν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πᾶν οὐδέτερον ὄνομα παρασχηματιζόμενον ἀρσενικῷ, ἐὰν μὲν ἰσοσυλλάβως κλίνοιτο, τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁμοφωνεῖ, οἷον ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ τὸν σοφὸν καὶ τὸ σοφὸν, ὁ μέτριος τοῦ μετρίου τῷ μετρίῳ τὸν μέτριον καὶ τὸ μέτριον, ὁ εὔγηρως τοῦ εὔγηρω τῷ εὔγηρῳ τὸν εὔγηρων καὶ τὸ εὔγηρων· ἐὰν δὲ περιττοσυλλάβως κλίνοιτο τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ ὁμοφωνεῖ, οἷον ὁ σώφρων τοῦ σώφρονος ὦ σῶφρον καὶ τὸ σῶφρον, ὁ ἄρσην τοῦ ἄρσενος ὦ ἄρσεν καὶ τὸ ἄρσεν, ὁ ταχὺς τοῦ ταχέος ὦ ταχὺ καὶ τὸ ταχὺ, ὁ χαρίεις τοῦ χαρίεντος ὦ χαρίεν καὶ τὸ χαρίεν, ὁ λιπόπατρις τοῦ λιποπάτριδος ὦ λιπόπατρι καὶ τὸ λιπόπατρι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ οὐδέτερα ἢ καὶ τῇ φωνῇ καὶ τῷ σημαινομένῳ εἰσὶν οὐδέτερα, ὥσπερ τὸ ξύλον τὸ δένδρον τὸ τεῖχος, ἢ τῇ μὲν φωνῇ εἰσὶν οὐδέτερα τῷ δὲ σημαινομένῳ οὐκ εἰσὶν οὐδέτερα, ὥσπερ τὸ παιδίον, τὸ θηλυκὸν, τὸ σῶφρον, τὸ γύναιον· ταῦτα γὰρ τῇ φωνῇ εἰσὶν οὐδέτερα, τῷ δὲ σημαινομένῳ οὐκ εἰσὶν οὐδέτερα. Τὸ μὲν γὰρ παιδίον καὶ τὸ σῶφρον ἢ ἄρσεν ἢ θῆλυ δηλοῖ, καὶ τὸ θηλυκὸν δὲ καὶ τὸ γύναιον ὁμολογουμένως θῆλυ δηλοῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι εἰσὶ καταλήξεις ἐν τοῖς οὐδετέροις αἵτινες εἰσὶ μονογενεῖς, ὡς τὰ εἰς ΑΣ οὐδέτερα πάντα μονογενῆ εἰσιν, οἷον κρέας γῆρας κέρας, καὶ τὰ εἰς ΟΣ οὐδέτερα ὀνόματα, καὶ ταῦτα γὰρ μονογενῆ εἰσιν, οἷον τὸ τεῖχος τὸ βέλος· τὸ γὰρ τάριχος καὶ τὸ

σκότος οὐ κατὰ παρασχηματισμὸν γεγόνασιν, ὡς ἐμάθομεν, ἀπὸ τοῦ ὁ τάριχος καὶ ὁ σκότος, ἀλλὰ κατὰ μεταβολὴν γένους, ἤγουν ἐναλλαγήν. Πρόσκειται "ὀνόματα," ἤγουν τὰ εἰς ΟΣ *οὐδέτερα ὀνόματα, διὰ τὰς μετοχὰς, οἷον διὰ τὸ τετυφὸς καὶ πεποιηκός· ταῦτα γὰρ οὐκ εἰσὶ μονογενῆ, ὁ τετυφὼς γὰρ καὶ ἡ τετυφυῖα καὶ τὸ τετυφὸς, ὁ πεποιηκὼς ἡ πεποιηκυῖα τὸ πεποιηκός. Καὶ πάλιν εἰσὶ καταλήξεις αἵτινες ἀπὸ παρασχηματισμοῦ εἰσὶν, ὡς τὰ εἰς* ΑΝ *οὐδέτερα· πάντα γὰρ ἀπὸ παρασχηματισμοῦ εἰσὶν, οἷον ὁ μέλας τὸ μέλαν, ὁ τάλας τὸ τάλαν, ὁ πᾶς τὸ πᾶν. Εἰσὶ πάλιν καταλήξεις κοιναὶ, τουτέστι καὶ μονογενείᾳ ἁρμόζουσαι καὶ τριγενείᾳ, ὥσπερ τὰ εἰς* ΟΝ *οὐδέτερα· ταῦτα γὰρ καὶ μονογενῆ εἰσὶν, ὥσπερ τὸ ξύλον τὸ δένδρον τὸ μέτρον, καὶ τριγενῆ, ὥσπερ ὁ καλὸς ἡ καλὴ τὸ καλὸν, ὁ σοφὸς ἡ σοφὴ τὸ σοφόν. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς* Α *λήγοντα οὐδέτερα συνεσταλμένον ἔχουσι τὸ* Α, *οἷον κῦμα ἅρμα βῆμα· χωρὶς τοῦ κάρα, τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ κάρηνον ἐγένετο τούτῳ τῷ τρόπῳ· ἔστι κάρηνον, καὶ κατὰ*
178 b *τροπὴν τοῦ* Η *εἰς* Α *μακρὸν κάραν(ον) γίνεται, καὶ κατὰ ἀποκοπὴν τῆς* ΝΟΝ *συλλαβῆς κάρα, καὶ ἔμεινε τὸ* Α *μακρόν. Θέλουσι δὲ τὰ εἰς* Α *λήγοντα οὐδέτερα πρὸ τοῦ* Α *ἔχειν τὸ* Μ, *οἷον ποίημα, ῥῆμα, ἅρμα, κῦμα, δηλονότι μονογενῆ ὄντα. Τοῦτο εἴρηται διὰ τὸ μέγα· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει πρὸ τοῦ* Α *τὸ* Μ, *ἀλλ' οὐκ ἔστι μονογενὲς, ἀπὸ γὰρ τοῦ ὁ μέγας γέγονε. Τὰ μὴ ἔχοντα πρὸ τοῦ* Α *τὸ* Α(Μ) *λέγει εἶναι πεπονθότα, οἷον τὸ κάρα ἀπὸ τοῦ κάρηνον κατὰ ἀποκοπὴν, καὶ τὸ λίπα ἀπὸ τοῦ λιπαρὸν ὁμοίως κατὰ ἀποκοπὴν,* [Il. ξ'. 171.]

ἀλείψατο δὲ λίπα ἐλαίῳ,

καὶ τὸ ἄλειφα (σημαίνει δὲ τὸ ἄλειμμα.) ἀπὸ τοῦ ἄλειφαρ ἢ ἀλειφὰς κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τελευταίου συμφώνου ἐγένετο. Κρεῖττον οὖν ἐνταῦθα ἀποβολὴν καὶ μὴ ἀποκοπὴν λέγειν, ἐπειδὴ τὸ τελευταῖον σύμφωνον ἀπεβλήθη· ἐν δὲ τῇ ἀποκοπῇ τελείως ἀποκόπτεται ἡ τελευταία συλλαβὴ, οἷον δῶμα δῶ, Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, Ποσειδῶνα Ποσειδῶ, κυκεῶνα κυκεῶ. Καὶ τὸ ὕφα δὲ ἀπὸ τοῦ ὕφασμα ἐστὶ κατὰ ἀποκοπήν. Ἰστέον δὲ ὅτι τοῦτο ἐκ περιττοῦ σημειοῦται. οὐ γάρ ἐστιν

ἐν χρήσει τὸ ὕφα, ἀλλὰ τὸ ὕφασμα, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ [v. Od. γ΄. 274.]

ὑφάσματά τε, ἐσθῆτάς τε.

Καὶ τὸ γάλα ἀπὸ τοῦ γάλαξ κατ' ἔνδειαν τοῦ Ξ· ἡ γὰρ κλίσις αὐτοῦ ἀπὸ εὐθείας τῆς εἰς Ξ καταληγούσης ἐγένετο, γάλακος γὰρ ἡ γενική, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ τ γάλακτος, ὥσπερ ἄναξ ἄνακος καὶ ἄνακτος. Πᾶσα γὰρ γενικὴ διὰ τοῦ κος κλινομένη ἢ διὰ τοῦ κτος τὴν εὐθεῖαν ἔχει εἰς Ξ καταλήγουσαν, οἷον Φοίνικος Φοῖνιξ, θώρακος θώραξ, νυκτὸς νὺξ, ἄνακτος ἄναξ. Εἰ οὖν γάλακτος, δηλονότι εἰς Ξ γάλαξ. Ἄλλως τε δὲ πᾶσα δοτικὴ πληθυντικῶν, εἰς ι λήγουσα μετὰ διπλοῦ, ἀποβολῇ τοῦ ι τὴν εὐθεῖαν τῶν ἑνικῶν ἀποτελεῖ, οἷον Φοίνιξι Φοῖνιξ, κήρυξι κῆρυξ, Πέλοψι Πέλοψ, Κύκλωψι Κύκλωψ. Εἰ οὖν ἐστιν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν γάλαξι, δηλονότι ἀποβολῇ τοῦ ι γίνεται ἡ εὐθεῖα τῶν ἑνικῶν γάλαξ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Ξ οὐκ ἔστι τελικὸν τῶν οὐδετέρων, τούτου χάριν ἀπεβλήθη καὶ ἐγένετο γάλα. Ἀμέλει συντιθέμενον τὸ γάλα, καὶ γενόμενον εἰς ἀρσενικὸν γένος, ἀναδέχεται τὸ κεχρεωστημένον Ξ, οἷον ὁ ἀρτιγάλαξ, ὁ νεογάλαξ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Περὶ δὲ τοῦ κράτα, οἷον

εἰς ἐκείνου κράτα ἐνήλλατο ἡ τύχη

παρὰ Σοφοκλεῖ, [Œd. Tyr. 263.] μήποτε ἐστὶν εἰπεῖν ὅτι τοῦτο ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γέγονεν. Ἀπὸ ἀρσενικοῦ μὲν, ἀπὸ τοῦ ὁ κρὰς τοῦ κρατὸς τῷ κρατὶ τὸν κράτα, ἀπὸ θηλυκοῦ δὲ, ἀπὸ τοῦ ἡ κρὰς τῆς κρατὸς τῇ κρατὶ τὴν κράτα καὶ τὸ κράτα· τὸ γὰρ κρὰς ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λέγεται, οἷον ὁ κρὰς καὶ ἡ κρὰς, ὡς ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ
179 a φίλον, μαθησόμεθα. Οὐκ ἔστι δὲ ἄτοπον, εἰ ἀρσενικὸν ὂν ἢ θηλυκὸν οὐδετέρῳ ἄρθρῳ συνετάγη. Ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ "φοίνικι λίνῳ," τὸ φοίνικι θηλυκὸν ὂν τῷ λίνῳ τῷ οὐδετέρῳ συνετάγη, καὶ ἐπὶ τοῦ [Soph. Fr. 168.] "ἄρωξιν ὅπλοις," τὸ ἄρωξιν, ἀρσενικὸν ὂν, τῷ ὅπλοις τῷ οὐδετέρῳ συνετάγη· τὸ ὅπλον γάρ· καὶ πάλιν τὸ [Eurip. Or. 270.] "μανιάσι λυσσήμασι," θηλυκὸν ὂν τὸ μανίας συνετάγη πρὸς τὸ λυσσή-

μασιν οὐδέτερον· τὸ λύσσημα γάρ. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἰστέον ὅτι τὰ εἰς Α λήγοντα οὐδέτερα καὶ βαρύνεται, καὶ συστέλλει τὸ Α, καὶ τῷ Μ παραλήγεται, καὶ διὰ τοῦ ΤΟΣ θέλει κλίνεσθαι, οἷον ποίημα ποιήματος, αἷμα αἵματος, ἅρμα ἅρματος. Κατὰ τί δὲ διαφέρουσι τὰ εἰς Α λήγοντα θηλυκὰ τῶν εἰς Α ληγόντων οὐδετέρων ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ μαθησόμεθα, εἰ θεῷ φίλον. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὸ ὄνομα δοκεῖ μονῆρες εἶναι. Οὐδὲν γὰρ τῶν εἰς Α οὐδετέρων ἁπλῶν παραλήγεται τῷ Ο, καὶ προπαραλήγεται ἑτέρῳ Ο, καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖ παράλογον εἶναι· ὅθεν ταύτην τὴν παραλογίαν φεύγοντες οἱ Αἰολεῖς τρέπουσι τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ Ο εἰς τὸ, Υ καὶ λέγουσιν ὄνυμα. Πρόσκειται "ἁπλῶν, οἷον οὐδὲν τῶν εἰς Α οὐδετέρων ἁπλῶν" διὰ τὰ σύνθετα τὰ συνεχῶς ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμενα, λέγω δὲ τὸ πρόδομα καὶ τὸ πρόπομα, ὅπερ καὶ πρόπωμα λέγεται Ἀττικῶς διὰ τοῦ Ω μεγάλου· ταῦτα γὰρ παραλήγονται τῷ Ο καὶ προπαραλήγονται ἑτέρῳ Ο, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἁπλᾶ. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἐν τῷ ὄνομα οἱ Αἰολεῖς τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ Ο ἔτρεψαν εἰς τὸ Υ, οἷον ὄνυμα, καὶ μὴ τὸ ἐν τῇ προπαραληγούσῃ οἷον ὕνομα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν τὰς αἰτίας ταύτας· πρῶτον μὲν, ὅτι τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ Ο γνήσιον ἐστὶν, ἀπὸ γὰρ τοῦ νέμω γέγονεν, νόμα καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ Ο ὄνομα, τὸ δὲ ἐν τῇ ἀρχούσῃ ἀπὸ πλεονασμοῦ ἐστιν· ἄτοπον δέ ἐστι τὸ ἀπὸ πλεονασμοῦ τραπῆναι, ἵνα εὑρεθῶσι δύο πάθη, πλεονασμὸς καὶ τροπή· δεύτερον δὲ, ὅτι καὶ ὁ χαρακτὴρ ἀπαιτεῖ τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ Ο τραπῆναι· πολλὰ γάρ εἰσιν εἰς Α οὐδέτερα διὰ τοῦ ΥΜΑ ἐκφερόμενα, οἷον κώλυμα, ἔρυμα, κῦμα, θῦμα, οὕτως οὖν καὶ ὄνυμα· καὶ τούτου χάριν τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ Ο ἐτράπη, καὶ οὐ τὸ ἐν τῇ ἀρχούσῃ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Λέγει δὲ ὁ τεχνικὸς ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων ἄκλιτα εἰσὶν, οἷον τὸ ἄλφα τοῦ ἄλφα τῷ ἄλφα, τὸ βῆτα τοῦ βῆτα τῷ βῆτα, τὸ γάμμα τοῦ γάμμα τῷ γάμμα. Καὶ λέγουσι περὶ τούτων τινὲς διαφόρους αἰτίας· ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι πρὸ τοῦ Α τὸ Μ, διὰ τοῦτο οὐ κλίνονται· τὰ εἰς Α λήγοντα

179 b οὐδέτερα, ὡς ἐμάθομεν, πρὸ τοῦ α θέλουσιν ἔχειν τὸ μ, οἷον ποίημα ῥῆμα βῆμα νόημα, ὅθεν τὸ γάμμα καὶ σίγμα, ὡς ἔχοντα πρὸ τοῦ α τὸ μ, ἐκινδύνευσαν κλίνεσθαι, οἷον γάμμα γάμματος καὶ σίγμα σίγματος, καὶ οὕτω τινὲς παραναγινώσκουσιν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ,

ἔσωσας ἐκ τῶν σιγμάτων Εὐριπίδου.

Τὸ δὲ ἀληθέστερον κατὰ διάστασιν ἀναγινώσκεται, οἷον

ἔσωσας ἐκ τῶν σῖγμα,

καὶ ἐπιφέρεται

τῶν Εὐριπίδου,

ἵνα εὑρεθῇ τὸ ἄρθρον ἐπιφερόμενον, λέγω δὴ τὸ τῶν, καὶ ταῦτα γὰρ ἄκλιτα ἔμειναν κατὰ συνεκδρομὴν τῶν ἑτέρων στοιχείων. Ἕτεροι δὲ λέγουσιν, ὅτι διὰ τοῦτο τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων οὐ κλίνονται, ἐπειδὴ τὰ στοιχεῖα βαρβάρων εἰσὶν εὑρήματα. Φασὶ γὰρ ὅτι ὁ Κάδμος ὁ Ἀγήνωρ ἀπὸ Φοινίκης εἰς τὴν Ἑλλάδα μετῴκισεν αὐτά· οὗτοι δὲ οὐκ ἀκριβῶς λέγουσιν· ἄτοπον γὰρ τὸν θεμέλιον τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου βαρβάρων εὑρήματα λέγειν, ἄλλως τε δὲ ἰδοὺ τὸ Ξέρξης βάρβαρον ὂν κλίνεται. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι διὰ τοῦτο τὰ στοιχεῖα οὐ κλίνονται, ἐπειδὴ ἐπεκτάσεις εἰσὶν ἑαυτῶν. Ὡς ὅταν ἐπὶ τῆς ἄλφα, βῆτα, γάμμα, τὸ μὲν πρῶτον γράμμα λάβε τὸ στοιχεῖον, τὴν δὲ λοιπὴν φωνὴν ἐπέκτασιν τούτων, αἱ δ' ἐπεκτάσεις οὐ κλίνονται, οἷον τοιάσδε, τοιοῦδε, τοιόνδε. Ἰδοὺ γὰρ τοῦτο κατὰ τὸ τέλος ὅπου ἡ ἐπέκτασις ἐστὶν οὐ κλίνεται, κατὰ δὲ τὴν παραλήγουσαν κλίνεται, ἐπειδὴ κατὰ πτῶσιν γίνεται ἡ ἐπέκτασις. Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, εἰ ἄρα κατ' ἐπέκτασιν εἰσὶ τὰ στοιχεῖα, τὰ δὲ κατ' ἐπέκτασιν ὀνόματα ἔσωθεν κλίνονται, οἷον τοιόσδε καὶ τοιοῦδε καὶ τοιῷδε καὶ τοιόνδε, ὤφειλον κατὰ τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων, ὡς ὄντα κατ' ἐπέκτασιν, ἔσωθεν κλίνεσθαι. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὰ κατ' ἐπέκτασιν ἔσωθεν κλινόμενα καὶ πρὸ τῶν ἐπεκτάσεων [οὐ] ἐκλίνοντο, οἷον

τοίου, τοίῳ, τοῖον, καὶ μετὰ ταῦτα λοιπὸν προσῆλθεν ἡ ἐπέκτασις· τὰ μέντοι ὀνόματα τῶν στοιχείων οὐ κλίνονται πρὸ τῆς ἰδίας ἐπεκτάσεως, ἵνα καὶ μετὰ τὴν ἐπέκτασιν εὑρεθῶσιν ἔσωθεν κλινόμενα. Οὐ γὰρ ἐν τῷ ἄλφα τὸ πρῶτον γράμμα ἐκλίνετο, ἵνα καὶ μετὰ τὸ ἐπεκτανθῆναι ἐκ τῶν λοιπῶν γραμμάτων φυλάξῃ ἔσωθεν τὴν κλίσιν. Κρεῖττον οὖν ἐστι λέγειν, ὅτι διὰ τοῦτο τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων εἰσὶν ἄκλιτα, ἐπειδὴ ἀρχαί εἰσιν, αἱ δὲ ἀρχαὶ καὶ ῥίζαι τῶν πραγμάτων ἁπλαῖ θέλουσιν εἶναι καὶ ἀποίκιλοι, οἷον ἡ λευκότης αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν νοουμένη ἁπλῆ ἐστιν καὶ ἀποίκιλος. Οὕτως οὖν τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων, ἐπειδὴ ἀρχαί εἰσιν, διὰ τοῦτο ἁπλᾶ εἰσὶ καὶ ἀποίκιλα καὶ μίαν ἔχοντα φωνὴν ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι καὶ ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ καὶ αἰτια-
180 a *τικῇ, οἷον τὸ ἄλφα τοῦ ἄλφα τῷ ἄλφα τὸ ἄλφα ὦ ἄλφα, τὸ βῆτα τοῦ βῆτα τῷ βῆτα τὸ βῆτα ὦ βῆτα. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τοιαύτην· ὅτι διὰ τὸ ἀρτιμαθῆ(ἐς) τῶν παίδων εἰσὶ τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων ἄκλιτα, ἵνα μὴ εὐθέως εἰς δυσχέρειαν περιβάλωμεν καὶ συγχέωμεν αὐτὰ εἰς ποικιλίαν περιβάλλοντες. Καὶ πάλιν ἄλλην λύσιν ἔστιν εἰπεῖν τοιαύτην· ὅτι διὰ τοῦτο ἄκλιτα εἰσὶ τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων, ἐπειδὴ θεμέλιοι εἰσὶ τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, οἱ δὲ θεμέλιοι ἀμεταθέτως θέλουσιν ἔχειν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.*

Ἰστέον δὲ ὅτι κακῶς εἶπεν ὁ τεχνικὸς "τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων ἄκλιτα·" ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν μᾶλλον ὅτι μονόπτωτα εἰσὶν, ἄλλο γάρ ἐστιν ἄκλιτον καὶ ἄλλο μονόπτωτον. Τὰ γὰρ μονόπτωτα θεωροῦνται καὶ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν τῇ δοτικῇ καὶ ἐν τῇ αἰτιατικῇ καὶ μετὰ διαφόρου ἄρθρου, οἷον οἱ πέντε τῶν πέντε τοῖς πέντε τοὺς πέντε, τὰ δ' ἄκλιτα ἐν τῇ εὐθείᾳ μόνῃ θεωροῦνται, καὶ οὐδέποτε οὔτε ἐν τῇ γενικῇ οὔτε ἐν τῇ δοτικῇ οὔτε ἐν τῇ αἰτιατικῇ, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ ὄφελος, τοῦτο γὰρ ἐν τῇ εὐθείᾳ μόνῃ θεωρεῖται, ἐν δὲ τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ καὶ αἰτιατικῇ οὐδέποτε θεωρεῖται. καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ δώς, οἷον

δὼς ἀγαθή, ἅρπαξ δὲ κακή, θανάτοιο δότειρα.

(σημαίνει δὲ τὴν δόσιν·) καὶ τοῦτο γὰρ ἐν τῇ εὐθείᾳ μόνῃ θεωρεῖται. Εἰ ἄρα οὖν τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων θεωροῦνται καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς πτώσεσι μετὰ διαφόρου ἄρθρου, οἷον τὸ ἄλφα τοῦ ἄλφα, τὸ βῆτα τοῦ βῆτα τῷ βῆτα, δηλονότι μονόπτωτα εἰσὶ καὶ οὐκ ἄκλιτα. Ἰστέον ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν, οἷον τὸ βῆμα τοῦ βήματος τῷ βήματι τὸ βῆμα ὦ βῆμα, τὸ ξύλον τοῦ ξύλου τῷ ξύλῳ τὸ ξύλον ὦ ξύλον, τὸ τεῖχος τοῦ τείχους τῷ τείχει τὸ τεῖχος ὦ τεῖχος. Διατί δὲ τρίπτωτα εἰσὶ τὰ οὐδέτερα ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν, διατί μὴ λέγομεν ὁμοῦ ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς καὶ κλητικῆς τὰς πτώσεις, καὶ ἐν τοῖς ἑνικοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· ὅτι τὰ οὐδέτερα πρὸς ἀναλογίαν τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν οὐκ ἔσχον ἐν τοῖς ἑνικοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς συνεζευγμένας τὰς πτώσεις. Ἐπειδὴ γὰρ τὰ ἀρσενικὰ καὶ τὰ θηλυκὰ ἐν τοῖς ἑνικοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς διακεχωρισμένας ἔχουσι τὰς πτώσεις καὶ οὐ συνεζευγμένας, τούτου χάριν καὶ τὰ οὐδέτερα πρὸς ἀναλογίαν τούτων καὶ ἐν τοῖς ἑνικοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς διακεχω-
180 b ρισμένας ἔχουσι τὰς πτώσεις καὶ οὐ συνεζευγμένας. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τοιαύτην· ὅτι οὐκ ἠδύναντο τὰ οὐδέτερα ἐν τοῖς ἑνικοῖς ἔχειν τὴν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοῦ, ἐπειδὴ ἓν πρόσωπον σημαίνουσιν· τὰ δὲ ἑνικὰ ἓν πρόσωπον σημαίνοντα, εἰκότως καὶ μίαν πτῶσιν ἐν ἑκάστῃ φωνῇ θέλουσιν ἔχειν. Ἀλλ' οὔτε δὲ καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς ἠδύναντο τὰ οὐδέτερα ἔχειν τὴν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν ὁμοῦ, ἐπειδὴ τὰ πληθυντικὰ οὐ μόνον τρία πρόσωπα σημαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ τέσσερα καὶ πέντε καὶ πλείονα· τὰ γὰρ πληθυντικὰ πλήθους εἰσὶ σημαντικά. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι κυρίως οὐκ ἔχουσι κλητικὰς τὰ οὐδέτερα

ἀλλὰ καταχρηστικῶς. Τὰ γὰρ πολλὰ αὐτῶν ἄψυχα εἰσὶν, οἷον τὸ ξύλον, τὸ βέλος, τὸ τεῖχος· οὐ δεῖ δὲ τὰ ἄψυχα καλεῖν, ὁ γὰρ καλῶν διὰ τοῦτο καλεῖ τινὰ ἵνα ἐπιστρέψῃ πρὸς αὐτόν· τὰ δὲ ἄψυχα πῶς ἔχουσιν ἐπιστρέφειν πρὸς τὸν καλοῦντα αὐτά; Πρόσκειται "τὰ πολλὰ αὐτῶν" διὰ τὸ γύναιον, καὶ παιδίον, ταῦτα γὰρ ἔμψυχα εἰσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα εἰ καὶ τῇ φωνῇ εἰσὶν οὐδέτερα, ἀλλ' οὖν τῷ σημαινομένῳ οὐκ εἰσὶν οὐδέτερα. Τὸ μὲν γὰρ παιδίον ἢ ἄρσεν ἢ θῆλυ, τὸ δὲ γύναιον θηλυκὸν δηλοῖ.

"Τὼ βήματε τοῖν βημάτοιν ὦ βήματε. Τὰ βήματα."

Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσα εὐθεῖα πληθυντικῶν τῶν οὐδετέρων εἰς Α λήγει, οἷον τὰ βήματα, τὰ ξύλα, τὰ δένδρα, τὰ φρέατα, τὰ μέτρα· εἰ δέ που εἰς Η εὑρεθῇ καταλήγουσα, γνῶθι ὅτι κατὰ κρᾶσιν ἐστιν, οἷον τὰ τείχεα τὰ τείχη, τὰ βέλεα τὰ βέλη. Τὰ χρέα καὶ κλέα ἀπὸ τοῦ χρέεα καὶ κλέεα γεγόνασι κατὰ συγκοπὴν τοῦ Ε· οὔτε γὰρ δυνάμεθα λέγειν ὅτι κατὰ κρᾶσιν γεγόνασιν, ἐπειδὴ τὸ Α συνεσταλμένον ἔχουσιν, οἷον [Apoll. Rh. I. 1.]

παλαιγενέων κλέα φωτῶν.

Τὸ δὲ χαλκᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ὀστᾶ καὶ κανᾶ μηδεὶς οἰέσθω ὡς ἀπὸ τοῦ χάλκεα καὶ χρύσεα καὶ ὀστέα καὶ κάνεα γεγενῆσθαι κατὰ κρᾶσιν, ἐπειδὴ εἰς Η ὤφειλον καταλήγειν, ὥσπερ βέλεα βέλη, τείχεα τείχη. Ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐν τῇ εὐθείᾳ τῶν ἑνικῶν ἐγένετο ἡ κρᾶσις, οἷον χάλκεον χαλκοῦν, χρύσεον χρυσοῦν, κάνεον κανοῦν, ὀστέον ὀστοῦν· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τῆς κεκραμένης ἑνικῆς εὐθείας ἐγένετο ἡ κλίσις, οἷον χαλκοῦν χαλκᾶ, χρυσοῦν χρυσᾶ, κανοῦν κανᾶ, ὀστοῦν ὀστᾶ.

"Τῶν βημάτων, εἴρηται." "Τοῖς βήμασιν."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Ι ἐκφωνούμενον λήγουσα, πρὸ τοῦ Ι λαμβάνουσα τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχεῖα, τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ,
181 a οἷον ὄφεϊ ὄφεσι, πόλεϊ πόλεσι, Ἕκτορι Ἕκτορσι, Πάριδι Πάρισι, Πλάτωνι Πλάτωσι, κρέατι κρέασιν, οὕτως οὖν καὶ

βήματι βήμασι, τοῦ σῖγμα προσελθόντος καὶ ἀποβληθέντος τοῦ μὴ δυναμένου σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχείου, λέγω δὴ τοῦ τ.

"Τὰ βήματα ὦ βήματα."

Εἴρηται ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν.

[Κανὼν β'.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ι λήγοντα οὐδέτερα διὰ τοῦ τος κλίνονται, οἷον μέλι μέλιτος, τὸ σίνηπι καὶ τὸ κίκι (εἶδος δὲ ἐστὶ παρ' Αἰγυπτίοις ἐλαίου,) καὶ τὸ κόμμι, (κόμμι δέ ἐστι τὸ κομμίδιον,) καὶ τὸ κινάβαρι (ἔστι δὲ εἶδος βάμματος πυρροῦ, ἐξ οὗ γράφει ὁ βασιλεὺς,) καὶ τὸ στάχι, (ὅπερ σημαίνει εἶδος πυρροῦ καὶ αὐτὸ) καὶ τὸ στίμμι, (ὅπερ αἱ γυναῖκες κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς χρίονται, ὅπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ λαχᾶς καλεῖται,) οὐκ εἰσὶν Ἑλληνικὰ ἀλλὰ βάρβαρα, κλίνονται δὲ διὰ καθαροῦ τοῦ ος, οἷον πεπέριος σινήπιος κίκιος κόμμιος κινναβάριος στάχιος στίμμιος, Ἰωνικῶς διὰ τοῦ ε καὶ ο, καὶ Ἀττικῶς δὲ διὰ τοῦ ε καὶ ω, ὥσπερ ὄφις ὄφιος καὶ ὄφεος καὶ ὄφεως. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὸ (τοῦ) κόμμι εὑρέθη παρὰ Κρυβόλῳ (Κρωβύλῳ) ἡ δοτικὴ κόμμιδι, ὡς παρὰ τῆς κόμμιδος γενικῆς. Ἔχει δὲ οὕτως·

τὸν πλακοῦντα κόμμιδι οὐ μέλιτι διεκόσμει.

Καὶ τοῦ πέπερι δὲ ἡ γενικὴ εὑρέθη διὰ τοῦ δος πεπέριδος· τὸ δὲ κιννάβαρι καὶ ἀρσενικῶς εὑρέθη ὁ κιννάβαρις· εὕρηται γὰρ παρὰ Ἀλεξανδρίδῃ ἡ αἰτιατικὴ "τὸν κιννάβαριν." Εὑρέθη δὲ καὶ τὸ στίμμι θηλυκῶς λεγόμενον, οἷον ἡ στίμμις τῆς στίμμιδος, ἐωνομφαλὴ (Ἴων Ὀμφάλῃ)

καὶ τὴν μέλαιναν στίμμιν ὀμματογράφον.

Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, διατί μὲν ταῦτα βάρβαρα ὄντα, καὶ μὴ ὄντα Ἑλληνικὰ, κλίνονται, τὰ δὲ ὀνόματα τῶν στοιχείων εἰρήκαμεν μὴ κλίνεσθαι ὡς βάρβαρα, ἤγουν ὡς

βαρβάρων εὑρήματα; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ διὰ τοῦτο μόνον εἰρήκαμεν τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων μὴ κλίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλας διαφόρους αἰτίας. Πάλιν ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, ὅτι διατί, ὥσπερ τὸ Ξέρξης βάρβαρον ὄνομα ὅμοιον γενόμενον τῷ Χρύσῃ καὶ Πέρσῃ ὁμοίως αὐτοῖς ἐκλίθη, Ξέρξου γὰρ ὡς Χρύσου καὶ Πέρσου, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ταῦτα, φημὶ δὴ τὸ πέπερι καὶ τὰ ὅμοια βάρβαρα, ὄντα ὅμοια τῷ μέλιτι, οὐκ ἐκλίθησαν διὰ τοῦ τος ὁμοίως αὐτῷ; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τῶν βαρβάρων καὶ ἐχόντων χαρακτῆρα Ἑλληνικὸν, τὰ μὲν ἀναλόγως κλίνεται, τὰ δὲ οὔ. Ἰδοὺ γὰρ ἔτι Μέμφις καὶ Ταμίαθις, (εἰσὶ δὲ ταῦτα ὀνόματα πόλεων Αἰγύπτου·) καὶ τὸ μὲν Μέμφις ἀναλόγως κλίνεται, Μέμ-
181 b φιδος γὰρ, ὥσπερ Θέτιδος· τὸ δὲ Ταμίαθις οὔ, Ταμιάθεως γάρ. Ἰστέον δὲ ὅτι μονῆρες ἐστὶ τὸ μέλι διὰ τοῦ τος κλινόμενον, οὐκ ἔστι γὰρ εἰς ι λῆγον οὐδέτερον διὰ τοῦ τος κλινόμενον, εἰ μὴ τοῦτο μόνον καὶ τὰ παρ' αὐτὸ δηλονότι σύνθετα, οἷον ἀπόμελι ἀπομέλιτος, ὀξύμελι ὀξυμέλιτος, εὐκρατόμελι εὐκρατομέλιτος, οἰνόμελι οἰνομέλιτος· τὸ λιπόπατρι τοῦ λιποπάτριδος, καὶ τὸ φυγόπολι τοῦ φυγοπόλιος, καὶ τὸ τί τινὸς, τῶν ἀρσενικῶν τὴν κλίσιν ἐφύλαξαν, φημὶ δὲ τοῦ ὁ λιπόπατρις τοῦ λιποπάτριδος, καὶ τοῦ ὁ φυγόπολις τοῦ φυγοπόλιος, καὶ τοῦ ὁ τὶς τοῦ τινός. Ἔχομεν γὰρ ἀνωτέρω, ὅτι πᾶν οὐδέτερον ἀπὸ ἀρσενικοῦ γεγενημένον, δηλονότι κατὰ παρασχηματισμὸν, τὴν τοῦ ἀρσενικοῦ κλίσιν ἐπιδέχεται, οἷον ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, τὸ σοφὸν τοῦ σοφοῦ τῷ σοφῷ, ὁ καλὸς τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ, τὸ καλὸν τοῦ καλοῦ τῷ καλῷ, ὁ χαρίεις τοῦ χαρίεντος τῷ χαρίεντι, τὸ χαρίεν τοῦ χαρίεντος τῷ χαρίεντι, ὁ ταχὺς τοῦ ταχέος τῷ ταχεῖ, τὸ ταχὺ τοῦ ταχέος τῷ ταχεῖ. Πάντα δὲ τὰ εἰς ι λήγοντα οὐδέτερα [ἀπὸ] ἀρσενικοῖς παρεσχηματισμένα ἀπὸ συνθέτων ἀρσενικῶν εἰσι γεγενημένα, οἷον πόλις ὁ φυγόπολις τὸ φυγόπολι, πατρὶς ὁ φιλόπατρις τὸ φιλόπατρι, χάρις ὁ εὔχαρις τὸ εὔχαρι, χωρὶς τοῦ τί, τοῦτο γὰρ ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἁπλοῦ τοῦ τίς γέγονε, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς ἐν τῇ τοῦ

Πάριδος διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν, διατί τὸ τίς, ἁπλοῦν ὄν, ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμόν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, δεῖ γινώσκειν ὅτι εἰσί τινα εἰς ι λήγοντα οὐδέτερα μονογενῆ πεπονθότα, ἅπερ ἄκλιτα εἰσὶν, οἷον τὸ ἄλφι, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἄλφιτον γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν, καὶ τὸ ἔρι, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἔριον γέγονε ὁμοίως κατὰ ἀποκοπὴν, καὶ τὸ κρι, [Il. ε'. 196.]

κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενον καὶ ὀλύρας,

ὅπερ ἀπὸ τοῦ κρῖμνον γέγονεν ὁμοίως κατὰ ἀποκοπὴν, καὶ τὸ τρόφι, ὃ σημαίνει τὸ ἀτραφὲς, (εὐτραφὲς) [Il. λ'. 307.]

πολλῶν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται,

ἀπὸ τοῦ τρόφιμον γέγονε κατὰ ἀποκοπήν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι "οὐδέτερα" πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι, οἷον τὰ εἰς ι λήγοντα οὐδέτερα διὰ τοῦ τος κλίνονται, αὐτὸ τὸ ὂν, οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἀρσενικῶν ἢ θηλυκῶν, τὸ γὰρ ι οὐκ ἔστι τελικὸν οὔτε ἀρσενικῶν οὔτε θηλυκῶν.

"Τῷ μέλιτι τὸ μέλι ὦ μέλι. Τὼ μέλιτε τοῖν μελίτοιν ὦ μέλιτε. Τὰ μέλιτα τῶν μελίτων τοῖς μέλισι τὰ μέλιτα ὦ μέλιτα."

[Κανὼν γ'.]

Ἰστέον δὲ ὅτι ὅσον κατὰ τὴν τάξιν τῶν στοιχείων τὸ
182 a τελευταῖον ὤφειλε διαλαβεῖν περὶ τῶν εἰς υ ληγόντων οὐδετέρων, ἐπειδὴ τελευταῖον ἐστὶ τὸ υ καὶ τοῦ ρ καὶ τοῦ ς, ἀλλ' ἐπειδὴ φωνῆεν ἐστὶν, τὰ δὲ φωνήεντα τιμιώτερα εἰσὶ τῶν συμφώνων, διὰ τοῦτο πρὸ τῶν εἰς σύμφωνον ληγόντων οὐδετέρων διαλαμβάνει περὶ τῶν εἰς υ, κανονίζει δὲ αὐτὰ οὕτως· τὰ εἰς υ λήγοντα οὐδέτερα, δηλονότι μονογενῆ, εἰ μὲν μακρᾷ παραλήγονται, διὰ τοῦ εος κλίνονται, οἷον ἄστυ ἄστεος, πῶϋ πώεος (σημαίνει δὲ τὸ ποίμνιον·) σεσημείωται τὸ νάπυ νάπυος, ὅτι μακρᾷ παραληγόμενον, οἷον ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει, [Eq. 628.]

κἄβλεψε νάπυ[ϊ] καὶ τὰ μέτωπα ἀνέσπασεν,

οὐκ ἐκλίθη διὰ τοῦ εος, ἀλλὰ διὰ τοῦ υ, (σημαίνει δὲ τὸ

σίνηπι·) εἰ δὲ βραχείᾳ παραλήγονται, διὰ τοῦ υ κλίνονται, τουτέστι προσθέσει τοῦ ος ποιοῦσι τὴν γενικὴν, καὶ φυλάττουσι τὸ υ, οἷον γόνυ γόνυος, καὶ ἐν ὑπερθέσει τοῦ υ γίνεται γουνὸς, δόρυ δόρυος καὶ ἐν ὑπερθέσει τοῦ υ γίνεται δουρός. Δύναται δὲ τὸ γουνὸς καὶ δουρὸς καὶ μόνον καθ' ὑπέρθεσιν τοῦ υ γενέσθαι ἀπὸ τοῦ γόνυος καὶ δόρυος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ γοῦνας γούνατος καὶ δοῦρας δούρατος κατὰ συγκοπὴν γουνὸς καὶ δουρός. Καὶ ἰστέον ὅτι κρεῖττον ἐστὶ κατὰ συγκοπὴν αὐτὰ λέγειν ἤπερ, ὥσπερ λέγει ὁ τεχνικὸς, καθ' ὑπέρθεσιν τοῦ υ. Ἐὰν γὰρ δῶμεν αὐτὰ καθ' ὑπέρθεσιν τοῦ υ γεγενῆσθαι, δηλονότι καὶ συναίρεσις τοῦ ο καὶ υ παρακολουθεῖ εἰς τὴν ου δίφθογγον, καὶ δηλονότι βαρύνεσθαι ὤφειλον, ὥσπερ τὸ λάαος λᾶος, καὶ κέαρος κῆρος, καὶ ἔαρος ἦρος· εἰ δὲ κατὰ συγκοπὴν αὐτὰ δῶμεν γενέσθαι, ὀξύνονται ὁμοίως τῷ πατέρος πατρὸς, μητέρος μητρὸς, ἀνέρος ἀνδρός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ

σὺν δόρει καὶ σὺν ἀσπίδι

ὅπερ Ἀριστοφάνης παρεμφαίνει ἐν Εἰρήνῃ [357.] ἐν Μώμῳ Σοφοκλέους προκείμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ δόρος ἐστιν· ὥσπερ γὰρ τὸ γῆρας γήρατος γίνεται γῆρος, καὶ δέρας δέρατος δέρος, οὕτω τὸ δόρας δόρατος γίνεται δόρος, καὶ ἐκεῖθεν ἡ δοτικὴ δόρει, ὥσπερ τὸ τεῖχος τῷ τείχει.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Περὶ δὲ τοῦ δάκρυ πῶς κλίνεται ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα. Τὸ ταχὺ ταχέος, καὶ βραδὺ βραδέος, καὶ θῆλυ θήλεος, τοῦ ἀρσενικοῦ τὴν κλίσιν ἐφύλαξαν, φημὶ δὴ τοῦ ὁ ταχὺς τοῦ ταχέος, καὶ ὁ βραδὺς τοῦ βραδέος, καὶ ὁ θῆλυς τοῦ θήλεος· διὸ καὶ πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "δηλονότι μονογενῆ."

"Τῷ πώεϊ καὶ κατὰ συναίρεσιν πώει, τῷ γόνυϊ καὶ δόρυϊ."

Ἰστέον ὅτι ταῦτα οὐ γίνονται κατὰ συναίρεσιν τοῦ υ καὶ ι εἰς τὴν υι δίφθογγον, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἡ υι δίφθογγος ἐν

182 b τέλει λέξεως εὑρίσκεται, οἷον μυῖα, ἅρπυια, υἱός. Ἡ δουρὶ δοτική, οἷον ὡς παρ' Ἀλκμᾶνι,

> δουρὶ ξυστῷ μέμηνεν Αἴας,

ἀπὸ τῆς δουρὸς γενικῆς γέγονε, τροπῇ τοῦ ος εἰς ι.

"Τὸ πῶϊ, τὸ γόνυ, τὸ δόρυ, ὦ πῶϋ, ὦ γόνυ, ὦ δόρυ."

Εἴρηται ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν.

Τὼ πώεε τὼ γόνυε τὼ δόρυε, τοῖν πωέοιν τοῖν γονύοιν τοῖν δορύοιν, ὦ πώεε ὦ γόνυε ὦ δόρυε. Τὰ πώεα τὰ γόνυα τὰ δόρυα.

Ἰστέον ὅτι τὰ γόνυα καὶ δόρυα γίνεται καθ' ὑπερβιβασμὸν τοῦ τ γοῦνα καὶ δοῦρα. Δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ γούνατος καὶ δούρατος γενέσθαι κατὰ ἀποκοπὴν τῆς τος συλλαβῆς γοῦνα καὶ δοῦρα.

"Τῶν πωέων τῶν γονύων τῶν δορύων. Τοῖς πώεσι τοῖς γόνυσι τοῖς δόρυσι."

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν κανονίζεται ἐπὶ τούτων ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν, πρὸ τοῦ ι προσερχομένου τοῦ ς, τῷ κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῦ τοῖς βήμασι διδασκαλίᾳ.

"Τὰ πώεα τὰ γόνυα τὰ δόρυα. Ὦ πώεα ὦ γόνυα ὦ δόρυα."

[Κανὼν δʹ.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ον οὐδέτερα εἰς ου ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον μέτρον μέτρου, ξύλον ξύλου, δένδρον δένδρου, πλέθρον πλέθρου. Τὸ γὰρ βέλτιον βελτίονος καὶ κρεῖττον κρείττονος ἀπὸ τοῦ ὁ βελτίων τοῦ βελτίονος καὶ ὁ κρείττων τοῦ κρείττονος ἀρσενικοῦ γεγόνασι, καὶ δηλονότι τὴν τῶν ἀρσενικῶν κλίσιν ἐφύλαξαν, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηκεν ὁ τεχνικὸς, ὅσους κανόνας ἐροῦμεν, περὶ μονογενῶν ἐροῦμεν· τὰ γὰρ οὐδέτερα τὰ παρασχηματιζόμενα ἀρσενικοῖς τὴν τῶν ἀρσενικῶν κλίσιν φυλάττουσιν· ἀμέλει τὸ πλεῖον καὶ τὸ

ἀρεῖον διχῶς κλίνονται, εἰ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ὁ πλεῖος τοῦ πλείου, καὶ ὁ ἄρειος τοῦ ἀρείου, δηλονότι τὸ πλεῖον τοῦ πλείου καὶ τὸ ἄρειον τοῦ ἀρείου λέγομεν· εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ὁ πλείων τοῦ πλείονος καὶ ὁ ἀρείων τοῦ ἀρείονος, δηλονότι τὸ πλεῖον τοῦ πλείονος καὶ τὸ ἀρεῖον τοῦ ἀρείονος λέγομεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶν οὐδέτερον εἰς Ν λῆγον ἀπαθὲς βραχυκαταληκτεῖν θέλει, οἷον ξύλον μέτρον πλέθρον, χωρὶς τοῦ πᾶν, τοῦτο γὰρ μακροκατάληκτόν ἐστι, καὶ τῶν παρὰ τὸ ποῦς συγκειμένων, καὶ τοῦτο γὰρ μακροκαταληκτεῖ εἰς Ν λῆγον, οἷον τὸ δίπουν τὸ τρίπουν τὸ τετράπουν καὶ τὸ ἄπουν. Πρόσκειται "ἀπαθές," διὰ τὸ βοῶν τὸ ποιοῦν τὸ χρυσοῦν τὸ χαλκοῦν, ταῦτα γὰρ ἀπὸ κράσεως ἔχουσι τὴν μακρὰν, ἀπὸ γὰρ τοῦ τὸ βοάον καὶ τὸ ποιέον καὶ τὸ χρύσεον καὶ τὸ χάλκεον γεγόνασι κατὰ κρᾶσιν, καὶ τὸ διπλοῦν ἀπὸ τοῦ διπλόον, καὶ τὸ εὐγήρων ἀπὸ τοῦ εὐγήραον· τὸ καρχαρ-
183 a όδουν καὶ τὸ τιμήειν ἀπὸ τοῦ καρχαρόδον καὶ τιμῆεν γεγόνασι κατὰ πλεονασμὸν τὸ μὲν τοῦ Υ τὸ δὲ τοῦ Ι· τὸ ἀξιόχρεων καὶ ἀνάπλεων Ἀττικὴν ἔκτασιν ἔπαθον τοῦ Ο εἰς τὸ Ω, ἀπὸ τοῦ ἀξιόχρεον καὶ ἀνάπλεον διὰ τοῦ Ο.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ πᾶν μακροκαταληκτεῖ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι πᾶν οὐδέτερον παρεσχηματισμένον ἀρσενικῷ θέλει φυλάττειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τὸν τόνον τῆς τελευταίας συλλαβῆς τοῦ ἀρσενικοῦ, οἷον καλὸς καλὸν, σοφὸς σοφὸν, ὀξὺς ὀξὺ, ταχὺς ταχὺ, αὐταρκὴς ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ βαρεῖα ἀλλὰ καὶ αὔταρκες ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ βαρεῖα, κακοήθης ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ βαρεῖαν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κακοήθης ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ βαρεῖαν. Ἔχομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι πᾶσα συλλαβὴ χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως, φημὶ δὴ τὴν ὀξεῖαν ἢ τὴν περισπωμένην, βαρεῖαν δέχεται. Σεσημείωται τὸ εἷς ἕν· ἐνταῦθα γὰρ οὐκ ἐφυλάχθη ὁ τόνος τοῦ ἀρσενικοῦ ἐν τῷ

οὐδετέρῳ· τὸ μὲν γὰρ εἶς περισπᾶται, τὸ δὲ ἓν ὀξύνεται, ἐπειδὴ βραχυκαταληκτεῖ· περισπωμένη δὲ ἐπάνω βραχείας οὐ τίθεται, ἀλλ' ἐπάνω φύσει μακρᾶς, οἷον Ἑρμῆς, Ἡρακλῆς, παῖς. Ἐπειδὴ οὖν τὸ πᾶς περισπᾶται, ἀναγκάζεται καὶ τὸ οὐδέτερον, φημὶ δὴ τὸ πᾶν, περισπασθῆναι, ἵνα φυλάξῃ τὸν τόνον τοῦ ἀρσενικοῦ, περισπώμενον δὲ εὐλόγως ἐκτείνει τὸ α, ἐπειδὴ οὐδέποτε περισπωμένη οὔτε ἐπάνω βραχείας τίθεται οὔτε ἐπάνω θέσει μακρᾶς, ἀλλ' ἐπάνω φύσει μακρᾶς, οἷον Ἑρμῆς, Ἡρακλῆς, παῖς. Εἰ δέ τις εἴπῃ ὀξυνέσθω τὰ ἀρσενικὰ, φημὶ δὴ τὸ πᾶς, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ τὸ οὐδέτερον, φημὶ δὴ τὸ πᾶν, ἐκτεῖναι τὸ α, λέγομεν ὅτι οὐ δύναται τὸ πᾶς ὀξύνεσθαι, ἐπειδὴ ποιεῖ οὐδέτερον παρεσχηματισμένον, οἷον τὸ πᾶν. Τὰ γὰρ εἰς ΑΣ ὀξύτονα ἐπ' ὀνομάτων οὐ ποιοῦσιν οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, οἷον Ἀρκὰς, φυγὰς, χαλκοκρὰς, γαλακτοκράς. "Ἐπ' ὀνομάτων" πρόσκειται, διὰ τὰς μετοχὰς, οἷον ὁ ἱστὰς ἡ ἱστᾶσα τὸ ἱστὰν, ὁ κιχρὰς ἡ κιχρᾶσα τὸ κιχρὰν, ὁ φθὰς ἡ φθᾶσα τὸ φθὰν, ὁ βὰς ἡ βᾶσα τὸ βάν. Καὶ ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, ποία γὰρ ἀνάγκη ἐστὶ ποιεῖν τὸ πᾶς τριγένειαν, οἷον ὁ πᾶς καὶ ἡ πᾶσα καὶ τὸ πᾶν, ὅπου τὰ εἰς ΑΣ μονοσύλλαβα ἐπ' ὀνομάτων οὐ ποιοῦσι τριγένειαν, οἷον Πρὰς, Ζὰς, κρὰς, Χνὰς, Γράς. Πρόσκειται "ἐπ' ὀνομάτων" διὰ τὰς μετοχὰς, ὁ στὰς γὰρ ἡ στᾶσα καὶ τὸ στὰν, ὁ βὰς ἡ βᾶσα καὶ τὸ βάν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· τὰ εἰς ΑΣ μονοσύλλαβα ἐπ' ὀνομάτων διὰ
183 b τοῦτο οὐ ποιοῦσι τριγένειαν, ἐπειδὴ πᾶν ὄνομα μονοσύλλαβον εἰς ΑΣ λῆγον ἢ κύριον ἐστιν ἢ προσηγορικὸν, οἷον Πρὰς Πραντὸς, (ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως,) Ζὰς Ζαντὸς, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον ὁ Ζὰς) ὁ Γρᾶς τοῦ Γρᾶ, (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον,) ὁ Χνᾶς τοῦ Χνᾶ (οὕτω δὲ ἐλέγετο ὁ Ἀγήνωρ, ὅθεν καὶ ἡ Φοινίκη Χνᾶ λέγεται,) προσηγορικὸν δὲ τὸ κρὰς κρατὸς, (σημαίνει δὲ τὴν κεφαλὴν,) οὐδέποτε δὲ οὔτε ἀπὸ κυρίων οὔτε ἀπὸ προσηγορικῶν γίνεται οὐδετέρου παρασχηματισμὸς, ἤγουν τριγένεια, οἷον Αἴας, Θόας, κοχλίας, λάας· τὸ δὲ πᾶς ἐπίθετον ἐστὶ, καὶ οὐ κωλύεται ποιεῖν τριγένειαν,

ἀπὸ γὰρ ἐπιθέτων γίνεται τριγένεια, οἷον ὁ μέγας ἡ μεγάλη τὸ μέγα, ὁ τάλας ἡ τάλαινα τὸ τάλαν, ὁ σοφὸς ἡ σοφὴ τὸ σοφὸν, ὁ καλὸς ἡ καλὴ τὸ καλόν.

"Τῷ ξύλῳ."

Εἴρηται ὅτι πᾶσα γενικὴ ἰσοσυλλαβοῦσα τὴν εὐθεῖαν (sic) τὴν δοτικὴν ἔχει εἰς ι ἀνεκφώνητον λήγουσαν μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθείας ἢ μείζονος ἀντιστοίχου.

"Τὸ ξύλον ὦ ξύλον."

Εἴρηται ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν.

"Τὼ ξύλω τοῖν ξύλοιν ὦ ξύλω. Τὰ ξύλα τῶν ξύλων τοῖς ξύλοις."

Ἰστέον ὅτι ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν κανονίζεται ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Ω λήγουσα, δηλονότι μετὰ τοῦ ἀνεκφωνήτου ἰῶτα, εἰς ΟΙΣ ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον σοφῷ σοφοῖς, καλῷ καλοῖς, δένδρῳ δένδροις, μέτρῳ μέτροις. Δεῖ προσθεῖναι, χωρὶς τῶν Ἀττικῶν, τῷ Μενέλεῳ γὰρ καὶ τοῖς Μενέλεως, τῷ λεῷ καὶ τοῖς λεῶς. "Τὰ ξύλα ὦ ξύλα."

[Κανὼν ε´.]

Ἰστέον ὅτι τῶν εἰς ΑΡ οὐδετέρων τὰ μὲν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον τὸ δέλεαρ τοῦ δελέατος, τὸ ὄνειαρ τοῦ ὀνείατος, (σημαίνει δὲ τὸ ὄνειαρ τὸ ὀφελοῦν καὶ τὸ βρῶμα,) ἄλειφαρ ἀλείφατος, (σημαίνει δὲ τὸ ἄλειμμα, [Il. σ´. 351.]

> ἀλείφατος ἐννεόροιο.)

καρῆαρ καρήατος, καὶ κατὰ συγκοπὴν κάρητος, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Od. ψ´. 157.]

> καδδὲ κάρητος
> οὖλας ἧ καὶ (ἧκε) κόμας.

Τῶν δὲ δισυλλάβων τὰ μὲν φύσει μακρᾷ παραληγόμενα διὰ

τοῦ τος κλίνονται, οἷον ἦμαρ ἤματος, εἶδαρ εἴδατος, (σημαίνει δὲ τὸ βρῶμα,) ἧπαρ ἥπατος, οὖθαρ οὔθατος, (σημαίνει δὲ τὸν μαζόν·) τὰ δὲ βραχείᾳ ἢ θέσει μακρᾷ παραληγόμενα, διὰ τοῦ ρος κλίνονται, οἷον θέναρ θέναρος, (σημαίνει δὲ τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς, παρὰ τὸ θένειν ἤγουν τύπτειν.) ὕπαρ ὕπαρος, (σημαίνει δὲ τὸ ἀληθινὸν ἐνύπνιον, ἤγουν τὴν λεγομένην ὀπτασίαν,) ἔαρ ἔαρος, κέαρ κέαρος, (σημαίνει δὲ τὴν ψυχὴν,) καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ε καὶ α εἰς η ἦρος καὶ κῆρος, νέκταρ νέκταρος, (τὸ τῶν θεῶν πόμα,) ἄλκαρ ἄλκαρος, (ση-
184 a μαίνει δὲ τὴν βοήθειαν.) Σεσημείωται τὸ φρέαρ τοῦ φρέατος, καὶ στέαρ στέατος, ὅτι βραχείᾳ παραληγόμενα διὰ τοῦ τος ἐκλίθησαν· (στέαρ δέ ἐστι τὸ λίπος·) περὶ ὧν ἔστιν εἰπεῖν, μήποτε φρεῖαρ καὶ στεῖαρ ἦσαν, καὶ ὡς ἔχοντα φύσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν διὰ τοῦ τος ἐκλίθησαν, οἷον στείατος καὶ φρείατος, ἐξ οὗ τὸ [Il. φ΄. 197.]

φρείατα μακρὰ νάουσι,

καὶ λοιπὸν ἀποβληθέντος τοῦ ι, ἔμεινεν ἡ αὐτὴ κλίσις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν Μονοβίβλῳ αὐτοῦ, ὅτι τὰ εἰς αρ οὐδέτερα, παραληγομένου τοῦ ω, ἄκλιτά εἰσιν, οἷον μῶμαρ, (σημαίνει δὲ τὸν μῶμον,) βῶβαρ, (σημαίνει δὲ τὸν μέγαν.) νῶκαρ, (σημαίνει δὲ τὴν στέρησιν τῆς ψυχῆς.) Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι τοῦτο περὶ τῶν εἰς αρ οὐδετέρων τῶν κλινομένων διὰ τοῦ το, ὅτι οὐδεμία μετουσία ἐστὶ τῶν ἀμεταβόλων μετὰ τοῦ τ, ὥστε κλίνεσθαι αὐτὰ διὰ τοῦ τ· ὤφειλον γὰρ καὶ ταῦτα φυλάξαι τὸ ἀμετάβολον ἐν τῇ γενικῇ. Ἀμετάβολα γὰρ λέγονται παρὰ τὸ μὴ μεταβάλλεσθαι ἐν τοῖς μέλλουσι τῶν ῥημάτων μηδὲ ἐν ταῖς κλίσεσι τῶν ὀνομάτων, οἷον κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, Πλάτων Πλάτωνος, Ἕκτωρ Ἕκτορος. Ἀπολογοῦνται οὖν οἱ τεχνικοὶ, λέγοντες, ὅτι ἀπὸ τῆς εἰς ς καταλήξεως ἐστὶν ἡ κλίσις τούτων, οἷον ὡς ἀπὸ τοῦ ὄνειας καὶ δέλεας καὶ φρέας καὶ στέας, ὥσπερ κρέας κρέατος, καὶ γῆρας γήρατος, ὥστε

ἑτερόκλιτα αὐτὰ εἶναι. Καὶ λέγουσι τινὲς, ὅτι οὐκ εἰσὶ ταῦτα ἑτερόκλιτα, τὰ γὰρ ἑτερόκλιτα οὐ σώζουσιν ἀκολουθίαν πρὸς τὰ ὅμοια, οἷον τὸ γυνὴ γυναικὸς ἑτερόκλιτον λέγεται, ἐπειδὴ οὐ σώζει ἀκολουθίαν πρὸς τὰ εἰς Η λήγοντα θηλυκά· τὰ γὰρ εἰς Η λήγοντα θηλυκὰ οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ΚΟΣ, οἷον Ἑλένη Ἑλένης, Ἀφροδίτη Ἀφροδίτης· ταῦτα δὲ, φημὶ δὴ τὰ εἰς ΑΡ, ἀκολουθίαν σώζουσι πρὸς τὰ ὅμοια. Εἰρήκαμεν γὰρ, ὅτι εἰ μὲν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς εἰσὶν διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, εἰ δὲ δισύλλαβα, εἰ μὲν φύσει μακρᾷ παραλήγεται, διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, εἰ δὲ βραχείᾳ ἢ θέσει μακρᾷ διὰ τοῦ ΡΟΣ. Ἔστι δὲ εἰπεῖν περὶ τούτων, ὅτι εἰ καὶ ἀλλήλοις ταῦτα ἀκολουθοῦσι καὶ κατὰ τοῦτο μὴ δοκοῦσιν εἶναι ἑτερόκλιτα κυρίως, ἀλλ' οὖν περὶ τὴν γενικὴν ἑτερόκλιτα λέγονται, καθὸ ἡ μὲν εὐθεῖα ἄλλην γενικὴν ἀπαιτεῖ, ἡ δὲ γενικὴ ἄλλην εὐθεῖαν· ἡ μὲν γὰρ εὐθεῖα δι' ἀμεταβόλου ἀπαιτεῖ ἐκφέρεσθαι τὴν γενικὴν, ἡ δὲ διὰ τοῦ Τ κλινομένη γενικὴ εἰς ΑΣ ἀπαιτεῖ τὴν εὐθεῖαν.

"Τῷ ἥπατι τῷ κέαρι τῷ δελέατι. Τὸ ἧπαρ τὸ κέαρ τὸ δέλεαρ, ὦ ἧπαρ ὦ κέαρ ὦ δέλεαρ. Τὼ ἥπατε τὼ κέαρε τὼ δελέατε. Τοῖν ἡπάτοιν τοῖν κεάροιν τοῖν δελεάτοιν. Ὦ ἥπατε ὦ κέαρε ὦ δελέατε. Τὰ ἥπατα τὰ κέαρα τὰ δελέατα.
184 b Τῶν ἡπάτων τῶν κεάρων τῶν δελεάτων. Τοῖς ἥπασι τοῖς κέαρσι τοῖς δελέασι. Τὰ ἥπατα τὰ κέαρα τὰ δελέατα, ὦ ἥπατα ὦ κέαρα ὦ δελέατα."

[Κανὼν ϛʹ.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΩΡ οὐδέτερα διὰ τοῦ ΡΟΣ κλίνονται, καὶ φυλάττουσι τὸ Ω κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον τέκμωρ τέκμωρος, (τὸ σημεῖον,) ἕλδωρ ἕλδωρος, (τὸ ἐπιθύμημα,) ὅπερ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ Ε γίνεται ἐέλδωρ τρισυλλάβως, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, [Il. α'. 41.]

τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ,

ἕλωρ ἕλωρος, (τὸ ἕλκυσμα καὶ σπάραγμα, ἐξ οὗ τὸ

ἑλώρια τεῦχε κύνεσιν),

πλὴν τοῦ ὕδωρ ὕδατος, τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ΤΟΣ ἐκλίθη, καὶ ἔστιν ἑτερόκλιτον· ἡ γὰρ κλίσις αὐτοῦ ὡς ἀπὸ τῆς εἰς ΑΣ καταλήξεως ἐστιν, οἷον ὡς ἀπὸ τῆς ὕδας ὕδατος, ὥσπερ κρέας κρέατος, γῆρας γήρατος. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ σκὼρ, (ὃ σημαίνει τὸ ἀ[μ]φόδευμα,) τούτου γὰρ ἡ γενικὴ σκατός ἐστιν ἑτεροκλίτως, ὡς ἀπὸ τῆς σκᾶς εὐθείας τῆς μὴ εἰρημένης. Λέγουσι δὲ ἑτερόκλιτον γενέσθαι τὸ ὕδωρ ὕδατος, διὰ τοιαύτην αἰτίαν· κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι πᾶν ουδέτερον ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ἀπαθὲς, βραχυκατάληκτον θέλει εἶναι, χωρὶς τῶν παρὰ τὸ ποῦς καὶ τῆς εἰς ΩΡ καταλήξεως. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· τὸ κρέας, τὸ τεῖχος, τὸ ποίημα, τὸ νόημα, τὸ δένδρον, τὸ ξύλον, τὸ δέλεαρ, τὸ ἧπαρ, τὸ μέλι. Πρόσκειται "ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν" διὰ τὸ πᾶν καὶ πῦρ· ταῦτα γὰρ μακροκαταληκτοῦσιν, ἀλλ᾽ οὐκ εἰσὶν ὑπὲρ μίαν συλλαβήν. Πρόσκειται "ἀπαθὲς" διὰ τὸ βοῶν, τὸ ποιοῦν, τὸ ὀστοῦν, ταῦτα γὰρ ἀπὸ κράσεως ἔχουσι τὴν μακρὰν, ἀπὸ γὰρ τοῦ βόαον καὶ τοῦ ποίεον καὶ τοῦ ὀστέον εἰσίν. Ἔτι πρόσκειται "ἀπαθὲς," διὰ τὸ κάρη, καὶ τοῦτο γὰρ ἀπὸ πάθους ἔχει τὴν μακροκατάληξιν, ἀπὸ γὰρ τοῦ κάρηνον γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν, καὶ οὐ καταλήγει φύσει εἰς Η. Πρόσκειται "χωρὶς τῶν παρὰ τὸ ποὺς" διὰ τὸ δίπουν καὶ τρίπουν· ταῦτα γὰρ μακροκαταληκτοῦσι. Πρόσκειται "χωρὶς τῆς εἰς ΩΡ καταλήξεως," διὰ τὸ τέκμωρ, καὶ ἔλδωρ, καὶ ὕδωρ, ταῦτα γὰρ μακροκαταληκτοῦσιν. Ἐπειδὴ οὖν παράλογος ἐστὶν αὕτη ἡ κατάληξις, φημὶ δὴ ἡ εἰς ΩΡ διὰ τὴν μακροκαταληξίαν, τούτου χάριν τὸ ὕδωρ οὐκ ἐκλίθη, ἀλλ᾽ ἐγένετο ἡ κλίσις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς ΑΣ καταλήξεως, ὥσπερ γὰρ κρέας κρέατος, γῆρας γήρατος, οὕτω καὶ ὕδας ὕδατος, καὶ ἔστι λοιπὸν ἑτερόκλιτον. Εὑρίσκεται δὲ καὶ ἡ εἰς ΟΣ εὐθεῖα. Ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ γῆρας (γῆρος,) καὶ ἀπὸ τοῦ δέρας δέρος, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ὕδας εὐθείας,

ἐξ ἧς ἡ γενικὴ ὕδατος, γίνεται ὕδος, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ,

ἔστιν ὕδος καὶ γαῖα καὶ ὀπτῆρα κάμινος.

Ἔχομεν δὲ καὶ δοτικὴν διὰ τῆς ει διφθόγγου, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ, [Opp. 61.]

185 a *γαῖαν ὕδει φ νειν (φύρειν),*

ὡς ἀπὸ τῆς ὕδος εὐθείας, ὥσπερ τὸ τεῖχος τῷ τείχει. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, τί διαφέρουσι τὰ εἰς ωρ οὐδέτερα τῶν εἰς ωρ ἀρσενικῶν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι κατὰ τοῦτο διαφέρουσιν, καθὸ τὰ μὲν ἀρσενικὰ, βαρύτονα ὄντα, μὴ ἔχοντα τὸ λ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Ἕκτωρ Ἕκτορος, Μέντωρ Μέντορος, Νέστωρ Νέστορος· τὰ δὲ εἰς ωρ οὐδέτερα φυλάττουσι τὸ ω κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον τέκμωρ τέκμωρος, ἕλωρ ἕλωρος, ἔλδωρ ἔλδωρος. Καὶ ἀποροῦσι τινὲς, λέγοντες, διατί τὰ εἰς ωρ οὐδέτερα οὐ τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, ὥσπερ τὰ εἰς ωρ ἀρσενικά· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐδέποτε οὐδέτερον μονογενὲς ἔχει τὴν παραλήγουσαν τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς ἥττονα χρόνον ἔχουσαν τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας, οἷον βῆμα βήματος, μέλι μέλιτος, γόνυ γόνυος, ἄστυ ἄστεος, κρέας κρέατος, τεῖχος τείχεος, φῶς φωτὸς, ὦς ὠτός· χωρὶς τοῦ πῦρ πυρὸς, (τοῦτο γὰρ ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ ἐκτείνει τὸ υ, ἐν δὲ τῇ γενικῇ συστέλλει αὐτὸ,) καὶ χωρὶς τοῦ ὕδωρ ὕδατος, (καὶ τοῦτο γὰρ βραχεῖαν ἔχει τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς, τῆς εὐθείας μακροκαταληκτούσης.) Τοῦτο δὲ ἑτερόκλιτον εἰρήκαμεν, ὡς ἀπὸ τῆς ὕδας εὐθείας. Πρόσκειται "μονογενῆ" διὰ τὸ πᾶν παντὸς, τοῦτο γὰρ ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ φύσει μακρὸν ἔχει τὸ α, ἐν δὲ τῇ γενικῇ θέσει μακρόν· τὸ δὲ φύσει μακρὸν μεῖζον ἐστὶ τοῦ θέσει μακροῦ· τούτου χάριν τὰ εἰς ωρ οὐδέτερα οὐ τρέπουσι τὸ ω εἰς τὸ ο ἐν τῇ γενικῇ, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἡ παραλήγουσα τῆς περιττοσυλλάβου γενικῆς τῶν μονογενῶν οὐδετέρων ἥττονα χρόνον ἔχουσα τῆς ληγούσης τῆς ἰδίας εὐθείας.

“ Τῷ ὕδατι τὸ ὕδωρ ὦ ὕδωρ. Τὼ ὕδατε τοῖν ὑδάτοιν ὦ ὕδατε. Τὰ ὕδατα τῶν ὑδάτων τοῖς ὕδασιν.”

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γέγονεν ἐνταῦθα ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τῷ κανόνι τῷ εἰρημένῳ ἐν τῇ περὶ τοῦ τοῖς βήμασι διδασκαλίᾳ.

“ Τὰ ὕδατα ὦ ὕδατα.”

Εἴρηται ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν.

[Κανὼν ζ'.]

Διαλαμβάνει περὶ τῶν εἰς ΑΣ οὐδετέρων· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πάντα τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα οὐδέτερα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον πέρας πέρατος, κρέας κρέατος, γέρας γέρατος, οὖας οὔατος, καὶ κατὰ συγκοπὴν οὖς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ οὖς ἄκλιτον ἐστι· τὸ γὰρ [Il. λ'. 109.]

Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει,

ἀντὶ τῆς παρὰ τὸ οὖς ὑπάρχον αἰτιατικῆς, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, οὐδὲ γὰρ ἐκλίθη, ἀλλ' ὡμοφώνησε τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ. Τὰ
185 b γὰρ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν καὶ αἰτιατικήν, οἷον τὸ βῆμα τοῦ βήματος τῷ βήματι τὸ βῆμα ὦ βῆμα, τὸ ξύλον τοῦ ξύλου τῷ ξύλῳ τὸ ξύλον ὦ ξύλον. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ οὖς ἄκλιτον ἐστι. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· οὐδὲν οὐδέτερον εἰς ΟΥΣ λήγει εἰ μὴ μόνον τὸ οὖς. Ἐπειδὴ οὖν τοῦτο, φημὶ δὲ τὸ οὖς, οὐκ ἔσχεν ἄλλο ὅμοιον, εἰκότως ὡς μὴ ἔχον τί μιμήσασθαι, ἄκλιτον ἔμεινεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δέμας ἄκλιτον ἐστί. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ἐστὶν ἄκλιτον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· οὐδὲν εἰς ΑΣ οὐδέτερον ἔχει πρὸ τοῦ Α τὸ Μ, οἷον γῆρας, κῶας, κρέας, τέρας. Ἐπειδὴ οὖν τὸ δέμας εἰς ΑΣ ἐστὶν οὐδέτερον, καὶ ἔχει πρὸ τοῦ Α τὸ Μ, εἰκότως ὡς μὴ ἔχον τί μιμήσασθαι ἄκλιτον ἔμεινε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι, ὡς εἴρηται, πάντα τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα οὐδέτερα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον γέρας γέρατος, δέρας δέρατος, κέρας κέρατος, κρέας κρέατος. Καὶ ἐπειδὴ τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα οὐδέτερα πεφύκασι πολλάκις γίνεσθαι καὶ εἰς ΟΣ, οἷον δέρας δέρος, κῶας κῶος, γῆρας γῆρος· τὰ δὲ εἰς ΟΣ οὐδέτερα διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον βέλος βέλεος, τεῖχος τείχεος, εἰκότως καὶ ταῦτα τὰ εἰς ΑΣ οὐδέτερα ἔσχον ἀφορμήν, ὡς γινόμενα καὶ εἰς ΟΣ, τοῦ ἔχειν διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ τὴν γενικήν, καὶ τούτου χάριν ἀποβάλλουσι τὸ Τ οἱ Ἴωνες, οἷον κρέατος κρέαος, γήρατος γήραος, κέρατος κέραος· καὶ λοιπὸν οἱ Ἀττικοὶ συναιροῦσι τὸ Α καὶ Ο εἰς Ω, καὶ λέγουσι τοῦ κρέως, τοῦ γήρως, καὶ δέρως, βαρυτόνως δέ, ἐπειδὴ ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς ὀξεῖαν καὶ βαρεῖαν συνέρχονται, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, Διομήδεος Διομήδους, τείχεα τείχη, βέλεα βέλη· τὸ γὰρ ἔαρος ἦρος, καὶ κέαρος κῆρος, διὰ τὸ εἶναι φύσει μακρὰν πρὸ μιᾶς βραχείας, προπεριεσπάσθησαν· οὕτως οὖν καὶ κρέαος κρέως, καὶ γήραος γήρως, καὶ κέραος κέρως, καὶ τὰ ὅμοια. Δι' ὅλου δὲ τοῦτο τὸ σχῆμα, φημὶ δὲ τὸ ἀποβάλλεσθαι τὸ Ι Ἰωνικῶς καὶ κρᾶσιν παρακολουθεῖν τῶν φωνηέντων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, φυλάττεται καὶ ἐν ταῖς γενικαῖς καὶ ἐν ταῖς δοτικαῖς, ἡ γὰρ αἰτιατικὴ καὶ ἡ κλητικὴ ὡμοφώνησαν τῇ ἰδίᾳ εὐθείᾳ, μόνη δὲ ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν οὐδὲν τοιοῦτον πάσχει, οὐκ ἀποβάλλει γὰρ τὸ ἴδιον σύμφωνον καὶ ποιεῖ συναίρεσιν τῶν φωνηέντων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἡ ἀπὸ τοῦ (τῶν) εἰς ΑΣ οὐδετέρας (ων) μίαν ἔχει φωνὴν παρὰ πάσαις ταῖς διαλέκτοις, οἷον κρέασι γέρασι κέρασι, τουτέστι
186 a καὶ παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς Ἴωσι καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δέ τινες, λέγοντες, διατί ἐπὶ τῶν εἰς Α ληγόντων οὐδετέρων ποιοῦσιν οἱ Ἴωνες ἀποβολὴν τοῦ Τ κατὰ τὴν γενικήν, καὶ κρᾶσιν τῶν φωνηέντων οἱ Ἀττικοί, οἷον βῆμα βήματος καὶ βήμως, ὥσπερ κρέατος καὶ κρέως· καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· ὅτι τὰ εἰς ΑΣ λήγοντα οὐδέ-

τερα, ὡς εἴρηται πολλάκις. πεφύκασι γίνεσθαι καὶ εἰς ΩΣ (ΟΣ), οἷον γῆρας γῆρος, δέρας δέρος, κῶας κῶος. Καὶ ἐπειδὴ τὰ εἰς ΟΣ οὐδέτερα διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ κλίνονται, οἷον βέλος βέλεος, τεῖχος τείχεος, εἰκότως καὶ ταῦτα ἔσχον ἀφορμὴν, ὡς γινόμενα καὶ εἰς ΟΣ, τοῦ ἔχειν καθαρὰν γενικήν. Τὰ δὲ εἰς Α λήγοντα οὐδέτερα, ἐπειδὴ οὐ γίνονται καὶ εἰς ΟΣ, τούτου χάριν ὡς μὴ ἔχοντα τί μιμήσασθαι οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ Τ Ἰωνικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, καὶ κρᾶσιν ποιοῦσι τῶν φωνηέντων Ἀττικῶς. Ἰστέον ὅτι τινὲς θέλουσιν ὀξύνειν τὴν Ἀττικὴν γενικὴν τῶν ἑνικῶν, οἷον τοῦ κρεὼς, τοῦ γηρὼς, τοῦ κερὼς ὀξυτόνως λέγοντες, ὅτι ἀπὸ τοῦ κρέατος καὶ γήρατος καὶ κέρατος ἐγένοντο κατὰ συγκοπὴν τοῦ Α καὶ Τ κρεὼς καὶ γηρὼς καὶ κερὼς διὰ τοῦ Ω ὀξυτόνως τῷ λόγῳ τῶν εἰς ΩΣ (ΟΣ) δισυλλάβων γενικῶν, οἷον ὥσπερ πατρὸς μητρὸς φωτὸς μηνὸς χηνὸς παιδὸς σπληνὸς συὸς φρενὸς γραὸς, περὶ ὧν, εἰ θεῷ φίλον, ἐν τοῖς τόνοις μαθησόμεθα. Καὶ λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκτείνοντες τὸ Ο εἰς Ω ἐφύλαξαν τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον κρεὼς γηρὼς κερώς. Τῷ δὲ Ἡρωδιανῷ οὐ δοκεῖ τοῦτο, ἀλλὰ ταῦτα βαρυτόνως δοξάζει λέγεσθαι, οἷον τοῦ κρέως τοῦ γήρως τοῦ κέρως, τῷ λόγῳ τῆς συναιρέσεως τῆς γενομένης ἀπὸ ὀξείας καὶ δύο βαρειῶν εἰς ὀξεῖαν βαρεῖαν, ὡς προείρηται ἀνωτέρω, οἷον κρέαος κρέως, γήραος γήρως, ὥσπερ Δημοσθένεος Δημοσθένους, Διομήδεος Διομήδους. Κέχρηται δὲ λόγῳ τοιούτῳ· εἰ δὲ λέγεται συγκοπὴν γεγενῆσθαι ἐν τῇ γενικῇ τῇ κρέως, ὤφειλε συγκοπὴ γενέσθαι καὶ ἐν τῇ δοτικῇ· καθόλου γὰρ πᾶσα γενικὴ συγκοπτομένη ἔχει καὶ τὴν δοτικὴν συγκοπτομένην, οἷον πατέρος πατρὸς πατέρι πατρὶ, μητέρος μητρὸς μητέρι μητρὶ, Δημήτερος Δήμητρος Δημήτερι Δήμητρι, ἀνέρος ἀνδρὸς ἀνέρι ἀνδρὶ, θυγατέρος θυγατρὸς θυγατέρι θυγατρί· εἰ οὖν τῷ κρέατι ἡ δοτικὴ ὑπάρχον οὐ δέχεται συγκοπὴν τοῦ Α καὶ τοῦ Τ, ἐπεὶ κρεῖ ἤμελλεν εἶναι, νυνὶ δὲ κρέαϊ ἐστὶν, οὐκ ἄρα δὲ οὐδὲ ἡ κρέατος γενικὴ δύναται συγκοπὴν ἀναδέξασθαι τοῦ Α καὶ τοῦ Τ, καὶ γενέσθαι τοῦ κρεὸς ὀξυτόνως, κἀκεῖθεν τοῦ κρεὼς ὁμοίως ὀξυτόνως

186 b κατ᾽ ἐπέκτασιν τοῦ Ο εἰς Ω, ἀλλ᾽, ὡς εἴρηται, αὗται αἱ γενικαὶ κατὰ κρᾶσιν γεγόνασιν καὶ βαρύνονται.

"Τῷ κρέατι κοινῶς, τῷ κρεαϊ Ἰωνικῶς, τῷ κρέα Ἀττικῶς."

Ἰστέον ὅτι τῷ κρέατι κοινῶς κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Τ Ἰωνικῶς γίνεται τῷ κρέαϊ, καὶ κατὰ συναίρεσιν τοῦ Α καὶ Ι εἰς τὴν ΑΙ δίφθογγον γίνεται τῷ κρέα Ἀττικῶς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἅμα συναίρεσις ἐγένετο, ἅμα καὶ ἔκτασις, διὸ καὶ τὸ Ι ἀνεκφώνητόν ἐστιν· ὡς γὰρ ἐμάθομεν, τὸ Ι ἡνίκα εὑρεθῇ ἢ μετὰ τοῦ Ν, ἢ μετὰ τοῦ Ω, ἢ μετὰ τοῦ Α μακροῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ἀνεκφώνητον εὑρίσκεται, οἷον τῷ Χρύσῃ, τῷ σοφῷ, τῇ Μηδείᾳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ὥσπερ ἐπὶ τοῦ κρέαϊ καὶ γήραϊ γίνεται κατὰ συναίρεσιν τοῦ Α καὶ Ι εἰς τὴν ΑΙ δίφθογγον κρέα καὶ γήρα, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τοῦ ναΐ καὶ γραΐ γίνεται κατὰ συναίρεσιν νᾶ καὶ γρᾶ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· πᾶσα δοτικὴ ἑνικῶν εἰς Ι ἀνεκφώνητον λήγουσα τὴν γενικὴν ἔχει ἰσοσύλλαβον τῇ εὐθείᾳ, οἷον τῷ κοχλίᾳ ὁ κοχλίας τοῦ κοχλίου, τῷ σοφῷ ὁ σοφὸς τοῦ σοφοῦ, τῇ μνᾷ ἡ μνᾶ τῆς μνᾶς, τῷ γήρᾳ τὸ γῆρας τοῦ γήρως, τῷ κρέᾳ τὸ κρέας τοῦ κρέως· τὸ γὰρ κρέαος καὶ γήραος πρὸς τὸ κρέαϊ καὶ γήραϊ ἐστίν. Εἰ οὖν ἐγένοντο ταῦτα κατὰ συναίρεσιν, ἤμελλον ἔχειν τὸ Ι ἀνεκφώνητον, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· οὐδὲ γὰρ ἔχουσιν ἰσοσύλλαβον τὴν γενικὴν τῇ εὐθείᾳ, ὡς ναῦς ναός, γραῦς γραός. Τούτου οὖν χάριν οὐ συναιροῦνται ταῦτα κατὰ τὴν δοτικήν, ἵνα μὴ εἰς Ι ἀνεκφώνητον λήγουσιν (λήγωσιν) κατὰ τὴν δοτικὴν καὶ ἔχουσι (ἔχωσι) τὴν γενικὴν περιττοσύλλαβον τῆς εὐθείας.

"Τὸ κρέας ὦ κρέας."

Εἴρηται ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν.

"Τὼ κρέατε κοινῶς, τὼ κρέαε Ἰωνικῶς, τὼ κρέα Ἀττικῶς. Τοῖν κρεάτοιν κοινῶς, καὶ κρεάοιν Ἰωνικῶς, τοῖν κρεοῖν Ἀττικῶς."

Ἰστέον ὅτι τὸ κρεοῖν ἀπὸ τοῦ κρεάοιν γέγονε κατὰ κρᾶσιν

τοῦ Α καὶ τῆς ΟΙ διφθόγγου εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον, διὸ καὶ περισπᾶται. Ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον Δημοσθενέοιν Δημοσθενοῖν, Πηλέϊ Πηλεῖ, Ἑρμέας Ἑρμῆς. Ἐὰν δὲ θελήσωμεν λέγειν ὅτι κρᾶσις παρηκολούθησε τοῦ Α καὶ Ο εἰς τὸ Ω, ὀφείλει διὰ τοῦ Ω γενέσθαι τοῖν κρεῷν προσγραφομένου τοῦ Ι· ἡ δὲ παράδοσις διὰ τῆς ΟΙ διφθόγγου ἐπίσταται τὴν λέξιν.

"Ὦ κρέατε κοινῶς, ὦ κρέαε Ἰωνικῶς, ὦ κρέα Ἀττικῶς. Τὰ κρέατα κοινῶς, τὰ κρέαα Ἰωνικῶς, τὰ κρέα Ἀττικῶς."

Ἰστέον ὅτι τὸ κρέα ἀπὸ τοῦ κρέαα γέγονε κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ΑΑ εἰς ἓν Α μακρὸν, ὥσπερ Ναυσικάα Ναυσικᾶ, τὸ γὰρ

κρέως (κρέα) λυγκὸς ἔταμνε,

187 a ἀπὸ τοῦ κρέατα γέγονε κατὰ συγκοπὴν τῆς ΤΑ συλλαβῆς, συνεσταλμένον γὰρ ἔχει τὸ Α.

"Τῶν κρεάτων κοινῶς, τῶν κρεάων Ἰωνικῶς, τῶν κρεῶν Ἀττικῶς."

Ἰστέον ὅτι τὸ κρεῶν ἀπὸ τοῦ κρεάων γέγονε κατὰ κρᾶσιν τοῦ Α καὶ Ω εἰς τὸ Ω, διὸ καὶ περισπᾶται. Ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον Δημοσθενέων Δημοσθενῶν, Πηλέϊ Πηλεῖ, ποιέω ποιῶ.

"Τοῖς κρέασι μόνως."

Ἰστέον ὅτι ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν καὶ κοινῶς καὶ Ἰωνικῶς καὶ Ἀττικῶς ὡσαύτως λέγεται, οἷον τοῖς κρέασι, οὐκ ἀποβάλλουσι γὰρ ἐνταῦθα τὸ σύμφωνον οἱ Ἴωνες, καὶ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ συναίρεσιν τῶν φωνηέντων. Καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ σύμφωνον οἱ Ἴωνες ἐν τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν, καὶ παρακολουθεῖ συναίρεσις τῶν φωνηέντων Ἀττικῶς ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πτώσεων. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἀποβάλλεται τὸ σύμφωνον, τουτέστι τὸ σίγμα, Ἰωνικῶς, καὶ συναίρεσις παρακολουθεῖ τῶν φωνηέντων Ἀττικῶς, ἐπειδὴ εἰ ἀπεβλήθη τὸ σύμφωνον καὶ παρηκολούθησε συναίρεσις τῶν φωνηέντων, ἤμελλε συνεμ-

πίπτειν τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν, οἷον κρέατι κρέαϊ κρέα, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Τούτου χάριν ἐπὶ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ σύμφωνον οἱ Ἴωνες, καὶ ποιοῦνται συναίρεσιν οἱ Ἀττικοὶ τῶν φωνηέντων. Ἄλλως τε δὲ πᾶσα δοτικὴ πληθυντικῶν εἰς ι λήγουσα θέλει ἔχειν πρὸ τοῦ ι τὸ Σ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ· ἐνεργείᾳ μέν, οἷον Αἴασι, βήμασι, λέβησιν. ἰδοὺ ταῦτα ἐνεργείᾳ ἔχουσι τὸ Σ, δυνάμει δέ, οἷον Φοίνιξι, Πέλοψι, λαίλαψι, δυνάμει γὰρ ἐπὶ τούτων ἐστὶ τὸ Σ· τὸ γὰρ Ξ ἐκ τοῦ Κ καὶ Σ δοκεῖ συγκεῖσθαι, καὶ τὸ Ψ ἐκ τοῦ Π καὶ Σ. Τούτου οὖν χάριν ἐπὶ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἀποβάλλουσιν οἱ Ἴωνες τὸ σύμφωνον, καὶ ποιοῦνται συναίρεσιν οἱ Ἀττικοὶ τῶν φωνηέντων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ κρέασι δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς κρέατι δοτικῆς τῶν ἑνικῶν γέγονε πρὸ τοῦ ι προσελθόντος τοῦ Σ, καὶ ἀποβληθέντος τοῦ μὴ δυναμένου σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχείου, φημὶ δὴ τοῦ Τ, τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ τοῖς βήμασι διδασκαλίᾳ. Οὐδὲ γὰρ δυνατὸν τῷ ἀπὸ τῆς εὐθείας κανόνι χρήσασθαι ἐνταῦθα τῷ λέγοντι, ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς Σ λήγουσα μετὰ μακρᾶς περιττοσυλλάβως κλινομένη καὶ συναιρουμένη κατὰ τὴν γενικήν, προσθέσει τοῦ ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γάρ ἐστιν ἐνταῦθα μετὰ μακρᾶς, τὸ γὰρ κρέας τὸ Α συνεσταλμένον ἔχει.

"Τὰ κρέατα κοινῶς, τὰ κρέαα Ἰωνικῶς, τὰ κρέα Ἀττικῶς. Κρέατα κοινῶς, ὦ κρέαα Ἰωνικῶς, ὦ κρέα Ἀττικῶς."

187 b Εἴρηται ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν.

[Κανὼν η΄.]

Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ΟΣ οὐδέτερα, δηλονότι ὀνόματα, εἰς ΟΥΣ ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον τεῖχος τείχους, βέλος βέλους, βάθος βάθους, πέλαγος πελάγους, ἦθος ἤθους, ψεῦδος ψεύδους,

στέφος στέφους. Ἐμάθομεν δὲ ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ΟΥΣ λήγουσα συνῃρημένη ἐστι. Δεῖ οὖν τὸν κλίνοντα πρότερον λαμβάνειν τὸ ἐντελὲς, καὶ οὕτω ποιεῖν τὴν συναίρεσιν. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι "δηλονότι ὀνόματα," διὰ τὰς μετοχάς. Αὗται γὰρ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον τὸ τετυφὸς τοῦ τετυφότος, τὸ πεποιηκὸς τοῦ πεποιηκότος, τὸ λελαληκὸς τοῦ λελαληκότος, ὁμοίως τοῖς ἰδίοις ἀρσενικοῖς, ὥσπερ ὁ τετυφὼς τοῦ τετυφότος, ὁ πεποιηκὼς τοῦ πεποιηκότος, ὁ λελαληκὼς τοῦ λελαληκότος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὄφελος ἄκλιτόν ἐστι· καὶ ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἐστιν ἄκλιτον. Ἔστι δὲ εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὰ διὰ τοῦ ΕΛΟΣ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς οὐκ εἰσὶν οὐδέτερα, οἷον ζάφελος, (ὁ μεγαλωφελὴς,) ἄγγελος, πέμπελος, (σημαίνει δὲ τὸν πολλῶν ἐνιαυτῶν ὄντα,) τὰ γὰρ διὰ τοῦ ΕΛΟΣ οὐδέτερα δισύλλαβα εἰσὶν, οἷον τέλος σκέλος. Ἐπειδὴ οὖν τὸ ὄφελος διὰ τοῦ ΕΛΟΣ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὑπάρχον καὶ οὐδέτερον ἐστὶν, εἰκότως ὡς μὴ ἔχον τί μιμήσασθαι ἔμεινεν ἄκλιτον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ε καὶ Ο εἰς τὴν ΟΥ δίφθογγον κίρναται παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον Δημοσθένεος Δημοσθένους, Διομήδεος Διομήδους, τείχεος τείχους, βέλεος βέλους· σπανίως δὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ εἰς τὴν ΕΙ δίφθογγον κίρναται, οἷον δέον δεῖν,

δεῖν τόδε γενέσθαι,

πλέον πλεῖν, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Βατράχοις, [91.]

Εὐριπίδου πλεῖν ἢ σταδίου λαλίστερα,

ἀντὶ τοῦ πλέον σταδίου Εὐριπίδου φλυαρώτερα. Παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσι καὶ τοῖς Ἴωσιν εἰς τὴν ΕΥ δίφθογγον κίρναται τὸ Ε καὶ τὸ Ο, οἷον Ἐρέβεος Ἐρέβευς, ὃν [Il. θ΄. 368.]

ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα (κύνα) στυγεροῦ Ἀΐδαο,

ἀντὶ τοῦ Ἐρέβους. Ἐμάθομεν δὲ περὶ τῆς τοιαύτης συναιρέσεως, ἤγουν κράσεως, καὶ ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς, ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένους διδασκαλίᾳ. Ἰστέον δὲ ὅτι παρ' Ὁμήρῳ οὐδέ-

ποτε εὑρίσκεται ἡ γενικὴ τούτων τῶν εἰς ΟΣ οὐδετέρων εἰς ΟΥΣ καταλήγουσα, ἀλλ' ἢ εἰς ΕΥΣ, οἷον Ἐρέβευς, περὶ οὗ προειρήκαμεν, θάρσευς, [Il. ρ'. 573.]

τοίου μὲν θάρσευς πλῆσε φρένας ἀμφιμελαίνας,

ἢ ἐντελῶς, ἤγουν διὰ τοῦ ΕΟΣ, οἷον βέλεος, [Il. ν'. 251.]

βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκὴ

στήθεος, [Il. γ'. 221.]

ἀλλ' ὅτε δὴ ὅπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,

τείχεος, [Il. υ'. 49.]

188 a *λέξασθον παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν, τείχεος ἐκτός.*

ἄχεος, [Il. ρ'. 591.]

τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.

Δύο δὲ μόνας γενικὰς ἐποίησεν εἰς ΟΥΣ, ἐπὶ τῶν εἰς ΟΣ δηλονότι οὐδετέρων, τὸ [Il. ο'. 4.]

χλωροὶ ὑπὸ δείους,

ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ δέους, καὶ [Od. ι'. 330.]

ἦ ῥα κατὰ σπείους κέχυται,

ἀντὶ τοῦ κατὰ τοῦ σπέους· τοῦτο δ' (οὐκ) ἐποίησε διὰ τὸ μέτρον, (καὶ εἰ εἰς ΕΥΣ γὰρ ἐποίησε ταύτας τὰς γενικὰς, ἡ αὐτὴ μακρὰ εὑρίσκετο,) ἀλλὰ διὰ τὴν κακοφωνίαν τῆς ἐπαλληλίας τοῦ Ε. Ἔστι γὰρ δέος καὶ σπέος· καὶ εἰ ἐγένετο ἡ γενικὴ παρὰ τῷ ποιητῇ δέευς καὶ σπέευς, ἀλλεπαλληλία ἤμελλεν εἶναι τοῦ Ε, καὶ τούτου χάριν τῇ εἰς ΟΥΣ γενικῇ ἐχρήσατο, φημὶ δὲ τῇ δέους καὶ σπέους, ἅτινα ἐν πλεονασμῷ τοῦ Ι γίνονται δείους καὶ σπείους. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον ἐστὶ ζητῆσαι διὰ ποίαν αἰτίαν ταῦτα τὰ εἰς ΟΣ οὐδέτερα οὐ γίνονται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον τὸ τεῖχος τοῦ τείχεως, τὸ βέλος τοῦ βέλεως· ταῦτα γὰρ διὰ τοῦ Ε καὶ Ο μόνως εἰσὶ, καὶ οὐδέποτε γίνονται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐδέποτε γενικὴ εἰς ΟΥΣ λήγουσα γίνεται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένους, Διομήδης Διο-

μήδους, Ἀριστοφάνης Ἀριστοφάνους. Ἐπειδὴ οὖν ταῦτα τὰ εἰς ΟΣ οὐδέτερα εἰς ΟΤΣ ἔχουσι τὴν γενικήν, οἷον τὸ τεῖχος τοῦ τείχους, καὶ τὸ βέλος τοῦ βέλους, τούτου χάριν οὐ γίνεται διὰ τοῦ Ε καὶ Ω Ἀττικῶς τῷ τείχεϊ καὶ κατὰ συναίρεσιν τείχει.

"Τὸ τεῖχος ὦ τεῖχος. Τὼ τείχεε καὶ κατὰ συναίρεσιν τείχη, τοῖν τειχέοιν καὶ κατὰ συναίρεσιν τειχοῖν, ὦ τείχεε καὶ κατὰ συναίρεσιν τείχη."

Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ τείχεα κατὰ κρᾶσιν τοῦ Ε καὶ Α εἰς Η γέγονε τείχη, ὥσπερ Δημοσθένεα Δημοσθένη, Διομήδεα Διομήδη. Περὶ δὲ τοῦ ὀστᾶ καὶ κανᾶ καὶ χαλκᾶ, καὶ τῶν τοιούτων, πόθεν γεγόνασιν, ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ἐν τῇ περὶ τοῦ βήματος εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν διδασκαλίᾳ.

"Τῶν τειχέων καὶ κατὰ συναίρεσιν τειχῶν, τοῖς τείχεσι μόνως."

Ἰστέον ὅτι τοῦτο ἀσυναίρετον ἔμεινεν, ἐπειδὴ σύμφωνον ἐστὶ μεταξὺ τῶν φωνηέντων, φημὶ δὲ τὸ Σ. Οὐδέποτε, συμφώνου μεταξὺ δύο φωνηέντων ὄντος, δύνανται τὰ φωνήεντα συναίρεσιν ἀναδέξασθαι. Ὥσπερ γὰρ κέντρου δύο ξύλων ὄντος, οὐ δύνανται τὰ ξύλα ἑνωθῆναι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ συμφώνου μεταξὺ δύο φωνηέντων ὄντος, οὐ δύνανται τὰ φωνήεντα ἕνωσιν ἀναδέξασθαι. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί μὴ ἀποβάλλεται τὸ Σ, καὶ γίνεται συναίρεσις τῶν φωνηέντων· λέγομεν, ὅτι ἐὰν ἀποβληθῇ τὸ Σ, καὶ γίνηται συναίρεσις τῶν φωνηέντων, μέλλει συνεμπίπτειν τῇ δοτικῇ τῶν ἑνικῶν, οἷον
188 b τείχεσι τείχεϊ τείχει, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Τούτου οὖν χάριν οὐκ ἀποβάλλεται τὸ Σ, καὶ γίνεται συναίρεσις τῶν φωνηέντων. Ἔχομεν δὲ καὶ ἄλλην αἰτίαν, ἣν εἰρήκαμεν ἐν τῇ περὶ τοῦ τοῖς κρέασι διδασκαλίᾳ.

"Τὰ τείχεα τὰ τείχη, ὦ τείχεα ὦ τείχη."

Εἴρηται ὅτι τὰ οὐδέτερα τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ὀρθὴν καὶ αἰτιατικὴν καὶ κλητικήν.

[Κανὼν θ΄.]

Ἰστέον ὅτι δύο μόνα εἰσὶν εἰς ΩΣ λήγοντα οὐδέτερα, τὸ φῶς καὶ τὸ ὦς, ἅτινα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον φωτὸς καὶ ὠτός· τὸ γὰρ χρέως Ἀττικῶς ἐγένετο διὰ τοῦ Ω. Ἰστέον ὅτι τὸ χρέως διὰ τοῦ Σ μὲν γραφόμενον κλίνεται, ὥσπερ τὸ τεῖχος, καὶ ἐν τοῖς ἑνικοῖς καὶ ἐν τοῖς δυϊκοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, ἐν δὲ τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν εἰς Α γίνεται, οἷον χρέεα χρέα, συγκοπῆς γενομένης τοῦ ἑνὸς Ε. ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ κλέεα κλέα, ὡς παρὰ Ἀπολλωνίῳ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ,

ἀρχόμενός σέο, Φοῖβε, παλαιγενεῶν κλέα φωτῶν . .

ὅταν δὲ γένηται διὰ τοῦ Ω Ἀττικῶς, οἷον τὸ χρέως, τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν γενικὴν [δοτικὴν] αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν, οἷον τὸ χρέως τοῦ χρέως [τῷ χρέως] τὸ χρέως ὦ χρέως, μόνην δὲ τὴν δοτικὴν διαλλάσσουσαν ἔχει, καὶ ἔστιν εἰπεῖν δίπτωτον, εὐθεῖαν γὰρ καὶ δοτικὴν ἔχει μόνον. Τοῦτο δὲ τὸ Ἀττικὸν, φημὶ δὲ τὸ διὰ τοῦ Ω, οὐ κλίνεται οὔτε εἰς δυϊκὸν, οὔτε εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν. Καὶ λέγει Ὄφρος (Ὧρος) ὁ γραμματικὸς, ὅτι ἐπειδὴ οὐκ ἦν ἡ ἔκτασις τὸ ο εἰς Ω ἀκόλουθος, οὔτε γὰρ ἐπὶ τοῦ κλέος (sic) οὔτε ἐπὶ τοῦ σπέος ἐποίησαν ἔκτασιν οἱ Ἀττικοὶ, τούτου χάριν οὐκ ἐγένετο ἕως ἔχ... ἡ κλίσις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ φῶς καὶ τὸ ὦς καὶ περισπῶνται καὶ διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται, οἷον φωτὸς καὶ ὠτός. Διὰ τοῦ ΤΟΣ δὲ κλίνονται διὰ τοιαύτην αἰτίαν· ἔστιν ὄας καὶ φάος· τοῦτο μὲν τὸ φάος καθ' ὑπερβιβασμὸν τοῦ ο γίνεται φόας. τὸ δὲ ὄας γίνεται οὖας κατὰ πλεονασμὸν τοῦ Υ, καὶ κατὰ συγκοπὴν οὖς, ὅπερ ἐστιν ἄκλιτον· ταῦτα δὲ, φημὶ τὸ ὄας καὶ φόας, διὰ τοῦ Τ κλίνονται, οἷον ὄατος καὶ φόατος. Τὰ γὰρ εἰς ΑΣ οὐδέτερα διὰ τοῦ ΤΟΣ κλίνονται. οἷον φρέας φρέατος, κρέας κρέατος, γῆρας γήρατος. Καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ Α εἰς Ω γίνεται φῶς καὶ ὦς, ὥσπερ κρείττονα κρείττοα κρείττω, βελτίονα βελτίοα βελτίω, ἀρείονα ἀρείοα

ἀρείω, καὶ φυλάττουσι τὴν αὐτὴν κλίσιν, φημὶ δὲ τὴν διὰ τοῦ τος, οἷον φωτὸς καὶ ὠτός. Ἐμάθομεν γὰρ ὅτι τὰ συνῃρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν, οἷον τιμήεις τιμήεντος τιμῆς τιμῆντος, δαφνήεις δαφνήεντος δαφνῆς δαφνῆντος, πλόος πλόου πλοῦς πλοῦ, χρύσεος χρυσέου χρυσοῦς χρυσοῦ, ἀργύρεος ἀργυρέου ἀργυροῦς ἀργυροῦ, οὕτως
189 a οὖν καὶ φόας φόατος καὶ φῶς φωτὸς, καὶ ὄας ὄατος καὶ ὦς ὠτός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ φάους λέγουσι γεγενῆσθαι κατὰ κρᾶσιν τοῦ α καὶ ο εἰς ω, οἵτινες οὐκ ἀκριβῶς λέγουσι· τὸ γὰρ φάος εἰς ους ἔχει τὴν γενικὴν, οἷον φάους. Ἔχομεν γὰρ ὅτι τὰ εἰς ος οὐδέτερα ὀνόματα εἰς ους ἔχουσι τὴν γενικὴν, οἷον τεῖχος τείχους, βάθος βάθους, ἦθος ἤθους, βέλος βέλους· τὸ δὲ φῶς διὰ τοῦ τος κλίνεται, οἷον φωτός. Εἰ δὲ ἦν ἀπὸ τοῦ φάος, ὤφειλεν ὁμοίως αὐτῷ εἰς ους ἔχειν τὴν γενικήν· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι τὰ συνῃρημένα τὴν τῶν ἐντελῶν φυλάττουσι κλίσιν. Κρεῖττον οὖν ἔστι σχηματίσαι αὐτὸ ἀπὸ τοῦ φάος, ὡς εἴρηται, καθ' ὑπερβιβασμὸν τοῦ ὁ φόας καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ α εἰς ω, φῶς δηλονότι· οὐκέτι γὰρ ἡ κλίσις ἀντίκειται, καὶ τὸ φόας γὰρ διὰ τοῦ τος κλίνεται. Καὶ ἐπὶ ἄλλων δὲ ἔχομεν πρῶτον ὑπερβιβασμὸν γενόμενον, καὶ οὕτως κρᾶσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ "πεδία λωτεῦντα," ἀντὶ τοῦ ἀνθοῦντα λωτὸν ἔχοντα· (λωτὸς δὲ ἐστὶν εἶδος βοτάνης.) Ἐὰν γὰρ ἀπὸ τοῦ λωτόεντα εἴπωμεν αὐτὸ, λωτοῦντα εἶχεν εἶναι διὰ τῆς ου διφθόγγου· τὸ γὰρ ο καὶ ε οὐδέποτε εἰς τὴν ευ δίφθογγον κίρναται, ἀλλ' εἰς τὴν ου, οἷον τὸ ἐμὸν τοὐμὸν, προέστη προὔστη, προέβη προὔβη· ἀλλὰ λέγομεν ὅτι ἀπὸ τοῦ λωτόεντα καθ' ὑπερβιβασμὸν τοῦ ε γέγονε λωτέοντα, καὶ κατὰ κρᾶσιν Δωρικὴν ἢ Ἰωνικὴν τοῦ ε καὶ ο εἰς τὴν ευ δίφθογγον λωτεῦντα, ὥσπερ Ἐρέβεος Ἐρέβευς,

ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,

ἀντὶ τοῦ ἐξ Ἐρέβους.

“Τῷ φωτὶ, τῷ ὠτὶ, τὸ φῶς, τὸ ὦς, ὦ φῶς, ὦ ὦς. Τὼ φῶτε, τὼ ὦτε, τοῖν φώτοιν, τοῖν ὤτοιν, ὦ φῶτε, ὦ ὦτε. Τὰ φῶτα, τὰ ὦτα, τῶν φώτων, τῶν ὤτων.”

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς λαμπηδόνος τῶν φώτων λέγομεν βαρυτόνως, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν τῶν φωτῶν λέγομεν περισπωμένως.

“Τοῖς φῶσι, τοῖς ὠσίν.”

Εἴρηται ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἑνικῶν εἰς ς λήγουσα μετὰ μακρᾶς, περιττοσυλλάβως κλινομένη καὶ μὴ συναιρουμένη, κατὰ τὴν γενικὴν προσθέσει τοῦ ι ποιεῖ τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν· Αἴας, Αἴαντος, Αἴασιν· λέβης, λέβητος, λέβησι· Τρὼς, Τρωὸς, Τρωσίν· οὕτως οὖν καὶ φῶς, φωτὸς, φωσὶ, καὶ ὦς, ὦτος, ὠσί.

“Τὰ φῶτα, τὰ ὦτα, ὦ ὦτα.”

Τέλος σὺν Θεῷ τῶν οὐδετέρων ὀνομάτων.